BIBLIOTECA NAZ.
Vittorio Emanuele III
XVIII
A'
79
NAPOLI

JOHANNIS SEGERI WEIDENFELD

DE

SECRETIS ADEPTORUM,

Sive

De Uſu Spiritus Vini Lulliani

LIBRI IV.

Opus Practicum

Per concordantias Philoſophorum inter ſe diſcrepantium, tam ex antiquis, quàm modernis Philoſophiæ adeptæ Patribus mutuò conciliatis ſummo ſtudio collectum, & noviſſimâ concinnè methodo ita digeſtum, ut vel tyrones poſſint diſcernere, vegetabilium, animalium, mineralium præparationes ſuppoſititias ſophiſticasve à veris, ſive pro re medica, ſive metallicâ, atque ſic cavere ſibi à vagabundis deceptoribus, imaginariis proceſſibus & ſuarum pecuniarum dilapidatione.

HAMBURGI
Apud Gothofredum Schultzen.

Typis NICOLAI SPIERINGII,
M DC LXXXV.

ISAACUS HOLLANDUS,

2. Oper. miner. Cap. 3. pag. 420. Vol. 3. Th. Chym.

Verbis apertis te allocutus ſum, nullis parabolis uſus, ſi tibi verba facerem de ſelbach, kalcabria, maneſſi ac de quadam re rubra, ſive de cæruleo muerach, illabar & calfaria ſeu hujusmodi, haud facilè caperes, ſed tibi viam aperui atque omne obſtaculum removi, ne quid erres.

RIPLEUS,

Cap. 2. Medullæ Philoſ. Chym.

QuomodoMenſtrua illa obtineri poſſint, quæ ſint unctuoſa, humida, ſulphurea & mercurialia, bene convenientia cum natura metallorum; cum quibus corpora noſtra diſſolvenda ſunt artificialiter.

hîc:

Demonſtrabimus claram Practicam.

ILLUSTRISSIMO
ROBERTO BOYLEO
E
SOCIETATE REGIA
Longævum Vivere & Valere.

ARcana Paracelſi tot & tantis encomiis, minùs tamen ſufficientibus, à multis commendata, fuêre cauſa, quòd abhinc decennio ipſumParacelſum de ſuis medicamentis conſulere cœperim. Biennium inde efflux erat, quo libros ipſius diurna nocturnâq; verſarem manu, indefeſſo atque invicto quaſi animo, cum inæquali tamen & nullius ferè beneficii ſucceſſu. In libris enim paracelſicis, præter communē Adeptis conſuetam arcanorū occultationem, aliam ſuperadditam inveni minùs quidem apud

Adeptos uſitatam, ſed longè majorem difficultatem, dum inibi non modò diſcipulos (ſeu incipientes ſeu inſipientes) ſed imò ſcientes & ſecretioris Chymiæ Magiſtros de ſuis Arcanis inſtruere ſibi propoſuiſſet Adeptorum corrector Paracelſus. Hinc etiam Recepta ejus miris accurtationibus abbreviata, doctis quidem reverà docta, nobis verò quaſi mutilata videntur & imperfecta, atque inſuper ſecretiſſimis Chymiæ Adeptæ terminis ita ſunt larvata, ut illudant non duræ cervicis ſolùm, ſed ſubtilioris acuminis ingenia. Qvam intelligendi impoſſibilitatem (penè dixerim) adaugent Recepta communia ſecretis paracelſicis intermixta, qvæ ab invicem diſtinguere non diſcipuli eſt, ſed magiſtri exercitatiſſimi.

Tandem quod ſimul mihi erat & primum & maximum in hiſce difficultatibus obſtaculum, propria mea fuit de

quodam

Google

quodam Alkaheſt infœlix præconceptio. Nam hujus liquoris diſcere præparationem ex aliorum libris, quin ipſius Paracelſi libro de viribus membrorum jam exſpes, circulati minoris, & ſpecifici corroſivi (utpote ſynonyma Alkaheſti apud alios) revolvi locos; quibus Aquam ſive Oleum Salis, Aquam Comedentem, Aquam Regis, Circulatum majus & alia (unicum enim per omnia perſuaſus intelligi menſtruum aliquod univerſale) ſucceſſivè addidi, ut quam non in ſingulis, in omnibus inter ſe collatis locis invenirem hujus liquoris præparandi methodum. Sed multiplices, & vix credibiles, omninò tamen vanos & improbos, inde ſuſtinui labores, quibus tandem victus, omnique ſpe fruſtratus, Chymiam & Medicinam, ceu artes ingenio meo altiores, relinquere propoſueram, En! inexſpectatò mentis meæ oculi mihi fuêre aperti, & vidi

hæc omnia differre non tantùm nomine,ſed etiam materiâ, præparatione,uſu. Sic loco unius,quem quærebam liquorem Alkaheſt,inveni in Paracelſo menſtrua plura, eorumqve omnium multiplicem uſum medicum, jam juxta Paracelſum & præparare, & diſtinguere noveram in Eſſentias,Magiſteria,Aſtra,Arcana,&ea quæ ab ipſo minora dicuntur Medicamina. Sic quod aliis in Paracelſo fuit intellectu difficillimum, hóc mihi factum eſt præ cæteris clariùs, adeòqve finem citiùs obtinui, quàm principium. Gaudium tamen,quod inde ſuccrevit fuit expectatione brevius, variis enim Experimentis fruſtrà tentatis edoctus fui, menſtrua hæc paracelſica aliquid ſecreti & incogniti in ſe continere,quod minimè ſecundum literam eſſet intelligendum, propterea ſea exactiùs examinare cœpi,& dum horum qualitates cum liquoris Alkaheſtici natura

com-

comparárem, maximam inter hunc & illa inveni differentiam.

Liquor enim Alkaheſt unicus dicitur & univerſalis: Paracelſi verò menſtrua ſunt multa. Ille indeſtructibilis; Hæc deſtructibilia. Ille corporum ſpernens connubium; Hæc permanentia. Ille rerum vires conſervat; Hæc alterant. Ille aſcendit deſtillando poſt rerum Eſſentias; Hæc ante diſſoluta ſua, &c. Diu hæſi, utrinam parti aſcriberem. Modò unum optabam mihi liquorē indeſtructibilem potiùs qvàm menſtrua multa deſtructibilia, unicum credens pluribus meliorem; Modò mutato animo menſtrua ad multiplicem & mihi modò cognitum uſum ſufficientia.

Tandem vicit veritas, qvæ jam me inſtruxerat, plurima, ſi non omnia medicamenta paracelſica me poſſe demonſtrare in Guidone & Baſilio; è contrario Arcana Paracelſi vulgò pro-

ſtituta, quaſi præparata liquore iſto Alkaheſt, ſimilive liquore, magis atq; magis vidi ab authenticis variantia, imò iisdem contrariari. Quamobrem cœpi quoad medicamentorum præparationem abſtinere, imò deſtiti ulterius inquirere in iſtius liquoris Alkaheſt obſcuram materiam, præparationem & uſum, utpote quem in unico tantùm loco Paracelſi deſcriptum invenio ceu medicamentum, minimè verò ceu menſtruum. Amoto igitur tanto obſtaculo facilis mihi fuit tranſitus de Paracelſo ad Lullium, Baſilium, aliosqve ejusdem qualitatis Philoſophos, quos omnes ſpirare vidi in unum cornu pro confirmatione Menſtruorum paracellicorum; imò lux luci lucem addens tanta apparuit, ut ipſorum ſimul præparatio, varietas, ſimplex & literalis ſenſus accederet, unico tantùm verbo remanente incognito, ſed quod omnium univerſalem baſin, Adepto-

rum

rum termino exprimit, eſtque *Spiritus Vini non communis, ſed Philoſophici*, quo cognito & habito patebunt poſſidenti maxima Chymiæ ſecretioris myſteria philoſophica, medica, alchymica & magica. In nullis mihi hucusque cognitis Adeptorum libris inveni aliquid rari, quod ſuum huic Spiritui non debeat eſſe & ortum, ita ut auſim aſſerere, quòd quicqvid Spiritus chymici, inferi & ſuperi, fixi & volatiles præſtabunt, id præſtiturus ſit idem hic noſter.

Quæ cauſa fuit, ut impenderem omnem operam & oleum, nullumque non moverem lapidem hujus Vini Spiritus acqvirendi ſeu adipiſcendi gratiâ, dumqve animo volverem atqve revolverem abſtruſos, variegatos, larvatos iſtos terminos, qvibus obnubilarent ipſum, ceu totius Philoſophiæ clavem, ecce magni tui nominis fama me ſalutabat Vilnæ, Lithuaniæ metro-

)(6 poli

poli. Cumqve obſervarem, Te, in exponendo Philoſophiam naturalem, abſtinuiſſe ab omni larvati ſermonis ſimulacro, ſed primum qvidem & ſolum, uſum fuiſſe planâ & candidâ verborum ſerie in vulgaribus Chymiæ vulgaris exemplis, gratulabar mihi, cogitanti, qvod vir hic illuſtris non præſtaret, ſi illi ad manus eſſet Chymiæ ſecretioris apparatus? Conſtitui igitur mecum Tui vel ſolius cauſâ proficiſci in Angliam, ut tecum de Paracelſicis tam menſtruis qvam medicinis, aliisqve ſecretis communicarem, à qvo etiam maximum mihi promitterem auxilium in reliqvis nondum cognitis. Nec ſanè ſpes mea me fefellit, præter enim communem omnibus peregrinis facilem, mihi faciliorem præbuiſti acceſſum, me excepiſti benignè., meàqve collaudaſti ſtudia eòqve ad majora meum erexiſti animum.

mum. Meritò igitur hoc opuſculum meum conſecrare Tibi debui, qvod ut humaniter accipias, obnixè obteſtatum venio, eoqve nomine me addictiſſimum tibi amare pergas, qvi ſum eróqve.

Nominis tui

Obſervantiſſimus

JOHANNES SEGERUS WEIDENFELD

AD

AD CHYMIÆ SECRETIORIS ALUMNOS.

TAlis ſub cœlo non extat Ars, quæ honorem divinum magis efferat, humano generi magis conducat, & ſecretiſſima Naturæ profundiùs rimetur, qualis eſt noſtra nunquam ſatis laudata vera Chymia. Hæc eſt, quæ Creatoris Clementiam, Sapientiam, & Omnipotentiam in Creaturis monſtrat: quæ non ſolùm quoad ſpeculationem, verùm etiam practicam & demonſtrationem, Exordium Progreſſum & rerum Terminum docet: Quæ ab innumeris tam impatibilibus quàm vulgo incurabilibus morbis ad priſtinam ſanitatem corpora noſtra reducit: Mentes verò noſtras è mundi curis, & anxietatibus (animarum noſtrarũ ſpinis & vepretibus) ad vitæ educit tranquillitatem: è ſuperbia ad humilitatẽ è terrenarum opum affectu & amore ad earum contemptum: Et ut Verbo dicam, quæ nos è terra ad cœlũ erigit, evehit, promovet. Attamen eâdem cum Veritate de ea dici poteſt, quòd inter artes omnes, quæ mundo aliquem uſum fructum præbuerunt, nulla ſit,

ex

ex qua Deo hactenus minus acceſſerit honoris, & generi humano minor utilitas.

Enimverò ne tantæ dignitatis ac utilitatis ſcientia nimis foret communis, aut per ignorantes & malevolos indignè tractaretur, prudentes ejusdem Poſſeſſores ita eam deſcribere annixi ſunt, ut Diſcipulis tantùm innoteſceret, indigni verò ab ea omninò excluderentur. Temporis verò ſucceſſu, Adepti ad ampliorem ſcientiæ & experientiæ perfectionem provecti, nunc hanc, nunc aliam, adinvenerunt in opere ſuo methodum breviorem; fornaces, ignes, vaſa, pondera, imò & materiam ipſam alterantes; Qui cum inde etiam cogerentur Theorias atque artis terminos ſecundum Practicam nuper excogitatam innovare, contigit: Ut unius Adepti diſcipulus nequaquam alterius novam Theoriam, multò minùs Practicam intellexerit. Id quod & ipſis aliquando Adeptis (iis præſertim, qui ſub documento cujusdam Patroni in aliqua particulari methodo & proceſſu extitêre) accidit. Nam diſcernendi facultas, ultrà qvam addidicerant, illis omnino deerat. Quocircà ſuſpicati fuere ſæpiùs, omnes aliorum cum ſuis maximè diſcrepantes notiones, tametſi in

ſe bonas & rectas, fallaces & contra Naturam fuiſſe: Aut alienas & ſibi incognitas theorias, ſententias, & Artis terminos privato ſuo & ſibi ſolùm cognito proceſſui *(uti per multiplicia exempla alibi declarabo)* applicarunt, quo ipſo tot & tantis nebularum involucris hanc Artem inumbrârunt, ut hactenus ſive Magiſtris, ſive Diſcipulis vix remanſerit facultas, ullum erudito orbi impertiendi beneficium.

Mirandum valdè, imò potiùs dolendum eſt, videre imperfecta ejusmodi ſyſtemata philoſophica, cujusmodi nobis per Magiſtros hujus artis hactenus fuerunt tradita, non rarò & Naturæ & ſibimet ipſis contradicentia, cùm tamen hujus artis medio, Naturæ miracula verè & dilucidè ſine verborum convulſione exponere potuiſſent, quo reſpectu, licentiâ philoſophicâ uſus, hîc affirmare auſim, Adeptorum plures ſeipſos, per ſcripta ſua, meliores chymiſtas, quam philoſophos mundo expoſuiſſe.

Quidnam quæſo in re medica præſtari potuiſſet excellentius, quàm diligentiam & induſtriam Paracelſi imitando, huic ſubjecto operam navaſſe? At proh dolor, ne dixerim pudor! ex omnibus tres forſan, quatuórve ſeligo,

ligo, quibus ea res curæ cordique fuerit; ideòque minùs mirandum, quod nobilis ac neceſſaria hæc ars, majorem non fecerit progreſſum, teſtante chymia vulgari, ubi inſignium medicinarum nomina clangunt, iis ipſis incognitis, & cortices dantur pro nucleis.

Nuper quidem non ſpem modò, ſed etiam promiſſa à Roſeæ Crucis fraternitate accepimus, quaſi animus ipſis eſſet ſeculum hoc noſtrum ſtudiis ſuis reddere beatius, at enim nihil effectûs hactenus ſubaudito, timendum eſt nobis, ut unquam tam ſplendida promiſſa adimpleantur.

E contrario, loco univerſalis boni ex hoc Artis fonte ſcaturientis mundum potiùs per eam multis & magnis miſeriis involutum fuiſſe, teſtatur Experientia. Adepti enim in ſcriptis ſuis affirmantes, imò juramentis ſæpè ſæpiùs confirmantes, ſe quibusvis aliis philoſophis lucidiùs & veriùs de arte tractaſſe, eo ipſo plures omnium graduum & facultatum tyrones ſtimulavêre ad inſtituendum labores ſuos chymicos juxtà methodum præſcriptionum ſuarum, exponentes ſeſe impenſis non ſolùm intolerandis, verum etiam quaſi certâ fiduciâ obſtinati ſe mentem authoris genuinam

nam intelligere inter carbones & multiformes fornaces fame potiùs intermoriuntur, quam ut cedant ab imaginationibus ſuis, ſemel pro veris ſibi impreſſis. Hinc doctiorum inquirentium quidam ſecum ruminantes, quàm rarò & quanta cum difficultate, Adeptorum nonnulli Artem ſolâ lecturâ librorum ſint aſſecuti; authores unà cum libris ſuis relegare, prudentiæ notam eſſe exiſtimarunt, ſibi ipſis perſuadentes, ſe proprii genii & ingenii vi ratiocinando, experimenta & concluſiones tentando, repetendo, alterando, propiorem & faciliorem invenire viam poſſe. Verumenimverò in hoc ipſo non minùs deſtituuntur tandem deſiderato ſucceſſu, ac Nauclerus ſine magnete proſpero curſu; adeoq; conſultiùs agerent ejusmodi inquiſitores, ſi ante in ſeipſis inquirerent, utrum difficultates omnes ſibi obvias ſuperâſſent, quàm manum huic ſecretiori Arti applicarent, & nullus dubitarem, quin plures auſcultarent Conſilio Theobaldi ab Hohenland (*qui difficultates hujus artis ex philoſophorum libris collectas copioſè deſcripſit*) eàmque ceu peſte & angue pejorem evitarent. "*Quis enim ex vobis*, " inquit Salvator, *ſi velit turrim ædificare*,

non

non prius conſidens computet ſumptum, an "
habeat, quæ ad ejus perfectionem requiran- "
tur, ne poſtquam ſtatuerit fundamentum & nequiverit eam perficere, omnes, qui ſpectarint, incipiant illi illudere, dicentes: Homo iſte cæpit ædificare, & nequivit ædificium perficere. Luc. 14. 28.

Verum enimverò cum non ſim inconſcius, monita hæc ſpreta potiùs quam grata fore, his præſertim, quibus turres magnificas à ſe in aëre extructas demoliri pertæſum eſt. Siquidem non obſtante impoſſibilitate quorundam prædictas difficultates amovendi, aliis perſuadere conantur, ſe docere eos poſſe, quod ipſi hactenus neſciunt, adeoq; in decipiendo perſiſtere potiùs, quam infirmitatis culpæque ſuæ conſcientiâ deſiſtere volunt. Alii in ſuperandis quibusvis difficultatibus ſeipſos perquàm ſufficientes exiſtimant, ideo ab hac arte dehortari eos in vanum eſt. Alii difficultates quidem omnes, indubiamque in ſeſe, reſcindendi eas, inſufficientiam perſentientes; licet ab omni fraude arrogantiaque immunes, naturali tamen vel ſecreto quodam impulſu ita ad hanc incitiantur Artem, ut ab ea nullo arceri poſſint argumento.

Id-

Idcircò quodam mortalitatis ſenſu, quâ genus humanum affligitur, ſtudia mea circà rem medicam illi conſecrabo.

Deceptores compeſcam; plus æquo ſibi aſcribentes pudefaciam; Veros verò hujus Artis Diſcipulos manuducam, ne tot ludibriis, opprobriis & ſarcaſmis ſatyrorum ſubjiciantur impoſterum, cum ſubſequente ſanitatis tam animi quam corporis naufragio, & Gebri lamentabilem prædictionem in ſe tandem verificent, dicentis: *Miſerrimus & infælix eſt, cui Deus poſt operis ſui finem, veritatem conſpicere denegat, nam vitæ ſuæ ſpatium in errore concludit, & terminat, qui in labore conſtitutus perpetuo, omniq; infortunio & infelicitate obſeſſus, omnem hujus ſeculi conſolationem & gaudium amittit, vitamq; ſuam in mærore abſq; commodo conſumit.* Libr. 2. inveſt. cap. 38. Sic eâdem fidelia vindicabo Artium optimam ab injuriis diffamatorum, qui principiorum ignorantiâ decepti, accuſant eam ceu fraudulentam, impoſſibilem, adeòque ridiculam, ut cultores ejus deterreant ad naucifaciendum omnes ejusdem Demonſtrationes & præclara Teſtimonia paſſim edita; atque tum demùm, ut Honor & Gloria

Dei

Dei hactenus ſepulta in cineribus ejus, inde reſurgat, ut Phœnix, mecum conſtitui vobis ob oculos ponere id, quod hactenus in tot Artis voluminibus invenire non potuiſtis, nimirum nudam vel ſine veſte DIANAM. Id eſt, detraham à facie & corpore ejus *Troporum, figurarum, parabolarum, nominum barbarorum larvas*, quibus ipſa hucusque fuit larvata, ne cognoſceretur ab improbis. Exponam vobis Dianam, nimirum ipſammet Artis noſtræ Veritatem, tantis ſtudiis, laboribus tantis in vanum quæſitam, neceſſariæ expreſſionis velamine ne quidem amictam, Conſpectui veſtro expoſita erunt ſecretiſſima ejus, de quibus Adepti ſub graviſſima cautela ſuos inſtruebant diſcipulos, anathemate addito, ne indigno vulgo promulgarent. Quare ſi noſſe deſideratis Dianæ Menſtrua, qvibus præpârârunt Adepti Philtra ſua, pocula Vitæ & mortis: Si ſcire deſideratis modum, quo præpârarunt Tincturas ſuas, ſeu univerſales ſeu particulares pro metallis: Si ſcire denique avetis, quomodo lapides pretioſos, perlas, lumina perpetua, unà cum aliis Artis ſecretis compoſuerint, ſequentia legite quatuor librorum Recepta. Recepta inquam à vobis ferè omnibus,

ob

Digitized by Google

ob rude verborum tegamentum vel minùs intellecta vel omnino neglecta, quæ etiam aliquando habuiſtis pro inanibus, falſis, & impoſſibilibus, qvaſi veſtri decipiendi gratiâ compilata; veriſſima tamen, non ex trivio chymiæ vulgaris, ſed ex optimis optimorum Adeptorum libris, Dianæ gazophylaceo, collecta. Recepta, inquam, tam affinitate, quã miranda Magiſtrorum dexteritate ita concatenata & elaborata, ut ubi unicum ex iis tollatis vel denegetis proceſſum, ibi & cætera omnia, ut rejiciatis ceu falſa, neceſſariò ſequatur; è contrario qui unicum tantùm inter plurima agnoſcit verum, oportet, ut cætera omnia pro veris habeat, inſuperque authores illorum, magiſtros noſtros, ſummè venerandos, vindicet ab omni mendacii, ſcurrilitatisq; infamiâ. Receptorum illorum excellentiam illuſtrat varietas ex unitate, Veritatis fonte, ſcaturiens, & in eam ceu mare ſuum rediens. Nondum hucusque mihi facere potui ſatis, num infinita ſint, an unicum tantùm in noſtra chymia Receptum, in diverſa membra diviſum, variosque ad uſus deſtinatum. Varietatem obſervo in variis & diſtinctis horum quatuor Tractatum membris, unitatem verò in quolibet membro,

imò

imò cujuscunqve membri individuo. Tres ſemper reperietis unum confirmantes Tractatum. In primo libro de Menſtruis, invenietis etiam medicamenta ſecundi; & Tincturas alchymicas Tertii, & quæ non ſecreta quarti libri? Quod intelligendum etiam de ſecundo, tertio & quarto libris. Tandem, Recepta hæc non tantùm vera ſunt, ſed etiam clara, ſimpliciſſimis & communibus verbis deſcripta, non tantùm ad literam intelligenda, ſed & claritate ſua, loca obſcuriora aliâs minimè intelligibilia, illuſtrantia & explicantia, ita ut unico proceſſu explicabitis interdum plus quàm decem libros theoreticos, nunquam niſi hoc lumine explicabiles.

Hæc verò vobis, indefeſſi hujus artis Alumni, communicare volui Recepta, ob cauſas jam datas, & ut ſummam in Chymiâ adeptâ perdiſcatis Spiritus vini Lulliani Neceſſitatem, anteqvam de ejus materia & præparatione vobiſcum agerem. Nemo cupit, quòd ſibi incognitum; vel hoc perſequitur, cujus ignorat utilitates. Hinc prius hujus Spiritûs multiplicem uſum demonſtrare volui ex Adeptorum experimentis, quæ ſi invenietis vera, tantæ erunt impoſterùm vobis utilitatis, ut iis

carere ſine maximo veſtro damno non velitis: Sin falſa; contemnite ea, omnemque iisdem denegate aſſenſum, atque magiſtros accuſate, illorum authores, mendacii, fraudis, & nequitiæ; ſed tale nefas à vobis expecto nunquam. Quicquid adverſarii facient, cæci & hujus artis ignorantes, parùm curamus; ſi tamen quid ſibi velit zoilus aut momus pro ſuo more; libri rodat corticem, ſimplicem videlicet & rudem latinitatis ſtilum, tenues & leves in Recepta datas obſervationes, concluſionesque, quæ omnia lubenti ipſi donamus animo: Nucleum tangere nequit.

Vos verò ſi vel jam vel impoſterum ex Dianæ aſpectu, vel gaudium vel commodum aliquod adepti fueritis, id non Dianæ etiamſi Epheſiorum longè majori, nec mihi, ſed Deo optimo maximo acceptum ferte, qui lumine ſuo ex tenebris hiſce cimmeriis nos eduxerit. Fortaſſe veniet etiam tempus, quo vobis ulteriùs auxilio & uſui eſſe poſſim; ut Dianam veſtris amplecti brachiis vobis ipſis liceat, nec non cum ipſa familiariter colloqui de ejus Columbis, Sylva, Fonte, Lacte, Aqua vitæ, &c. in præſentibus enim ejus fronti inſcriptum legitis; Noli me tangere. Hinc præmonitos volo,

ſo, Dianæ ſecreta ne tangatis, niſi Actæonis fatum & ſortem experiri velitis; nam

Inſcius Actæon vidit ſine veſte Dianam,
Præda ſuis canibus non minus ille fuit.

Nobis quidem intueri eam, at amplecti pro tempore non licet, hoc enim niſi ipſis Adeptis & Vino philoſophico inſtructis permiſſum eſt. Verùm cum Poeta ſi objiciatis,

Quid juvat aſpectus, ſi non conceditur uſus?

Ad hæc vocis reſpondeo: Dianam intuendo nudam,

1. Omnia Chymiæ ſecreta ab unico tantum Artis centro, nimirum Vini philiſophici dependere Spiritu videbitis.
2. Præparationes omnes ſecretorum omnium, ſecundum verborum ſonum, fieri intelligetis.
3. Proceſſus omnes, cujuscunqve methodi & materiæ, *modo ne abſit Vini phil. ſpiritus*, veros & nunquam fallaces fore percipietis.
4. Qvicqvid vel rari, vel egregii ab Adeptorum optimis paſſim diſperſum eſt, hîc in modum faſciculi habebitis ſelectum & in ordinem congeſtum, ita ut vobis nihil deſit ampliùs quam iisdem frui.

5. Inſu-

5. Inſuper ex omnibus proceſſibus potiorem & breviorem eligendi facultas præſtò vobis erit.
6. Aut plures etiam ſpontè inveniendi, ſi hi vobis non placeant modi, in veſtro erit arbitrio.
7. Eum qui vel minimum in hac arte perfecerit, neceſſario etiam maximum perficere poſſe, videbitis.
8. Unicus proceſſus clarus aperiet intellectum plurium, alias maximè obſcurorum.
9. Cognoſcetis qvoq; ,qvod ipſi adepti qvandoqve dormitarint, & alterius ſcribendi ſtylum ſæpè ſæpiùs non intellexerint: Qvod alii alios correxerint, adeoqve artem reddiderint perfectiorem.
10. Et ut paucis dicam omnia: Nemo vel doctiſſimus authoritate ſua; nemo vel diſertiſſimus perſvaſione ſua; nemo vel ſubtiliſſimus impoſtor aſtutiâ ſuâ poterit impoſterùm quemqvam, niſi volentem, decipere, & à viâ noſtrâ regiâ in avia deducere.

Nec aliorum tantùm, ſed ne propriis quidem ultrà expoſiti eritis deceptionibus, quibus miſerrimê hactenùs perdidiſtis omnia: Tempus, labores, nummos, ſanitatem, & quæ non?

non? Vitam ipſam reddidiſtis vanam, inutilem, vobiſmetipſis juxtà ac aliis nocivam. Imò & tales ſunt radii corruſcantes Dianæ noſtræ, ut verear, ne oculos veſtros perſtringant, inſtar Iſraelitarum à Moyſis aſpectu de monte deſcendentis.

Vix me fide dignum putabitis aſſerentem, quòd Adeptorum ſecreta ſint ſecundum literam intelligenda & elaboranda; ſi arguatis probabile non eſſe, Adeptos ſua myſteria omnium aſpectui expoſuiſſe, cum de contrario ab iisdem ſitis admoniti.

Nonne hæc Ars Cabaliſtica, inquit Arteſius, *& myſteriorum plena? Et tu ſtulte nos ſecretorum ſecreta palàm docere credis, & verba noſtra ſecundùm literam intelligis; de certo ſcias (ipſe ego non ſum ut alii invidus;) qui philoſophorum dicta ſecundùm ſignificationem & ſonum communem ſumit, Ariadnis filum modò amiſit, & per labyrinthum ultro citròque vagatur, & ejusdem ſibi utilitatis eſſet, ac ſi crumenam in Oceanum projeciſſet.* Idem monet Sendivogius in Præfatione 12. Tractatuum. *Candidum lectorem*, inquit, *admonitum velim, ut ſcripta mea non tam ex verborum cortice quàm è Naturæ viribus intelligat,*

 gat,

gat, ac poſtea tempus, laborem & ſumptus fruſtrà expenſa deploret, &c. Quia, ut ait Arnoldus in ſpeculo ſuo, *Intentio ſecundùm literam nihil prodeſt, & operari ſecundum intentionem literarum eſt divitiarum diſſipatio. Artem enim occultavimus*, dicit Geber, *ubi magis aperte loquuti fuimus, non ſub ænigmate, ſed ſub plana ſermonis ſerie artificem alloquentes.* Imo Rogerius Baco ulteriùs procedit inquiens: *Quando juro tibi dicere verum, credas eſſe mendacium ſcilicet ad literam, & ideo quando tibi dico caules, intelligas plumbum,* libro de arte chymica pag. 56. *Omne quod dico eſt falſum, ergo nihil dico verum, quare precor, ut fidem non adhibeas, ſed quando dico verum, intellige falſum; & ſi hoc, appoſitum. Sic vertetur in verum quod falſum eſt, & in falſum quod verum eſt; dico iſta ut cavendis caveas, & credendis credas, propriè ſcribendo non ſcribo, &c.* pag. 301. *Et quamvis ego dixero: Recipe hoc & hoc, non credas mihi, operare ſecundum ſangvinem, id eſt, intellectum, & ſic de omnibus, dimitte experimenta, cape intentionem & invenies, crede mihi modò candelæ.* pag. 345.

Hæc & ſimilia pro opinione veſtra confir-

manda

manda allegare poteſtis, ſed veniam date mihi vobis ſuggerendi; nimirum, Diſtinguendum eſſe inter Adeptorum libros theoreticos & practicos; in libris theoreticis ferè nihil intelligitur literaliter quia omnia ſunt parabolica, ænigmatica, &c. in libris practicis autem clara ſunt omnia, & juxta literam intelligibilia, excepto tantummodo Vino philoſophico, ſecretorum omnium baſi & initio. Pro exemplo ſit Teſtamentum magnum Lullii, in cujus theorica philoſophice, id eſt, per varia ſophiſmata, Vini Lulliani deſcribitur Natura, materia, & præparatio, at in hujus Teſtamenti practica ad literam exponitur hujus Vini uſus. Hinc facilè obſervabitis etiam, Adeptos literalem rejicientes ſenſum potiùs theoreticos fuiſſe quàm practicos. Nos in præſentibus Adeptorum Practicam ſive Vini philoſophici uſum exponentes, plurima ſecreta juxtà literam nobis eſſe ab iis tradita probabimus.

Sed inſtabit veſtrum aliquis; Adeptos ſæpè ſæpiùs etiam declamaſſe contra literalem Practicæ ſenſum, contra ipſas Experimentorum Deſcriptiones, vulgò Recepta dictas, ſed hic ſciat ſodalis noſter, contra duo Receptorum genera ſcripſiſſe Adeptos.

Prius Recepta comprehendit ſumivendulorum, Deceptorum, hominum nequam, qui ea vel à cujusdam Adepti diſcipulo accepiſſe, vel in quibusdam Vetuſti clauſtri aut ſepulchri parietibus ſe inveniſſe ſimulant; contra quos audite Dionyſium Zachariam, *pag. 781. Vol. 1. Th. Chym.* dicentem: *Priusquam diſcederem ab artium Collegio, familiaritatem & amicitiam cum pluribus aliis ſcholaribus inieram, iſti varios habebant Receptorum chymicorum libros, quos mihi datos mutuò ſumma diligentia deſcripſeram, annuente praeceptore familiari, qui jam dudum etiam in hac arte laborare cœperat, adeò ut antequam abirem, collegiſſem librum admodum copioſum ejusmodi Receptis refertiſſimum, ſtatim atque unà cum præceptore meo veniſſem eo locorum, ubi legibus operam navare debui, ſcripta mea cœpi revolvere, quorum aliqua projectiones continebant unius ſuper decem; alia ſuper viginti, triginta, tertiam, mediam partem; ad rubeum octodecim cararorum, viginti, &c. in coronatorum aurum, ducatorum, altiorisque caloris, quàm unquam eſſe poſſit. Unum ſuſtinere debuit liquationem, aliud examen lydii lapidis, aliud omnia examina. De albo*

ſimili-

ſimiliter,unum eſſe debuit denariorum decem, aliud undecim, aliud capitalium numiſmatis argentum,album ex igne rediens,aliud in affricatione lapidis lydii. Summatim exiſtimabam, ſi vel minimum iſtorum præſtare valerem in hoc mundo majorem felicitatem contingere mihi non poſſe.

Præſertim cum legerem ejusmodi Recepta, magnatum inſcriptiones præ ſe ferre, unum Reginæ Navarræ; aliud Cardinalis Lotharingiæ,Turnonis,& aliorum infinitorum,ut ejusmodi larvis atq; titulis fides ab incautis hominibus adhiberetur.

De iisdem *Receptis conqueritur etiam Bernhardus*,pag. 771.ejusdem Volum. *Si habuiſſem*, inquit, *ab initio libros omnes, quos poſtea nactus ſum, citius ad artem haud dubiè perveniſſem,at nihil aliud quàm falſiſſima legebam Recepta,& libros erroneos; præterea niſi cum perverſiſſimis furibus, hominibus nequam & impoſtoribus communicare contingebat.*

Alterum genus continet Recepta Adeptorum ipſorum, contra quos aliquando quoq; ſcripſêre nonnulli Adeptorum aliorum. Sit pro exemplo idem Bernhardus, qui ita *p. 748. Vol. 1. Th. Ch.*

 Quo

Quo veros inquiſitores hujus artis à communibus erroribus retraham in veram ſemitam, ne ſuas facultates dilapident, laborum, nominis, & famæ jacturam faciant, falſis librorum Receptis inſiſtentes, ut ſunt Gebri, Raſis, Alberti magni, Tramitis, Luminis, Canonis pandectarum, Demophontis, Summæ, & aliorum hominum ſeducentium, *narrabo primùm errores meos, &c.* & pag. 750. ita pergit. *Infinitus eſt eorum numerus quos recenſere vanum eſt, & librorum de hoc conſcriptorum ingens habetur copia ſub metaphoricis verbis atq; figuris, ut non facilè queant intelligi ab aliis præterquam à filiis artis, quorum lectura potiùs à via recta ſeducit, & in varios errores, quàm ad ſcopum dirigit, è quorum numero ſunt* Scotus, Arnoldus, Raymundus, Johannes Mehung, Hortulanus Veridicus, &c.

Meum igitur eſt vobis ſatisfacere, & dico; authores prioris generis Receptorum activè, ſcienter, & libenter decipere: poſterioris verò generis Recepta ab ipſis Adeptis conſcripta ſeducunt paſſivè tantùm, & hoc ratione duplici: vel Adepti in arte minùs experti, & neſcientis doctioris ſui collegæ Practicam, impoſſibile enim eſt, Adeptum ſuæ methodi etiamſi

etiamſi expertiſſimum, aliorum omnium ſcire poſſe experimenta multiplicia, multò minùs peculiaria ex iisdem formata vel deducta theoremata, privatas meditationes, diverſas rerum denominationes, &c. vel ratione veſtri, qui plus ab iis Receptis ſecundùm literarum ſonum, quàm ipſi innuunt Adepti, extorquetis, & Spiritum Vini nullibi ferè literaliter intelligendum eſſe minimè obſervatis, ideóque non mirum, quod ſeducatis ſic vosmetipſos, hoc verò ſpiritu Vini ſemel & ſemper ſubaudito facilè cætera intelligetis. *Hoc enim ſciens*, inquit Flammellus in hieroglyphicis ſuis pag. 28. *Facilè Magiſterium perfeci, cum enim primi agentis præparationem didiciſſem, librum meum ſecundum literam inſequendo, etiamſi vellem errare non poteram. Et paulo poſt: Deinde librum meum à verbo ad verbum inſequens projectionem feci.*

Sed quorſum hæc? In hoc Tractatu ſufficiens exemplorum Copia inſtruet vos de hiſce omnibus ſecundùm literam intelligendis, *exceptis Vino, Lunaria, Mercurio vegetabili, aliisq; materiæ ſpiritûs Vini philoſophici ſynonymis* : vel ex eodem ſpiritu præparatis *ſale harmoniaco vegetabili, Aceto phil. &c.*

 Nemo

Nemo enim Adeptorum non ſciebat, hoc ſpiritu vini larvato, cætera quæque licèt maximè filiis artis detecta, ne minimum quidem lectori beneficium contribuere poſſe, ob quam rationem ſeu cauſam, Adeptorum indignationem, nec vereor anathemata, quæ contra ſecretorum ſuorum proditores intonuerunt cum in hac re nihil ultrà, ſed *(ingenuè ut dicam)* minùs egerim, quàm ii ipſi. Quod ipſe ego *(quoad poſſe)* ea, quæ ſparſim, diſſiparunt, ordine digeſſi, de meo nihil addidi, adeòque nec honorem nec gratias à vobis, ſed hoc ſaltem expecto, ut ſi placeant noſtra ſtudia, id ſciam, & quæ hic deſunt & deſiderantur largiuſculè ſuppleam; ſuppetias enim vobis ſtudiorum noſtrorum induſtriâ porrò ferre non recuſabo, ut nihil reſtet, quàm ut luminum Patri de eo, quod per ſervorum ſuorum, Naturæque myſtarum ſcripta *(ſine quibus tantum ſcientiæ gradum aſſequi, ultra poſſe humanum eſſet)* Artem hanc nobis impertiri ſibi benignè placuerit, Flexis genibus, gratias humillimè referamus.

Urnas autem priorum noſtrorum Magiſtrorum, qui in humani generis emolumentum, talenta ſua diſpenſare potiùs, quàm ſepe-

lire

lire maluerunt, mecum celebretis; & ut eodem vosmetipſos officio aſtrictos velitis, ſi nonnullis eorum ſcriptis nondum editis potiamini.

Tandem Adeptos hoc tempore inter vivos officioſè obteſtamur, ut operam & oleum ſuum in exponendo Naturam, corrigendo Philoſophiam & Medicinam; refutando denique omnes tam in Academiis, quàm privatis ſcholis, fallaces philoſophorum aſſeclas liberaliter impendere velint, pro ampliatione Gloriæ Dei in hac arte ſingulariter eminentis, Fiat.

Prolegomenon.

Ne procaci avarorum libidini nuda proſtituatur Diana, *irrideatur, & proſtibulæ inſtar contemtui habeatur ab ignorantibus, ideò vario induta ſuit amictu, & ferè tota obvelata ab Adeptis. Ad ejuſmodi apparatum referre quidem placuit Antiquitati, minus tamen concinnè, Allegoriam de Procreatione Hominis, ob antiquitùs receptam ſeminis Analogiam, ut ut malè in regno minerali applicatam.*

Primò ponunt coitum, ſecundò conceptio-

 nem,

Nemo enim Adeptorum non ſciebat, hoc ſpiritu vini larvato, cætera quæque licèt maximè filiis artis detecta, ne minimum quidem lectori beneficium contribuere poſſe, ob quam rationem ſeu cauſam, Adeptorum indignationem, nec vereor anathemata, quæ contra ſecretorum ſuorum proditores intonuerunt cum in hac re nihil ultrà, ſed *(ingenuè ut dicam)* minùs egerim, quàm ii ipſi. Quod ipſe ego *(quoad poſſe)* ea, quæ ſparſim diſſiparunt, ordine digeſſi, de meo nihil addidi, adeòque nec honorem nec gratias à vobis, ſed hoc ſaltem expecto, ut ſi placeant noſtra ſtudia, id ſciam, & quæ hic deſunt & deſiderantur largiuſculè ſuppleam; ſuppetias enim vobis ſtudiorum noſtrorum induſtriâ porrò ferre non recuſabo, ut nihil reſtet, quàm ut luminum Patri de eo, quod per ſervorum ſuorum, Naturæque myſtarum ſcripta *(ſine quibus tantum ſcientiæ gradum aſſequi, ultra poſſe humanum eſſet)* Artem hanc nobis impertiri ſibi benignè placuerit, Flexis genibus, gratias humillimè referamus.

Urnas autem priorum noſtrorum Magiſtrorum, qui in humani generis emolumentum, talenta ſua diſpenſare potiùs, quàm ſepelire

lire maluerunt, mecum celebretis; & ut eodem vosmetipſos officio aſtrictos velitis, ſi nonnullis eorum ſcriptis nondum editis potiamini.

Tandem Adeptos hoc tempore inter vivos officiosè obteſtamur, ut operam & oleum ſuum in exponendo Naturam, corrigendo Philoſophiam & Medicinam; refutando denique omnes tam in Academiis, quàm privatis ſcholis, fallaces philoſophorum aſſeclas liberaliter impendere velint, pro ampliatione Gloriæ Dei in hac arte ſingulariter eminentis, Fiat.

Prolegomenon.

NE procaci avarorum libidini nuda proſtituatur Diana, *irrideatur, & proſtibulæ inſtar contemtui habeatur ab ignorantibus, ideò vario induta ſuit amictu, & ferè tota obvelata ab Adeptis. Ad ejuſmodi apparatum referre quidem placuit Antiquitati, minus tamen concinnè, Allegoriam de Procreatione Hominis, ob antiquitùs receptam ſeminis Analogiam, ut ut malè in regno minerali applicatam.*

Primò ponunt coitum, ſecundò conceptio-

nem, tertiò impregnationem, quartò ortum, quintò nutrimentum: Quodſi igitur defuerit coitus, nullam conceptionem, & deficiente Conceptione nullam imprægnationem; quâ negatâ ortum non ſequi.

Quam diſpoſitionem ſibi ab Antiquis traditam fuiſſe, ipſe antiquus, faſſus eſt Morienus. Hermes, quem Adeptorum dixêre Patrem, in Tabula ſua ſmaragdina infantis chymici nobis depinxit Patrem, Matrem, Nutricem. Non mirum ergò, quòd Doctrina ejuſmodi antiqua & facilis tam facilem apud poſteros invenerit acceſſum. Præter intentionem & ſcopum foret proferre, quæ contra hanc ſeminis analogiam nobis dicenda eſſent; hîc ſaltem meminiſſe ſufficiat, quòd Adeptorum potiores & antiquiores, magiſterium chymicum comparantes generationi hominis hujus allegoriæ notione ſua Diſſolventia appellaverint menſtrua ſive ſemen fœmininum; Diſſolvenda verò ſemen maſculinum. Fili, *inquit Lullius*, Menſtruum vegetabile habet naturam ſicut menſtruum mulierum, ex quo quod in ventre ejus evenit menſtruum minerale per diſſolutionem (*mineralium & metallorum*) & componitur artificialiter ſicut natura vult. Nam habet in ſe proprietatē

ſpiri-

ſpiritûs incorruptibilis, qui eſt tanquam anima, & habet in ſe conditiones corporis, quoniam generat & producit ex ſe ſemen tanquam fœmina, ideò nominamus ipſum *D.* (*Diſſolvens*) ſanguinem menſtrualem ſive menſtruum, quoniam ipſum eſt generativum & nutritivum, & creſcere facit dicta C. & (C.) (*metalla*) uſque quò convertantur in M. (*ſulphur naturæ ſive mercurium Philoſophorum*) vel in Q. (*Tincturam vel lapidem Philoſoph.*) quemadmodum enim ſanguis menſtrualis Embrionem perficit nutriendo, & alterando quodlibet principium in alterum & quamlibet quantitatem in alteram, & quamlibet formam in alteram, principiis tamen & quantitatibus exiſtentibus in qualibet alteratione, ſub diverſis formis, à primis formis ipſis exiſtentibus & differentibus; quouſque oriatur quoddam Ens in quantitate continua, conſtitutum per plures quantitates diſcretas, quod eſt corpus à ſpiritu & anima redactum in actum. Et ſic eſt de noſtro Infante (*lapide phil.*) *Lullius diſtinct. 3. canon. 4. libri de Eſſentia.* Poſtquam oritur K. croceum (*color croceus*) tunc artiſta intelligat, quòd corpus noſtri infantis eſt formatum & compoſitum

 &

& completè organizatum,& incipit præparari, ut ſpiritus vegetabilis ingrediatur in ipſum, & durat natura in iſta præparatione donec K. croceum evaneſcat, & oriatur R. rubeum, & tunc artiſta debet intelligere dictum Infantem eſſe in fine terminationis corporis & animæ. Tum dimittat ignem, uſq; quo frigeſcat, quo frigefacto inveniet artiſta infantem noſtrum rotundū ad modum ovi, quem extrahet & mundet, (*Eſt enim lapis durus exiſtens in medio multarum ſuperfluitatum, ſicut fœtus mulierum apparet poſt partum. Can. 11. diſtinct. 3. libri Eſſentiæ*) & accipiat ipſum & ponat in quodam vaſe vitreo bene mundo, &c. 3. *diſtinct. 2. partis libri de Eſſentia.*

A Lullio chymicorum philoſophorum facilè Anteſignano hanc ſeminis Analogiam didicerunt ſui Diſcipuli Pariſinus, Ripleus Eſpanietus & alii recentiores Adepti. De hoc Cælo vivo, ait Pariſinus: Raymundus in tertio libro quintæ Eſſentiæ capite, cœlum & mercurius noſter, *inquit.* Nam Cœlum noſtrum habet proprietatem ſpiritûs incorruptibilis, qui eſt tanquam ejus anima,& habet in ſe conditiones corporis, generans & producens ſemen tanquam fæmina; & in hoc differt

differt ab aliis principiis(*artis.*)Etiam eſt ſenſuale quia per ſenſum attingitur, nempe per viſum, guſtum & odoratum, ut dictum eſt in prima diſtinctione in capite, quod incipit: Præterea eſt principium movendi ſcilicet corpus ſive forma; & paulò infra, ubi prædictumCœlum vivum proſequitur,dicens: Et in iſto paſſu cognoſcit intellectus noſter,D.(cœlum vivum ſive Diſſolvens ſuum) habere proprietatem vegetabilem, cujus ſimilitudinem tranſmittit R.&S.(Aurum & Argentum) in ſulphuris Naturam,quod eſt ſpiritus metallorùm,ſive lapis,aut venenum transformans, ſecundùm ſignificationem Raymundi, quam ſignificationem Alphabeti figuræ arboris philoſophicæ tribuit, & in illa, de figura quintæ Eſſentiæ,profert hanc ſequentem ſententiam: Sicut vegetativa matris vel nutricis tranſmittit ſuam ſimilitudinem in filium, quem generat,quam proprietatem filius retinet, ſic noſter Mercurius. Intentio Philoſophi (*Lullii*) eſt demonſtrare, quod ſulphur aut lapis Philoſophorum aut venenum ſuum transformans accipit totum ſuum beneficium per excitationem Vegetativæ virtutis,quæ eſt in hoc divino Cœlo vegetabili.

Idem

Idem author in continuatione ſuæ doctrinæ inquit: Et etiam cognoſcit intellectus, quod metalla dicta R. & S. (aurum & argentum) menſtrui proprietatem retinet, cum qua extendunt ſimilitudines ſuas in ſubſtantias extraneas, transmutando dictas ſuſtantias in ſuam ſpeciem, ratione cujus, ipſum nominamus mercurium vegetabilem, & etiam quia ex vegetabilibus eſt extractus. *Idem in fine dicti capitis*, de novo inquit: Et etiam cognoſcit intellectus, iſtud principium eſſe tanquam mulierem concipientem maſculum ſemen, & parientem in eâdem forma & virtute, quam erat in initio. Unde neceſſariò concludimus, quòd elementa hujus lapidis, auri videlicet, debent moveri per virtutem quintæ Eſſentiæ vivæ, & Cœlum vegetabile ſupradictum, quam rationem ſatis probavimus & demonſtravimus. *Pariſinus in libr. 1. Elucidarii, pag. 221. Volum 6. Th. Chym.*

Ripleus Pariſini condiſcipulus hanc doctrinam breviùs ita exponit: Quemadmodum infans in utero matris mediante coctione temperati caloris, convertit menſtrua in naturam ſuam & genus ſuum, hoc eſt, in carnem, ſangvinem, oſſa, imò vitam cum cæteris

corpo-

corporis viventis proprietatibus; ita ſi Aquam ſolis & lunæ habueris, attrahet ad ſuum genus alia corpora,& humores illorum, mediante virtute & calore ſolis & lunæ faciet perfectos. *Ripl. libr. de merc. phil.*

Nos, *inquit Eſpanietus*, ut ſublatis inſidiis candidè & bona fide agamus, duobus ſolis corporibus, ſole nempe & luna, ritè præparatis integrum opus perfici contendimus. Hæc enim generatio eſt, quæ per naturam fit arte miniſtrante, in qua maris & fœminæ copula intercedit, unde proles. §. *Arcan. Herm.* Sol maſculus eſt, activum quippe & informans ſemen emittit; Luna eſt fœmina, quæ matrix & vas naturæ dicitur, quia utero ſuo maſculi ſemen excipit, ac menſtruo ſuo fovet §. 22. Arcan. phil. Sed lunæ nomine lunam vulgarem philoſophi non intelligunt, quæ etiam in opere ſuo (nimirum albo) maſculi partes agit, duorum itaque maſculorum nefariam & contra Naturam conjunctionem tentare nemo præſumat, neque ex tali copula ullam prolis ſpem concipiat ſed Gabritium Bejæ, fratrem ſorori,

Conjugio junget ſtabili, propriamque dicabit.

Ut

Ut generoſum inde ſolis filium ſuſcipiat. *§.23. Arcan. Herm. phil.* Lectorem admonitum velim, *inquit Sendivogius*, duplicem eſſe ſolutionem, licèt multæ aliæ ſint diſſolutiones, at inutiles: una eſt tantùm vera naturalis, ſecunda eſt violenta, ſub qua aliæ comprehenduntur omnes. Naturalis ejusmodi eſt, ut pori corporis aperiantur in aqua noſtra, quo digeſtum emittatur ſemen & matrici ſuæ imponatur. Aqua verò noſtra eſt cœleſtis, non madefaciens manus, non vulgi, ſed ferè pluvialis. Corpus eſt Aurum quod ſemen dat, luna noſtra eſt, non Argentum vulgi, quæ recipit ſemen auri. *Tract. X. Novi lumin. Chym.* Saturnus accepto vaſe hauriebat aquæ partes X. & ſtatim de fructu arboris ſolaris accepit & impoſuit, & vidi fructum arboris conſumi & reſolvi inſtar glaciei in aqua calida. Hæc Aqua eſt huic fructui inſtar fœminæ. In re nulla poſſunt arboris hujus fructus putrefieri, niſi in hac Aqua, nulla etiam alia Aqua poteſt penetrare poros hujus pomi, niſi hæc, & ſcito arborem ſolarem etiam ex hac aqua ortam, quæ ex radiis ſolis & lunæ vi magnetis extracta eſt, propterea inter ſe magnam habet concordantiam. *In Dialogo de mercurio.*

De hoc fœmineo ſemine ſive Adeptorum

Aquis

Aquis diſſolventibus, in præſentia vobiſcum agere decrevimus. Magnus *ſanè eſt & ingens Theſaurus hic chymicus, at omnibus eſt & ſingulis, haſce hujus Gazophylacei Claves (ſine quibus nec ipſi Adepti corpora vel ſolvere vel coagulare potuerunt) non poſſidentibus, prorſus inacceſſibilis. Si noſtri corporis diſſolutionem ignoraveris, non eſt quod opereris, monet Dionyſius Zacharias,* pag. 798. Vol. 1. Th. Chym. Qui verò novit Artem & ſecretum Diſſolutionis, pervenit ad Artis ſecretum, *teſtante Bernhardo, pag. 40. ſuæ Epiſt.* Hinc eſt, *inquit Pariſinus*, quòd ſapientes dicunt, AquamCœleſtem noviſſe, quæ corpus noſtrum in ſpiritum redigit, ſummumArtis eſſe myſterium, *in Eluc. pag. 212. Vol. 1, Th. Chym. Etenim abſque menſtruis hiſce perfecta nunquam fieri poteſt rerum heterogenearum commixtio. Corallia ſubtiliſſimè licèt pulveriſata, commiſceri tamen nequeunt tenuiſſimo perlarum pulveri. Imò Aurum non coit cum Argento (multò minùs cum corporibus minùs perfectis) etiamſi ambo fuſorio confundantur igne. Singulæ particulæ ſeſe tangunt quidem circa extremitates in maſſa vel cumulo ex rebus heterogeneis confecto: Sunt tamen*

&

& manent omnes diſtinctæ, illæſæ & inalteratæ in ſuis figuris & proprietatibus inſtar granorum acervi ex hordeo & avena compoſiti. Verum in Chymia ſecretiori nullum datur corpus, nulla heterogeneitas, quæ proprium ſuum & adæquatum non habeat menſtruum, & quo-cum ceu ſuo homogeneo in unum non colliqueſcat compoſitum, inſeparabilibus amborum gaudens proprietatibus. Quamdiu igitur absq; menſtruis Dianæ, metalla metallis, vel arida aridis conjungere intenditis, tamdiu (ut Eſpanieti utar phraſi) *maſculorum nefariam & contra naturam conjunctionem tentare præſumitis. Auſcultate igitur Bernhardum* pag. 757. Vol. 1. Th. Chym. *ſuadentem; ut lapides & mineralia quæq; relinquatis, pariter & metalla SOLA, quanquam ex ipſis ſit introitus & materia noſtra. Metalla lapidis non tantùm ſunt materia, ſed ejus dicuntur etiam forma apud Lullium, attamen ſine menſtruis hiſce nihil proſunt.* Forma, *inquit*, quæ exiſtit efficiens, principium ac formans & tranſmutans omnes alias formas minoris virtutis & potentiæ deſignatur per C. vel (C.) *(metalla)* Et in hoc paſſu cognoſcit intellectus quod dictorum C. & (C.) *(metallo-*

tallorum) poteſtas tantummodo per ſe majoris operis magiſterium exiſtere nequit, &c. Valdè utile eſt iſtud principiũ ad cognoſcendum, quoniam de ipſo Intellectus cognoſcit, ipſum eſſe de duabus ſubſtantiis unum, ex quibus noſter Infans gignitur, habens ſub ſe maſculi conditionem, à quo ſperma oritur in ventre noſtri D. (*menſtrui ſive diſſolventis*) *Lull. diſt. 3. libr. Eſſe.*; Cœlum ſeu mercurius (*menſtruum*) eſt quartum principium ſignificatum per D. Eſt cauſa & principium movens C. & C.) in potentia ad actum, regens prædicta & gubernans in Ventre ſuo, ſicut mulier infantem, quem procreat in matrice. Et in hoc paſſu cognoſcit intellectus Artiſtæ, quod D. (menſtruum) actionem habet ſuper C. & (C.) regens & gubernans & reducens in actum, quemadmodum Cœlum, illud quod exiſtit in rebus elementaribus motu proprio deducit in actum, &c. Et poteſt artiſta intelligere quod de duabus ſubſtantiis, ex quibus noſter lapis componitur & per quas eſt genitus, hoc, ſcilicet D. (Diſſolvens) eſt principalius. *Ibidem.* Scias, *pergit libr. de medicinis ſecretis pag. 336.* Quod hucusque non diximus tibi rem ſecretiſſimam & materiam totius magi-

ſterii,

ſterii, quæ eſt quinta Eſſentia noſtra incorruptibilis, extracta à Vino albo vel rubeo, quam Coronam cœlicam vocamus, & menſtruum, poſt ipſius ſublimationes, putrefactiones, & finalem depurationem. Quæ quidem quinta Eſſentia eſt fundamentum, & principalis materia, & magiſterium omnium rerum medicinalium. Fili mi, ſi habebis ipſam, habebis magiſterium totius rei, ſine qua nihil poteſt fieri.

Sed vos conſodales ſcitis, quid ſibi velint Dianæ Menſtrua, *ſcitis inquam, ea eſſe ſumma ſecretioris chymiæ Arcana, mulierum menſtruis multò ſecretiora. Eadem etiam nunquam niſi ab Adepto fuiſſe quàm ingenioſiſſimè elaborata, cautiſſimè deſcripta, & nobis ut claves Artis quàm maximè commendata, vos facilè creditis Lullio, dicenti*, quod ſine hiſce menſtruis nihil fieri poſſit in magiſterio Artis. *Mag. Nat. pag. 329. vel Chriſtophoro Pariſino:* Quod magnum ſecretum ſit in iſtis menſtruis, in tantum, ut ſi ignorentur nihil poſſit fieri in opere Tranſmutationis metallorum. *Elucid. p. 222. Vol. 6. Th. Chym. Hinc paucis etiam vos alloqui ſatis eſſe duxi: Nimirum menſtrua hæc, quæ hactenus tanto*

ſtudio

ſtudio quæſiviſtis fruſtrà in Adeptorum libris theoreticis, vobis jam à me offerri in libris practicis inventa, non amplius variis velaminibus tecta & obſcura, ſed nudè detecta, viſui & omnium intellectui expoſita. At in omnibus, quem animadvertetis Vini philoſophici ſpiritum, non eſt, quod timeatis, familiaris eſt & mitiſſimus, quia philoſophicus. Nec multis opus habetis conjurationibus, ut ſe vobis ſiſtat, in omnibus enim Theoreticorum Adeptorum librorum paginis ſeſe offert ſponte & vos expectat, modò exoretis Deum, ut veſtros aperire oculos gratioſè dignetur, nam absq; ejus Nutu, vel ſpeciali juſſu, idem ſeſe vobis manifeſtare non audet. Nolite itaq; per Adeptorum Men*ſtrua intelligere veſtra, etiamſi vobis ſint ſecretiſſima; quia vereor, ne ſint adhùc vulgaria, quæ diſſolvendo aridum transmutantur cum eo in ſal ſive vitriolum, non verâ ſed fictâ coalitione & mixturâ, quam facilè explorator detegit ignis, eadem hæc iterum mox ſeparans heterogenea. Contrariè unctuoſus Vini phil. ſpiritus variè pro varietate rerum temperatus, unctuoſitate ſua emollit aridum, non in ſal vel vitriolum, ſed in oleum transmutat: Æquali ſuo temperamento diverſa fa-*

cilè

cilè conjungit heterogenea. Homogeneitate verò ſua ſuis facilè jungitur homogeneis, quibus & augmentatur, juxta iſtud Bernhardi: Corpora non diſſolvit Aqua, niſi illa, quæ fuerit ſuæ ſpeciei & quæ in corporibus poterit inſpiſſari. Solvens enim à ſolvente differre debet proportione & digeſtione, non materia. *pag.43.ſuæ Epiſt.* Natura enim non emendatur niſi in ſua natura, non poteſt igitur noſtra materia aliter, quam in ſua propria emendari materia. *Parmenides idem loquitur &c.* libr. de Alchym. pag. 768. Vol. 1. Th. Chym. *verbo: Hic Vini phil. ſpiritus omnibus uniri & omnia unire poteſt inſeparabiliter. Qui verò aliam Aquam arbitrantur, ignari & inſipientes ſunt, & nunquam venient ad effectū,* ait Pariſinus in Eluc. pag. 222. Vol. 6. Th. Ch. *De quibus* Morienus pag. 52. *ita:* Sine ſtultos circa hoc magiſterium alia quærere, & quærendo errare, quoniam ad ejus effectum non pervenient usque dum ſol & luna in unum corpus redigantur, quod ante Dei præceptum evenire non poteſt. *Quod Arnoldus, ni fallor, ita exprimit:* Citius ſolem cum luna commiſcebitis in cœlis, quam Aurum & Argentum in Terris absque noſtris menſtruis.

Vos

Vos verò, qui unicum hactenus deſideraſtis univerſale menſtruum, immortale, indeſtructibile, viz. *Liquorem quendam Alkaheſt, vel Ignis aqua, verbum indeclinabile, adeſte: Loco unius, cujus hucuſque neſciviſtis Nomen, materiam, præparationem, & uſum; plura, imò plurima, vobis offero menſtruorum univerſalium genera, hoc Alkaheſto in deſcriptionibus ſuis clariora, viribus verò æquipollentia, ſi non præſtantiora.*

Quæ de hoc liquore Alkaheſto vel obſcurè vel impertinentèr ab aliis dicta & ſcripta fuêre ceu opiniones & conjecturas parùm curamus. Nos per Adeptorum menſtrua non volumus diſſolventia qualiacunque etiam, abſque Vini phil. ſpiritu præparata; & corpora in minutiores tantummodò particulas corrodentia, minimè verò alterantia: Nec intelligimus liquorem quendam immortalem ſolutis ſuis non permanentem: Sed per Menſtruum *volumus liquorem volatilem ex ſpiritu Vini phil. rebúſque variis variè confectum, corpora non tantùm ſeparantem, ſed etiam iis permanentem, eáque ſui additione alterantem; ita ut ambo non ſint ampliùs, nec iterum eſſe poſſunt, quod fuere olim. Ex hac enim*

diſſolu-

diſſolutione (corporis & menſtrui conjugio ſolemni, indiſſolubili unione & combinatione) oritur novum quid, rei diſſolutæ & diſſolventis proprietates illæſas continens per artem & naturam minimè ſeparabiles.

Hæc Menſtrua diſtinxi in vegetabilia & mineralia; non quatenus vegetabilia ex vegetabilibus, & mineralia ex mineralibus tantùm eſſent componenda, ſed omne menſtruum, quod caret acido manifeſto, abſque ebullitione & motu agens, id vegetabile dicitur, licet mediante Vini phil. ſpiritu ex meris animalibus vel mineralibus componatur. Contrà Menſtruum fit minerale, quam-primùm acidum manifeſtum vel ſpiritui Vini philoſophici, vel menſtruo vegetabili fuerit commixtū, jam enim ratione aciditatis ſuperadditæ corpora violenter & cum effervescentia diſſolvit. Ambo genera ſubdiviſi in ſimplicia & compoſita, ne verò ac ſi ſimplicia ex paucioribus ingredientibus eſſent compoſita, ſed quia ſimplicioris vel minoris ſunt virtutis. Menſtrua ſimplicia minùs, compoſita verò magis corpora tingunt in iis diſſoluta.

I. GENUS.

DE
Menſtruis Vegetabilibus.

I. Genus.

Menſtrua Vegetabilia Simplicia ex Vino Philoſophico tantum.

1. Cælum, Eſſentia ſive Spiritus Vini Lullii, deſcriptum can. 1. diſt. 1. libr. de quintâ Eſſentiâ.

℞. VINUM rubeum vel album, & ſit de meliori, quod poterit reperiri, vel ſaltem capias vinum, quod non ſit acetoſum qvovis modo; hujus neqve parùm neq; nimiùm, & deſtilla aqvam ardentem, ſicut conſuetum eſt per cannas brachiales æneas, & poſteà rectifica illam qvater ad majorem rectificationem. Sed dico tibi, qvòd ter ſufficit rectificari, & benè claudere, ut ſpiritus comburens non exhalet, qvia in hoc qvàm plures erraverunt usqve ad ſepties arbitrantes rectificari. Eſt autem tibi, fili mi, ſignum infallibile, poſtqvam videris, qvòd Saccharum madefactum in illâ, poſitum ad flammam, comburatur, ut aqva ardens. Poſtquam autem ſic habueris aqvam præparatam, tu habes materiam, de qvâ qvinta Eſſentia

trahitur ad actum, qvæ eſt una principalis, de qvâ intendimus in libro hoc. Accipe igitur illam, & pone in vaſe qvod circulationis appellatur, vel in pellicano, qvod dicitur vas Hermetis, & claude fortiſſimè foramen cum olibano, vel maſtiche molli vel vivâ calce, mixtâ cum ovorum albumine, & ponas in fimo calidiſſimo per ſui naturam, aut in Vinaciâ, qvibus nullus calor per accidens diminuitur, qvod fili facere potes, ſi in qvantitate magnâ poſueris de qvâlibet iſtarum rerum ad angulum domûs; qvæ qvantitas ſit xxx. onera. Hoc eſſe oportet, ut calor non deficiat vaſis, qvia ſi calor deficeret, corrumperetur Aqvæ circulatio, & qvod qværimus non fieret, ſed ſi calor continuus ei adminiſtratus fuerit per continuas circulationes; noſtra qvinta Eſſentia ſepararetur in calore cœli, qvod videri poteſt per diametralem lineam, qvæ partem ſuperiorem, ſcilicet qvintam Eſſentiam dividit ab inferiori, ſcilicet à fæcibus, qvæ ſunt in colore turbido. Factâ per multos dies in vaſe Circulationis aut in vale Hermetis continuatione Circulationis, aperies foramen, qvod cum dicto clauſore obſtruxiſti, & ſi odor mirabilis exeat, ita ut nulla

mundi

mundi fragrantia ei comparari valeat, in tantum, ut vas poſitum ad angulum domûs, miraculo inviſibili trahat omnes intrantes ad ſe, aut vaſe poſito ſupra turrim trahat omnes aves, qvibus odor nares attigerit, ita ut circà ſe ſtare faciat. Tum habebis, fili, noſtram qvintam Eſſentiam, qvæ aliter dicitur Mercurius Vegetabilis, ad tuum libitum, ut applices in Magiſterio Metallorum tranſmutationis. Qvod ſi non inveneris influxum attractionis, reclude vas, ut priùs, & pone in loco priùs aſſignato, & ſtet ibi donec cònſeqvaris ſignum prædictum. Hæc verò qvinta Eſſentia ſic glorificata non habebit illum odorem, niſi corpus ſit diſſolutum in eâ, nec habebit illum ardorem in ore tuo ſicut aqva ardens; hæc qvidem vocatur à philoſophis Clavis totius artis philoſophiæ & tàm Cœlum, qvàm noſtra qvinta Eſſentia, qvæ pervenit ad tantam ſublimitatem, ut cum eâ per ſe ſolùm, vel cum ſtellis terrenis faciat operator hujus operis miracula ſupra terram.

Annotationes.

INter Adeptorum Diſſolventia nullum abſque Mercurio Vegetabili, ſive Vini philoſophici ſpiritu confectum eſſe, probabunt ſe-

quentia 24. Menſtruorum genera, eſt enim eorum omnium baſis, initium & finis: Imò ipſe eſt juxtà varios & diſtinctos Virium ſuarum gradus modò menſtruorum minimum, modò omnium maximum. Minimum & debiliſſimum eſt, quatenus ſimplici unctuoſitate ſuâ unctuoſas tantummodò diſſolvat Vegetabilium partes, reſiduas verò minùs oleoſas ſibiq; heterogeneas vel reſpuat, vel relinquat intactas: fortiſſimum fit, quò magis atq; magis rebus aridis temperamus ejus unctuoſitatem, ita enim rebus etiam arido-oleoſis, aridisq; puris redditur homogeneum: Ob quam homogeneitatem Adeptorum Menſtrua differunt à Communibus, eò quòd ratione dictæ homogeneitatis permaneant cum rebus diſſolutis, & non ſeparentur; imò augmententur ab eis; minime verò ſaturentur; tranſmutentur & colliqueſcant in tertium quid; adeóq; non recedant immutata abſque virium ſuarum diminutione; vel illæſa in priſtinis viribus. Menſtruorum permanens homogeneitas cum rebus diſſolvendis in cauſa eſt, quòd cum menſtruis Vegetabilibus ſimplicibus Eſſentiæ, iiſdem verò compoſitis Magiſteria fiant; adeóq; hæc fortiùs operantur, illa debiliùs. Hæc ipſa eſt;

eſt; ut verbo comprehendam omnia, quæ varia tam variis gradibus inter ſe diſtincta nobis exhibet Menſtruorum genera, jam deſcribenda, noſtrisq; illuſtranda Annotationibus.

Verùm ut faciliùs Recepta ſequentia & me ipſum quoq; intelligatis, præmonere quædam de hujus ſpiritus Vini Natura & proprietate neceſſarium exiſtimavi, ne de re non ſatis intellecta ſiniſtrè judicetis.

Inprimis admonendi ſumus, ut ne Spiritum Vini communis, utcunque rectificatiſſimum, accipiatis pro Vini phil. ſpiritu, ita enim ſequentia omnium Menſtruorum Recepta erroneæ fierent & ſeducentia. Opus erat nobis *(inquit Zacharias,)* excellentiſſima Aqvâ vitæ pro diſſolutione marcæ aut libræ ſemis auri; generoſiſſimi Vini vas magnum emimus, ex qvo per pellicanum, ingentem copiam ejus Aqvæ Vitæ ſæpiùs rectificatæ, pluribus vitreis vaſis adhoc emptis paravimus. Poſtmodum auri noſtri, priùs integro menſe calcinati, marcam unam; & qvatuor marcas Aqvæ Vitæ poſuimus in duo vaſa vitrea, retorto uno in aliud intrante, ſignatis & ambobus collocatis, in duabus magnis fornacibus rotundis. Eminus etiam carbones pre-

tio triginta coronatorū unicâ vice, ad ignem ſubtùs continuandum integro quidem anno. Conſtruxiſſemus ignem ad infinitos annos, priusqvàm (ut Receptum pollicebatur) congelatio facta fuiſſet in fundo vaſorum, non præcedente ſolutione. Non enim operabamur in debitâ materiâ, nec erat iſta ſolutionis Aqva vera, qvæ aurum noſtrum diſſolvere debet, ut ab experientiâ patuit. pag. 783. Volum. 1. Theat. Chym. *Ripleus de eodem vos admonet, qui,* aliqui arbitrantur, *inquit,* qvòd hic ignis *(igneus hic Vini Philoſophici ſpiritus)* extrahitur à Vino juxtà modum communem, & qvòd rectificetur per crebras deſtillationes, qvousqve ejus phlegma aqveum, qvod impedit potentiam igneitatis ejus, prorſus ab eo auferatur. Veruntamen quando ejusmodi Aqva, qvam fatui ſpiritum purum vocant, etiamſi centeſies rectificata projiciatur ſuper calces cujuscunq; corporis; qvantumvis bene præparati, nihilominus videmus, qvòd reperitur debilis & inſufficiens ad actum diſſolutionis corporis cum conſervatione ſuæ formæ & ſpeciei. *Cap. 2. ſuæ Medullæ phil.* Vinum eſt calidum, *(pergit paulò inferius)* ſed eſt aliud multò calidius, cujus to-

ta

ita ſubſtantia propter abundantiam ſuæ aeritatis facillimè inflammatur ab igne, & Tartarus hujus unctuoſi humoris craſſus eſt, nam ita dicit Raymundus: ille Tartarus eſt nigrior, quàm Tartarus ex nigris uvis Cataloniæ, quocircà vocatur Nigrum nigrius nigro, & propterea qvòd hæc humiditas eſt unctuoſa, ideò meliùs convenit cum unctuoſitate metallorum, qvàm ſpiritus ex Vino extractus, qvia ejus virtute liqvefactâ metalla in aqvam liqvefiunt, qvam qvidem operationem ſpiritus Vini(*Communis*) perficere non poteſt, qvi qvantumcunqve fortis fuerit, nihil aliud eſt qvàm aqva clara cum aqva qvadam phlegmaticâ admixta; ubi contrario modo in hoc noſtro ſpiritu unctuoſo deſtillato, non reperitur omninò ulla aqvoſitas phlegmatica. Cæterum qvia hæc res raro reperitur in partibus noſtris, aliisqve regionibus, ideò Guido Montanor Græcus Philoſophus invenit aliam humiditatem unctuoſam, qvæ natat ſuper alios liqvores, qvæ qvidem humiditas oritur à Vino ad hujus cognitionem Raymundus & Arnoldus & qvidam Philoſophi alii pervenerunt, ſed qvomodo obtineri poſſet, tacuerunt.

O tortas adeò mentes! aſſvetaqve falli
Artificum vario rerum per inania ductu
Pectora! cum duris qvid mollia vina metallis?
Apta epulis, atq; apta bibi ſvaviſſima vina?
Hic tamen expreſſam prœlis torqventibus uvam
Accipit, & phialæ poſtrema in parte reponit,
Cujus in extremo roſtrum, connectitur ore, &c.

Ita ſatis facetè Poeta & adeptus Augurellus cavit libr. 2. Chryſ. pag. 206. Vol. 3. Th. Chym.

2. *Ne loco Vini phil. ſpiritûs accipiatis oleum aliquod etiamſi centeſies rectificatum. Omnia enim oleoſa, ſive deſtillata ſive expreſſa, naturalia vel artificialia per ſe magis tamen rebus aliis, utpote alcalibus, acidis, &c. permixtis, deſtillando, digerendo, &c. in balneo, fimo, vapore, &c. fiunt craſſa, picea, imò tandem arida, inſipida, carbonis inſtar nigra, & interdum, lateris inſtar, ignis excandeſcentiam ſuſtinentia; qvod vobis ſignum eſt manifeſtum, ea indigere potiùs ſolvente quàm eſſe ſolventia.*

3. *Neceſſarium eſt, ut obſervetis, Vini phil. ſpiri-*

ſpiritum apparere in forma duplici: Vel olei inſtar ſuper omnes natantis liquores. Vel ſpiritûs Vini communis inſtar (ad cujus naturam aliquando proximiùs accedit, unde etiam ob analogiam ſuum mutuatur nomen) aquoſis liquoribus, minimè quidem innatantis, ſed his & phlegmati proprio commiſcibilis, ſeparabilis tamen ſimplici deſtillatione, quatenus facilè hoc modo ſua poſt ſe relinquat phlegmata: is verò ſic rectificatus, flammâq; accenſus, ſi totus comburatur, commune cum communi ſpiritu nobis adminiſtrat perfectæ rectificationis ſignum; attamen non duo ſed unus tantùm eſt, ſubtilitate differens, & ſeipſo purior ſpiritus. Quæ ut probem, neceſſe non eſt, eò quòd nobis occurrent exempla in ſingulis ferè deſcriptionibus Menſtruorum Vegetabilium.

4. *Tandem diſtingendum eſt, inter Vini Philoſophici ſpiritum primarium & ſecundarium. Patrem & Filium. Primarius in ſui præparatione reqviſivit Laborem Sophiæ, opus totius Chymiæ adeptæ ſecretiſſimum, difficillimum, periculoſiſſimum, &c. Secundarius cum priori ſpiritu facilè conficitur juxtà Chymiæ adeptæ regulam: Eſſentia Eſſentiam, & Magiſterium Magiſterium conficit. Diffe-*

runt ordine non naturâ; Ambo ſunt unius Virtutis, licet diverſæ præparationis, hic enim, ut modò dictum eſt, facilioris eſt; ille, difficilioris; Ambo Eſſentiæ ſunt, prior artificialis, alter naturalis, inde in Medicinis inæqvalis, licèt in Chymia ut menſtrua ſunt, conſimiles; at facilè diſtinguuntur ab invicem per ſua epitheta. Primus nomina hæc generaliora habet, Eſſentia Vini, Alcool Vini, Mercurius Vini, Vinum Vitæ, Vinum ſalutis, Aqva Vitæ, Aqva ardens, Vinum aduſtum, Vinum ſublimatum &c. *cujus Exempla habebitis in hiſce & ejuſcemodi Receptis.* ℞. Auri laminas ac per Eſſentiam Vini reſolvantur in liqvorem. *Paracelſ. in deſcript. Auri diaphoretici. Libro 3, de malè curatis.* ℞. Silices, & illos ſolve in Eſſentia Vini, velut ſal in aqva, &c. *Par. in deſcript. Eſſentiæ ſalicum cap. 18. de morbis Tartar. pag. 327.* ℞. Croci ſolis, Alcool vini correcti, &c. *Par. in deſcript. Tinct. croci ſolis. libr. de præparat. pag. 81.* Alcool vini exſiccati vel correcti eſt, *inquit Paracelſus,* qvando ſuperfluitas vini ſecedit, & vinum ardens ſupereſt ſiccum, exuſtum, ſine adipe aut pinguedine nullos fæces in vaſe relinqvens, *pag. 507. Sed de hoc plurima habebitis*

bebitis exempla præſertim libro ſeqventi de Medicamentis.

Secundarius Vini phil. ſpiritus his nominibus generalioribus ſua annexa habet cognomina, originis ſuæ radicem indicantia cujus ſeqventia ſint vobis pro Exemplis Recepta. ℞. Solis foliati ſcrupulos qvatuor, Alcool Vini de pino, de meliſſa atia, &c. Parac. in deſcript. Balſami ſolis, pag. 90. chyr. major. *Extractio Mumiæ ſit per commixtionem ejus cum Eſſentia Vini ex chelidonia ſumpti, &c.* Parac. in deſcript. Tincturæ Mumiæ, cap. x. libr. 3. de vita long. pag. 65. ℞. *Eſſentiam Vini ex chelidonia, Mercurium ſaturninum, &c.* Parac. libro 8. cap. 10. *de* Tumoribus, puſtulis, pag. 138. chyr. Major *in hiſce ejusmodi Receptis per Alcool vini de pino, meliſſâ, chelidoniâ, &c. ſecundarium intelligit Vini phil. ſpiritum, ſive earum rerum Eſſentiam, ſpiritu priori confectam, qvod & probatur* ex cap. 5. libri. 3. de vita longa pag. 63. *ubi Paracelſus herbarum Eſſentias nuncupat Elixir Vitæ vel Vinum Salutis ex hâc vel iſta herbâ confectum, qvod, inqvit, exemplo meliſſæ innoteſcet.* Digere Meliſſam *(cum primario vini phil. ſpiritu)* Philoſophico menſe in

Athanar, deinde ita ſepara, ut duplata elementa ſcorſim appareant, & continuò eluceſcet qvinta Eſſentia qvæ Elixir vitæ eſt, in Nepitha acerba, in Lolio lutea, in Tincio nigricans, in Lupulo tenuis & alba in Cuſcuta auſtera, in aliis ſimiliter, judicandum juxta experientiæ præſcriptum. Porrò extracto ſpiritu iſto & ab altero ſeparato; ecce Vinum ſalutis (*Eſſentiam Meliſſæ*) in quo Pſeudophiloſophi aliqvot ſecula obnixè laboraverunt, nihil tamen unqvam ſunt aſſequuti. Et bona pars eorum qui Raymundum ſunt ſecuti (*ſequi voluerunt ſecundùm literam intelligentes Vinum rubeum vel album*) aliquot doſia Vini relevârunt dum elicerent quintam Eſſentiam Vini, nihil prorſus deprehenderunt præter Vinum aduſtum, qvo perperam pro ſpiritu Vini uſi ſunt, ita ſufficit admonuiſſe ſpagyrum, qva ratione herbis qvinta Eſſentia inſit.

Non ex Vegetabili tantùm, ſed animali etiam Regno hic duplex tam primarius quàm ſecundarius confici poteſt Vini ſpiritus. Ita legitur de Aqua vitæ & phlegmate Vini Lotii in experimento XVI. Lullii & in Paramiro Paracelſi pag. 57. Multi ſedulò laborarunt

runt, ut in homine reperirent ejus ſanitatem, AquamVitæ, Lapidem Philoſophorum, Arcanum, Balſamum, Aurum potabile & ſimilia. Qvod rectè fecerunt, nam iſta omnia in iſto latent, ac in externo mundo qvoqve conſiſtunt. *Ita etiam apud eum extat Liquoris Carnium deſcriptio, pag. 505.* ℞. Liqvoris de Carne uncias ſex, Mumiæ, &c. *Hic per liquorem intelligit Vinum Carnis, quod ex ipſo probatur Paracelſo, dicente:* Ubi & juxtà hoc notandum eſt, qvòd Vinum Meliſſæ in aſthmate ſecretum exiſtat, obſervandum hîc etiam eſt, hoc per pulmonariam non herbam ſed liqvorem, hoc eſt, Vinum, in hac cura locum habere. *Quibus in verbis Liquor & Vinum Pulmonariæ ſynonyma ſunt. Ita* in libro 8. de Tumoribus cap. 3. *per liquorem Hermodactilorum,* & cap. 9. *per liqvoremMeliſſæ.* Et libr. 9. cap. 4. *per liqvorem Parthenionis,* Et cap. 5. *per liquorem Bdellii, &c. eorum omnium Vina ſive Eſſentiæ intelligi debent. Quanquam ex arido mineralium Regno neq; primarius neq; ſecundarius produci poſſit ſpiritus, (ſunt quidem quædam purè oleoſa, ut oleum Petræ, Naphthæ, Carbonum foſſilium, ſuccini, Agathis, &c. Quæ pro hujus*

Regni reputantur indigenis, quorum tamen oleoſitas tam parùm à Vegetabilium & Animalium unctuoſitate differt, ut metallicum haut dici mereatur) nihilominus eandem ob cauſam, quâ Vegetabilium Eſſentiæ & liquores dicuntur Vina, Eſſentia Regni Mineralis quoque aliquando dicitur liquor & Vinum Mineralium, ita liquor ſive Eſſentia Vitrioli ſive Cupri dicitur Vinum Metalli primi, cap. XII. libri 3. de vita longa pag. 65.

Nunc præmiſſorum horum lumine inſtructi propiùs accedamus ad vini Lulliani ſpiritum; quem inveniemus olei inſtar ſuperphlegmata ſua natantem, ex Aqua vitæ non vulgi, ſed philoſophicâ circulando ortum. Verum cùm reliquæ eſſentiæ omnes conficiantur mediante Eſſentiâ quâdam; hæc prima Vini Eſſentia ſola, propriis viribus emergi debet ex fæculentiis & impuritatibus ſuis; hinc vini phil. (rubei vel albi) confectio totius ſecretioris chymiæ opus reddit difficillimum & ſecretiſſimum, de quo ex profeſſo, Nutu Dei, libro ſpeciali (videlicet quinto) ſcripturi ſumus. In præſenti conſtituimus hujus Vini uſum proſequi in menſtruorum Confectionibus, ubi Aquam vitæ reperîmus menſtruorum omnium

primum

primum & debilius, quod redactum circulatione ſolâ in oleum, redditur ſeipſo multò excellentius. Lullii Receptum ſatis clarum eſt, nihilominus id aliorum adeptorum Receptis confirmare ſaltem, ſi non illuſtrare conſultum duximus. Johannes de Rupeſciſſa, *Lullii diſcipulus diſtinctionem primam libri Eſſentiæ ſui magiſtri tanti æſtimavit, ut hanc parumper alterando ſuam fecerit, is Vini philoſophici ſpiritum deſcripſit hoc modo.*

2. *Eſſentia, Anima, ſeu Spiritus Vini* Johannis deRupeſciſſa *deſcripta cap. V. libri de quinta Eſſentia.*

NOn reputes me mendacium protuliſſe, qvia qvintam Eſſentiam nominavi aqvam ardentem, & dixi, qvòd nęmo hodiernorum philoſophorum & medicorum pervenit ad eam, cum Aqva ardens communiter inveniatur ubiqve: qvia verum dixi pro certo. Nam Magiſterium qvintæ Eſſentiæ eſt occultum, & non vidi niſi unum comprobatiſſimum theologum, qvi intelligeret quicqvam de ſecretò & Magiſterio ejus: & aſſero pro vero, qvòd qvinta Eſſentia eſt Aqva ardens, & non eſt aqva ardens. Et De-

us Cœli ponat prudentiam in corde Evangelicorum virorum, pro quibus fabrico librum iſtum, ut non communicent cum reprobis hoc venerandum Dei arcanum. Ecce modò aperio tibi veritatem. Non accipies Vinum nimis aqvoſum, nec vinum nigrum, terreſtre, inſipidum, ſed vinum nobile, jucundum, ſaporoſum, & oderiferum, melius qvàm inveniri poſſit: & deſtilla eum in cononibus toties, donec feceris meliorem aquam ardentem, quam ſcias facere, ut puta à tribus vicibus uſque ſepties eam deſtilles: & hæc eſt aqua ardens, ad quam hodierni medici non pervenerunt. Hæc aqua eſt Materia, de qua extrahitur quinta Eſſentia, quam intendimus principaliter in hoc libro. Quia poſtmodum tuam nobilem aquam habueris, fabricari facies in furno vitrariorum unum deſtillatorium tale: totum integrum ex una pecia, cum uno ſolo foramine ſuperius, per qvod ponetur & extrahetur aqua. Vides enim ſic mirificè inſtrumentum formatum, ut illud, quod virtute ignis aſcendit, & deſtillatur in vas per canales brachiales, iterum reportetur, ut iterum aſcendat, & iterum deſcendat continuè die ac nocte, donec aqva ardens in qvin-

tam

tam Eſſentiam per Dei voluntatem cœlitùs convertatur. Et eſt intellectus operationis in hoc: Qvoniam melior aqua ardens, quæ poſſit fieri, habet adhuc miſtionem materialem quatuor Elementorum, ideò ordinatum eſt divino ſpiraculo, ut per continuas aſcenſiones & deſcenſiones ſeparetur quinta Eſſentia quam quærimus à corruptibili compoſitione quatuor Elementorum, & hoc fit, quia iſtud, quod ſecundo & ſæpe ſublimatur, eſt magis ſubtile & glorificatum, & à corruptione qvatuor Elementorum ſeparatum, quàm qvando ſolùm una vice aſcendit & ſic uſque ad mille vices, & per continuum aſcenſum & deſcenſum quod ſublimatur, ad tantam altitudinem Glorificationis venit, ut ſic compoſitum incorruptibile ferè, ſicut Cœlum & de natura Cœli, & ideò quinta Eſſentia appellatur; quia ita ſe habet ratione corporis noſtri, ſicut Cœlum ratione totius Mundi, ferè eo modo, quo Ars poteſt imitari naturam, per quoddam ſimile propinquum & connaturale.

Factâ igitur per multos dies in vaſe Circulationis, circulari deſtillatione, aperies foramen vaſis quod eſt in capite, qvod qvidem ſigillatum fuiſſe ſupponitur cum ſigillo compoſito

Digitized by Google

poſito ex luto Sapientiæ, facto ex farinâ ſubtiliſſimâ, & albumine ovi, & ex papyro humidâ diligentiſſimè carminativâ & miſtâ, ne ullo modo unqvam reſpirare poſſit; & cùm foramen aperueris, ſi odor, qui ſupermirabilis eſſe debet, ita ut nulla mundana fragrantia ei valeat adæquari, qui videbitur deſcendiſſe quaſi ſe ſublimitate glorioſiſſimi Dei, intantum, ut ſi fuerit vas poſitum in angulo domûs, ex fragrantia quintæ Eſſentiæ (qvod mirabile & ſummè miraculoſum eſt:) attrahat ad ſe vinculo inviſibili univerſos intrantes: tunc habes quintam eſſentiam, quam audiviſti, ad quam nulli hodiernorum Philoſophorum & Medicorum quod potuerim ſcire, pervenerunt, niſi ille quem excepi ſupra.

Quod ſi non inveneris odorem & influxum attractionis hominum, ſicut dixi ſigilla vas ſicut prius, & reduc ad calorem ſuperius deſcriptum, ut per ſublimationes & circulationes pervenias ad optatum, videlicet ut hanc quintam Eſſentiam ſic Glorificatam invenias in odorem inæſtimabilis fragrantiæ & odoris mirificè Glorificati; & influxum attractionis ſupra expreſſum: & non ſolum ut mirificè redoleat, ſed etiam ad quandam incorruptibili-

ruptibilitatem plenius ſe reducat; non habebit illum ardorem in ore tuo, quem habet Aqua ardens, nec illam humiditatem, id eſt, talem aqueitatem fluentem, quoniam acutus ardor aquæ ardentis,& ejus aquea humiditas per ſublimationes & circulationes penitùs corrumpitur,& terreitas remanebit ſeparata in fundo: Et tam Cœlum quàm ſtellæ,ex quibus hæc noſtra quinta Eſſentia eſt compoſita ex materia & forma,non ſunt ſicut illa, quæ eſt compoſita ex quatuor Elementis, ſed eſt ibi materia valdè modica, glorificata in tantum usque ad ſummum, nobili forma impletum,ut potentia materiæ ad ullam formam aliam aſpirare non poſſit, & ſic remanet incorrupta, donec juſſu Creatoris compoſitio deſtruatur. Nec quinta Eſſentia, quam quærimus, ad incorruptionem Cœli omninò reducitur,ſicut nec artificium adæquatur naturæ; ſed tamen incorruptibilis eſt reſpectu compoſitionis factæ ex qvatuor Elementis; quoniam ſi eſſet omninò incorruptibilis ſicut Cœlum, perpetuaret omninò Corpus noſtrum,quod fieri prohibet conditor naturæ Dominus Jeſus Chriſtus. Jam multum aperui tibi de ſecreto,ac Gloriam immortalis Dei.

Para-

Paracelſus ſuam extrahit Vini Philoſophici Eſſentiam non ex Aqua ardente, ſed ex ipſo Vino Philoſophico, ita.

3. Spiritus Vini Paracelſi.

Deſcrip. Cap. IX. Libri Tertii de Vita longa, pag. 64.

DIgere Vinum pellicano infuſum fimo equino, idque bimeſtre ſpatium continuò, videbis adeò tenue ac purum, ut in pinguedinem quandam, qvæ Spiritus Vini eſt, in ſuperficie ultrò eliciat. Porrò quicqvid ſub hac eſt, Phlegma citra omnem Vini naturam exiſtit. Pinguedo autem ſola Phialæ incluſa & per ſe digeſta ſummæ energiæ eſt ad vitam longam.

Guido ſequenti uſus eſt methodo, parùm differenti à Paracelſica.

4. Eſſentia Vini Guidonis.

Deſcripta pag. 1. Theſaur. Chym:

℞ VInum Album, vel Rubeum qvod melius eſt, deſtilla ex B. usquedum materia remaneat in Mellis conſiſtentia; quam in duas partes diviſam in cucurbita duplicata, cum deſtillato liquore permiſce, iterumq; conjunge, & peractâ ſex ſeptimanarum digeſtione innatabit oleum Viride, qvod ſepara per tritorium.

Ex

Ex Receptis ſeqventia obſervamus notatu digna.

1. *Vinum Rubeum vel Album non commune eſſe, ſed Philoſophicum; iſtudq; eſſe unicum iſtud, qvod in qvatuor hiſce Libris obſcurum eſt, non juxta literam, ſed per Analogiam intelligendum; at Aqva ardens, Aqva Vitæ, Spiritus vel Eſſentia Vini Philoſophici nomina propria ſunt.*

2. *Aqvam ardentem Vini Phil. in aliqvibus convenire cum Spiritûs Vini communis proprietatibus; videlicet, deſtillando illa præcedit Phlegma ſuum. Rectificatur, ut communis, à Phlegmate ſuo. Tandem rectificatus cognoſcitur comburendo lintéum, ſaccharū, &c.*

3. *Aqvam ardentem hanc circulando indies amittere humiditatem & acuitatem, tandemq; redigi in Oleum ſupernatans, Vini Phil. Eſſentiam & Spiritum. Sed qvis unquam redegit commmunem Spiritum Vini, vel Aquam Vitæ, ſola Circulatione in Oleum? Qvis inqvam Oleum iſtud continuatâ Circulatione redegit ad ſiccitatem? Ita ut ſalis inſtar volatilis ſublimari qveat, mediante igne ſatis forti, uti* Iſaacus *ſe expertum eſſe teſtatur in Deſcriptione ſui Lapidis Vegetabilis*, de qvo inferiùs Libro Tertio.

4. Vi-

4. Vini Oleum vel Eſſentiam variis & diverſis modis confici poſſe ex Vino Philoſophico.

5. Juxta Methodi varietatem non ſolùm tempus variari, ſed etiam odorem, colorem, &c. *ipſius Eſſentiæ. Lullii Eſſentia inſtar Cœli, id eſt, Lazurini coloris eſt; Oleum Guidonis eſt viride.*

6. Odorem non habere adeò fragrantem, niſi in ſe habeat Corpus diſſolutum, præſertim Metallicum vel Minerale.

7. Cœlum hoc, menſtruorum omnium primum, medicamen etiam eſſe & dici Eſſentiam vel ſpecificum ad vitam longam.

8. Cœlum dici ob varias cauſas à Lullio.

Primò, *Qvoniam Cœli inſtar contraria operatur.*

Noſtrum Menſtruum Vegetabile *inqvit Lullius*, Cœleſte animal, quod dicitur quinta Eſſentia, carnes à corruptione conſervat, Elementativa confortat, juventus priſtinam per ipſam reſtauratur, Spiritum vivificat, crudum digerit, rarum indurat, induratum rarificat; macrum impinguat, pingue debilitat; inflammatum infrigidat, infrigidatum inflammat; humidum deſiccat, ſiccum humectat, &c. voque; una & eadem res contrarias poteſt Operationes.

rationes. Actus unius rei diverſificatur ſecundùm naturam recipientis, ſicut calor ſolis qui contrarias Operationes habet, qvia lutum deſiccat & ceram liqvefacit, actus tamen ſolis unus eſt in ſe, neqve in ſe contrariatur.

Secundò, *Quoniam Cœli inſtar omnium rerum formas recipit.*

Sicut forma univerſalis *(Cœlum Macrocoſmicum)* habet appetitum ad omnem formam, ſic quinta Eſſentia *(Vini Phil.)* ad quamcunque complexionem; ex quo evidenter patet, quod qvinta rerum Eſſentia illius dicitur eſſe complexionis, cui adjungitur, ſi calidis adjungitur calida, ſi frigidis frigida, &c. Hanc ergò Philoſophi vocaverunt Cœlum, qvoniam ſicut Cœlum influit in nobis aliquando calorem, aliqvando humiditatem, &c. ſic qvinta Eſſentia in corporibus humanis ad Artiſtæ placitum, &c. *Diſtinct. 1. Libri Eſſentiæ.* Huic Cœlo applicamus ſtellas ſuas, qvæ ſunt Plantæ, Lapides, & Metalla, ut communicent in nobis vitam & ſalutem. *Ibidem.*

Tertiò *Quoniam Cœli inſtar omnia movet de potentia in Actum.*

Propterea Cœlum ſeu noſter Mercurius eſt cauſa & principium movens C. (C) *(Metalla)* de:

de potentia ad Actum. Etiā iſto paſſu co-
gnoſcit intellectus artiſtæ, qvod D. *(Cœlum noſtrum)* actionem habet ſuper C. & (C) regens & gubernans, & reducens in Actum, quemadmodum Cœlum illud quod exiſtit in rebus Elementalibus, motu proprio deducit in Actum, &c. nam ipſum dicimus Cœlum ratione ſui motus, quoniam ſicut Cœlum ſuperius movet univerſalem formam & primam materiam, & Elementa, & ſenſus, ad componendum Elementata individua; ita D movet C &(C) & quatuor Elementa ad M. *(Sulphur Naturæ ſeu Mercurium Phil.)* vel ad Q. *(Tincturam) Diſtinct. 3. de quarto Principio Libri Eſſentiæ.*

Qvartò *Quoniam Cœli inſtar incorruptibile eſt.*

Aqva Vitæ eſt anima, & Vita corporum per qvam Lapis noſter vivificatur, ideo Cœlum & qvintam Eſſentiam ac Oleum incombuſtibile & aliis infinitis nominibus eam nominamus; qvoniam incorruptibilis eſt ferè, ut Cœlum, in continua ſui motus circulatione. *Pag. 145 Elucid. Teſtam.*

Qvintò *Quoniam Cœleſtini coloris & claritatis eſt.*

Cœlum

Cœlum ſeu noſter Mercurius eſt quartum principium in arte,& ſignificatum eſt per D coloris lazurini & lineæ ejusdem coloris , & per iſtum colorem ſignificatur, quod eſt Cœleſte, & de natura Cœleſti , ut diximus ſuperius in ejus deſcriptione. *Diſt. Libri Eſſentiæ.*

Johannes de Rupeſciſſa *Eſſentiam vocat Cœlum humanum ob ſequentes rationes.*

Oportet rem qværere quæ ſic ſe habeat reſpectu quatuor qvalitatum , quibus compoſitum eſt Corpus noſtrum : ſicut ſe habet Cœlum reſpectu quatuor Elementorum : Philoſophi autem vocaverunt Cœlum qvintam Eſſentiam reſpectu quatuor Elementorum, qvia in ſe Cœlum eſt incorruptibile & immutabile, & non recipiens peregrinas impreſſiones, niſi fieret juſſu Dei. Sic & res , quam quærimus,eſt reſpectu quatuor qualitatum Corporis noſtri, quinta Eſſentia,in ſe incorruptibilis ſic facta,non calida ſicca cum igne : nec humida frigida cum Aqua : nec calida humida cum aëre : nec frigida ſicca cum Terra : ſed eſt Eſſentia quinta,valens ad contraria,ſicut Cœlum incorruptibile,quod, quando neceſſe eſt, influit qualitatem humidam , aliquando calidam , aliquando frigidam,aliquando ſiccam.

Digitized by Google

Talis eſt Radix Vitæ Eſſentia quinta, quam creavit Altiſſimus in natura, ut poſſit ſupplere neceſſitati Corporis usque ad illum ultimum terminum, quem Deus conſtituit Vitæ noſtræ. Et dixi, quòd quintam Eſſentiam creavit Altiſſimus, quæ extrahitur de Corpore naturæ creatæ à Deo cum artificio humano, & nominabo eam tribus nominibus ſuis à Philoſophis ſibi impoſitis: Vocatur Aqua ardens, Anima Vini, ſeu Spiritus, & Aqua Vitæ. Et quando tu voles eam occultare, vocabis eam quintam Eſſentiam, qvia hanc ejus naturam, & hoc nomen ſuum, ſummi Philoſophi nemini pandere voluerunt, ſed ſecum veritatem ſepeliri fecerunt: Et quod non ſit humidā ſicut Elementum Aquæ, demonſtratum eſt, quia comburitur; quod aquæ Elementari repugnat. Quod non ſit calida & humida ſicut aër; declaratus, quia aër ſiccus quâcunque re corrumpitur, ſic paret in generatione aranearum & muſcarum: Sed iſta ſemper incorrupta manet ſi clauſa à volatu ſervetur. Quod non ſit ſicca & frigida ſicut Terra demonſtratur exp. eſsè, quia ſummè acuit & ſummè calefacit. Quod autē non ſit calida & ſicca, ſicut ignis demonſtratur ad oculum; quia calida infrigidat,

gidat, & calidos morbos minuit & annullat. Qvod autem incorruptibilitati conferat, & à corruptibilitate præſervet, demonſtrabo ex Experientia aſſumpta: quoniam ſi quæcunque avis, aut carnis fruſtum, aut piſcis infundatur in ea, non corrumpetur quamdiu permanebit in ea; quanto magis ergò carnem animatam & vivam Corporis noſtri ab omni corruptione ſervabit? Hæc quinta Eſſentia eſt Cœlum humanum, quod creavit Altiſſimus ad conſervationem quatuor qualitatum Corporis humani, ſicut Cœlum ad conſervationem totius univerſi. Et ſcito pro certo, quòd Philoſophi hodierni & medici ignorant omninò hanc quintam Eſſentiam & veritatem & virtutem ejus: Sed ego auxilio Dei, inferiùs revelabo tibi magiſterium ejus. *Et* huc usqve docui te rem ſecretam, quintam Eſſentiam, id eſt, Cœlum humanum. *Cap. 2. Libri Eſſentiæ.*

9. Tandem Receptis hiſce claris plurima illuſtrari obſcuriora aliâs à nemine intelligibilia.

II. Genus.

Menſtrua Vegetabilia Simplicia ex Spiritu Vini

Vini Phil. & Vegetabilibus calidiſſimis, Herbis Floribus, Radicibus, &c. Oleoſis.

5. Anima Metallica, ſeu Lunaria Cœlica Lullii, *Deſcripta in Compoſit. Animæ Transmut. pag. 193. Vol. 3. Theat. Chym.*

PRimò ſcias, quòd Materia noſtri Lapidis ſeu omnium Lapidum Philoſophorum atque virtuoſorum, qui per artificium generantur vel componuntur, eſt Anima Metallica, & menſtruum noſtrum rectificatum & acuatum, ſeu Lunaria Cœlica, quæ apud Philoſophos vocatur Mercurius Vegetabilis, ortus à Vino Rubeo vel Albo, ut clarè patet, & clarè demonſtratum exiſtit divinitùs revelatum in Figura individuorum diſtinct. 3. Libri quintæ Eſſentiæ, &c.

Sed tamen Oportet priùs noſtrum menſtruum per Magiſterium à morte, id eſt, ſordibus Vini & Phlegmate extrahere per officium Alembici, & acuari in deſtillatione cum Vegetabilibus pertinentibus: quæ ſunt, Apium Sylveſtre, Squilla, Solatrum, Carduus, Oliandrum, Piper Nigrum, Euforbium, Viticella ſeu Flammula, & Pyrethrum, omnium ana & pulveriſata. Ex altera parte ipſum menſtruum rotetur continuè ſpatio decem dierum in fimo calido aut Balneo Mariæ.

Annotationes.

UNctuoſus Vini Phil. Spiritus non niſi unctuoſas extrahit naturales Eſſentias Vegetabilium, ut inferius obſervabimus Libro de Medicamentis. Eſſentias ita extractas, ut & cætera Oleoſa cruda ſive expreſſa & deſtillata utriusq; regni, Animalis & Vegetabilis, hic Vini Spiritus per ſimplicem digeſtionem dividitur in duas partes diſtinctas, duo Olea ſive pinguedines, quarum una rei Eſſentia eſt, altera Corpus. Eſſentiam ita Confectam Spiritum Vini ſecundarium ſuperiùs nominavimus. Eſſentiæ ambæ, hæc per diviſionem, & illa per extractionem præparatæ per longiorem digeſtionem cum prædicto Vini Spiritu unum fiunt. Nam quæ unius & ejusdem ſunt puritatis, & ſymbolicæ naturæ, commiſcentur facilè & inſeparabiliter; adeóq; Eſſentia per Eſſentiam Confecta, eidem Eſſentiæ jungitur. Et ſi ulteriùs protrahamus digeſtionem, tandem pinguedinum alterutra, Corpus videlicet minus Oleoſum, proptereaq; relictum hactenus, recipitur in naturam ſymbolicam, ob cujus admixtionem, non ſolùm multiplicatur Spiritus, ſed immò particulis hujus Corporis minus Oleoſi ad ari-

ditatem vergentibus, ad Aridorum diſſolutiones aptior redditur, de quo modo agimus in dicto Recepto, cujus præſcriptione Oleum ex Vegetabilibus Oleoſis deſtillando unà cum Vini Phil. Spiritu prolectum, circulatur in Magiſterium (ſive Eſſentiam duplicem, naturalem & artificialem, de qua inferiùs ſuo loco) quo Spiritus Vini multiplicatur, & aridis magis homogeneus redditur. Idem extat Menſtruum, ſed paulò aliter deſcriptum in Magia Naturali pag. 358. *Sic,*

℞. Nigrum nigrius nigro, & ex eodem decem vel octo partes deſtilla in vaſe vitreo, & in prima deſtillatione ſolùm recipies dimidiam partem, hanc iterum deſtilla, & hujus recipe quartam partem, & tertia deſtillatione recipies quaſi totum, & ſic deſtilla illam partem usque ad octo vel novem vices, & erit perfecta, ſed non rectificata niſi in vigeſima ſecunda deſtillatione. ℞. Hujus aquæ partem quartam Libræ unius, & eandem acue deſtillando cum Vegetabilibus, quæ ſunt Apium Sylveſtre, & ſic de cæteris aliis, de quibus dictum eſt ſupra in Anima tranſmutationis in Capitulo, quod incipit: Sed tamen oportet, &c. Et poſteà pone in vaſe Circulationis in fimo

fimo calidiſſimo, vel in Vinaria ſub conſervatione ſpecierum. Quæ Aqua eſt etiam una de rebus, ſine quibus nihil poteſt fieri in Magiſterio hujus artis.

Menſtruum, quod à morte Vini per Officium alembici extrahi, dictis Vegetabilibus acui, & tandem circulari debet, ipſe Vini Phil. Spiritus eſt, qui ita per hos exaltatur gradus, ut meritò à Lullio vocatur materia omnium Lapidum Philoſophorum & virtuoſorum (id eſt, Lapidum pretioſorum) *Anima Metallica & Lunaria Cœlica quæ etiam vocatur Mercurius Vegetabilis, ortus à Vino Rubeo vel Albo.*

Materia, ex qua hoc conficitur menſtruum, vocatur Vinum in priori Recepto: Oportet menſtruum extrahere à morte Vini *Sed in poſteriori vocatur* Nigrum nigrius nigro. *His duobus à Lullio tertium additur Synonymum* pag. 1. Teſt. Noviſſimi. ℞. Vinum Rubeum, quod liquorem Lunariæ & Nigrum nigrius nigro vocamus. *Per quæ Synonyma nemo niſi ſtolidus commune intelliget Vinum; communis enim ex hoc deſtillatus Spiritus ad talia & tanta perficienda omninò inſufficiens eſt, imò omnia Arcana ſecretioris Chymiæ,*

 quibus

quibus deſcribendis inſudamus, unico hoc verbo literaliter intellecto proſtituta eſſent omnibus, per Vinum ergò intelligitur Philoſophicum ſecretum, omnibus inexpertis abſconditum.

Oportet extrahere à morte Vini per officium Alembici: *ideſt, Oportet toties rectificare, donec fiat puriſſimus abſq; ſordibus & Phlegmate Vini, quod mors Spiritûs vocatur à Lullio.* Purgatur, *inquit*, de tota ſua ſuperfluitate & Phlegmatica materia corruptibili, quæ ipſius mors eſt, & quæ mortificat ſuum Spiritum, qui poteſtatem habet vivificandi ſuam Terram; purgetur ergò & ſeparetur ab eo Phlegma corruptibile per ſubtile ingenium, quod tibi dicam. Quare? quia ſi non benè purgetur, nunquam Terra ejus bene albificatur, nec fiet matrimonium inter Corpus & Spiritum. Et ſic tunc ille Spiritus nominatus eſt Spiritus Lapidis, *in Apertorio.*

Rectificationis Methodus in priori Recepto omiſſa deſcribitur in poſteriori, ut & in Epiſtola accurtatoria. Hanc Vini Phil. rectificationem non intellexit Sendivogius, uti apparet ex Epiſtolarum ſuarum ſexta. Brux. 25. Martii 1646. ubi ſic: Secundus articulus Pa-

gesiani

geſiani operis, Domine ſodalis, extrahendi & ſubinde præparandi Mercurii modum Myſterioſum, magis quam par fuit, ex Authoritate Lulliana malè intellecta, aliorúmque præceptis Philoſophorum malè applicatis repetere conatur, dum per deſtillationem decimam partem ſuæ magneſiæ primò aſcendentem, quaſi ſolam utilem & verè Mercurialem ſubſtantiam, novem verò reliquas partes per continuationem deſtillationis prodeuntes, ut inutiles ejici jubet, ad hoc ut tandem dicta decima pars aſſervata, Terræ reſidenti poſt completam deſtillationem (quam Terram, Sal. Sulphurque Mercurii inepte autumant) reſtituatur, & per repetitas cohobationes, inhumationes, digeſtiones, & ſublimationes ab ipſo deſcriptas uniantur; ſed graviter hallucinantur, nam quod tradunt Authores de parte denaria] Spiritum continente, déque inhumationibus propria in Terra, aliò refertur quam extractioni & præparationi Mercurii, ut alibi aliquando demonſtrabitur, nec ulla eſt adhibenda regula dictæ extractioni, & præparationi Mercurii, præter ſimplicem deſtillationem Magneſiæ, quâ Spiritus & Oleum ſimul elevantur ad ſiccitatem usque fæcum &

 ſepara-

ſeparationem Spiritûs ab Oleo, ejusdémque Spiritus rectificationem multoties repetitam. Sed hæc in modo agendi ſuo loco ampliſſimè dabimus.

Pariſinus Lullii Diſcipulus corriget Sendivogium, qui à Lullio hoc modo ſuum Vini Phil. Spiritum rectificare didicit, hoc modo:

℞. A. (*Chaos, Mercurium noſtrum Vegetabilem, in quo quatuor Elementa confuſa inveniuntur, pag. 271. Vol. ſexti Theat. Chym.*) & pone in vaſe ad deſtillandum per Y (*Balneum pag. 276.*) & collige in hac deſtillatione temperata ſuum, B. (*Spiritum Cœleſtem ardentem, pag. 269.*) continua illam deſtillationem cum hoc regimine & modo uſque ad ſigna in noſtro apertoriali ſignificata, & uſque dum cognoſcas qvod dictum *B* ſit diſſolutum & ſeparatum de natura ſua Elementali, continuando hoc Magiſterium usqve ad quartam revolutionem. Deinde pone iſtam Cœleſtem materiam igneam in vas purum, & deſtilla lentè, cum igne conſueto, & accipe ſolummodò decimam partem. In ſecunda deſtillatione accipe dimidiam partem, & in tertia duas partes de tribus, & in quarta accipe quatuor partes de quinque partibus & ultrà.

trà. Tunc accipe poſtremam illam Aquam Cœleſtem & illam ter vel quater deſtilla cum regimine ſupradicto, capiendo totam ſine aliqua ſeparatione inſtituta. Hoc animadverte, & neceſſitatem iſtius Myſterij & Fundamenti admirare, & intelliges qua ratione ignari & craſſæ Minervæ homines peſſimum panem conficiunt cum Pulchra & Optima farina, quia partem craſſam cum ſubtili componunt; idem præſumptuoſis Artiſtis accidit, qui ſibi perſvadent ſe pulchritudinem quintæ Eſſentiæ noſtræ reperire poſſe cum Spiritu exuberato negligenter depurato abſque juſta puri ſeparatione ab impuro. *in Elucid. pag. 230. Volum. 6. Theatri Chym.*

Quem tamen modum rectificationis tam exactè obſervare nulla mihi videtur eſſe neceſſitas; cùm Spiritûs rectificatio, quocunque etiam fiat modo, paucioribus vel pluribus cohobationibus ſatis ſit bona, dummodò fuerit ſeparatus à ſordibus Vini, quod cognoſces, inquit Lullius, *quando comburit petiam lintei propter ſui ardorem, hoc eſt, ut alibi clarius, donec linteum Spiritu hoc madefactum, ſi accendatur, conſumatur totum.*

Hic rectificatus Spiritus deſtillando acui-

tur Vegetabilibus Oleoſis in Recepto denominatis, quorum Olea ſibi proxima facilè ſecum evehit, iisdem impregnatur, & ariditate in iis contenta acuitur; neq; tamen incumbit nobis, ut Vegetabilibus hiſce ſolis, non aliis ſimul uti liceat: vel neceſſe ſit, hæc omnia inſimul miſcere, quaſi unum vel duo non ſufficerent. Oleum cujuscunq; Vegetabilis hîc nobis ſatisfaciet, vel ex Vegetabili eductum, ipſo mediante Vini Phil. Spiritu: vel jam modò confectum & Spiritui Vini Phil. additum. Unam alteramve formulam pro hujus menſtruorum generis confirmatione dabo; cujusmodi eſt.

6. Aqua Vitæ Paracelſi. *Deſcr. p. 508. Tomi 1.*

℞. ALcool Vini exſiccati libras tres, foliorum Anthos, Macis, Lavendulæ, ana unciam ſemis: Cubebarum, Caryophillorum, Cinamomi ana uncias duas; Maſticis unciam ſemis; Storacis utriusque ana drachmam ſemis; Doronici uncias tres: reduc in ſeptimum Alembicum.

Aquam hanc Vini Phil. Spiritum confectam eſſe, præter Alcool Vini exſiccati, teſtatur uſus ſequens. ℞. Foliorum auri No. XX. Marga-

Margaritarum non perforatarum, Granatorum, Rubinorum ana drachmam ſemis, reduc ad digeſtionem per menſem. Hujus Olei accipe grana tria vel quatuor cum Vino malvatico aut Aqua Majoranæ vel Salviæ. *Menſtruum hoc Vinum Eſſatum vel Eſſentificatum eſt, ſive Spiritus Vini Phil. Oleoſorum ingredientium Eſſentiis impragnatus, quo Aurum, Lapidesq; pretioſos diſſolvit Paracelſus in Oleum ſive Elixir nobiliſſimum, quod arcanum eſſe ait in ſuperfluitate menſtruorum, puta muliebrium. Hujus Aquæ deſcriptio, quia clara eſt, alieno lumine non indiget. Proponam igitur aliud Receptum magis obſcurum.*

7. Aqua Vitæ Paracelſi alia.

Deſcript. p. 115. Chyr. min.

℞. AQuarum Meliſſæ, Roſarum, Cheiri, Salviæ, Balſami, ana libram unam; Piperum omnium, Cubebarum, Zinziberis, Cinamomi, Maſticis, Myrrhæ rubræ, Macis, Caryophillorum, ana uncias duas, ſucci mellis libram ſemis. *Aqua Vitæ rectificatæ libras quinque.* Digerantur omnia ſimul per novem dies & poſtea ſeparentur & in pellicano deſtillentur in Spiritum

tum. Tandem ad hunc liqvorem adde pomum toſtum& fractum & ſimul unà cum ſubſequentibus aromatibus digerantur ſuper cineres per tres dies, de qua ſumantur grana quinque ſingulis diebus. *Aromata hæc ſunt.* ℞. Cinamomi, Caryophillorum, Macis, ana uncias duas; Cheiri, Anthos, ana unciam ſemis; Ambræ drachmas duas; Moſchi grana quinque; Zibethæ drachmam ſemis; Zinziberis, Cubebarum, Nucis Moſchatæ ana unciam unam ſemis; Amomi drachmas duas; Zedoariæ uncias duas ſemis; Granorum Paradiſi unciam unam ſemis. Poſt horum omnium digeſtionem ſepara, ſerváque vaſis vitreis obſtructiſſimis.

Ex ipſa doſi hujus præſcriptionis liquet operationem eſſe merè Philoſophicam, quod ſi enim per Aquam Vitæ intellectum voluiſſet vulgarem Spiritum Vini, omninò ridiculum fuiſſet propinare tantùm quinque grana pro doſi.

Plura hujus generis nobis occurrunt menſtrua, quæ tamen, cùm parùm à priſtina Spiritûs Vini Phil. natura recedant, ab Adeptis aliquibus minùs fuere obſervata; idcirco Chriſtophorus Pariſinus, nobilis ſiculus, hanc

non

non admodum laudat acuitionem Spiritûs Vini Phil. Qvidam, *inquit*, acutum fecerunt *(prædictum Spiritum)* cum Vitriolo, qvi modus ſatis bonus eſt; qvidam cum Nitro; quidã cum Cinnabari; quidam verò cum his duobus; quidam cum omnibus tribus; quidam cum Terra ipſorum; qvi modus mihi diſplicet, qvia hac ratione craſſa unctuoſitas & ponderoſitas introducta fuit. Qvidam Vegetabilibus ſunt uſi, ut ſunt Herbæ, Radices, Flores, Semina tibi cognita, qvæ in ſe potentes Mercurios *(Vegetabiles)* habent; hinc eſt, qvòd qvi illum hoc modo tractàrunt, formam ejus Vegetabilem *(unctuoſitatem)* potiùs augmentarint, qvàm ut magis ſolubilem reddiderint, *Pariſinus in Elucidario pag. 231. Volum. 6. Theatri Chym.*

Hinc eſt, quod Ripleus Pariſini condiſcipulus hæc pallio Philoſophiæ tecta eſſe crediderit; ita enim ſcribit in ſua medulla Philoſ.

Raymundus dicit, quòd debeat extrahi de morte & fecibus Vini per 120. dies, per continuam rotationem in Balneo calidiſſimi fimi, & qvòd acuetur cum rebus Vegetabilibus calidis, ut ſunt Piper Nigrum, Euphorbium, Py-rethrum,

rethrum, Anacardus, Sqvilla, Solatrum, Apium Sylveſtre, & hujusmodi ſimilibus; nam ſine virtute harum rerum, ut ille dicit, non eſt ſufficiens, diſſolvere Metalla, niſi longo tempore, ſed ut nihil dubii aut ambigui appareat, dico, qvòd hæc omnia cooperta & tecta ſunt pallio Philoſophiæ. Nam animus illius eſt, qvòd in hoc Spiritu habeatur aliud menſtruum reſolubile, qvia ſine tali menſtruo reſolutivo ſolutio nunquam fieri poteſt. Et illud menſtruum reſolubile generatur ſolummodò ex genere Metallorum, & per menſtruum noſtrum reſolutivum producitur in actum *Ripleus pag. 168. Medullæ Philoſ.*

Ripleus per menſtruum reſolubile, menſtruo reſolutivo, (id eſt, Vini Phil. Spiritu) *in actum productum, intellexit Aquam quandam mercurialem, de cujus præparatione inferiùs, ubi ſimiliter patebit per prædicta Vegetabilia Lullium intellexiſſe Mercurium currentem. Nibilominus tamen Vegetabilia hæc aliquando quoq; ſumpſiſſe literaliter, ſequens ejus probat menſtruum.*

8. Aqva Vitæ Riplei. *Deſcr. p. 338.* Viatici.

DEſtillato menſtruo à primis fecibus; fiat

at circulatio ipſius cum ſpeciebus calidiſſimis, ſicut ſunt Piper Nigrum, Euphorbium Pyrethrum, Anacardi, grana Paradiſi & hujusmodi, per centum dies in Balneo, & poſteà deſtilletur tantùm medietas ipſius, & cum illa fac putrefactionem tuam, &c.

Hîc Ripleum ſumpſiſſe Vegetabilia hæc, non argentum vivum, inde patet, quòd peractâ Circulatione, Spiritûs medietatem tantùm, utpote ſubtiliorem Vegetabilium deſtillet partem; quo caſu iſtud Metallum. (☿) licèt diſſolutum, remaneret in fundo. Verùm ubi Lullius Spiritum acuit deſtillando, & deinde circulat; Ripleus hoc facit Circulando, & poſteà deſtillat. Aliquando huic Aquæ Vitæ Oleà addit, ſive Eſſentias vel Metallorum vel Vegetabilium, ut ſequitur.

9. Aqua Vitæ Compoſita Riplei.

Deſcripta pag. 343. Viatici.

CIrculetur Vinum Rubeum fortiſſimum cum Vegetabilibus notis per 120. dies, rotatu continuo in Balneo, & poſtmodum trahatur per deſtillationem tantùm puriſſimus Spiritus, cui imponatur Oleum Lunæ puriſſimæ, factum ſine corroſivo, & circulentur ſimul per alios centum dies, &c.

tunc

tunc eſt aqva de natura Baſiliſci, qvia ſicut in inſtanti ſolo aſpectu, Baſiliſcus hominem interficit, ſic Aqva iſta impoſitum ei argentum vivum ſine igne alieno qvaſi ſubitò congelat in argentum optimum; & nota ſi ignis (*Oleum vel Eſſentia*) Chelidoniæ imponatur, aut ignis florum Thymi poſt primam Circulationem,& abſqve oleo Lunæ ſimul circulentur decem diebus, multò meliùs congelabis argentum vivum, &c.

At, quod majorem parit ſcrupulum, eſt ipſius Lullii in hunc locum commentatio. Nolumus, *inquit*, te ignorare, quòd Argentum vivum noſtrum (*veget.*) poteris in alia ratione à ſua minera extrahere: Fili, modus eſt, ut capias herbam, qvæ dicitur Portulaca marina, Apium, Sqvilla, &c. deſtilla, feces qvæ remanent calcina, cum Aqua deſtillata extrahe Sal, à qvo Aqvam abſtrahe, Sal abſtractum aliqvoties diſſolvendo & coagulando purifica, & habebis Sal herbarum Vegetabilium acuentium; de his intelleximus, *inquit*, cum dicimus: Acue cum Vegetabilibus acuentibus, ſcilicet de iſtis ſalibus, non de herbis ſimplicibus.

Ex his conſequi diceres: Receptum Animæ Metalli

Metallicæ minimè deſcriptum fuiſſe, ut juxta literalem ſenſum intelligeretur: Sed habeo quod regeram, nimirum, Lullium Vegetabilibus crudis etiam ſuum acuiſſe Vini Spiritum, facilè probatur ex Diſtinct. 3. libri Eſſentiæ, *in allegata ab ipſo Figura individuorum, ubi individua recenſet propinquiſſima, Spiritum Vini Phil. acuentia, ut ſunt* Vinum Rubeum, Mel novum, Chelidonia, flos Roriſmarini, Mercurialis, Lilium Rubeum, Tartarum, Sanguis humanus, & Vinum Album. *Quamobrem hæc, non alia; & hæc tantùm elegerit, non meum eſt reſpondere: Id quod inde diſcimus, eſt, quòd illorum duo præ cæteris nobis commendaverit individua*, Tartarum & Mel, *de quibus ita:* Sunt aliqva individua, in quibus Mercurius *(Vegetabilis)* liberum habet actum aliqualiter, in *Tartaro unam* habet liberam operationem ſolummodò, & in *Melle duas*, & hoc artiſtam ſcire oportet, ut certificetur in hâc arte, & ejus prima veritate.

Tartarum præfert, non Tartari ſed Alcali inde confecti gratiâ, idq; ceu alcalium optimum reſolvit per deliquium, purificatúmq; unà cum Vini Phil. Spiritu circulat, juxta Doctrinam in Tàbula, individuorum prima *præſcri-*

præſcriptam; in ſecundo Experimento, *aliisque in locis. Alcalis Tartari locum ſupplere poſſunt Alcalia ex Melle, Chelidonia, cæterisque à Lullio denominatis individuis, quibus etiam Adeptos ſuum aliquando acuiſſe Vini Spiritum, monſtrabitur inferiùs in ſexto Menſtruorum genere. Sed & hæc faciunt contra literalem ſenſum noſtri Recepti, probantq; Vegetabilium ſalia, non eadem ipſa cruda accepta fuiſſe in Recepto. Aſt etiamſi Tartarum elegerit propter alcalium fortiſſimum inde præparandum, non eandem tamen ob cauſam Chelidoniam, flores. Anthos, Mercurialem, Lilium Rubeum, & Sangvinem humanum cæteris præſtare intimavit, ſiquidem cum his alio procedit modo: Separat enim ex iis cum Spiritu Vini Phil. Elementa, ex quibus ignem ſive Oleum recipit tantùm, quod cum Spiritu circulat, eúmq; ſic acuit, ut ex* Tabula individuorum ſecunda *ſatis clarè patet.*

Mel verò quoniam non tantum collateralia ſua præcedit Individua, ſed & Tartarum ipſum, (nam Spiritum Vini in Tartaro unam dixit: Sed in Melle duas habere liberas operationes) *inde etiam Melli ſuum peculiarem attribuit proceſſum, deſtillando videlicet totum*

tum favum, Mel ſimul cum cera, mediante Vini Phil. Spiritu, per Alembicum.

Jam inter utrumq; Mellis & reliquorum individuorum proceſſum medium tenet locum Receptum noſtrum. Mel ſi volatiliſetur quoad totam ſubſtantiam, inde ſit Magiſterium, quod Spiritui Vini Phil. conjunctum, Menſtruum nobis exhibet tertii generis. Ignes verò ſive Olea & Chelidonia, floribus Anthos, Vino Albo & Rubeo, communi, &c. per ſeparationem Elementorum mediante Vini Spiritu facta, Eſſentiæ ſunt, quæ Spiritu Vini additæ, illum non alterant, ſed multiplicant potiùs, quia Eſſentia Eſſentiæ additur, nimirum ſecundarius primario Spiritui Vini Phil. ſed ſi Chelidonia, flores Anthos, ut & Vegetabilia Recipi noſtri deſtillentur cum Vini Phil. Spiritu is ſpretà ariditate, eorum extrahit & ſecum elevat omnem unctuoſitatem, Mellis autem crudi magis ſimplicem tantùm, ſubtilem, volatilem, particulisq; aridis minùs gravidam; adeòq; id circulando cum Spiritu Vini Phil. Magiſterium fit quidem, magis tamen ad Eſſentiæ naturam accedens, eoq; minùs aridum, & minùs Spiritum Vini alterans, quàm iſtud ex Melle, ideòq; meritò cum prædicto Spi-

ritu jam unitum, conficit Menſtruum à tertii generis Menſtruis diverſum. Sic immotus hactenus perſiſtit literalis noſtri Recepti ſenſus. Sed ne derogemus Authoritati Authoris, ſuiq; ipſius Commentatoris Lullii, ſupponere neceſſe eſt, cum Deſtillato Vini Phil. Spiritu deſuper Vegetabilia prædicta, aliquandò ex reſiduo per calcinationem præparaſſe Alcali, eóq; ſuum acuiſſe Spiritum, & ita confeciſſe menſtruum quinti generis.

Ex hiſce & hujusmodi Receptis annotamus.

1. Vinum, Lunariam, Nigrum nigrius nigro, materiam Menſtrui Mercurii Vegetabilis ſive Animæ Metallorum non eſſe Vinum commune ſed Philoſophicum; nec hujus Vini Spiritum eſſe Aquam ardentem vulgi, ſed Philoſophorum.

2. Menſtruum hujus generis eſſe unctuoſum Vini Phil. Spiritum, communi Oleorum Vegetabilium unctuoſitate acuatum, id eſt, temperatum. Spiritui Vini Phil. commiſce commune aliquod Oleum deſtillatum, digere, deſtilla, & habebis Menſtruum ſecundi generis multò citiùs, imò idem extempore conficies, ſi miſceas Vini Phil. Eſſentiam (Spiritum) *cum Oleoſi alicujus Vegetabilis Magiſterio.*

3. Ex

3. *Ex tot Vegetabilibus unum ſufficere Oleoſum* (Crocum vel Macem) *pro Spiritus Vini Phil. acuitione. Nec errabis tamen, ſi reciperes Theriacam; qui Spiritus Theriacalis hoc Vini Spiritu confectus, Menſtruum eſſet hujus generis.*

4. *Menſtrua hæc eſſe Medicamina.*

5. *Menſtrua hæc ex meris Vegetabilibus confecta, propriè dici Menſtrua Vegetabilia, hinc etiam ea, quæ Menſtrua Vegetabili compoſita nominavimus, ob Metallorum vel mineralium additionem, aliquando ab Adeptis vocata fuerunt menſtrua mineralia. Ita Lullius* in Experimento 34. ſuum *Circulatum majus ex Auro & Argento confectum, verum Menſtruum minerale vocat. Nos verò ea à mineralibus menſtruis diſtinguimus, qvoniam hæc corroſiva ſunt, utpote ſalium mineralium aciditate præparata. Iſta verò dulciſſima ſunt absq; omni corroſivo, & diſſolvenda ſuaviter diſſolvunt.*

6. *Menſtruum dici Animam Metallorum. Anima diverſimodè ſumitur apud Adeptos.*

Primò pro Metallo perfecto, Auro vel Argento. Sic Arnoldus in flore florum: Philoſophi Animam dicunt fermentum, & hoc

ide ò,

ideò,qvia ſicut Corpus humanum absqve ſuo fermento ſeu ejus anima nihil valet, it. eſt in propoſito; Nam fermentum eſt Corpus, qvòd in naturam ſuam alia convertit. Et ſcias,qvòd non eſt fermentum, niſi Sol & Luna,hoc eſt, aurum & argentum iſtis planetis appropriata,.&c. Oportet ergô fermentum in Corpus introduci,qvia eſt ejus anima. Hoc eſt, qvod dixit Morienus: Niſi Corpus immundum mundaveris, & id dealbatum non reddideris,& in eo animam non miſeris, nihil huic Magiſterio direxiſti.

Secundo pro Metallis, aliisq; rebus, menſtru Phil. volatiliſatis. Sic Lullius aurum & argentum volatiliſatum in præparatione ſu Circulati majoris, Menſtruum vel Spiritum animatum nuncupat: ℞. Spiritum, *inquit* animatum Solis,& Spiritum animatum Lunæ,ſimul conjunge &c. *Sic non tantùm Tincturas auri & argenti menſtruo volatiliſat dixit animas; ſed etiam Metallorum imperfectorum. Sic* in 20. Experimento *hab* aqvam animalem Saturni, in 21 Exper. Mart animam. *Imò ex omnibus rebus ſeparat Elementa, liquores tinctos deſtillatas voc* animas ſive Spiritus animatos, *eò quòd hi*

Ter

Terra mortua ſicca & fixa, iterùm revivificatur, volatiliſatur, & reducitur in Sal harmoniacum. Vide revivificationem ſalis Tartari mediante propria Aqua, in volatiliſatione ejus data in 2. Experimento.

Tertiò pro Menſtruis ipſis. Menſtrua enim ſunt Metallorum animæ, quibus Metalla, aliâs mortua, animantur & revivificantur; ita Lullius de hoc noſtro menſtruo, Metallorum anima, pag. 195. Comp. animæ Tranſm. Aliter, *inquit*, Metalla non poſſunt diſſolvi, niſi animentur cum Menſtruo Vegetabili, cujus potentiâ fit reſolutio in rebus diſſolubilibus. Et *in Elucid. Teſtam. pag. 145.* Aqva Vitæ eſt anima & Vita Corporum, per quam noſter Lapis vivificatur, *ſic etiam Ripleus* in Libro Mercurii pag. 108. *Ait*: Sperma Metallorum etiam Aqua Vitæ Metallica dicitur, quia Metallis ægris & mortuis vitam & ſanitatem præbet, &c.

Qvartò pro unctuoſitate tam Metalli qvàm Menſtrui. De utraq; Ripleus pag. 150. medullæ Phil. Eſt qvædam, *inquit*, ſimilitudo Trinitatis, eluceſcens in Corpore, Anima & Spiritu. Corpus eſt ſubſtantia Lapidis, Spiritus eſt virtus, (hoc eſt quinta Eſſentia, qvæ excitat

naturas de Morte.) Anima verò pro fermento accipienda eſt, qvod haberi non poteſt niſi ex perfectiſſimo corpore *(Auro)* ſimiliter. In Sulphure *(auri)* eſt terreſtreitas pro Corpore, & in Mercurio *(Menſtruo)* ſerenitas aërea pro Spiritu, & in utrisqve naturalis unctuoſitas pro anima. Nam omnia ſunt in unctuoſitate Corporis fermentabilia, commixta & inſeparabiliter illi unita per minimas ſui partes; utpote ex qva anima Lapis formatur, qvia ea abſente, nullo modo formari poteſt.

7. *Menſtruum dici Mercurium Vegetabilem, ortum à Vino rubeo vel albo. Adepti plures habent Mercurios.*

Primus eſt argentum vivum vulgi, currens vel ſublimatum.

Secundus eſt Mercurius currens corporum, è Metallis eductus, Spiritûs Vini Phil. medio.

Tertius eſt Sal Alcali quodvis, præſertim Vini Phil. Spiritu fixatum.

Lullius chelidoniam calcinat, & inde ſal extrahit de quo ita: Hoc magiſterium itera toties, quousque totum inde ſalem extraxeris, quæ eſt pars mercurialis iſtius individui *(chelidoniæ)* His ergò peractis accipe omnes illas diſſolutiones *(Lixivia)* quas per filtrum

vel

vel lineum pannum tranſmitte,ut à terreſtreitate purgentur; Deinde per Balneum congelabis deſtillando, Et tranſacta humiditate in fundo vaſis remanebit Mercurius ſive ſal albi coloris, atque hoc pacto ex hac materia Mercurium extraxeris, qvi virtutes prope innumerabiles habet acuendi Spiritum Vegetabilem à Vino (*Phil.*) extractum, ut poteſtatem habeat diſſolvendi cuncta Metalla cum conſervatione formæ vegetativæ & germinativæ.

In magia Naturali *Tartarum calcinatum, & quater deſtillando impregnatum menſtruo Vegetabili, deinde per deliquium reſolutum & coagulatum, Mercurium vocat.* *Et habebis*, inquit, pag. 379. *Sal artis, ſive Mercurium Teſtamentarium ſine quo nihil fit.* *Aliquando ſal ſive caput mortuum, in ſeparatione Elementorum dictum Terra exanimata Mercurium vocat.* *Sic* in Exp. 6. Terram inanimatam urinæ, aquâ diſſolutam, filtratam & coagulatam, Mercurium *vocat.* Tunc ſervato, *inquit*, ſalem noſtrum armoniacum fixum, Sulphur animale noſtrum, Mercurium animalem fixum noſtrum,, de quo pauculum quid ſuper laminam igneam colloca, & ſi flu-

at tanquam cera ſine fumo, ſignum eſt te habere Argentum vivum fixum ac perfectè depuratum, cum quo plurima experimenta haurire poteris. Hic eſt ille Mercurius, qui aptiſſimum nobis ſubſidium præbuit.

Quartus Mercurius eſt vel Vegetabilis vel Animalis; de quo Ripleus in Pupilla pag. 300. Sunt plures, *inquit*, Mercurii quàm hi ſupradicti duo (*minerales Leo rubeus & viridis*) videlicet Mercurius Vegetabilis & Animalis, quoniam uterque extrahi poteſt ex quibusdam liquoribus, veluti ex Sangvine & ovis. *Lullius Diſtinct. 3. Libri Eſſentiæ* in Figuris vel Tabulis Individuorum *deſcribit Vegetabilia & Animalia, in quibus reperiuntur hi Mercurii propinquiſſimè.* Eſt tandem, *inquit*, hoc aliud ſecretum Naturæ, ut Artiſta hujus artis cognoſcat & reverà habeat notitiam de individuis, in quibus noſter Mercurius eſt repertus propinquiſſimè. Quare ſciant Artiſtæ hujus artis, in omni Elementato noſtrum Mercurium reperiri, tamen in aliquibus tam longè, ut vitam hominis anticiparet, anteqvam Artiſta hujus artis ipſum, prout expedit, extractum poſſideret. Qvare in iſta Figura revelamus illa, quæ ipſum propinquiſſimè

mè poſſident. *De hoc Mercurio Lullius* Libro Mercuriorum pag. 8: Quando, *inquit*, dicimus Mercurium communem, dicimus de illo, quem Philoſophi intelligunt, &qvando dicimus vulgarem, loquimur de illo, quem Ruſticus intelligit,& qui venditur in Apothecis. *Quod Ripleus* pag. 326. ſuæ Concordantiæ *ita exprimit.* Cum loquor de Mercurio intellige Mercurium magis communem quàm communem.

Quintus eſt ipſe Vini Phil. Spiritus, quem Lullius in Exp. 3. Mercurium Vegetabilem *nuncupat.* Ita habebis, *inquit*, ſalem Vegetabilem, extractum ab hoc individuo (*Melle*) quod ſal eſt pretioſiſſimum, ac poteſtatem habet acuendi Mercurium Vegetabilem, & diſſolvendi duo luminaria,&c. *In Exp. 5. ex* Portulaca, Apio, Sqvilla, *&c. Salia præparat*,quibus omnibus, *inquit*, Mercurium Vegetabilem ex Vino extractum acuere poteris conjunctim vel ſeparatim, *de quibus inferius in ſexto menſtruorum genere.*

Sextus eſt Menſtruum Philoſophicum menſtruum enim noſtrum dicitur Mercurius *Vegetabilis,ortus à Vino Albo vel Rubeo.*

Septimus eſt Spiritus animatus cujuscunq;

corporis, ſive Aër in ſeparatione Elementorum, qui Mercurius, utpote ignis ſive Oleum, Sulphur dicitur in omnibus ferè Receptis.

Octavus eſt Sal Harmoniacum Vegetabile vel Animale vel Minerale, Sulphur naturæ, quod etiam Mercurius noſter, Mercurius ſublimatus & Mercurius Philoſophorum dicitur. Hæc ut in ſequentibus menſtruorum deſcriptionibus obſervemus, neceſſe eſt, niſi cum nominibus res ipſas quandoq; confundere velimus.

III. Genus.

Menſtrua Vegetabilia Simplicia ex Spiritu Vini Phil. & Salibus Oleoſis ſive mediis, quæ nec fixa nec volatilia dici poſſunt; hactenus Eſſentialibus dictis, uti ſunt Sacharum, Mel, Tartarus Vini Com. aliorumq; Vegetabilium.

10. Cœlum mellifluum Pariſini ex Melle Crudo.

In Practica Elucidarii pag. 231. Vol. 6. Theat. Chym.

Modus iſtum B. (*Spiritus Vini Phil.*) cœleſtem & ardentem acuendi eſt, ut accipias de ſubſtantiis tibi declaratis quantum voles. Nos autem accipimus ſubſtantiam

ſtantiam Florum unitorum (*id eſt, mellis recentis ſubſtantiam pag. 269.*) quam ponimus in vaſe ad deſtillandum omnem aquoſitatem per Y. (*Balneum Mariæ, pag. 270.*) Deinde infundimus tres partes & amplius B. ſuper iſtam ſubſtantiam hoc modo præparatam, claudentes vas cum ſuo operculo antenotorio dictò & ponimus in putrefactionem per unum diem naturalem, deinde per tres deſtillationes per Z. (*ignem cinerum, pag. 270.*) deſtillamus usq; dum per illud regimen omnem partem Mercurialem cum toto ſucco benedictæ ſubſtantiæ obtineamus, reiterando deinde prædictum magiſterium cum nova ſubſtantia Florum, & faciendo hoc regimen quatuor vicibus, in quarum fine, B. ſolutivum, de potentia in actum per virtutem Mannæ Florum unitorum reduxiſti. Jam ℞. Vas vitreum forte, quantitatis Aquæ capax, quam urna communis continere poteſt, habens collum unam ſpithamam cum dimidia longum, cui aliud vitreum vas, quartam tantum urnæ partem continens, erit cum collo ſuo inſerendum, & bené lutandum. Huic vaſe impone libras quatuor C. (*menſtrui dicti ex melle confecti.*) ad circulandum in Balneo aut fimo

equino, per 30. aut 40. dies, cum quo termino expirato C. converſum habebis in D. *(in quintam Eſſentiam in ſua perfectione, tractam de excellenti Vino, quod eſt forma corporis univerſalis, reducti in B. & B. in C. & deinceps Circulatio facienda. Quinta Eſſentia hæc eſt Vegetabilis, quia cùm omnes cæteræ aquæ acutæ metalla deſtruant, hæc ſola per virtutem ſuam illa vegetat, augmentat & multiplicat. Hinc aqua iſta eſt myſterium artis, quia ardens eſt, corpora calcinat & diſſolvit, ſi perfectè rectificata fuerit pag. 269.)* Signum autem cognoſcendi, an iſta converſio ſit facta, erit hypoſtaſis qvædam in fundo vaſis exiſtens, ſimilis illi, qvæ in urina hominis ſani apparet. Cùm corpus glorioſum, elapſis triginta diebus, perfectionis termino appropinquat, tunc videbis D. aut quintam Eſſentiam in majore claritate & ſplendore qvàm alicujus adamantis. Cujus claritas omnes pretioſas res ſuperat, adeò ut judicatu difficile ſit, an iſte divinus liqvor in vaſe, an verò extra vas ſit conſtitutus.

Deinde Cœlum noſtrum de ſua hypoſtaſi cum induſtria ſeparabis, cuſtodiendo illud in vaſe bene munito in loco frigido, ne qvid in-

de

de expiret. Qvinta iſta Eſſentia à Philoſophis vocatur *Spiritus Vivus*, qvia vitam tribuit corporibus humanis & Metallis, *Aqua argenti vivi, Aqua Vitæ, Aqua Cœleſtis, Aqua Divina, ſtella Dianæ, Anima, Spiritus* Mercurii *noſtri Vegetabilis, fumus, ventus*, *noſtrum Cœlum*. In ſummâ infinita nomina ipſi impoſita fuerunt, qvæ tamen unam rem ſignificant.

Annotationes.

ANtecedens Spiritûs Vini Phil. cum Vegetabilibus Oleoſis acuitio, Chriſtophoro Pariſino minùs placuit, ideò hanc qvam præ cæteris invenit meliorem, ejus loco ſubſtituit. Magnum Myſterium, & Theſaurus eſt, *(inquit,)* quod in hoc capite te docemus, qua ratione B. *(Spiritum Cœleſtem & ardentem Vini Phil.)* acutum reddere debeas, quod per C. ſignificamus, quare arrigere aures, neſcio enim quo pacto hanc doctrinam proponere debeam, ne hoc ſecretum omnibus pateſiat. Nam omnes, qui unquam extiterunt Philoſophi, hoc ſecretum ſub diverſis Figuris abſconderunt, quia ſine omni dubio illud eſt, quod principalis, vel una ex principalibus clavibus eſt hujus mirabilis ſci-

entiæ. Hoc tibi certò perſuaſum habeas velim, quod ℞. nullam ſolutivam habeat naturam actualem, ſed tantùmmodò potentialem, ſi enim B. non acueretur, per medium & modum tibi manifeſtatum, nullam ſolvendi poteſtatem haberet. Quidam acutum fecerunt cum Vitriolo, qui modus ſatis bonus eſt. Quidam cum Nitro. Quidam cum Cinnabari. Quidam verò cum his duobus, & quidam cum omnibus tribus. Quidam cum Terra ipſorum, qui modus mihi diſplicet, quia hac ratione craſſa unctuoſitas & ponderoſitas introducta fuit. Quidam Vegetabilibus uſi; ut ſunt herbæ, Radices, Flores ac ſemina tibi cognita, quæ in ſe potentes Mercurios habent, hinc eſt, quòd qui illum hoc modo tractarunt, formam ejus Vegetabilem potiùs augmentârint, quàm ut reddiderint ſolutivam. Quidam Flores unitos ad acuendam adhibuerunt, qui modus principalis & noſtræ intentionis eſt, qui in Alphabeto apertoriali invenitur. Quidam ignorantes, verum hujus B. acuendi modum, multum temporis in præparandis diverſis aquis inſumpſerunt, priusquam corpus aliquod in B. ponere poſſent, ſicuti nobis contigit in principio, cùm praxin iſtam quæreremus,

mus, quæ tibi per noſtræ Somettæ praxin, jam manifeſtata eſt, quæ licèt bene, ſummo tamen cum labore ſucceſſit. Hujus partis diſſolutivæ myſterium difficile eſt, & tædioſum, ideòque repetitionem ejus inſtituemus, cùm enim acutum reddideris B. eo modo, quem nunc manifeſtamus de ſolutione corporum ſine moleſtiâ & longi Temporis tractu perficiendâ, certus eris. Verùm fateor, cum tecum eſſem in illo tempore, quo primum ſolvendi initium fecimus, Raymundum Lullium in hac parte diſſolutiva hondnm intelligebamus, ſed poſtquam illum ad ſtudia redeuntes relegiſſemus, practicantes, orantes & jejunantes, perfecta nobis acceſſit illuminatio mentis modum igitur iſtum ſub ſilentii ſigillo manifeſtabo. *pag. 231*

Pariſinus hiſce verbis nos certiores reddit: Vini Phil. Spiritum nullam ſolvendi poteſtatem habere præterquam Oleoſa, quia Oleoſus eſt, ſed ut arida etiam diſſolvat, neceſſarium eſſe, ut acuatur, id eſt, ita temperetur, ut aridis etiam homogeneus fiat, adeóq; ea ſolvat, quod opus difficile & tædioſum eſſe, propriâ probat Experientia, ex pluribus ergò Adeptorum acuentibus mel eligit præ cæteris, cujus acuendi

acuendi facultatem principalem, vocat myſterium magnum & artis Theſaurum. Siqvidem juxta Lullium Spiritus Vini Phil. in Melle duas habet liberas operationes: *id eſt, Unctuoſus hic Spiritus facilè unitur unctuoſitati mellis, eâdemq; etiam operâ facilè temperatur Mellis ariditate. Verbo, dantur alia qvidem, imò ſeqventia omnia, hoc ipſo fortiora Menſtrua, ſed nullum præparatu facilius & Diſcipulo incipienti melius. Lullius idem Menſtruum hoc modo confecit.*

11. Spiritus Mellis Lullii.
c. 19. Lib. Mercur.

℞. DE Aqva Vitæ, & pones intùs hanc humiditatem Vegetabilem, tertiam partem favi Mellis, cum omnia ſua ſubſtantia, ſcilicet cum Cera & cum Melle, & illam pones ad fermentandum in levi calore per tres horas, & qvantò magis inſtat, tantò magis valet; poſtea pone ad deſtillandum in Balneo. Et iſtam deſtillationem & fermentationem reitera, renovando favum in qvalibet ſecunda deſtillatione, per novem vices.

Pariſinus ex Lullio magiſtro ſuo, non tantùm Vini Phil. Spiritum, ſed & ipſam hujus menſtrui didiciſſe præparationem mihi videtur,

tur, licet hanc aliqvantulùm correxerit. Pariſinus Mellis inſpiſſati libram unam cum tribus vel qvatuor libris Spiritus Vini Phil. digerit per diem in Balneo, poſtea ter deſtillando invicem commiſcet. Opus ter repetit, ita ut qvatuor hiſce vicibus libras qvatuor Mellis una cum totidem libris Spiritûs conjunxerit, amboq; circulat ſuo tempore. Lullius favum Mellis digerit per tres horas cum tribus partibus Spiritûs, & ambo per duas conjungit deſtillationes, opus reiterat quatuor vicibus, ita ut per octo deſtillationes, quatuor partes Mellis cum tribus Spiritus univerit, conjunctum jam menſtruum deſtillat adhuc ſemel, ut per 9. vices vel cohobationes conficiat ſuum Mellis Spiritum. Pariſinus tria elegit ingredientia pro ſua Medicina: Creator Cœleſtis Altiſſimus creavit tres mineras. Inter mineralia eſt una, ſcilicet Solis & Lunæ, inter Vegetabilia eſt Vitis, inter animalia eſt Apis. *pag. 222. Elucid.* Lullius de his tribus ita, *Cap. 46. Libri Mercurior.* Inter omnia Mineralia, Vegetabilia & Animalia fixum aurum electum eſt pro Medicinis conficiendis. Et ſuper omnes virtutes inter Vegetabilia & Animalia ſunt virtutes ſucci vel Juſcula Lunariæ, & Muſca beſana, quæ mel componit. *Pari-*

Pariſinus in Alphabeto apertoriali eandem quidem habet Spiritûs Vini acuitionem, at cùm ibidem Menſtruo ſuperaddat Sal mellis ex capite mortuo calcinato extractum, hæc acuitio non ad hoc, ſed ad aliud refertur genus.

Verum-enim-verò licèt Mel ſpeciali hoc privilegio gaudeat qvaſi ex eo tantùm hujus tertii generis menſtrua confici poſſint; ſciendum tamen eſt Salia Oleoſa omnia, (uti ſunt ſaccharum Criſtalliſatum, manna Chriſtalliſata. Tartarus Crudus Vini vulgi; &c.) ab uno latere ſuam cum Oleoſis, ab altero verò cum aridis probare affinitatem; adeòq; Oleoſitate iſtâ ſuâ in Oleoſum Vini Phil. Spiritum introducere propriam ariditatem; ariditate verò ſuâ illius Spiritûs temperare oleoſitatem. Quamobrem de Melle qvæ dicta fuerunt, eadem de Sacchario & Manna intelligenda veniunt. De Tartaro Crudo prædictis aridiore exemplum unum & alterum addemus.

12. Spiritus Tartari Crudi Guidonis, *pag. 5 n Theſaur.*

℞. TArtari Crudi libras duas, Spiritus Vini libras tres, deſtilla & coho-

ba

ba decies deſuper proprium caput mortuum.

Paracelſus hunc Tartari Spiritum hoc modo præparavit :

13. Spiritus Tartari Crudi Paracelſi.

Libr. 8. Paragraph. p. 505.

℞. TArtarum Crudum, contunde, & in Alcool Vini ſepties vel octies digere & deſtilla in humorem liqvidum, in quo nullum Alcali eſt.

Ex Receptis ſequentia obſervamus.

1. *Spiritum Vin. Phil. absq; acuitione nullam in aridis diſſolvendi potentiam habere.*

2. *Acuitionem hanc eſſe Myſterium Artis, difficile & tædioſum.*

3. *Fieri optimè cum Melle Crudo, Saccharo candi Albo, Manna purificata.*

4. *Ex Tartaro Crudo difficiliusculè hujusmodi conficiuntur menſtrua.*

5. *Qvod Lullius per* Aqvam Vitæ: *Pariſinus per* Spiritum Cœleſtem & ardentem: *Guido per* Spiritum Vini: *& Paracelſus per* Alcool Vini, *non communem Aquam ardentem intellexerint, propria Experientia tentando Experimentum cum Spiritu Vini communis, de rei veritate teſtabitur.*

6. *Men-*

6. *Menſtrua hujus generis eſſe* Magiſterium Mellis, *Mannæ, Sacchari, Tartari Crudi cum Vini Phil. Spiritu commixtum. Fiunt ex tempore, hoc modo:* ℞. *Eſſentiæ Vini Phil.* & Magiſterii Mellis *vel Sacchari ana partes æquales, miſce.*

7. Menſtrua *hæc eſſe medicamina.*

8. *Non ſolùm Vini Phil. Spiritum circulaſſe: Sed ipſa etiam menſtrua; ob quam circulationem* Menſtrua *dicuntur Circulata. Quæ etiamſi ut circulentur, non ſemper expreſſe dicatur in Receptis, hoc tamen in omnibus ſubintelligi debet. Nam Circulatio hæc menſtrui purificatio & melioratio eſt.* Per F. intelligimus, *inquit,* Pariſinus *in Alphabeta Summettæ pag. mei* M. S. Aqvam Vitæ Circulatam 30. diebus ad minimùm; in qva operatione purificatur ab ejus terreſtreitate, ita ut ſeipſam redigat in virtutem Cœleſtem quintæ Eſſentiæ, qvæ dicitur Cœlum noſtrum influens in Elementa tales effectus, qvales meritò dixeris miraculoſos. Eam igitur nominamus qvintam Eſſentiam, & Aqvam Vitæ, qvoniam vivificat corpora.

Abſque hôc F. nulla alteratio fieri poteſt in corporibus, quod monitum vobis ſiet pro

Regula

Regula generali. Aliàs dicitur Aqva Vegetabilis,cujus ſæpius mentionem fecimus paſſim in Summetta noſtra tibi miſſa, aſſeverando majorem eſſe differentiam inter F. & D. quàm inter diem ſerenum & noctem tenebroſam, quemadmodum apparebit ex ejus operatione,tam in particularibus qvàm generalibus,qvæ tamen virtus procedit ex Circulatione noſtra.

IV. Genus.

Menſtrua Vegetabilia Simplicia ex Spiritu Vini Phil. & ſalibus Volatilibus, uti ſunt Sal Armoniacum vulgi, Sal Sangvinis, Urinæ, Fuliginis, &c.

14. Spiritus Salis Armoniaci Triſmoſini. *In Tract. Aquilæ nigræ p. 13. Aurei Velleris Germ.*

℞. SAlis Armoniaci libram unam, Salis communis fuſi libram unam & dimiam; hæc optimè pulveriſata & mixta ſublima. Sublimatum cum novo ſale iterum ſublima, idqve reiterandum toties, donec Sal Armoniacum fiat inſtar Spiritûs *(pulveris)* impalbabilis,tunc Spiritu Vini *(Phil.)* imbibe, & vaſe bene clauſo ponas in Balneo ut ſolvatur, ſolutum decanta, qvod addito

novo

novo Spiritu Vini putrefac. per octiduum in Balneo, poſtea deſtilla leniter ex Balneo medietatem, deſtillatum reaffunde reſiduo, iterumqve deſtilla, ſed igne fortiori, ut omne aſcendat per Alembicum. Deſtillatum toties rectificat usqve ſit absqve fecibus.

Annotationes.

HActenùs de rebus Oleoſis Spiritum Vini Phil. acuentibus; jam ſequuntur, quæ minus Oleoſa ſunt, Salia volatilia. Quæ etiamſi minimè videantur Oleoſa, ea tamen eſſe talia facilè demonſtratur ex ſequentibus Salium Harmoniacorum præparationibus, quorum Terræ, aliâs fixiſſimæ & cerefluentes, ſolâ menſtrui unctuoſitate redduntur volatilia; Sed hæc noſtra nunc non erit inquiſitio. Sufficit nobis, uti Crudo & communi Sale Armoniaco, Sale urinæ, Sangvinis, &c. pro Spiritûs Vini Phil. acuitione, quæ Salia ariditate ſuâ, prædictis Oleoſis magis alterant hujus Spiritûs Unctuoſitatem, adeoq; fortiùs conficiunt Menſtruum Vegetabile. Idem Receptum Triſmoſinus habet Libro novem Tincturarum in Tinctura qvarta pag. 59. *ut & in* Tinctura Pitrumoſonis Philoſophi Angli pag. 90. prædicti Libri. *Triſmoſinus*

Sal.

Sal Armoniacum Crudum ſublimat aliquoties de Sale fuſo, ut acuatur hujus Salis aciditate; poſteaq; eò meliùs diſſolvatur Vini Phil. Spiritu. Geber de inveſtigat. Magiſt. pag. 284. *Sal Armoniacum ſublimat cum Salis anaticâ proportione. Ariſtoteles Chymicus hanc ſublimationem perfecit hoc modo* pag. 74. Volum. 3. Theat. Chym.

℞. *De Sale Armoniaco libram unam, de ſpumo maris uncias ſex, de Sale Gemmæ, de Sale communi, & Alumine ana uncias duas; contere hæc omnia & cribra per ſetaceum ſpiſſum, tunc mitte in Aludel, & ſublima, iteraq; ſublimationem.*

Sal Armoniacum ita ſublimatum impregnatur Spiritu Vini, (non communis, proceſſus enim tum non ſuccederet, ſed Vini Philoſophici) poſteaq; diſſolvitur per deliquium. Nam hujus Spiritûs Unctuoſitas Salis Armoniaci ſubſtantiam ſibi heterogeneam non niſi ſucceſſivè & per lentos gradus diſſolvere poteſt. Hinc diſſolutio hæc meliùs ſuccedet juxta Lullii methodum. In Phlegmate, *inquit*, Vini Lotii *(Vini Phil. ex Urina Confecti)* diſſolve Sal Armoniacum, tranſmitte per filtrum, ac per Balneum Aqvam removebis, & remanebit

bit tibi Sal coagulatum & album, iterum diſſolve cum Phlegmate, ac per Balneum tranſmitte. Deinde accipe tantam qvantitatem Aqvæ Vitæ, (*Spiritus Vini Phil.*) qvantæ qvantitatis fuerit Phlegma, ſuperfunde ſimul ſuper eundem Salem, & occluſo vaſe cum ſuo antenotorio (*Alembico Cæco*) pone in Balneo per 24. horas amoto antenotorio, & ſuperpoſito Alembico deſtillabis per Balneum igne lentiſſimo, cùm Sal coagulatum fuerit, ipſum iterum congelabis; hoc modo diſſolvendo viciſſim & congelando ter, idem Magiſterium iterabis. Atqve ita dictum Salem in Virtutem Vegetativam, auxilio Spiritûs Vegetativi, qvo ipſum diſſolviſti & congelaſti, reduxiſti. *Lullius* in Exp. XVI. *Sal Armoniacum facilè in Phlegmate Vini Phil. diſſolvitur, adeóq; hoc medio citiùs unctuoſo Spiritui Vini Phil. conjungitur, quàm ſi immediatè injiceretur in hunc Spiritum. Triſmoſinum hanc etiam ſciviſſe, & aliquando hac Methodo uſum fuiſſe apparet ex ſequenti Menſtruo.*

15. Aqva Salis Armoniaci alia Triſmoſini.
In Tinctura Gereton, pag. 98. Aur. Vell: German.

℞. SAlis Armoniaci Crudi libras duas, diſſolva-

ſolvatur in Vino (*Phil.*) Criſtalliſetur, Criſtalli ſolvantur per deliqvium, diſſolutum divide in duas partes, qvarum unam deſtilla in alteram forti ſatis igne, conjunctas partes rectifica in Aqvam fortem Salis Armoniaci.

Sal Armoniacum itaq; vel Phlegmate Vini Phil. (id eſt, Aqva ardente non rectificata) vel Vini ipſo Phil. diſſolutum, Criſtalliſatum, & per deliqvium reſolutum, per ſe vel novo addito Vini Spiritu deſtillatur in Aquam Salis Armoniaci.

Non ex Sale Armoniaco tantùm, ſed ex reliquis etiam Salibus volatilibus hoc conficitur Menſtruorum genus. Ita;

16. Sulphur Gelativum Lulli,

In Exp. VIII.

℞. Spiritum prædictum animatum (*Urinæ*) de eo unam partem, & Aqvæ Vitæ, perfectè rectificatæ partes qvatuor qvas ſtatues ſuper ipſum Spiritum animatum, ac protinus occlude vas, ne reſpiret; qvod vas ſit bocia, qvam concute tuis manibus agitando; ſic in ictu oculi, ſive momento videbis totam Aqvam in Salem eſſe converſam. Qvod ſi in ipſa Aqva Vitæ (*Phil.*) eſſet pars aliqva Phlegmatis, protinus ab ipſo Sale ſeparabitur

in

in formâ Aqvæ, propterea Aqva Vitæ debet eſſe qvàm optimè expurgata ab omni Phlegmate, ne, cum hoc opus fiat qvicqvam Aqvæ remaneat cum ipſo Sale, ſed totum convertatur, qvod erit meliùs & utiliùs, atqve hoc pacto habebis Salem Animalem & Vegetabilem, qvem coagulativum vel gelativum Sulphur appellabimus, qvod proprietatem ac virtutem habet diſſolvendi duo luminaria & reducendi ea de Potentia in Actum, conſervatâ illorum formâ vegetativâ & germinativâ.

Aliqvando Lullius ſublimavit hanc Urinæ offam, uti in ſequenti Nono Experimento.

Alius præterea modus eſt, *inquit*, Copulandi prædictum Animalem Spiritum cum Spiritu Vegetabili, hoc pacto videlicet: ℞. De Spiritu animato (ut ſupra) rectificato, qvantùm libet, ac ſuperfunde tres partes de Aqvâ Vitæ (*Phil.*) noſtrâ perfectè rectificatâ, qvæ copulatio fieri debet in bocia magna & alta, cui ſubitò Alembicus adaptari poſſit. Factâ igitur dictâ copulatione, ſubitò habeas paratum licinium bombacis, madefactum Oleo, & qvàm optimè preſſum, qvo ſtatim occludatur os ipſius bociæ, idqve intromittatur intra collum deorſum, usqve ad ſpatium unius

palmæ

palmæ, forti filo canabaceo annexum, ut cùm fuerit opus, poſſis dictum licinium extrahere; poſteà ſuppone Alembicum cum recipiente qvàm optimè occluſo, & in furno cinerum collocabis, ſubminiſtrans illi à principio ignem levem, poſtea verò gradatim augendo ipſum ignem, donec ſublimetur; qvod ſublimatum in vaſe firmiter obſtructo conſervabis, qvia hoc Sale & aliis mediantibus mirabilia operari poteris.

Pariſinus in Apertorio ſuo pag. 15. M.S.S. mei *ſale hoc Urinæ ſuum acuit C. ſive Vini Phil. Spiritum, qvem acutum deinde circulat penmodum in Circulatione Cæli ſui mellei adhibitum, & ſuperius deſcriptum.*

Aliqvando Lullius pro borum Menſtruorum confectionibus uſus eſt. etiam Sale volatili Sangvinis uti in Experimento ſuo XII.

℞. Sangvinem trituratum (*Sangvinem extractum ab hominibus ſanis & cholericis in tabula nitida ſiccatum ut Phlegma ſeparetur ab eo & deinde tritũ*, Exp. XI.) Pone in bocia, cujus collum ſit altum, & appoſito Alembico cum recipiente, igne lento prius deſtillabis, donec humiditas exhalabit; poſteà ignem augebis usqve dum Sal ſublimetur, qvi erit ſub-

albiſ-

albiſſimus, qvi cautè collectus ſervatur: Eſt enim plurimæ virtutis & effectus. Habes ergo fili chariſſime omnia medicamenta (*Salia*) qvæ proprietates habent cum duobus luminaribus, atqve etiam cum reliqvis Metallis imperfectis, ſine qvibus illa ars transmutationis finem habere non poteſt optatum.

Ex Receptis, qvæ annoto, ſunt:

1. *Per* Vinum, Vini Spiritum *&* Aqvam Vitæ *communem non intelligi Aquam Ardentem, quâ Sal Armoniacum vulgi reducere vel deſtillare in liquidam ſubſtantiam impoſſibile eſt; & quamvis id poſſet, Menſtruum tamen id commune foret, non Philoſophicum, utpote absq; Vini Phil. Spiritu confectum.*

2. *Menſtrua hæc componi ex omnibus Salibus volatilibus.*

3. *Menſtrua hujus generis eſſe Salium volatilium Magiſteria. Commiſce Vini Phil. Eſſentiam cum Salis alicujus Volatilis Magiſterio, & ex tempore conficies Menſtruum hujus quarti generis.*

4. *Menſtrua hæc confici etiam poſſe per modum Cœli mellei Pariſini nempe per Circulationem, indèq; vocari Circulata, Sal Armoniacum commune Circulatum; Sal Urinæ,*

Sangui-

Digitized by Google

Sangvinis, Cornu Cervi, &c. Circulatum, vel Aqua Salis Armoniaci Circulati, Aqua Salis Sanguinis Circulata, &c.

5. Valdè incertum eſſe, qvodnam Triſmoſinus per Vini Spiritum intellexerit Menſtruum Philoſophicum. Diverſa enim ab Adeptis eodem Vini Spiritûs nomine inſignita fuère Menſtrua. Ut plurimùm ſimplicem voluerunt Spiritum Vini Phil. interdum eundem vario modo acuatum, id eſt Menſtruum Vegetabile ſimplex, ita Baſilius Libro de concluſionibus *Metallorum Olea Spiritu Vini præparat, per quem non ſimplicem ſed Menſtruum Vegetabile ſimplex, ſe intellexiſſe ipſe indicat, in præparatione Olei Mercurii, dum apertum hoc metallum Spiritu Vini, rectificato priùs cum ſale Tartari (quod Menſtruum habebimus in ſequentibus) redigi in Oleum juſſerit; quo cætera Metalla magis occluſa magis indigent.*

Aliqvando per Spiritum Vini voluerunt etiam Menſtrua Vegetabilia compoſita, ita Lullius, inter cætera Circulati majoris nomina, recenſet quoq; Aquam Vitæ. Menſtruum hoc, *inquit*, innumeris penè nominibus appellarunt Sapientes, Acetum acerrimum, qvod Aurum convertit in Spiritum, hæc eſt Aqva

Sicca, Aqva Solis, & Aqva Vitæ in Exp. XXV. *imò Menſtrua Mineralia etiam ſæpè ſæpiùs Adepti vocavêre Aqvam Vitæ; ita Albertus* in ſuo Compoſito de Compoſitis pag. 939. Volum. 4. Theat. Chym. *deſtillat Aquam Mercurialem Mineralem, de qva ita:* Ecce iſta eſt Aqva Vitæ, Acetum Phil. & Lac Virginis, per qvam corpora in primam materiam reſolvuntur.

Quamvis ergò divinari incertum ſit, qualem ex tanto Menſtruorum numero Triſmoſinus voluerit Vini Spiritum; longiùs tamen non errabimus à vero; ſi quocunq; accipiamus Menſtruum ſive ſimplex, ſive compoſitum, Vegetabile vel Minerale, loco hujus Spiritus, cum omnibus enim promiſcuè, ſi non idem, gradibus ſaltem differens & ſeipſo melius vel debilius perficiemus Opus, quod communis Vini Spiritus reddit omninò impoſſibile & deceptorium. Attamen ſunt directiones, quæ in hac ambiguitate nos certiores reddere poſſunt; putà,

1. Ambiguum, vel incognitum aliquod Menſtrui cujusq; nomen facilè cognoſcitur per ſua, ſiqua adſint in eodem libro, vel aliis ejusdem Adepti ſcriptis Synonyma. Exempli

gratia

gratia ſi neſciatur in deſcriptione Balſami Samech Paracelſi, quid ſit Circulatum minus; id eſſe Salis communis Arcanum extra omne dubium ponunt Synonyma ab ipſo Paracelſo Lib. X. Arch. *in Circulati Majoris deſcriptione* (ubi primum Ens Salis etiam Arcanum Salis dicitur) *prolata, Menſtrui inſuper naturam, imò & præparationem, hic forſitan minùs clarè (quatenus Menſtrui) datam, alibi ſub Eſſentiæ vel primi Entis titulo clariùs indicantia. Sed Synonyma dixi in ejusdem, non alterius Adepti ſcriptis obſervata, quoniam ſæpè alii aliud hiſce voluerunt nominibus, imò non rarò Nomen, quod in uno libro eandem habet cum reliquis, in altero ejusdem licet Authoris differentem ab illis habet ſignificationem; ideòq; Synonymum illud ex eodem libro (modò poſſit) petendum eſt, quod tum cum reliquis ejusdem Authoris, atq; etiam cum aliorum Adeptorum ſcriptis conferendum foret, pro confirmatione mentis iſtius Authoris, circa identitatem Synonymi, de quo dubitabatur.*

2. *Quod ſi nulla dentur Synonyma in ejusdem Authoris Libris, incognitum hoc nomen aliis Adeptorum ſcriptis explicari non conve-*

 nit,

nit, ſiquidem & ipſi adepti quandoq; erravêre, nomini alicui vel loco obſcuro ſæpè, vel meliorem qvàm decebat, vel ſiniſtram omninò imponendo explicationem. *Obſervare tamen, quid dicant, præſertim ejusdem Authoris Diſcipuli vel Aſſeclæ, non licitum modo eſt, ſed imò neceſſarium; licet enim non Authoris, ſua n tamen de re illâ indicant mentem.*

3. *Nomen verò, ſi Synonyma detegere nequeunt, uſus in ipſo Recepto expreſſus fortè explicabit faciliùs, ſi modò examinetur rectè ab illorum Receptorum induſtrio Obſervatore, putà.*

I. *Si neſciatur, num Minerale (Acidum) vel Vegetabile Menſtruum velit Adeptus, inquiratur de ſequentibus.*

Primò. *Num Menſtruum illud diſſolvat corpora cum impetu vel efferveſcentia, tum enim Minerale erit, ſigno nimirum hoc Salium Mineralium prodens acciditatem. Quoniam Menſtrua Vegetabilia ſuaviter ſemper, & lenticulè diſſolvunt corpora.*

Secundò, *Num diſſolutio digeſta per tempus in nigrum convertatur colorem, vel pulverem nigrum Menſtruo ſupernatantem, id enim Menſtruum ſignificat Vegetabile, quoniam Menſtruorum Mineralium diſſolutiones*

Corpo-

Corpora continent bis diſſoluta, ſemel Vini Phil. Spiritu, quo cum nigreſcunt, deinde Salium corroſivo ſive acido. Itaq; pulvis & color niger ſigna ſunt diſſolutionis Vegetabilis, quibus additur lactea opacitas, ambobus quidem Menſtruis communis, omnia enim Menſtrua debilia vel debilitata Ariditatem ſuam minùs benè diſſolutam & præcipitatam quaſi continentia, ſimiliter diſſolutiones Vegetabiles poſt nigredinem diutiùs digeſtæ, opacæ & lacteæ fiunt & manent, uſquedum abſtracto Plegmate, acidòq;, vel Spiritu Vini Phil. magis concentrato fiant diaphanæ & clariſſimæ. Nunquam tamen tria hæc ſigna obſervamus in Menſtruorum *mineralium uſu.*

Tertiò, *Num Adepti moneant laborantem, ut ſibi caveat ab aëre ſive fumo in Operatione, vel veneno in uſu rei jam præparatæ, id enim ſignum eſt* Menſtruum *ſuum eſſe, vel fuiſſe minerale, quoniam Venena aciditati ſuam debent originem & ortum.* Menſtruo *quippe minerali Perlæ & Corallia ipſa imò Aurum cæteràq; Arida aliâs innocentiſſima, fiunt peſſima Venena.*

Qvartò, *Tandem, ſi corpora mineralia in duo Olea diſtincta,* Menſtruo *diſtinctim & ſe-*

paratim ſupernatantia videbis, dic, id minera-le quoq; Menſtruum fuiſſe; quoniam null- Menſtruo Vegetabili, etiamſi fortiſſimo, ho- fieri poteſt.

II. *Si neſciatur, num* Menſtruum *Vegeta-bile ſive ſimplex ſive compoſitum ſit accipien-dum, ſequentia obſervamus circa illorum uſum:*

Primò, *Si in Diſſolutione Corporis* Me-*tallici vel* Mineralis *relinquatur Corpus Al-bum ſive reſiduum aliquod; tum ſcias* Men-*ſtruum fuiſſe Vegetabile ſimplex, quippe quod rerum Tincturas ſive Eſſentias tantùm extra-hit, diſſolvens* Oleoſitatem, *minime verò aridi-tatem rerum, è contrario* Menſtrua *Vegeta-bilia Compoſita, ut &* Menſtrua Mineralia, *quæ ſimplicibus fortiora ſunt, Corpus totum nullis relictis fecibus, diſſolvunt.*

Secundò, *Si totum rei diſſolutæ Corpus vertatur in Oleum, ſupernatans* Menſtruo, *id fuit* Menſtruum *Vegetabile Compoſitum, ea enim id præſtare tantùm poſſunt.* Menſtrua *Vegetabilia ſimplicia minus ſunt fortia,* Men-*ſtrua mineralia verò ſunt æquo fortiora. Id-circò illa non totum, hæc verò non ſolummodò totum Corpus diſſolvunt, ſed reducunt diſſolu-*

tum

tum in Oleum non unicum ſed duplex. Ita ex uſu cognoſcitur Temperatum Paracelſi,(Menſtruum aliâs Satis incognitum) eſſe Circulatum majus ſive Menſtruum Vegetabile Compoſitum, quoniam eo ipſo Metalla redigit in Oleum ſupernatans ſive Magiſterium.

Tertiò, *Si in diſſolutione vel diſſoluti digeſtione, id fieri Nigrum videbis vel Pulverem Nigrum emittere, Menſtruum dic fuiſſe Vegetabile ſimplex, quoniam Menſtrua Vegetabilia Compoſita & Mineralia, utpote fortiora, meliùs ſuum retinent Corpus in ſe diſſolutum.*

III. *Dubiùm verò, num Menſtruum Vegetabile ſimplex vel Spiritus Vini Phil. ſit aſſumendus, ſolvit ſola temporis diuturnitas, quò promptiùs enim in Regno minerali conficiuntur Eſſentiæ, eò fortiora fuerunt Menſtrua, non ſimplices Spiritus, ſed Menſtrua, & è contrariò. In Regnis verò (Animali & Vegetabili) difficile eſt, ſi non penitùs impoſſibile, ex ſola temporis diuturnitate diſcernere diſſolutiones Corporum magis apertorum, cujusmodi ſunt Oleoſa, Salia, ut & Metallum Apertum Mercurius, præſertim ſublimatus, Salium acido latiùs patens.*

V. GENUS.

Menſtrua Vegetabilia ſimplicia ex Spirit Vini Phil. & ſalibus fixis Vegetabilium & Mineralium non tingentium.

17. Cœlum Vegetabile Lullii ex Sale Tartar

In Experimento 34.

℞. AQvam Vitæ optimam ac rectifi catam, ita ut comburat pannum lineum, prout vidiſti, ac ipſe me cum operatus fuiſti, ac proinde non opus er ejus Aqvæ amplius tibi Magiſterium tradere ℞. Igitur Aqvæ Vitæ libras qvatuor, ac pon in Urinali vitreo *(Cucurbita)* qvod ſit maxi mè ſolidum: Mox accipe libram unam Sal Vegetabilis ſublimati ſecundi Experimenti *(Sa Tartari volatile)* contere ipſum qvàm optime ac pone in ipſa Aqva Vitæ, claude fortiter ſu antenotorio *(Alembico Cæco)* vas ipſum cum cera Gummata, ut nullo pacto reſpirare vale at. Pone poſtmodū in putrefactione per duo dies naturales; poſtèa amoto antenotori ſuperpone Alembicum cum ſuo recipiente juncturis qvàm optimè clauſis, ſuper cinere calidos deſtillabis. Illud adverte, qvod re ceptorium debeat eſſe prægrande ac ſolidum ne potentiâ iſtius Aqvæ Vitæ valeat frangi, atqve hoc pacto tuam deſtillationem conti-

nuabis,

nuabis lento igne, donec totum per Alembicum deſtilletur. Qvod ſi in fundo Vaſis aliqva pars Salis remanſerit, ſuperfunde iterum aqvam nuper deſtillatam, ac deſtilla ut ſupra, juncturis, optime clauſis. Hoc pacto toties deſtillationem reiterabis, donec Sal totus fuerit per Alembicum transactus in forma Aqvæ Claræ. Poſteà alteram libram ſupradicti Salis pone in Urinali, ac illi ſuperfunde eandem Aqvam deſtillatam, claude vas ſuo antenotorio, ut ſupra, pone in putrefactione ut ſuprà; poſtmodum ut ſuprà deſtillabis. Cum vero Sal totus cum Aqva fuerit tranſactus, iterum ut priùs accipe de novo Sale Vegetabili libram unam, ac ut ſupra cum Aqva deſtillata iterum per Alembicum tranſmitte totum: Atqve hoc pacto habebis qvatuor illas libras Aqvæ Vitæ unitas cum tribus libris ipſius Salis Vegetabilis, qvod potentiam habet diſſolvendi duo Luminaria, *(Aurum & Argentum)* cæteràqve Metalla cum Conſervatione formæ Vegetabilis. Nunc autem ipſum ſimplex Menſtruum in formam Cœlicam reducere intendimus. Accipe igitur ipſum ſimplex Menſtruum, ac conſtitue in vaſe vitreo ſolido *(Circulatorio)* cujus partes qvatu-

ut vacuæ ſint, qvinta vero pars ſit plena. Claude vas, ut nullomodo poſſit reſpirare, ac pone ad circulandum in fimo vel Balneo per 60. dies naturales. Atqve hoc modo habebis Menſtruum Clarificatum, in qvo videbis Hypoſtaſin; qvare in aliud vas Cœlificatam Aqvam evacuando transferas, & cave ut Hypoſtaſis nullo modo cum Aqua tranſeat, qvam ſervabis bene clauſam in Balneo.

Annotationes.

Quoad præparationis facilitatem, Pariſini Cœlum Melleum cæteris præſtat Menſtruis: Hoc verò Lullii inter Menſtrua Vegetabilia ſimplicia primum obtinet locum. Sapo enim Sapientium eſt, ex alcalibus fixis & unctuoſo Spiritu Vini Phil. Compoſitus. Alcalia fixa non facilè conjunguntur Spiritui Vini Phil. ubi verò inſimul permixta fuerint, ſublimantur levi operâ in Salia Harmoniaca, Sulphura Naturæ, vel Mercurios Philoſophorum, ſumma Chymiæ ſecretioris Inſtrumenta.

Lullius poſt varia nobis præſcripta Spiritum Vini Phil. acuentia, ipſemet hunc Spiritum acuere voluit Salibus hiſce Philoſophicè volatiliſatis. Sit autem noſtrum Menſtru-

un

um, *inquit*, ab omni Phlegmate depuratum, qvod eſt qvinta Eſſentia Vini, & acuatum cum Sale Armoniaco Philoſophorum; qvia aliter non diſſolveret Aurum, neqve Lapides pretioſos. Sit autem Sal Armoniacum ipſum Philoſophorum bene purificatum, id eſt, ſublimatum, & mundatum ab omni terreſtreitate & immunditia, Philoſophorum more; de qvo qvidem Sale Armoniaco Philoſophorum plenariè tractavimus *in Libro noſtro de intentione Alchimiſtarum, condito illuſtriſſimo Regi Roberto, in cap. de Salibus Armoniac.* & in *clauſura Teſtamenti*, aliter dicto *Vade mecum, in cap. quod incipit, Partus Veræ Terræ:* Ibi legas & perlegas Magiſterium Confectionis hujus Salis & purificationis ipſius, & ejusdem virtutes & Potentias. Et ſcias Fili, quod qvicqvid in illo cap. ſcribimus, de iſto Sale tantummodò intelligimus. Legas & bene perlegas illud cap. qvia ſine iſto Sale nihil in Magiſterio fieri poteſt. Illud eſt enim cum qvo noſtrum Menſtruum acuimus, ut diſſolvat nobis Aurum & Lapides pretioſos, & Margaritas, tam ad medicinas humanas, qvàm ad Magiſterium aliqvot Metallicum & Lapidificum, & ad componendum Margaritas & La-

Digitized by Google

pides pretioſos. *In quo Lullii Recepto habemus tantis laboribus, nummisq; in vanum hactenus quæſitum Sal Tartari volatile, gratis nobis datum, de quo Theoretici nil niſi obſcuriſſima protulêre in ſuis Theoreticis.* Omnia apertè dixi, *inquit, Sendivogius*; Extractionem ſaltèm noſtri Salis Armoniaci vel Mercurii Philoſophici non ita apertè revelavi. *Send. in Epilogo 12. Tractat. pag. 337. Agedùm ex allegato* ſecundo. Experimento *ſeqventem habemus Salis Harmoniaci ſive Salis Tartari volatilis deſcriptionem; nimirùm,*

Sal Tartari Volatile Lullii,

Ex ſecundo Experimento.

℞ TArtarum optimum, qvod triturabis, & in vaſe terreo non vitreato, pone ad calcinandum per tres dies, vel qvousqve albeſcit. Qvo facto ipſum diſſolve in Aqua Vitæ primæ deſtillatæ (*in Spiritu Vini Phil. nondum rectificato*) hoc pacto videlicet: Pone individuum hoc Calcinatum & Album in Urinale, & deſuper infunde Aqvam Vitæ ut ſuperemineat ſeptem digitis, & occlude cum ſuo antenotorio (*Alembico Cæco*) ac pone ſuper furnum cineris ut ferveat per duas horas, deinde qvod diſſo-

diſſolutum fuerit cautè in aliud vas transfunde: qvod autem remanet indiſſolutum deſiccabis. Poſteà iterum Aqvam novam Vitæ infundas, atqve iterum ſuper cineres fervere facito.

Diſſolutum iterum ut ſupra evacuato, & cum altera diſſolutione priori Conſervato. Materiam in vaſe remanentem iterum deſiccato, atqve eam ex vaſe extrahas, qvoniam iterum calcinanda eſt, ut facilius diſſolvatur. Qvæ cùm calcinata fuerit, iterum cum nova Aqva Vitæ diſſolve, & fervere facias ſupra cineres. Diſſolutionem hanc, ut ſuprà, cum reliqva conſervabis; Atqve hoc Magiſterium toties reiterabis donec totum hoc individuum fuerit calcinatum & per diſſolutionem transactum. Omnes poſteà Diſſolutiones conſtitue in Urinali, appoſito Alembico cum recipiente, & juncturis optimà clauſis per Balneum deſtillabis, qvousqve materia congeletur, vel qvousqve per illum gradum caloris amplius non deſtillaverit. Tunc remove Recipientem, & claude ne reſpiret, & poſteà transferes Urinale ſuper cineres, & ſi qva pars corruptibilis (*Phlegma & Terra inutilis*) cum materia remanſerit, comburatur, & cum

per

per duas horas vel tres vas illud permanſerit in igne aliqvantulum remiſſo, nec amplius deſtillabit qvicqvam per roſtrum Alembici, tunc ſinito ut frigeſcat vas, ac deinde ſuper materiam iterum ſuperfunde eandem Aqvam (*Vitæ ſive Vini Phil. Spiritum*) qvàm ſuperiùs in recipiente clauſam ſervâſti. Diſſolutâ igitur hâc materiâ, iterum per Balneum deſtillabis Aqvam, ut ſuprà, qvam remoto recipiente benè clauſam ſervabis, ne reſpiret. Poſteà transferas Urinale ſuper cineres, & deſicca materiam, deſiccatam iterum diſſolve cum Aqva, qvam in recipiente ſervâſti, & ſi videris Diſſolutionem illam non eſſe claram nec perlucidam, debes eam toties transmittere per filtrum vel pannum lineum, ac toties eam viciſſim diſſolvere ac congelare, ut ſuprà, donec ex ſeſe nullam terreſtreitatem emittet; & poſtremò Diſſolutio ipſa acquirat claritatem ac ſplendorem. Tunc demum pro comperto habeas, qvod impurum eſt & corruptibile, ſeparatum eſt, ac totam materiam videbis in Oleum transmutari. Nunc autem, chariſſime Fili, procedendum eſt ad Compoſitionem Mercurii, & noſtri Salis Armoniaci, in quo tot ac tantas potentias ac virtutes ineſſe,

eſſe animadvertimus, ut per difficile ſit, id hominum ſermone conſeqvi & comprehendere. Cujus operationis modus talis eſt.

Scias pondus Salis vel Olei, qvod in fundo vaſis depuratum aſpexiſti ac illi ſuper infunde de noſtro Spiritu, id eſt Aqva Vitæ rectificata, ut ardeat pannus madefactus in ea tantum ut ſuperemineat qvatuor digitis, vel ſit ad pondus Aqvæ Vitæ ſex partes plus quám ſit ipſum Sal vel Oleum. Totum hoc ſimul mixtum in Urinale conſtituas cum Cooperculo ſive antenotorio firmiter clauſo, ne reſpiret. In Balneo putrefacias ſpatio duorum dierum naturalium, deinde amoto antenotorio & oppoſito Alembico, cum recipiente juncturis bene clauſis in furno cinerum lento igne deſtillabis. Qvæ deſtillatio continuanda eſt, qvousqve roſtrum ſive capitellum nullas Venas oſtendat. Sed ſubitò poſtqvam Venæ diſparuerunt, depone recipientem cum Aqva deſtillata (*Spiritu Vini Phil.*) & firmiter claude, venit enim Spiritus animatus (*Spiritus Vini Eſſentiâ Tartari imprægnatus*) qvi poteſtatem habet vivificandi ſuum Corpus (*ſive Caput mortuum*) poſteà continuabis eandem deſtillationem, in fine augmentans ignem, ut

ſi Phlegmatis aliqva pars reſtet, per illum caloris gradum exhalet, & removeatur. Poſtremò frigefacto vaſe materiam extrahe & triturabis. Scias pondus materiæ, & illi ſuperfunde de Aqva Vitæ qvatuor partes ampliùs qvàm ſit ipſa Terra (*Caput Mortuum*) & occluſo vaſe cum ſuo antenotorio, putrefacias, ut anteà, deinde oppoſito Alembico cum ſuo recipiente firmiter occluſo, in furno cinerum, ut ſuprà, deſtillabis. Poſtqvam cum ſuo Spiritu transacta ſit anima cum iisdem ſignis venarum, ut ſuprà, apparentium, idem magiſterium reiterato per tres usqve vices. Tunc enim habebis Spiritum perfectè animatum, & Corpus exanimatum & calcinatum. Ipſe qvidem Spiritus cum anima (*Tartari*) aptus eſt ad omnem operationem Phyſicam diſponendam, ſed in hoc loco eum uſurpabimus ad calcinatam Terram vivificandam. Accipe igitur ſupradictam Terram ex ſuo vaſe, & eam tritura, poſteà de ea ſupra candentem laminam modicum quid pone, quod ſi fluat inſtar ceræ absqve fumo, ſignum eſt perfectæ exanimationis. Si hoc ſignum non apparuerit, eſt iterandum hoc Magiſterium, qvousqve illud ſignum fueris conſeqvutus.

Poſteà

Poſteà ſcito pondus iſtius Terræ, ſupra qvam infunde Spiritûs Animati qvartam partem, & clauſo vaſe cum ſuo antenotorio, conſtitue illud in Balneum ad congelandum per duos vel tres dies, vel qvousqve congeletur, qvo facto, remove antenotorium, ſupponens capitellum, & in furno cinerum deſtillabis ſine recipiente, ut ſi pars Phlegmatis exſtiterit, inde amoveatur, qvod enim emanabit ex hac deſtillatione, erit inſipidum & nullius ſaporis vel valoris ad ſimilitudinem Aqvæ Pluvialis. Poſteà iterum ſuperfunde qvartam partem animati Spiritûs, ut ſuprà, & in Balneo congelabis, ut ſuprà, poſteà per cineres phlegmaticam humiditatem deſtillabis, ut ſuprà. Atqve hoc pacto prædictum magiſterium toties iterabis, donec Terra ebiberit & attraxerit ad ſe totum ſuum Spiritum animatum, ac deveniat ad hujusmodi ſignum; ut ſi particulam ejus poſueris ſuper laminam ignitam, major pars in fumum evolet, qvod erit ſignum materiam iſtam diſpoſitam eſſe ad ſublimandum Mercurium noſtrum pretioſiſſimum, qvi poteſtatem habet diſſolvendi qvodcunqve Metallum cum conſervatione ſuæ formæ Vegetativæ & Germinativæ.

Acci-

Accipe igitur præfatam Terram prægnantem, & conſtitue intra Bociam (*Sublimatorium*) cum collo longo, qvam optimè lutabis Luto Sapientiæ, ac deſiccato luto collocabis cum materia in furnum deſtillationis, ſubminiſtrans in principio ignem lentum, donec Bocia calefiat, cujus os ſit occluſum licinio bombacis, atqve iſtum lentum ignem continuabis per 6. horas; poſteà per alias ſex horas ignem aliqvantulum augebis. Qvod ſi per illum ignis gradum non ſublimaretur, augebis ignem viciſſim ad violentiorem gradum, donec incipiat ſublimare, qvem ignem continuabis per viginti qvatuor horas, qvo temporis ſpatio elapſo, frigefacto vaſe, accipito inde Sulphur noſtrum ſublimatum (*Sulphur Naturæ vegetabile*) Mercurium noſtrum (*vegetabilem*) Cœlum noſtrum (*ſiccum*) Sal Armoniacum noſtrum (*vegetabile*) Lapidem noſtrum nondum fermentatum, & pluribus aliis nominibus appellatum. Cujus poteſtas eſt acuere ſuum Spiritum (*Vini Phil.*) ut inferioribus Experimentis comprobabitur.

**Hæc Salis Tartari volatiliſatio ſatis tædioſa eſt, facilis tamen & clara, juxta Recepti tenorem. In ſeqventi* Menſtruorum *genere varia*

ria habebimus exempla conficiendi ejuſmodi ſalia harmoniaca, hinc quæ circa hanc ſalis Tartari volatilis confectionem admonenda ſunt, illuc reſervabimus. Lullius hujus ſalis volatilis libras tres cum quatuor Spiritûs Vini Phil. ſucceſſivè commiſcet per varias deſtillationes; commixtum circulando per 60. dies redigit in Cœlum vegetabile.

Hic autem admonendi ſumus, Sal Harmoniacum Tartari in ſua forma ſicca eſſe Menſtruum vegetabile, adeóq; juxta præſcriptam Recepti methodum non ſemper neceſſe eſt iſtud in liquidam reducere ſubſtantiam; illud enim, & Menſtruum inde confectum differunt, eò quòd in Cœli confectione unctuoſitas Spiritûs Vini Phil. ſuperaddita, & jam prævalens abſorpſerit, & diſſolverit ſalis harmoniaci ariditatem. Aſt hoc, à majore Oleoſi quantitate, hoc modo plus juſto dilutum, multum de ſuis amittit viribus, & ad aridorum diſſolutiones minùs fit idoneum. Jam verò ſi ſal Tartari poſt ſit volatile, ipſum Menſtruum *in forma ſicca, inſcitè quidam illud Menſtrui Philoſophici ſupplere locum dixêre, quod tamen rectè & optimè dictum, ſi Menſtruum corroſivum quod nobis minerale dicitur, intelligatur; cujus*

jus locum ſal Tartari volatile, ceu Menſtru[illegible] vegetabile, in variis occaſionibus ſupple[illegible] poteſt.

Quemadmodum verò ſal harmoniacu[illegible] hoc, Spiritu Vini Phil. in liquidam ſubſtan[illegible] am redactam, Cœlum Vegetabile nobis comp[illegible] nit: ita Spiritu Vini com. diſſolutum, Fa[illegible] Spiritum Vini Baſilii; diſſolutum cum acet[illegible] Acetum noſtrum; diſſolutum cum Aqua For[illegible] Aquam Regis Philoſophorum, & ſic de plur[illegible] bus aliis. In præſentibus ſuum habet locu[illegible] prædictus Baſilii Spiritus.

18. Spiritus Vini Baſilii,
In fine Libri Revelat.

℞. VInum Album generoſum (*com[illegible] mune*) & deſtilla modo ſolito, [illegible] ex eo fiat Aqua Vitæ fortis in v[illegible] ſica, qvam in phiala rectifica, & ſepara phleg[illegible] ma, Aqva Vitæ hæc ita probatur; ſi in vaſe v[illegible] treato incenſa comburatur tota nihilq; aqvo[illegible] ſitatis poſt ſe relinqvat; ſin autem remane[illegible] qvid, deſtilla adhuc ſemel aut bis, junctur[illegible] optimè clauſis, ne Spiritus volatilis Vini exha[illegible] let. Aqvâ Vitæ ſic deſtillatâ, & optimè re[illegible] ctificatâ, (cave autem, ne inter deſtillandu[illegible] candelam admoveas, ne tibi noceas) in al[illegible]

phia

phialâ cum menſurâ hujus Aqvæ Vitæ jungas uncias tres Tartari optimè ſublimati, ut phiala ad medietatem plena ſit, appoſito alembico & recipiente ſatis amplo, deſtilla in Balneo Mariæ lentiſſimè propter Spiritus volatiles, relicto in fundo parùm Aqvæ Vitæ, & inter deſtillandum humidis pannis refrigerato alembicum, ſic Spiritus citiùs reſolvitur, & in Recipientem tranſit.

Hic eſt iſte Vini Spiritus, quo Baſilius paſſim uſus eſt, præſertim in Concluſionibus ſuis, *ubi per Vini Spiritum corpora tam Metallica, quàm mineralia redigit in Olea. Quisquis alium ejus loco ſibi imaginatus fuerit Spiritum, neceſſe habet, ut ſibi caveat, ne dicti veritatem damno ſuo experiatur. Datur quidem adhuc alia ejus Vini Spiritûs deſcriptio in* Appendice Elucidationis, *quæ tamen à priori non differt, niſi quod in ſuperiori deſcriptione legebatur ſal Tartari volatile; hic verò legitur ſal armoniacum optimè ſublimatum. At ea eſſe Synonyma jam modò patet ex Lullii Recepto. Quodcunq; enim ſal ſive fixum ſive volatile Spiritui Vini Phil. conjunctum ſublimatumq; fuerit*, Sal volatile noſtrum, Sulphur naturæ noſtrum, & Mercurius ſublimatus

tus noſter *dicitur, quibus promiſcuè ceu ſalibus Philoſophicè ſublimatis uti licet; utraq; enim ſalia iſta (Tartari & ſalis armoniaci) ex una eadémq; forſitan materia, confecta fuerunt à Baſilio. Hoc autem ejus Menſtruum Cœlo vegetabili Lullii minùs forte eſt, etiamſi ex eodem ſale Tartari æquè ſit ac iſtud præparatum. Baſilius enim hujus ſalis diminuit virtutem Spiritûs Vini communis additione; cùm Lullius idem efficiat opus ſed Vini Phil. Spiritu. Aſt Baſilius ſuum aliquando etiam Lullii Cœlo Veg. fortius* Menſtruum addidit, *ſeparando SpiritumVini Com. à ſale armoniaco Philoſophico, quod quidem duplici peregit modo.*

Primò accendit Menſtruum *in vaſe cupreo ad uſum hunc deſtinato, ut Spiritus Vini Communis comburatur, ſal armoniacum verò Vegetabile per ſe remaneat in liqvidam ſubſtantiam redactum. Modus eſt iſte.*

19. Spiritus Vini igneus Baſilii,

Loco ut ſupra.

17. SPiritum Vini antecedentem ad hanc Spiritûs ignei præparationem idoneum. Conficiatur Inſtrumentum ex Venere qvod in medio, infrà & ſuprà foramina,

na, tolli poteſt, prout & ſupra mediam cucurbitam. Impone alembicum cum tubulo, omnia ex Venere ſint præter recipientem, qvi ſit ex vitro, qvem pone in vaſe ligneo in aqvam & ſuprà pannis humidis tege, in vaſe ligneo ſit meatus per qvem aqva ubi incaluit, effluat & frigida affundatur; omnibus ſic paratis per foramina inferiora immittitur Spiritus Vini præparatus, ut ad foramina attingat, tunc accenditur, & Mercurius per foramina media ſurſum pellitur, reſolvitúrqve ob frigus aqvæ, & ex alembico tranſit in recipiens. Sic præparatur Spiritus verus Vini, ſed in opere nunqvam ceſſa à refrigerando, & affunde novam Aqvam Vitæ, ne nimis profundè ardeat. *In Additione vel Appendice manualium operationum hunc Spiritum ita deſcripſit Baſilius.* ℞. Vinum aduſtum. (*potiùs Vinum adurendum ex Sale Harmoniaco Tartari & Spiritu Vini Communis confectum*) qvod ponas in vaſe forti durante ignis flammam, & accendas flammâ ſulphuris, & protinus applica Alembicum ferreum vel cupreum, & verus igneus Vini Spiritus reſolvitur & deſtillatur in liqvorem in recipiens amplum; hic eſt verus aëreus & igneus Spiritus Vini.

Secun-

Secundò impragnat Menſtruo ſub No. 18. *deſcripto calcem vivam ex qua fortius adhuc deſtillat Menſtruum,*Spiritus Calcis Vivæ *dictum.* Calx Viva, *inquit*, ſortificatur, & magis ignea redditur per purum & minimè ſophiſticatum Spiritum Vini (*ex ſale armoniaco & ſpiritu vini com. confectum*) ſæpiùs deſuper cohobatum, cui calci addas ſal alcali Tartari, additis Salis ejuſdem fecibus exſiccatis, ex qvibus optimè permixtis deſtillabis verùm Spiritum gehenneum, in qvo magna abſconduntur myſteria, Methodum acqvirendi hunc ſpiritum tibi dixi, qvam obſerva, tene ac pro dono valedictorio accipe *Baſil. in Repet. Lapidis in Cap. de Calce Viva.* Nota, inqvit, *in fine Libri de Medicinis ſupernaturalibus*; vobis dixi de virtutibus & qvalitatibus Lapidum pretioſorum; at reperiuntur etiam plures lapides deſpicabiles & ignobiles, magnæ tamen virtutis, teſtante ipſa Experientia; qvamvis ignorantes & inexperti haud fidem adhibebunt dictis, iſtáqve cerebris ſuis obtuſis concipere neqveant, iſtud tamen demonſtrabo Calcis vivæ exemplo, qvæ Calx, juxta judicium vulgi, parvi pretii eſt, & contemptibilis in obſcuritate. Nihilominus in

hac

hac eſt virtus potens, qvæ apparet in ſui applicatione contra morbos graviſſimos: At cum triumphans & tranſcendens ejus Efficacia ferè incognita ſit plurimis, ideò pro cauſa illorum inqvirentium in myſteria naturalia & ſupernaturalia & qvorum gratia hujus Libri aperio Arcana: Pro Valedictorio detegam etiam myſterium Calcis vivæ, & dicam primò modum deſtillandi ejus ſpiritum, qvod opus ſanè reqvirit Artiſtam expertum anteà bene informatum in hac præparatione.

20. Spiritus Calcis Vivæ Baſilii,
In fine Lib. de Med ſupernatur.

℞ CAlcis Vivæ q. v. tere & præpara in marmore in pulverem impalpabilem, cui affunde Spiritus Vini (*Menſtrui ſub* No. 18.) tantum, qvantum imbibi poſſit à Calce pulveriſata, ita ut nullus Spiritus ſupernatet Calcem. Tum applica alembicum; lūta bene, & appoſito recipiente abſtrahe Spiritum leniſſimè in Balneo ab eâ; hæc abſtractio reiteranda octo vel decem vicibus. Hic Spiritus Vini fortificat valdè Spiritum Calcis, qvi inde fit magis igneus. ℞. Calcem remanentem ex cucurbita, qvam contere optimè, cui adde Salis Tartari (*Alcali*)

E partem

partem decimam, & ad pondus omnium, Terræ ſalis Tartari,ſive materiæ in Extractione ſalis Tartari relictæ & bene exſiccatæ, hæc omnia bene mixta deſtilla ex retorta bene lutata,cujus tres partes ſint vacuæ, in Recipiens magnum & firmum. Nota, neceſſe eſt, ut recipiens,in qvod Retortæ roſtrum inſeritur, habet fiſtulam unius digiti latam,cui aliud applicandum eſt recipiens,in qvo parva qvantitas Spiritûs Vini (*Menſtrui ſub* No. 18.) ſit Tum leni igne deſtilla, & aſcendet phlegma in recipiens primum,deſtillatô phlegmate adauge ignem, & veniet Spiritus albus in forma Spiritûs albi ex Vitriolo (*philoſophico*) deſtillati,qvi non deſcendet in phlegma, ſed per fiſtulam prædictam in alterum recipiens, ſe ſe inibi conjungens Spiritui Vini,qvemadmodū ignis igni facilè jungitur. Nota,niſi hic SpiritusCalcis rite fuerit præparatus vel imprægnatus Vini Spiritu,cohobationibus prædictis,deſtillando miſcetur phlegmati ſuo,exſtinguitur & amittit ſuam virtutem. Ita difficile eſt penitùs perſcrutari naturam, plurima ſibimet ipſi reſervantem. Hoc Spiritu jam Vini Spiritu commixto,remove recipiens, effunde phlegma,at cautè ſerva calcis & viniSpiritus.Nota, ambos

ambos hos Spiritus difficulter ſeparari, etenim ſeſe invicem amplectuntur, & deſtillando aſcendunt junctim. Propterea mixtos & unitosSpiritus accende in vaſe vitreo, ſpiritûs Vini comburitur, ſed Calcis Spiritus remanet in vitro, qvem reſerva diligenter: Hic magnum eſt Arcanum, Spiritus pauci excedunt ejus efficaciam, modò ſciatis ejus uſum. Ipſius qvalitates haud deſcribi poſſunt per modum compendii. Hic ſpiritus diſſolvit oculos cancrorũ & criſtallos duriſſimas; tria hæc deſtillata invicem per alembicum & ſæpius cohobata, reddunt liqvorem, cujus guttæ tres, adhibitæ in vino calido, frangunt & diſſolvunt arenam & calculum corporis humani, liqvor hic expellit iſtius morbi veram radicem vel cauſam absqve ullo patientis dolore. Spiritus hic calcis ab initio eſt coloris cærulei, ſed leniter rectificatus apparet albus, tranſparens & clarus, paucas poſt ſe relinqvens feces. Spiritus hic diſſolvit cimelia fixiſſima & lapides pretioſos; è contrariò fixat omnes Spiritus volatiles tranſcendenti calore ſuo. Spiritus hic vincit qvæcunqve Podagræ ſymptomata, etiamſi ſumme nodoſa & tartarea, qvæ omnia diſſolvit & expellit radicaliter.

*Spiritus Vini ſale harmoniaco vegetabili acuatus ſi accendatur, Communis Vini Spiritus comburitur, ſal armoniacum autem incombuſtibile aſcendit in forma liqvoris, & *Spiritus Vini igneus Baſilii *dicitur. Verumenim-verò cùm idem Spiritus vini ſale harmoniaco conjunctus abſorbeatur à Calce viva, & inde deſtilletur in ſeipſum, poſteaq; accendatur; Spiritus Vini Com. flammâ quidem conſumitur, ut anteà, at Calcis ſpiritus, vel potius ſal harmoniacum vegetabile, non aſcendit, ut priùs, ſed remanet in Vitri fundo, quia magis digeſtum & fixius redditum. Aſt pro majore horum ſpirituum Elucidatione, aliam addere ſpiritûs Calcis deſcriptionem conſultum duximus.*

21. Spiritus Calcis Vivæ ſimplex Baſilii,
In Manualibus Operationibus.

℞. CAlcem vivam puram, qvam comburè in furno figuli, igne fortiſſimo, ut reducatur ad exactam maturitatem, cui ſubtiliſſimè in marmore tritæ affunde in cucurbita Spiritum vini Confectum ex Tartaro philoſophico (uti docebo in methodo mea Conficiendi Aurum potabile) ut calx fiat inſtar pultis tenuis.

Hoc

Hoc peracto, deſtilla inde phlegma ad calcis ſiccitatem, affunde novum Spiritum Vini, & abſtrahe. Repete id ſexies, tum contere materiam optimè, & pone in cella, ut diſſolvatur per deliqvium, & ſpatio paucorum dierum effluet inde liqvor, qvi collectus & deſtillatus per retortam ex arena, primo emittit phlegma per ſe ſervandum, poſteà liqvorem ſpiritualem qvem ſeorſim etiam ſerva. Jam ℞. Criſtallos pulveriſatas, qvas commiſce cum eodem pondere ſulphuris vivi vel mineralis; materiam hanc combure, continuò agitando eam, usqve qvo omne ſulphur comburatur. Qvam deinde reverbera igne aperto per tres horas. Hoc facto huic materiæ affunde prædictum liqvorem. ℞. Etiam oculos cancrorum, qvibus etiam in alio vitro affunde eundem calcis liqvorem. In calore ſatis forti digerantur per 14 dies & ambobus aſcendet humiditas qvædam in ſuperficiem, qvam decanta ſubtiliter in vitrum parvum & rectifica in Balneo, & liqvor remanebit in fundo, cujus grana tria in vino adhibita produxere valde magnos & admirabiles effectus. Medicina hæc curat etiam radicaliter calculum veſicæ & renum tam in viris qvàm fæminis.

SpiritusVini exTartaro philoſophico confe-ctio quam promiſit Baſilius ſe daturum in Me-*thodo ſua conficiendi Aurũ potabile,omnia an-tedicta Baſilii confirmabit Menſtrua. Etenim cum illa ex ſale harmoniaco ſive ſale Tartar volatili diverſimodè præparata fuerint ; hic Spiritus vini philoſophici eſt acutatus ſal Tartari,non quidem communi Alcali, ſed ho redacto una cum Spiritu vini Phil. in liqvi-dam ſubſtantiam ;nam admonendi ſumus,non ſemper neceſſe eſſe conficere Lullii Cœlum,cæte-ràq; hujus generis Menſtrua ex Sale Tartar qvatenus philoſophicè volatiliſato, ſed ali-quando etiam idem confici poſſe menſtruum e ſale Tartari abſq; ſui ſublimatione, ſive redu-ctione in Sulphur Naturæ vegetabile ; ſola Spi-ritûs Vini Phil. cohobatione ſuper ſal Tartari donec deſtillando aſcendat in forma liqvori lactei. Ita fit,*

22. Spiritus Vini Tartariſatus Baſilii,

In Manual. Operation.

PRimò ſciendum, Tartarum Philoſo-phorum,qvo ſera aperitur,non ſimilem eſſe communi Tartaro, ut plures ima-ginantur, ſed aliud eſt Sal, etiamſi oriatur ex eadem radice. Hoc Sal eſt clavis unica ape-

riend

riendi & diſſolvendi metalla, modò fuerit præparatum,ut ſeqvitur. ℞. Cineres Vitis fructiferæ, ex qvibus aqvâ calidâ educ lixivium fortiſſimum, qvod ebulliendo evapora ad ſiccitatem,ut remaneat materia rufa,qvam reverbera in fornace reverberatoria per tres dies, vel circiter, igne aperto, usqve dum albeſcat. Tum diſſolve Aqvâ Fontanâ,ſine ut ſubſideat, decanta clarum, filtra ut ſeparentur feces, filtratum coagula, & habebis Sal album Tartari, à qvo Spiritus verus deſtillatur hôc modo.

℞. Summè rectificatum Spiritum Vini & penitùs liberatum ab omni phlegmate (*ſub* No. 19. *deſcriptum*) qvem affunde ſali Tartari in phiala colli longi ad trium digitorum ſupereminentiam,luta alembicum ad phialam, appone recipiens,digere leni calore, tum leniſſimè abſtrahe phlegma, & Spiritus Tartari apertus eſt medio Spiritûs Vini, & ratione amoris reciproci & mirabilis aſcendunt ambo conjunctim, feces remanentes ſi qvædam fuerint,ut & phlegma abjicienda ſunt, ita habebis verum Spiritum Vini,qvo Aurum potabile conficitur.

Menſtruum hoc ſanè nobiliſſimum eſt, ita

ut etiam ob ejus excellentiam altiorem mereatur locum, quam hunc inter Menſtrua vegetabilia ſimplicia, quum rectiùs ad ſeptimum menſtruorum genus eſſet transferendum. Verùm cùm in præſenti maximè illuſtret Baſilii menſtrua adeòq; ſit hic majoris utilitatis, quàm ibi, illud hinc removere nolumus, addemus tamen ejusmodi menſtruorum exempla magis ſimplicia. Ita fit.

23. Acetum acerrimum vegetabile ſive Ignis adepti, Riplei ex Tartaro calcinato.

Pag. 331. Concord. Raym. & Guid.

℞. TArtarum vini, & calcina in albedinem. ℞. Hujus calcinati Tartari libram unam, & pulveriſatam pone in magna cucurbita vitrea, & ſuperfunde fortiſſimi ſpiritûs vini (*phil.*) dimidium poculum, aut parum plus, claude os optimè, & ſtent in aqva frigida horis 24. tunc appoſito recipiente deſtilla in Balneo levi igne, ita tamen ut poſſit deſtillari, qvæ deſtillatio levis continuetur, qvoad phlegma aſcendat, qvod ex guſtu debet cognoſci, tum permitte infrigidari, & rurſus appone ad prædictum Tartarum, novum

vum ſpiritum vini,eadem qvantitate, ut ſuprà faciendo omnia,ut anteà.

Qvod opus reiterabis qvindecim vicibus. Sed qvando vas aperitur in ſingulis imbibitionibus,caveas ante omnia à ſubito odore hujus Ignis adepti. Hoc operę qvindecim vicibus completo, ſepone tres uncias hujus igniti Tartari ad partem,ad multiplicandum oleum mercuriale, ut inferiùs patebit. ℞. Reliqvam partem hujus igniti Tartari, deſtilla in arena fortiſſimo igne, qvi ignis ita deſtillatus habet colorem album, & eſt *natura ignita noſtra,noſter Mercurius,noſtra Aqua vitæ,deniq; clavis noſtræ ſcientiæ.*

§. Menſtruum hoc idem eſt,quoad ingredientia & virtutem cum cœlo vegetabili Lullii, ſed oportet inſtar cœli iſtius circulari, ut lacteum & opacum ſuum amittat colorem, hujusq; acquirat diaphaneitatem claritatemque. Receptum hoc extat etiam apud Johannem de Rupeſciſſa,quod cum hoc comparare convenit,præſertim cùm variet quodammodò in circumſtantiis,dum Tartarum vini phil. ſpiritu impregnatum ante ejus deſtillationem diſſolvat per deliquium.

24. Aqva fortiſſima & virtuoſa Johannis *de Rupeſciſſa. Cap. 43. lib. Eſſentiæ.*

BEatiſſimus Deus, creator Arcanorum, tot mirabilia condidit in Natura, ut nec intellectus noſter, niſi pauca poſſit percipere, nec lingva valeat mirabilia Dei niſi balbutiendo narrare. Et ex Arcanis revelabo tibi aqvam divinæ actionis, & magiſterium ejus eſt, ut accipias optimum Tartarum album calcinatum, & pone in aliqvo vaſe terreo vel vitreo, & infunde deſuper meliorem aqvam ardentem *(philoſophicam)* qvam poteris habere, & pone alembicum deſuper, & deſtillabis aqvam ardentem debilem valdè, qvam remove, qvia nihil valet vel parùm, niſi pro oculis aut membrorum lotione: Deinde accipias Tartarum tuum, & invenies eum fortificatum in duplo, & hoc qvalibet vice probabis linguâ. Iterum aliam aqvam ardentem deſuper pluribus vicibus appone, quia qvalibet vice fortificabitur ſupra modum, & in tantum fortificare eum poteris, ut nulla creata actio ei valeat comparari. Qvod ſi vis vim ejus centuplicare, tritura eam, & pone ſuper porphyrium vel ſuper marmor, ut convertatur in

in aqvam, qvæ poſtmodum deſtilletur per alembicum.

Alia datur adhuc hujus cœli vegetabilis præparatio, non per Alcali ſublimationem, nec cohobationem, ſed circulationem ſimplicem; videlicet digerendo Alcali Tartari tamdiu in ſpiritu vini phil. donec ſupernatet olei inſtar ſuper ſpiritum vini. Ita fit,

25. Mercurius vegetabilis acuitatus ſale Tartari Lullii.

In camera prima individuorum. diſt. 3. libr. Eſſen.

IN prima camera ſignificatur, qvod noſter Mercurius eſt in potentia H. *(Tartari crudi)* & ut ipſum extrahere poſſimus, oportet artiſtam dictum H. ponere in E. (id eſt, in furno vitrariorum) tribus diebus naturalibus & ejus ſit multa qvantitas, qvoniam parva inde efficietur, qvod H. *(Tartarum jam calcinatum)* moles ſubtiliter, & ponas ipſum in H. arboris philoſophicalis *(in diſſolutionem per deliquium)* in marmore in loco frigidiſſimo, & cooperies propter pulverem & H. convertetur in T. *(oleum per deliquium)* Qvod T. deſtillet artiſta per filtrum in vaſe vitreo, & poſtqvam artiſta habuerit T. ex H. para-

tum noſtrum Mercurium ex dicto T. poterit extrahere dupliciter. Primò per magiſterium *capituli. Non reputes me,&c. (per circulationem inſtar Eſſentiæ vel ſpiritus vini Lullii.)* Secundò per magiſterium *capit, Non prætermittam (per ſeparationem Elementorum, de quo non in hoc loco;) Lullius aliquando loco olei Tartari per deliquium, ſale Tartari depurato uſus eſt, putà* in Experimento primo. Aliud, *inquit*, ſignum habes magis certum purificationis illius individui (*ſalis Tartari*) videlicet cum ſal pretioſiſſimum in vaſe remanebit ſuper ignem in forma olei, quod remotum ab igne ſubitò congelabitur. Sed tibi, fili chariſſime, non ſit tædio prolixitas temporis in ſolvendo hanc materiam, & congelando ſingulis vicibus, corruptionem removendo, qva remanente, nunqvam poterit conjungi cum ſuo ſpiritu extracto à pretioſiſſimo & propinqviore individuo ſuo, qvod eſt vinum optimum, ablata ab eo prorſus omni humiditate & corruptione. Tunc ipſum conſtitue ad circulandum in vaſe circulatorio, atqve ita reducatur in qvintam Eſſentiam & ſpiritum ſuum protinùs complectetur, ſed hanc circulationem nos â principio triginta dierum

dierum ſpatio peregimus, poſteà verò eandem abſolvimus ſpatio dierum qvadraginta, qvæ circulatio fuit multo melior primâ, quia qvo longiore tempore circulatur, eò magis ſubtiliatur,& efficitur aptum ad omnem phyſicam operationem noſtram, qvem ordinem cum opus fuerit, vos qvoqve obſervabitis.

Non tantùm menſtrua hujus generis, variis modis ex alcali Tartari confici poſſunt, ſed ejus loco alia etiam alcalia fixa ſumere licitum eſt, uti ſequens probat Menſtruum.

26. Menſtruum vegetabile ſimplex de tribus individuis Lullii,

In Experim. XXV.

℞. AQvam vitæ ſummoperè acuatam, qvæ pannum lineum comburat, qvam iterum tranſmitte per alembicum, ut ſit perfectè rectificata. Mox accipe ſalem chelidoniæ, ſalem de ſangvine humano, ſalem de melle extractum, uti habes ſupra in ſuis Experimentis, qvos omnes ſales conſtitue ſimul in urinale *(cucurbita)* & in ſingulas uncias iſtorum ſalium ſuperinfunde qvaternas uncias Aqvæ vitæ ſupradictæ, claude cum ſuo antenotorio *(alembico cæco)* & ſuperpoſito alembico, annexo recipiente, jun-

ſturis optimè clauſis, deſtillabis per cineres, & tranſmitte ſales cum Aqva pariter. Si qvid remaneat, iterum illi infunde ſuam aqvam deſtillatam; cumqve totum fuerit tranſactum iterum novum infunde ſalem, unam ſcilicet unciam, ac per alembicum ut ſuprà, transmitte; Tertiò iterum alteram unciam ſalis adjunge ut ſuprà, & deſtillabis iterando hoc magiſterium ter, ſingulis vicibus novum ſalem adjungendo. His peractis Aqvam hanc pone ad circulandum in vaſe alto & anguſto per 50. dies naturales. Illud tamen adverte, ne vas ullo pacto reſpiret. Cùm verò ad finem circulationis perveneris, in fundo vaſis videbis hypoſtaſin inſtar urinæ ſani viri, qvæ erit alba. Completa ergò circulatione Aqvam evacuando tranferas cautè in aliud vas mundum, ac cave, ne cùm Aqva hypoſtaſis tranſeat, ſed reſtet in fundo vaſis. Claude vas aqvæ circulatæ ne reſpiret, & in Balneo ſerva.

Præparatio ſalis Chelidoniæ extat in Experimento qvarto. Tunc cineres Chelidoniæ menſe Majo in plenilunio cum ſuis radicibus & floribus collectæ in vaſe vitreo pone, & Aqvam chelidoniæ deſtillatam per B. ſuperfunde, ut in ſalem elicias, & in igne cinerum lentiſ-

lentiſſimo ferveat per duas horas: Diſſolutionem evacuando transferas in aliud vas, terram verò inſolutam deſiccabis, & refrigerato vaſe triturabis, ſuperinfundendo novam aqvam iterum ſuper cineres, ut ſuprà, fervere facias, ac ipſam diſſolutionem, ut ſuprà, decantabis. Hoc autem magiſterium itera toties, qvousqve totum inde ſalem extraxeris, qvæ eſt pars mercurialis ipſius individui. His ergò peractis, accipe omnes illas diſſolutiones, qvas per filtrum vel lineum pannum transmitte, ut à terreſtreitate purgentur, deinde per Balneum congelabis deſtillando. Nam transacta humiditate in fundo vaſis remanebit mercurius ſive ſal albi coloris, qvem ſalem debes ſolvere ac viciſſim congelare ter, atqve hoc pacto ex hac materia mercurium extraxeris, qvi virtutes, propè innumerabiles habet acuendi ſpiritum vegetabilem, à vino extractum, & poteſtatem habet diſſolvendi cuncta metalla cum converſatione ipſorum formæ vegetativæ & germinativæ.

Sal ſangvinis humani fixum ita præparatur in Experimento undecimo. ℞. Sangvinem extractum ab hominibus ſanis & cholericis, illùmqve pone in tabula nitida & ſic permitte

mitte ſiccari,ut phlegma ſeparetur;ab eo poſteà accipe ipſum ſangvinem, & eum qvàm optimè tritura, & pone in bociam, & lento igne aqvam deſtilla, qvam deſtillatam ſeorſim ſervabis, & aucto aliqvantulum igne, ſed non admodum intenſe, ne fortè ſublimetur ſal, ſed ſolum humiditas atque oleum ſuperfluum exhalet,donec non ampliùs deſtillabit: Poſteà frigefacto vaſe accipe terram combuſtam,qvam loca in vas, & firmiter claude, ne reſpiret. Nam reſpirando evaneſceret in fumum,pone vas in furnum reverberationis, ſed ignis debet eſſe temperatiſſimus,ut ſal iſtius materiæ,qvi volatilis eſt & non fixus, non exhalet,& ne violentiâ ignis vas frangatur, ut nobis accidit,&ſtet materia in iſto gradu ignis per duos dies, & calcinabitur. Qvo facto vas frigeſcat, & frigefactum aperiatur, & ſuper calcinatam materiam infunde ſuum phlegma,id eſt, aqvam qvam in principio deſtillaſti, permitte ſuper cineres ferveſcere per duas horas,ut aliqva pars diſſolvatur, & qvod diſſolutum fuerit, decanta in alio vaſe, atqve iterum cum nova aqva fac, ut ſuprà,& ſic reitera, donec totum ſal extraxeris: Poſteà aqvam per Balneum deſtillando removeas,

&

& remanebit in vaſe ſal niveus, habens virtutes plurimas,& ſi cum eo vegetabilem ignem acues, diſſolvet proculdubio duo luminaria cum conſervatione ipſorum formæ vegetativæ. Et cum eo ipſo fieri poterit excellentiſſimum aurum potabile pro conſervando radicali humido in hominibus,& ad expellendum plures ægritudines.

Eperimentum tertium docet præparationem ſalis mellis hoc modo: ℞. Mel novum, qvod ſit album & cum favo conjunctum, illud autem conſtitue in vaſe vitreo ad putrefaciendum per 60. dies, deinde deſtilla, &c. poſteà ℞. Terram *(caput mortuum)* qvæ remanſerit in urinali, atqve illam perfectè trituratam in vaſe terreo collocabis, qvod ſit ex creta valentina, vel ex ea, ex qua fabricantur crucibula, vel ſi hoc vas habere non poteris, conſtitue eandem Terram intra gemina crucibula, alterum alteri annexa,& qvam optimè clauſa. Pòſt ſtatue in furno reverberationis vel vitrariorum, atque ibi permaneant quatuor aut quinque dies, ita ipſa albeſcet Terra. Sed ſi hoc opus feceris in furno reverberationis, adverte, ne ſit ignis nimis violentus: Sic enim ipſa terra evaneſceret,& ſi ignis debilis eſſet, nunquam

quam calcinaretur: Mediocri ergò igne opus eſt. Sic nullus error poteſt contingere ut nobis accidit. Nam cùm hoc opus inchoaremus, violentiâ ignis totam terram amiſimus. Sed ad rem: Poſtquam hæc Terra, ut prædictum eſt, calcinata fuerit, frigefacto vaſe extrahes ac trituràbis, illi poſteà ſuperfunde aquam, quam deſtillaſti per Balneum, & ſinas materiam ſuper cineres per duas horas fervere, atque in aliud vas transfunde, evacuando aquam ab ipſa Terra, quam Terram lento igne deſiccabis. Super eosdem cineres ſuperfunde novum phlegma, ac ferveſcat, ut ſuprà, decantabis evacuando, & conſervando, ut ſuprâ, diſſolutionem corporis, atque hoc pacto magiſterium toties iterabis, donec extrà ipſum totum ſalem pretioſiſſimum evacuaveris, & in quam tranſegeris. Poſteà accipito omnes illas diſſolutiones, & per pannum lineum nitidum tranſmitte, quam aquam per Balneum deſtillabis, tandem in fundo vaſis ſalem pretioſiſſimum habebis vel mercurium vegetabilem. Quo facto, ſcias pondus dictæ congelationis ſeu ſalis, ac illi ſuperinfunde tertiam partem aquæ, quam ſervâſti ſuperiùs, & quam rectificâſti ſepties per cineres (*aquam*

acidam

acidam mellis) & occlude vas cum ſuo antenotorio, & pone in balneo per qvinqve dies, deinde amoto antenotorio & appoſito alembico, temperato igne exhalabis deſtillando humorem, qui deſtillari poterit, qui erit inſipidus, nam virtutem & acetoſitatem ipſius aquæ accepit & ſecum retinuit ipſa terra. Deinde iterum nova aqua, ut priùs imbibe ipſam terram, & reiterando magiſterium, imbibendo, digerendo, deſtillando toties, ut ſuprà, qvousque terra ad ſe traxerit & imbiberit ſuam aquam. Atque ita auxilio Dei vivi verè habebis ſalem vegetabilem extractum ab hoc individuo, quod ſal eſt pretioſiſſimum, ac poteſtatem habet acuendi mercurium vegetabilem & diſſolvendi duo luminaria, cæteràque omnia metalla imperfecta: Et cum hoc ipſa metalla reduci poſſunt in ſuam primam materiam.

Hiſce ſalibus pro hoc Lullii menſtruo reqviſitis addam Experimentum quintum, quod de Portulaca marina, Apio Sylveſtri, Squilla, Euphorbio, Pyrethro, Roremarino, herba Mercuriali Solatro, Oliandro &c. *alcalia præparare docet, quibus omnibus mercurium vegetabilem ex Vino extractum acuere poteris conjunctim vel ſeparatim.* Non

Non hujuſmodi menſtrua ſolummodo fiunt ex alcalibus vegetabilium ſed conficiuntur etiam ex ſalibus mineralibus, qualia ſunt ſal commune, gemmæ, aluminis, &c. Ita fit

27. Circulatum minus ſive Aqua ſalis Circulati Paracelſi.

Lib. X. Archidox.

℞. VErum Elementum aquæ, vel ejus loco aliud ſal, quod nondum planè ad ſiccitatem coctum ſit, vel etiam ſal gemmæ depuratum, affunde partes duas aquæ, mixtæ cum modico Raphani ſucco, putrefac in digeſtione accurata, quò longiùs eò meliùs; poſteà congelare, & ſine putrefac denuò per menſem, deinde per retortam deſtilla, reſiduumper ignem validum urge, ut fluat, reverbera in retorta, igne continuò, ſolve in marmore aquam hinc defluentem affunde deſuper, & putrefac iterum, deſtilla denuò uſque ad oleoſitatem, conjunge cum ſpiritu vini *(Phil.)* & impurum decidet, quod ſepara, purum verò in frigido criſtalliſetur, affunde iterum deſtillatum, & toties cohoba, donec oleum fixum in fundo remaneat, & nihil dulce poſteà transgrediatur. Digere porrò per menſem, deinde deſtilla tamdiu, donec Arcanum ſalis per

alem-

alembicum tranſcendat. Nec pœniteat diutini laboris, namque hæc eſt tertia pars omnium Arcanorum, qvæ in metallis & mineralibus abſcondita ſunt, & ſine qua nihil frugiferi, nihil perfecti perfici poteſt.

Idem Circulatum Paracelſus deſcripſit in Tractatu de Reductione Metallorum in primam materiam vel Mercurium currentem *(qui liber in Roſario novo olympico Benedicti Figuli quartum locum tenet) quam deſcriptionem cum hac comparare, ut ſeſe invicem illuſtrent, conſultum duximus.* Recipe, *inquit,* ſal gemmæ ſubtiliſſimè pulveriſatum, pone in crucibulo forti, & augendo ignem per gradus, ſal funde, fuſum in fluore retine per horas tres; ſal frigefactum item pulveriſa & in crucibulo novo, juxta methodum prædictam funde & ſic procede quinquies vel ſexies. Denuò ſali pulveriſato affunde tantum ſucci Raphani prius calefacti; *(ſal commiſce & comminue cum parùm ſucci, cochleari ligneo, in vaſe ligneo, diſſolutum cola per manticam & ſepone, adde rurſus parum iſtius ſucci, & repete usq; dum ſal totum ſit diſſolutum)* ut diſſolvatur, coagula vel abſtrahe per alembicum aqvam, ſal reduc in pulverem, putrefac

in

in balneo per ſex dies, tum deſtilla igne aperto, inſtar Aquæ Regis, obſervatis ignis gradibus, usque nihil amplius aſcendat, urge igne fortiſſimo, ut optimè calcinetur per horam, pulveriſa ſal ita calidũ ſubtiliſſimè in marmore, & in loco humido diſſolvetur per ſe, ſolutum omne putrefac in Balneo per tres dies, tum ex arena gradatim & lege artis deſtilla per alembicum omne liquidum, corpus reſiduum & bene pulveriſatum ſolve in marmore, putrefac & deſtilla, ut anteà, repete hoc ter, qvod tum adhuc remanſerit, hoc reduc in pulverem & pone in cucurbita, cui ſuperfunde has tres deſtillatas aquas, putrefac per quinque dies, iterumque deſtilla ex arena, ita tandem putrefaciendo & deſtillando ſal totum aſcendet per alembicum, excepto parvo capite mortuo rejiciendo; aquam verò à ſalis ſubſtantia deſtillatam putrefac per diem & noctem, & rectifica bis vel ter, & habebis Aquam ſalis.

Menſtruum hoc ex ſale marino vel gemmæ præ cæteris menſtruis vegetabilibus ſimplicibus elegit Paracelſus ceu optimo, quoniam juxta ejus doctrinam, matrix ſit vel centrum metallorum & mineralium.

Quoni-

Quoniam, *inquit*, experimentis edoctus ego, & in aliis qvoq; libris attigi primũ Ens ſeu quintam Eſſentiam Elementi aqvæ eſſe centrum metallorum & mineralium, & alibi quoq; adjunxi, quòd quilibet fructus mori debeat in eo, in quo vitam accepit (*in M. S. Germanico hæc ita leguntur*; Das eine iegliche Frucht in ſeiner Mutter/ darinnen es das Leben überkommen/ ſterben muß / hoc eſt, *quod quilibet fructus mori debeat in eadem matrice, in qua vitam ſuam nactus fuerit*) ut novam poſteà vitam meliorem accipiat, & ſic per depoſitionem veteris corporis in primum Ens reducatur: idcircò hîc extractionem centri aquæ, in qva metalla corpus ſuum amittere debent, adjiciemus.

Menſtruum hoc explicabimus per membra ſua, quorum primum eſt Oleum ſalis fuſi per deliquium. *In proceſſu primo ſal marinum vel gemmæ diſſolvit aquâ ſucco raphani commixtâ, putrefacit, & fortiori igne deſtillat, caput mortuum verò, (ſal potiùs reſiduum) ſolvit per deliquium in marmore. In Recepto ſecundo ſal gemmæ quinquies vel ſexies fuſum prius, in anâ ſucci raphani calefacti diſſolvit, coagulat putrefacit, & communis*

Aquæ

Aquæ fortis inſtar deſtillat, ſal reſiduum adhuc calidum in pulverem redactum in loco humido diſſolvit per deliquium. Aliquando absq; fœtido hoc raphani ſucco, iſtud oleum ſalis per deliquium præparat compendioſius, videlicet ex ſale calcinato cum Nitro : Receptum hujusmodi eſt, ut ſumas ſalem communem & ſalem urinæ æquis partibus. Lege alchymiæ calcinetur horis duabus, poſtea reſolvatur in cellâ more uſitato, &c. Ex hoc calcinato ſale deſtillatur ſpiritus, qvi reſolvit aurum in oleum, quòd ſi rurſus extrahatur & optimè præparetur. Aurum potabile præſtantiſſimum comparabitur, ſin citra extractionem *(deſtillationem)* illam aurum tantùm reſolvatur, tunc pro aurifabris in deaurando ars eſt ſubtiliſſima, & pro fabris ferrariis ad deaurandum theſaurus conſtans & pretioſus. Oportet tamen eos in eo præparando eſſe alchymiæ peritos. *Libro de Rebus Nat. cap. 4. de ſale pag. 190. Paracelſum per ſalem urinæ voluiſſe nitrum, facilè probatur ex ſequentibus.* Qvocunque loco, *inquit*, profunditur urina aut hominis aut brutorum, eodem ſuccedente tempore ſalnitrum enaſcitur. Urina enim collecta & præparata in ſalem

alium,

alſum, ſalnitrum vocatur. *Ibidem. Verum extra omne dubium ponit idem Receptum*, Tract. de ſale pag. 171. *ita deſcriptum:* Sumatur ſal & ſalnitrum æquali portione, calcinentur per ſe ad fluxum & fuſionem, poſteà reſolve in ſuum liqvidum.

Secundum eſt Oleum vel Eſſentia ſalis. *In proceſſu primo oleum ſalis per deliquium recipit, & toties ſpiritu vini phil. cohobat, donec ſal inſtar olei in fundo maneat, & nihil phlegmatis aſcendat, ſi verò loco ſpiritûs vini phil. ſumatur menſtruum aliquod vegetabile, exempli gratiâ, menſtruum, de quo jam tractamus, modò præparatũ, ſive ſal circulatum, non neceſſe eſt ut ſal diſſolvatur per deliquium, ſed minori labore redigitur in Oleum vel Eſſentiam naturalem.* Quanquam, *inquit*, plures ſint viæ ad extrahendum Ens primum ſalis, hæc tamen utiliſſima & expeditiſſima eſt & poſt hanc alia illa via eſt, cujus de Elixire ſalis mentionem fecimus. Ut nempe ſal recens cum Aqua ſolvente, quæ eſt ſpiritûs ſalis deſtillatus (*circulatum minus ex ſale, aqua ſalis circulati, Arcanum ſalis, menſtruum de quo jam agitur*) permixtum putreficetur, & tamdiu deſtilletur, donec ſalis ſubſtantia ſol-

ſatur, ac in oleoſitatem perpetuam reducatur, corpore phlegmatis in modum ipſi ſubducto. *Locus allegatus extat libr. 8. Archid. de Elixiriis pag. 31.* ℞. Sal optimè præparatum, albiſſimum, & mundiſſimum, hoc in pellicanum ponatur cum Aqvæ ſolventis (*ſub Aqua ſolvente noſtra Aqua ſalis* (circulati) *intelligenda eſt.* Libr. X. Archid. p. 38.) tanta quantitate, quæ ſexies pondus illius ſuperet, in fimo digerantur equino ſimul uno menſe, poſteà ſeparetur Aqua ſolvens per deſtillationem, & rurſum affundatur, ac ſeparetur ut priùs, idqve toties donec ſal in oleum convertatur. *Hæc Eſſentiæ ſalis confectio cum Circulato minore, multò melior & exquiſitior eſt priori illa præparatione per vini phil. ſpiritum peractâ; licèt Paracelſus methodum priorem poſteriori utiliorem & magis expeditam eſſe affirmat, quod de utriusq; uſu, non præparatione, intelligendum eſt. Siquidem ſalis Eſſentia & citiùs & meliùs præparatur circulato quodam minore, quàm ſimplici Vini phil. ſpiritu; ex qua Eſſentia ſalis quocunq; etiam modo confecta deinde fit Arcanum ſalis, quod utilius eſſe & expeditiùs, Rerum Eſſentias extrahendi, quàm oleum ſalis*

non-

nondum ita graduatum ratio jubet. In proceſſu ſecundo Paracelſus oleum ſalis per deliquium putrefieri quidem mandat, ſed de putrefactionis medio, vini phil. ſpiritu vel menſtruo vegetabili ſimplici quodam nullam facit mentionem, ſine quo tamen ſal non aſcenderet in alembicum, & ſi deſtillaretur, nullius tamen eſſet uſui in eſſentiarum extractionibus. Cum Vini phil. ſpiritu itaq; putrefecit oleum ſalis per deliquium per aliquod tempus, deinde putrefactum deſtillavit fortiori igne, ſalis. reſiduum iterum ſolvit in marmore, diſſolutum cum novo vini phil. ſpiritu vel menſtruo veget. ſimplici quodam toties putrefecit & deſtillavit, donec totum deſtillaverit in Aquam ſalis ſpiritualem.

Tertium membrum conſiſtit in reductione Eſſentiæ ſalis in Arcanum ejusdem. *Naturalis enim (id eſt, ſalina ſalis) Eſſentia cohobando aliquoties cum Vini phil. ſpiritu, aſcendit unà cum eo, fit dulcis, & tranſmutatur in Arcanum ſalis ſive Eſſentiam artificialem, de quibus Arcanis plura libro ſecundo de Medicamentis. Sal commune itaq;, unà cum Vini phil. ſpiritu deſtillatum per alembicum, eſt* Circulatum minus *Paracelſi*, Aqua ſalis Circulati,

culati, primum Ens ſalis, Arcanum ſalis, Aqua ſolvens, Spiritus ſalis deſtillatus, Matrix & centrum metallorum & mineralium, &c. *dicitur Circulatum ob Eſſentiæ ſalis circulationem vel digeſtionem per menſem cum ſpiritu vini phil. vel quod probabilius, ob communem omnium menſtruorum vegetabilium circulationem per 30. 40. vel 60. dies, poſteaquam menſtruum jam fuerit confectum, ita ut circulatio hæc, licèt in noſtro Recepto omiſſa, ſub intelligenda ſit in hiſce Paracelſi circulatis. Non ideo dicitur Circulatum minus, ac ſi ſal commune minores, quàm cætera ſalia, habeat diſſolvendi virtutes, ſed quia hanc tantùm, non verò ut circulata majora, ſuperadditam habeat tingendi qualitatem, ceu ſal circulatum: Eodem etiam modo confici poſſunt Vitriolum circulatum, Alumen circulatum, Tartarus circulatus, &c.* Hac quoque ratione, *inquit*, Paracelſus, Arcanum vel magiſterium Vitriolo conficiendum, ut & ex omnibus aliis ſalibus *Libr. X. Arch. cap. 3. pag. 38.*

Tandem quemadmodum ſalina ſalis Eſſentia ſuam in Vini phil. ſpiritu per digeſtionem & cohobationem amittit ſalſedinem & dulcis fit, ita communis ſpiritus ſalis hoc ſpiritu Vini

per-

permixtus & digeſtus, menſtruum ſit dulce; ita ſit

28. Spiritus ſalis dulcis Baſilii,

Lib. Partic. ſub ſulphure ſolis & Rep. 12. clav.

℞. SPiritûs ſalis optimè de phlegmati partem unam, ſpiritûs Vini optimi optimè dephlegmati, ſive ſulphuris Vini cônfecti, ut dicam inferiùs (*cujus deſcriptionem modò habuimus in antecedentibus*) partem ſemis, appoſito alembico bene lutato deſtilla fortiter, ut nihil remaneat, adde deſtillato alteram partem ſemis ſpiritûs Vini, & deſtilla, idqve repete tertiò, putrefac per 15. dies, vel donec fiat dulcis, quod fiet in balneo leni, ita habebis ſpiritum ſalis & vini abſqve omni corroſione, pro extractionibus.

Verum-enim-verò licèt menſtruum hoc ſuas mereatur laudes, attamen haud hujus generis menſtruis annumerari poteſt, ubi non de ſpiritibus acidis, ſed ſalibus fixis tractamus, conſiderabitur itaq; ceu appendix ſalis circulati, ad cujus elucidationem non parùm faciet.

Ex Receptis. obſervamus,

1. *Per Aquam vitæ vel ſpiritum Vini, adeptos minimè intellexiſſe Aquam ardentem*

culati,primum Ens ſalis,Arcanum ſalis, Aqua ſolvens, Spiritus ſalis deſtillatus, Matrix & centrum metallorum & mineralium,&c. *dicitur Circulatum ob Eſſentiæ ſalis circulationem vel digeſtionem per menſem cum ſpiritu vini phil. vel quod probabilius, ob communem omnium menſtruorum vegetabilium circulationem per 30. 40. vel 60. dies, poſteaquam menſtruum jam fuerit confectum, ita ut circulatio hæc, licèt in noſtro Recepto omiſſa, ſub intelligenda ſit in hiſce Paracelſi circulati. Non ideo dicitur Circulatum minus, ac ſi ſa commune minores, quàm cætera ſalia, habea diſſolvendi virtutes, ſed quia hanc tantùm non verò ut circulata majora, ſuperaddita habeat tingendi qualitatem, ceu ſal circulatum: Eodem etiam modo confici poſſunt Vitriolum circulatum, Alumen circulatum, Tartarus circulatus, &c.* Hac quoque ratione, *inquit*, Paracelſus, Arcanum vel magiſterium Vitriolo conficiendum, ut & ex omnibus aliis ſalibus *Libr. X. Arch. cap. 3. pag.*

Tandem quemadmodum ſalina ſalis Eſſentia ſuam in Vini phil. ſpiritu per digeſtione & cohobationem amittit ſalſedinem & dulc fit, ita communis ſpiritus ſalis hoc ſpiritu Vi

pe

permixtus & digeſtus, menſtruum fit dulce; ita fit

28. Spiritus ſalis dulcis Baſilii, *Lib. Partic. ſub ſulphure ſolis & Rep. 12. clav.*

℞. SPiritûs ſalis optimè de phlegmati partem unam, ſpiritûs Vini optimi optimè dephlegmati, ſive ſulphuris Vini cônfecti, ut dicam inferiùs (*cujus deſcriptionem modò habuimus in antecedentibus*) partem ſemis, appoſito alembico bene lutato deſtilla fortiter, ut nihil remaneat, adde deſtillato alteram partem ſemis ſpiritûs Vini, & deſtilla, idqve repete tertiò, putrefac per 15. dies, vel donec fiat dulcis, quod fiet in balneo leni, ita habebis ſpiritum ſalis & vini abſqve omni corroſione, pro extractionibus.

Verum-enim-verò licèt menſtruum hoc ſuas mereatur laudes, attamen haud hujus generis menſtruis annumerari poteſt, ubi non de ſpiritibus acidis, ſed ſalibus fixis tractamus, conſiderabitur itaq; ceu appendix ſalis circulati, ad cujus elucidationem non parùm faciet.

Ex Receptis. obſervamus,

1. *Per Aquam vitæ vel ſpiritum Vini, adeptos minimè intellexiſſe Aquam ardentem*

vulgi, ſed philoſophicam, nam ardens Aqua communis nunquam præſtabit; quod deſideratur in Receptis; & conceſſo, quod videatur præſtare, menſtrua tamen ſic confecta, adeptorum non forent, ſed communia, nullius valoris in chymia ſecretiori.

2. *Baſilium aliquando quidem Aquâ ardenti communi uſum fuiſſe pro menſtruis ſuis, ſed nunquam per ſe, verùm ſale harmoniaco vegetabili, vel ſale Tartari phil. (id eſt Spiritu Vini phil.) volatiliſato, commixtâ, quod ſal, medio hujus ſpiritûs in liquidam ſubſtantiam redactum, menſtruum ſuum eſt, nam ſpiritum vini com. vel per flammam vel calcem vivam iterum inde ſeparat.*

3. *Menſtrua hæc eò fieri fortiora, quò major ſalis harmoniaci quantitas ſpiritui vini. phil. conjungatur, unde menſtrua Baſiliana hujus generis, à quibus tota Aqua ardens communis ſeparatur, inter optima veniunt numeranda.*

4. *Menſtrua hæc eſſe ſalium fixorum magiſteria, à Paracelſo Circulata minora, ſive Arcanum alcali Tartari, Fabarum, Abſinthii; itidem Salis com. Aluminis, Nitri, &c. dicta.*

5. *Adeóq; menſtrua hæc eſſe medicamina.*

6. Men-

6. Menſtrua hæc variis & diverſis poſſe confici modis, hæc ex ſalibus harmoniacis Lullii, per modum Circulatorum Paracelſi; & vice verſâ, modò alcalia vel ſalia fixa volatiliſentur & deſtillentur unà cum Vini phil. ſpiritu per alembicum.

7. Spiritum vini phil. non facile hiſce ſalibus commiſceri, ſed per certos gradus; primò ex his extrahit Tincturam vel animam, id eſt, partes magis unctuoſas; quæ poſteà utpote cæteris volatiliores facilè deſtillantur in Tincturam volatilem, vel (phraſi Lulliana) in ſpiritum animatum; deinde Terra reſidua, eâdem operâ jam fixata, volatiliſatur iterum abſorbendo dictum ſpiritum animatum per vices, & ſublimatur in ſal harmoniacum.

8. Salia harmoniaca hæc igni ſatis violento ſublimari.

9. Salia hæc harmoniaca dici ob ſuæ mixtionis harmoniam, vel perfectionem. Sic habes, *inquit Lullius*, formalem mixtionem armoniacam omnium elementorum, quare non mireris, ſi eum ſalem Armoniacum appellamus. Nam ſic vocatur propter ejus exaltatam & ſublimatam proprietatem puram & primam materiam Naturæ. *Libro Mercurior. pag. 155.*

10. Sal

10. Sal Tartari volatile, Sal volatile Abſinthii, Cardui benedicti, &c. Sal volatile com. (Sal enixum dictum à Paracelſo) rectè dici ſalia harmoniaca, Mercurios vegetabiles philoſophicos, & Naturæ ſulphura, &c.

11. Spiritum ſalis, nitri, vitrioli, aquam fortem cohobando unà cum Spiritu Vini Phil. fieri dulces.

VI. Genus.

Menſtrua Vegetabilia ſimplicia ex Spiritu & Tartaro vini philoſ.

29. Cœlum Vinoſum Pariſini ex ſale Vini phil.

In Appendice Eluc. pag. 271. Vol. 6. Th. Chym.

℞ Primam materiam Philoſophorum, quæ chaos vocatur (*mercurius vegetabilis, vinum philoſophorum*) deſtilla ejus ſpiritum (*ardentem*) & elementum aqueum (*phlegma*) cum ſuo vaſe conveniente, prout ſuo loco docebimus, usque dum corpus ſuum in fundo inſtar picis liquatæ maneat, quam per duas deſtillationes cum ſuo elemento aqueo lava, deinde affunde ipſi ſuum ſpiritum ad quatuor digitorum ſuperemimentiam, miſcendo bene materiam, usque dum bene ſit unita, & impone vaſi ad deſtillandum

in Balneo cum calore lento. Deinde pone in putrefactionem ſex dierum, in vaſe convenientе,& deſtilla in cineribus *(Spiritum animatum.)* Tunc accipe alium ſpiritum *(ardentem)* & affuſo eo pone denuò in ſex dierum putrefactionem, & ſic reitera hoc magiſterium, donec videas ſpiritum animam ex corpore imbibiſſe & extraxiſſe, cujus ſignum infallibile erit, quando terram ſuam induratam & ſiccam videbis. Tunc enim certus eſſe poteris, corpus pro ſalute ſua mortuum eſſe, quod vivificare & incorruptibile facere poteris. Et non ampliùs timebit mortem, neq; corruptionem in hoc mundo. Jam accipe corpus prædictum, pondera priùs, deinde impone vaſi convenienti & infunde octavam partem ſui ſpiritûs, qui animam ejus extraxit *(Spiritûs animati,)* deinde pone vas tuum in ignem digeſtionis, de quo dicemus poſteà, & continua ignem usque dum videas, quòd terra imbiberit ſuum liqvorem. Aperi tunc vas tuum, impone alembicum, & collige paucum illud ſudorem, qui guſtum aquæ calidæ habebit. Imbibe nunc pro ſecunda vice materiam tuam cum ſeptimâ parte ſupradicti ſpiritûs, qui animam continet, & perge facere re-

 gimen

gimen ſupradicti magiſterii. Jam pro tertia vice imbibe cum ſexta parte. Pro quarta vice imbibe cum quinta parte. Pro quinta vice imbibe cum quarta parte. Et non multiplica pondus ſupradicti ſpiritûs, verùm continua ſic, obſervando regimem ſupradictum, usque dum materia ſit alba, quæ biberit ſuum ſpiritum, & cum anima ſua iterum fuerit unita.

℞. Jam prædictam Terram, & colloca in ſublimatione convenjente, lutatâ vaſis parte inferiore infra materiam, & fac ſublimare partem puram ab impura. Et ſic habebis noſtrum Mercurium, qui eſt clarus & lucens ſicut adamas. Id eſt, qui à philoſophis per diverſas metaphoras vocatur *prima materia vegetabilis*, *Sal armoniacus*, *mercurius noſter*, *ſulphur noſtrum*. *Naturæ*: cum tamen una eademque res ſit.

℞. Alterum ſpiritum ſimplicem, quem, de tuo Chaote extraxiſti primùm, qui non extraxit animam ſuam, & modo ſequenti illum ſubtiliorem redde. Accipe de materia prima vegetabili (*Sale harmoniaco*) quam ſuprà confeciſti, libram unam, & pone in vaſe conveniente in Balneo, usque dum materia ſe diſ-

ſolvat

ſolvat *(per deliquium)* deinde impoſito alembico deſtilla aquam ſuperfluam, tum ſuperfunde tres libras prædicti ſpiritûs ſimplicis *(ardentis)* & convenienter occluſo vaſe, ut infrà patebit, pone in putrefactionem per unum diem naturalem, modo ſequenti. Compara tibi vas æneum, unam ſpithamam cum dimidia circiter latum, & tres ſpithamas cum dimidia longum, quod verſùs orificium habeat fundum cupreum multis foraminibus pertuſum, cujus operculum unum vel duo habeat foramina, quod in vas intret, & illud bene claudat. Vaſa autem vitrea, quæ iſti cupreo vaſi imponere volueris, convenienter debent eſſe operta. In cupreorum iſtorum putrefactionis vaſorum parte inferiore ſit aqua communis. Cuprea iſta vaſa pone ſuper fornacem, ſubſtruendo ignem mediocrem, cujus vigore fumus, ſeu vapor aquæ aſcendet, & vaſa in quibus eſt materia tua, calefacieet. Hoc modo omne opus ſupremi noſtri magiſterii fovendum & præparandum erit. Deinde convenienter deſtilla in cineribus cum calore ſolis calori haud diſſimili, usque dum omnem ipſi ſuccum abſtraxeris. Tum diſſolve materiam affundendo ipſi de

 ſpiritu

ſpiritu ſimplici ſupradicto partes tres, reſpectu materiæ, quæ remanſit in vaſe poſt ablatum ei prædictum ſuccum. Reitera magiſterium quarta vice, procedendo & obſervando ex aſſe omnia, ut ſuprà. Sic habebis ſpiritum tui chaotis, qui à philoſophis dictus eſt ignis depuratus, deductus de potentia in actum cum virtute materiæ vegetabilis.

℞. Igitur vas vitreum, forte, menſuræ unius urnæ communis capax, purum & longum, cujus collum ſit forte, & duarum ſpithamarum cum dimidia longum, cujus operculum ſit aliud vitrum, deſuper cum collo inverſo, prædicto vaſi in ſertum, Antenotorium dictum, quod capacitatem quartæ partis urnæ communis habeat. In vas hoc circulatorium impone quatuor libras, & non plus, de ſpiritu depurato, quem de potentia in actum deduxiſti cum virtute materiæ vegetabilis, ut te ſuprà docui, impone ad circulandum in Balneo vel in fimo per ſexaginta dies. Et cùm ſpiritûs, de potentia per materiam primam vegetabilem in actum deducti converſio fuerit facta, tunc hoc inde cognoſces, quod in fundo vaſis hypoſtaſis urinæ hominis ſani ſimilis extabit. Tunc quintam Eſſentiam adamante

mante lucidiorem & clariorem videbis, quæ ſtellarum claritatem ſuperat adeò, ut dubium ſit, an in vitro contineatur, necne. Quam dextrè à ſua hypoſtaſi ſeparare, & in vaſe optimè clauſo in loco frigido conſervare debes. Hæc illa virtus eſt, quam invidi abſconderunt & per innumeras metaphoras obſcurarunt, nominando illam *Spiritum vivum*, *Aquam argenti vivi*, *Aquam vitæ*, *Aquam cæleſtem*, *Aquam Dianæ*, *Animam menſtrui vegetabilis*, *Fumum*, *Ventum*, *noſtrum Cœlum*, *Sanguinem menſtrualem*, *Urinam ſublimatam*, *Menſtruum*, *Aquam noſtram ſulphuris noſtri*, *Lapidem noſtrum benedictum*, tribuendo ei alia nomina infinita, quæ hic tacemus, & unam eandemque rem eſſe per experientiam vidimus & cognovimus.

Annotationes.

ADeptorum plurimi nullam aliam, quàm hanc ſcivêre ſpiritûs Vini phil. acuitionem. Unam enim rem, unicamq; credidêre methodum. At methodus hæc inter difficiles non poſtrema eſt, nec multùm differt à Cœlo vegetabili Lullii ex Tartari alcali confecto. Tartarus hujus vini minùs eoſus eſt, quàm Tartarus communis, propte-

rea etiam huic, utpote altiori, annumeratur generi. Ut verò Receptum eò meliùs intelligamus, illud comparare convenit cum ſuo originali, deſumpto ex Teſtamento noviſſimo Lullii.

30. Cœlum vinoſum Lullii.

In Teſtam. Noviſſ.

℞. V*Inum rubeum*, quod *liquorem Lunariæ* appellamus, & *Nigrum nigrius nigro* vocamus, & deſtilla aquam ardentem in Balneo, & illam rectifica, quousque ſine phlegmate ſit. Quod cognoſces, quando comburit petiam lintei propter ſui ardorem, quod facies in quinqve vicibus, quandoque in tribus. Et cùm habueris tale ſignum, dividas illud in duas partes, & unam partem ſerva pro creando menſtruo, & cum alia parte abſtrahas animam à Terra (*maſſâ piceâ*) per modum, quem tibi dicam. Fili, modus eſt, quòd tu deſtilles phlegma, quosque maneat ad modum picis liquidæ, & tunc pone ſuper illam de aqua (*ardente*) quam rectificâſti tantum, quod ſupernatet materiam tribus digitis, & bene clauſo vaſe pone in fimo vel balneo in digeſtione per ſex dies, poſteà deſtilla in cineribus calidis totam

totam aquam, in qua eſt anima, poſteà auge ignem aliquantulùm, & extrahe *Oleum*, qvod ſerva. Poſteà infunde de alia aqua (*ardente vel Spiritu Vini Phil.*) ut priùs, & pone in putrefactione per ſex dies, ut priùs, & poſteà deſtilla in cineribus, primò aquam, poſteà oleum, & ſic continua magiſterium per eundem modum, quousque extraxeris totam animam à Terra; ſerva illam, quia eſt aqua animata, & *oleum* ſerva pro Tinctura. Poſteà terram ſiccam & induratam accipe, & calcina quousque albeſcat. Super talem terram debes dare animam, quæ eſt in aqua reſervata. Fili modus eſt iſte: ℞. Terram albam (*Sal*) & depuratam, & ſcias pondus, & pone in vitro; & ſuper eam infunde octavam partem aquæ animatæ vaſe optimè clauſo, & pone in balneo per tres dies, quousque videas ſpiritum ardentem condenſatum in Balneo, & illum rectificabis, quousque ſine phlegmate ſit: Tunc ſuperpoſito alembico extrahe humiditatem ſine guſtu, quia anima amplexata eſt ſpiritum, qui eſt in ea parte. Et imbibe ſecundò cum ſeptima parte aquæ animatæ, & digere, ut priùs, & deſtilla humiditatem. Tertiò imbibas, cum ſexta parte, & digere, & de-

ſtilla humiditatem. Quartò infunde quintam partem aquæ animatæ, ut ſuprà. Quintò da quartam partem, & digere, ut ſcis. Et continua cum quarta parte ſemper digerendo & abſtrahendo humiditatem quouſque terra noſtra ſit prægnans & alba. Tunc accipe terram prægnantem & pone in vaſe ſublimatorio lutato & bene clauſo in igne tertii gradus per viginti quatuor horas, & ſublima purum ab impuro. Et ſic habebis, fili, vegetabilem mercurium ſublimatum, clarum, reſplendentem in ſale mirabili. Fili ſcias, qvòd philoſophi, & nos appellamus id propriè *ſulphur vegetabile, ſal armoniacum, ſulphur noſtrum, ſulphur naturæ*, & etiam multa alia nomina imponimus ipſi. Fili ℞. de ſulphure hoc vegetabili, quod feciſti, unciam unam, & pone in vaſe vitreo, & ſuperinfunde uncias tres de aqua tibi ſuperiùs revelatâ (*aqua ardente ſummè rectificatâ*) & vaſe bene clauſo cum coopertorio ſuo, pone in B. per unum diem naturalem, poſt deſtilla in cineribus, quouſque quod poterit aſcendere, aſcendat, poſteà ſcias pondus ſalis tibi remanentis in fundo vaſis, & infundo tres partes ſui ponderis aquæ ardentis ſupradictæ, & pone in noſtro

ſtro balneo, per unum diem naturalem, poſteà in cineribus deſtilles, & ſic facies tribus vicibus. Tunc totum ſal vegetabile tranſactum eſt per alembicum cum ſua propria aqua, & facta eſt mixtio & aqua clara, quam *ſimplex menſtruum* vocamus. Fili, ℞. vas vitreum, qvod ſit vitrum album & ſolidum, & ſit vas magnum, & pone intus libras qvatuor vel ſex (ad plus) hujus menſtrui ſic ſimpliciter ſoluti, & vaſe bene clauſo & ſigillato pone in Balneo, vel fimo ſexaginta dierum ſpatio, & in iſto tempore convertetur in quintam Eſſentiam glorioſam & odoriferam præter modum, qvod cognoſces quando in fundo vaſis videbis hypoſtaſin ad modum urinæ juvenis bene complexionati, & erit clara & reſplendens, ut ſtella cœli. Serva eam in loco calido & humido, ut eſt Balneum, priùs ſeparando eam ab hypoſtaſi ſua, & optimè ſigillando vas.

Ambo Recepta conveniunt in omnibus, niſi quòd Lullius terram mortuam calcinet, & communi aquâ diſſolvendo & calcinando purificet, Pariſinus non item, cum tamen terra hæc, hac purificatione, ad ſui ſpiritûs receptionem aptior reddi videatur. Recepta duobus hiſce

hiſce conſtant membris, præparatione ſalis harmoniaci vegetabilis, & ejusdem ſalis reductione in liquidam ſubſtantiam ſive menſtruum. Præparatio ſalis harmoniaci abſolvitur duabus operationibus. In primâ; Anima extrahitur mediante ſpiritu ex corpore, ut terra fiat inanimata fixa & cereæ fuſionis in laminâ calidâ. In ſecundâ terræ huic fixæ anima reſtituitur per vices, & hoc variè, ut fiat volatilis: In amborum tam Lullii quàm Pariſini Receptis terræ ita exanimatæ redditur ſpiritus animatus in octavô, ſeptimô, ſexto, quinto & tandem quarto ſui pondere, usque dum penitùs evaneſcat in lamina ignita; Hanc impregnandi methodum, vel reviviſicandi corpus mortuum confirmabit & illuſtrabit.

Sal harmoniacum vegetabile Pariſini, In *Apertorio cap. F. & L. & parte ſecunda citharæ vel Violettæ & cap. V. Elucid. pag. 235. Vol. 6. Theat. Chym.*

MErcurius noſter vegetabilis eſt principium illud præ cæteris omnibus hujus artis admirandum, quod conſiſtit in præparatione & ablutione Terræ ſuæ pretioſiſſimæ quæ tantæ virtutis eſt, ut nullo ingenio compre-

comprehendi poſſit, exceptis his, qui miraculoſos ejus effectus adepti ſunt. Intentio noſtra eſt, ut accipiatur materia remanens (*in deſtillatione Vini ph l.*) inſtar picis ſuiæ; cui affunde mortis ſuæ (*phlegmatis*) ad quatuor digitorum ſupereminentiam, agita ut tinctura ejus diſſolvatur ſeu pars unctuoſa ſuperflua, ſine ut ſubſidat materia, tincturam decanta, reſiduæ materiæ affunde novum phlegma agitando & decantando toties, donec nullâ amplius extrahatur tinctura, & terra remaneat alba, ſcintillans adamantis inſtar, quam in ſole vel ſimili calore ſicca, cui exſiccatæ & pulveriſatæ tantum C. id eſt ſui ſpiritûs (*ardentis*) affunde, ut quatuor digitorum ſpatio ſupernatet, digere in alembico cæco per tres dies naturales, tum deſtilla leni cinerum calore usque dum diſpareant venæ, remoto recipiente bene occluſo, aliud appone, deſtilla aliqvantulùm fortiori igne omne phlegma, vaſe frigefacto exime materiam induratam, cui in pulverem redactæ & in eodem vaſe poſitæ affunde C. trium digitorum latitudine; luta & putrefac per tres dies, remoto alembico cœco, deſtilla per alembicum, usqve qvo aſcendant venæ, tum muta recipiens,

piens, ut ſuprà has iterabis operationes, donec Terra remaneat alba, & non ſumet ſuper laminam ignitam. Jam accipe phialam, cui impone Terram prædictam, luta bene phialæ collum, & pone ad digerendum, vel calcinandum potius, in cineribus, & habebis Terram pretioſiſſimam tuam jam aptam ad recipiendum ſuum ſpiritum (*animatum*) ſive animam, cum conſervatione radicalis ſui humoris. ℞. Terram hanc & impone vaſi rotundo, unius palmæ profundo, lato circa orificium, & imbibe eam cum anima ſua vel ſpiritu animato, uti declarabimus cap. L. ita habes plenariam hujus rei inſtructionem, ita ut impoſſibile ſit, te errare poſſe, modò ſis Chriſtianus fidelis. Promiſeram tibi (*pergit cap. L.*) dare plenariam directionem componendi omnia genera ſulphurum pro noſtro magiſterio, videlicet ſulphur minerale vegetabile & animale. Noli mirari, quod primò ſublimaverim & vivificaverim ſulphur naturæ minerale, cum hoc fecerim, ut illa darem in ordine, & ut eò meliùs poſſis attendere practicam tuam, & theoriam. Etiamſi ſciam, te non ignorare, nullam poſſe fieri diſſolutionem

abs-

absque ſulphure vel vegetabili vel animali. Nunc ad propoſitum noſtrum,

℞. Terram vegetabilem præparatam modo eo, qvem docuimus *cap. F.* eam imbibe cum ſuo ſpiritu animato, dando ejus octavam partem (*reſpectu terræ*) claude vas alembico cœco, digeratur in Balneo per octiduum, tum depoſito hoc alembico abſtrahe humiditatem omnem inſipidam in leni cinerum calore, vel ſolis. Tum imbibe ſeptimâ parte, digerendo in balneo, & deſtillando in cineribus, ut ſuprà. Tum imbibe ſextâ; tum quintâ tandem quartâ parte, & hac quantitate repete reliquas imbibitiones, donec terra ebiberit duas partes & ultra ſui ponderis. Tum eam terram exime è vaſe, pulveriſa & ejus parùm pone ſuper laminam ignitam, ſi pro maxima ejus parte effumaverit, pone pulverem in ſublimatorium &, ſublima ſal armoniacum philoſophorum, dans principium vegetationis ambobus terrenis luminaribus (*auro & argento*) absque quo neque opus vegetabile, neque animale, imò omninò nihil fieri poteſt in hoc magiſterio.

Hanc Terræ fixæ volatiliſationem abſolverunt Adepti aliis etiam modis, non ſemper obſervan-

ſervantes ordinem prædictorum ponderum ſpiritus animati in corporis mortui reſuſcitatione vel impregnatione. Aliquando enim terram hanc exanimatam imbiberunt cum octava parte ſui ſpiritûs animati, toties usq; fiat animata iterum & volatilis ſit facta. Ita Lullius ſuum confecit.

Sal harmoniacum vegetabile Lullii,

Libro de materia vegetabili in practica quarta.

℞. V*Inum excellens rubeum vel album,* deſtilla lege artis ſpiritum ardentē comburentem goſſipium. Evapora phlegma uſque quò remaneat materia craſſa inſtar picis tuſæ, cui affunde ſpiritus ardentis tantùm, ut ſupernatet per quatuor digitos: Digere per ſeptimanam in balneo; poſteà deſtilla ex cineribus ſpiritum animatum, terræ affunde de novo ſpiritu ardenti, reiterando toties uſque remaneat ſicca & in forma pulveris. Præterea deſtillabis de terra oleum ex cineribus igne ſatis forti, ita ut terra nullum emittat fumum in lamina ignita. *Oleum iſtud, ut & phlegma nullius valoris ſunt in præſenti opere.*

Calcina vel reverbera dictam terram in vaſe

vaſe clauſo, cui in alembico affunde ſpiritus ardentis animati partem octavam, digere in balneo per tres dies, poſteà leniter abſtrahe humiditatem ſuperfluam inſtar aquæ com. inſipidam, imbibe ut anteà, & continua toties, usque terra facta ſit volatilis, quod cognoſces, ſi parùm ejus in lamina ignita evaporetur ferè totum. Terram hanc impraegnatam ſublima in igne ſublimationis per 24. horas. Sal volatile & ſublimatum ſublima per ſe adhuc bis, quod ſpiritu ardenti diſſolvitur, deſtillatur & per 40. vel 50. dies circulatur in liquorem odoriferum.

Aliquando impraegnaverunt terram ab initio usq; ad ejus completam ſaturitatem cum quarta parte ſpiritûs animati, Ita

Sal harmoniacum vegetabile Lullii,

In Apertorio ſuo.

℞. DE meliore ſucco Lunariæ, quem invenire poteris, libram unam aut duas, & pone in vas cum alembico, juncturis bene clauſis & lutatis, pone ad furnellum, & fac ſubtùs ignem de uno lichnio, & ſub tali lento igne prædicti ſpiritus deſtillentur, & tamdiu, donec incipiat venas facere. Ideò quando phlegma incipit venare, tunc

tunc ſignum eſt, qvòd ſpiritus deſtillatus ſit, qui continet in ſe omnem perfectionem vitæ, & tunc recipe illum ſpiritum deſtillatum, & cuſtödi ipſum optime in vitro bene obſtructo cum cera alba. Poſteà appone aliud receptorium ſub alembico, & recipe ſecundam aquam; quia adhuc retinet de prædicto ſpiritu, licèt non ita forti, ſicut primo; de iſta ſecunda aquâ deſtillâ tamdiu, quousque nihil ampliùs veniat niſi phiegma, quod non habet ſe aliter, quam ſicut aqua communis, guſtando modicum, ſi adhuc habeat aliquam virtutem, tunc adhuc magis poteris deſtillare. Si autem ſit ſicut alia aqua pura in guſtu, tunc depone receptaculum cum iſta ſecunda aqua, poſteà pone aliud vitrum ad recipiendum totum phlegma, tamdiu deſtillando, donec nihil plus deſtilletur, & tunc totum phlegma effundatur, quoniam ipſum eſt, quod mortem infert noſtro lapidi pretioſo, & hoc vulgus non cognoſcit, ſed nos cognoſcimus. Jam habes terram quæ manſit in fundo vaſis nigra inſtar picis fuſæ. Illa enim terræ calcinatio non poteſt fieri igne forti, ſicut ſophiſtæ credunt, ſed ipſa fit per proprium ſpiritum ſuum, qui cuſtodit eam à cre-

matio-

matione quia ſuus ſpiritus animam à ſuo corpore trahit, & repellit phlegma ſuum ſuperfluum, & terram mortificat, & poſteà eam vivificat. Ergo nunc calcina terram prædictam ſub iſta forma. ℞. Secundam aquam deſtillatam *(aquam ardentem phlegmate permixtam)* & funde eam ſuper terram nigram *(picem)* in vaſe ſuo, & miſce bene, quousque ſit diſſoluta, quia terra ſtatim diſſolvitur. Poſtea deſuper pone alembicum & luta bene, & deſtilla ſpiritum cum uno lichnio, ut prædixi, donec videbis venas, tunc iterum ſepara Receptorium alembici cum ſpiritibus, & pone ad partem, & appone aliud receptaculum, & deſtilla ulteriùs, videndo, ſi adhuc ibi ſint ſpiritus; ſin minùs, tunc aqua, quæ deſtillatur, habet ſaporem, ſicut aqua communis fontalis calida, quam effunde iterum, quia talis aqua phlegmatica eſt, quæ adducit mortem noſtro lapidi. Et poſt totam deſtillationem accipe vas cum tota materia, qvam tunc invenies magis duram, quàm priùs, & hæc eſt ratio, quia ille ſpiritus attraxit ſibi animam aëream de ſuo corpore, eò quòd ipſe eſt locus, in quo anima continetur. Illam operationem reitera toties, donec videas materiam tuam calci-

natam in fundo inſtar pulveris nigri, vel etiam tamdiu, quousque videas nullum ampliùs præſtare phlegma, ita ut ultima aqua ſit tantæ virtutis, fortitudinis, odoris & ſaporis, ſicut prima. Et non ignores, quòd in tertia deſtillatione illos duos ſpiritus (*malè & bene rectificatos*) miſceas ſimul ſuper terram ſuam, tamdiu, quouſque terra & ſpiritus habebunt illa ſigna ſupradicta, nempe terra ſit calcinata, & ſpiritus nullum faciunt phlegma. Poſteà ℞. Terram & cum ea quartam partem ponderis ſui de ſpiritu, & pone ad vas tuum, quod nos appellamus Retentorium, & loca ad furnum, continuando ignem lentum tamdiu, donec ſpiritus omninò coaguletur in terra. Scias, fili, quòd corpus, quod mortuum fuit illud inducit ſe albis veſtimentis, ſicut, ſi Deus voluerit, videbis, quando prædicta experimentabis. Fili, iſtud reiterabis cum novo ſpiritu tamdiu, donec videas terram totaliter albam ad modum nivis. Et tunc terra eſt ingroſſata & imprægnata cum æterna claritate, quæ infantem pariet, ſecundùm iſtum modum. Quando terra fuerit verè alba, tunc fili extrahe eam ex ſuo vaſe, & tere eam, ut fiat pulvis minutiſſimus, & hoc fac ſuper

laminam

laminam vitream, poſteà iterum imponatur vaſi, lutando ejus juncturas bene,& ponatur ſuper furnellum, & accendatur ignis, continuando per triginta horas, & invenies in angulis & parietibus vaſis Infantem noſtrum, natum, & reſuſcitatum per modum pulveris albiſſimi pulcherrimi, & in tali claritate ſicut corpus lunæ. Cuſtodi ergò illum valdè honoratum, quia ipſa eſt *Terra noſtra foliata*, & dicitur ſpiritus corporum ſublimatorum, converſus in Terram foliatam, in eandem ſemina animam, &c.

Aliquando impregnaverunt Terram hanc nullo obſervato pondere. Ita ſit

Sal harmoniacum vegetabile aliud Lullii, *In Luce Mercuriorum.*

℞ V*Inum rubeum vel album*, pone illud in putrefactione in Balneo ad minùs viginti diebus, ut partes ejus diſgregentur, & meliùs poſſint ſeparari. Poſteà per deſtillationem Balnei extrahas aquam ardentem lentiſſimo igne; quam toties pone in rectificatione, donec nihil maneat de phlegmate. Deinde per deſtillationem extrahas phlegma per ignem cineris, donec in fundo vaſis remaneat tibi quædam materia

ad modum picis liquidæ, & dictum phlegma ponas ad partem. Deinde recipe dictam materiam,& ſuperfunde ei de phlegmate tantum, quantum ſupernatet ei quatuor digitis, & pone per duos dies in Balneo, poſteà per unum diem in igne cinerum,ut bulliat leniter, & invenies phlegma multum coloratum, quod per evacuationem in alio vaſe ponas. Cum novo phlegmate iterum per duos dies ponatur in balneo,& per unum diem in cineribus, deinde per evacuationem in alio vaſe ponas.Et ſic procedas donec phlegma ampliùs non coloretur. Et ſi deficeret phlegma, tunc recipias phlegma coloratum,&per deſtillationem extrahas dimidiam vel tertiam partem ejus per balneum, & cum illo operare, ut ſuprà. Cùm verò illud phlegma non ampliùs coloratur, tunc remanebit tibi in fundo vaſis terra quaſi alba,& phlegma oleum totum ſecum attraxit. Si tu velis hæc ab invicem ſeparare, pone in deſtillationem balnei, tunc phlegma ſolum aſcendit, & oleum remanebit in fundo vaſis rubicundiſſimum. ℞. Hanc terram & ſuperfunde eidem de Mercurio (*vegetabili, ſive aqua ardente*) ut ſupernatet duos digitos, & pone in ignem cinerum per unum diem naturalem,ut bulliat leniter,poſteà

eà extrahes *(deſtilles)* ipſam terram per ignem cinerum, ut ſuprà, & ponas ad partem. Et de alia aqua ardenti affunde dictæ terræ, ut ſupernatet per duos digitos, & pone in cineribus per unum diem naturalem, deinde extrahe ipſum per deſtillationem cinerum, ut ſuprà. Et ſic procede, donec nihil ampliùs de ſpiritu *(animi alibi dicto)* remanſerit in terra, ſed totum tranſiverit cum aqua ardenti, quod cognoſcere poteris, cùm terra remanſerit in pulvere impalpabiliſſimo, & ponendo eam ſuper laminam ignitam non dabit fumum, erit ſignum, quòd ſit ſine ſpiritu *(anima)* Quam terram poſteà ponas in digeſtionem in tripode athanoris, & ibi ſtet per decem dies continuato igne. Poſteà ℞. de aqua ardente in qua eſt ſpiritus *(anima)* & ſuperpone dictæ terræ, ut ſupernatet per unum digitum, & pone in tripode athanoris per unum diem naturalem. Poſteà pone in Balneo, & per deſtillationem extrahas aquam ardentem ſine ſpiritu *(anima)* quia ſpiritus remanet in terra, deinde deſuper ponas de alia aqua ardenti, & ſic reiterabis toties, donec terra biberit totum ſpiritum ſuum, quod cognoſces ponendo terram ſuper laminam ignitam, quia pro majore parte ibit in fumum. Quam

terram per ſex dies naturales in tripode digere, poſteà pones in cineres augmentando ignem, donec per ſublimationem oriatur mercurius vegetabilis ad latera vaſis, & in fundo remaneat *terra damnata*, quæ non intrat in opus noſtrum. Quem mercurium citò collige, & dum eſt recens, poſt ejus ortum, eum in mixtionem pones cum aqua ſua per duos dies, & fit aqua, quæ habet diſſolvere omnia metalla ſub conſervatione ſuæ formæ, quam aquam nos vocamus *menſtruum vegetabile.*

Eodem modo quo fiunt ſalia harmoniaca vegetabilia, conficiuntur etiam ſalia harmoniaca animalia. Ita fit

Sal harmoniacum animale Lullii,

In Teſtam. Noviſſimo.

FIli, eſt alius modus hujus ſulphuris naturæ, ſcilicet animalis, in qua eſt ſubtiliſſima ſcientia, ſicut in vegetabilibus, quod facies per modum quem te docebimus; & fili modus eſt, ut accipias urinam juvenum bonæ complexionis, & ponas in vaſe vitreo per quadraginta dies, donec putrefacta ſit. Poſteà accipe cucurbitam, & ſuperpoſito alembico in balneo per ſpatium quadraginta horarum, deſtillabis aquam claram, & remanebit

in

in terra ſpiritus (*in pice anima*;) exſicca bene lutum, & aquam ſepties rectificabis, & ſal album (*volatile*) quod fecerit in qualibet deſtillatione collige cautè, ne aërem ſentiat, & pone in aqua (*ſpiritu*) ſua. Poſteà terram & aquam (*picem & ſpiritum*) ſimul in balneo pone, vel fimo, per quatuor dies, poſteà in eodem balneo deſtilla, & pone iterum ſuper terram, digere & deſtilla iterum, ut priùs, quatuor diebus. Tunc recipe aquam per ſe, & pone in fimo per duos dies naturales, & in balneo deſtilla, & iterum in fimo putrefacias, & continua hoc regimen quinque vicibus. Tunc aqua (*ſpiritus*) eſt optimè rectificata & limpida. Completo iſto opere, redde aquam ſuper terram (*picem*) & dimitte in fimo, poſteà in balneo deſtilla, & exſicca terram, & depoſito alembico & poſito alio operculo ſublima per 24. horas naturæ ſulphur animale. Tunc collige illud, & ſuper terram, quæ remanſit, ſuperfundas aquam ſuam (*animatam*) & pone in fimo, & deſtilla in B. exſicca, & ſublima, ut priùs, reiterando donec totum ſulphur ſit ſublimatum. Fili, diximus tibi cum revelatione omnem modum ſciendi vegetabilia ſulphura noſtra & etiam ſulphur animale

le cum declaratione totius magiſterii. Nunc cum auxilio Dei elucidamus tibi, quòd una eſt via & modus in animali & in vegetabili nihil variando.

Receptum hoc cùm minus clarum ſit, nullâ factâ mentione ſpiritûs vini phil. ſine quo tamen nullius eſſet valoris, ideò addam Experimentum ſextum de animali rationali, *ubi ſic:* Maxima ſanè & incomprehenſibilia ſummus ille Deus nobis munera largitus eſt; quæ agnoſcentes diu noctuque cum toto corde amare, colere, & admirari debemus, ejusque nomen pro viribus ubiqve extollere. Nam, ut omittam, qvod nos ex nihilo creaverit, & ſuo ſangvine pretioſiſſimo redemerit: Hoc alterum eſt, quòd hominem participem reddiderit dotibus omnibus, quæ in majori mundo continentur, hacque de cauſa microcoſmus dicitur. Siquidem nobis divino numine revelatum eſt, ipſi homini ineſſe virtutes omnes, tam animales & vegetabiles, quàm minerales. Ac hoc ipſum verum eſſe, hoc mirabili experimento comprobabimus.

℞. Urinam puerorum, qui ab octavo anno in duodecimum & ultrà non evadant, quam

quam urinam ex ipſis pueris manè ex lecto ſurgentibus collige, cujus magnam quantitatem te habere oportet, quæ vaſe vitreo putrefacienda eſt quamoptimè, occluſo vaſe ne reſpiret, cujus vaſis duæ partes debent eſſe plenæ, reliquæ vacuæ, atque hoc pacto intra fimum equinum collocari debet ad putrefaciendum, quouſque ipſa urina nigreſcat, quod intra quadraginta vel quinquaginta dies contingere ſolet. Sed ut ipſa urina brevioris temporis ſpatio putreſcat & nigreſcat, hoc ſecreto habuimus & vero experimento comprobavimus, immiſcendo & conjungendo cum prædicta urina, cyathum aquæ vitæ (*philoſ.*) quæ ſit priùs rectificata quamoptimè, atque hoc putrefactionem accelerabit. Factâ putrefactione conſtitue urinam in urinali, (*cucurbita*) cum alembicò & recipiente optimè clauſis, cujus vaſis duæ partes ſint plenæ, tertia verò vacua, atque in balneo lento igne deſtillabis ex tribus partibus unam, vel quamdiu in capello procreet venas. Quibus venis elapſis & evaneſcentibus, recipientem remove, & occluſum optimè cum aqua deſtillata conſervabis, quæ eſt ejus mercurius (*ſpiritus*) in loco frigido quantum poteris: De-

inde deſtillationem continuabis augendo ignem, & deſtillabitur ejus phlegma, qvod vehementiorem ignem exigit, ut alembicum exire poſſit; atque hoc modo continuabis deſtillationem, quouſque corpus appareat ad ſimiltudinem mellis vel picis fuſæ: tum ſine vas frigeſcere, & phlegma, quod deſtillabit, ſervabis. Poſteà accipe primum mercurium ſeu primum ſpiritum, quem in principio deſtillaſti, quem rectificabis hoc modo: Pone igitur illum in bociam magnam, cujus altitudo ſit unius bracchii & medii, poſteà in collo bociæ immitte licinium (*lichniam*) bombacis tantùm, quantum ſufficit ad occludendum os ipſius bociæ, quod licinium ſit priùs madefactum oleo, & expreſſum, & filo canabaceo ligatum; ut ex collo ipſius bociæ ipſum, quandocunque volueris, poteris extrahere, nec intrà bociam valeat decidere. Appone demum bociæ alembicum cum recipiente, juncturis optimè clauſis, cum flore farinæ & lineis faſciolis illitis, hoc eſt impaſtatis ipſo bitumine farinæ ad collum bociæ firmiter alligatis, ne vaſa reſpirent. Quo bitumine (*luto chymico*) deſiccato, conſtitue bociam ad ignem balnei leniter ferventis, & materia ſublimabitur in

pretio-

pretioſiſſimum ſalem. Hoc tamen adverte *fili*,ut roſtrum alembici ſit amplum & patens ne ſal ex cucurbita emergens ac ſublimans obſtruat os roſtri ipſius alembici,cùm in recipientem emanabit,quod ſi fieret, rumperentur vaſa, ut anteà quoque nobis accidit, cùm hoc experimentum ad practicam contulimus. Cùm totum ſalem videris per deſtillationem transactum, remanebit in bocia quædam aqua phlegmatica,quam projice,quia nihil valet. Salem autem transactū cum cautela evacuabis, ac vaſe vitreo ſervabis quā optimè occluſum,quod ſal erit volatile, & eo utemur ad corporum diſſolutionem vel ad compoſitionem medicinarum. Eſt etiam alius modus prædictum ſpiritum ſive mercurium animalem rectificandi ſive purgandi. Accipe ergo illum animalem ſpiritum, ac deſtilla per balneum,& transacta medietate liquoris,remove recipientē, & quod in vaſe remanet projicito. Quod autem deſtillatum eſt, iterum deſtillabis,ex eo accipiens duas partes, quod in vaſe remanet iterum, ut ſuprà, projicito. Tertiò verò,quod transactum eſt,deſtillabis; & ex eo recipias paulò minùs totum,atque hoc modo ſpiritum ſive mercurium animalem rectificatum perfectè habebis; quo poteris exanimare

ſuam terram, quæ ſuperiùs tibi manſit in ſimilitudinem picis fuſæ. Accipe ergo picem illam fuſam, ſive magis terram fuſam, ac illi ſuperinfunde tantum de prædicto ſpiritu animali, ut ſupernatet quatuor digitis, claude vas cum ſuo antenotorio, cum cera gummata, ne reſpiret. Poſteà vas ipſum ſive urinale concutias quamoptimè, ut ſpiritus incorporetur, & terra meliùs conjuncta ſpiritui diſſolvatur, pone in putrefactione per duos dies naturales, deinde amoto antenotorio, & cum celeritate ſuperimpoſito alembico cum recipiente, juncturis bene clauſis ne reſpiret, deſtillabis per cineres. Cave tibi à fumo, cùm vas aperueris, ſunt enim potentiſſimi. Transacto igitur per deſtillationem toto ſpiritu, ignem augebis, ut anima imprimatur in aquam deſtillatam, ac deniq; iterum ita gradatim ignem augebis, quouſque ſublimetur alius ſal ſive ſulphur. Cùm non ampliùs ſublimabit, frigefacto vaſe collige ſublimationem, quam cum ſpiritu animato collocabis nuper deſtillato. Poſteà materiam duram & crematam remanentem in vaſe extrahe, & triturabis, & iterum illi, ut ſuprà de novo ſpiritu infunde, & clauſo vaſe cum ſuo antenotorio iterum, ut

ſuprà,

ſuprà, putrefacias, amotoque antenotorio, & ſuppoſito alembico cum recipiente firmiter occluſo, per cineres deſtillabis ſpiritum animatum. Quo tranſacto, iterum, ut ſuprà, in fine augebis ignem, ut aliqua pars olei transmittatur, atque alia pars ſulphuris ſublimetur. Cùm autem videris nihil ultra deſtillari, nec quicquam ſublimari, finito vas frigeſieri, & animatum ſpiritum nuper deſtillatum cum altero priùs deſtillato conſervabis. Sic etiam, ſi qua pars ſalis per ſublimationem aſcenderit, eam cum prædicto ſpiritu ſimul miſceto, ut ſuprà, & clauſo firmiter vaſe hæc omnia conſervabis. Tunc iterum ſuper terram de novo ſpiritu ſuperinfunde, ut ſupernatet tribus digitis, & annexo antenotorio, ut ſuprà putrefacias, ac demum per cineres, ut ſuprà deſtillabis. Cùm autem ampliùs nihil deſtillabit, ignem adjunctis lignis augebis, quantum poſſibile fuerit, ut terra ipſa calcinetur, ac in hac tertia operatione convertatur in beretinum ſive cineritium colorem. Mox frigefacto vaſe & amoto recipiente cum ſpiritu animato, cum reliquo ſpiritu animato conſervabis. Terram verò pone in vas fictile ſive cretaceum, quod ſit ſolidum, ac ſuf-
ferre

ferre ignem poſſit, quod claude cum ſuo capello, ſubminiſtrans ei vehementem ignem, quantum fieri poſſit de lignis, atque ita per duos dies continuabis, tunc per id temporis ſpatium terram calcinaveris frigefacto deinde vaſe, extrahe dictam terram, quæ erit alba propemodùm vel beretini coloris clari & nitidi; ſupra quam infunde tantum de ſuo phlegmate, ut ſupernatet quatuor digitis, ac in cineribus ſinas fervere per quatuor horas, ac poſteà decantabis liquorem cautè in aliud vas, ac ſerva. Remanentem terram deſiccabis, atque illi infunde iterum de novo phlegmate, ut ſuprà, fac poſteà bullire ut ſuprà, mox decantabis, ut ſuprà, ac terram deſiccabis, ita magiſterium reiterabis, donec tota terra diſſoluta fuerit; vel tota ejus pars in illud phlegma imprimatur, quod fortè accidet terna vel quaterna diſſolutione. Si quid inſolutum permanſerit, projicito; eſt enim terra inanis. Quæ autem cum phlegmate transacta fuerit, eam transmitte per filtrum, poſtea iterum per pannum lineum ſubtiliſſimum tranſire facias; quo facto, diſſolutionem in igne cinerum lentiſſimo congelabis in urinali vitreo: Cui ſuppoſitus ſit alembicus cum ſuo recipiente.

Quo

Quo congelato iterum diſſolve in eadem aqua nuper deſtillata per filtrum, poſteà per pannum iterum tranſmittas, poſtremò congelabis, ut ſuprà. Hoc autem magiſterium toties reiterabis, donec in filtro, nullam amplius terreſtreitatem emittet. Tunc ſervato *ſalem noſtrum armoniacum phyſicum, ſulphur animale noſtrum, mercurium animalem fixum noſtrum*, de quo paululùm quid ſuper laminam igneam colloca, & ſi fluat tanquam cera ſine fumo, ſignum eſt, te habere argentum vivum fixum ac perfectè depuratum, cum quo plurima experimenta haurire poteris. Hic eſt ille mercurius, qui aptiſſimum nobis ſubſidium præbuit, ut in inferioribus experimentis comprobabitur.

Terræ huic exanimatæ redde ſpiritum animatum variis imbibitionibus, per modos deſcriptos in ſalium harmoniacorum vegetabilium præparationibus; quoniam unam eſſe viam & modum in animali & in vegetabili, nihil variando, dixit Lullius. *Cùm verò horum ſalium confectiones ſatis tædioſæ ſint, pro coronide addemus Lullii modum accurtationis.*

Sal harmoniacum vegetabile per accurtationem Lullii,

In Teſtam. Noviſſ.

FIli cum Dei adjutorio illud ſulphur (*naturæ*) poteſt mirabiliter accurtari, & modus talis eſt. Ut accipias picem noſtram liquidam (*poſt abſtractionem phlegmatis relictam*) & illam pone in cucurbita, in igne tertii gradûs, & extrahes oleum, quouſque ſicca remaneat terra & combuſta. Fili calcina, ut te docui, & depura terram, & ſic ſepara ſal ab ea, & ſuper illam da quartam partem ſpiritus, qui eſt in ſecunda aqua (*jam ex pice deſtillatâ*) & digere, ut ſuprà, abſtrahendo poſteà humiditatem (*ſuperfluam, inſipidam & rejiciendam*) iteratò da quartam partem, digere & exſicca, ut priùs, quouſque terra ſit prægnans. Signum erit quod ampliùs nihil deſtillabit (*phlegmatis vel humiditatis prædictæ*) ſublima, & habebis vegetabile ſulphur mundum & purum, & ejusdem virtutis cum primo, fili cum Dei timore moneo, ne hoc excellentiſſimum accurtamentum alicui reveles.

Pariſinus in ſua confectione ſalis harmoniaci vegetabilis oleum è pice Vini phil extractum, ſuperfluum & alienum eſſe dixit: Separa,

para, *inquit*, omnes unctuoſitates ſuperfluas, quæ perfecta & pretioſa elementa, in iſta materia vegetabili permixta & latentia, comburunt, & ab iſta compoſitione ſunt alienæ. *Et paulò poſt:* Poſt ſeparationem unctuoſitatis & ſubſtantiæ aëreæ ſuperfluæ, quæ cætera hujus compoſitionis elementa pretioſa denigrat & comburit, ſuum ſpiritum ardentem & cœleſtem ipſi affundes.

Imò ipſe Lullius in antecedentibus oleum iſtud, ut & Vini hujus phlegma, in opere præſenti nullius eſſe valoris pronunciavit; nihilominus in hac ſalis harmoniaci accurtatione, non ſolummodò uſus eſt oleo dicto, & quidem, (quod mireris) pro laboris tædioſiſſimi abbreviatione, ſal harmoniacum autem ita confectum, ejusdem virtutis cum cæteris eſſe prædicat. Aliquando pro præſenti accurtatione unà cum oleo etiam aqua vel ſpiritu animato uſus fuit ſic:

Sal harmoniacum vegetabile aliud per acurtationem Lullii,

Libro de materia vegetabili in practica ſeptima.

℞. V*Inum optimum rubrum*, deſtilla ſecundùm artem ſpiritum ardentem,

tem, ita ut comburat goſſypium, poſteà phlegma. Super materiam reſtantem in fundo alembici, craſſam inſtar picis fuſæ, affunde phlegma ad dimidii pedis ſupereminentiam, bulliat per tres horas, decanta phlegma tinctum, aliud ſuperaffunde, repetendo toties, usque non ampliùs tingatur. Si phlegma tuum non ſufficeret, oportet, ut in balneo abſtrahas phlegmata tincta; qvibus evaporatis remanebit in fundo vitri oleum vegetabile. Tincturâ phlegmate extractâ, materia remanebit inſtar terræ ſiccæ, ſuper hanc terram ſiccam funde de ſpiritu ardente ad quatuor digitorum ſupereminentiam, bulliat per duas horas, quod interea deſtillaverit reaffunde terræ, ſubſidat per duas horas, tum decanta ſpiritum animatum à ſpiritu vel anima terræ. Super terram funde novum ſpiritum faciendo, ut ſuprà, tribus vicibus. Terram nigram & calcinatam pone in vitro longi colli, cui affunde oleum vegetabile (*ſupradictum*) digere in cineribus per decem dies, quòd poſteà decanta, & pone in alembico, cui adde quartam partem ſpiritus ardentis animati, digere in balneo vaporoſo per 24. horas, tum ſuperaddere continua ſingulis 24. horis re-

liquas

liquas tres partes ſpiritus animati. Tum leniter deſtilla ex cineribus humiditatem ſuperfluam, inſipidam & inutilem, & augmentando ignem per gradus ſublimabis ſal volatile, &c.

Hactenùs de variis præparationibus ſalium harmoniacorum vegetabilium; jam perſequemur Cœli vinoſi alteram partem, videlicet variam horum ſalium reductionem in liquidam ſubſtantiam. Adepti utplurimùm ſalis harmoniaci veget. partem unam deſtillârunt per alembicum cum partibus tribus aquæ ardentis, cui liquori iterum addidêre ſalis prædicti partem, & deſtillavêre, idq; repetierunt tertiùm aliquando quartùm, ita ut ſalis & Aquæ pondera ſint æqualia, nam quò major ſalis ejusdem quantitas eſt, eò menſtrui qualitas eſt fortior. Tandem menſtruum circulavêre, ut inde evaderet purius & excellentius. Quamvis autem methodus hæc adeptis magis conſueta fuerit, nihilominùs illorum vel curioſitas vel ſedulitas etiam alios adinvenit modos, ita loco aquæ ardentis, quâ præparârunt tam ſal harmoniacum veg. quàm menſtruum, aliquando receperunt aquam ardentem

circu-

circulatam ſive Cœlum vel Eſſentiam Vini phil. ſub No. 1. *deſcriptam. Ita ſit*

31. Cœlum vegetabile circulatum Lullii. *Lib. de materia vegetabili in practica quinta.*

℞. *Vinum optimum album*, deſtilla ſpiritum ardentem usque comburat goſſypium: Pone ſpiritum hunc in circulatorio duarum tertiarum vacuo, muni orificium cerâ, & ſepeli in fimo calido, ita ut orificium ſit inferiùs, & vitri fundus ſuperius, ita circuletur & digeratur hic ſpiritus per 45. dies, vel eo usque donec magis ſubtile & clarum ſupernatet (*in forma olei, vide Cœlum vel Eſſentiam Vini phil. ſub* No. 1.) ſigno hoc viſo, vitrum exime cautè, & acu perfora ceram, ut impurum effluat, tum ſubitò inverte circulatorium, ut purum vel magis ſubtile remaneat, quod appellamus *Spiritum ardentem circulatum*, qui eſt ſuaviſſimi odoris. Jam recipe reliquum, de quo ſpiritus vini fuerit abſtractus, & deſtilla phlegma. Et ſuper materiam remanentem inſtar picis fuſæ affunde phlegma dictum, ut ſupernatet per quatuor digitos, digere per duos dies in balneo, decanta phlegma tinctum, & aliud affunde, idque toties reitera, donec phlegma non

amplius

ampliùs tingatur,quod eſt inutile in hac operatione. Terram jam calcina in Reverberatorio,& pulveriſa, & impone alembico, & imbibe octava parte ſpiritûs ardentis circulati, digere in balneo per duos dies,& deſtilla ex cineribus humiditatem quandam ſuperfluam. Continua hanc imbibitionem, digeſtionem,& deſtillationem,donec terra fuerit impraegnata ſpiritu ſicco, qui erat in ſpiritu ardenti circulato,cujus erit ſignum, ſi ferè totum evaporabitur,cum parùm ejus fuerit projectum ſupér laminam ignitam. Hanc terram impraegnatam in ſublimatorio poſitam ſublima ſecundùm artem in ſal volatile, quod in balneo digere per duos dies & ampliùs cum partibus ſex ſpiritûs ardentis circulati, decanta leniter diſſolutionem, & ſi quid reſtet indiſſolutum, cum hoc procede ut ſuprà. Hanc diſſolutionem circulabis per 30. dies & erit quinta Eſſentia comparanda in virtute cum Auro potabili veterum.

Quemadmodum juxta ponderis varietatem menſtrua hæc vel debiliora ſunt vel fortiora; ita etiam magis vel minùs pura evadunt ex longiori vel breviori vel omninò neglectâ circulatione, ſunt etenim quædam hu-

jus generis menſtrua, quæ non circulavêre Adepti; pro exemplo erunt ſequentia.

32. Menſtruum vegetabile minus Lullii, *In libr. de materia vegetabili in practica prima.*

℞. Vinum optimum, (*rubrum* melius eſt) ejus libras duas in cucurbita cum alembicô cæco, juncturis bene lutatis pone in balneo, ad leniter putrefaciendum per 45. dies. Tunc appoſito alembico augmenta calorem, ut deſtilletur ſpiritus ardens, quem ter rectifica per ſe, vel toties usque quo ſit abſque omni phlegmate & comburat goſſypium, ſerva ſpiritum hunc ardentem bene clauſum in loco frigido. Accipe materiam remanentem in deſtillatione prima, & abſtrahe phlegma donec remaneat craſſa inſtar picis fuſæ, ſuper quam funde ſpiritûs ardentis tantum, ut ſupernatet per ſpatium quatuor digitorum, digere per tres dies in balneo, poſteà leniter deſtilla ex cineribus per tres dies, & medio ignis fortioris ſpiritus ardens tranſportabit ſecùm animam, quod peragere non potùit in balneo; ſerva deſtillatum. Remanenti materiæ affunde novum ſpiritum, faciendo toties, donec tota anima fuerit trans-

tranſacta, quod cognoſces, ſi projiciendo parùm hujus materiæ ſuper laminam ignitam *nullum* emittat fumum, quoniam materia jam deſpoliata eſt animâ ſuâ, quam nos appellamus *terram ſiccam*; Quam imbibe octava parte ſpiritûs ardentis animati, digere per tres dies in balneo, poſteà deſtilla leniter ex cineribus humiditatem ſuperfluam, inſtar aquæ communis inſipidam. Perage ſecundam imbibitionem cum ſeptima parte, & ſic continua faciendo, ut ſuprà, donec terra gravior ſit facta in quarta parte ſui ponderis, & erit diſpoſita, ut redigatur in ſal volatile, per modum ſublimationis. Terram itaque hanc bene pulveriſatam pone in ſublimatorio adminiſtrando ignem ſecùndum artem, & qvod invenies ſublimatum, album ad modum nivis, eſt ſal volatile, quod ſervabis in vitro bene clauſo. Accipe hujus ſalis volatilis partem unam, ſpiritûs ardentis partes ſex, digere in cineribus, & diſſolutio eſt quinta Eſſentia vegetabilis apta ad diſſolvendum corpora perfecta ſolis & lunæ; ad conficiendum Elixir, & alia medicamina pretioſa & benigna.

Sal harmoniacum vegetabile aquâ ardenti diſſolutum (pars ejus una ſalis in ſex ſpiritûs).

tûs) componit præſens menſtruum; ſequens autem præparatur ex ſale harmoniaco, reſoluto per deliquium.

33. Menſtruum vegetabile per deliquium Lullii.

Lib. de materia vegetabili in practica ſecunda.

℞. *Vinum album* optimum, quod putrefac in balneo per 20. dies, vel diutiùs, poſteà deſtilla ſpiritum ardentem ſecundùm artem usque dum comburat goſſypium; abſtrahe deinde phlegma usque remaneat in fundò alembici materia ſpiſſa inſtar picis fuſæ. Cui materiæ ſuperfunde tantum phlegmatis, ut ſupernatet per quatuor digitorum ſpatium, digere in balneo per duos dies, & in cineribus per unum diem, decanta phlegma tinctum; materiæ affunde novum phlegma, faciendo ut ſuprà, donec non ampliùs tingatur, & materia remaneat in fundò vaſis inſtar terræ albæ. Super hanc terram funde ſpiritum ardentem ad duorum digitorum eminentiam, digere per diem in cineribus, & anima, quæ in terra eſt intrabit ſpiritum ardentem, decanta ſpiritum ardentem animatum. Affunde iterum ſuper terram de ſpiritu

ſpiritu ardente, faciendo id toties, ut ſuprà, donec ſpiritus non ampliùs extrahat animam, & terra remaneat in forma pulveris ſubtiliſſimi, deſpoliatâ totâ animâ ſuâ, quod cognoſces, ſi non fumet ſuper laminam ignitam. Terram hanc digere per decem dies in balneo, poſteà pone in balneo, & affunde tantum phlegmatis tincti, ut ſupernatet per duos digitos, deſtilla in balneo, deſtillatum tanquam inutile quid abjice, tum rurſus affunde phlegma tinctum ſuper terram, reiterando ut anteà usque dum nullum phlegma ſuperſit, & terra impraegnata ſit omni tinctura, quae erat in phlegmate. Facto hoc, imbibe terram ſpiritu ardenti animato, digere calore leni in balneo, usque dum terra bene fuerit exſiccata, poſteà imbibe iterum & toties, ut anteà, donec ſpiritus ardens animatus fuerit à terra abſorptus, eaque volatilis facta, quod cognoſces, ſi parum ejus projectum ſuper laminam ignitam pro majori parte effumaverit. Poſteà pone materiam hanc in ſublimatorio, & ſublima igne ſublimationis, & ſublimatum eſt ſal volatile materiae vegetabilis. Pone ſal iſtud volatile in phiala, digere in balneo per diem, & reducetur in

aquam, quam appellamus *menſtruum vegetabile*, quod eſt diſſolvens mirandum pro diſſolutione radicali duorum luminarium.

Aliquando menſtrua hæc confecêre adepti non ex ſale harmoniaco vegetabili, ſed ſequenti modo.

34. Mercurius vegetabilis Lullii,
Lib. de materia vegetabili in practica ſexta.

℞ V*Inum optimum odoriferum*, pone in circulatorio ſatis amplo, claude optimè cum ſulphure fuſo dictum vas, & putrefac in balneo per 12. vel 15. dies. Poſteà deſtilla ſpiritum & phlegma ſecundùm artem, usque donec ſpiritus comburat goſſypium; ſuper materiam remanentem inſtar picis fuſæ funde partes ſex phlegmatis, digere per duos dies in cineribus, agitando vas aliquando, decanta phlegma tinctum, aliud affunde, & faciendo ut ſuprà donec extraxerit omnem tincturam, & terra nigra remaneat in fundo alembici. Pone phlegma tinctum in alembico, & deſtilla in balneo, & quod remanebit in fundo vaſis, erit oleum vegetabile. Supra terram nigram autem funde ſpiritum ardentem ad ſupereminentiam quatuor digitorum, deſtilla ex cineribus

ribus, & deſtillatum erit ſpiritus ardens impragnatus; materiæ affunde novum ſpiritum ardentem, reiterando ut anteà tribus vicibus, at in ultimâ augmentando ignem circa finem. Calcina terram igne reverberationis in albedinem, ex qua ſal fixum extrahe cum parùm phlegmatis. Sal fixum pulveriſatum pone in alembico, affunde ſpiritum ardentem animatum ad duos digitos, deſtilla leniter in balneo humiditatem inſipidam & inutilem, reitera ut antea usq; dum ſpiritus animatus aſcendat abſque ſuæ virtutis diminutione, & tum habebis ſal fixum acuatum, qvod pone in alembico, & affunde oleum vegetabile ad trium digitorum ſupereminentiam, digere in cineribus per diem, augmenta ignem & deſtilla quicquid aſcendere poterit, deſtillatum ſerva cautè, quoniam eſt *mercurius vegetabilis*. Si verò quid reſtet de ſale in alembico, easdem repetere operationes oportet, usque tandem omnis mercurius vegetabilis transeat per alembicum, qui extrahet tincturam Auri calcinati cum mercurio vulgi & ſale, & tandem cum ſulphure, quæ eſt excellens quoddam Aurum potabile.

Aliquando ſola cohobatione (absq; omni

imbibitione) hæc præparavêre menſtrua; ſit pro Exemplo.

35. Aqua vitæ rectificata Lullii,

In Poteſtate Divitiarum.

℞. V*Inum*, ſepara ſpiritum cautè, quantò citiùs & puriùs poteris, quia nunquam ita cautè ipſum ſeparabis, quin aliquam in ſe partem contineat purioris ſubſtantiæ phlegmaticæ, id eſt, aqueitatis. Iſte ſpiritus ſemel ſeparatus vocatur *Mercurius*, id eſt, aqua ardens, cujus ſignum eſt, quod ſi intinxeris in eo pannum lineum, inflammabitur (*ſi accendatur priùs*) & non comburetur, ſi verò pluries ſeparaveris (*rectificaveris*) vocatur *Lunaria rectificata*, id eſt, aqua ardens rectificata, cujus ſignum eſt, quod pannus lineus tinctus in ea totaliter comburatur. Separa jam totum phlegma ſuperfluum, donec nihil penitùs remaneat, & remanebit inferiùs pix in olla. Tunc Lunariam, id eſt aquam ardentem rectificatam commiſce cum illa ſubſtantia, facta ſicut pix mollis, bene movendo donec incorporetur, & pone ad deſtillandum, & quod egreditur, vocatur *ſangvis humanus rectificatus*, quem quærunt Alchymiſtæ; item vocatur iſte ſanguis *Aer* vel *Ven-*

tus,

tus, & de hac re loquutus eſt Philoſophus cum dixit: Portavit illum Ventus in ventre ſuo. A reſiduo, deſtillando ſepara oleum ſuperfluum (*vegetabile ſuperiùs dictum*) per alembicum vitreum, donec nihil remaneat; quod oleum ad partem ſerva, quouſque tibi dixero. Reſiduum verò erit ſubſtantia nigra & ſicca, quam pulveriſa ſubtiliter, & cum ſangvine humano rectificato miſce per minima, & dimitte ſtare ſimul per ſpatium trium horarum, & poſteà deſtilla, & tunc hæc aqua vocatur *Aqua ignea rectificata*. Tunc caput mortuum calcina in furno reverberationis, donec efficiatur ſicut calx, & calcem hanc miſce cum aqua ignea rectificata, & deſtilla ſeptem vicibus, & tunc vocatur *Aqua vitæ rectificata*.

Idem menſtruum habent Paracelſus libro de Elixire Vitæ, & *Author Appendicis* Voluminis tertii Theat. Chym. *Menſtrua hæc à ſupradictis ex ſale harmoniaco confectis non differunt niſi præparatione, in illis tota terra vini phil. ſpiritu proprio redigitur in liquidam ſubſtantiam, qua idem perficitur opus, ſed alio modo. Huc referri debet menſtruum Guidonis, quod ita componitur.*

 36. Circu-

36. Circulatum minus Guidonis,
In Theſauro chymiatrico.

℞. SPiritûs vini (*phil.*) libram unam, ſalis vini (*ejusdem*) uncias quatuor, miſce, juncturis bene clauſis deſtilla per alembicum in balneo, deſtillatum reaffunde & cohoba quater, & erit præparatum. *Lullius ſalia ſua harmoniaca cum difficultate quadam redigit in liquidam ſubſtantiam, at Guido ſal vini phil. quatuor cohobationibus deſtillat in idem menſtruum. Abbreviationis cauſa quærenda eſt in præparatione iſtius ſalis; quæ duplex eſt, communis vel ſecreta: De communi ita Guido;* Deſtillato vini ſpiritu ardente, abſtrahe phlegma, donec materia in mellis tenuioris ſubſtantia remaneat, quæ in cella frigida dabit criſtallos nitro ſimiles, quæ dicuntur ſal vini, quas exime & ſerva, reſiduum evapora parùmper, & accipies plures, &c.

De ſecreta autem hujus ſalis confectione ipſe etiam Guido p. 8. Theſ. ℞. Salis vini & Spiritus vini ana uncias quatuor, digere per octo vel decē dies, abſtrahe leniter in balneo, & aſcendet tantùm phlegma, & habebis ſalis Vini uncias ſex, cui ſali iterum adde ana ſpiritûs ſui, iterumque digere per decem dies, & abſtrahe phleg-

phlegma, ſali remanenti affunde novum ſpiritum, & procede ut ſuprà, & ita augmentabis ſal vini juxtà placitum. *Hæc poſterior ſalis Vini confectio, non ſolummodò ſui ipſius multiplicatio eſt, & tam quantitatis, quàm qualitatis additio, ſed inſuper etiam eſt ſui ipſius volatiliſatio. Non mirum ergò eſt, quod ſal, cujus medietas erat vini phil. ſpiritus, tam facilè aſcendat cum eodem ſpiritu. Obſervandum eſt tamen quam maximè, ne nimia unctuoſitatis additione nimium temperemus ſalis vini ariditatem, & loco menſtrui hujus generis conficiamus debilius aliquod ſecundi generis.*

Quod de menſtruis vegetabilibus dictum, hoc itidem intelligendum eſt de menſtruis animalibus. Pro exemplo dabimus.

37. Cœlum animale Pariſini,
In Apertorio.

℞. URinam puerorum, qui ſint inter octavum & duodecimum annum, bonæ diſpoſitionis & valetudinis, quam collige bonam & in bona quantitate, & pone in pluribus vaſis vitreis quæ adimplere ultrà duas tertias non debes, ut eò melius poſſit circulari. Singulis decem menſuris

urinæ admiſce C. noſtri (*aquæ ardentis phil. menſuram ſemis*) quod ſit abſq; omni phlegmate, vaſa optimè cerâ ſigillata pone ad putrefaciendum per 15. dies, & tum materiam invenies nigram & à ſua terreſtreitate ſeparatam. Et ſcias, quò longiùs remaneat in putrefactione, eò perfectiùs fit opus. Singulis quinque diebus mutandus eſt fimus. Tum effunde in vas, quod deſcripſimus in opere vegetabili, & deſtilla juncturis bene lutatis, usque videas ſignum, de quo loquuti fuimus in cap. B. ſed pro certiori ſigno deſtillabis tantummodò duas partes, tum amoto recipiente appone aliud, & continua deſtillationem, usque dum remaneat inſtar ſyrupi vel picis fuſæ. Tum accipe has duas partes reſervatas, & deſtilla ex eodem balneo, recipiens tres partes ex quatuor, relictam quartam abjice. Ex his tribus verò deſtilla medietatem, & iterum deſtilla ex hujus medietatis quatuor partibus tres partes, quas bis deſtilla per ſe, & ſic habebis florem tuum rectificatum quo extrahimus Acetum acerrimum ex propria terra. Accipe ergo hanc terram in forma ſyrupi exiſtentem, cui affunde florem (*ſpiritum*) ad trium digitorum eminentiam,

tiam, claude vas alembico cæco & luta juncturas cum cera gummata, pone in putrefactione per tres dies naturales, oportet interdū commovere materiam in vaſe lutato, ut partes ſalinæ eò meliùs diſſolvantur. Poſteà depone alembicum cœcum, & appone alembicum commune, verùm in hac mutatione caveas, ne ſalium acredo noceat oculis tuis. Tum deſtilla leniter in cineribus & quum tali calore extraxeris totam aquam, adauge ignem, ut oleum vel anima ejus aſcendat etiam unà cum aqua deſtillata, cujus pars ſublimabitur, pars altera inſtar pulveris albi adhærebit ſuperficiei terræ: Sine frigeſcere, ſublimatum collige, collectum pone in aqua ſua, claude vas optime quoniam continet florem (*Spiritum*) animatum. Tum exime terram aridam remanentem, quam in pulverem redige in lapide porphyrio, cui affunde florem (*ſive Spiritum*) ad trium digitorum latitudinem, putrefac per tres dies, deſtilla ex cineribus, augendo ignem cum ligno, ut ſuprà, toties iterabis iſtud magiſterium usque dùm terra remaneat cineritii coloris. Tum eam calcinabis in reverberatorio, uti te docuimus in opere minerali *in cap. 2.* & ita habebis ter-

ram animalem præparatam, plenam tantæ virtutis, ut exprimi nequeat. O potentia abſoluta, à qua reliquæ omnes dependent potentiæ, cuinam reiſimilem infudiſti virtutem? Nemo comprehendet tam magnum ſecretum; nullus credet niſi ipſemet viderit per experientiam, ſicut nos vidimus. ℞. Florem animatum; quem rectifica ter in cineribus, terras (*feces terreſtres*) ſemper abjice. Tum deſtilla in balneo tres partes à quatuor, reſiduum abjice. Hoc repete adhuc ſemel; tandem deſtilla totum, ita habebis florem animatum rectificatum. Recipe jam vas magnum (*cucurbitam*) & impone florem rectificatum, occlude os vaſis goſſypio, appone alembicum cum recipiente & leni calore cinerum totum vel maxima pars ſublimabitur in forma ſalis pretioſiſſimi, quo (ſi velis) acues. C. noſtrum, quod denuò circulabis juxta *cap. D. D.* quocum potes perficere omnes tuas operationes, quas docui in *cap. præcedentibus*, quas citiùs complebis hoc menſtruo.

Verum enimvero ſi deſideres ſulphur animale naturæ, neceſſarium eſt, ut protinùs ſublimes, poſtquam rectificaveris florem deſideratum, videlicet imbibendo terram juxtà

modum

modum & ordinem, quem diximus in opere vegetabili, hoc eſt, cum octava parte, ſeptimâ, ſextâ, quintâ, & quartâ, ſublima & utere, ſicut in opere vegetabili, videlicet acuendo florem animatum ſuo ſulphure animali ſublimato, circulando & faciendo omnia uti in opere vegetabili. Nunc fili vides, quo amore te proſequor, cum talia toties atque toties repetam, tantòque labore, ne de me conquerendi anſam haberes, & ut expertus eſſe in re qualibet, in qua te errare, poſſe, mihi perſuaſeram. Ideò repetimus & deſcripſimus in hoc capite, quod nullus philoſophus unquam fecit in magno ſuo volumine; & facilè crediderim, nullum philoſophorum auſum fuiſſe tam longam & amplam practicam ac hanc noſtram deſcribere. Quod omne procedit ex paterno meo affectu erga te, quo te obſtrictum volumus ſub pœna divinæ diſplicentiæ, noli cuipiam hanc detegere, ſed potiùs combure eam, quam citò eam reduxeris in uſum, uti ſæpe ſæpiùs nobis promiſiſti. Ulterius te admoneo, quòd contendere velis, ut vivas juxtà triumphans Evangelium gratiæ & pacis; rejice & vita ſocietates & actiones malas, uti ſæpius te admonuimus, ſecùs autem ſi facias,

 non

non placebis illi, qui eſt dator hujus famoſæ ſcientiæ, omnis boni & gratiæ.

Ex Receptis annotamus.

1. *Ea quæ in præcedenti quinto genere annotata fuêre, hûc etiam referri poſſe, cùm menſtrua hujus generis ſolâ materiâ differant ab antecedentibus hæc ex vino phil. tantùm, illa ex fixis rerum diverſarum ſalibus confecta fuêre, verùm quoad ſublimandi methodum, vel modum conficiendi ſalia harmoniaca vegetabilia, tam hæc quàm illa in omnibus conveniunt.*

2. *Salia hæc harmoniaca dici ſulphura naturæ. In præparatione Vini philoſophici terra quædam invenitur, quæ ſulphur exiſtens in ipſo mercurio vegetabili, mercurium proprium coagulans dicitur, ob quam terram vocarunt aliam quamcumq; terram exanimatam fixam* Sulphur, *ſpiritum verò animatum Eſſentiam, Tincturam, &c.) appellavêre* Mercurium, *hoc ſulphure coagulandum, ambo verò hæc, cùm in unum corpus fuerint redacta & ſublimata, vocarunt* ſulphur Naturæ *(non amplius fixum ſed)* ſublimatum.

3. *Salia hæc dici* naturæ ſulphura *ad diſtinctionem* ſulphuris contra naturam, *hoc eſt, cujuscun-*

juscunque acidi. Ignis, *inquit Ripleus*, differt multis modis; unus enim eſt ignis naturalis, alius innaturalis, alius elementalis, & alius contra naturam. Ignis naturalis eſt is, qui provenit ex influentia ſolis & lunæ, atque ſtellarum, à quibus generantur ſpiritus aquarum ardentium, vapores eſſentiales mineralium, atque etiam virtutes naturales rerum viventium. Innaturalis eſt ignis occaſionatus, qui vocatur ignis humidus artificialiter factus à philoſophis. Vocatur etiam ignis primi gradûs, qui per ſimplicem contemperantiam caloris vocatur Balneum, ſtufa, ſterquilinium, in hoc igne fit putrefactio noſtri lapidis. Ignis elementalis eſt qui fixat, calcinat, & comburit & nutritur rebus combuſtibilibus. Ignis contra naturam diſſolvit in potentia, terit, interficit, & deſtruit potentiam gubernativam formæ lapidis: Nam diſſolvit lapidem in aquam nubis cum deſtructione formæ ſpecificæ. Vocatur autem ignis contra naturã, quia operatio illius eſt contra omnes naturales operationes, ut aſſerit Raymundus. Nam omnia quæ natura compoſuit; hic ignis deſtruit & ducit ad corruptionem, niſi addatur illi ignis naturæ, &c. *Med. phil. pag.* 135. Quare &

quatu-

quatuor ſunt ignes in arte noſtrâ, ſcilicet naturalis, qui eſt menſtruum ſericonis; innaturalis, id eſt, fimus equinus vel vindemiæ, & hujusmodi; elementaris hoc eſt qui lignis & aliis combuſtibilibus fomentatur, & contra naturam, hoc eſt, omnes aquæ corroſivæ factæ ex vitriolo, ſalibus & hujusmodi rebus. *Viatic. pag. 342. Sed de his alio loco, videlicet libro quinto.*

4. Salia hæc ſtatim poſt ſui ſublimationem in uſum eſſe adhibenda.

5. Aquam vitæ phil. etiamſi quoad poſſe rectificatam, in ſe tamen ſuperfluam quandam continere humiditatem; quam de ſe ejicit vel circulando per ſe, uti in præparatione Cœli Lullii, vel imbibendo in rebus fixis, ut in dictorum ſalium confectionibus.

6. Menſtruum ex Cœlo Lullii, eſſentiâ vel oleo vini phil. confectum reliquis quidem non eſſe fortius, quoad ſalis harmoniaci præparationem, etiamſi citiùs cum hoc oleo, quàm aquâ ardente ſimplici id conficiatur, ſed quatenus ſal harmoniacum modò confectum non in tenui aqua phil. ſed in oleo ſive aqua vitæ circulata, commiſceatur iterumq; circuletur.

7. Diverſimodai horum ſalium ſublimationes

nes quàm maximè nobis exponere tam ipſius ſpiritus vini, quàm menſtruorum horum naturam, inſuperq; commendare Lullii incomparabilem harum rerum experientiam.

8. *Menſtrua animalia, licet ex urina aliisque partibus humanis confecta, minùs propriè tamen ſic dici, quamdiu ipſius ſpiritus vini phil. materia fuerit vegetabilis & ſolummodò re animali acuata. Imò ipſe Vini phil. ſpiritus etiam ex animali Regno confectus, ut & acuatus, à menſtruis tamen vegetabilibus ſimplicibus non differret in diſſolvendi proprietatibus, quia unà cum dictis menſtruis vegetabilibus ſimplicibus plurimum diſtaret à tingendi facultate menſtruorum vegetabilium compoſitorum à quibus diſtingui debet, ubi aliâs inter vegetabilia menſtrua numerari poſſet.*

VII. Genus.

Menſtrua vegetabilia compoſita ex menſtruis prædictis ſimplicibus.

38. Circulatum majus Guidonis,
Pag. 4. Theſauri. Chym.

℞. Spiritûs vini (*phil.*) uncias ſex, ſalis vini (*ejuſdem*) uncias quatuor, vaſe optimè clauſo deſtilla ſpiritum in balneo,

neô, quem reaffunde ſuper ſal vini, iterùmque deſtilla, idque fieri debet duodecies. Tum digere per menſem in balneo rorido; factâ putrefactione exime, & deſtilla ex cucurbita, & alembico bicipiti ſive duorum roſtrorum, in balneo, & ſpiritus vini aſcendet per roſtrum ſuperius in ſuum recipiens, phlegma verò per inferius in ſuum vas. Exime ſal vini, cui affunde medietatem ſpiritûs vini, & deſtilla ex retorta in alteram vini partem, deſtilla adhuc ſemel deſuper reſiduum, & ſal omne aſcendet in menſtruum fortius. Quod ſi deſideres debilius, adde ſpiritûs vini uncias ſex at ſi velis debiliſſimum affunde majorem quantitatem ſpiritûs, verùm juxtà prædictum pondus, noſtrum fit menſtruum vegetabile magnum vel circulatum majus.

Annotationes.

HActenus de menſtruis vegetabilibus ſimplicibus; ſequuntur nunc quæ compoſita dicuntur, non quaſi pluribus componantur ingredientibus, ſed quod ſimplicibus ſint fortiora, tam in ſuis diſſolvendi quàm tingendi qualitatibus. Menſtrua hujus generis non differunt à prioribus in materia, nec in præparandi methodo, ſed pondere tantum

tantùm, eò fortiora enim fiunt menſtrua, quò majorem addideris ariditatem unctuoſo Vini phil. ſpiritui. Guido ſuum circulatum minus confecerat ex ſalis vini parte unâ & ſpiritûs vini partibus quatuor; Circulatum verò majus componit ex ſalis vini partibus duabus, & ſpiritûs vini partibus tribus. Quò major ſalis quantitas ſumitur, eò fortius fit circulatum. Circulata minora extrahunt rerum eſſentias ſive tincturas; at circulata majora diſſolvunt corpus totum in magiſterium, quemadmodum apparebit libro ſecundo.

Menſtrua vegetabilia compoſita fiunt etiam, ſi menſtrua vegetabilia ſimplicia ſumantur, loco ſpiritûs vini phil. in omnium illorum deſcriptionibus. Ita fit

39. Menſtruum acutum Guidonis,
Pag. 8. Theſauri Chym.

℞. MEnſtrui vegetabilis (*circulati minoris ſub* No. 36. *deſcripti*) libram unam, ſalis armoniaci (*communis*) uncias duodecim, deſtilla per retortam primò leni igne, deinde fortiori, & ſal armoniacum pro parte aſcendet, reaffunde, & deſtilla adhuc ſemel. Tum iterum adde uncias duodecim novi ſalis armoniaci, deſtilla forti-

fortiter ex cineribus,reaffunde & cohoba adhuc bis, & habebis menſtruum noſtrum acutum.

Sal armoniacum vini phil. ſpiritu redactum in liquidam ſubſtantiam,menſtruum eſt quarti generis,at idem ſal cum circulato minore Guidonis deſtillatum, menſtruum ſit non ſimplex, ſed compoſitum , eoq; præſtantius , ob tantam novi ſalis armoniaci quantitatem additam. Pariſinus in tertio menſtruorum genere ſpiritum Vini phil. acuit melle crudo; quo modo ſit menſtruum ſimplex hujus generis, ſit autem compoſitum , ſi ſali ſuo fixo permiſceatur, & deſtilletur per alembicum.

40. Cœlum majus Pariſini,

In Apertorio.

℞ B. Id eſt vinum rubeum putrefactum, ut ſcis; pone in cucurbita vitrea cum ſuo alembico & recipiente bene lutatis & pone in balneo, in quo ſit tantum aquæ ut ſupernatet dictam lunariam per duos digitos, & deſtilla leniter , & protinus videbis apparere venas in alembico , continua deſtillationem quamdiu apparuerint , & venæ ha erunt inſtar lachrymarum claræ ad modum criſtalli , & cum venerit mors (*phlegma*) qu occi-

occidit ſpiritum, dictæ venæ vel lachrymæ ceſſabunt & apparebunt rotundæ, ut perlæ. Tum temporis remove recipiens, quod claude, ne evaporet ſpiritus, & repone in loco frigido. Et ita ſeparaſti ejus animam (*ſpiritum*) qvamvis ſui mortis parùm adhuc in ſe contineat, & hoc modo continuabis deſtillationem (*mutato jam recipiente*) donec omne aſcenderit phlegma odoriferum, & materia remaneat inſtar picis fuſæ, nigræ & craſſæ, quam ne nimium exſicces obſerva, ſed usque ad ſigna dicta tantùm. Et ita habebis duo fermenta ex noſtro B. Cave alicui reveles hanc practicam quam tibi communicamus ſub periculo tuæ animæ. Quia fores cauſa multi mali in hoc mundo, perpetrandi à filiis iniquitatis. Propterea repone eam in manibus Dei omnipotentis, qui ſcit voluntatem eorum, qui vivunt juxtà ſuam voluntatem & triumphans Evangelium, & pro hujus gloria extraxiſti formam ex B. & eodem modo extrahere potes ab omnibus individuis animalibus & vegetabilibus. *Cap. ſecundum ſignificatum per C.* ℞. Ejus animam (*ſpiritum*) reſervatum in loco frigido, & deſtilla in Balneo ejus medietatem, vel usque venæ pretioſæ aſcendere deſinant,
rectifi-

rectifica adhuc bis, obſervatis iisdem regulis, ſed tertiâ & quartâ vice; quamprimùm appareant venæ, ceſſa deſtillare, & tenta num comburat linteum; quod ſi non, repetatur deſtillatio, donec id faciat. Poſteà cohoba per ſe quater vel ſexies in balneo. Et ita habes modum idoneum rectificandi dictam materiam vel animam (*ſpiritum*) quæ eſt tantæ virtutis, ut nulla lingua exprimi queat, vel recitare ſecreta, quæ Deus æternus ipſi conceſſerit. Uti cùm eſſemus Venetiis, urbe famoſa, ambo vidimus ejus quædam experimenta. Et ita ſerva eam bene in loco frigido.

Cap. tertium ſignificatum per D. D. Declaratâ jam methodo rectificandi & ſeparandi ſpiritum ardentem noſtrum à ſua morte, ejus virtutem & potentiam depravante. Nunc ſcias, ipſum non habere potentiam diſſolvendi duo luminaria, & reducendi ea in actum, niſi prius acuatur, ut tibi dicam; Etiamſi præparatio hæc docenda ſit in generalibus *in cap. F*, nihilominus, ne ullum tempus amittas, quamprimùm rectificaveris ſpiritum tuum ardentem dictum aliàs primum florem, mallem ut ipſum protinus poneres in practicam. Quam in hoc capite ſignificavimus duplic

hac

hac litera D D. quarum una indicat ejus acuitionem, altera ſuum regium acuens, ideſt, ſal è melle extractum, eo modo quem tibi ſæpiùs monſtravimus, hoc eſt, cum pretioſiſſima ſua aqua (*mellis ſive menſtruo in genere tertio ſub* No. 10. *deſcripto.*) Et licèt aqua hæc ſatis ſit bona, attamen aqua hæc acuata ſuo pretioſiſſimo ſale, de quo eris certior, tibi recompenſabit tuum laborem, largiterque te ſuſtentabit, usque dum attingas finem tui laboris, medicinam magnam. Nunc ad propoſitum.

℞. Melapium juvenum, album, pone in putrefactione in cucurbitis magnis cum ſuis alembicis in balneo, & fac, ut quotidiè bulliat per horam; reliquum temporis maneat in calore temperato, & hoc facies per ſpatium quindecim dierum naturalium. Tum affunde tantum C. ut ſupernatet quatuor digitorum latitudine, & claudendo alembicis cæcis, & ponendo in putrefactione per tres dies naturales. Tum appone alembica cum ſuis recipientibus & juncturis bene lutatis deſtilla ex balneo, & cum ex octo partibus ſeptem fuerint deſtillatæ, vel (*quod ſignum eſt certius*) cùm videris aſcendere lachrymas rotundas vel guttas, depone recipientia, quæ optimè clau-

clauſa, ne aliquid evaporet, reſerva in loco frigido, pro ſui acuitione; poſteà continua deſtillationes eodem caloris gradu, usque nihil aſcendat ampliùs, verùm ſi neceſſitas requirat ut augeatur ignis, cave ne fiat nimiùm, & cùm nihil aſcenderit dicto regimine, remove etiam hæc recipientia, & ſerva ea, quia continent aquam ſecundam ſive phlegma pro extractione pretioſiſſimi ſalis. Jam pone materiam tuam in cineribus, & deſtilla calore tertii gradûs, deſtillato oleo, ſine ut frigeſcat materia, quam tritam reverbera in patina fictili in reverberatorio per octo dies, vel usque quo ſatis fuerit calcinata, ſignum erit, quando eam inveneris coloris cineritii. Tum affunde de phlegmate reſervato tantùm, ut cooperiatur per duorum digitorum latitudinem; vaſe clauſo alembico cœco, ſervetur in balneo per duos vel tres dies, decanta liquorem, & novo affuſo phlegmate repetatur toties, donec extraxeris omne ſal, quod excellet nivem in albedine. Et hoc eſt ſal iſtud, quo acuimus noſtrum C. ſimplex (*ſpiritum ardentem menſtruo quinti generis*) hoc eſt, quod ambobus luminaribus dat principium vegetationis, reducens ea in naturam quintæ Eſſentiæ.

tiæ. Et eodem etiam acuere potes & augmentare propriam ſuam aquam (*mellis ſive menſtruum tertii generis*) quæ potentiam habet vegetandi omnia mineralia. Hoc ſolo te ſupportabis in tuis neceſſitatibus. Adeò, fili, ut oporteat agere gratias potentiæ abſolutæ. Cave, ne alicui reveles tam magnum ſecretum, nam iſtud jam declaravimus tam planè, ut impoſſibile ſit ulteriùs aliquid addere. Nunc recipe decantationes tuas, quas abſtrahe in balneo, ut remaneat ſal albiſſimum, quod diſſolves, filtrabis, & congelabis ter, & erit idoneum pro omnibus tuis operationibus. Jam deſcendamus ad practicam acuitionis.

℞. Salis prædicti unciam unam, cui benè pulveriſato affunde partes quatuor C. D. id eſt; ſpiritûs primi (*ardentis, ſed quia hoc ſpiritu fieret menſtruum quinti, & non hujus generis, ideò accipitur C. melle autem, ſive Cœlum mellifluum Pariſini, menſtruum tertii generis.*) Alembico cæco & juncturis optimè clauſis putrefac per duos dies naturales, tum alembico & recipiente appoſitis deſtilla in cineribus. Finitâ deſtillatione ſumas pondus ſalis remanentis in retorta, cui adde quadruplum C. putrefaciendo & deſtillando in cineribus,

ribus, ut ſuprà, & magiſterium iterabis toties, donec ſal omne aſcendat unà cum ſpiritu ſuo cœleſti, aliàs C. & hoc modo acuabis & multiplicabis juxtà placitum. Sed reminiſcere partem unam ſalis requirere partes quatuor C. *(in hoc loco, cœli melliflui Pariſini.)* Et ſcias me tibi non enarrare fabulas, ſed valdè diſtinctè tibi declaro ordinem veræ practicæ, hoc pacto tamen, ut quamprimùm eam deduxeris in actum, velis eam omninò occultare, conſiderando quantâ obſcuritate philoſophi antiqui ſua protulerint, quod tamen non egerunt, niſi ut prohiberent, ne ignorantes nimium erigerent ſuas criſtas; eadem etiam ratione nos deſideramus, ut ſicut te ſæpè ſæpiùs admonuimus, velis ſervare ſecretè & tempore conveniente & loco elaborare pro temetipſo & pauperibus Jeſu Chriſti.

Cap. quartum ſignificatum per E. Debebamus reddere gratias infinitas bonitati Dei æterni, quòd tantà liberalitate nos docuerit modum conficiendi Cœlum noſtrum, & capaces reddiderit gratiæ tam admirabilis & inæſtimabilis. Certum eſt, qvum prima vice abſolviſſem ſecretiſſimam hanc ſcientiam, & vidiſſem veram transmutationem, attonitus

quaſi

quaſi fui, & ſæpe elevandò oculos meos in Cœlum, proſtratus fui in terram agendo gratias Deo omnipotenti. Nunc ad propoſitum.

℞. Vitrum magnum tantæ capacitatis, cujusmodi unum tibi monſtraveram Murarii, in quod pone iſtius menſtrui libras duas vel tres; claude optimè, & circula in balneo vel fimo equino, ſed cave ne in fimi mutatione circulatio impediatur, & ita circuletur per ſpatium quadraginta dierum naturalium, & tum invenies materiam tuam claram inſtar criſtalli cum hypoſtaſi in fundo, quæ erit inſtar ſerici, quam decanta cautè in aliud vitrum, ſerva bene clauſum in balneo, & habebis menſtruum vegetabile ſimplex (*ſi fuerit confectum ex ſpiritu ardente & ſale mellis, compoſitum verò ſi ex Cœlo mellifluo Pariſini & ſale mellis præparatum.*) Cœlum noſtrum tantæ virtutis eſt, ut nequeat exprimi, hôc peragimus veram calcinationem & diſſolutionem luminarium cum conſervatione humidi radicalis. Hoc eſt, quod reducet tam imperfecta quàm perfecta metalla de potentia in actum. Et quamvis videatur me tibi non delineaſſe figuram vitri, ſcio tamen, & reminiſcor,

ſcor, me horum quædam reliquiſſe in ædibus tuis, aliaque plura de cucurbitis noſtris, quorum quodlibet bonum eſt. Gubernabis teipſum juxtà tuam diſcretionem, quum ſufficienter tibi aperuerimus viam veritatis in hoc capite.

Ex Receptis obſervamus.

1. Menſtrua hujus ſeptimi generis à ſuperioribus ſimplicibus differre non in materiis, nec conficiendi modis, ſed ingredientium ponderibus & uſu.

2. Menſtrua hæc non tingere diſſoluta ſua, quod alias menſtruorum compoſitorum proprium eſt. Omnis quidem mercurius vegetabilis ſuum proprium in ſuo ventre continet ſulphur tingens & ſibi & aliis ſufficiens, uti libro tertio & præſertim libro quinto demonſtrabitur, nihilominus quatenus rebus magis tingentibus non acuatur, dicimus, quemcunque ſpiritum vini phil. carere tincturâ.

VIII. Genus.

Menſtrua vegetabilia compoſita ex menſtruis vegetabilibus ſimplicibus, & argento vivo vulgi vel reliquis metallis.

41. Ignis Gehennæ Triſmoſini ex ſpiritu vini phil. & mercurio ſublimato,

Pag.

Pag. 7. aurei Velleris Germ.

℞. ALuminis calcinati, nitri, ana partes duas; ſalis toſti partem unam, miſce, recipe hujus mixturæ & mercurii ſublimati ana libram unam, ſublima lege artis, ſublimatum cum nova mixtura ſalium miſce & ſublimà, idque repete tertia vice. Huic mercurio ita ſublimato & pulveriſato affunde ſpiritum Vini (*phil.*) quem abſtrahe in balneo ad oleitatem, cohoba aliquoties, & quartâ vice aſcendet mercurius unà cum ſpiritu vini, deſtillatum rectifica; donec poſt ſe nullas relinquat feces, & erit aqua ardens inſtar ignis Gehennæ. Hanc aquam porrò rectifica ex cineribus usque aſcendat nullâ relictâ reſidentiâ; ultimò deſtilla per chartam ſeptuplicem ex balneo, & habebis aquam verè ſpiritualem quam vaſe optimè clauſo ſerva quia valdè volatilis eſt.

Annotationes.

GEnus proximè antecedens annumeratur quidem circulatis majoribus, ſive menſtruis vegetabilibus compoſitis; quoniam iſtius generis menſtrua diſſolvendi viribus quidem præſtant cæteris menſtruis ſimplicibus, non tamen tincturâ; Quâ

tam hoc, quàm illa carent. Jam verò qui dabimus, præſtantiora erunt; diſſolvent non tantùm, ſed diſſolvendo inſuper tingent res in iis diſſolutas, adeoq; meliores efficiet. Non tantùm extrahent rerum eſſentias, ſed corpora tota tranſmutabunt in magiſteria. Inter hæc primum obtinent locum aquæ mercuriales vegetabiles ex argento vivo vulgi & menſtruis vegetabilibus ſimplicibus compoſitæ. Adepti enim complures argentum vivum vulgi dixere apertum metallum, ſic edocti per experientiam; ſolvitur enim citiùs reliquis metallis, ariditatêq; ſua magis temperat unctuoſitatem ſpiritûs vini phil. quàm individua in antecedentibus menſtruorum generibus hactenùs adhibita. Hac de re audite Philoſophos, & præ cæteris celſum Paracelſum Adeptorum facilè principem, qui, ſi metalla, *inquit*, intendis in magiſterium convertere, & totum corpus planè in eſſentiam tingere, oportet, ut accipias præcipuum & apertum metallum, cui reliqua omnia in natura cognata ſunt, idque in ſua matrice quæ in aqua ſita eſt, & mater omnium metallorum appellatur (*circulato minore ex ſale com. Paracelſi*) corrumpas, à ſuperfluis expurges & in primum Ens liqui-

dum

dum reducas, hoc eſt, Acetum acerrimum metallicum, primum Ens mercurii. *Libr. X. Arch. cap. 3. pag. 37.*

Quemadmodum ex herbis (veluti ex vite) eſſentia temperata educitur, qua ipſâ ex omnibus herbis & radicibus eſſentia extrahi poteſt, adeò, ut mercurius vini non ſuam propriam naturam, ſed ejus cum quo eſſentificatur, oſtendat. Pari ratione ex metallis & mineralibus, ſimilis mercurius vel ſpiritus ex aperto & medio metallo mercurio extrahitur. *Libr. X. Arch. pag. 39.* Mercurius vivus mater eſt omnium ſeptem metallorum, & meritò mater metallorum dici debet, eſt enim metallum apertum. *Libro de rebus naturalibus pag. 87.*

Quare recolite ea, quæ ſuperius dicta ſunt de ſemiperfectis generatis naturalibus, inter quæ unum eſt mercurius vivus, qui non in compactionem perducitur, ſed in liquiditate relinquitur; præterea ſciendum, quamlibet rem generatam, quæ aperta eſt, ut argentum vivum, eſſe ſimilem domui non clauſæ, in quam quilibet intrare poteſt. Ita enim mercurius patet, ut quilibet medicus ex eo accipere poſſit, quæ velit, ſed de auro, argento, ſtanno,

no, &c. non ita ſe res habet, illa enim janua eſt clauſa per coagulationem, donec per artem fiat apertio, diſſolutio, & reductio in primam materiam, quæ quidem multa impedimenta habent, quæ in mercurio non ſunt, eſt enim patens, nec indiget niſi directione præparationis. *Tract. 2. libri. 2. de morbis metallicis. 723.*

Baſilius adſtipulatur Paracelſo, inquiens: In principio generationis primum omnium eſt argentum vivum apertum, ac leviter coagulatum, quoniam parùm ſalis ipſi communicatum habet, ideò magis ſpirituale eſt quàm corporeum, cætera metalla derivata à ſua eſſentia plus ſalis habent, ideò magis corporea ſunt reddita. *Libro de Rebus natur. & ſupernat. cap. 2.*

Chortalaſſæus idem teſtatur, dicendo: Varii coloris argentum vivum extat, album, ſubcæruleum, griſeum, nigricans, aliud pigrum, aliud velox, in ſeipſo tamen metallum apertum, & facilè transmutabile corpus habet. *Cap. pag. 359. Volum. ſexti Theat. Chym.*

Ne autem deſperes in inquirendo ſulphure, *inquit Sendivogius*, tibi ſacroſanctè dico, illud in auro & argento eſſe perfectiſſimum, ſed

ſed in argentō vivo facillimum. *Pag. 213. libr. de ſulphure.*

Ex veteribus addam Arnoldum qui ita lib. 1. cap. 7. Roſarii. Medicina eſt tam in corporibus metallicis, quàm etiam in argento vivo ſecundùm naturam, cùm unius ſint reperta naturæ; ſed in corporibus quidem difficilius, in ipſo vero mercurio vivo propinquiùs, non autem perfectiùs. Ex ſolo argento vivo faciliùs & propinquiùs non perfectiùs invenitur, cum ipſe ſit pater omnium iſtorum luminarium, & omnium liquabilium, ab ipſo ſiquidem omnia ſunt, & ideo in ipſum omnia reſolvuntur, quoniam natura naturam amplectitur propriam, amicabiliùs, magiſque gaudet cum ea, quàm cum extranea. In ipſo namque eſt facilitas extractionis illius ſubtilis ſubſtantiæ, &c.

Inter metalla igitur nullum datur, quod citiùs coeat cum vini philoſ. ſpiritu, faciliuſq; alteretur, quàm argentum vivum, quippe quo nomine pro metallo aperto ab Adeptis habitum fuit; metalla, & cætera corpora mineralia difficillimè diſſolvuntur à vini philoſ. ſpiritu; verùm ſemel huic ſpiritui connexa, æquè ac mercurius commutantur in tertium quid,

 nun-

nunquam diviſibile in conſtitutiva ſua, videlicet metallum & ſpiritum. Metallum hoc apertum, ſalium aciditate quandoq; magis apertum reddidere, ſic Trismoſinus pro igne ſuo Gehennæ aliquoties ſublimavit mercurium communem. Summè tamen cavendum eſt, ut ejusmodi menſtrua ex mercurio ſublimato confecta diuturniori circulatione, vel repetitis cohobationibus ab omni liberentur ſalium aciditate dulcificando, cum verò operatio hæc ſit periculi plena, imò contra menſtruorum vegetabilium regulam, quæ quodcunque excludit acidum; ideò conſultum duximus, tyronibus tutiùs eſſe, mercurio crudo uti, quàm ſublimato. Horum loco itaq; commendabimus menſtrua ex argento vivo crudo confecta.

42. Mercurius alchymicus Riplei.
In Concord. Raym. & Guidon.

℞ MErcurii crudi bene purgati unciam unam, noſtri igniti Tartari ſeu ſalis vegetabilis ſuperioris (*in quinto genere ſub* No. 23.) reſervati uncias tres, & conterantur ambo ſimul optimè ſuper marmore, donec incorporentur, tunc ponas in tepido balneo, & totum diſſolvatur in lac

quod-

quoddam album. Totum iſtud ponas ſuper libram mercurii crudi, & diſſolvatur totum in ſimile lac, & ſic facies in infinitum. Hic mercurius diſſolutus in balneo putrefiat, poſteà deſtilletur in cineribus primo igne leni, & aſcendet quædam aqua inſipida, quæ abjiciatur: Tunc igne magis aucto, aſcendet alia aqua magis ſpiſſa, quæ quidem aqua diſſolvit omnia corpora, putrefacit, mundat & figit ea; ad extremum vehementiori igne oleum aſcendet aurei coloris, quod pro fermento rubro diſſolvendo, & pro Elixire rubeo multiplicando conſervari debet, eſt enim noſtrum aurum ſingulare, nondum à natura fixatum.

Alibi loco Tartari igniti, (id eſt, ſpiritus vini phil. in ſale Tartari, exſiccati, vel ſalis armoniaci vegetabilis ex ſale Tartari confecti, ſed nondum ſublimati) uſus eſt Ripleus aliquando menſtruo quodam vegetabili ſimplici, quocum compoſuit aquam mercurii exaltatam, ut ſequitur;

43. Aqua mercurii exaltata Riplei.

Cap. 12. Philorcii.

℞. Nigrum nigrius nigro & deſtilla aquam, & fortifica illam cum pipere, ſquilla, pyrethro, euphorbio,

ſolatro, anacardo, granis Paradiſi, ſtaphiſagria & ſimilibus in acuitate. Hoc verò ſecretum eſt magnum. ſumatur aqua quintæ fortificationis, & deſtilletur, & ponatur ſuper mercurium, ut natet deſuper per ſpatium duorum digitorum vel trium, & obturato vaſe, ne reſpiret, ponatur mercurius in balneo ad ſolvendum per menſem, quod autem ex eo ſolutum fuerit, evacuetur in aliud vas & ſervetur. Nova autem aqua fundatur ſuper mercurium non ſolutum, & procede, ut ſuprà, ſic continuando, donec habeas libram unam mercurii diſſoluti. Tunc pone diſſolutum ſimul in balneo per quindecim dies, & pòſt hoc deſtilla, & quod aſcendet, ſeorſim ſerva in vaſe, ne reſpiret, & ſuper fæces remanentes pone novam aquam, & procede per balneum, ut ſuprà, & hoc opus continua, donec totus mercurius exaltetur. Non eſt autem hoc opus inertium & pigrorum. Vocatur autem iſta aqua ſic exaltata apud philoſophos multis nominibus, eſt enim *Lac Virginis, Aqua roris Maji, & Aqua mercurii.*

Nigrum nigrius nigro & vinum phil. eſſe ſynonyma ſuperiùs probavimus ex Lullio; iſtius aquæ vel ſpiritus fortificationem ſive Acuitionem

tionem cum pipere, ſquilla, &c. docuimus in ſecundo genere. Mercurius autem, licet ſit metallum apertum, ſatis tamen difficulter diſſolvitur in prædicto menſtruo ſecundi generis, quò fortiora autem menſtrua vegetabilia ſunt, eò citiùs etiam ſolvitur, exemplum habebis in ſequenti aqua glorioſa Lullii, ubi mercurius diſſolvitur ſpatio ſex dierum in cœlo vinoſo Lullii, ſexti generis menſtruo.

44. Aqua glorioſa argenti vivi Lullii.
In Teſtam. Noviſſimo.

℞. ARgenti vivi vulgi libram unam, & pone in vaſe vitreo, & ſuperpone de vegetabili menſtruo (*ſuperiùs in ſexto genere ſub* No. 30. *deſcripto*) quod ſupernatet per quatuor digitos, pone in balneo vel fimo per ſex dies, & totum diſſolvetur in aquam glorioſam, eleva menſtruum per balneum lene, & in fundo vaſis remanebit tibi lumen perlarum & anima metallorum. De hoc intelleximus *in cap. quod incipit*, Oportet nos cum eo incipere & cum eo finire. Tunc accipe illam aquam glorioſam argenti vivi, quæ erit libra una, & miſce cum libris duabus de menſtruo vegetabili cœlificato (*de Cœlo vinoſo à nobis ſub* No. 30. *ſic dicto*)

& totum fiet una aqua, cum qua diſſolves omnia corpora tam perfecta quàm imperfecta pro creatione ſulphuris noſtri.

Eodem ferè modo præparat menſtruum, quod incalcinatum vocat.

45. Menſtruum incalcinatum Lullii,

In Experim. XXXIV.

℞. Mercurii vulgaris, qui ſit advectus ex Hiſpania inter pelles ſignatos ſigillo hiſpanico, ne quid ſophiſticationis contineat, ipſum per camuſcæ pellem tranſmitte, mox aquam accipe mercurialem, extractam à mercurio per magiſterium, ut te docuimus in experimento trium vaſorum, ùt ſcis; atque ita ſolve mercurium. Cùm autem totus fuerit ſolutus, aufer ab illo aquam per balneum, & remanebit in fundo vaſis mercurius in forma olei. Hoc ergo utemur ad incerandum (*circulandum potiùs*) in noſtrum cœlum ſive noſtrum menſtruum cœlificatum. Accipe igitur quatuor libras menſtrui cœlificati (*cœli vegetabilis ſub* No. 17. *in quinto genere deſcripti*) & ūnam libram prædicti mercurii in oleum redacti, ac ſimul invicem conjunge, tum demum incalcinatum menſtruum habebis, quo diſſolves duo luminaria

naria ad conſervationem ſuæ formæ, non ſolùm eam conſervando, verùm etiam propagando eam in infinitum.

Hujus menſtrui receptum clarum eſt; exponendum tamen eſt, quid ſibi velit per aquam mercurialem extractam per magiſterium trium vaſorum, cujus menſtrui deſcriptionem ita legimus.

46. Aqua mercurialis per magiſterium trium vaſorum Lullii,

In Exper. XIII.

℞. MErcurium Hiſpaniæ, qui cum ſigillo Hiſpaniæ in veſicis advehitur, ne ſophiſticetur: Ipſum ſublimabis hoc modo: Accipe vitriolum deſiccatum ab omni phlegmate, & ſalem communem præparatum, & crepitatum, ſive priùs igne aduſtum, conjunge cum his duobus mercurium terendo quàm optimè, poſtmodùm in vaſe ſublimabis in principio igne levi, poſteà augebis ignem, quouſque perfectè ſublimetur. Frigefacto vaſe collige ſublimationem cautè, caveas tibi à fumoſitatibus, ſunt enim venenoſæ, ſublimatum quàm optimè imbibas oleo tartari (*per deliquium*) & calce viva. Deinde materiam intra retortam con-

 ſtitue,

ſtitue, ſubminiſtrando ignem, donec vivus ipſe mercurius in recipientem emanaverit. Iterum ut ſuprà, cum novis iisdem materiis ſublimabis, denique ut ſuprà, per retortam vivificabis. Hoc pacto iteretur magiſterium quater. Recipe igitur hunc mercurium ſic præparatum, & cum aqua vitæ (*philoſophica*) fervere facias, deſiccatum transmitte per corium capræ. Recipe igitur hunc mercurium, & illum conſtitue in vaſibus (*tribus aludelibus*) quorum alterum alteri ſit firmiter & fortiter annexum, ac undique forti luto ſapientiæ coopertum; poſteà conſtitue furnum, in quo apte hæc vaſa collocentur, ita ut omnia æqualiter ignem habere poſſint, ſed recipiens nullo pacto ignem ſentire debet, ſic etiam roſtrum primi vaſis, per quod mercurius debet intromitti extra furnum ſupereſſe debet. Subminiſtra poſtea ignem dictis vaſis, ut candeſcant, & intus & extra fiant ignita, poſtea per cannam ſupereminentem extrà furnum immitte mercurium, ac protinus claude os cannæ cum bombace, & propter aſperitatem ignis brevi tempore pars ipſius mercurii tranſibit in recipientem, una pars verò in ſimilitudinem aquæ, ſepara aquam à mercurio, & ſerva,

va, quod verò remanet vivum, iterum injicito in vas dictum ut ſuprà toties, donec per ignis aſperitatem totum tranſeat in aquam, ſingulis vicibus evacuando recipientem in aliud vas, & clauſum optimè conſervabis. Poſteà ℞. hujus aquæ uncias quatuor, & unciam olei ſive ſalis primi experimenti (*ſalis tartari ſpiritu vini phil. impregnati*,) & ſimul cum dicto ſale tranſmitte, deſtillando illam aquam per cineres igne lentiſſimo à principio, poſteà in fine ignem augendo donec ampliùs non deſtillet. Deinde recipe novum ſalem, vel oleum ejusdem primi experimenti, & conjunge cum illa aqua paulò ante deſtillata, ac iterum per cineres, ut ſuprà, deſtillando tranſmitte. Hoc autem magiſterium quinquies iterabis, ſingulis vicibus cum unciis tribus dictæ aquæ commiſcendo unciam unam dicti ſalis, vel olei primi experimenti, deſtillando ut ſuprà per cineres eodem gradu ignis, ac eodem, quo ſuprà, pondere tam aquæ, quàm ſalis ſive olei. Atque hoc pacto, auxiliò Dei, habebimus aquam mineralem, ac vegetabilem unitam ſimul, quæ poteſtatem habet diſſolvendi mercurium & cuncta metalla, præſertim duo luminaria. Ad cujus aquæ multiplicationem

hoc

hoc pacto procedendum eſt. ℞. Unciam unam mercurii purgati, & uncias quinque aquæ acutæ dictæ *(modo præparatæ)* conjunge hæc duo ſimul in bocia parva, quam claude optimè, tum protinùs mercurius diſſolvetur, quam diſſolutionem ſtatue in urinali parvo, cum alembico & recipiente, juncturis bene clauſis, deſtillando per cineres, & totum in aquam tranſibit, relicta in fundo vaſis aliqua terreſtreitate nullius momenti. Hâc ergo ratione dictam aquam multiplicare poteris, quantum libet, videlicet accipiendo ipſius quinque partes, & unam mercurii purgati, diſſolvendo priùs per alembicum, ut ſuprà deſtillando.

Mercurium ſublimatum, ut communi modo purgetur, revivificat per oleum tartari & calcem vivam; jam purgatum digerit in aqua vitæ, putà philoſophica; communis enim hîc nihil prodeſſet vini ſpiritus, ubi in hac digeſtione cum aqua vitæ phil. argento vivo adhæret multum unctuoſitatis permanentis, maximè illud alterantis, deinde iſtud injicit diverſis aludelibus invicem ſibi & recipienti connexis & ignitis, ut convertatur in aquam mercurialem. Modum deſtillandi per vaſa ignita apud

apud adeptos frequenter in uſu fuiſſe paſſim invenio, verùm num abbreviationum, vel exquiſitioris vel brevioris elaborationis, vel alterius mihi incognitæ methodi cauſâ hunc excogitaverint, me latet. Baſilius libr. Particularium, in Particul. ſolis *non mercurium quidem, ſed aurum aquâ phil. aliquoties extinctum deſtillat per vas ignitum in liquorem rubeum.* ℞. Auri ſulminantis, *inquit*, partem unam, florum ſulphuris partes tres, leni igne calcina ad ſulphuris conſumptionem uſque, materiam ignitam extingve in ſpiritu vini, guttulis aliquot ſpiritûs tartari (*menſtrui vegetabilis ex ſale tartari*) acuato. Decanta ſpiritum, & pulverem, ad ignem ſicca; cui exſiccato iterum adde partes tres florum ſulphuris, calcina & extingve, ut anteà. Hoc opus repete ſexies, ut auri pulvis fiat butyri inſtar mollis & pingvis, qui cautè eſt exſiccandus, quoniam parvo liqueſcit igne, pulverem hunc parumper calefactum injice in retortam tubulatam, beneque ignitam, & tubulo ſtatim clauſo deſtillabis guttas rubeas cadentes in optimum vini ſpiritum in recipiente propoſitum. *Si aurum in Vini phil. ſpiritu aliquoties extinctum ſit molle ac pingve, quidni*

ni etiam hoc fieret in mercurio vulgi, digeſto juxta receptum, in eodem vini ſpiritu? At eſto quòd Lullius ſibi tantummodò propoſuerit, argentum vivum redigere in liquorem acidum communem, ex hoc tamen, addendo ſal tartari primi experimenti, componit menſtruum vegetabile quinti generis, cum quo argentum vivum vulgi diſſolvit, & in aquam mercurialem redigit. Hâc mercuriali aquâ denuò mercurium communem diſſolvit & abſtrahit, ut maneat in forma olei, quod mercurii oleum in cœlo vegetabili diſſolutum circulat, circulatum verò menſtruum incalcinatum vocat. Loco olei mercurii ſi ſumas mercurium crudum in veram primam materiam mercurii redactum, & hoc ſale armoniaco mercuriali cœlum vegetabile acuas, idem, imò multò meliùs conficies menſtruum incalcinatum. Modus conficiendi ſulphur naturæ argenti vivi vulgi ſequens eſt:

Sal harmoniacum mercuriale, ſive Mercurius mercurii Lullii,

In Exp. XVIII.

℞. MErcurium bis ſublimatum cum vitriolo & ſale; & ipſum ſublimatum conſtitue ſuper laminam ferream optimè

optimè priùs contritum; cum eo jungas duas uncias ſtanni calcinati, & ſtatue in loco humido & diſſolvetur. Iterum ſublima,& pone ſuper laminam ferream, ut ſuprà, & totum diſſolvetur, atque hoc pacto potes tantum mercurii diſſolvere, quantum volueris. Poſteà accipe hanc aquam; & eam ſepties rectificabis per cineres, vel donec ampliùs terreſtreitatem non emittat, poſteà deſtillabis eam per balneum igne lento, ac ex decem partibus deſtillabis unam, quæ nullius eſt utilitatis, eſt enim phlegma, quod contraxit ex loco humido, mox ſcias pondus aquæ remanentis in fundo, & quaternis quibusvis unciis apponas ſingulas uncias de ſale vegetabili primi vel ſecundi experimenti, nam ſunt ejusdem vigoris, deinde deſtillabis per cineres calidos cum alembico & recipiente, juncturis optimè clauſis, quæ cum deſtillata fuerit tota, iterum illi novum ſalem adjunge, ſervato eodem pondere, quo ſuprà, tam ſalis quàm aquæ, atque eam denuò deſtillabis, ut ſuprà, atque hoc eodem modo quater deſtillabis, adjuncto ſingulis deſtillationibus novo ſale, ut ſupra, ac deſtillando per cineres, atque ita habebis aquam mercurialem ad omnes phyſicas operationes aptam.

aptam. Cæterùm accipe mercurium vulgi, lotum cum aceto & ſale, & tranſactum per pellem camuſciæ; illum pone in vaſe, & ſi de mercurio fuerit pondus unius unciæ, illi quatuor uncias adjunge prædictæ mineralis aquæ & ſuperpoſito antenotorio ſuper cineres, ſine, ut leviter bulliat, & breviter totum diſſolvetur, quam diſſolutionem evacuabis transferendo in aliud vas, cum cautela, ut ſi qua pars reliqua ſit terreſtreitatis in fundo, ſeparetur à dicta diſſolutione, nec enim eſt utile transmitti in dictam aquam. Hoc autem modo diſſolvere potes de mercurio, quantum volueris. Præterea accipe prædictum mercurium diſſolutum, & putrefacito per 30. dies in balneo vel fimo calido, quod in denos quosque dies transmutari debet, ut calor continuus perſeveret, nec extingvatur. Factâ putrefactione remove vas, & appoſito alembico cum urinali & receptorio, juncturis bene clauſis, deſtillabis per balneum totam aquam, mercurius autem remanebit albus in vaſe, ſicut nix. Tum illi tantum ſuperinſunde de hac aqua, quam nunc deſtillaſti, ut ſupernatet quatuor digitis, reliquum aquæ ſervabis in ſuo vaſe optimè clauſo, in loco frigido. Mox ſuperpoſito

ſito vaſi ſuo antenotorio, juncturis obſtructis, pone in putrefactione per diem naturalem. Poſteà amoto antenotorio, & ſuperpoſito alembico cum recipiente bene clauſo, deſtillabis per cineres, & augebis ignem, ut anima tranſeat in ſuam deſtillatam aquam. Poſtremò ceſſante deſtillatione, ſine vas frigeſieri, amove recipientem, & ſervato firmiter clauſum, nam quod intùs deſtillatum eſt ſpiritus animatus. Materiæ verò remanenti in vaſe, id eſt, urinali, ſuperinfunde iterum de aqua deſtillata tantum, ut ſupernatet quatuor digitis & annexo antenotorio vas conſtitue in putrefactione, ut ſuprà, ac ſubinde amoto antenotorio viciſſim & ſuperpoſito alembico cum ſuo recipiente, quo ſpiritûs animati alteram partem ſervaveras, juncturis optimè clauſis, iterum per cineres deſtillato, ac ultimò ſimiliter ignem augebis, ut in deſtillatam aquam anima tranſeat, ut ſuprà. Poſt frigefacto vaſe in receptorio ipſum ſpiritum animatum conſerva, ut ſupra, optimè clauſum, ac remanenti materiæ in fundo iterum infunde de nova aqua, ut ſupra & putrefacies, ut ſupra, per cinerem deſtillando. Spiritum in idem receptaculum transmitte, ubi alterum ſervaſti. Hoc

pacto

pacto iterabis magiſterium toties, quouſque corpus remaneat mortuum, nigrum, omnique humiditate deſtitutum, quod hoc ſigno comprobabis; accipe modicum de corpore illo nigro ſive terra, & pone ſuper laminam ignitam, & ſi videbis nullum fumum emittere, neque ab igne evolare, tunc accipe ipſam terram, & pone in parvula pila optimè lutata, & vitrea, atque ore optimè clauſo, eam conſtitue in ignem reverberationis per 24. horas. Poſt ipſam terram calcinatam remove, & ſterne intra cineres calidos optimè clauſam, ne aliquam humiditatem attrahat. Cæterùm accipe aquam animatam, atque eam per cineres ſepties rectificabis, quam aquam animatam & vivificatam divide in duas partes, quarum altera utemur ad vivificationem terræ, altera verò ad diſſolutionem ſolis & lunæ. Accipe ergò alteram partem dictæ aquæ, & ſcias pondus terræ ſuperiùs ſervatæ, contere priùs, pone in urinali, deinde ſuperinfunde illi de prædicta aqua partem quartam ſui ponderis, & annexo antenotorio bene clauſo, pone vas in balneum, ut aquam balnei non attingat, ſed ſolo vapore materia calefiat, atque ita permaneat per quatuor dies. Deinde amo-

to antenotorio, & ſuperpoſito alembico deſtillabis per cineres lento igne ad ſimilitudinem ſolis, & emanabit humiditas quædam inſipida, quam projicito, nihil enim valet. His peractis iterum imbibe cum quarta parte ſpiritûs animati, ut ſuprà, digerendó ut ſuprà, & per cineres deſtillando, ut ſuprà, humiditatem. Hoc pacto toties magiſterium hoc reiterabis, donec totum corpus ſuam humiditatem ſive animam reaſſumpſerit, & album remaneat inſtar nivis, quod corpus extrahe & ſiccabis, & contere, contritum in parvam bociam conſtitue quam optimè lutatam luto ſapientiæ, & obſtructo ore ipſius bociæ cum bombace, ipſum vas collocabis in furno cinerum; ſed adverte, quoniam ſi ignis ſit nimis violentus, materia tranſibit in oleum, nec poterit ſublimari, & periculum erit, ne vas frangatur, quod nobis accidit; id quod te admonitum volumus, ut ignem levem perſequaris, donec materia ſublimetur. Hoc etiam notabis, hanc ſublimationem etiam poſſe fieri in igne turris (*athanoris*) eoque non ſublimabitur materia, niſi ſpatio trium vel quatuor dierum.

Quæ quidem ſublimatio erit albiſſima; ſicut

cut ſquammæ piſcium, vel tanquam talcus. His peractis extrahe cautè magneſiam, materiam primam vulgaris mercurii noſtri, ſalem noſtrum armoniacum, ſulphur noſtrum; quod ſervabis in parvula bocia bene clauſa intra cineres calidos inſtar ſolis, quod autem in fundo remanebit,& non poterit ſublimari, projicito, quia nullius eſt valoris ob evacuatum pretioſum ſemen.

Hîc mercurium cum Jove calcinato ſuper laminam ferream diſſolvit per deliquium, cum quo ſal vegetabile primi vel ſecundi experimenti (ſal tartari ſpiritu vini phil. impręgnatum vel in ſal harmoniacum vegetabile ſublimatum) *in æquali pondere* (per vices tamen) *cohobat per alembicum*; (loco hujus menſtrui ſumere licitum eſt cœlum vegetabile Lullii) *menſtruo hoc diſſolvit argentum vivum vulgi, iſtúdque in oleum album redigit; ex quo oleo ſpiritum animatum extrabit, repetendo opus, uſque dum mercurii terra remaneat nigra, fixa & abſque fumo in lamina ignita. Terram hanc exanimatam atque reverberatam, imbibendo eam quarta parte ſpiritûs animati ſepties rectificati, revivificat, uſque facta ſit alba & volatilis, quam tum ſub-*

ſublimat in ſal harmoniacum mercuriale, cujus confectio ab antecedentibus ſalium harmoniacorum deſcriptionibus non differt; quod ſi cum cœli vegetabilis Lullii partibus quatuor permiſceatur, menſtruum inde fit quod dicitur incalcinatum, eòq; fortiùs, quo ſal harmoniacum iſtud eſt oleo fortius, quod ſi autem hæc prima materia mercurii circuletur per ſuum tempus, menſtruum perficies, quod cœlum mercuriale dici meretur.

Guido menſtruum incalcinatum præparat non ex mercurio vulgi, ſed metallorum, ſolis vel lunæ.

47. Menſtruum pro lapidibus pretioſis Guidonis, *Pag. 92. Theſauri. Chym.*

℞. MEnſtrui vegetabilis acuati (*ſub* No. 38. *vel* No. 39. *in ſeptimo genere deſcriptis*) partes quatuor, olei mercurii ſolis vel lunæ partem unam, miſce. *Alibi oleum mercurii metallorum pag. 84. deſcribit hoc modo.* ℞. Mercurii ſolis (*cujus deſcriptionem dabimus inferiùs, libro tertio*) libras tres, leonis rubei (*auri ſublimati, de cujus præparatione ſuo loco, in libro ſecundo*) uncias duodecim, vel in æquali pondere, miſce optimè, pone in cucurbita cum ſuo alembi-

co, luta bene, & augendo ignem per gradus, ſublima, & partim mercurius aſcendet vivus, partim in forma ſublimati albi vel cineritii, & circa partem inferiorem vitri, citrini coloris, mercuriumvivum iterum admiſce ſublimato, iterumque ſublima, idque toties donec totus mercurius ſit ſublimatus. Quem ita ſublimatum pone in phialis fundi latioris, & in quâlibet uncias octo ad putrefaciendum in balneo per menſem & dimidium, & denuò per menſem & dimidium in balneo rorido, & ſublimatus mercurius ſolis reſolvetur in oleum nigrum, quod rectifica per alembicum, primò igne leni, deinde fortiori, tandem fortiſſimo, ita habebis oleum mercurii ſolis.

Sed præter mercurium, metallum illud apertum, etiam ex reliquis metallis etiamſi magis occluſis hujus generis menſtrua confici poſſunt, cujus exemplum habemus in menſtruo lunari Lullii.

48. Menſtruum lunare Lullii, *In Experimento XXIV.*

℞. MErcurium vulgi, atque illum lavabis cum aceto, poſtquam ejus terreſtreitas remota fuerit, tranſeat per corium camuſciæ; deinde illum pone in

illa

illa tua vaſa, quorum formam ſuperiùs habuiſti (*ſub* No.46.) in iſtis igitur vaſis mercurium conſtitues, ac deſtillabis toties, donec totus tranſeat in aquam, ut ſuperiùs te docui. Deinde accipe uncias quatuor hujus aquæ mercurialis, & in ea diſſolve unciam unam mercurii vegetabilis ſecundi experimenti (*ſalis tartari ſublimati, ſive ſalis harmoniaci vegetabilis ex ſale tartari confecti*) fac ut tranſeat per alembicum ſimul cum prædicta aqua mercuriali, poſteà in quaternis quibusque unciis aquæ, fac ut diſſolvas ſingulas uncias mercurii, ut ſuprà, præparati (*vegetabilis*) pone in putrefactione per octo dies, deinde deſtillabis per cineres, ultimò ignem augebis; ita ut tranſeat in id, quod deſtillatum fuerit, in quo ſolve mediam unciam argenti cupellati, deinde putrefac per tres dies, poſtea deſtilla per cineres, ultimò augebis ignem aliquantulum, ut per aëream reſolutionem tota claritas tranſeat, vel albedo ipſius lunæ in hac tali deſtillatione,

Non totum argentum, ſed ejus partem volatiliorem in ſalium harmoniacorum confectionibus, (ſpiritum animatum dictam) extrahit menſtruo trium vaſorum ſub No.26.

jam

jam deſcripto, cum ejus deſcriptione ibidem elucidatâ; quæ in Recepto præſenti obſcuriora ſunt, illuſtrare potes. Aliquando ſpiritum animatum lunæ, & ſpiritum animatum ſolis invicem conjungit & circulando redigit in menſtruum admirabile, hoc modo.

49. Circulatum majus vel acetum acerrimum Lullii.

In Experimento XXV.

℞. MEnſtruum vegetabile ſimplex de tribus individuis *ſuperiùs ſub* No. 26. *deſcriptum.* Deinde recipe lunam, eam calcinabis cum mercurio, deinde illud præcipuè advertas, ut ex luna calcinata mercurius totus removeatur; ac eodem modo calcinabis ſolem cum mercurio, poſteà totus mercurius removeatur ab eo prorſus: Singula hæc duo corpora ſingulis per ſe ſeparatim patellis vitreis ſtatue, ac illis ſingulis per ſe ſeparatim ſuperfunde de melle deſpumato, miſcendo optimè calces duorum corporum cum melle ſuper cineres, ut bulliat. Poſteà aquâ deſtillatâ calidâ lavando, ab ipſis calcibus mel ipſum removebis, & calces remanebunt in fundo vaſis. Pòſt ipſas calces melle iterum commiſcebis bulliendo, ut ſuprà, ac co-

chleari

chleari commiſcendo, ut ſuprà; atque hoc pacto ter tuum opus iterabis tam in calce lunæ, quam ſolis. Accipe poſteà hæc duo corpora calcinata & lota, & conſtitue in vas ſolutorium per ſe ſeparatim, & illis ſuperinfunde de menſtruo ſuperiori cœlificato (*de tribus individuis*) tantum, ut ſupernatet tribus digitis, claude vas antenotorio, juncturis optimè clauſis cum cera gummata, ut nullo modo reſpirare poſſit: Statue illum in balneum per diem naturalem, ut leniter bulliat, poſtmodum per duos alios dies pone ſuper cineres, ſine ut leniter bulliat, ut ſuprà. Tum partem ſolis, quæ diſſoluta fuerit, ſeparatim in aliud vas per ſe evacuando transferas, quæ ſolutio coloris erit flavi. Sic etiam diſſolutionem lunæ per ſe ſeparatim elicias & transferas in aliud vas proprium, quas diſſolutiones ſingulas ſingulis in vaſis, ut ſuprà, in balneo conſervabis. Lunæ autem diſſolutio erit coloris cærulei vel viridis. Terram verò tam ſolis quàm lunæ inſolutam deſicca ſuper cineres: Quo facto, iterum cuique ſuperinfunde de novo menſtruo circulato, & clauſo vaſe antenotorio, ut ſuprà, in balneum collocabis, & leviter bullire facias, ut ſuprà, poſteà eandem

bullitionem proſequere ſuper cineres: Poſtremò diſſolutionem cujusque corporis, ut ſuprà, decantabis in ſuum vas transferendo, ubi ſuperiores aliæ diſſolutiones ſervatæ fuerint per ſe ſeparatim. Hoc autem magiſterium toties iterabis, quousque ſol totus & luna tota diſſolventur. Has verò diſſolutiones per ſe ſeparatim putrefacias ſpátio 40. dierum, putrefactione facta ſingulas diſſolutiones ſingulis urinalibus ſeparatim conſtitue cum alembicis, & recipientibus obſtructis, juncturis quamoptimè clauſis, ac in balneo priùs deſtillabis totum menſtruum, corpora verò remanebunt in forma olei. Deinde iterum illis ſuperfunde tantum de ſua aqua, jamdudum deſtillata, ut ſupernatet tribus digitis; claude vas antenotorio, & pone in putrefactione per 24. horas, quibus exactis amove antenotorium, & ſuperpone alembicum cum ſuo recipiente, & juncturis clauſis deſtillabis lento igne per cineres. Ultimò augebis ignem aliquantulùm, ut in aquam transeat aër (*ſpiritus animatus.*) Poſtremò itidem majori ignis gradu urgebis, donec in aërem tranſcendat ignis (*anima magis viſcoſa*) frigefactis vaſis ſuperinfunde iterum remanenti

mate-

materiæ de nova aqua ſervata, ſpiritu animato priùs cujuſque corporis in ſuo recipiente bene clauſo, ne reſpiret, claude iterum urinale cum antenotorio, putrefaciendo, ut ſuprà, ac poſtremo per cineres deſtillabis ut ſuprà, ultimò, ut ſuprà, ignem augebis. Sic magiſterium iterabis toties, quouſque utraque corpora ſolis & lunæ ſeparatim per aëream revolutionem transmittantur per alembicum. Quod ſi tota hæc corpora non tranſibunt per deſtillationem, parùm quidem remanebit, quod ſervato pro reliquis experimentis. Cæterùm accipe ipſum ſpiritum animatum ſolis, illum rectifica per ſe ſæpiùs per cineres, ſed cave, ne quicquam removeas de terreſtreitatibus, quæ ſingulis rectificationibus remanebunt in fundo vaſis, imò potiùs ſemper ſuper eaſdem feces deſtillatam aquam reducito, quouſque ad plenum ſepties peregeris opus. Eundem autem ordinem ſervato in rectificatione aquæ lunatæ animatæ ſuperiùs ſervatæ.

His denuò peractis, conjunge has duas aquas inter ſe invicem, quæ conjunctio dicitur patris & matris, maſculi & fœminæ, viri & mulieris. Atque ſic habebis majus menſtruum animale, vegetabile & minerale ſimul junctum

ctum. Ac tria hæc in unam ſubſtantiam redacta, quod qvidem in vaſe firmiter clauſo, ita ne reſpiret, per 60. dies circulabis; peracta circulatione habebis menſtruum majus, deductum in actum, cujus tanta eſt potentia, ut nullo ſermone poſſit efferri. Hoc ergò eſt menſtruum illud admirabile, quod corpora cuncta diſſolvit, cum conſervatione formæ vegetativæ & transmutativæ. Hoc, inquam, eſt illud menſtruum in ſe tantum odoris & fragrantiæ continens, ut nihil conferri poſſit. Hoc denique eſt menſtruum reſolubile, quod innumeris penè nominibus appellârunt ſapientes, acetum acerrimum, quod aurum convertit in ſpiritum. Hæc eſt Aqua ſicca, Aqua ſolis, & Aqua vitæ.

Pariſinus menſtruum hoc quod aliàs mercurium majorem vel menſtruum compoſitum vocat, hac methodo confecit.

50. Circulatum majus Pariſini,

In Apertorio cap. G.

℞. LUnæ optimæ & calcinatæ uncias tres, ſolis etiam juxta cap. H. *in quo calcinationes metallorum deſcribuntur more communi)* calcinati uncias duas, ſingulis per ſe in ſuo vitro poſitis affunde E.

circulati

circulati ſive quintæEſſentiæ ſimplicis (*melle acuatæ; id eſt, cæli melliflui ſub* No.10. *deſcripti*) ad quatuor digitorum ſupereminentiam. Vaſa alembicis ſuis cæcis clauſa pone in balneo per duos, & in cineribus per alios duos dies. Cùm videris aquas quodammodò tinctas, has decanta, & diſſolutiones per ſe ſerva optimè clauſas in balneo, calcibus indiſſolutis iterum ſuperaffunde E. digerendo, & repetendo toties, donec ſolare & lunare corpus fuerint reducta in liquidam ſubſtantiam. Tum deſtilla compoſitum (*diſſolutionem*) ſolis & compoſitum lunæ in balneo, & corpora remanebunt in vitri fundo inſtar olei. Aquis verò in balneo abſtractis à dictis luminaribus, injice ſulphur vegetabile juxtà ſolis & lunæ pondera, & ſpatio duorum dierum diſſolvetur in balneo, quamprimùm autem ſulphur dictum in quolibet ſuo vaſe fuerit diſſolutùm, quodlibet affunde ſuo oleo metallico. Ne autem erres, ſcias ſulphur tuum diſſolutum eſſe iſtud, cujus præparationem docuimus *in cap. L.* hoc videlicet, quod extractum eſt à vino (*phil. aliâs ſal harmoniacùm vegetabile dictum*) Pone vaſa in putrefactione per octo dies, tum abſtrahe aquas

in balneo quamlibet per ſe, tum novæ aquæ affunde ad ſupereminentiam duorum digitorum, claude vaſa alembicis cæcis, & digere per diem in balneo, tum appone alembica ordinaria, & deſtilla leniter ex cineribus aquas, poſteà auge ignem, ut aër etiam aſcendat in aquas. Vaſibus frigefactis, affunde novam aquam ſingulis reſiduis, claude alembicis cæcis, digere in balneo per noctem, poſteà deſtilla in cineribus, ut anteà hoc toties repetes, usque extraxeris totum ſuccum duorum luminarium, ſerva terras: Sed ſignum infallibile erit, ſi ejus parùm fuerit projectum ſuper laminam ignitam, non fumet, quoniam dicta terra erit exanimata, ambas has terras invicem mixtas ſerva in digeſtione cinerum, ad recipiendum ſuos mercurios (*aëres, ſive eſſentias deſtillatas*) uti docebimus *in cap. L.* (*in confectione ſalium harmoniacorum mineralium, vel metallorum auri & argenti.*) Jam recipe ſuccos ambos dictorũ luminarium, id eſt, illorum animas vel mercurios, jam deſtillatos per alembicum, & conjunge invicem deſtillando per alembicum in cineribus, ſi verò remaneret quædam limoſitas terræ, hanc ſuperioribus reſervatis adde, & hoc facies ſexies,
ſemper

ſemper removendo limoſitates. Recipe vas amplum, vel cucurbitám cum alembico unius facturæ, in quo funde menſtruum tuum compoſitum, claudendo orificium operculo vitreo, albumine ovi, calce via, & chartâ bibulâ, hoc exſiccato, luta deinceps noſtro bitumine ex ana picis, ceræ & maſtichis, confecto & pone ad circulandum in balneo phyſico, uti tibi monſtravimus in ædibus magiſtri Angelo in urbe famoſa Veneta, cum conficeremus menſtruum ſimplex circulatum. B[illegible] circuletur per 40. di es naturales, his præterlapſis videbis menſtruum noſtrum vel mercurium criſtallo ſplendidiorem, & quovis odore magis odoriferum. Hoc menſtruum, fili, poteſtatem habet diſſolvendi duo luminaria, & reducendi de potentia in actum, & ſcias hoc ſolo, addito tamen ejus fermento rubeo vel albo, circulando conficies particularia projectionis magnæ. Hoc illud eſt de quo tractavit Raymundus Lullius, dux noſter, in ſua Epiſtola accurtatoria, inquiens: Diſſolutione ſoſis peracta, & aqua inde abſtracta in balneo, ſcias aurum factum eſſe ſpirituale, & irreducibile in priſtinum ſuum corpus, cui ſi addas centum partes mercurii vulgi, hunc congelabit

 in

in aurum verum; ulterius fili, ſi dictum aurum congelatum in gummi diſſolvatur in aqua quadam, & detur patienti cujuſcunque etiam infirmitatis, in admodum paucis diebus redibit in ſuum bonum temperamentum. Canitiem & cætera ſenectutis ſigna removet, reſtaurat priſtinam juventutem, & conſervat ſanitatem uſque ad terminum à Deo æterno præfixum. Scias etiam, ſi deſcripturus eſſem miracula ſingula (& ſanè hæc mirac[illegible]a facilè dicenda veniunt,) & ſingulos effectus, mercurio hoc peractos, de quibus, ut memini, ſatis tibi viva voce declaraverim, & expoſuerim varia dicta ducis noſtri in libro quintæ Eſſentiæ, &c.

Ex Receptis annotamus.

1. Menſtrua hæc antecedentibus omnibus eſſe fortiora, utpote aridis melioribus acuata, ideoq; non extrahere rerum eſſentias, ſed totum corpus diſſolvere in magiſterium.

2. Menſtrua hæc eſſe metallorum & mineralium magiſteria, adeoq; medicamina.

3. Variis ea & diverſis jam nobis cognitis modis confici.

4. Salia harmoniaca metallorum confici per modos ſalium vegetabilium.

5. *Quod-*

5. *Quodlibet iſtorum propriè dici* mercurium philòſophorum,*vel* mercurium mercurii,auri,argenti,ferri, *&c.* ſublimatum;mercurium antimonii, ſulphuris communis, *&c.* ſublimatum , *quoniam mercurii ſublimati vulgi inſtar,facillimè reſuſcitatur aquâ calidâ vel aceto,in argentum vivum currens auri,argenti,ferri,antimonii, &c. quemadmodum librorum ſequentium exemplis certiores futuri ſumus.*

6. *Menſtrua vegetabilia ſimplicia, ceu aquas permanentes, etiam permanere cum rebus metallicis,iisdemq; adhærere perfectiſſimè non pro medicinis tantùm,ſed pro lapidum quoq; pretioſorum confectione, imò tincturarum tam particularium quam uniververſalium. Quoad menſtrua vegetabilia ſimplicia quòd extrahant vegetabilium eſſentias, eademq; compoſita, quod conficiant magiſteria pro uſu medico,facilem impetrabimus aſſenſum; unctuoſum vero & ſummè inflammabilem vini phil. ſpiritum ex vegetabilibus & animalibus combuſtibilibus confectum, tincturæ alicujus alchymicæ eſſe conſtitutivum,aſſertio omninò paradoxa videbitur. Idcircò admonendi ſumus adeptos rejeciſſe quidem*

quidem vegetabile & animale quodcunque combuſtibile, ceu inutile quid pro tincturis ſuis: vegetabilium verò & animalium elemen- purificata, & incombuſtibilia reddita vel in ipſo opere incombuſtibilitatem aſſumentia, ſprevisse nunquam; quanquam, declaraverint ea eſſe (absq; lapidis fermento inſufficientia, quemadmodum & metalla ſola absq; menſtruis his. Metallis igitur permixta efficiunt tincturas tam particulares quàm univerſales pro metallis, teſtante Ripleo qui dicit:
Si tu ſtudes conficere aurum & argentum arte philoſophica, ad illud nec ova nec ſangvinem accipias, ſed aurum & argentum, quæ naturaliter & prudenter calcinata ſunt, & non manualiter. Novam enim generationem foràs producunt augentia ſuum genus, ut omnes aliæ res naturales. Quod ſi verum eſſet, ut quisque poſſet perficere in rebus non metallicis cum emolumento, in quibus colores reperiuntur aſpectu jucundi, ut in ſangvine, urina, ovis & vino, aut in mediis mineralibus effoſſis ex fodinis; attamen neceſſe eſſet, illorum elementa primò putrefacere, & cum elementis corporum perfectorum matrimonio conjungi. *Libr. 12. portar. porta* 1. Elixir

xir, *pergit*, non debet fieri ex vino, in quantum eſt vinum, neque ex ovis, capillis aut ſanguine, in quantum ſunt ova, capilli, aut ſanguis, ſed ſolummodò ex elementis, ideò inveſtigare debemus, ut habeamus elementa in excellentia ſuæ ſimplicitatis, & rectificationis. Nam elementa, ut dicit philoſophus Bacon in ſuo ſpeculo, ſunt radices & matres omnium rerum viventium.

Verum tamen elementa ſupra dictorum non intrant in opera Elixirium, niſi per virtutem & commixtionem cum elementis ſpirituum *(quorum quatuor recenſent: Argentum vivum, ſulphur, arſenicum & ſal armoniacum com.)* & corporum metallicorum, atque ita; ut dicit *Rogerius Bacon*, intrant & perficiunt magnum Elixir. *Med. phil. Chym. cap. 3.* Nos, *inquit ulteriùs*, accipimus neque de primis principiis, eò quod ſunt nimis ſimplicia, neque ex ultimis, quia ſunt groſſa & fæculenta, ſed tantùm de mediis, in quibus eſt tinctura, & verum oleum ſeparatum ab immunda terreſtreitate & aquâ phlegmaticâ; ideò dicit Raymundus in hunc modum: Unctuoſum humidum eſt materia propinqua noſtri argenti vivi phyſici. Et quamvis ita ſit, quòd corpo-

corpora illa, in quibus ii mercurii abſconduntur, vendantur palàm ab Apothecariis vili pretio, juxta ſententiam philoſophi in hunc modum dicentis: Sulphura noſtra ſunt nobis ab Apothecariis comparata vili pretio, tamen niſi intelligas artem ſeparationis elementorum juxta doctrinam Ariſtotelis in epiſtolâ ad Alexandrum libro de ſecretis ſecretorum, ubi dicit: Separa ſubtile à groſſo, rarum à ſpiſſo, & quando habueris aquam ex aëre, aërem ex igne, ignem ex terra, tunc habes plenam artem: Niſi hoc inquam intelligas, parùm aut nihil efficies in opere meo. *Pupilla alchym. pag. 298. Pluribus hæc probare non hujus loci eſt, ſufficit igitur nobis pauca hæc quaſi per anticipationem, libris ſequentibus de hac veritate fuſiùs tractaturis.*

7. *Nomen*, (Ignis Gehennæ) *menſtrui Triſmoſini menſtruorum mercurialium proprium eſſe & commune. Argentum enim vivum calidiſſimæ, imò igneæ naturæ eſſe affirmant adeptorum plurimi: pauci negant, pro metallo id frigidiſſimo habentes.*

Ex affirmantibus ipſe celſus fuit Paracelſus, inquiens: Compertum habemus, mercurium interiùs caloris maximi eſſe, & nulla

ratione

ratione aliâ quàm frigore maximo coagulari poſſe. *Libro 6. Archid. magis.* Quotquot mercurium humidæ frigidæque naturæ eſſe judicant, aperto errore victi ſunt, quia eſt de ſua natura ſummè calidus & humidus; cujus occaſione ſemper & perpetuò fluit. Nam ſi humidæ frigidæque naturæ eſſet, aquæ congelatæ ſimilitudinem haberet, ſemperque durus & ſolidus exiſteret, ignisque calore ut alia metalla, ipſum liquefieri foret neceſſe, quo quidem non indiget, cum liquationem & fluxum habeat ex proprio calore ſibi naturaliter inſito, qui tenet ipſum in fluxu perpetuo, vivumque facit, ut nec mori neque congelari queat. *Cælum phil. § de calore merc. pag. 124.* Nullum huic liquefactioni (*fluxui argenti vivi*) multò minus ejus origini poteſt inveniri nomen, quo vocetur, & quia calor nullus tam vehemens, qui huic æquiparari poſſit, Ignis Gehennæ illi comparari debet. *Cælum philoſ. cant. 1. 121.*

Baſilius idem docuit, inquiens: Quoniam mercurio igneus ſpiritus ſulphuris incorporatus eſt inviſibiliter, ideò ſeſe in fluxu conſervat, neque coagulari poteſt, &c. Mercurius enim merus eſt ignis, unde à nullo igne comburi-

buri poteſt, nullus ignis ipſum attingit, ut ipſum prorſus deſtruat, aut enim, &c. *Currus Triumph. Antimonii 40.*

Et Sendivogius: Ego ipſe mercurius ignis ſum, &c. ſpiritus meus & ſpiritus ignis amant ſe, & quoad poteſt, unus comitatur alterum, &c. ſi quis ignem cordis mei noverit, vidit ignem cibum meum eſſe, & quo diutiùs ignem ſpiritus cordis mei comedit, pinguior erit, cujus mors poſteà vita omnium rerum eſt, &c. ignis ſum intùs, ignis mihi cibus eſt. *Dialog. mercurii pag. 515. Volum. 4. Th. Chym.*

Ripleus per res calidiſſimas Lullii, (menſtruum vegetabile acuentes, ſine quarum virtute, non ſit ſufficiens diſſolvere metalla niſi longo tempore) mercurium intellexit: Cogor, *inquit*, dicere, quòd hæc omnia, quæ Raymundus loquutus eſt *(de rebus calidiſſimis)* cooperta & tecta ſunt pallio philoſophiæ, nam animus illius eſt, ut diſſolutio fiat cum ſpiritu vini, ſed intentio quoque illius eſt, quòd in hoc ſpiritu (*vini phil.*) habeatur aliud menſtruum reſolubile, qvod ſolummodò ex genere metallorum eſt. *Medul. phil. p. 168.* Eſt enim aqua Raymundina, de qua Maria prophetiſſa ſic: Fac aquam tuam, ſicut aquam curren-

currentem ex duabus Zaiboth (*mercuriis*) minerali & vegetabili divinitùs elaboratam, hoc eſt, ſimul circulatam in criſtallinam aquam,&c. quia,ut dicit Raymundus. Cùm ſit in mercurio punctum igneitatis, cujus potentia ſit diſſolutio,oportet, ut hoc animetur aqua mercurii vegetabilis,aliàs diſſolvere rem nullam poteſt. Et hæc eſt aqua habens omnia illa,quibus indiges, & virtute ejus reformantur margaritæ. Et hæc aqua vegetabilis compoſita, ratione mercurii (*mineralis*) diſſolvit ſtatim omne corpus; & ratione vegetabilitatis (*menſtrui vegetabilis*) ſuæ, reviviſicat omne corpus; & ratione ſuæ attractivæ virtutis (*ſymbolicæ naturæ*) facit oleum de omni corpore,& mercurius trahit ad ſe ſuum ſimile ſcilicet mercurium corporis. De hac aqua dicit Raymundus in *Compendio Art. Tranſm. ad Regem Robertum*. Noveris, ò Rex sereniſſime, noſtrum lapidem non niſi ex ſolo argento vivo fieri, ſcilicet ex vegetabili & minerali componi. Et ideò antiqui philoſophi dixerunt, lapidem non componi niſi ex una re ſola, hoc eſt, argento vivo. *Viatic. pag. 345.*

Propter hanc argenti vivi igneam naturam,

ram, aquæ mercuriales dictæ ſunt ignes Gehennæ. Ob aquam mercurialem, ſpecificum corroſivum dictum fuit à Paracelſo Ignis Gehennæ. Libro de ſpecif. pag. 29. *Circulatum majus ex mercurio præparatum vocat ignem viventem, ſummum ignem, & cæleſtem ignem.*

Si in actum deducere vis, *inquit*, (*vitam occultam antimonii in ejus regulo*) oportet ut illam vitam ſuſcites cum ſuo ſimili igne vivente vel aceto metallico, in quo igne à pluribus philoſophis multifariam proceſſum fuit. Quoniam verò in fundamento conſenſerunt, omnes ad ſcopum deſtinatum pervenerunt, &c. Ignis tamen ille ſeu corporalis vita in mercurio vulgi multò perfectior ac ſublimior reperitur, quod manifeſtè ſuo fluxu teſtatur, eſſe nempe in eo ſummum ignem cœleſtemque vitam abſconditam; quapropter quicunque metallicum ſuum cœlum (*arcanum lapidis ſive antimonii*) ad ſummum graduare cupit, & in actum reducere, ipſe debet primò ex corporali vita (*mercurio vulgi*) primum Ens liqvidum tanqvam cœleſtem ignem, qvintam eſſentiam & acerrimum acetum metallicum extrahere, &c. *Libro X. Archid. cap. 6. pag. 39.*

Ex

Ex negantibus, qui mercurium frigidæ naturæ eſſe ſtatuunt, eſt imprimis tam doctrinâ quam genere illuſtris Bernhardus, dum dicit: Cùm ipſe mercurius componatur ex quatuor elementis, calefactis igitur iſtis à communibus & generalibus, per ſuum proprium motum naturalis calor excitatur, ab ejusmodi motione pariter ignis & aër exiſtentes in mercurio moventur & ſenſim elevantur, cum digniora ſint elementa, quàm aqva & terra mercurii, nihilominus humiditas & frigiditas dominantur, &c. *Libr. Alchym. pag. 766. Volum. 1. Theat. Chym.* Argentum vivum cum ſit frigidiſſimum poteſt reddi calidiſſimum brevi tempore, & eodem modo temperatum poteſt fieri cum temperatis ſubtiliſſimo artis ingenio. *Epiſt. ad Thomam pag. 57. Art. aurif. Notatur porrò Arnoldus de Villa nova dixiſſe libro, quem Roſarium nominavit, quòd mercurius crudus, id eſt, argentum vivum, quod ſuâ naturâ ſit frigidum & humidum, per ſublimationem efficiatur calidum & ſiccum, deinde per revivificationem fiat calidum & humidum ſimile complexioni humanæ, &c.* Ille Arnoldus qvamvis in aliis ſcientiis fuerit reverendus Doctor & ingenioſus, in

hac

hac tamen arte fortè experimenta ſine cauſarum doctrina tractavit.

Qvòd autem in prima purgatione ſpiritum crudum (*argentum vivum*) à minoribus mineralibus ſalſuginoſis ſublimari dicit, & quod ipſe mercurius, qvi ſuâ naturâ frigidus eſt & humidus, efficiatur pulvis naturâ calidus & ſiccus, ut ait; hoc qvidem operi noſtro philoſophico, nihil prodeſt. Sed poſito, qvòd ex mercurio talem faciat pulverem, qualem dicit, utpote per ſublimationem â ſalſuginoſis exſiccatum & calidum: Illæ tamen purgationes vanæ ſunt & impertinentes, imò nocivæ ad opus noſtrum perficiendum, &c. Et ſi inſtando dicatur, qvòd ſicut per ſcoriarum mercurii purgationes, dictus Arnoldus ſublimando exſiccavit; ſic etiam, ut dicis Thoma, per revivificationem ipſum humectavit, & ipſum mercurium reddidit calidum & humidum, conformem ſuo (*humano*) corpori in natura. Hoc qvidem non obſtat, mi Doctor reverende, nec veritatem artis philoſophicæ impugnat, imò magis error in arte naturali apparet. Nam, ut clarum eſt, Arnoldus docet, (ſi ſonum verborum ſpectes) mercurium ſic exſiccatum per aqvam ferventem, in

qvam

qvam projicitur, revivificari, & dicit effici calidum & humidum, cùm primùm ſublimatus eſſet calidus & ſiccus. Sed qvis verè philoſophus diceret, mercurium vel aliud metallorum per aqvam ſimplicem, qvantumvis calidam & ferventem, interna qvalitate in natura mutari, ſed humiditatem ſibi naturalem acqvirere, & ſic revivificari? Nihil ergo in hac revivificatione acqvirit mercurius, producto qvòd aqva communis ipſum non decoqvit, nec alterat: Qvia ipſum non intrat, nec ingreditur, & qvod non intrat & ingreditur, non alterat; quia omne alterandum primo eſt permiſcendum. Poteſt ſiqvidem talis aqva qvasdam ſcorias ſupernatantes in mercurio abſtergere ab eodem, ſed novam qvalitatem illi infundere non poteſt. Qvalem enim naturam mercurius retinuit in pulverem redactus & mortificatus per ſublimationes, talem omninò naturam ſervabit per aqvam revivificatus. Hoc autem in reverentiam & honorem dicti Arnoldi dictum eſſe volo: Sed naturæ veritatem & experimentum contemplor & defendo. *Circa finem Epiſtolæ ad Thomam.*

Verùm quicquid ſit, prudentiæ noſtræ eſt, nul-

nullis adhærere opinionibus cujuscunq; etiam ſint authoritatis, ſed veritati ſoli. Quo reſpectu argentum vivum neq; frigidum nec calidum eſſe dicimus, eò tamen quod ſit facilioris diſſolutionis, quàm cætera metalla, huic generi menſtruorum eſſe aptiſſimum; Aquas verò mercuriales inde præparatas, ex libertate chymica, ignes Gehennæ dici poſſe, quamvis adepti præter has aquas etiam alia menſtrua ignem infernalem nominaverint, cujusmodi eſt acetum acerrimum Riplei in ſexto genere. Quod verò Arnoldus Lullii magiſter de ſua argenti vivi reductione in primam materiam ſive eſſentiam, non ſatis intellectus fruſtraq; notatus fuerit à Bernhardo per aquam ferventem, communem bullientem intelligente, ſequentia probant ex ipſo textu deprompta argumenta. Arnoldus librum ſecundum Roſarii ſui *diviſit in quatuor opera principalia, ſcilicet ſolvere, abluere, reducere & figere. Uti patet ex* cap. 1. prædicti libri. *De primo opere, videlicet lapidis diſſolutione* cap. 2. *ita:* Lapidem ſiccum & groſſum *(aurum vel argentum)* diſſolvere oportet in argentum vivum; ut in ſuam reducatur materiam primam. Et hoc totum ſolùm fit argentum vivum,

vum, eò quòd ipſum ſolum habet ſolem & lunam ad ſuam materiam vel materiam primam redigere. Sed quia argentum vivum habet in ſe fæculentiam terream, & aduſtibilem abſque inflammatione & aqueitatis ſubſtantiâ, neceſſe eſt ſuperflua demere, & abſentia ſupplere, ſi plenam medicinam volumus. Terrenam autem fæculentiam oportet omninò per ſublimationem demere, &c. *Hanc mercurii ſublimationem vel depurationem deſcribit ſequenti capite tertio.* Ingenium *(modus)* igitur ipſius terreæ ſubſtantiæ ſuperfluæ remotionis eſt, ipſum ſemel vel bis ſublimare à vitro *(vitriolo olim ſic dicto)* & ſale, donec ipſius albiſſima ſumatur ſubſtantia. Cum verò albiſſima aſcenderit, projice in ferventi aqua, donec redeat in argentum vivum. Poſt tolle ab eo aquam, & operare cum eo, quoniam non eſt bonum operari cum ipſo, niſi priùs hoc modo purgetur, unde dicit Avicenna: Primum incipere eſt, ut ſublimetur mercurius, poſteà ſolve eum, ut redeat in primam materiam ſuam, & ſublima totum. Tunc in hoc mercurio mundo mitte corpora munda æquali lance librata, &c.

Si ſonum verborum ſpectemus, Bernhardus

 meritò

merito ſuâ longa argumentatione correxit Arnoldum; ſed ſi ſenſum verborum, hîc nihil eſt correctione dignum. Aqua fervens, menſtrui Arnoldini nomen, eſt ſummum iſtud & ferè unicum, quod in tota libri practica occultatum eſt ab Arnoldo, quod ſi manifeſtaſſet, totam ſecretiorem Chymiam proſtituiſſet. Quòd verò non communem intellexerit aquam ferventem probatur ſequentibus.

1. Aurum vel argentum diſſolvendum eſt in argentum vivum ſive materiam primam, primum Ens, eſſentiam, &c. per argentum vivum non vulgi, ſed philoſophicè præparatum. Nihil aurum reducit in primam materiam, quàm prima materia, uti hîc prima materia mercurii vulgi, mercurius mundus ſive mercurius mercurii. Regulam habent adepti, quòd prima materia primam materiam præparet: Itaq; ſicut mercurius mercurium, eſſentia eſſentiam, & magiſterium magiſterium; ita mercurius philoſophorum ſolis vel lunæ, ſeu primum Ens, Eſſentia, &c. præparari non poteſt niſi mercurio philoſophorum, primo Ente ſeu Eſſentiâ quadam; quare in hoc recepto intelligimus per aquam ferventem, mercurii eſſentiam, minimè verò communem aquam calidam. *2. Argen-*

2. *Argentum vivum mundum, ſive prima materia mercurii per aquam ferventem confecta ex argento vivo ſublimato, mercurius currens eſſe nequit, quoniam in forma liquoris eſt. Nam,*

Primò, Diſſolutio auri cum mercurio mundo facta filtranda eſt. Vice poſt vicem contere,& imbibe,& coque in balneo, poſt deſtilla per filtrum quousque tranſeat ipſum (*ſcilicet diſſolutum metallum in menſtruo.* cap. 3.)

Secundò, In auri diſſolutione tinctura tantùm extrahitur relicto corpore. Eſto,longanimis, *inquit*,& non feſtinanter extrahas tincturam, nec feſtinanter aut velociter quæras perficere,quia primus error in hac arte eſt feſtinatio, &c. Corpora ſoluta ad naturam ſpiritùs ſunt redacta, & nunquam ſeparantur, ſicut nec aqua miſta aquæ, quippe quia natura naturâ lætatur, quum ſponſa cum ſponſo copulatur; quæ verò non diſſolvuntur, non habent partes ſubtiles,niſi mollificentur. Ideò chariſſime, indiges, ut in diſſolutione lapidis labores, ſcilicet partes ſuas puriores diſgreges ab ipſis, ut gravioribus partibus abjectis opus cum levioribus perficiatur. *Cap. 3.*

Tertiò, Mercurius ſive prima materia auri,

ri, mercurio mundo præparatā liquida etiam eſt. Cap. 3. Principium operis noſtri eſt diſſolvere lapidem noſtrum *(aurum vel argentum)* in mercurium vel in aquam mercurialem *cap. 4. non mirum ergò ſi mercurius per aquam ferventem præparatus dicatur aqua:* Expedit, *inquit*, corpora ſolvere per aquam, id eſt, per argentum vivum. *cap. 3.*

Quartò, Quoniam ab omni re extrahit oleum. Pone, *inquit*, ſuper ſubſtantiam corporis, cujus oleum extrahere volueris, puriſſimi mercurii tantum, ut ſupereminеat quatuor digitis vel plus, quod melius eſt, deinde accende ſub eo ignem lentum, donec videris ejus oleum, id eſt, aërem, paulatim aſcendere ſeu elevari ſuper mercurium; collige eum cautè, & ſerva ſeorſum, &c. *cap. X.*

3. Proceſſus hic Arnoldi ordinarius eſt, & modus ſeparationis elementorum dictus ab Adeptis, qui absq; menſtruo vel vegetabili vel minerali non confici poteſt.

4. Aqua fervens apud Adeptos nomen uſuale menſtrui eſt. Diſſolve, *inquit Lullius*, ſolem puriſſimum in aqua ſua ferventi, poſteà ſepara phlegma, & remanebit ſol inferius, &c. *Codicill. cap. XLIII. pag. 203.* Iſte

ignis

ignis comburit aurum magis quàm ignis elementalis, quia continet in ſe calorem naturæ terreſtris, & reſolvit ſine aliqua fortitudine *(vi, effervescentia, vel corroſione)* quod non poteſt facere ignis communis, ideò tibi præcipimus, quod de rebus magis calidis, quas [habere poteris, facias magiſterium; & habebis aquam calidam, quæ reſolvit omnem rem fortem. *Vademecum, pag. 272.*

Quam phraſeologiam ipſe non neſcivit Bernhardus, ex Morieno : Scitote, *inquit*, noſtrum Latonem eſſe rubeum, ſed inutilis nobis exiſtit, uſque dum albus fiat. Scitote etiam aquam tepidam *(calidam, ferventem, unius menſtrui ſynonyma)* penetrare ac albifacere, quemadmodum ipſa eſt *(alba)* & ignem humidum vaporoſum omnia operari; rurſus Bendegid, Johannes Mehungus & Haly: Vos qui dies & noctes quærentes, veſtras dilapidatis pecunias, facultates & opes veſtras conſumitis, atque tempus, inutiliter torquetis ingenia veſtra circùm librorum ſubtilitates, admonitos ex charitate volo, per compaſſionem, velut pater motus ergà filium, ut, inquam, albificetis Latonem rubeum per aquam albam ſuffocatam & tepidam, cæ-

 terùm

terùm frangite tot ſophiſticos libros, tot regimina, tantasque ſubtilitates relinquite; mihi credite, ut bene ſit vobis. *Libr. Alchym. 770.*

5. *Arnoldi aquam ferventem fuiſſe menſtruum aliquod vegetabile ſimplex probatur ex nigredine diſſolutionis*; collige, *inquit*, ad partem ſupereminens nigrum, quoniam illud eſt oleum ac verum diſſolutionis ſignum, quia quod eſt ſolutum, pervenit ad ſublimitatis finem, unde ſeparatur ab inferioribus aſcendens ſurſum, & petens altiora loca. *cap. 3. Roſarii.*

Hæc autem ſalvâ reverentiâ & honore Bernhardi dicta volumus; veritatem & Arnoldi experimentum contemplamur & defendimus.

IX. Genus.

Menſtrua vegetabilia compoſita ex menſtruis vegetabilibus ſimplicibus, & rebus tingentibus priùs fixatis.

51. Circulatum majus, ſive acetum acerrimum metallicum Paracelſi.

Lib. X. Arch. pag. 38.

SI mercurius vulgi in primum Ens liquidum reduci debeat, tunc eſt ante mortificandus, & formâ ſuâ exuendus, idque fit

ſit per varias ſublimationes cum vitriolo & ſale communi, ut poſtremò fiat inſtar criſtalli fixæ. Deinde ſolve illum in ſua matrice nempe in primo Ente ſalis (*circulato minore ex ſale, ſive aqua ſalis circulati ſuperiùs ſub* No. 27. *deſcripta*) putrefac per menſem: Corrumpe cum novo Arcano ſalis (*circulato minore*) ut impurum in fundo præcipitetur, purum verò in criſtallos vertatur. Lapillos ſublima in reverberio clauſo, cum ſublimatum eſt inverte ſemper, quousque in ruborem deveniat, ſublimatum hoc extrahe cum ſpiritu vini ad ſummum rectificato (*viniphil.*) ſepara ſpiritum vini! (*deſtillando*) reliquum (*tincturam ſiccam vel crocum mercurii*) ſolve ſuper marmore (*per deliquium*) & digere per menſem, affunde novum ſpiritum vini, digere ad tempus & deſtilla; Tunc Arcanum primi Entis mercurii in liquida ſubſtantia tranſcendet, quod à philoſophis acetum acerrimum metallicum, & in noſtris Archidoxis circulatum majus appellatur. Idemque de antimonio, gemmis, cæteriſque metallis intelligendum eſt.

Annotationes.

Magna inter genus hoc & antecedens eſt differentia, licèt ambo tractent de aquis mercurialibus. Antecedentes ex mercurio crudo compoſitæ erant. Circulatum hoc Paracelſi ex mercurio quidem, ſed fixato priùs, conficitur. Antecedentes erant limpidiſſimæ; circulata hæc majora clariſſima quidem ſunt, ſed inſuper rubicundiſſima, adeoque antecedentibus, in ſuis tincturis longè præſtantiora. Receptum conſiderabimus in ſua membra diviſum, in quorum primo, argentum vivum toties ſublimat Paracelſus, donec fiat inſtar criſtalli fixæ, id eſt, inſtar criſtalli mineralis ſive communis, pellucidus & clarus. Hoc membrum uti commune, ita minùs neceſſe eſt explicari. Libro de Renovat. & Reſtaur. *Mineram auri vel antimonii tritam tantummodò accipit pro eodem opere, quæ tamen corpora magis occluſa ſunt quàm metallum apertum, mercurius; hinc iſtud etiam absq; ſublimatione ſatis aptum eſſe videri poteſt pro diſſolutione in circulato ſale. Ad Recepti elucidationem addemus deſcriptionem* libri de Renov.

℞. Mineralis auri vel antimonii minutiſſimè

tiſſimè triti libram unam, ſalis circulati libras quatuor. Mixta ſimul digerantur in equino fimo per menſem; inde fiet aqua, cujus ab impuro ſeparetur purum, hoc in lapidem coagulato, quem vino cenificato (*lenificato*) calcinabis,& ſeparabis iterum, & ſuper marmore ſolves. Aquam hanc putrefieri ſinito per menſem, inde fiet liquor, in quo ſigna fiunt omnia,ut in Ente primo auri vel antimonii. Quare meritò primum Ens vocamus earum rerum. Non ſecus de mercurio, necnon aliis intelligendum erit.

In membro ſecundo mercurium ita ſublimatum diſſolvit in ſale circulato, primo Ente ſalis, Arcano ſalis, Aquâ ſalis circulati (ſynonyma circulati minoris Paracelſi) putrefacit vel digerit, præcipitat cum novo circulato ſale, filtrat, tandemq; in criſtallos, ſive vitriolum philoſophicum redigit. In Recepto libri de Renov. rerum pondera addit: Recipe, *inquit*, mineræ auri vel antimonii libram unam, ſalis circulati libras quatuor, *& porrò digerit, & impurum à puro ſeparat, & in criſtallos coagulat. Aliquando diſſolvit corpora menſtruo quodam minerali, quod bis vel ter abſtrahit ab iis, optimèq; ab omni aciditate, aqua communi*

muni pro poſſe edulcorat iterum. Ita ſulphur commune diſſolvit in fortiſſima aqua forti (aqua regis, Paracelſi in 18. genere deſcribenda) ter cohobat in materiam nigram, quam aquâ deſtillatâ edulcorat. Libro de morte Rerum.

Perinde enim eſt, ac ſi aurum vel antimonium circulato minore tantùm diſſolvantur, & redigantur in vitriolum philoſophicum; vel ſi argentum vivum, ob temporis abbreviationem, in ſui ſublimatione, ſalium acido priùs impraegnetur, adeoq; pro opere magis apertum reddatur, & deinde circulato minori commiſceatur, digerendo & praecipitando purificetur, tandemq; redigatur in vitriolum philoſophicum; vel ſi ob majorem temporis accurtationem, ſulphur menſtruo minerali, id eſt, acido & circulato minori invicem permixtis, commiſceatur, poſteaq; liberetur ab acido, ita ut cum circulato minore fiat idem vitriolum philoſophicum, quodcunq; enim modo fit vitriolum phil. ad eundem redit effectum at de his vitriolis inferiùs in menſtruorum mineralium Receptis.

In membro tertio, lapillos ſeu criſtallos mercurii ſublimat toties in reverberio clauſo, (id

(id eſt, ovo philoſophico) ſemper invertendo iſtud, donec vitriolum mercurii figatur tandem in præcipitatum rubicundiſſimum. Membrum hoc illuſtrabunt ſulphuris & antimonii ſublimationes in reverberio clauſo. Abſtracta fortiſſima aqua forti aliquoties à ſulphure, materiam reſiduam inde nigrefactam optimèque edulcoratam reverberat *(id eſt, ſublimat in reverberio clauſo & cum ſublimatũ eſt, invertit reverberium clauſum, ſive ovum phil. toties & ſemper, quouſq; in ruborem deveniat)* ſicut, *inquit*, antimonium, tum fiet primò album *(ſublimatum)* poſteà flavum, tertiò rubrum *(præcipitatum)* ut cinnabaris. Quo habito gaudere debes. Eſt enim initium divitiarum tuarum. Hoc reverberatum ſulphur tingit altiſſimè quamlibet lunam in præſtantiſſimum aurum, & corpus humanum in ſuam ſummam ſanitatem plus quàm ſcribere licèt, tantæ virtutis eſt hoc reverberatum *(nota)* fixatum ſulphur. *Libro de morte Rerum pag. 95. Antimonii reverberatio extat* pag. 67. Chyr. majoris. *Ita,*

℞. Antimonii in ſubtiliſſimum Alcool *(in vitriolum philoſophicum cum circulato minore,* per modum mercurii *in circulato majore*

 jore

jore; vel in materiam nigram & edulcoratam iterum, per modum ſulphuris (redacti quantum ſufficit; in clauſo reverberatorio ad ſpatium unius menſis reverberetur (*ſemper invertendo reverberatorium, quamdiu ſublimabitur materia*) & evadet volatile leve, primò album, mox luteum, deinde rubrum, poſtremò purpureum ſeu violaceum. *Antimonio per ſublimationem ita fixato extrahit ſpiritu vini phil. tincturam, quam nobiliſſimam, pretioſiſſimam & tantùm non divinam Lili eſſentiam vocat.*

In quarto membro mercurium præcipitatum, & ſpiritu vini phil. extractum, ſolvit per deliquium, digeritq; cum novo vini phil. ſpiritu, totiesq; cohobat donec aſcendat per alembicum in primum Ens ſive eſſentiam mercurii, mercurium circulatum, circulatum majus ex mercurio, &c.

In Recepto obſervamus.

1. Argentum vivum, antimonium, ſulphur, imò aurum, argentum cæteraq; metalla, menſtruo aliquo vegetabili ſimplici diſſoluta, reverberata deinde ſive ſublimando fixata, ſoluta per deliquium, deſtillataq; in liquidam ſubſtantiam, eſſe argentum vivum, antimonium, ſulphur,

ſulphur, aurum, argentum, &c. circulatum; ſive circulatum majus de mercurio, antimonio, ſulphure, &c.

2. *Menſtrua hæc dici circulata, quoniam à veteribus circulabantur per 30. vel 40. aliquando 60. dies.*

3. *Circulata hæc dici majora, ut diſtinguantur à circulatis minoribus minùs excellentibus, cùm majora majorem vim habeant & rebus diſſolvendis impertiantur tincturam.*

4. *Circulata hæc eſſe metallorum & mineralium prima Entia ſive eſſentias graduatas, aut ſi quid iis excellentiùs eſſe poſſet inter volatilia, cùm de eſſentia mòdò fixata ſive Aſtro, in eſſentiam multò nobiliorem, Arcanum dictam, ſint exaltata.*

5. *Circulata hæc eſſe medicamenta ſive Arcana medica.*

6. *Circulata hæc eſſe rubicundiſſima.* Lapillos ſublima, *inquit Paracelſus*, quouſque in ruborem deveniant. *Ex reverberato antimonio ad purpureum vel violaceum colorem extrahit tincturam Lili. Ex reverberato autem ſulphure conficit animam metallorum, de qua ita:* Quòd autem Hermes dixit; quòd ſola anima ſit illud medium, quod conjungat ſpiritum

ſpiritum corpori, non ineptè ſenſit. Cùm enim ſulphur ſit illa anima, & ſicut ignis, omnes res maturet & excoquat, poterit etiam ſpiritum ligare cum corpore & unà incorporare & unire, ita ut inde valdè nobile corpus gignatur. Quanquam non vulgare combuſtibile & corruptibile ſulphur pro anima metallorum habendum eſt, ſed anima eſt aliud quid, quàm corpus incombuſtibile & incorruptibile. Quare à nullo igne comburi poteſt, cum ſit tota ignis, & revera nihil aliud eſt quàm quinta eſſentia ſulphuris, quæ ex reverberato ſulphure per ſpiritum vini *(phil.)* extrahitur, & coloris rubei & pellucida exiſtit ſicut rubinus: Quod quidem magnum & præſtans Arcanum eſt ad transmutanda alba, & ad coagulandum mercurium vivum in fixum & probatum aurum. Hoc tibi pro theſauro diteſcendi commendatum habeas, & meritò hoc unico arcano in Tranſmutatione metallorum contentus, eſſe debes *Libr. 1. de gener. Rerum Nat. pag. 87. Si mercurius, antimonium, & ſulphur per reverberationem fixata, & vini phil. ſpiritu extracto ſint rubra, rubini inſtar pellucida, ſequitur eadem corpora, vini phil. ſpiritu volatiliſata, rubicundio-*

rundiora evadere. Hinc Dianæ menſtrua varii coloris eſſe obſervamus, aliquando alba, lactea & opaca; aliquando limpida & clariſſima; aliquando iterum rubicundiſſima & pellucidiſſima; itaut cum grano ſalis ſumenda ſint argumenta Bernhardi menſtruorum diaphaneitatem negantis: Ubi fatui, *inquit*, ex minoribus mineralibus faciunt, & extrahunt aquas corroſivas, in quas projiciunt ſpecies metallorum & eas corrodunt. Putant enim propterea illas ſolutas eſſe ſolutione naturali, quæ quidem ſolutio requirit permanentiam ſimul, ſcilicet ſolventis & ſoluti, ut ex utroque; nempe maſculino & fœminino ſemine, nova ſpecies reſultet. Amen dico tibi, quòd nulla aqua naturali reductione ſpeciem metallicam diſſolvit, niſi illa, quæ permanet eis in materia & forma, & quam metalla ipſa ſoluta poſſunt recongelare. Quod in aquis fortibus non contingit, ſed potiùs eſt deturpatio compoſiti, utpote corporis diſſolvendi. Nec corporibus pertinet aqua in ſolutionibus, quæ eis in congelationibus non permanet; mercurius eſt hujuſcemodi, & non aquæ fortes ſeu quam fatui exiſtimant aquam mercurialem limpidam & diaphanam. Si

enim

enim diviſerint & obſtruxerint homogeneitatem mercurii, quomodo ſtabit & conſervabitur proportio prima ſeminis fœminei? *pag. 60. Epiſt. ad Thomam.* Elixir & Azoth, *pergit*, hoc eſt ſpiritus vitalis *(vitæ, aqua vitæ phil.)* & anima *(ſpiritus animatus)* fugitiva, non ſunt diaphana, nec tranſparentia, nec ſicut oculi lachryma clara, nec quivis ſpiritus diſſolvens *pag. 94. ejusd. Epiſt.* Quod in diaphano liquore claro & tranſparenti fieri non poteſt. Quoniam ſi Elixir & Azoth prædicta, id eſt ſpiritus & anima diaphaneitatem referrent & haberent, jam in proportione terra aquam dimiſiſſet, & ab illa ſeparata eſſet, quæ inſpiſſavit & coagulavit partes ejus, opacitatem fecit in Elixir & Azoth, fecitque formam ſtare congelabilem metallicam. Nam in fixis ſpeciebus metallicis reſtringendis, oportet, ut reſtringens agat in reſtringibilem, & congelans in congelabilem, quod fieri non poteſt in prædicta aqua diaphana & clara. Aliter autem accidit in vegetabilibus, in quibus aqua ſimplex & diaphana per decoctionem in ipſis vegetabilibus inſpiſſatur, quæ tamen examine ignis tandem evaneſcit & evaporat: Quia non eſt permanens, & fixa in compoſitione,

quia

quia terram naturaliter ſibi homogeneam ſecum in compoſitione non habuit,ſicut argentum vivum; quæ quidem terra cauſa eſt permanentis fixionis in homogeneis. Quare aqua ſimplex congelatione non poteſt fixari cum vegetabilibus, ſicut mercurius cum metallis. Si ergò mercurius diaphaneitatem acceperit in opere philoſophorum, jure irreſtringibilis ſubſtantiæ permanebit, nec congelabitur ſuper Latonem ad formam, ſpeciem,& proportionem metallicam,qui nec ſecum,nec in ſe defert ſuimet ipſius congelationem, ſicuti aqua terram; quæ quidem terra, ut dictum eſt,eſt mercurialis; & cauſa prima inſpiſſationis,coagulationis,& fixionis. Si ergò iſta aqua ita maneat extrà proportionem metallicam, quomodo ſimiles ſpecies ex hac compoſitione procreari poterunt? Errant itaque illi, qui ſic putant aquam limpidam tranſparentem ex mercurio extrahere, & ex illo multa mira operari. Nam ſit ita, quòd talem aquam perficiant, nihil tamen prodeſſet ad opus, nec ad ejus naturam & proportionem, nec poſſet reſtaurare ſeu ædificare ſpeciem perfectam metallicam. Quam citò enim mercurius à ſua prima natura permutatur,

tur, tam citò prohibetur ingredi opus noſtrum philoſophicum, quoniam perdidit naturam ſpermaticam & naturam metallorum. Ex his ergò notum eſt, quid veritatis contineat, & in quo contraria & aliena ſit opinio tua, cum dicis, oportet ad perficiendum ſummum Elixir habere gummam, in qua ſunt omnia ei neceſſaria, continentem quatuor elementa, & eſt aqua clariſſima ſicuti oculi lachryma, ſpiritualis facta, quod facit aurum merum eſſe ſpiritum. Nam corpus non penetrat corpus, ſed ſubtilis ſubſtantia ſpiritualis congelata, quæ corpus penetrat & colorat. Eſto ut dicis, honorande mi Doctor, quod naturæ non conjunguntur, niſi gummâ vel re oleoſa, &c.

Si contra omnem aquam mercurialem non permanentem, aquâ forti vel quocunq; alio vulgari menſtruo limpidam redditam, Bernhardus diſputaſſet tantùm, non ſimul contra Thomæ de Bononia, aquam mercurialem limpidiſſimam, tum prædicta argumenta magnarum eſſent virium; nunc verò limpiditati menſtruorum hujus, ut & aliorum Adeptorum objecta, velut in efficacia repercutiuntur. Eadem terra, quæ minùs bene diſſoluta, opaci-

tatis

tatis cauſa eſt in menſtruo permanente Bernhardi, ea ipſa exactè diſſoluta limpiditatis cauſa eſt apud Thomam, inſpiſſans & coagulans aquam æquè bene, ſi non meliùs, ac ſi minus diſſoluta fuiſſet. Diaphaneitatem menſtruorum defendunt Lullius, Pariſinus & Adeptorum plurimi. Lullius cœlum ſuum vinoſum clarum pronunciat, ſerenum & reſplendens ad inſtar ſtellæ cœli in Teſt. Noviſſ. pag. 8. *De quo ipſo menſtruo Pariſinus ita* in appendice Elucidarii pag. 273. Vol. 6. Th. Chym. Tunc quintam eſſentiam adamante lucidiorem & clariorem videbis, quæ ſtellarum claritatem ſuperat, adeò ut dubium ſit, an in vitro contineatur, necne.

X. GENUS.

Menſtrua vegetabilia compoſita ex menſtruis vegetabilibus compoſitis & corporibus metallicis.

52. Menſtruum Neapolitanum Lullii,
In Exper. XIII.

℞. Lunam, & cum argento vivo vulgi calcinabis, ſcilicet amalgamando, ac poſteà ipſum amalgama triturando cum ſale communi præparato, mox ipſum mercurium exhalare facias leniſſimo igne,

igne, deinde fervente aqua deſtillata ſalem ipſum removeto,& ſic lunam calcinatam habebis. ℞. Lunam calcinatam, & quatuor partes aquæ mercurialis *per tria vaſa ignita ſuperius ſub* No. 46. *deſcriptæ*) illi ſuperfunde, & vas clauſum cum ſuo antenotorio ſtatue, ſuper cineres, ut leviter bulliat, & videbis viridem colorem ſive cæruleum, quem liquorem cautè in aliud vas transfunde, ita ut fæces non conturbentur, materiam in fundo remanentem deſiccabis igne lento, adinſtar ſolis. Poſteà ſcias pondus dictæ calcis, ac illi iterum ſuperinfunde quatuorpartes dictæ aquæ mercurialis ſuper unam partem calcis, & clauſo, ut priùs, vaſe cum antenotorio ſuo, ſine ut iterum bulliat, quod inde diſſolutum fuerit, ut ſuprà, in aliud vas transfunde ac conjunge cum diſſolutione prima. Illud tamen adverte, ut dictam materiam diſſolutam ſemper in balneo conſerves, donec totum opus diſſolutionis abſolutum fuerit; iterando toties magiſterium, donec totum lunare corpus fuerit plenè diſſolutum ac transactum, quod quidem nobis accidit intra duas vices, ac in putrefactione per quatuordecim dies conſtitue. Deinde transferas in urinale, conjun-

ctum

ctum pariter cum ſuo recipiente & alembico, juncturis quàm optimè clauſis. Poſteà deſtillabis in furno cinerum; tum ignem augebis, ut corporis anima in ſua aqua impreſſionem faciat. Frigefacto vaſe, ſcias pondus terræ lunaris in fundo remanentis, nam credo non ampliùs quàm duabus octavis (*drachmis*) de corpore non ſoluto remanſurum ex tota uncia, reliquum erit perfectè diſſolutum. Quod ſi plus remanſerit de terra inſoluta, tunc ſuper infunde tantum de ſua aqua nuper deſtillata, quantum ſupereminеat tribus digitis, & clauſo vaſe cum antenotorio, pone in balneum per diem naturalem, mox amoto antenotorio & ſuperpoſito alembico cum recipiente optimè clauſo per cineres deſtillato, in fine deſtillationis augendo ignem, ut ſuprà. Hoc autem iterabis, quouſque per aëream revolutionem totum corpus lunare per alembicum transmittatur, atque hoc pacto, auxilio Dei habebis menſtruum, quo ſolem potes diſſolvere.

Annotationes.

HActenus argento vivo acuimus vel ſpiritum vini philoſophici vel menſtrua hoc ſpiritu confecta, quæ tantam

tam inde acquiſiverunt diſſolvendi facultatem, ut Adeptorum plurimi hiſce aquis mercurialibus contenti, de fortioribus menſtruis deſierint inquirere. Ipſe Lullius aquam mercurialem, quam glorioſam vocat ad conficiendum mercurium philoſophorum ex omnibus metallis & mineralibus, ſive ſal harmoniacum metallorum, ſufficiens dixit, imò appropriatum menſtruum. Scias, *inquit*, fili in veritate & Dei fide, quòd nullum naturæ ſulphur alicujus metalli ſublimaretur absque iſta aqua argenti vivi vulgi. *Teſt. Noviſſ. pag. 12.*

Verum-enim-verò in hoc decimo menſtruorum genere alia adhuc compoſuere menſtrua adepti, prædictis aqvis mercurialibus varia inſuper addentes corpora, juxtà varios uſus & illorum placita. Lullius ut nobilius pro diſſolutione auri componeret menſtruum, menſtruo mercuriali addidit argentum. Si fortè menſtruo indigebat pro perlis, perlas cum menſtruo mercuriali conjunxit. Si conficere aurum potabile vellet, ex auro & argento præparavit menſtruum ad hoc magis adæquatum, mediante tamen menſtruo quodam mercuriali, & ſic de aliis; uti in ſequentibus obſervabimus exemplis.

53. Men-

53. Menſtruum pretioſum pro perlis Lullii, *In Comp. animæ Transmut. pag. Volum. 3. Th. Chym.*

℞. LUnariæ liquorem ex tertia rectificatione vel ſecundâ (*aquam ardentem phil.*) affunde ſuper argentum vivum, ut natet deſuper per tres digitos, & pone ad inhumandum per tres dies naturales, & magna pars ejus diſſolvetur cum aqua lunariæ, quam decanta, & ſuper fæces pone liquorem recentem, & pone ad inhumandum in fimo vel balneo, & reitera, donec mercurius fuerit totus in aquam reductus.

Poſteà deſtillationes omnes conjunge & abſtrahe in balneo, & dum videris eam quaſi ſpiſſam, ita ut aqua mercurii & argenti vivi (*vegetabilis & mineralis*) ſit libra ſemis, pone ad inhumandum per ſex dies naturales. Poſteà mittas intùs margaritas, & intra decem horas diſſolventur. Exubera tum eas per modum, quem docuimus in exuberatione metallorum, usque quò convertantur in ſal (*harmoniacum ſive ſulphur naturæ Perlarum*) cujus unciam diſſolve in libra ſui menſtrui prædicti, & deſtilla quater. Et tum pone intùs margaritas, & veluti in ſpatio octavæ partis

tis horæ diſſolventur propter majorem menſtrui ſubtilitatem,&c.

Quemadmodum pro menſtruo Neapolitano (quod ita dici poteſt , eò quod iſtud Lullio Neapoli revelatum fuerit ab Arnoldo de Villa Nova) argentum menſtruo mercuriali per tria vaſa ignita confecto conjungitur , ita menſtruum hoc pro perlis componitur ex ſale harmoniaco perlarum,& menſtruo mercuriali ſive aqua glorioſa mercurii,quæ ſi circulentur ambo per ſuum tempus , inde conficies cœlum perlatum.

Pro Auro potabili menſtruum ex Auro & Argento præparat hoc modo.

54. Menſtruum mercuriale compoſitum Lullii.

In Experim. XXXIV.

℞ UNcias tres lunæ,atq; uncias tres ſolis : Quæ duo ſeparatim calcinabis, uthabes in ſuperioribusexperimentis*(in menſtruo Neapolitano)* videlicet cū mercurio, quem poſteà ex dictis metallis exhalare facias. Hæc autem corpora calcinata ſeparatim collocabis in ſingulis vaſis ſolutoriis, ſuper ea infunde de menſtruo incalcinato*(ſuperiùs ſub* No. 45. *deſcripto)* tantum, ut ſupernatet

natet quatuor digitis; claude vas antenotorio, putrefac in balneo per duos dies, ac per duos alios dies inter cineres inſtar caloris ſolaris. Tum decanta ſolutionem, & reſiduum exſicca. Cùm vero deſiccatum fuerit, iterum illis ſuperinfunde de menſtruo incalcinato, ut ſuprà, in clauſo vaſe putrefaciendo in balneo, poſtmodum ſuper cineres; ac diſſolutiones ſingulas *(auri & argenti)* in ſingula vaſa ſua evacuando, ut ſuprà. Si quæ inſolutà remanſerint, ut ſuprà, deſiccabis ac diſſolvas, quousque totum quod reſtat corporis ſit plenè diſſolutum, tum ſtatue ambas diſſolutiones in putrefactione per 20. dies naturales. Factâ putrefactione accipe illas diſſolutiones, & per ſe ſeparatim in ſuo urinali conſtitue cum ſuo recipiente, juncturis optimè clauſis deſtillabis per balneum aqvam utriusque *(metalli;)* in fundo vaſorum remanebunt corpora ad ſimilitudinem mellis fuſi ſive olei. Super ea *(olea)* iterum funde de ſua aqua propria deſtillata *(menſtruo jam ab oleis abſtracto)* per balneum tantùm, ut ſupernatet tribus digitis, ac ſuis antenotoriis utrumque vas occlude, ac repone in putrefactione per diem naturalem: Mox remotis antenotoriis & ap-

 poſitis

poſitis alembicis, juncturis optimè clauſis deſtillando per cineres, ultimò augebis ignem, ut anima ſive elementum aëris transeat in ſuam utriusq; aquam deſtillatam, ac demum ignem ultrà quantum fieri poſſit, augebis, ut in aërem elementum ignis tranſeat. Sed lunari compoſito non neceſſe eſt rubedo vel ignis Completa deſtillatione ſine vas frigefieri, & amove ab illis recipientia, quæ ſingula quàm optimè clauſa ſervabis, ne reſpirent, & ſingulis ſingulas ſchedulas ſive inſcriptiones appone, ne alterum pro altero accipias, cùm fuerit opus perſequendi. Cæterùm ſuper terras (*auri & argenti ex deſtillatione relictas*) infunde iterum, ut ſuprà, de aqua ſua per balneum deſtillata, ac annexo antenotorio putrefac ut ſuprà, mox per cineres deſtillabis, utrique vaſi annexo ſuo proprio recipiente, ubi eorum corporum animas conſerva veras, atque hoc pacto magiſterium toties iterabis, donec terræ exanimatæ fuerint, ac radicali humore deſtitutæ. Tunc accipe illas terras, & contere quàm optimè, & ſimul conjunge: Poſtmodum eas conſtitue in pila vitrea, ac ſuper cineres calidos conſervato, donec tibi dixero, quid ex illis ſit faciendum. Cæterùm accipe

accipe ſpiritum animatum lunæ, atque ipſum per cineres rectificabis, deinde accipe ſpiritum animatum ſolis, atque eodem modo ſepties per cineres rectificabis; limoſitates *(terram reſiduam)* autem, quas emittet ſpiritus ſolaris in ſingulis rectificationibus ſervabis intrà, ut optimè clauſum ſit ignis elementum, *(in forma terræ.)* His ergò rectificationibus peractis: Tum accipe ſpiritum animatum ſolis, & ſpiritum animatum lunæ, & ſimul conjunge: Pone poſtmodum eos ad circulandum in vaſe grandi ſicut illud, quo circulavimus menſtruum ſimplex. Fiat hæc circulatio per 60. dies, quo termino elapſo habebis verum menſtruũ minerale *(non acidum, ſed ex mineralibus ſive mercurio, auro & argento confectum)* quo innumerabilia experimenta operari poteris.

Huc referri debet menſtruum quod à Baſilio dicitur,

55. Spiritus mercurii dulcis Baſilii,

Cap. 3. Libri de Rebus Nat. & ſupernat.

℞. MIneræ cinabarinæ argenti vivi, & mineræ optimæ auri ana partes æquales, quibus pulveriſatis & mixtis affunde oleum mercurii per ſe ex mer-

curio ſublimato, & putrefacto confectum (*id eſt, oleum ex mercurio ſublimato tantùm, nullis quidem aliis additis ingredientibus, niſi vini phil. ſpiritu, vel menſtruo aliquo vegetabili, ſine quibus confici non poteſt,*) digere hæc per menſem, & extractionem habebis cœleſtem potiùs, quàm terreſtrem; Extractionem abſtrahe in balneo, & phlegmate abſtracto remanebit oleum in fundo ponderoſum, diſſolvens omnia metalla in momento. Cui adde ſpiritus vini (*phil. vel ſpiritum vini igneum Baſilii*) partes tres, circula in pellicano ad rubedinem ſangvineam, & dulcedinem incomparabilem. Circulatum affunde ſuper tartarum ad albedinem calcinatum, & deſtilla forti igne mercurii ſpiritum, ſpiritu vini remanente in tartaro.

Inter hunc ſpiritum; aliūmve ejuſdem nominis diſtinguendum eſt, ne unus pro alio accipiatur. Baſilius enim præparavit etiam ſpiritum mercurii ex ſpiritu albo vitrioli, de quo variis in locis, libro de particularibus, præſertim in particulari lunæ, cujus ſpiritus deſcriptio extat inferiùs inter menſtrua mineralia, qui acidus eſt. Alter verò ſpiritus mercurii, utpote hic noſter, dulciſſimus eſt & fragrantiſ-

ſimus

ſimus, de quo etiam habetis in particulari lunæ,*ut &* cap. VII. libri de Rebus Nat. & ſupernat. *ubi lunæ crocum diſſolvit in ſpiritu albo vitrioli, ut & fragrantiſſimo ſpiritu mercurii.*

Pariſinus compoſuit menſtruum mercuriale compoſitum pro tincturis alchymicis ex ſuo circulato majore & prima vel media ſubſtantia argenti vivi vulgi hoc modo.

56. Menſtruum incalcinatum Pariſini, *Cap. G. Apertorii.*

℞. Circulati majoris (*ſuperiùs ſub* No. 50. *deſcripti*) libram unam, mercurii præparati, modo quem docebimus cap. X. uncias duas, miſce, & ſcias menſtruo hoc fieri veram putrefactionem. Verum quam primùm fuerit incalcinatum, hoc eſt, tali mercurio permixtum, non ampliùs uſurpatur pro corporibus humanis, ſed ſolummodò pro medicinis metallorum, dictum verò cap. X. hoc eſt, ut ſequitur:

Cap. X. de reductione mercurii vulgi in primam materiam vel mediam ſubſtantiam.

NUnc fili dabimus tibi plenariam inſtructionem & declarationem de-

 coquen-

coquendi & reducendi argentum vivum vulgi in ſuam materiam primam vel ſubſtantiam mediam, & quemadmodum in antecedentibus declaravimus modum reincrudandi duo luminaria; ita jam demonſtrabimus vias & media decoquendi dictum mercurium. Primò docebimus modum, diſtinguendi bonum mercurium à malo, ſophiſticato & corrupto: Qui modus eſt, ut recipias mercurium vulgi, aſportatum ex Hiſpania in coriis ſigillatis, vel ſi careas hoc, recipe alium quemcunque, & parùm ejus pone in cochleari argenteo calefacto, ita ut mercurius evaneſcat, & ſi reſiduum ejus erit vel albi vel citrini coloris, bonus eſt; ſed ſi erit alterius coloris, malus eſt, & minimè idoneus pro opere noſtro, quia ſophiſticatus. Tum recipe vitrioli romani libras duas, funde iſtud in vaſe vitreato, fuſo adde mercurii libram unam, & tantum ſalis com. præparati, agita & miſce omnia agitaculo, evaporando humiditatem ſub tali calore, qui ſimilis ſit ſolari. Tum eximatur materia, teratur & ponatur in ſublimatorio, & mercurium ſublimabis per gradus ignis uſuales. Vaſis frigefactis exime ſublimatum, cui in retorta poſito affunde aquæ vegetabilis.

absque

abſque phlegmate (*aquæ vitæ phil. rectificatæ*) ad tres vel quatuor digitos. Coquatur in balneo per duas horas, tum deſtilletur in cineribus, ut aſçendat aqua vegetabilis. Poſteà cooperiatur retorta cineribus, & augmentando ignem aſcendet mercurius vivus in aquam ardentem. Decanta aquam à mercurio, quem iterum ſublimabis cum novis materiis, idque ſexies, ſemper abjiciendo fæces. Nota autem has ſeptem ſublimationes ſemper peragendas eſſe in aludelibus, quoniam nullo alio modo ſeparabis pulverem aduſtibilem aſcendentem in aludelibus, & ut te inſtruam, ne quid erres, repetam magis diſtincte methodum dictarum ſeptem ſublimationum. Modus hic eſt, ut accipias vas vitreum ad modum cucurbitæ ſtrictioris, cum ſuo alembico cæco, perforato in ejus ſuperiori parte, in hoc ponas vitrioli optimè pulveriſati partes duas, mercurii partem unam & ſalis præparati partem unam, miſcendo omnia bene, materiâ leniter jam exſiccatâ, appone alembicum cæcum vel potiùs aludel, notetur tamen, quòd cucurbita non ſit cooperta cineribus ultra unam tertiam evaporatâ humiditate; per calorem lenem; occlude foramen aludelis cum pauco

goſſypio,& augmentando ſublima, omnibus frigefactis exime ſublimatum tam ex aludele quam cucurbitâ, ex quâ (*ſi modo non fuerit frigefacta*) diſſolve fæces aquâ calidâ, ita purgabis facilè dictum vitrum pro uſu ſuo. Jam miſce novas materias cum ſublimato tuo, & ſublima,ut anteà,& hoc repete ſepties. Tum ſublimatum contere in pulverem ſubtiliſſimum,pone in cucurbita ſupradicta cum ſuo alembico cæco vel aludele, & cum ſuo etiam alembico communi ob rationes operationis differentis à ſuperiori. Sublimato in cucurbita poſito affunde menſtrui ſimplicis animalis vel vegetabilis (*menſtrui animalis ſub* No. 37. *vel vegetabilis ſub* No. 29. *deſcripti; in antecedentibus autem aquam vegetabilem rectificatam, id eſt, aquam ardentem recipere juſſit*) tantum, ut emineat per tres digitos, occlude alembico cæco,& in cineribus digere per 12.horas,tum depoſito alembico cæco appone alembicum commune,&abſtrahe menſtruum in balneo,depone iterum alembicum, & appoſito aludele,pone vas in cineribus eo-usq;' ut tegatur materia exiſtens in vitro, da ignem per gradus donec omnis humiditas ſit exhalata, foramen in ſuperiori parte aludelis

goſſypio

goſſypio occlude, augmenta ignem, ut ſublimetur mercurius. Sublimatione peracta & vaſibus frigefactis, deme aludel, & quod in eo invenies ſublimatum non eſt ad propoſitum noſtrum, ſiquidem iſtud eſt pars illa aduſta, quæ non intrat magiſterium noſtrum. Deinde collige ſublimatum ad latera cucurbitæ quod clarum erit inſtar criſtalli, & cave ne permiſceatur cum ſuis fæcibus; hoc contere, cribra, pone in eodem vaſe à fæcibus purgato, & affunde menſtruum in balneo abſtractum, claude vitrum cum aludele, digere per 12. horas ut ſuprà, depone aludel, appone alembicum commune, deſtilla in balneo, depoſito alembico hoc, appone aludel & ſublima in cineribus, fæcibus abjectis, ut & parte aduſtiva ex aludele, collige dextrè mediam ſubſtantiam ex cucurbita. Hâc methodo ſublimabis ſepties, vel donec nullas relinquat fæces in cucurbita. Habito hoc ſigno, accipe dictam ſubſtantiam, contere, & pone in vaſe vitreo, affunde menſtruum ſimplex vel animale vel vegetabile ad trium digitorum ſupereminentiam, claude vas cum alembico cæco, digere leniter per duos dies in cineribus, tum diſſolutionem decanta in aliud vas, & quod re-

manſerit in vaſe,exſicca temperato calore, ſimili ſolari, cui affunde novum menſtruum, claudendo vas alembico cæco ut ſuprà,& reitera methodum eandem usque tota pars diſſolubilis fuerit diſſoluta, & in fundo vitri remanebit terra indiſſolubilis abjicienda, quia nullius valoris eſt. Jam recipe omne diſſolutum,hoc eſt,decantationes veſtras, & pone ad deſtillandum in balneo, & deſtillato menſtruo, appone aludel & in cineribus ſublima ſubſtantiam criſtallinam, quæ verè dici poteſt prima materia mercurii; Hæc eſt illa ſubſtantia media, quâ incalcinamus menſtruum noſtrum (*circulatum majus ſub* No. 50. *deſcriptum*) & componimus particularia infinita, uti te docuimus ſuperiùs. Hæc etiam vocatur lapis mineralis. Nunc fili poteris procedere per infinitas vias, has tamen inſequendo,quas tibi monſtravi; & nota,Mercurium ita reductum, eſſe hunc,de quo Dux noſter Raymundus loquitur, mentionem faciens de lapide minerali,ut & in *ultimo capitulo libri* Vade-mecum *& in pluribus aliis locis voluminum ſuorum*. Hic eſt iſte mercurius de quo Arnoldus de Villa Nova tractat *in Roſario ſuo*, & tibi enarramus, niſi mercurius

rius reductus fuerit in materiam primam cum dicta aqua vegetabili vel animali, penitùs impoſſibile eſſe, cum eo præſtare aliquid boni, ratione ſuæ corruptionis magnæ, exiſtentis in ejus cruditate.

Ex Receptis hujus generis annotamus.

1. Menſtrua poſſe & debere confici juxtà uſus deſtinatos. Nam non ſolummodò deſiderantur, ut diſſolvant corpora promiſcuè, ſed aptè etiam, ne rei diſſolvendæ tincturam inquinent heterogeneâ aliquâ menſtrui ipſius tincturâ, ſed potiùs illuſtrent.

2. Menſtrua hæc, ſemel compoſita, ſi novo addito ſubjecto repetatur compoſitio, quoties toties majori virtute dotari, ubi è contrario notum eſt, menſtrua communia hoc modo debilitari.

3. Menſtrua hæc eſſe fragrantiſſima, ſummæq; dulcedinis & rubedinis, nihilominus dici acetum acerrimum, quod aurum diſſolvat in ſpiritum.

4. Menſtrua hæc eſſe metallorum eſſentias vel magiſteria per magiſteria vel eſſentias confecta, invicemque permixta in circulata compoſita.

5. Non ex auro & argento tantùm ſed etiam

iam ex imperfectis metallis & mineralibus hæc confici poſſe circulata compoſita.

6. Quemadmodum ſal harmoniacum ex perlis: Ita etiam ex coralliis aliisque aridis confici poſſe.

7. Pariſini primam mercurii materiam, eſſentiam potiùs eſſe, quàm magiſterium, citiùs quidem præparari ſale harmoniaco mercuriali Lullii, at non eſſe ejusdem, ſed minoris virtutis.

8. Pariſinum defendere Arnoldum de Villa Nova in ſua mercurii ſublimatione, (deſcriptâ in Roſario,) *contra collegam ſuum Bernhardum.*

9. Hanc Pariſini primam materiam mercurii venenoſam eſſe, quare pro metallis tantùm, non pro medicinis humanis eam eſſe adhibendam monet ipſe. Si tamen menſtruum hoc incalcinatum, more reliquorũ circuletur, fieri innocuum, & medicamentum optimum.

XI. Genus.

Menſtrua vegetabilia compoſita graduata ex menſtruis vegetabilibus compoſitis, cœli & terræ influentiis impregnatis.

57. Aquæ æthereæ & terreſtres metallorum Lullii pro confectione lapidum pretioſorum.

Canon.

Canon. 43. diſtinct. 1. lib. quintæ eſſentiæ.

℞. AQuam mercurii, quæ facta ſit per modum, quem diximus in noſtro Teſtamento (*noviſſimo*) & in libro, qui mercuriorum intitulatur (*menſtruum mercuriale ſive aquam glorioſam argenti vivi vulgi ſuperiùs ſub* No. 44. *deſcriptam*) & in iſta aqua, fili, diſſolves unciam ſemis lunæ puriſſimæ, poſt diſſolutionem filtratam, ſeparetur aqua à fæcibus (*deſtilla menſtruum ab argento per alembicum*) in qua aſcendet limoſitas argenti. Hæc aqua, fili, eſt reſolutiva omnium aliorum corporum, & ipſius argenti vivi, cujus virtute, fili, margaritæ reformantur in natura priſtina per modum, quem diximus in *noſtro Teſtamento, & in compendio ſuper Teſtamentum & Codicillum miſſum Regi Roberto.*

Secunda aqua ſic fit. ℞. Plumbi mediam unciam, & de prædicta aqua quantum ſufficit, poſtquam videris plumbum diſſolutum, ſepara aquam per deſtillationem filtratam (*diſſolutionem plumbi filtra*) & fæces extra mitte, quia nihil valent, poſt hoc verò deſtilla aquam per balneum (*abſtrahe menſtruum in*

balne-

balneum)& ſerva fæces(*plumbum diſſolutum*) ad tempus opportunum.

Tertia aqua ſic fit. ℞. De cupro unciam unam,& illud diſſolve in tanta quantitate aquæ primæ,quantâ volueris, & tibi viſum fuerit,& dimitte illam quieſcere in ampulla ſuâ, in frigido loco per unam diem naturalem, poſt hoc verò ſepara aquam viridem per filtri linguam, & primas quidem fæces extra mitte (*quod remanet in filtro abjiciendum eſt*) deinde deſtilla aquam per alembicum & ſerva fæces ſecundas.

Quarta aqua ſic fit. ℞. Unciam unam ſtanni puriſſimi de Cornvallia, quod eſt purius omni alio,& illud diſſolve in aliqua quantitate primæ aquæ &deſtilla(*per filtrum*)aquā (*diſſolutionem*) illam cum limoſitate ſua, & fæces quæ remanſerint, extra mitte, deinde deſtilla aquam per alembicum & ſerva (*reſiduum ſive ſtannum diſſolutum*) fæces ſecundas.

Quinta aqua ſic fit. ℞. Ferri puriſſimi unciam unam, & diſſolve ipſum in tanta quantitate quod ſibi ſufficiat de prima aqua, poſt hoc deſtilla per filtrum,&mitte fæces extra,& deſtilla aquam per alembicum & ſerva fæces ſecundas.

Sexta

Sexta aqua ſic fit. ℞. Auri puriſſimi unciam unam, & diſſolve ipſum per modum, quem tibi diximus *in noſtro Teſtam.* ſcilicet cum lunaria pura (*cum menſtruo vegetabili ſimplici abſq; argento vivo & argento*) mixta cum tanto pondere quintæ aquæ (*ex ferro jam præparatæ*) & fac ſicut feciſti de aliis.

Item, fili, tu omnia iſta metalla diſſolvere potes hoc ordine. Factâ aquâ primâ, in illa diſſolve metallum, quod modo ſecundario tibi diſſolvere præcepimus (*ſcilicet plumbum*) deinde fac de iſto ſicut priùs tibi diximus. In hac aqua ſecunda diſſolvas metallum tertium (*cuprum*) & in aqua tertii metalli diſſolvas metallum quartum (*ſtannum*) & in aqua quarti metalli diſſolvas quintum metallum (*ferrum*) & in aqua quinti metalli diſſolvas metallum ſextum (*aurum.*)

De quavis iſtarum aquarum accipe ſecundùm quod tibi viſum fuerit ad diſſolvendum metallum. Fili, hæ limoſitates metallorum dicuntur quintæ eſſentiæ ſive mercurius mineralis, quem philoſophi conſideraverunt in opere alchymico (*in tincturis alchimicis*) & lapidifico (*in lapidum pretioſorum compoſitionibus*) & in opere medicinali (*in medica-*

mentorum præparationibus) ſed fili in opere alchymica, iſtæ quintæ eſſentiæ conſiderantur ſubtiliùs, quia in ſubtiliori materia (*eſſe debent*) propter quod fit per diviſionem elementorum (*ut in libro tertio hujus voluminis*) dicemus. In lapidibus verò (*pretioſis conficiendis*) quintæ eſſentiæ (*prædictæ*) non ſunt ita in tanta ſubtili materia. In medicina verò quælibet (*duplex hic præparandi modus*) reſpectum habet.

Dicto de quinta Eſſentia mineralium (*de aquis metallicis*) qualiter poteſt haberi à manibus noſtris, nunc congruum eſt, ut dicamus de diviſione illarum in generali. Et fili mi, facias ſic. Qvando metalla tua fuerint diſſoluta, tu quippe divides aquam quamlibet (*priùs filtratam, per deſtillationem à ſuo reſiduo*) & diviſam quamlibet aquam, (*jam deſtillatam*) in partes duas, & unam partem uniuscujusque partis pones cum propriis fæcibus (*metallo reſiduo, quod aqua in deſtillatione reliquerat*) in alembico vitreo, & deſtillabis in Limum deſerti, qui eſt aër factus ex duobus corporibus, in furno, quem tibi priùs deſignavimus cum igne ſuavi, & reſplendet cum magna virtute minerali, & cum magna limoſi-

limoſitate appropriata, ad virtutes cœleſtes recipiendas. Et quamcunque illarum aquarum mittes in ampulla vitrea cum collo longo,& rotundo, & poſt hoc claude ejus orificium cum cera communi, & poſt cum maſtice,& quamlibet illarum ampullarum pone in ſereno loco taliter,ut nec lapis,nec aliqua alia res nociva poſſit tangere vitrum.

Fili,capias fæces materiales,à quibus limum reſolviſti,quæ ſunt ſecundæ fæces per evaporatam ſublimationem in partibus aquarum, quas miſiſti ad ſerenum locum *(capias caput mortuum ex deſtillatione cujuscunq; Limi deſerti,ſive fæces tertias,nam primæ in filtro remanentes rejectæ fuêre; ex ſecundis Limus deſertus fuit deſtillatus; fæces verò Limi deſerti ſunt, quas hic ſecundas vocat)* & illas mittes in ampulla vitrea cum collo longo, quæ contineat duas palmas,&intromitte partem ſuæmet aquæ,quæ reſervabatur de illa limoſa ſubſtantia jam dicta,& claude ampullas cum clauſorio ceræ, & aluta & maſtice ,ſicut alteri feciſti,& ſepeli illas *(aquas metallorum)* in horto, in terra bene graſſa, in profundo unius palmæ cum dimidia, & ponas etiam aliam rem in gyro colli *(circa collum vitri)* ampulla-

pullarum, qvod apparet extrà, ad illius conſervationem, & ſit hîc per unum annum integrum. Fili unius naturæ ſunt aquæ, quæ mittuntur in terram, & alteriùs quæ ponuntur ad aërem; quoniam fili, illæ quæ mittuntur in terram, habent vim & virtutem indurativam, coagulativam atque fixativam; Et illæ, quæ ſunt in aëre, habent virtutem & proprietatem indurandi coagulandi & fixandi; paſſivè tamen intellige fili. Finito anno, tu habebis omne illud, quod in mundo deſideratur ad hoc opus, &c.

Annotationes.

Mireris forſitan, quod menſtruis hiſce altiorem hunc aſſignaverimus locum, cùm ſint pluribus antecedentium generum menſtruis tam quoad ingredientia quàm quoad præparandi methodum inferiores. Quod quamvis ita ſit, nihilominus menſtrua hæc, dum vel aëri per annum expoſita vel terræ tamdiu concredita fuerint, menſtruorum prædictorum fiunt optima & præſtantiſſima, uti inferiùs ex illorum uſu patebit. Impræſentiarum illuſtrabimus harum aquarum confectiones. Aquas primæ methodi hoc modo conficit: In aquâ glorioſâ argen-

tivi

tivivi, acuatâ inſuper lunâ, diſſolvit plumbum, cuprum, ſtannum, ferrum, & aurum, diſſolutiones ſingulas filtrat, fæcibus abjectis, filtratas abſtrahit in balneo ad ſiccitatem, aquas deſtillatas dividit in duas partes, in quarum una diſſolvit proprium in diſſolutionis abſtractione relictum metallum, quod deinde deſtillat in liquorem, quem limum deſertum, quintam eſſentiam vel mercurium mineralem vocat, & in aëre ſuſpendit per annum pro aqua ætherea. Caput mortuum Limi deſerti diſſolvit in altera parte aquæ reſervatæ, & ſepelit in terra pro aqua terreſtri. In Compendio animæ Tranſm. pag. 208. Volum. 4. Theat. Chym. *Mercurii vulgi etiam & argenti aquas reliquis addit; mercurii aqua ſic fit.* ℞. De mercurio vulgi unciam unam, & diſſolve ipſum in aqua diſſolvente (*prædicta*) in digeſtione I. (*cineris*) deſtilla per filtrum, de fæcibus ne cures, ſecundas verò, (*peracta deſtillatione per alembicum, in fundo relictas*) ſerva.

Lunæ aqua ſic fit. ℞. Unciam unam argenti puriſſimi, & diſſolve in tanta quantitate aquæ diſſolventis, quantum tibi bene viſum fuerit, & deſtilla per filtrum, & rejice fæces pri-

pullarum, qvod apparet extrà, ad illius conſervationem, & ſit hîc per unum annum integrum. Fili unius naturæ ſunt aquæ, quæ mittuntur in terram, & alteriùs quæ ponuntur ad aërem; quoniam fili, illæ quæ mittuntur in terram, habent vim & virtutem indurativam, coagulativam atque fixativam; Et illæ, quæ ſunt in aëre, habent virtutem & proprietatem indurandi coagulandi & fixandi; paſſivè tamen intellige fili. Finito anno, tu habebis omne illud, quod in mundo deſideratur ad hoc opus, &c.

Annotationes.

Mireris forſitan, quod menſtruis hiſce altiorem hunc aſſignaverimus locum, cùm ſint pluribus antecedentium generum menſtruis tam quoad ingredientia, quàm quoad præparandi methodum inferiores. Quod quamvis ita ſit, nihilominus menſtrua hæc, dum vel aëri per annum expoſita, vel terræ tamdiu concredita fuerint, menſtruorum prædictorum fiunt optima & præſtantiſſima, uti inferiùs ex illorum uſu patebit. Impræſentiarum illuſtrabimus harum aquarum confectiones. Aquas primæ methodi hoc modo conficit: In aquâ glorioſâ argenti vi-

tivivi, acuatâ inſuper lunâ, diſſolvit plumbum, cuprum, ſtannum, ferrum, & aurum, diſſolutiones ſingulas filtrat, fœcibus abjectis, filtratas abſtrahit in balneo ad ſiccitatem, aquas deſtillatas dividit in duas partes, in quarum una diſſolvit proprium in diſſolutionis abſtractione relictum metallum, quod deinde deſtillat in liquorem, quem limum deſertum, quintam eſſentiam vel mercurium mineralem vocat, & in aëre ſuſpendit per annum pro aqua ætherea. Caput mortuum Limi deſerti diſſolvit in altera parte aquæ reſervatæ, & ſepelit in terra pro aqua terreſtri. In Compendio animæ Tranſm. pag. 208. Volum. 4. Theat. Chym. *Mercurii vulgi etiam & argenti aquas reliquis addit; mercurii aqua ſic fit.* ℞. De mercurio vulgi unciam unam, & diſſolve ipſum in aqua diſſolvente (*prædicta*) in digeſtione I. (*cineris*) deſtilla per filtrum, de fæcibus ne cures, ſecundas verò, (*peracta deſtillatione per alembicum, in fundo relictas*) ſerva.

Lunæ aqua ſic fit. ℞. Unciam unam argenti puriſſimi, & diſſolve in tanta quantitate aquæ diſſolventis, quantum tibi bene viſum fuerit, & deſtilla per filtrum, & rejice fæces pri-

primas; pòſt deſtilla per alembicum in digeſtione de H. *(balneo)* & ſerva fæces ſecundas, de omnibus aquis fæces ſecundas ſervabis in vaſe ſuo, quamlibet per ſe.

Præterea (in Compendio animæ) *non dividit aquas deſtillatas in partes æquales*, uti in libro eſſentiæ, *ſed diſſolutiones metallorum pro medietate deſtillando abſtrabit pro aqua terreſtri, alteram autem medietatem deſtillat pro aqua æthereâ.* Tu quidem, *inquit*, ſis cautus in reſolutione limorum, quia de quolibet Limo duas aquas ſeu partes facias, deſtillando medium Limi, quem pones ad partem, quia ex iſta parte primâ, fit aqua terreſtris; & aliam partem *(mediam)* ſimiliter deſtillabis, ex qua fit aqua aërea, quæ ſuſpenditur in ſereno loco, ut ſuprà dictum eſt, per annum. *Pag. 209. Volum. 4. Theat. Chym.*

Aquæ per methodum poſteriorem confectæ magis compoſitæ ſunt quàm prioris modi; primæ præparabantur promiſcuè menſtruo lunari, hæ ſecundæ non ita; menſtruo etenim lunari conficitur aqua plumbi; quâ plumbi aquâ fit aqua cupri; hâc cupri aquâ componitur aqua ſtanni; aqua ſtanni parat aquam ferri; aqua auri verò conficitur menſtruo lunari, cui diſſolu-

diſſoluto additur medietas aquæ ferri. Mira metallorum commixtio ! ne dicam confuſio; cujus tamen rati nes procul dubio habuit ſubtiliſſimus philoſophus. Hæc methodus extat quoq; in Lapidario Cap. 9. & ſequentibus.

Ex Receptis annotamus.

1. *Aquas æthereas eſſe metallorum eſſentias per annum Cœlorum influentiis expoſitas.*

2. *Aquas terreſtres eſſe eſſentiarum corpora menſtruis propriis diſſoluta, & per annum ſepulta.*

3. *Non metallorum tantùm, ſed totius Regni mineralis eſſentias tali modo præbere aquas æthereas & terreſtres.*

4. *Aquas has aſtrorum cœleſtium impregnatione præcipuas ſuas acquirere virtutes. Adepti de cœlorum influentiis varias tenuêre ſententias. Quidam Planetarum ſitus, aſpectus, & illorum determinata tempora huic operi quàm maximè neceſſaria eſſe voluerunt; alii autem contrarium ſtatuerunt. Ex aſſerentibus audiamus* Thomam Norton, *Adeptum Anglum, qui ita* Cap. 6. ſui Ordinalis pag. 99. Theat, Chym. Britannici.

The

The fifth Concord is known well of Clerks,
Between the Sphere of Heaven, and our ſubtil Werks.
Nothing in Earth hath more ſimplicitie,
Than th' Elements of our ſtone will be,
Wherefore they being in Work of Generation
Have moſt obedience to conſtellation:
Whereof concord moſt Kindly and convenient
Is a direct and fiery Aſcendent,
Being ſign common for this Operation,
For the multitude of their Iteration:
Fortune your Aſcendent with his Lord alſo,
Keeping th' Aſpect of ſhrewes them fro;
And if they muſt let, or needely infect,
Cauſe them to look with a trine Aſpect.
For the White Work make fortunate the Moon,
For the Lord of the fourth Houſe likewiſe be it done;
For that is Theſaurum abſconditum of old Clerks,
So of the ſixth Houſe for ſervants of the Werks,
Save all them well from great impediments,
As it is in Picture, or like the ſame intents.
Unleſs then your Nativity pretend infection,
In contrariety to this Election.
The Vertue of the mover of the Orbe is formall.

The

The Vertue of the Eighth Sphære is here inſtrumentall,
With her ſigns and figures, and parts aſpectuall.
The Planets Vertue is proper and ſpeciall.
The Vertue of the Elements is here material.
The Vertue infuſed reſulteth of them all:
The firſt is like to a Workmans mind.
The ſecond like his hand ye ſhall find,
The third is like a good inſtrument,
The Remnant like a thing wrought to your intent.
Make all the premiſes with other well accord,
Then ſhall your merits make you a great Lord.

Inter negantes ipſe Lullius eſt, qui ita: Non dicimus, quod ſit opus Artiſtæ, operari cum figuris & cœli imaginibus, per cognitionem ſuorum motuum, ſicut quamplures philoſophi aſſerunt. Sed ſufficit tibi habere cognitionem influentiæ caloris cœleſtis informati per figuram cœli & ſtellarum, quorum ratione infunduntur virtutes in materia aptè appropriata, quæ illas recipit per naturalem artiſtæ induſtriam cum reſolutione, quæ ſit per artem naturæ ſimilem, &c. Et in hoc paſſu Philoſophi fuerunt illuſi ad illorum reprehen-

in hoc paſſu Philoſophi fuerunt illuſi ad illorum reprehenſionem, qui cognoverunt, quòd cœleſtis virtus ſit nimis communis omni elementatæ naturæ, ſua enim magna nobilitate omni tempore determinationem accipit, quoniam in rebus mixtis influitur tam per artem quam per naturam, & hoc fit ratione virtutum naturalium, quæ ſunt ſibi ſubjectum & proprium retinaculum tali modo, ut ſecundùm proprietates materiæ, & ejus ſpeciem recipiat ejusmodi virtutem, quæ poſteà talia condit per naturam, quæ pro miraculo reputantur. Item notet quilibet artiſta, quod natura operari non poteſt niſi per minimarum partium ſucceſſionem, nec etiam poteſt recipere aliquas virtutes niſi ſucceſſione ſuæ operationis, nec etiam poſſunt totum ſimul, nec conſtellationes poſſunt ſufferre alicujus temporis ſtationem punctuatim in certa virtute, quæ confeſtim non diverſificetur; Et etiam dato, quod poſſet, tempus conſtellationis eſt ita minimum ratione circulorum revolutionis ut citiùs tranſeat de una virtute in alteram, &c. *Libr. Eſſent. diſt. 1. pag. 18.*

Poterit, *inquit Paracelſus*, ingenioſus artifex diligenti animadverſione præparare metalla,

talla, ſicut ratione verâ ductus, metallorum tranſmutationis perfectionem, opere ſuo vel regimine magis promoveat, quàm cœleſtium ſignorum duodecim, atque Planetarum ſeptem curſus faciunt; quos etiam in his obſervare ſuperfluum eſt, velut & aſpectus, mala ſive bona tempora, diem aut horam, hujus vel alterius planetæ ſtatum proſperum vel infelicem, quæ nec juvare poſſunt in Alchymiæ naturalis arte, multò nocere minùs, ſi verum aliâs poſſibilem proceſſum habueris, operare cum libuerit, ſin in te, vel operationibus tuis & intellectu, fuerit aliquis defectus, planetæ ſyderàque cœleſtia tibi deficient. *Cœlum phil. pag. 125.*

Si dicant, *inquit Geber*, quòd à certo ſitu unius vel plurium ſtellarum detur metallorum perfectio, quem ignoremus, reſpondemus nos, hunc ſitum & motum nos non curare, nec etiam, ut illum ſciamus, neceſſariò requiri: Quoniam non eſt ſpecies aliqua generabilium & corruptibilium, quin ex individuis ejus quotidiè, & in omni inſtanti fiat generatio & corruptio. Et ideò patet, quòd omni die ſitus talis ſtellarum eſt bonus & perfectivus quarumlibet ſpecierum individuo-

rum, & corruptivus ſimpliciter. Non ergò expedit neceſſario artificem ſtellarum ſitum expectare, licet eſſet utile, quia ſufficit ſolùm viam naturæ diſponere & adminiſtrare, ut ipſa, quæ ſagax eſt, diſponat ſitibus convenientibus mobilium corporum. Nihil enim poteſt natura perficere ſine motu & ſitu mobilium. Unde ſi naturæ artificium diſpoſueris & conſideraveris, quæcunque ex contingentibus hujus magiſterii fuerint, debitè, perficietur ſub debito ſitu per naturam ſibi convenientem, abſque conſideratione illius. Cùm enim videmus vermem ex cane vel alio animali putreſcibili deductum in eſſe, non conſideramus immediatè ſitum ſtellarum, ſed diſpoſitionem aëris circumſtantis, & alias cauſas putrefactionis perfectivas, præter illum. Et ex tali conſideratione ſufficientes ſcimus vermes ſecundùm naturam in eſſe, producere. Natura enim ſibi invenit convenientem ſitum, licèt a nobis ignoretur. *Summa perfect. libr. 1. parte 2. cap. 11.*

Petrus Bonus Ferrarienſis eandem habet de Influentiis ſententiam.

Ad rationem nonam, *inquit*, dicimus quod verum eſt, quod per motum & lucem corporum

rum ſupercœleſtium, & per eorum determinatos ſitus, & aſpectus introducuntur formæ in inferioribus: Sed non eſt neceſſe, nos ea ſcire, nec poſſumus ſcire, niſi in genere quodam confuſo, ſcilicet ex parte ſolis in quibusdam, qui eſt cauſa quatuor temporum anni: Quia certis temporibus fiunt ſeminationes & meſſes, & plantationes: Et in quibusdam animalibus, ut equis & aſinis & accipitribus & falconibus, periodis certis ſolaribus, fiunt conjunctiones ad coitum & generationem. In quibusdam autem omni tempore fiunt hæc indifferenter, ut in homine, columbis, & gallinis. Unde ſi volumus generare vermem ex carne putreſcibili, non conſideramus ſitum quemquam ſtellarum; ſed ſolum diſpoſitiones aëris circumſcribentis & alias putrefactionis cauſas. Similiter ſi ova ſub fimo aut ſimili loco, ad pullorum generationem ponamus, quocunque tempore dabitur forma ſuo loco & tempore præfinito à cœleſtibus, absque noſtra conſideratione in hoc. Eodem modo in generatione calcis & vitrioli, & auri, & uſifur, & ceruſſæ, & minii, & cinabaris; ſimiliter in compoſ. tyriacæ & aliarum confectionum, quia hæc quocunque tempore &

 quacun-

quacunque hora poſſunt fieri. Virtus enim cœleſtis eſt valdè communis ad omnia, & recipit terminationem per virtutes & diſpoſitiones eorum, quæ ſunt ſubjectum ejus in rebus elementatis & elementis, quia, ſicut dictum, virtutes cœleſtes operantur in tota natura generabilium & corruptibilium continuò ſecundùm materiam ſibi diſpoſitam aut propriè aut communiter. Unde dixit Lilium: Quod opus non cauſatur à motu ſuperiorum, quia omni tempore fieri poteſt. Et Raſis in 70. in libro Reprehenſionis: Tempus non operatur in hoc aliquid. Et addit: Quia ſi tempus operaretur in eo, eſſet vile apud gentes. Si ergo in hoc magiſterio omnia contingentia ſuo tempore rectè concurrant, introducetur forma ſua ſub debito ſitu & aſpectu ſtellarum, tempore præfinito in materia abſque conſideratione aliqua in hoc. Unde dixit Plato; quòd ſecundum meritum materiæ infunduntur virtutes cœleſtes, &c. Sed de rebus, in quibus infunditur forma accidentalis, nova & occulta, à cœleſtibus ut patet in arte imaginum, oportet neceſſariò, ut ſciamus & cuſtodiamus determinatos ſitus & aſpectus corporum cœleſtium tempore propoſito:

ſo: Quia à ſolis illis imprimitur forma talis, & tempore tali,& non alio,ſicut patet in libris Aſtrologiæ de electionibus horarum, imaginum, & bellorum; ædificiorum, & itinere, &c. Quia ergo ars alchymiæ non eſt talis, ideò non expedit,ut hæc ſciat. *Margar. pretioſa pag. 731. Vol. 5. Th. Chym.*

XII. Genus.

Menſtrua vegetabilia compoſita ſummè exaltata ex menſtruis vegetabilibus compoſitis graduatis.

58. Limi ætherei & cœleſtes Lullii pro tincturarum alchymicarum confectionibus.

In Teſtam. Noviſſimo.

℞. Sulphur auri (*mercurium philoſophorum ex auro confectum, ſive ſal harmoniacum ſolare*) & ponas in vaſe vitreo, & ſuperfundas illi de menſtruo vegetabili cœlico jam tibi noto (*cælo vinoſo Lullii ſub* No. 30. *deſcripto*) tantum ſui ponderis, & ponas in digeſtione balnei per ſex dies, deinde per balneum deſtilla; poſteà infunde de novo menſtruo ad ſui pondus, & pone in digeſtione balnei per ſex dies, poſteà pone in cineribus per unum diem, deſtillando totum, quod poterit deſtillari, & pone cum alio priùs de-

 ſtillato.

ſtillato. Et iterum pone de novo menſtruo & digere,& deſtilla,ut priùs. Et toties reitera hoc regale magiſterium, donec tota terra ſive ſulphur dictum evacuetur aëre ſuo, id quod fit viginti duabus vicibus,ſi ſciveris laborare.Poſteà accipe omnes deſtillationes,& pone illas in balneo, & deſtilla totum menſtruum,& vide, ſi totus aër maneat ad modum liquoris,tunc cognoſces terram eſſe evacuatam aëre ſuo. Quòd ſi non fuerit, reitera cum novo menſtruo in balneo,digerendo & in cinere deſtillando,ut ſuprâ, usque ad tres vices. Et tunc totum ſulphur noſtrum erit evacuatum ſuo aëre. Tunc accipe aërem, quem ſervâſti, & pone ſuper ipſum totum ſuum menſtruum,quod eſt illud, cum quo evacuaſti aërem,& ſuperfunde ſuper terram ſulphuris auri, & pone in digeſtione in balneo per octo dies, poſteà in dicto balneo extrahe totum menſtruum per unum diem, & per alium in cinere extrahe totum aërem, & ignem, quantum poteris, ſcilicet in alio receptaculo, quod cognoſces, quando aër incipit mutare colorem ſubrubeum. Serva iſtum ignem ad partem, & iterum pone aërem cum menſtruo abſtracto ab eo, vel cum alio, & pone

ſuper

ſuper terram in balneo, & digere per ſex dies, & deſtilla in dicto balneo totum menſtruum per unum diem, & ignem in cinere, ſeparando deinde quodlibet per ſe, ut ſuprà feciſti, & ſerva ignem in balneo. Et iterum pone aërem cum menſtruo ſuper terram in qua eſt ignis, & digere, ut ſuprà, & toties reiterabis hoc magiſterium, donec terra ſit bene evacuata ſuo igne, quod fit in quadraginta vicibus ſeu iterationibus. Tunc te oportet terram ſublimare per hunc modum. ℞. Illam terram, quæ remanſit poſt ſeparationem aëris & ignis, & ponas illam in vaſe vitreo, & ſuperfundas de menſtruo vegetabili ad quantitatem terræ, & ponas in balneo, per unum diem naturalem, poſteà per alium diem in cinere deſtilla, & iterum pone de dicto menſtruo ad pondus terræ, & digere in balneo per unum diem, & deſtilla in cinere per alium diem, & iterum reitera digerendo in balneo & deſtillando in cinere, donec tota terra converſa ſit in pulverem impalpabilem. Tunc accipe illam & pone de menſtruo ad pondus illius, & pone in digeſtione in balneo per duos dies, poſteà deſtilla in cinere per diem, & pone deſtillatum in balneo. Tunc accipe terram & repone de alio menſtruo

menſtruo ad pondus ipſius,& digere per duos dies,& deſtilla, ut priùs,iterando inhumationes & deſtillationes procedes donec terra ſit transacta per alembicum ſimul cum menſtruo. Iſta terra ſic cum menſtruo mixta, dicitur argentum vivum exuberatum de inventione Alchymiſtarum. Pone ergò iſtas de[illegible]ſtillationes in quibus eſt iſta terra ad deſtillan[illegible]um per balneum, & extrahe menſtruum, & rem[illegible]anebit terra ſicca & præparata in fundo vaſis,qu[illegible]m ſerva. Sic,fili, habes elementa ſulphuris [illegible]auri diviſa cum Dei auxilio. Tunc oportet te [illegible]habere ſulphur argenti (*mercurium Philoſop[illegible]horum ex argento, ſive ſal harmoniacum lun[illegible]re*) & de eo elementa ſeparare,ſimiliter ſepa[illegible]rando aërem cum aqua menſtruali,& ignem c[illegible]um aëre & aqua, & terram cum menſtruo ſu[illegible]limare,& eodem menſtruo per alembicum fac[illegible]ere pertranſire. Sic habes, fili, elementa ſulphuris albi & elementa ſulphuris rubei ſeparata & diviſa. Jam ℞. Menſtruum ſive aquam cum qua ſeparaſti elementa ſulphurnm auri & argenti, & diſſolve pro qualibet libra de menſtruo, quo diſſolviſti aurum, unciam auri; & in menſtruo, quo diſſolviſti argentum, unciam argenti. Et pone

pone quodlibet per ſe in vaſe circulationis in balneo, vel fimo per quindecim dies, & ibi fortificabitur in ſuam naturam menſtrualem. Fili hanc aquam appellamus menſtruum elementatum, ſive aquam ablutam & abſtractam à fæcibus terræ. Jam ℞. Duo elementa ſulphuris auri, ſcilicet aërem & ignem, & pone ſimul in vitreo vaſe deſtillatorio, & pone in cinere ad deſtillandum cum igne temperatiſſimo, quouſque ex quinque partibus habeas tres partes deſtillatas in receptorio, tunc dimitte infrigidari, & quod deſtillatum eſt, accipe per ſe, & ſeptem vicibus deſtilla & ſerva ad partem, poſtea redi ad deſtillandum, quod reliquiſti; quando ex quinque partibus deſtillaſti tres, & ſuper duas, quæ remanſerunt, continua deſtillationem, quouſque videas ignem congelari ad latera vaſis, dimitte infrigidari, quouſque ignis congelatus fuerit. Et ille ignis, quem extraxiſti, quouſque ignis congelatus fuit *(hoc quod aſcendit adhuc humidum ante materiæ ſublimationem ex his duabus relictis partibus intelligit)* dicitur aër ſecundus & tinctura, & vocamus eum noſtrum ſecretum, & noſtrum theſaurum & vaporem elementorum. Iſtud etiam rectificabis fili per ſeptimam deſtillationem

ſeu rectificationem,& terram, quam poſt deſtillationem primi & ſecundi aëris abſtraxeris à vaſis, in quibus aërem primum & ſecundum deſtillaſti, ponas in igne congelari,& illa terra ignis appellatur. Nunc fili præpara hunc ignem iſto modo: Pone illum in vaſe deſtillatorio, & pone deſuper de ſua propria aqua,quæ eſt illa cum qua ſeparaſti elementa ſulphuris auri,quando tibi præcepimus deducere ad ſpiritum quintum in vaſe Hermetis; & diximus, aquam ablutam à fæcibus terræ *(aliâs menſtruum elementatum ſolis)* quinque partes ſui ponderis ſcilicet ſuper unciam unam de dicto igne, uncias quinque de dicta aqua *(menſtruo elementato auri)* & pone ad digerendum in balneo per octo dies. Poſteà in cinere lentiſſimè deſtilla, & iterum pone de nova aqua ſcilicet partes quinque, digere & deſtilla; ut ſuprà,& toties reitera cum iſto regimine uſque ad ſeptem vices, & ſic habes ignem & terram *(ſulphuris auri)* calcinata philoſophicâ calcinatione. Et ſunt duo elementa ſulphuris rubei præparata ad Limos deſertos. Et nota,quòd debes ponere terram ſulphuris albi, quam calcinaſti & præparaſti poſt ſeparationem elementorum ſulphuris

rubei

rubei cum terra, quam extraxiſti ab aëre mixto cum igne, & ambas pone cum igne congelato. Modò fili, accipe terram ſulphuris argenti, quæ tibi remanſit poſt ſeparationem elementorum, & illam præpara, quemadmodum feciſti, calcinaſti, & præparaſti terram auri, poſt ſeparationem elementorum ſimul cum menſtruo ſublimatam, & in pulverem impalpabilem reductam, & cum eodem menſtruo per alembicum portatam; & etiam præparationem hanc terræ ſulphuris argenti. Tunc habes terras ſulphuris auri & argenti præparatas per ſe, quod cognoſces per ſignum tibi datum, ſcilicet ponendo parum ſuper laminam lunæ ignitam, evolabit in fumum major pars. Tunc ℞. Illas terras æquali pondere & unciis & pone in vaſe præparatorio, poſt accipe menſtruum, cum quo præparaſti elementa lunæ, & ponas in ejus libra una, unciam unam ſulphuris vegetabilis, quod tibi demonſtravimus facere ex terra vini (*ſalis harmoniaci vegetabilis ex terra vini phil.*) & deſtillando facias totum per alembicum tranſire, & tunc habebis menſtruum, cum quo extraxiſti elementa ſulphuris lunæ, animatum & acuatum. Tunc fili oportet te terras ſul-

 phurum

phurum ante dictorum (*ideſt; auri & argenti*) ſimul miſcere & præparare, dando quartam partem ſui ponderis dicti menſtrui. (*jam animati & acuati*) digerendo & deſicando, ut in creatione ſulphuris (*naturæ ſive ſalium harmoniacorum*) fit, quouſque biberint quatuor partes de dicto menſtruo, & ſint diſpoſitæ ad ſublimandum, quas ſublimabis igne quarti gradus. Et nota, quòd omnes iſtæ præparationes & deſtillationes terrarum debeant fieri in Balneo, & ſic habes fili ſulphur noſtrum ſive materiam, ſive terram vegetabilem & metallicam in uno genere unitam ad componendum lapidem glorioſum, altum & virtuoſum, qui tibi transformabit argentum vivum vulgi in perfectum ſolem vel lunam *ſine juvamento ignis*, ſed tanquam oculus baſiliſci, qui ſolo intuitu interficit animalia. Sed intereſt fili, ut per compoſitionem radicum iſtarum tam ſublimis & altæ arboris, quas Limos deſertos appellamus, in quibus tota virtus cœli & terræ ad hoc magiſterium pertinens, infunditur; magnam diligentiam adhibeas, & ſummo ingenio componas. Et modus eſt.

℞. De Terra ſive ſulphure vegetabili (*&*

mine-

minerali) quod univiſti in uno genere per ſublimationem, quæ eſt illa, quam appellaſti terram ſulphuris in uno genere unitam. Et eam ponas in vaſe vitreo, & ſuperfundas de menſtruo cum quo ſeparaſti elementa ſulphuris lunæ & præparaſti dictum genus terræ, tantum ſui ponderis, & ponas in balneo philoſophico per tres dies naturales. Et in illo tempore ſolvetur totum, quod ſic ſolutum pone in balneo vulgi, & deſtilla menſtruum, & terra ſuo generi unita per ſublimationem remanebit, ut oleum, quod unguentum philoſophorum appellamus, & unum eſt de ſecretis quod procuramus occultari. Tunc

℞. De iſto oleo ſive unguento ſupradicto drachmas decem, & de aëre ſulphuris lunæ rectificato drachmam unam *(non unciam unam : Et de aëre ſulphuris ſolis drachmam unam)* & in igne cineris deſtilla, & quod deſtillatur (quod eſt ferè totum) dicitur Limus deſertus terreus, ſerva illum. ℞. De elemento *(ignis)* ſulphuris auri jam præparati & congelati drachmas decem (*non viginti*) & de elemento aëris (*ſulphuris*) lunæ drachmam unam, & de elemento aëris ſulphuris auri drachmam aliam, & pone totum in cineribus

&

& deſtilla, quod deſtillatur ex eo (quod erit ferè totum) dicitur Limus deſertus æthereus ſerva ad tempus.

℞. De elemento ignis ſulphuris auri drachmam unam ſive duas,& iterum rectifica illud iſto modo,ponendo ſuper illud quinque partes de ſuo proprio menſtruo, quod eſt id cum quo ſeparaſti elementa ejusdem ſulphuris auri, & pone ad digerendum in balneo per unum diem naturalem, poſteà in cinere deſtilla,qvod poteris. Et iterum pone de dicto menſtruo, digere & per cinerem deſtilla, & reitera,donec totum tranſeat per ignem cineris. Tunc accipe tantum ſui ponderis de dicta terra vegetabili, unitâ & ſublimatâ ſimul (*ſuperiùs præparata*) & unias ſimul (*cum elemento ignis deſtillato*) & non deſtilles, ſed ſic dimittes & dicitur Limus deſertus (*terreus, auri*) non vaporiſatus.

℞. Dictæ terræ (*in uno genere unitæ*) drachmam unam,& olei aëris (*ſulphuris*) lunæ drachmam unam, & miſce ſimul & facias idem magiſterium, quod feciſti cum præcedenti auro, & dicitur Limus terreus deſertus lunificatus (*non*) vaporiſatus.

Modò nobis videtur dare modum cœlificandi

candi & præparandi illos (*Limos*) ad virtutes cœli & terræ recipiendas, & modus eſt iſte. Accipias vaſa ænea vel ferrea, quæ ſunt virgulata, & ſint ſicut illa, in quibus cantant Pſittaci, ſed virgulæ ſint magis ſtrictæ, ita ut non poſſit intrare aliqua terra, nec cœleſtis nec terreſtris, ſed ſolum vapor cœli & terræ quos habebis per influxum.

℞. Limum (*deſertum terreum ſuperiùs dictum*) factum ex decem drachmis terræ vel ſulphuris uniti, quod eſt illud, quod univiſti ex terra ſulphuris argenti, & reduxiſti in oleum vel unguentum; & ex drachma una aeris (*ſulphuris*) lunæ, & drachma una aeris (*ſulphuris*) ſolis mixtis: Et iſtum limum ponas in vaſe vitreo cum longo collo optimè ſigillato ſigillo Hermetis, & iſtud ponas in vaſe virgulato, & ponas per unum brachium vel duos, & dimittas per annum cum dimidio, vel ad minus per annum, cooperiendo bene illud cum terra & ſervando ab omnibus periculis, & in iſto tempore efficitur aqua potens, mirabiles habens virtutes fixativas lapidis, & habet mirabiles virtutes acquiſitas à cœlo; quas attraxit à vaporibus terræ. Fili ſuper hoc quieſce.

℞. Li-

℞. Limum (*deſertum æthereum ſuperiùs dictum*) quem feciſti de decem drachmis ignis ſulphuris auri &ex drachma una aeris ſulphuris lunæ (*& drachma una, aëris ſulphuris ſolis*) & hunc pone in alio vaſe vitreo cum longo collo hermeticè ſigillato, & pone in alio vaſe virgulato, & pone ſuſpenſum in aere, arbore, vel loco abdito, ab omni vento, pulvere, & omni periculo. Dimitte ad unum annum cum dimidio vel ad minus anno integro, ut de alio diximus, & ita efficietur aqua clara habens virtutem indurandi, fixandi, congelandi, penetrandi, faciendi lapidem volatilem & dicitur mercurius aeris acutiſſimæ penetrationis.

℞. Limum (*deſertum terreum auri, ſed*) non vaporiſatum nec cœlificatum (*nec deſtillatum per alembicum, nec circulatum*) qui eſt ille quem feciſti (*mixtione ſimplici*) ex drachma una elementi ignis ſulphuris ſolis, & ex drachma una terræ unitæ (*ſuo generi*) & illum (*accipe etiam Limum deſertum terreum lunificatum, non vaporiſatum*) quem feciſti ex drachma una terræ ſulphuris unitæ & drachma una aeris (*ſulphuris*) lunæ, & illos limos pone quemlibet per ſe, in vaſe vitreo ſigillato, ut

ut de aliis eſt dictum. Et ponas ſubtus terram per unum brachium, per annum integrum in vaſe virgulato, & in illo tempore efficitur aqua habens mirabilem virtutem conjungendi, & ſuper hoc quieſce.

℞. Limum, quem feciſti ex decem drachmis ignis vel aeris & una terræ. Et accipe quod ſupereſt de aere (*ſulphuris*) lunæ, quia non accepiſti ab eo niſi drachmas tres, quando feciſti Limos, & illud pone ſuſpenſum in aere in vaſe vitreo ſigillato, & in vaſe virgulato, ut de aliis feciſti, & ibi accipiet virtutes cœleſtes, quæ ſunt media conjunctionis inter Limum terræ & Limum ignis & aliorum.

℞. Aerem ſecundum (*menſtruum elementatum in quo diſſoluta ſint aër & ignis ſulphuris auri, leniterq; abſtractum, videlicet ab ejus quinq; partibus, tres ſolummodò*) qui eſt ille, quem abſtraxiſti ab igne congelato, quem diximus oleum philoſophicum & theſaurum philoſophicum (*non iſtud, quod etiam unguentum philoſophorum dicitur ex terra in uno genere unita confectum, ſed quod vapor elementorum appellatur*) & pone per ſe in alio vaſe vitreo bene ſigillato & pone ad aerem propè alia, quæ poſuiſti per annum integrum.

℞. Men-

℞. Menſtruum cum quo ſeparaſti elementa ſulphuris lunæ, *(menſtruum illud, quo ſeparaſti elementa ſulphuris ſolis)* & pone in quolibet vaſe, in quo eſt menſtruum lunæ *(& menſtruum ſolis)* drachmam unam ſulphuris *(vel ſalis harmoniaci vegetabilis)* & pone in balneo, poſteà in cineribus, quouſque facias pertranſire totum cum quolibet menſtruo per ſe. Tunc quodlibet menſtruum ſic rectificatum vel animatum, pone in vitreo vaſe ſigillato per ſe in ſuis vaſis virgulatis & ponas in aere ſuſpenſum prope alia per annum unum.

℞. Oleagineitatem lunæ *(primam, ſive aërem primum)* quæ eſt illa, quam abſtraxiſti à terra lunæ, quando præparabas eam pro creatione ſulphuris lunæ, quam præcepimus tibi ſervare & diximus quod eſſet pro creatione *ſulphuris natura)* & ponas in vaſe vitreo ſigillato, in aere, & ibi efficietur aqua fluxibilis & virtuoſa, mirabilis penetrationis. Et quod diximus de oleagine alba, dicimus etiam de oleagine incerativa rubea *(ſolis.)* Et habes, fili, lapidem *(menſtruum)* in octo partes diviſum tres in terra, & quinque in aere.

Annotationes.

D*Ecem præcedentia menſtruorum vegetabilium*

bilium tam ſimplicium quàm compoſitorum genera compoſuere adepti temperando ſpiritûs vini phil. unctuoſitatem multiplici rerum ariditate: Et tali modo produxêre menſtrua adquemcunq; uſum adæquatè proxima, & quoniam ſunt ejusdem cum rebus diſſolvendis naturæ, permanentia & inſeparabilia. In genere proximè antecedenti demonſtravimus, menſtrua prædicta omnia, ſive ſimplicia ſive compoſita, tot, tantisq; laboribus, aridorum temperaturâ ad ſummum exaltata, altiùs adhuc ſublimari, & in viribus ſuis augmentari poſſe. Nam quod ars nequit, hoc natura præſtare poteſt; quod terra non poteſt efficere, id cœlum facit. Menſtrua enim ad artis apicem evecta, & cœlorum influentiis expoſita, jam à natura ſummas & incredibiles adipiſcuntur vires. In præcedenti genere undecimo menſtrua habuimus pro lapidibus pretioſis, compoſita ex elementis ſimplicibus metallorum; in hoc duodecimo metallorum perfectorum ſulphur naturæ, ſal harmoniacum ſive mercurium ſolarem & lunarem, loco auri & argenti crudi recipit, & in multo nobiliora ſeparat elementa cœlo terræq; exponenda pro tincturis alchymicis omnium optimis.

Ex Receptis obſervamus.

1. Limos in ſuis compoſitionibus claros quidem eſſe, ſed (de induſtriâ) ſophiſtico multiloquio obvelatos, & tantâ operationum varietate larvatos, temporisq; inſuper diuturnitate tædioſiſſimos redditos deterrere tyrones improvidos.

2. Limos hos, à prioribus aquis æthereis & terreſtribus differre præparationis ſubtilitate; hæc elementa ſunt ſalis harmoniaci vel mercurii phil. ſolis & lunæ; illa verò elementa metalli crudi. Nam dixit Lullius: Limi pro tincturis alchymicis in ſubtiliori natura eſſe debent, quàm qui ſunt pro lapidibus pretioſis.

3. Limos hos eſſe eſſentias graduatas, cœlorum terræq; influentiis expoſitas, adeoq; eſſe medicamina.

4. Eodem etiam modo metallorum imperfectorum ſulphura naturæ præbere Limos, in ſuo genere æquè fortes, ac ſulphura naturæ auri & argenti in ſuo genere.

HActenus egimus de menſtruis vegetabilibus, ſequuntur nunc quæ mineralia dicuntur. Sed antequam procedamus ultrà, admonendi ſumus per menſtrua

vegetabilia intelligi ſimul menſtrua animalia. Omnia enim jam data menſtrua vegetabilia, non dicuntur vegetabilia ingredientium ratione; præter enim vegetabilia, etiam animalia & mineralia in illorum compoſitionibus fuêre aſſumpta; ſed ob vini phil. ſpiritum ex vegetabili unctuoſitate maximè ortum. Quem ſi ex Regni animalis oleoſo quodam (uti fecere ſæpè ſæpiùs Adepti) educere & liberare ſciveritis, menſtrua prædicta vegetabilia transmutabitis cum hoc animali ſpiritu in menſtrua animalia. Quod tamen ad menſtrua mineralia ne torqueatis; Quamvis enim in hoc etiam Regni dentur oleoſa liquida liquoribus aquoſis innatantia, ut ſunt oleum Petræ carbonum foſſilium, &c. Hæc tamen olea hujus Regni extraordinaria ſunt, naturæ luſu vel lapſu producta. Hinc oleoſa ejusmodi ad oleoſa amborum Regnorum (vegetabilis & animalis) translata fuêre ab Adeptis; unius enim ſunt & ejusdem naturæ, ubi mineralium, metallorumq; oleoſa magis arida ſunt & maſculina, quàm ut fœmininum noſtrum producant ſemen vel menſtruum. Recenſere autem animalium partes, & modum ex iis educendi hunc vini phil. ſpiritum, non hu-

jus

jus eſt loci, ſed ad librum ſpecialem, videlicet quintum noſtrum, (edendum ſuo, quo placebit Deo, tempore,) hiſce de rebus fuſiùs tractantem pertinet.

Propterea de menſtruis animalibus ſilentes procedimus ad menſtrua mineralia ſive acida.

DE
Menſtruis Mineralibus.
XIII. Genus.

Menſtrua mineralia ſimplicia ex materia vini phil. tantùm.

59. Leo viridis Riplei.
Libro Accurtationum pag. 383.

℞. VIRIDEM leonem abſque diſſolutione in aceto (*uti aliâs moris eſt*) & ipſum pone in magna retorta terrea, quæ poſſit ſuſtinere ignem, & pone ad deſtillandum per modum & viam, ac ſi aquam fortem deſtillares, ſupponendo receptorium, & bene lutando juncturas, ne reſpirare poſſit; deinde cum igne lento primò deſtilla, quouſque videris fumos albos appa-

apparere, tum muta receptorium ipſum bene claudendo, & ſic cum magno igne deſtilla, ſicut deſtillatur aqua fortis, ſic per 24 horas continuando, & ſi per octo dies continuabis ignem, ſemper videbis receptorium plenum fumis albis, & ſic habebis *ſanguinem viridis leonis*, quem vocamus *Aquam ſecretam*, *Acetum acerrimum*, per quod omnia corpora reducuntur ad ſuam primam materiam, & ab humano corpore omnes repelluntur infirmitates. Hic eſt *ignis noſter* ardens ſemper continuando uno modo intrà vas vitreum, & non extrà; *ſterquilinium noſtrum*, *noſtra Aqua vitæ*, *Balneum noſtrum*, *Vindemia noſtra*, *Venter equinus noſter*, qui mirabilia operatur in operibus naturæ, & examen omnium corporum ſolutorum & non ſolutorum, & eſt Aqua acuta portans in ventre ſuo ignem ut Aqua ignea, nam aliàs non haberet poteſtatem ſolvendi corpora in primam materiam. Ecce hic eſt *noſter mecurius*, *noſter ſol*, & *luna*, quo utimur in opere noſtro. Deinde invenies in fundo vaſis fæces nigras ſicut carbones, quas per ſpatium octo dierum calcinabis cum lento igne, &c.

Anno

Annotationes.

H*Actenus unctuoſum ſpiritum vini phil. rebus* oleoſis, arido-oleoſis, oleoſo-aridis, aridisque puris *temperavimus, & in varia redegimus menſtruorum vegetabilium genera; in quibus menſtrua exhibuimus omnibus modis abſoluta & perfecta, odore, ſapore, & colore incomparabilia, absque ſtrepitu & effervеſcentia diſſolventia, & cum rebus diſſolutis permanentia: Sequuntur jam in ordine, quæ dicuntur menſtrua mineralia, quæ quamvis ſint fœtentis odoris, acidi vel corroſivi ſaporis, & ut plurimùm lactei & opaci coloris, imò cum ſumma violentia & corroſione diſſolvant corpora; nihilominus, quoniam eundem vini. phil. ſpiritum, ac menſtrua vegetabilia pro ſua habent baſi, ideò æquè ac illa permanentia ſunt, imò his meliora quoad temporis abbreviationem.*

Superaddita enim ſalium mineralium aciditas (ob quam mineralia menſtrua dicuntur corroſiva vel acida) deſtruere nequit naturam ſpiritûs vini, neque naturam menſtruorum vegetabilium, ſed corrodendo reddit aridorum particulas aptiores ad uniendum eas cum oleoſo vini phil. ſpiritu. Quòd ſi verò removea-

removeatur illa, ſit iterum quod antea fuit, nimirum vel vini phil. ſpiritus, vel menſtruum vegetabile. Methodum autem, quâ uſi fuimus in menſtruis vegetabilibus, eandem etiam pro poſſe obſervabimus, in hiſce menſtruis mineralibus. In vegetabilibus quidem ex vino phil. extraximus Aquam ardentem, à quâ circulando ſeparavimus oleum, ceu eſſentiam vini, quæ ſpiritus vini eſt noſter quem deinde diverſimodè acuendo redegimus in præcedentia menſtruorum vegetabilium genera; In mineralibus verò incipiemus cum Uvis philoſophicis, ipſâ vini phil. materiâ, quæ aliâs Leo viridis, Adrop, *&c. dicitur. Quamvis autem hujus loci non ſit, ut hanc materiam diſcutiamus ſi tamen clariora quædam ejus elucidationi inſervientia nobis vel in ipſis Receptis, vel aliunde ſponte occurrant, ea obſcurare noluimus, è contrario illuſtrare illa, & ita exponere decrevimus, ut non ſolummodò de vobis promiſſâ utilitate & neceſſitate hujus ſpiritûs fiatis certiores, ſed inſuper etiam quaſdam habeatis prænotiones de ejus conceptione, ſubſtantia, nativitate, &c. Pro hujus Recepti elucidatione dabimus quædam alia Recepta ejusdem materiæ, ut ſingula inter ſe*

 colla-

collata clariora fiant: Imprimis ſubjiciemus menſtruum non quidem ex ipſo Leone viridi, ſed ex eo diſſoluto cum acido & in gummi quoddam redacto.

60. Menſtruum ex gummi Adrop. Riplei,

Libro Accurtationum pag. 381.

℞ ADrop, hoc eſt, Leonem viridem, de quo ſuperiùs locuti fuimus, & ipſum in aceto deſtillato diſſolve per ſpatium ſeptem dierum, ter quotidiè agitando bene vas, in quo eſt materia; poſteà evacua liquorem diſſolutum, & per filtrum ter deſtilla à fæcibus ſuis, quouſque erit clarum ſicut criſtallus, & cum lento igne evapora acetum, quosque erit ad ſimilitudinem viſci ſpiſſum, quod quaſi non potes ipſum agitare propter viſcoſitatem, & poſt infrigidationem extrahe ipſum è patella, & ſerva, & iterum fac plus de illo; & hoc fac, quouſque habeas duodecim libras hujus leonis viridis vel adrop reducti ad modum gummi, tunc habes terram extractam à terra & fratrem terræ. Tunc accipe libram illius gummi, & pone in vaſe vitreo, quod ſit ad magnitudinem unius potelli, bene lutando juncturas alembici cum

colla

colla, factâ ex claro ovorum & limatura bene ſimul mixtis.

Hoc Receptum in tractatu de Adrop philoſophico, (qui volum. ſexto Theatri chymici extat, & diſcipulo cuidam anonymo Guidonis magni de monte inſcribitur, ſed cum Riplei libris, videlicet præſenti de Accurtationibus, & clave aureæ portæ, cujus major pars Dunſtano maximo, Archiepiſcopo Cantuarienſi datur) per omnia idem eſt quoad ſenſum, quamvis puriùs in translatione hæc ita legantur: Jam accipe tres libras de prædicto gummi in deſtillatorium duarum circiter menſurarum capax, & ſuperpoſito alembico luta conjuncturas cum luto ex cerevifia, albumine ovi & farina, parato *pag. 552. Volum. 6. Theat. Chym. Quod confirmatur cum proceſſu vel recepto clavis aureæ portæ ubi ita:* Hujus lactis (*inſpiſſati vel gummi*) impone libras tres in vitrum. *pag. 257. Clavis aur. part.* Et pone in furnello ad deſtillandum cum arena, & ſit arena in ſpiſſitudine duorum digitorum ſub vaſe, & ſic circumquaque usque ad dimidium vaſis, vel quousque materia ſit cooperta, appone receptorium, in principio faciendo ignem lentum, ſed non lutando receptorium,

quouſq; phlegma exierit,& hoc continua donec videris fumos albos apparere in receptorio,ſicut lac; tunc augmentando ignem muta receptorium ipſum bene claudendo, ne reſpiret,& ſic continuè augmenta ignem, & habebis oleum rubicundiſſimum, ſicut ſangvinem,quod eſt *Aurum aereum, menſtruum fætens, Sol philoſophorum, Tinctura noſtra, Aqua ardens, Sangvis leonis viridis, Humidum unctuoſum noſtrum*, quod eſt ultima conſolatio corporis humani in hac vita,*Mercurius philoſophorum, Aqua ſolutiva* quæ diſſolvit aurum ſub conſervatione ſuæ ſpeciei, & habet alia quàm plurima nomina. Et cum primo fumi albi apparent,continua ignem tuum per horas XII. per quod ſpatium totum oleum deſtillabitur,ſi ignis erit potens, quod ſerva bene clauſum,ne reſpiret.

Menſtruum hoc à præcedenti in eo differt, quod in hoc leo viridis diſſolutus aceto, in illo verò ipſemet totus vivus deſtilletur, cæterò utrumq; in ſe ipſo ſatis clare deſcribitur: Materiâ tamen menſtrui remanente obſcuriore, & lectori minùs intelligibili: Quare autem leo viridis dicatur,ejus quadruplicem invenimus rationem apud Ripleum.

Pri-

Primò, Per leonem, *inquit*, ſolem intelligit philoſophus, qui per vim ſuam attractivam vireſcere facit, & totum mundum gubernat. *Tract. de Adrop. phil. pag. 547. Volum. ſexti Theat. Chym. Idem alibi:* Leo viridis eſt illud, per quod omnia vireſcunt & creſcunt per virtutem ſuam attractativam ex viſceribus terræ, & elevatam ex hyemalibus cavernis, cujus filius eſt nobis maximè acceptabilis & ſufficiens ad omnia elixiria, quæ ex eo componenda ſunt; Nam ex eo habebitur potentia ſulphuris albi & rubei non comburentis, quæ eſt res optima, ut dicit Avicenna, quam alchymiſtæ capere poſſunt, ut inde faciant aurum & argentum. Sed hæc verba ſufficere poſſunt homini ſapienti ad cognoſcendum & habendum viridem leonem. *Medulla phil. pag. 139.*

Secundò, Inſuper etiam viridis dicitur, quia res illa adhuc acida & immatura eſt, hoc eſt, à natura nondum fixata aut perfecta, ſicuti aurum commune. Viridis igitur leo Philoſophorum, eſt aurum viride, aurum vivum, quod nondum eſt fixum, ſed à natura imperfectum, hinc virtutem habet omnia corpora in materiam ſuam primam reducendi, & illa

 corpo-

corpora quæ fixa ſunt,ſpiritualia & volatilia faciendi. *Tract. de Adrop. 547.*

Tertiò, Leonem etiam vocare potes, quia quemadmodum cætera animalia leoni cedunt,ita omnia corpora poteſtati auri vivi cedunt,quod eſt mercurius noſter. *Tract. Adrop. pag. 548.*

Quartò, Hic nobilis infans vocatur leo viridis,quia quando diſſolvitur, veſtitur viridi veſtimento. Tamen ex leone viridi fatuorum (*vitriolo*) extrahitur vehementi igne aqua illa,quam fortem vocamus,in qua dictus leo elixirari debet. *Medulla philoſ. pag. 139.*

Hæc quæ de leone viridi dicta, ea etiam intelligenda ſunt de Adrop, ejuſdem materiæ ſynonymo; Recipe, *inquit*, *Ripleus*, Adrop, hoc eſt,leonem viridem. *De Adrop autem ſequentia protulit*: Adrop,*inquit*, eſt aurum & argentum potentiâ & non viſu, ut dicit Rhaſis,& noſtrum aurum &argentum,ſecundùm philoſophos,non eſt aurum &argentum vulgare, noſtrum enim aurum &argentum ſunt aerea,quæ ut bene fermententur, debent conjungi cum dilecto (*auro vulgi.*) Quandoquidem Philoſophus dicit,quod Adrop in ſua profunditate ſit aurum aëreum, & ipſum

Adrop

Adrop appellatur aurum leproſum. Et his dictis videtur aſſentire Guido, philoſophus Græcus, locutus de ſpiritu mercuriali aut menſtruali (*ſpiritu vel ſangvine leonis viridis*) qui extrahitur de naturali Adrop per artem, ubi ſcribit: Et iſte ſpiritus eſt ſol ex philoſophorum ſolariâ aquâ, arſenico, & lunâ. Et ſubſequenter addit eodem loco: Corpus eſt fermentum ſpiritus, & ſpiritus fermentum corporis, & terra, in qua deliteſcit ignis, exſiccat, imbibit, & fixat aquam, & aer in quo deliteſcit aqua (aer qui deliteſcit in aqua, *legi debet juxtà doctrinam ſeparationis elementorum*) abluit, tingit, perficitque terram & ignem. Et in eo quod Guido dicit, quod tingunt & perficiunt, debet intelligi, lapidem (*menſtruum ex Adrop vel leoneviridi*) eſſe ſufficientem ad ſui complementum in elixir, & quod nulla extranea res, ut ipſe affirmat, ad ipſum introducitur aut introduci debet, ſed omnes ejus partes ſunt coëſſentiales & concretæ, quia intentio Philoſophorum fuit complere illud opus brevi ſpatio ſuprà terram, quod natura vix perficit per mille annos ſubtus terram. Imperitè igitur incedunt ſecundum opinionem philoſophorum, quemadmodum Guido dicit,

cit, qui ab argento & auro vulgari fermentum ad noſtrum electum corpus petunt. Nam materia, in qua eſt argentum vivum mundum & purum à natura ad complementum minimè (*maximè malè legitur*) perductum, poſt completam mundificationem eſt, ut affirmat Guido, milleſies melius quàm ſunt corpora ſolis & lunæ vulgariter decocta per ſolis naturalem calorem, *Concord. Lullii & Guidon. pag. 323.*

Quidam Philoſophus dicit, *pergit de eodem Adrop diſſerens*; fumus (*albus*) exeritur ex ſuis propriis venis, qui ſi ritè colligatur, & iterum ſpargatur ſuper proprias venas, faciet ibi fixionem, atque ita ex eo in brevi temporis ſpatio generatur verum elixir. Et certè ſine iſtis liquoroſis ſpiritibus, ſcilicet aqua & oleo mercurii (*menſtrui*) corpus alchymicum hoc eſt neutrale, vel Adrop non purgatur. Et illud eſt corpus alchymicum, quod vocatur corpus leproſum, id eſt, nigrum (*in principio operis*) in quo, ut dicit Vincentius in ſuo ſpeculo naturali, ſunt aurum & argentum in potentia & non in aſpectu; quod etiam in ſuo profundo ſit aurum aëreum ad quod nemo pervenire poteſt, niſi corpus immundum prius

prius mundetur, quod eſt ſine dubio poſt completam ſuam dealbationem, & tunc eſt millies præſtantius, quam ſunt corpora auri & argenti vulgaris per naturalem calorem decocta. Prima materia hujus corporis leproſi eſt. aqua viſcoſa inſpiſſata in viſceribus terræ. De hoc corpore ut vult Vincentius, fit magnum Elixir ad rubeum & album, cujus nomen Adrop, quod aliter vocatur plumbum nigrum Philoſophorum de quo Raymundus jubet extrahere oleum aurei coloris vel ſimile: *Adjungit Raymundus*: Hoc autem oleum non eſt neceſſarium in vegetabili opere (*videlicet pro lapidis vegetabilis inceratione*) quoniam ſolutiones & coagulationes ibi citò fiunt; & ſi potes illud ſeparare à ſuo phlegmate, & poſteà ingenioſè illius ſecreta indagare, poteris in triginta diebus perficere lapidem Philoſophorum. Nam hoc oleum facit medicinas (*tincturas*) penetrabiles, conjungibiles, & amicabiles omnibus corporibus, & in mundo non eſt res ſecretior eo. *Medulla Phil. Chym. pag. 131.*

Varia hîc recenſuit Ripleus ſynonyma τῦ Adrop; Nos pro tempore leonem viridem per viam plumbi philoſophici perſequi ſtatuimus, *ut-*

pote quorſum dirigimur à Ripleo hiſce verbis: Inprimis intellige, quando Avicenna inquit, quod in plumbo ſunt aurum & argentum per potentiam,& non per viſum ,atque hæc relinquantur à natura cruda & ſemicocta, ideoque arte ſuppleri debet perfectè, quod à natura imperfectum relinquitur, idque per januam fermenti digerentis & coquentis, quod reliquum eſt cruditatis. Itaque pro fermento accipe aurum perfectum, nam paululùm *(non paulatim)* de fixa ſubſtantia illorum, *(corporum fixorum)* trahet & convertet multum non fixorum corporum ad perfectionem auri & argenti. Atq in hunc modum ars ſubveniet naturæ, ut modico temporis ſpatio id fiat ſuper terram,quod inmille annis fit ſub tùs terram. Atque hac ratione intelliges. quomodo plumbum contінct in ſe maxima ſecreta hujus artis. Habet enim in ſe argentum vivum, mundum, purum, odoriferum, non ad complementum à natura productum: Atque hoc argentum vivum eſt baſis noſtræ pretioſæ medicinæ tam ad corpora metallica,quam humana,ut ſit elixir vitæ, ſanans omnes infirmitates. De quo intellexit

Philo-

Philoſophus dicens: Eſt in mercurio, quicquid quærunt Sapientes. Ab hoc anima, corpus, ſpiritus, tinctura trahuntur. Porrò etiam in hoc mercurio eſt ignis Philoſophorum, ſemper æqualiter comburens intrà vas & non extrà. Habet inſuper magnam virtutem attractivam, atque potentiam diſſolvendi ſolem & lunam, eademque in ſuam materiam primam reducendi. Cum hoc mercurio diſſolvendæ ſunt calces corporum perfectorum in congelatione ſpiritus mercurialis prædicti, &c. *Pupilla pag, 295.*

Sed cave, ne opereris cum ſaturno *(vulgi)* quia vulgariter dictum eſt, ne comedas de filio, cujus mater eſt corrupta, & crede, quòd multi errant in ſaturno. Audi, quod Avicenna dicit: Saturnus ſemper erit ſaturnus; imò ne opereris in terra ſaturni *(phil.)* quam ejus ſpiritus deſpexit & reliquit pro ſulphure peſſimo: Operare duntaxat cum odore ejus ad congelandum mercurium, non tamen, ut faciunt fatui, ſed ut philoſophi, & habebis bonum opus valdè. *Phil. cap. 2. pag. 188.*

Totum compoſitum vocamus noſtrum plumbum; qualitas ſplendoris à ſole & luna provenit, atque in ſumma hæc ſunt noſtra

menſtrua,quibus corpora perfecta naturaliter calcinamus, ſed nullum corpus immundum ingreditur,excepto uno, quod vulgariter vocatur à Philoſophis *Leo viridis*, quod eſt medium conjungendi tincturas inter ſolem & lunam cum perfectione, uti Geber ipſe teſtatur. *Libro 12. portar. pag. 12.* Ut patefaciam tibi hanc rem,ſcias per Deum,eſſe unam de illis, quæ ſunt ſeptem dierum *(planetarum)*& viliorem earundem, ex cujus corpore elicitur ſangvis artificialiter, & humor vaporoſus, qui dicitur *ſangvis viridis Leonis*, ex quo fit aqua,quæ dicitur *albumen ovi* & *aqua vitæ*, *roris maii*, & multis aliis nominibus, quæ ad evitandam prolixitatem nunc omittimus. *Phil. cap. 3. pag. 190.*

Methodus eliciendi ſangvinem viridis Leonis ex plumbo calcinato vel minio philoſophico ſequens eſt.

61. Menſtruum ex plumbo rubeo Riplei.
In Pupilla Alchym. pag. 303.

℞ Plumbi calcinati vel rubificati, ſive minii optimi,hoc eſt, antimonii mineralis præparati quantum volueris, hâc videlicet ratione, ut quot habueris libras plum-

plumbi calcinati ſupradicti, tot habeas lagenas aceti deſtillati: Huic affunde ſuprà dictum plumbum in magno vaſe terreo bene devitreato, deinde per ſpatium trium dierum fac, ut quotidie fortiter moveas baculo ligneo ſexies aut ſepties in uno die, cooperi bene à pulvere & nullo modo apponatur igni, toto hoc tempore. Quo tranſacto ſepara per filtrũ in aliud vas totum, quod clarum eſt & cryſtallinum fuerit, poſteà pone in patellam æneam ad ignem lentum, ut evaporet tota aqua phlegmatica, quouſque relinquatur in fundo vaſis oleum ſpiſſum valdè, quod permitte infrigidari. Quo facto fiet materia gummoſa, ita, ut cultello ſcindi poſſit, hujus pone libras quatuor in cucurbitâ vitream cum alembico, bene lutatâ juncturâ, cum paſta factâ ex ſquammis ferri, farina & claris ovorum bene inſimul contritis. Pone vas in furno arenæ, & non cum cineribus, & ſepeliatur vas in arena, uſq; ad medium illius, & fac ut arena ſit ſpiſſitudine duorum digitorum ſub fundo vaſis. Tunc adjunge receptorium, ſed non lutatum, quouſque extraxeris omnem aquam phlegmaticam igne lentiſſimo, quam aquam projice. Cum videbis fumum album apparere,

rere,tum luta receptorium, quod ſit duorum pedum longitudinis. Quo extracto fortifica ignem,in quantum poteris,quem continuabis, quouſque totum deſtillaveris, quod 12. horis extrahi poterit, atque ſic recipies *ſangvinem rubei leonis*, rubicundiſſimum inſtar ſangvinis,qui eſt *Mercurius noſter & Tinctura noſtra* jam præparata, ut effundatur ſuper fermentum ſuum,hoc eſt,ſuper calces auri puriſſimi,&c. Cæterùm ſi ad opus album uti volueris, tribus vicibus deſtillabis lento igne mercurium tuum, reſervando ſemper ad partem fæces in qualibet deſtillatione,& tunc habebis mercurium tuum albiſſimum inſtar lactis. Atque hoc eſt noſtrum *Lac Virginis*, *Menſtruum dealbatum*, & *Argentum vivum noſtrum* philoſophicè exuberatum.

Ex quo per circulationem fac oleum ex calcibus lunæ, & procede in omnibus, ut feciſti de mercurio rubeo ſuper calces auri, & habebis elixir album, quod convertet quodlibet metallum in lunam perfectam. Oleum verò aureum perfici debet & temperari & bene uniri cum balſamo artificiali, per modum circulationis,quousque ex eis fiat liquor aureus clariſſimus,& reſplendens, qui eſt verum

aurum

aurum potabile , & Elixir vitæ magis pretioſum ad corpora humana , quàm quævis alia medicina mundi.

Simile menſtruum Ripleus habet in ſua Medulla philoſophiæ chymicæ.

62. Menſtruum fætens ſimplex Riplei.

Medulla phil. chym. pag. 170.

℞. ACutiſſimam humiditatem uvarum,atque in ea deſtillata diſſolve in aquam criſtallinam claram corpus bene calcinatum in rubeum,quod à Philoſophis appellatur Sericon, de qua fiat gummi, quod guſtu aſſimilatur alumini,& à Raymundo vocatur vitriolum azoqueum. Ex hoc gummi igne lento extrahitur imprimis aqua debilis, quæ guſtu nullum habet acuitatem, non magis quàm aqua fontis. Et quando fumus albus incipit apparere , tunc muta receptorium,& luta fortiter , ut nullo modo poſſit exſpirare;atque ita recipies aquam tuam ardentem,Aquam vitæ & menſtruum reſolutivum , quod anteà erat reſolubile. Hic eſt vapor potentialis, potens diſſolvere corpora, putrefacere, atque etiam purificare, dividere elementa,& altare terram ſuam in ſalem mirabilem virtute ſua attractiva. Et qui putant aliam

aliam eſſe aquam, de qua loquimur, præter hanc, errant in opere iſto. Hæc aqua habet guſtum acerrimum, & partim etiam odorem fætidum, atque ideò vocatur menſtruum fætens: Et proptera quod ſit aqua valdè aërea, ideò *infra horam* poſtquam deſtillatur ſive rectificatur, debet poni ſuper calces ſuas. Quando verò ſuperfunditur ſuper calces prædictas, incipit ebullire. Tunc autem ſi vas fuerit bene clauſum, non ceſſabit operari ſine igne extrinſecus illi adminiſtrato, quouſque exſiccetur in calcem. Quocircà non debet apponi illius major quantitas, quàm quæ vix ſufficiat cooperire calces. Deinde verò ultrà progredere ad totum complementum illius, ſicut in opere aquæ compoſitæ. Et quando elixir reductum fuerit in colorem purpureum, diſſolvatur in eodem menſtruo, in oleum tenue priùs rectificato, ſuper quod figatur per circulationem ſpiritus aquæ noſtræ, & tunc habet potentiam omnia corpora convertendi in aurum puriſſimum, & ſanare omnes infirmitates corporis humani, plus quàm omnes potiones Hippocratis & Galeni. Nam hoc eſt verum Aurum potabile & non

aliud,

aliud, quod ſit ex auro elementato artificioſo, circumducto per rotam philoſophiæ, &c.

Idem menſtruum habetur in vade mecum Riplei.

63. Menſtruum ſericonis Riplei.

In Vade mecum, vulgo the Boſomebook.

℞. SEriconis vel antimonii libras triginta, ex quibus habebis gummi libras viginti vel circiter, modò acetum ſit bonum, ſingulas libras iſtius ſericonis ſolve in aceti bis deſtillati menſuris duabus *(a gallon,)* & cum aliquantiſper ſteterit in digeſtione, agita baculo puro materiam ſæpiùs qualibet die, quò ſæpiùs eò meliùs, liquorem filtra: ter; fæces abjice, ut ſuperfluum removendum, non intrans magiſterium, id enim terra damnata eſt. Tum liquores filtratos in balneo Mariæ evapora temperato calore, & ſericon noſtrum coagulabitur in gummi viride, dictum *Leo viridis noſter*, gummi iſtud exſicca bene, cavendo tamen, ne comburas flores ejus vel deſtruas viriditatem. Tum recipe dictum gummi, pone in retorta vitrea forti bene lutata, & deſtilla igne moderato aquam debilem abjiciendam. Verùm quam primum videris fumum album aſcendentem, appone recipi-

recipiens vitreum amplum & capacitatis ſufficientis, cujus orificium exactè collo retortæ conjungitur, quæ lutabis optimè, ne aliquid de fumo pereat vel evaneſcat ex recipiente. Tum per gradus augmenta ignem, donec fumus rubeus aſcendat, & fortiorem ignem continuabis usque dum veniant guttæ ſangvineæ, vel nullus amplius appareat fumus. Tum per gradus diminue ignem, omnibus jam frigefactis, remove recipiens, & ſubitò claude ne ſpiritus evaneſcant, quoniam liquor hic, dicitur liquor noſter benedictus, vaſe vitreo optimè clauſo reſervandus. Tum examina collum retortæ, ubi invenies glaciem quandam albam& duram, ad modum vaporis congelati, vel mercurii ſublimati, quam cautè collige & ſerva, quoniam continet ſecreta magna de quibus inferiùs. Tum fæces ex retorta exime, nigras fuliginis inſtar, quæ dicuntur *Draco noſter*, quarum libram unam vel ampliùs juxtà placitum calcina in furno figulorum vel vitrariorum, vel in anemio in calcem albam niveam, quam ſerva puram per ſe, cùm dicatur *Baſis* & fundamentum operis, *Mars, Terra noſtra albafixa* vel *Ferreum Philoſophorũ*. Jam recipe reſiduum fæcum ſive Draconis

conis nigri,& ſuper marmor vel alterius generis lapidem diſperge, & in extremitatum altera accende carbone vivo, & ſpatio dimidiæ horæ tranſcurret ignis per omnes fæces, quas calcinabit in colorem citrinum glorioſum valdè. Fæces has citrinas diſſolve aceto deſtillato,per modum dictum ſuperiùs,filtra quoque ter,ut ſuprà, diſſolutum, deinde evapora in gummi, & deſtilla menſtruum, quod nunc dicitur *Sangvis Draconis*, illudq; reitera opus in omnibus,ut anteà, donec totum vel majorem partem fæcum reduxeris in liquorem noſtrum naturalem vel bendictum, quos liquores omnes affunde liquori primo, ſive menſtruo dicto *ſangvis leonis viridis*. Liquorem ita mixtum in vaſe vitreo putrefac per 14 dies. Tum procede ad ſeparationem elementorum,quoniam jam omnem habes in hoc liquore benedicto,lapidis ignem olim occultam in fæcibus. Quod ſecretum mirabiliter hactenus occultatum fuit à Philoſophis. Jam recipe omne menſtruum putrefactum, pone in vitro veneto aptæ quantitatis,appone alembicum, quod luta linteis albumine ovorum madefactis,oportet, ut recipiens ſit valdè amplum,ne ſpiritus reſpirans exeat, tempera-

to

ſo calore ſepara ab invicem elementa, & elementum aëris aſcendet primò, qvod eſt oleum (*ſpiritus ardens, in ſummitate parùm olei albi continens.*) Deſtillato primo elemento, id in vaſe alio ad id idoneo rectifica, hoc eſt, ſepties deſtilla, uſque dum comburat linteum in eo madefactum, ſi accendatur. Tum dicitur Aqua ardens noſtra rectificata, quam optimè clauſam ſerva, aliâs enim ſpiritus ejus ſubtiliſſimus evaneſcet. In rectificationibus Aquæ ardentis aſcendet aër in forma olei albi natans ſuper Aquam (*ardentem*) & oleum citrinum remanebit, quod fortiori igne deſtillatur. Mercurium ſublimatum & in pulverem redactum, diſſolve per deliquium in lamina ferrea & loco frigido, liquori filtrato affunde parum Aquæ ardentis, & extrahet mercurium in forma olei viridis ſupernatantis, quod ſepara & per retortam deſtilla, & aſcendet primo aqua, & deinde oleum craſſum, quod oleum mercurii eſt. Tum deſtilla diluvium vel aquam lapidis in recipiens aliud, liquor erit albidus, quem abſtrahe in balneo, calore moderato, usquedum remaneat in fundo cucurbitæ ſubſtantia quædam craſſa oleoſa, in-

ſtar

tar picis liquidæ, aquam hanc per ſe ſerva in vitro bene clauſo. Nota, quamprimùm liquor aſcendet albus, aliud apponendum eſt recipiens, quoniam iſtud elementum totaliter deſtillatum eſt. Nigri verò iſtius olei liquidi guttulæ duæ vel tres adminiſtratæ in ſpiritu vini curant omne venenum. Jam huic materiæ nigræ & liquidæ affunde Aquam ardentem noſtram, miſce bene invicem, fac ut ſubſideat per tres horas, decanta & filtra liquorem. Recentem Aquam ardentem affunde,& operationem ter repete, & tum iterum deſtilla in balneo igne lento, & hoc reitera ter,& nominabitur *ſangvis humanus rectificatus*,quem operatores in ſecretis naturæ quærunt. Ita exaltaſti in virtutem quintæ eſſentiæ duo elementa, videlicet aquam & aerem; ſangvinem hunc ſerva pro tempore. Jam materiæ nigræ & liquidæ, vel terræ lapidis affunde deluvium vel aquam, & miſce bene invicem, & deſtilla totum, uſque dum remaneat terra valdè ſicca & nigra, quæ eſt terra lapidis,ſerva oleum cum aqua pro tempore. Terram nigram redige in pulverem, cui affunde *ſangvinem humanum* prædictum,digere per tres horas, poſteà deſtilla ex cineribus

bus igne ſatis forti; reitera hoc opus ter, & nominabitur aqua ignis rectificata, & ita exaltaſti tria elementa in virtutem quintæ Eſſentiæ, videlicet aquam, aërem, & ignem. Tum calcina terram nigram & ſiccam, in furno reverberatorio, in calcem albiſſimam. Cui admiſce Aquam igneam, & deſtilla igne forti, ut ſuprà; terram reſiduam iterum calcina, & deſtilla, idque ſepties, vel donec tota ſubſtantia calcis fuerit transacta per alembicum, & tum habes Aquam vitæ rectificatam & reverà ſpiritualem, & quatuor elementa exaltata in virtutem quintæ Eſſentiæ. Aqua hæc diſſolvet corpora omnia, putrefaciet ea & purgabit Hæc eſt *Mercurius noſter, lunaria noſtra*, quicunq; autem aliam putat aquam præter hanc ignorans eſt & ſtultus, nunquam perveniens ad deſideratos effectus.

Menſtruum hoc ex eadem cum præcedentibus conficitur materia; Nam Leo viridis Adrop, Plumbum Philoſ. Antimonium minerale, Aurum aëreum, Mercurius, &c. *unius & ejusdem materiæ ſynonyma ſunt. Materia hæc aceto deſtillato diſſoluta, iterumq; inſpiſſata in gummi, quod guſtu aſſimilatur alumini, à Ripleo dicitur in menſtrui antecedentis*

ſub

*ſub*No. 62. *deſcriptione*, Vitriolum azoqueum Lullii. *Lullius in practica Teſtamenti* cap. 9. pag. 159. Vol. 4. Th. Chym. *menſtruum aliquod componit ex B. C. D. Per B. intellexit dictum leonem viridem, vel argentum vivum commune quod hominibus, ut inquit alibi, magis commune eſt, quam argentum vivum vulgare. B.* ait pag. 153. dictæ pract. *ſignificat argentum vivum, quod eſt communis ſubſtantia ſtans in omni corpore corruptibili, prout per ejus proprietatem apparet, &c,*

Per C. intellexit nitrum commune. C. inquit, ſignificat ſalis petram, quæ communem habet naturam *(acidam)* & ſimilem argento vivo per proprietatem ſuæ fortis (*acidæ*) naturæ. *pag. 154. dicti 4. Volum. Per D. intellexit gummi Adrop ex leone viridi confectum. D. inquit.* ſignificat vitriolum azoqueum, quod corrumpit & confundit omne illud, quod eſt de natura & eſſe communis argenti vivi. Ibidem.

Utrumq; C. & D. media puriora vocat cap. 58. Theor. Teſt. p. 96. Scias fili, inquit lavatorium noſtrum. Tu poteris argenti vivi (*phil.*) lavare naturam tali modo, ad quem natura ullo tempore non potuit pervenire, videlicet,

delicet, ut argentum vivum fiat elixir completum. Sed cum in natura, & in tuo opere argentum vivum (*phil.*) & metalla ſint extrema, & extremitates non habeant poſſe conjungendi ſe, niſi per virtutem diſpoſitionis mediæ, quæ eſt inter mollitiem argenti vivi & duritiem metalli; quia per iſtam mediam diſpoſitionem conſtat obedientia naturalis, quæ eſt cauſa conjunctionis inter corpus & ſpiritum, ſicut eſt in omni generato & generabili. In natura ſunt plura media, quorum duo ſunt puriora & magis viſcoſa, azoquea vitriola viridia, cum natura lapidea, quæ eſt ſal & natura lapidum. Fili adjutorio hujus vilis materiæ procreatur lapis noſter, quem tantùm quæſivimus, &c.

Cum horum mediorum altero C. natura lapideâ, ſalis petrâ, ſale petræ *vel* nitro, *nullum habemus negotium in præſenti*; *verùm de D.* gummi Adrop, vel vitriolo azoqueo Lullii *ſolliciti, ut ipſum conſulamus Lullium, operæ pretium erit. De quo philoſophus* cap. 59. Theor. Teſtamenti *ita:* Fili, *inquit*, leo azoqueus, qui dictus eſt vitriolum (*azoqueum*) per naturam factus eſt de propria ſubſtantia argenti vivi communis, quod eſt radix naturalis,

ralis, unde metallum creatur in ſua propria minera.

Per argentum vivum commune non intellexit argentum vivum vulgi ſed philoſophicum, radicem naturalem tam metallorum quam mineralium. Quando dicimus, *inquit*, mercurium communem, dicimus de illo, quem philoſophi intelligunt, & quando dicimus vulgarem, loquimur de illo, quem ruſticus intelligit, qui venditur in apothecis, *cap. 4. libri Mercuriorum.*

Quod hujus mercurii etiam teſtantur ſynonyma ſequentia: Chaos, Natura, Origo, Leo viridis, Argentum vivum, Unguentum, Oleum, Paſtura & Liquor magni valoris. *cap. 45. Theor. Teſt. p. 75. Volum. 4. Th. Chym.*

Hoc argentum vivum commune ſive Leo viridis depurari debet à ſuis ſuperfluis, antequam ex eo fiat vitriolum azoqueum Lullii vel gummi Adrop Riplei. Fili indagator hujus ſcientiæ, *inquit*, oportet te firmum eſſe & non quærere poſt hoc vel hoc: Quoniam in multis rebus ars iſta non perficitur. Et ideò tibi dicimus, quod non eſt niſi unus ſolus lapis, ſcilicet ſulphur, & una ſola medicina, ſcilicet compoſitio ſulphuris, cui nihil addere debes,

P nihi

niſi ſuperflua demere terreſtria,& phlegmatica,quoniam iſta ſunt &debent eſſe ſeparabilia,& ſeparanda à noſtro argento vivo,quod eſt hominibus magis commune, quàm argentum vivum vulgare , & eſt majoris pretii, meriti,& fortioris unionis naturæ , à quo & ſuis primis formis omne illud, quod non eſt de ſequela armoniaca metallorum, per gradus ſeparationis ſcitos & cognitos, opus eſt ſeparare, &c. *cap. 18. Theor. Teſt. pag. 33. Volum. 4. Th. Chym.* Dicimus quod non eſt niſi unus lapis philoſophicus (*volatilis nondum fixatus, ſive materia menſtrui*)à rebus ſupradictis noſtro extractus magiſterio. Et ideò quando de novo venit in mundum , non debes ei addere alium pulverem,vel aquam aliam,nec aliquam rem extraneam,niſi illud, quod in eo natum eſt,ſuæ naturæ propriæ radicalis& mater ejus, quæ paſcit & portavit eum, videlicet ſulphur, quod formavit lapidem in colore cœleſti. Sed antequam eum (*lapidem*) ex toto extrahas (*deſtilles*) foras, purga eum , & munda ab omnibus ſuis infirmitatibus, (*quæ ſunt contra naturam ſuam*) phlegmaticis, terreſtribus & corruptibilibus, quia mors ejus ſunt , quibus circumdatur quæ ipſius vivificativum ſpiritum mortifi-

mortificant *cap. 7. Theor. Teſt. pag. 20. Volum. dicti.* Diligenter notandum eſt quod ſupradictorum duorum principiorum naturalium (*ſulphuris & argenti vivi*) unum verius eſt naturale in tota, & per totam ſui ſubſtantiam, tam intrà quam extrà, & illud eſt ſulphur purum, calidum & ſiccum inducens formam ſuam, ſcilicet ſecundùm quod forma metalli ſequitur purum effectum. Reliquum verò (*argentum vivum*) eſt innaturale, id eſt, intùs naturale, & extrà contra naturam. Naturale verò intrinſecum eſt ſibi proprium & etiam connaturale factum, quia per propriam naturam advenit. Sed extrinſecum ei additur per accidens, & ab iſto eſt naturaliter poſt ejus corruptionem (*putrefactionem*) ſeparandum Propter quod conſtat argentum vivum tale, non eſſe in tota ſui ſubſtantia naturale in prima ſui receptione; nec eſſe ad plenum depuratum, niſi per artis depuretur ingenium. *cap. V. pag. 10. Codicilli.*

De hac argenti vivi ſive leonis viridis purificatione Ripleus ita: Quocirca, *inquit*, hic mercurius (*ſpiritus corroſivus vitrioli vulgi*) vocatur à Raymundo, *Ignis noſter contra Naturam.* Nihilominus aliqua in parte huic

mercurio (*acidi vitrioli*) idem contingit, quod & alii (*mercurio vegetabili, ſive leoni viridi*) qui eſt *ignis noſter naturalis*. Nam uterque illorum abſconditur in medio vel centro corporis ſui, hoc eſt, inter aquam phlegmaticam ex una parte, & groſſitiem terreſtrem ex alia parte, neque obtinentur ſine induſtria magna philoſophiæ. Itaque illæ partes non poſſunt nobis prodeſſe, excepta ſolummodò illorum media ſubſtantia. Dicit enim Raymundus: Nos accipimus neque de primis principiis, eò quòd ſunt nimis ſimplicia, neque ex ultimis, quia ſunt groſſa & fæculenta, ſed tantùm de mediis, in quibus eſt *tinctura & verum oleum* ſeparatum ab immunda terreſtreitate & aqua phlegmatica. Ideò dicit Raymundus in hunc modum: Unctuoſum humidum eſt materia propinqua noſtri argenti vivi Phyſici. *Pag. 298: Pupillæ Alchym.*

Depuratur autem argentum vivum vel Leo viridis vitriolo vulgi, nimirum: Quando argentum vivum ponitur in vapore ſicco atramentali (*ſpiritu vitrioli*) qui eſt aqua acula, ſtatim diſſolvitur per inciſionem & penetrationem, quæ movetur ab acuitate forti patenter, & in diſſolvendo convertitur in naturam

ram atramenti terreſtris, non capiendo formam metallicam, nec formam claram, nec cœleſtinam, ſicut apparet poſt evaporationem dictæ aquæ & ſuam congelationem in forma lapillorum croceorum, quæ croceitas à terreitate pontica & ſulphurea procedit, quæ ultra menſuram erat in dicta aqua mixta per parva fruſta cum univerſalitate & ſimplicitate homogenea, quæ ſimplicitas erat capta & ligata per dictam terreſtreitatem, mutatione lucis & claritatis atque luciditatis in obſcuritatem, &c. *Cap. 89. Theor. Teſt. 141. Volum. 4. Th. Chym.*

Fili vapor groſſus atramentoſus, à quo creatum eſt atramentum, eſt multùm acutus & ponticus, & ideò partes penetrat ſulphuris & argenti vivi depuratorum, & penetrando inficit illam materiam depuratam congelando in ſpeciem illius vaporis atramentoſi & lutoſi terreſtris qui mixtus eſt ipſis. Qvare patet id, quod diximus, qvæ eſt major porta, ſcilicet qvod virtutes terreſtres non obtineant ſuper cœleſtes ſed è converſo, & habebis rem petitam. *Cap. 85. Theor. Teſt. pag. 137. Volum. ejusdem.*

Recorderis quòd cum menſtruali (*materia*

 men-

menſtrui) nihil ponere velis,niſi rem, quæ de illo nata ſit in principio ſuæ commixtionis. Nàm ſi rem extraneam ponas,ſtatim corrumpetur per extraneam naturam, nec unquam habebis illud,quod habere vis. Aurum & argentum & mercurius diſſolvuntur in noſtro menſtruali, quia participat cum eis in proximitate & vicinitate primæ naturæ. Et hinc extrahes *fumum album*, quod eſt *ſulphur noſtrum & leo viridis*, qui eſt *unguentum noſtrum*, & *aqua fætens* quæ eſt *argentum vivum noſtrum*. Attamen opus eſt, ut leo viridis aquâ fætente diſſolvatur ſolemni diſſolutione, antequam dictum fumum, qui eſt ſulphur noſtrum, habere poſſis, quod quidem ſulphur eodem modo à corpore diſſolvitur, ſpiritum congelando in forma aquæ ſiccæ, quam lapidem appellamus & medium ſupremum totius operis noſtri, qui eſt connexio & aggregatio omnium naturarum ſcilicet corporis & ſpiritûs. Fili, hæc aqua dicitur *Aqua-Ignis* (*vel ſi mâlis Ignis-aqua, verbum indeclinabile*) quia comburit & cremat aurum & argentum melius qvam ignis elementalis facere poteſt; & qvia in ſe continet calorem naturæ terreſtris, qvi ſine vi diſſolvit, qvod

ignis

ignis communis facere nequit. Qvare tibi præcipimus, quòd de rebus calidioribus, quas in natura recipere poteris, facias magiſterium& aquam calidam habebis quæ omnia diſſolvit. *Cap. 59. Theor. Teſt. pag. 98. Volum. ejusdem.*

Dicta hæc Ripleus brevibus ita comprehendit. Hæc verba, *inquit*, ſufficere poſſunt homini ſapienti ad cognoſcendum & habendum viridem leonem. Sed hic nobilis infans vocatur leo viridis, quia quando diſſolvitur veſtitur viridi veſtimento. Tamen ex leone viridi fatuorum (*vitriolo*) extrahitur vehementi igne aqua illa, quam fortem (*ſpiritum vitrioli*) vocamus, in quà dictus leo elixirari debet. Nam omne aurum alchymicum fit ex corroſivis, &c. *Pag. 139. Medulla Phil.*

Argentum vivum iſtud, leo viridis, plumbum philoſophorum, &c. vitriolo depuratum ulterius maturandum eſt vel calcinandum in rubeum colorem, minium, plumbum calcinatum, ſericon, &c. E. (id eſt azoth vitreus pag. 15. Theor. Teſt.) quartum (medium vel principium) eſt quædam ſubſtantia procedens ex minera ſua & infra ipſum, magis propinqua

 natu-

naturæ metallorum: Quæ calcantis & azoth vitreus (*mercurius vitriolatus ſive vitriolum azoqueum*) ab aliquibus nominatur, quæ eſt terra & minera metallorum, & alio nomine vocatur Uriſius, lucens album & rubeum in occulto, nigrum & viride publicè, habet colorem lacertæ venenoſæ, immediatè generatus ex argento vivo, materiâ ſuprà dictâ impregnata ex dicto vapore calido & ſicco ſulphureo (*vitrioli vulgi*) in ſua reſolutione congelatur in lacertam, in quo (*azoth vitriolato*) eſt forma & ſpecies ſpiritûs fætentis in mixtione, cujus calor mineralis eſt multiplicatus, qui eſt vita metalli & eſt ſignificatum per E. *Cap. 3. Theor. Teſtam. pag. 12. Volum. 4. Theat. Chym.*

Et paulo poſt: In opere naturæ eſt argentum vivum, ſed non tale quale invenitur ſuper terram, nec erit quousque in ſangvinem apoſtematum & venenoſum primitùs vertatur, *Ibidem.* Scias, fili, quod per artem & naturam argentum vivum per aquam acutam congelatur. Ideo intellige philoſophicaliter, quia ſi non eſſet acuta, non penetraret, quæ eſt prima actio in diſſolutione, poſt quam ſolutionem in ſangvinem apoſtematum revertitur

vertitur per mutationem ſuæ naturæ in aliam. Fili duæ res ſunt, quæ debent adhærere per concordantiam contrarietatis, una pura, altera impura. Impura recedit, cum ſit ignis inimica, ratione ſuæ corruptionis. Altera remanet in igne, cauſa & ratione ſuæ puritatis, transmutatæ in ſangvinem, & hæc eſt argentum vivum noſtrum, atque totum noſtrum ſecretum, indutum indumento tripartito, videlicet nigro, albo, & rubeo. Et iſto ſolum indigemus pro intentione noſtri magiſterii, cum ſit argentum vivum continens omne illud, quo indigemus pro ſubſtantia quinta. Eſt in mercurio quicquid quærunt ſapientes, nam ſub umbra ejus latet ſubſtantia quinta, nam ejus ſubſtantia eſt pura & incombuſtibilis. Et omne illud non eſt niſi aurum & argentum (*non metalla vulgaria ſed aërea, in mercurio ſive leone viridi exiſtentia*) liquefacta, & fuſa intùs & exteriùs per virtutem ignis (*contra naturam*) & poſt depurata & ſeparata à tota originali labe ac macula, nam aurum quod eſt incombuſtibile, remanet fuſum & liquefactum, & eſt aurificans in dicto mercurio, &c. *Cap. 62. Theor. Teſt. pag. 103. Volum. 4. Th. Chym.*

Ex hoc minio philoſophico,plumbo calcinato vel ſericone Adepti aliquando deſtillavere menſtrua ſua; ſit pro exemplo primum hujus generis ſub. No. 59.

Aliquando autem minium hoc diſſolverunt aceto deſtillato,eoq; inde abſtracto redegerunt in gummi Adrop vel vitriolum azoqueum Lullii,ex quo poſteà deſtillarunt menſtruum fœtens ſub. No. 60.

Aliquando gummi Adrop priùs diſſolvebant per deliquium, poſteaq; deſtillabant; Decimus tertius practicandi modus, *inquit Ripleus*, ut hîc patet eſt valde curioſus. Et eſt in ſaturno (*philoſophorum*) rubificato, in vaſe obturato vitreo, ne reſpiret per ignem fortem & continuum donec rubefiat. Igitur ſume illud rubificatum & pone deſuper, acetum deſtillatum in bona quantitate, & agita ſæpiùs per dies ſingulos durante uno menſe (*una ſeptimana*) tunc ſepara acetum per filtrum, & ſume tantummodo illud, quod eſt absque fæcibus clarum, & pone in balneum ad deſtillandum, & invenies in fundo vaſis poſt ſeparationem aceti quoddam album vel cæruleum,quod ſume & in veſica quintuplicata,ne aqua intret,ſolve in balneo in aquam criſtal-

criſtallinam, pone aquam illam in deſtillatorio, & ſepara, ſi vis, ab ea elementa, vel deſtilla aquam ſolutam, quam rectifica in circulatorio, & terram, quæ in fundo remanſit (*in deſtillatione*) tracta per calcinationem, donec creſcat ſicut ſpongia, & tunc eſt multum habilis ad rehauriendum mercurium ſuum ab ea ſeparatum, ut fiat nova generatio & pariatur filius, qui vocatur *Rex ignis*, & qui tantus eſt in amore omnium Philoſophorum. *Cap. 17. Philoſ. pag. 220. De hoc opere mentionem fecerat Ripleus* Cap. 4. ejuſd. libelli pag. 194. *inquiens*: Demum eſt aliud opus in gummi creato per acetum de rubeo ſaturno, ex quo fit ſeparatio elementorum, poſtquam diſſolutum fuerit in veſicis. Menſtrua ex gummi Adrop, qualicunque modo confecta dixêre fætentia propter odorem fætidum. Hæc aqua, *inquit Ripleus*, habet guſtum acerrimum, & partim etiam odorem fætidum, atque ideò vocatur menſtruum fætens. Aſa fætida etiam dicitur ab odore, quam habet mercurius noſter, quando recenter de abſurdo corpore ſuo extractus eſt, quia odor ille aſæ fætidæ ſimilis eſt, adſtipulante philoſopho, qui dicit: Fætorem iſtum ante præparationem

tionem hujus aquæ peſſimum eſſe, qui poſt ejus circulationem in quintam Eſſentiam, & bonam præparationem jucundus & valdè delectabilis eſt, & fit medicina contra lepram & omnes alios morbos, ſine quo auro vivo nunquam verum aurum potabile facere poteris, quod eſt elixir vitæ & metallorum. *Adrop. phil. pag. 584. Volum. 6. Theat. Chym.*

Menſtrua hæc ob colorem album & opacum dixerunt fumum album. Fumus albus, *inquit Ripleus*, quoque vocatur, nec immeritò, nam in deſtillando primò egreditur fumus albus ante rubram tincturam, qui cum in alembicum aſcendit, vitrum lactis inſtar dealbat, unde etiam Lac virginis vocatur. *Ibidem.*

Ex fumo rubeo ſive tinctura rubra, aliâs ſangvis leonis viridis *dicta*, *ſola rectificatione duplicem mercurium, videlicet rubrum & album præparaverunt Adepti.* Hac occaſione, *inquit Ripleus*, regulam generale m te docebo. Si Elixir album facere volueris neceſſe erit tincturam tuam (*ſangvinem leonis viridis*) in duas partes partiri, quarum una pro opere rubro erit ſervanda, altera verò cum igne lento deſtillanda. Et aquam albam obtinebis

nebis, quæ eſt *tinctura noſtra alba, noſtra aquila, noſter mercurius & Lac Virginis.* Has duas tincturas ſeu mercurium album & rubrum cùm habueris, ſuper terram ipſorum propriam aut ſuper calcem metallorum practicare poteris, Philoſophi enim dicunt, nos de terra non debere eſſe ſol citos de qua ſit ſubſtantia, &c. *Adrop. phil. pag. 554. Vol. 6. Th. Chym.*

Mercurium duplicem Rogerius Baco *hoc confecit modo.*

64. Leo viridis Rogerii Baconis,

A Raymundo Gaufrido in verbo abbreviato de leone viridi pag. 264. Theſauri Chymici Baconis.

VErbum abbreviatum veriſſimum & approbatum de occultis enucleatum brevi ſermone abbreviavi vobis in opere lunæ & ſolis. Imprimis oppidò flagitans, à lectoribus, ne talem tantamque Margaritam canibus vel porcis tradant conculcandam; hoc eſt enim ſecretum ſecretorum omnium Philoſophorum, hortus deliciarum & aromatum omnium theſaurorum, quem qui ſemel intraverit, ulteriùs non egebit. Iſtud verò verbum, multis non immeritò deſidera-

ſideratum ab egregio doctore noſtro Rogero Bacon, eſt primò declaratum: Deinde ego frater Raymundus Gaufridus, ordinis fratrum minorum miniſter generalis, ipſum verbum breviùs quàm potui, breviter explanare filiis Philoſophiæ curavi. In Chriſti ergo nomine ℞. Acetum fortiſſimum in maxima quantitate per alembicum diligenter deſtillatum, in quo, ut decet, in magna quantitate Leonem viridem diſſolve, diſſolutum verò deſtilla per filtrum, & ſerva in cucurbitis vitreatis bene obturatis. Si aliqua pars notabilis de leone remanſerit indiſſoluta, diſſolve cum prædicto aceto, & deſtilla per filtrum & ſolutum conjunge cum aliis aquis ſuperiùs in cucurbitis reſervatis, tunc recipe aquas reſervatas (*diſſolutiones*) & pone omnes ad deſtillandum in balneo Mariæ, applicatis ſibi alembicis bene lutatis, ne cucurbitæ reſpirent, ſuppone ignem, & recipe omnes aquas, quæ deſtillabuntur, caveas tamen, ne Leo diſſolutus omnino congeletur in cucurbitis, ſed quòd remaneat liquidus vel mollis, hinc omnes cucurbitas recipe, & totum quod in eis eſt, in una cucurbita repone, quam luta bene cum ſuo alembico, & pone in furno inter cineres, ſicut decet.

decet. Et ſuppone lentum ignem, propter temperationem vitri,& propter humiditatem extraneam, quæ eſt in ipſo leone extirpandam. Et nota,quòd iſtud ſemper debet fieri cum lento igne,cùm verò humiditas extranea exierit, fortifica ignem paulatim, & reſpicias ſemper naſum alembici, ſi humor rubeus exire inceperit. Quod ſi adhùc non exit, ignem prædictum continua donec exeat, cùm verò videris humorem rubeum deſtillare, continuò muta ampullam, quam luta bene cum roſtro alembici,& poſt fortifica ignem & recipies ab ipſo leone ſuum ſangvinem mirabiliter rubeum,continentem in ſe quatuor elementa multùm odorifera & bene fragrantia *(poſt debitam putrefactionem)* ſerva ergò ipſum in bona ampulla firmiter obturata.Deinde recipe ipſum ſangvinem, & pone in ampulla bene clauſa ad putrefaciendum, ſeu digerendum ſub fimo bene calido, mutando fimum de 5. in 5. diebus,ut ibi digeratur per 15. vel 16. dies & hoc fit, ut diſſolvantur partes elementares &ſint aptiores ad dividendum,& partiendum per quatuor elementa, videlicet per deſtillationem. Ipſo autem putrefacto per 15 vel 16 dies, extrahitur & in cucurbita aptetur,

aptetur, & deſtilletur cum lento igne in balneo Mariæ. Sufficit verò, quod aqua cum igne ferveat, & recipies aquam (*deſtillatam*) & fæces, quas in fundo cucurbitæ invenies diligenter reſerves; Aquam verò, quam deſtillaſti, ſepties deſtilla, ſemper fæces, quas faciet, reſervando cum aliis fæcibus ſuperiùs reſervatis. Et ſic habebis aquam ſplendidam, claram & albam ut criſtallus, & bene ponderoſam, quæ dicitur eſſe mercurius Philoſophorum ab omnibus Philoſophis abſconditum, & ab omnibus ſuis ſuperfluitatibus abſterſum & depuratum, cariſſimum & pretioſiſſimum pretioſum; cuſtodias ergò eum cautè & ſapienter in ampulla firmiter obturata. Tunc recipe omnes fæces ipſius mercurii, ſicut dixi, ſuperiùs reſervatas, & tere bene in marmore, diſtemperando (*cum phlegmate aceti deſtillati*) & ad ſolem deſiccando, & iterum molendo, & ſemper cum aqua aceti deſtillati ſupra marmor imbibendo, & ad ſolem deſiccando; & ſæpè ſæpiùs ſeu toties contritiones, imbibitiones, & deſiccationes iterando, donec nigredo & omnis ſuperfluitas ab eis fæcibus expulſa fuerit, quod ſic cognoſces, ſi fæces per imbibitiones & ablutio-

lutiones prædictas rubeæ vel rufæ vel citrinæ fuerint, tunc bene factum eſt, ſi verò adhuc nigræ fuerint, contritiones, imbibitiones & deſiccationes reitera toties, donec habeas ſignum prædictum; & tunc ipſas reſerva. Deinde recipe cucurbitam vitream, in qua repone prædictas fæces ſuperiùs præparatas, cum quantitate bona aceti deſtillati, & colloca ipſam in furno videlicet in balneo Mariæ, & ſuppone ignem, quem continues jugiter, donec fæces prædictæ per virtutem aceti & ignis omninò diſſolvantur, & cum bene fuerint diſſolutæ, deponatur cucurbita ab igne & fac eas deſtillare per filtrum, ſicut decet, cum autem aqua illa (*diſſolutio fæcum*) fuerit tota ita deſtillata (*filtrata*) repone eam in cucurbita nova & bene obtura: Si verò aliqua pars notabilis remanſerit in deſtillatione filtri ad diſſolvendum, recipe illam partem, & pone iterum ſuper ignem, ſicut feciſti primas fæces, in balneo mariæ, donec diſſolvatur, ut iſtas fæces, quæ remanſerunt cum aceto diſſolvas, ſicut primas fæces in balneo cum aceto in cucurbita diſſolviſti; poſteà per filtrum, ut priùs, deſtilla, & repone cum alia aqua ſuperiùs deſtillata, quam reſervaſti; tunc recipe illam

illam cucurbitam novam, in qua prædictas fæces diſſolutas & deſtillatas ſuperiùs poſuiſti, & luta eam bene cùm ſuo alembico, & colloca eam ſuper furnum in balneo, & ſuppone ignem, & fac deſtillari, ſicut decet: Caveas tamen, quòd fæces non omnino deſiccentur, ſed ſint humidæ ſive liquidæ: Hinc depone cucurbitam à furno, pone inter cineres cribellatos, & bene compreſſos, & ſuppone lentum ignem ob temperationem vitri, & rationem extrahendi extraneam humiditatem, quæ ſibi eſt de aceto, & ſæpè ſæpiùs reſpice roſtrum alembici, ſi humor aureus vel rufus deſtillatur; quod ſi non deſtillatur, continua ignem illum, donec deſtilletur humor rufus vel aureus, quando autem ita deſtillat, mox muta ampullam bene mundam, & luta eam optimè cum roſtro alembici, & tunc fortifica ignem, & recipias oleum rufum, & ſic continua ignem, donec totus humor deſtilletur, & fæces reſerva, quoniam ſunt *Ignis*; prædictum verò oleum Philoſophi nominaverunt *ſulphur eorum occultum*, quod ſic rectificabis, repone ipſum in cucurbita, & ſuperpone alembicum bene lutatum, poſt colloca eum inter cineres ſupra furnum, & ſubjice lentum ignem,

ignem , donec deſtillet, recipe autem liquorem,quem deſtillabit in ampulla bene obturata cum roſtro alembici,& fæces,quæ remanebunt, ſerva , quoniam ſunt *Ignis* ; & iſtum *Ignem* conjunge cum alio *igne* reſervato, & ſic purifica ipſum ſepties deſtillando, & fæces quas faciet reſervando, ſicut ſuperius dixi, & ſic habebis tuum aërem,ſive ſulphur bene depuratum,lucidum,ſerenum,& perfectè depuratum,& erit coloris aurei,&c.

Baco ſangvinem leonis viridis per 15. dies putrefactum ſepties cohobavit ex balneo in aquam ſplendidam & ponderoſam, quam vocavit mercurium Philoſophorum ; ex fæcibus autem relictis in hujus mercurii rectificationibus,aceto deſtillato diſſolutis, novum confecit gummi,ex quo denuò deſtillavit humorem aureum vel oleum rufum, quod poſt ſeptenam rectificationem aërem eſſe voluit vel ſulphur philòſophorum bene depuratum,lucidum & ſerenum. Ripleus verò duplici methodo uſus fuit in rectificatione menſtrui fætentis, ſive Leonis viridis ; vel enim ſangvinem recentem Leonis viridis diviſit in duas partes, deſtillando nempe tantummodò usque ad medietatem, partem deſtillatam vocavit mercurium

album

album, tincturam albam, Lac Virginis, &c. partem alteram & reſiduam nuncupavit mercurium rubeum & tincturam rubeam &c. Uti videri eſt libro Adrop phil. loco ſuperiùs allegato.

Vel totum menſtruum, ſanguinem unà cum fumo albo putrefecit per 14. dies, quod poſteà diviſit in tres ſubſtantias, aquam ardentem, aquam ſpiſſam, albam, & oleum, ex quibus porrò menſtruum compoſuit vegetabile, (quod à Lullio deſcriptum eſt in poteſtate divitiarum, & à Ripleo ſuperiùs ſub No. 35. in ſuo vade mecum.)

De his tribus ſubſtantiis menſtrui fœtentis Ripleus ſequentia habet in libro Terra Terræ philoſph. pag. 319. *Ubi ſic:* Cum ergo ex gummi totum mercurium extraxeris, intellige, quòd in hoc mercurio continentur tres liquores, quorum primus eſt *Aqua vitæ ardens,* quæ per balneum temperatiſſimum extrahitur. Hæc Aqua incenditur & inflammatur citiſſimè, ut Aqua vitæ communis. Et vocatur mercurius noſter attractivus cum quo fit terra cryſtallina cum omnibus calcibus metallicis, de quo nihil ampliùs loquar: quia in hac operatione non indigemus. Poſteà verò

rò ſequitur alia *Aqua ſpiſſa & alba*, ut lac, in parva quantitate, quæ eſt ſperma noſtri lapidis, qui à multis perquiritur, nam & hominum & animalium omnium viventium ſperma eſt principium. Quocircà non immeritò vocamus illud noſtrum mercurium, qui per omnia & ubique reperitur: Nam ſine illo nemo unquam vivit, atque ideò dicitur eſſe in omni re. Hæc humiditas, quæ jam tibi debet eſſe chariſſima, eſt mercurius ille, quem vocamus vegetabilem mineralem & animalem, argentum vivum noſtrum, & Lac Virginis & noſtram aquam permanentem. Cum hac Aqua mercuriali lavamus peccatum originale & ſordes terræ noſtræ, quouſque fiat alba, ut gummi citò fluens. Poſt extractionem verò hujus Aquæ prædictæ veniet *oleum* per ignem ſiccum, cum hoc oleo facimus gummi rubeum, quod eſt tinctura noſtra, & noſtrum ſulphur vivum, quod aliâs dicitur anima ſaturni, & aurum vivens, tinctura noſtra pretioſa, & aurum nobis chariſſimum, de quibus nemo unquam locutus eſt tam manifeſtè. Ignoſcat ergò mihi Deus, ſi aliquo modo illum offenderim, dum voluntati tuæ ſatisfacere cogor.

Magnum

Magnum aliquod artis myſterium hîc à Riplæo detegitur, ob cujus revelationem timet ſibi non Adeptorum ſolùm, ſed divinam maximè diſplicentiam. Equidem, qualis ſit leo viridis noſter, quid mercurius communis magis nobis communis, quàm argentum vivum commune, quid ſit vitriolum azoqueum & menſtruum inde confectum, id ipſum Lullius & alii ſatis manifeſtè revelârunt diſcipulis ſuis, utut nobis de re minus inſtructis, id fortè non videatur: De præſenti autem Arcano neminem locutum fuiſſe unquam tam manifeſtè, Riplæus teſtatur. Adepti quidem tradidêre in ſuis practicis uſum vini (philoſophici) *ſine pallio philoſophiæ, & inter eos Raymundus atq; Arnoldus cum quibusdam aliis ad cognitionem ejusdem pervenerunt, ſed* (ut utar Riplæi expreſſione in Medulla) *quomodò obtineri poſſit, tacuerunt. Quamobrem tacentibus illis, Riplæus omnium primus, & ſolus quidem, nobis declarat, clavem totius ſecretioris Chymiæ ibi latere, nimirum in lacte & ſanguine viridis leonis, videlicet: menſtruum fœtens* (ſive partes ejus, mercurium & ſulphur, Lac Virginis, & ſangvinem leonis, mercurium album & rubeum) *per 14. dies digeſtum*

ſtum

ſtum leniter, eſſe vinum album & rubei Lullii aliorumq; Adeptorum: Nec gratis hoc nobis dictum voluit, ſed verbis ſuis vim & lucem addit, componendo ex dicto fætente & corroſivo menſtruo, menſtruum vegetabile, Aquam vitæ rectificatam (Lullii in poteſtate divitiar. & à nobis ſub No. 35. deſcriptam) *quo unico exemplo nos docere voluit, poſſe ex dicto menſtruo fætenti confici omnia menſtrua vegetabilia. Lullii aqua vitæ rectificata fit variis cohobationibus ſuper proprium caput mortuum. Liberum eſt nobis, procedere per aliam viam methodumve. Deſtilla menſtruum fætens per 14. dies digeſtum, & aſcendet primò Aqua ardens, deinde phlegma, & in fundo remanet materia craſſa, inſtar picis fuſæ, quæ ſunt omnium menſtruorum vegetabilium principia conſtitutiva.*

Deſiſtamus itaq; ab ulteriori proſecutione dicti leonis viridis, quem per prata & ſylvam Dianæ, per viam ſaturni (philoſ.) *perſecuti ſumus usq; ad vineas philoſophicas. Præſens hic locus amœniſſimus, datus eſt artis diſcipulis, ut poſt tantos labores & ſudores, fortunæ & vitæ pericula, hic ſeſe recreent, exercendo opera mulierum & luſus puerorum, contenti leonis*

nis ſanguine rubicundiſſimo, & comedendo uvas Dianæ albas rubrasve, quarum vinum depuratum eſt ſecretum totius ſecretioris Chymiæ ſecretiſſimum, utpote album vel rubeum Lullii, antiquorum nectar & deſiderium unicum, Adoptatorum primum refrigerium, Naſutorum verò & ignorantium ſummum cordolium & offendiculum.

Antequam tamen hinc diſcedamus, aliud quoddam non ingratum ferculum offeram vobis Paracelſiſtis, nimirum id ex leone viridi elicitum lac Virginis ſive mercurium album (aliâs vinum album Lullii) apud Paracelſum eſſe illud tam anxiè quæſitum Gluten aquilæ *ſeu leonis viridis: Aquila enim & leo viridis ſunt Adeptis rei ejusdem ſynonyma. Sic enim Riplæus ſuprà: Aquam albam obtinebis, quæ eſt tinctura noſtra alba, noſtra* Aquila*, noſter mercurius & Lac Virginis. Conſequenter igitur mercurium rubeum (aliâs vinum rubeum Lullii) eſſe* ſangvinem leonis rubei *ſeu viridis. Idem leo modo viridis vocatur* (in juvenili ſuo ſtatu) *modo rubeus* (in adultiori ſuo ſtatu) *unde ſangvis quandoq; dicitur leonis viridis, quandoq; rubei. Sic Ripleus (in menſtruo ſub* No. 61. *inquit, Recipies ſangvinem*

nem rubei leonis rubicundiſſimum, inſtar ſanguinis, qui eſt mercurius noſter & tinctura noſtra jampræparata, ut effundatur ſuper fermentum ſuum, hoc eſt, ſuper calces auri puriſſimi. Item alibi: Sangvis leonis roſei coloris. Sed audiamus ipſum Paracelſum.

65. Leo viridis Paracelſi,
Aurei veller. Germ. p. 41.

℞. ACetum deſtillatum, quo ſolve leonem viridem, pone in putrefactione, ſolutionem filtra, abſtrahe in B. aquoſitatem usque ad oleitatem. Oleum vel reſiduum hoc pone in retorta, deſtilla ex arena humiditatem leni igne: Deinde adauge ignem, & leo viridis, vi ignis coactus dabit *Gluten* ſuum, aliâs aërem; capiti mortuo affunde phlegma ſuum *(abſtractam humiditatem)* in fimo (vel balneo) putrefac & deſtilla, ut suprà, & iterum aſcendent ſpiritus; urge fortiùs, & veniet oleum tenax citrini coloris. Super caput mortuum affunde iterum primam aquam deſtillatam, pone ad putrefaciendum, filtra & deſtilla, ut anteà, tandem fortiſſimo igne aperto, & exibit oleum *ſangvineum*, quod aliâs vocatur ignis. Terram reſiduam reverbera in albedinem, &c.

Hucuſq; habuimus menſtrua fœtentia ex vitriolo azoqueo tantùm confecta, aliquando tamen huic addidere Adepti vitriolum commune; ita fit

66. Menſtruum fœtens ex gummi Adrop & vitriolo com. Riplei,

Pag. 357. Viatici.

℞ ETcontere gummi factum de ſericone mediante aceto deſtillato, cum tanto ana vitrioli evaporati, & primò lento igne evacua aquã, deinde cum forti recipe oleum *(ſangvinem leonis)* quod ſepara ab aqua, donec habeas purum oleum per ſe.

Aliquando loco vitrioli communis addidere vitriolo azoqueo nitrum commune, ita Lullius compoſuit ſuum menſtruum fœtens in practica teſtamenti.

67. Menſtruum fœtens ex vitriolo & azoqueo & nitro Lullii,

Cap. 9. Pract. teſtam. p. 159. Vol. 4. Th. Chym.

℞. PArtem unam de D. (*D. ſignificat vitriolum azoqueum quod corrumpit & confundit omne illud, quod eſt de natura & eſſe communis argenti vivi* pag. 154. (& dimidiam partem de C.) *C. ſignificat ſal petræ vel nitrum* pag. 154. *ejusdem Volum.*) quæ ſimul optimè molantur & cribrentur, & bene

bene miſceantur, ponesque in cucurbita vitrea ſituata in furno, & ſuperpoſito alembico, in quo per reſolutionem ſecundantur ſpiritus & condenſantur, & lutabis juncturas vaſorum cum panno lineo impaſtato & madefacto in luto, facto de flore farinæ, & albuminibus ovorum, ut proprietates trium mercuriorum unitæ, ſcilicet ſalſuginoſa, vitrioſa, & aquatica ſimul junctæ & in unum poſitæ non perdantur. Et adverte, ne dicti pulveres in cucurbita poſiti non tranſcendant neque ſuperent pondus octo unciarum, & ad tempus abbreviandum, ponas in aliis duabus cucurbitis de pari pulvere, ſecundùm pondus octo unciarum in qualibet cucurbita, & illas colloca ſupra furnellos longos, per modũ, quem declarabimus in capitulo furnorum, nec pone niſi tres cucurbitas ſuprà unum furnellum, nam ignis non poſſet pluribus æqualiter miniſtrare, prout requirit mixtio naturæ, & ſint dictæ cucurbitæ collocatæ, una ab alia remotæ quinque vel ſex digitorum ſpatio, & lutentur fundi cucurbitarum de terra argillata percuſſa fortiter cum pilis animalium, & pone cineres puros bene cribratos ſubtùs bene compreſſos ad ſpiſſitudinem

 quin-

quinque digitorum, & pone ad naſum cujuslibet alembici phialam unam vitream colli longi ad finem, quod continens illarum phialarum non ſentiat furni calorem, neque Aqua phialarum poſſit refluere, neque ſpiritus recedere aut fugere. Poſteà habeas lignorum ſerraturas, de quibus proviſionem habeas magnam, harum accipe duas partes & partem dimidiam marci (*uvæ expreſſæ magma eſt*) torcularis vindemiarum vel de abiete ſicca, & miſce cum dicta ſerratura. De tali compoſitione furnum tuum imple, poſt ignem tuum accende in duabus extremitatibus & eum accendere permitte. Nam alius ignis non eſt tibi faciendus, quousque videbis deſtillare ſex guttas aquæ, vel 10. aut 15. vel 20. Et quando ad 20. deſtillaverit fac ignem cum parvis lignis ſiccis, & ſic paulativè incipe facere ignem flammæ in directo materiæ, & vide, quando deſtillabit, quòd Aqua ſit clara, & quando erit ad 15. puncta & aqua erit clara, & fumi ſubtiles, continua ignem illum æqualiter. Et ſi videas, quod de quindecim punctis ad 12. revertatur, aut minùs, fortifica ignem, & continua ſecundùm punctum ſuæ deſtillationis, & poſteà tertiò fortifica ignem

tuum

tuum de uno puncto ultrà, & continua usque nil plus deſtillet, & tunc dimitte ignem facere, & claude furnum tuum, & refrigerari permitte, & ſi aqua ſit clara ſine aliquo colore turbido, vel ſine turbulentia, hanc accipe & cuſtodi, & phialam obſtrue cum cera tepida, ne aliquid reſpiret, nec aër intret, quia ſtatim corrumperentur ſpiritus, qui ſunt ſubtiles, per aërem. Recordare quando incipies ignem facere lignorum ſiccorum, quod vaſa tua debent eſſe habituata de paſta ſupradicta, atque lineis pannis circumdata phialæque bene lutatæ ad naſos alembicorum de luto eodem, ponendo unam paleam inter naſum alembici, & phialam, nam plerumque dum ignis operatur, aër vult exire, & reſpirare, quando continentem non habet, qui eum poſſit retinere, nam calidus & caloroſus eſt, & ſubjectum, quod eum retinet, calorem excellentem pati non poteſt. Et ideò indiget aliquo loco, in quo valeat reſpirare. Aperi ergo ei foramen quando ſufflare audieris. O pater quomodo feciſti practicam ita longam? Fili, ut ſis habituatus in omnibus rebus parvis & magnis, & ut habeas ſpecialiter & generaliter ignium notitiam & aliarum operationum, & etiam

omnium lutamentorum, quia noſtræ non eſt intentionis, ut ampliùs de ipſis dicamus, cum ſapienti intuenti & intelligenti nihil eſt ibi ſubtile, & ut poſteà dicere poſſis, quod menſtruale fætens ſit ad tuum præceptum quod eſt res vilis, per quam omnia corpora in eorum primam naturam breviter convertuntur, & eſt pura & propria origo rei mirabilis & utiliſſimæ, ſed cum intellectu claro ipſam cognoſcere ſcias, oportet, &c.

Simile menſtruum habet Lullius in magia naturali quod dicitur.

68. Aqua calcinans omnia corpora Lullii, *Magiæ Naturalis, p. 359.*

℞. DE terra id eſt D. *(de vitriolo azoqueo)* uncias quinque & ſemis, & de aqua id eſt C. (*de ſale petræ vel nitro*) uncias duas & ſemis, cujus ſumma eſt pondus octo unciarum, & totum mixtum ſubtiliter moles in marmore, tunc pones in vaſe vitreo cum alembico ſuperpoſito, & deſtilla totam materiam, primo faciendo ignem lentum de ſerratura lignorum capiendo de ea duas partes, & de carbonibus parvis vel tritis partem unam cum dimidia, & parum de furfure ſicco, & accende ignem, & dimitte, ut de-

inceps

inceps accendatur per ſe, quouſque incipiat deſtillare ab uno puncto usque ad duodecim (*viginti*) puncta & tunc cum parvis lignis incipias fortificare ignem, faciendo ignem flammæ rectè ſub materia, & ſic continua ignem quouſque revertatur ad duodecim vel quindecim puncta, vel etiam in pauciora, & poſteà continua totum ignem ſecundum puncta ſuæ deſtillationis, & poſteà fortifica ignem per unum punctum ulteriùs, & illum continua quouſque alembicus perdat ſuum calorem vel amplius non deſtillet, tunc ceſſa & dimitte infrigidari, collige illam aquam & ſerva in loco calido & humido, & caveas, ne aliquo modo poſſit reſpirare. Et memento, quod habeas pallam (*paleam*) in lutamento roſtri alembici & collo receptaculi, ut aliquando illam extrahere poſſis, ut recipiens habeat reſpiraculum, quoniam tantus eſt ibi ſubtius calor, ut vas continens ſufferre non poſſit calorem illum exceſſivum; ergo quandoque oportet, ut aperiatur, & quandoque claudatur. Nota, quod hæc aqua ex re vili facta, habet vigorem convertendi corpora in ſuam primam materiam, quæ conjuncta virtuti vegetabili eſt multæ perfectionis, &

ſtatim

ſtatim poſtquam deſtillata fuerit vult poni ad practicam, ne ſpiritus, qui eſt ſubtilis & extraneæ naturæ pereat per aerem.

Idem menſtruum deſcribitur in Clavicula Lullii ſub hoc titulo;

69. Menſtruum fætens pro diſſolutione calcis auri & argenti, ut reducantur in argentum vivum, Lullii.

Cap. XV. Clav. p. 299. Vol. 3. Th. Chym.

℞. Vitrioli libras duas, ſalis petræ libram unam, cinabrii uncias tres (cinabrium inter cætera hujus menſtrui ingredientia non capio *quo errore perperam irrepſerit, ſiquidem non hujus, ſed ſequentis menſtrui pro lapide phil. diſſolvendo conſtitutivum eſt, præſertim cum ipſe Lullius. cap. 2. Claviculæ de Extractione mercurii à corpore perfecto, de cinabrio nullam mentionem fecerit quum tamen ibidem paucis hiſce hujus menſtrui dederit deſcriptionem, dum ſcribit: Ponatis de noſtro menſtruali fætenti, facto de duabus partibus vitrioli rubei, & una ſalis petræ, & prædictum menſtruum prius deſtilletur ſepties, & bene rectificetur)* rubificetur vitriolum, & pulveriſetur, pòſt pone ſalis petram & cinabrium, & tere omnia ſimul, poſteà

poſteà ponas in vaſis aptis ad deſtillandùm bene lutatis. Deſtilletur in lento igne primùm, ut eſt opus, ut norunt qui id egerunt. Hæc aqua deſtilletur ſæpiùs, projiciendo fæces, quæ remanent in fundo cucurbitæ, & ſic erit optimum veſtrum menſtruùm deſtillatum.

Aliquando vitriolo azoqueo & nitro ſuper addidere vitriolum comm. Ita conficitur.

70. Menſtruum fætens ex vitriolo azoqueo vitriolo com. & nitro. Riplei,

Cap. 1. pag. 143. Medullæ phil. chym.

℞. Vitriolum factum de acutiſſimo humore uvarum, cum igne naturæ & ſericone (*Vitriolum azoqueum*) conjunctis in una maſſa cum vitriolo naturali (*communi*) aliquantulum exſiccato, ſimul cum ſale nitri, atque ex his deſtilletur aqua, quæ primo erit debilis phlegmatica ſine coloratione vaſis, quam projice. Tunc aſcendet fumus albus, qvi faciet apparere vas qvaſi lac, qvi colligendus eſt, qvousqve ceſſet, & vas revertatur ad ſuum priſtinum colorem. Nam illa aqua eſt menſtruum fætens, in qvo eſt qvinta eſſentia noſtra, id eſt fumus albus, qvi vocatur ignis contra naturam: Qvi ſi eſſet

 abſens,

abſens,eſſet ignis noſter naturalis,de quo plura dicemus ſuo loco. Et hæ,aqva ſcilicet mineralis & vegetabilis, commixtæ & una aqva factæ operantur contraria, qvod eſt mirandum. Nam hæc una diſſolvit & congelat,humectat & exſiccat,putrefacit & purificat, diſgregat & conjungit, ſeparat & componit, mortificat & vivificat,deſtruit & redintegrat, attenuat & inſpiſſat, nigrefacit & albificat, comburit & frigefacit,incipit & perficit. Hi ſunt duo dracones pugnantes in gurgite ſathaliæ,hic eſt fumus albus & rubeus, qvorum unus devorabit alterum. Atqve hic vaſa reſolutoria non debent lutari, ſed ſolummodo leviter ſint obſtructa cum panno lineo & maſtiche aut cera communi. Nam hæc aqva eſt ignis & balneum intra vas & non extra,qvæ ſi alium ignem fortem ſenſerit, ſtatim elevabitur ad ſummum vaſis, & ſi ibi reqviem non invenerit,vaſa rumpentur, atqve ita compoſitum reliquetur fruſtratum. Hæc aqua compoſita in qvantum ſolvit, in tantum congelat & elevat (congelatur & elevatur)in terram glorioſam. Atqve ita eſt ſecreta diſſolutio noſtri lapidis, qvæ ſemper fit cum congelatione ſuæ aquæ. Et propterea quod

hic

hic ignis naturæ additur aquæ contra natu-ram, ideo quantum perdidit de ſua forma per ignem contra naturam tantum recuperat per aqvam naturæ, ita ut opus per ignem contra naturam non poſſit deſtrui aut in nihilum verti.

Ex Receptis obſervamus.

1. *Menſtrua hujus generis, reliquorum omnium tam mineralium quàm vegetabilium eſſe prima, ex ipſâ vini phil. materiâ ſive uvis philoſophicis confecta.*

2. *Liquorem ſive ſpiritum lacteum, lac virginis, mercurium album, vinum album Lullii, & gluten leonis viridis eſſe ſynonyma, aliâs gluten aquilæ apud Paracelſum: Liquorem verò rubeum, ſangvinem leonis viridis, mercurium rubeum, ſulphur Philoſophorum & vinum rubeum Lullii, itidem eſſe ſynonyma, aliâs ſanguis leonis rubei Paracelſo.*

3. *Menſtrua mineralia acida, digerendo vel ulteriore elaboratione, tranſmutari vel in menſtruum vegetabile ſimplex, vel in cœlum ſive ſpiritum vini philoſophici.*

4. *Menſtrua hæc acida ſummâ cautela eſſe deſtillanda ob nimiam vitrioli azoquei vel*

potiùs ſpiritus vini philoſophici in hoc vitriolo exiſtentis cum acidis efferveſcentiam.

5. Menſtrua mineralia eſſe cœlum vel eſſentiam vini philoſ. acido diſſolutam, hinc habito hoc ſpiritu, ea ipſa ſimiliter ex tempore conficies per ſimplicem diſſolutionem.

6. Menſtrua jam præparata ſtatim in uſum eſſe adhibenda ne pereant.

7. Menſtrua diſſolvendo corpora coagulari.

8. Corpora metallica hiſce menſtruis redigi in argentum vivum currens.

9. Menſtrua hæc dici fœtentia ob fœtidum odorem. Solo fœtore hæc facilè diſtinguimus ab illis fragrantibus, quæ menſtrua vegetabilia dicuntur. Sic Morienum menſtruo fœtenti uſum fuiſſe probat ipſius menſtrui fœtor. Qualis eſt ergo ejus odor, *interrogat Rex Calid*, ante & poſt ejus confectionem? *Reſpondet Morienus:* Ante confectionem nimis eſt gravis & fætidus, & poſt confectionem eſt ejus odor bonus, juxta hoc quod ſapiens dicit: Iſta aqua à corpore mortuo & jam inanimato tollit odorem. Nam ejus odor eſt malus, & odori ſepulchrorum aſſimilatur. Quicunq; animam dealbaverit, & eam rurſum aſcen-

aſcendere fecerît,& corpus bene cuſtodierit, & ab eo omnem obſcuritatem abſtulerit, & odorem malum ab illo extraxerit, ipſam in corpus infundere poterit. Et in hora conjunctionis maxima miracula apparebunt. *Morien. de Tranſm. metall. pag. 33. Gebrum etiam laboraviſſe cum menſtruo minerali ipſe teſtatur, cap. 25. ſummæ perfect.* Prima principia naturalia, *inquit*, ex quibus metalla procreantur ſunt ſpiritus fætens, id eſt ſulphur, & aqua viva, quam & ſiccam aquam nominari concedimus. *Et alibi in fine libri inveſtigat. pergit.* Manifeſta probatione & aperta concludimus: Lapidem noſtrum nihil aliud eſſe, quam ſpiritum fætentem & aquam vivam quam & ſiccam aquam nominamus, per naturalem decoctionem & veram proportionem mundatam unione tali, ut ſibi nihil abeſſe nec adeſſe poſſit, quibus addi debet tertium, ad opus abbreviandum hoc eſt corpus perfectum attenuatum.

10. Adrop nomen materiæ horum menſtruorum ſignificare ſaturnum ſive plumbum Philoſophorum. Prima materia hujus corporis leproſi, *inquit Ripleus*, eſt aqua viſcoſa inſpiſſata in viſceribus terræ. De hoc corpore,

ut

ut vult Vincentius, ſit magnum elixir ad rubeum & ad album, cujus nomen eſt Adrop, quod aliter vocatur plumbum Philoſophorum *pag. 132. Medullæ Phil. Chym.*

Lapis noſter, *inquit Arnoldus in ſpeculo Alchymiæ*, vocatur Adrop quod eſt latinè ſaturnus, & ſecundum Trojanos draco vel topum, id eſt, venenum. *Septima diſpoſit. ſpeculi pag. 596. Volum 4. Th. Chym.* Oſtendi quod philoſophi propter diverſitatem colorum diverſa nomina imponebant, ſed quantum ad eorum intentionem unum proprium nomen habuerunt ſcilicet aurum romanum, vel Adrop, vel Lapis ſuperior omnium lapidum hujus mundi. *Qarta diſpoſitio ſpeculi pag. 594. ejusdem volum.*

Laton & Azoch ſunt inſimul & nunquam ſeparantur, imo conjuncti manent ſemper, ſed propter diverſitatem colorum, philoſophi nominaverunt multis nominibus: Et ſecundum quod colores variantur & mutantur, tanta nomina impoſuerunt, quia Azoch apud indos eſt aurum, & apud Hermianos eſt argentum, & apud Alexandrinos & Macedonienſes eſt ferrum, apud Græcos mercurius, apud Hebraicos ſtannum, apud Tartaros

æs,

æs, apud Arabicos ſaturnus, apud Latinos & maximè apud Romanos Ognividon (dono G. vini) ſed ut nullus erret, dico quod habet unum proprium nomen, & vulgariter ab hominibus nominatur, & quilibet cognoſcit lapidem. *Tertia diſpoſ. ſpecul. p. 593. Volum. ejusd.*

Alii Adeptorum non Adrop ſed Atrop ſcribunt, quo nomine indigitare voluerunt, materiam horum menſtruorum eſſe quaſi portam totius ſecretioris Chymiæ. Atrop enim per inverſionem literarum porta legitur. Ita Robertus Vallenſis in Gloria mundi pag. 305. Ut ad verum fundamentum pervenias, *inquit*, tibi denuò inculcabo, illumque primum Hyle, hoc eſt, rerum omnium principium appellabo, nominatur quoque ſanctus unicus, intellige ex repugnantibus elementis quæ in illo ſunt; Lapis philoſophorum, ſolis, metallorum, ſervus fugitivus, æreus lapis, Thirnius lapis, Magneſia, ſive corporalis lapis, Marcaſites, Lapis gemmæ, Lapis liberorum, aureus lapis, origo rerum mundanarum, Xelis quoque per inverſionem Silex, Xidar eadem inverſione Radix, Atrop per inverſionem porta, & quotquot etiam alia nomina habet, tamen unica ſaltem res eſt.

Rober-

Roberto adſtipulari videtur Lullius, cui placuit quamcunq; alterationem vitrioli azoquei ſive materiæ menſtruorum, hujus generis nuncupare operis portam primam; ita materiæ diſſolutionem vocavit portam primam: In toto magiſterio noſtro, *inquit*, neceſſarii ſunt tres ſpiritus principales qui ſine conſummatione ſuæ reſolutionis non poſſunt manifeſtari,& nominantur alia modo tria argenta viva —— Etquia reſolutio eſt toties primæ portæ habitudo noſtri magiſterii, quam declarare volumus—— dicta reſolutio diviſa eſt in tres partes principales. Prima eſt corporalis & vocatur in lingua Oritana Recſage (*id eſt facere G. per G. autem intelligit ſulphur aqueum. Cap. 5. Theor. Teſt. pag. 15. Volum.4.Theat.Chym. vel mercurium noſtrum Cap. 20.pract. Teſt. pag. 170. ejusd. Voluminis.*) Secunda ſpiritualis eſt, & vocatur Agazoph. Tertia autem ſpiritualis & corporalis & vocatur Ubidrugat, &c. *Deinde cum materia in ejus reſolutione appareat nigra;nigredinem hanc, (ob quam alii eam dixere plumbum) eſſe voluit ſignum primæ portæ.* In prima reſolutione,*inquit*, jacet totum periculum, & ideo tibi notifico, quod habeas ſulphura per calo-

calorem deſtructa ſimplorum argentorum vivorum in forma tali, ut eorum proprietas activa non exterminetur extraneo calore, & quod ſeparari non poſſit à ſuo ſubjecto humido, quod ex toto apparet nigrum, plenum de nobili ſpiritu. Iſta nigredo demonſtrat ſignum primæ portæ ad intrandum noſtrum magiſterium, & ſine ipſa non poteſt aliquid fieri, quia eſt ignis naturæ, qui habet lapidem creare, & qui ſine ſui corporis corruptione manifeſtari non poteſt. *Cap. 28. Theor. Teſt. pag. 51. Volum. 4. Th. Chym.*

Deniq; ipſam hujus materiæ deſtillationem vocavit primam portam. Præparatio lapidoſi ſpiritus ac fermentabilis eſt, quod recipias de ſucco lunariæ, & ſudorem ejus extrahe cum igne parvo & levi, & habebis in tuo poſſe unum de argentis vivis noſtris in liquore & forma aquæ albæ, quæ eſt ablutio & purgatio lapidis noſtri & totius ejus naturæ. Et iſtud eſt unum de principalioribus ſecretis & eſt prima porta, prout intelligere potes rationibus antedictis, &c. *Cap. 9. Theor. Teſt. pag. 21. Volum. ejusdem.*

Ex hiſce & ejusmodi locis perſuaſus diceres: Potius ſcribendum eſſe Atrop quam Adrop

drop cùm præter nigredinem ſive plumbum philoſophicum ſignificet operis initium vel primam portam.

11. Plures eſſe in Chymia adepta leones virides, quos inter ſe diſtinguere neceſſe eſt.

Per primum adepti intellexerunt ſolem cæleſtem, totum mundum gubernantem.

Secundus eſt argentum vivum nobis magis commune quam argentum vivum commune.

Tertius eſt dictum argentum vivum in viridem colorem, diſſolutum.

Quartus eſt Adrop, vitriolum azoqueum plumbum philoſophorum, &c.

Quintus eſt ipſum menſtruum fætens, aliâs ſangvis viridis leonis dictus.

Sextus eſt leo viridis fatuorum, vitriolum Romanum, viride æris, &c.

Septimus eſt extraordinarius videlicet mercurius vulgi ſublimatus.

12. Plures etiam eſſe ſaturnos.

Primus eſt plumbum vulgi, metallorum impuriſſimum adeoq; in arte noſtra omnium remotiſſimum. Quod probare Adeptorum ſententiis ſuperfluum eſt, cum ubiq; fere locorum legamus apud Adeptos lege ſolenni cautum eſſe ut nobis caveamus ab hoc metallorum mine-

mineraliumq; devoratore ſaturno. Cave, inquit Ripleus, (ut hunc unicum pro omnibus adducam teſtem) ne opereris cum ſaturno, quia vulgariter dictum eſt, ne comedas de filio, cujus mater eſt corrupta, & crede quod multi errant in ſaturno. Audi quod Avicenna dicit: Saturnus ſemper erit ſaturnus; imò ne opereris in terra ſaturni (philoſ.) quam ejus ſpiritus deſpexit & reliquit pro ſulphure peſſimo; &c. Cap. 2. Philorcii, pag. 188.

Secundus eſt Adrop ſive vitriolum azoqueum; de quo in antecedentibus.

Tertius eſt operis primi primus color vel nigredo; de quo in ſequentibus.

Quartus eſt cuprum, metallorum primum; de quo Arnoldus in ſpeculo Alchym. diſp. 8. pag. 605. Volum. 4. Theat. Chym. ita: Fuerunt inquit Philoſophi qui poſuerunt ſcientiam in ſeptem Planetis; & primus planeta noſter vocatur Venus, ſecundus Saturnus, tertius Mercurius, quartus Mars, quintus Jupiter, ſextus Luna, ſeptimus Sol. Cupri generatio primum obtinet locum poſt mercurium (univerſalem) ait Baſilius libro de rebus nat. & ſupernat. cap. 4.

Ex omnibus illis, inquit Paracelſus, *quæ*

ex

ex ſalibus oriuntur, nullum eſt virtuti minerali cognatius, ac eſt vitriolum; cujus rei hæc cauſa eſt, quod ſalia mineralia ſint, & mineralia omnia in maſſa una & Ares lateant. Vitriolum autem in ſeparatione mineralium eſt ultimum, hoc quam proxime ſequitur generatio metallorum ex quibus Venus primum eſt. Libro 4. philoſ. de Elemento aquæ pag. 279.

Et paulo poſt ait: Marcaſitbis & cachymiis à prima materia metallorum hoc modo ſeparatis, ſequitur deinde generatio prima, quæ eſt veneris, &c. Præterea per ſeparationem, qua marcaſitbarum & cachymiarum naturæ expelluntur, cupreæ generationes nimis celeriter concurrunt, ſeſe imprimunt & ſimul coagulantur; cujus rei hæc cauſa eſt, quod id primum poſt ſeparationem marcaſitbarum & cachymiarum metallum ſit. Libro eodem pag. 281.

Veneris vitriolum, eo quod primum ſit quod præ cunctis rebus mercurio vegetabili addatur vel conjungatur in confectione Adrop à Lullio dicitur primus maſculus. Iſte ignis, inquit, *eſt illa proprietas mercurii quam debes totis viribus à combuſtione conſervare; ſcilicet à tinctura vitrioli cum qua debet mer-*

curius (vegetabilis) ſublimari, quoniam eſt primus maſculus ejus, & eſt additamentum tincturæ noſtræ, quod eſt additio magna in virtute & poteſtate, cum conjuncta ſit cum tinctura ſolis. Nam ſi à vitriolo & ſale ſcis extrahere proprietatem mercurii, & ſibi amicari per conjunctionem, quæ fit per ſublimationes lentas, non ignorabis unum de ſecretis naturæ maximum, & veram perfectionem principalem. Codicill. cap. 92. pag. 202. Ita paſſim in Theoriâ Teſtamenti majoris intelligit vitriolum per maſculum ſuum, præſertim in hiſce locis: Ignis maris noſtri pag. 50. Virtus maſculi pag. 94. Virtus ſpermatis maſculi p. 108. Calor maſculi pag. 72. fæmella (Venus) in hoc caſu eſt maſculus, & non eſt tam calidus ut maſculus verus (ſecundus) aurum. Pag. 73. Volum. 4. Theat. Chym.

Hujus etiam maſculi meminit Eſpanietus in confectione ſui menſtrui. ℞. Inquit Virginem alatam optime lotam & mundatam ſemine ſpirituali primi maſculi impregnatam, &c. §. 58. Arcani Hermeticæ phil.

Paracelſus ut maſculinam veneris naturam eo melius exprimeret id metallum nomen maſculini generis fecit, metallus primus. ℞

In-

Inquit liquorem corallinum, eum nempe qui probè diaphanus exiſtit; cui adjunge ejus quidem vitrioli quod eſt ex venere quintam partem, digerantur in balneo ad menſem ſuum. Hoc enim pacto ſeparat ſe Vinum metalli primi in ſummitatem, cæterum quicquid de fæcibus vini (bujus) eſt vitriolum veneris occupat (intelligit reſiduam in Extractione vitrioli relictam) ſicq; fit primus ille metallus perſpicuum diaphanum ac rubicum plane vinum, &c. Cap. XII. Libri 3. de vita longa Pag. 65.

Quemadmodum vero venerem Adepti dixere metallum primum in maſculino genere; ita etiam Saturnum nomen maſculini generis tranſmutavere in nomen fœminini generis (Saturnam) ut per iſtud non plumbi vulgi ſed cupri exprimerent nomen fœmininum venerem.

Habeo, inquit Ripleus filiam dilectam & mihi caram nomine ſaturnam, de qua certe filia, Elixiria tam alba quam rubea fiunt. Ex igitur extrahere debes aquam claram, ſi hanc ſcientiam habere deſideras, &c.

Aliquando ut per Saturnum non modo venerem, ſed etiam cupri philoſophicam (id eſt menſtruo

*menſtruo vegetabili peragendam præparatio-
nem deſcriberent illum fecerunt vegetabilem
ſive herbam, ut ita præparatum à non præpa-
to diſtinguerent, ita Flamellus in ſuo ſumma-
rio: Quidam rerum imperiti homines, indo-
ctiq; Chymici vulgare aurum, argentum &
mercurium ſumunt, illaq; tam malè tractant,
donec per fumum evaneſcant, atque eo modo
mercurium Philoſophorum perficere conan-
tur: Ad illum tamen minime perveniunt, qui
prima lapidis eſt materia & vera minera. Sin
autem ad illum pervenire, & boni aliquid re-
perire velint, tunc ad montem ſeptimi, ubi
nulla eſt planities ſeſe conferre & ex alto de-
orſum ſex cæteros intueri neceſſum habent,
quos è longinquo conſpicient. In montis iſti-
us altitudine triumphantem regalem herbam,
quam quidam philoſophi mineralem nonnul-
li vegetabilem vocant invenies, & juſculum
purum mundumq; exinde ſumatur, atque hoc
modo potior operis pars fieri poterit, & hic re-
ctus ſubtiliſq; mercurius Phil. tibi ſumendus
eſt. Locus hic ita legitur apud Chortalaſſæum
pag. 313. Vol. 6. Theat. Chymic.*

*Montem igitur conſcende, ut vegetabilem
ſaturninam, plumbeam & regiam ſimiliter et-
iam*

iam mineralem radicem aut herbam videas, ſuccum inde tantum ſume, & ſiliquas abjice.

XIV. Genus.

Menſtrua mineralia ſimplicia ex acidis vel ſalſis ſalium Eſſentiis, menſtruis vegetabilibus confecta.

71. Aqua vel oleum ſalis Paracelſi, *Cap. 3. lib. X. Arch. pag. 38.*

Quanquam plures ſint viæ ad extrahendum Ens primum ſalis, hæc tamen (*methodus conficiendi ſal circulatum, circulatum minus ex ſale, Aquam ſolventem, Aquam vel ſpiritum ſalis circulati ſuperius ſub No. 27. deſcripta*) utiliſſima & expeditiſſima, & poſt hanc alia illa via eſt, cujus de *Elixire Salis* mentionem fecimus. Ut nempe ſal recens cum Aqua ſolvente quæ eſt ſpiritus ſalis (*circulati*) deſtillatus permixtum putrificetur & tamdiu deſtilletur, donec tota ſalis ſubſtantia ſolvatur, ac in oleoſitatem perpetuam reducatur, corpore phlegmatis in modum ipſi ſubducto. Hac quoque ratione Arcanum vel magiſterium Vitrioli & Tartari conficiendum docetur, ut ex omnibus aliis ſalibus.

Anno-

Annotationes.

M*Enſtrua generis antecedentis ex unctuoſa vini phil. materia acido purgatâ, diſſolutâ & volatiliſatâ confici annotavimus; in præſenti contrarium obſervabimus videlicet acidas vel ſalinas ſalium Eſſentias unctuoſo vini phil. ſpiritu confectas, menſtrua eſſe hujus decimi quarti generis. Paracelſus in recepto præſcripto ſalia cum aqua ſalis circulati, ſola cohobatione redegit in liquidam ſubſtantiam ſive oleum. Oleum autem ex ſale communi, methodo prædicta confectum, præ cæteris commendat diſcipulis ſuis, pro corporum metallicorum extractionibus.* Certè, *inquit*, nobilior, meliorque via non dabitur quam per aquam ſalis, ſeu oleum ipſius, præparatum eo modo, quem in Alchymia (*& in libris Chirurgicis*) luculenter deſcripſi. Talis quippe Aqua fundaliter & radicitus extrahit omnibus corporibns metallicis liquorem ipſorum naturalem, ſeu ſulphur & crocum præſtantiſſimum tam pro operibus medicis quàm chymicis. Reſolvit & frangit unumquódlibet metallum, ex natura ipſius metallica id deducens in aliam, pro va-

riaintentione & induſtria laborantis. *Manuale de Lap. phil. pag. 139.*

Operæ pretium ergò erit ut hujus olei ſalis confectionem vobis clarius explicemus. In primis autem afferemus pro recepti elucidatione ab ipſo authore allegatam olei ſalis deſcriptionem ex libro octavo archidoxorum quam in Elixire ſalis, pag. 31. ita legimus.

℞. Sal optime præparatum, albiſſimum, & mundiſſimum: Hoc in pellicanum ponatur cum Aquæ ſolventis tanta quantitate quæ ſexies pondus illius ſuperet. In fimo digerantur equino ſimul uno menſe, poſteà ſeparetur aqua ſolvens per deſtillationem, & rurſum affundatur ac ſeparetur ut priùs, idque toties, donec ſal in oleum convertatur.

Ex receptorum collatione patet per ſal recens, non ſal marinum recenter confectum, ſed idem optime purificatum intelligendum eſſe. Deinde clarum eſt, quod pondus aquæ ſalis circulati in recepto libri X. omiſſum, ita determinari oportet, ut ſexies pondus ſalis ſuperet. Porrò tempus & locus putrefactionis in priori proceſſu omiſſa deſcribuntur in altero; videlicet, ut in fimo equino digerantur uno menſe. Præterea ex receptis obſervatur, non totum

tum ſal fieri oleum, cum corpus ſalis per modum phlegmatis, ſubducatur Eſſentiæ. Tandem eâdem methodo confici etiam poſſe olea Vitrioli & Tartari. Recepta ita collata non ſolum omni carent obſcuritate, ſed ex luminis eorum exuberantia, etiam proceſſus alios, alias minùs intelligibiles illuſtrant. Ita hoc oleum ſalis, ut ſalis Eſſentia vel primum Ens, obſcuriorem deſcriptionem Eſſentiæ ſalium libro 4. Archid. pag. 14. traditam exponit.

℞. Salia quæ calcinabis optimè; ſi volatilia ſint, adures, (*ſublimabis*) poſtmodum reſolvantur in tenuitatem (*per deliquium*) & in Aquam deſtillentur (*per filtrum*) Aquam hanc in putrefactionem ponito (*minimè quidem per ſe, ſed quod artis diſcipulus ſubintelligere & ſcire debet, cum Aqua ſalis circulati*) per menſem & per balneum deſtillato, & aſcendet Aqua dulcis (*corpus ſalis per modum phlegmatis*) quam abjice. Quod aſcendere noluerit iterum in digeſtionem ponas (*cum nova aqua ſolvente*) per menſem alium, & deſtilla ſicut priùs, ac toties, donec amplius dulcedo nulla percipiatur. Hac via jam habes quintam Eſſentiam ſalis in fundo; (*inſtar olei*) ex aduſti vel calcinati ſalis libra una, vix duas

uncias. Hujus ſalis ad hunc modum extracti, ſi commune fuerit, uncia ſemis plus condit cibos quam alterius libra ſemis. Nam ejus Eſſentia quinta duntaxat adeſt, & corpus ab ea per liquidam ſolutionem abſtractum eſt. Hac ratione quinta ſeparatur Eſſentia ſalium omnium.

Proceſſus hic radiis antecedentium ita illuſtratus non parvum in dicta recepta reflectit lumen, videlicet ex ſalium libra una vix recipi duas uncias.

In clavi archidoxorum, videlicet libro X. p. 37. Paracelſus ſalium Eſſentias deſcripſit hiſce verbis: QuintæEſſentiæ extractio è ſalibus puta Vitrioli, Salis, Nitri, Tartari, &c. fit hoc modo. Cohoba cũ proprio ſuo liquore vel Aqua ſæpius, putrefac cum phlegmate, & inde corpus abſtrahe in modum phlegmatis uſque ad ſpiritum fixum. Hunc ſolve in Aqua vel unda ſua propria & in fervore ſepara cum ſpiritu vini, purum ab impuro.

Deſcriptio hæc obſcuriſſima eſt, ſed clarior redditur per modò dicta. Mens Paracelſi, hæc eſt: Salia putrefacit & toties cohobat cum propriis liquoribus vel undis, id eſt cum propriis circulatis; ſal com. cum ſale circulato;

lato; Nitrum cum Nitro circulato, vitriolum cum aqua vitrioli circulati, alumen cum aqua aluminis circulati, aqua ſolvente ex Alumine, circulato minore ex Alumine, &c. usq; dum remaneant in fundo in forma olei, quod oleum, quia vel acidum vel ſalſum, facilè cum unctuoſo vini phil. ſpiritu vel circulato proprio effervеſcit, & in hoc fervore quasdam de ſe dimittit impuritates, adeoq; purius redditur, quod confirmatur ex ipſa aquæ ſalis circulati deſcriptione, ubi ſal fuſum & reſolutum per deliquium cum vini phil. ſpiritu putrefacit, cohobat & usq; ad oleitatem abſtrahit; Conjunge, *pergit*, cum ſpiritu vini *(phil.)* & impurum in fundo decidet, quod ſepara, purum verò in frigido criſtalliſetur, affunde iterum deſtillatum & toties cohoba donec oleum fixum in fundo remaneat & nihil dulce poſteà transgrediatur.

Deinde hoc oleum ſalis ut menſtruum, ſui ipſius proceſſum in Chirurgia alias inexplicabilem, intelligibilem reddit, qui ita legitur.

72. Aqua ſalis aliæ deſcriptionis Paracelſi, *Cap. 2. Tract. 3. Part. 2. Chyr. major. pag. 66.*

℞. Salem absque artis acceſſione ab ipſa natura albiſſimum *(ſal gemmæ)*

 quem

quem aliquoties ſundes, poſt in pulverem tenuiſſimum redactum cum ſucco raphani mixtum agitabis, poſt reſolutionem deſtillabis, deſtillatum cum æqua portione ſucci ſanguineæ deſtillabis adhuc quinquies, in hac aqua laminæ ſolis per Antimonium repurgatæ in pulverem facilè reſolvuntur. Pulvis deinceps hoc modo præparatus Aqua dulci deſtillata abluendus eousque eſt, donec nullum amplius ſalem reſipiat, nam ſal cum in ipſius ſubſtantiam non penetret, facilè lotione abluitur.

In hoc proceſſu ſal Gemmæ fuſum per methodum aquæ ſalis circulati ſucco Raphani diſſolvitur, abſtrahitur & reſolvitur per deliquium, deinde ſexies deſtillatur cum æquali portione ſucci ſangvineæ. In antecedenti hujus Olei ſalis deſcriptione hæc ſalis fuſio, in ſucco Raphani diſſolutio & reſolutio per deliquium non neceſſaria eſt, quoniam aqua ſalis circulati per ſe ſufficit ut ſalis Eſſentiam ſeparet à ſuo phlegmate. At in confectione aquæ ſalis circulati ubi utimur ſpiritu vini phil. absq; dicta prævia ſalis præparatione, opus haberemus nimis tædioſum; interim ambo proceſſus conveniunt in menſtrui pondere, perinde enim

enim eſt, num ſal cum ſextuplo aquæ ſolventis cohobetur in oleum; vel ſexies deſtilletur cùm ſucco ſangvineæ in æquali pondere. Unicum quod proceſſum poſteriorem reddit inexplicabilem, eſt incognitus ſuccus ſangvineæ, verumenim vero vel vini philoſ. ſpiritum, vel Aquam ſalis circulati, ejus ſupplere locum, ex modò dictis patet.

Baſilius ſal commune ſpiritu vini phil. non quidem in oleum reſolvit, ſed in Lapidem viridem redegit hoc modo:

Viride ſalis Baſilii,

In ſupplemento libri de concluſion.

℞. SAl commune, quod calcina bene, abſque fuſione tamen, reduc in pulverem, reſolve per deliquium in cella, vel in Raphano exciſo, tum deſtilla ex arena igne celeri, & aſcendet aqua; reſiduum in fundo pulveriſa & aqua ſua deſtillata ſolve, iterumque deſtilla; hoc toties repete usque totum ſal aſcenderit, quod fiet quarta vel quinta vice. Ab aqua deſtillata abſtrahe phlegma in balneo, reſiduum pone in cella in aqua frigida, & habebis criſtallos, quas exime & ſolve in phlegmate; denuo abſtrahe ad medietatem, & novas invenies criſtallos, opus repete

pete quater vel amplius, quo ſæpius enim, eò criſtalli evadent fuſibiliores. Quibus exſiccatis & in marmore tritis affunde ſpiritum vini (*phil.*) rectificatum, quem toties à ſale cohoba, usque dum videas oleum ſalis coagulatum in lapidem tranſparentem viridem, quem reſerva.

Paracelſus in ſuis Receptis juſſit ut ſalis calcinatio perficiatur, adjuncta ejusdem fuſione; Baſilius autem in hoc proceſſu prohibet hanc ſalis liquefactionem. Nos eam in dicta ſalis depuratione minùs eſſe eſſentialem inde concludimus. Nec adeo neceſſarium æſtimamus, ſal reſolutum per deliquium deſtillandum eſſe, ut inde fiat ſal fuſibile, cum Paracelſus ex ſale fuſo idem conficere oleum docuerit, quod viridis eſſe coloris præter Baſilium ipſe paſſim teſtatus eſt Paracelſus. Ita legimus de oleo ſalis viridi. Libro de male curatis, pag. 170. Chyr. majoris. De viriditate ſalis, Libro 4. de gradibus, pag. 154.

Ex Receptis obſervamus.

1. Menſtrua hæc eſſe ſalium non tingentium Eſſentias.

2. Olea vel Eſſentias ſalium tingentium utpote Vitrioli, &c. eâdem quidem etiam poſſe

poſſe confici methodo, ac non ad præſens, ſed ad aliud pertinere genus.

3. Menſtrua hæc ulteriori digeſtione vel cohobatione fieri dulcia, & transmutari in—— Arcana volatilia, circulata minora ſive Menſtrua vegetabilia ſimplicia quinti generis.

4. Menſtrua hæc diſſolvere metalla in pulverem pro extractione croci vel ſulphuris metallorum & mineralium modum mutuabimus à Ripleo ex uſu menſtruorum fatentium:

Procedamus, *inquit, pag. 145. Medulla phil. Chym.* ad practicam ſuper corporis (*metallici*) debitè calcinati calcem. Præparato itaque corpore, pone deſuper tantum hujus aquæ compoſitæ (ſub No. 70.) ut poſſit illud cooperire ad ſpiſſitudinem dimidii pollicis, & ſtatim ebulliet ſuper calces corporis ſine alio igne externo, diſſolvendo corpus, & elevando illud in forma glaciei cum ſua ipſius exſiccatione, quam oportet manum artificis removere. Et poſtquam calces relictæ fuerint, iterum bene exſiccatæ per ignem, addatur illi tantundem Aquæ quantum ſupra, & ſic in omnibus ulterius procede ut dictum eſt, & hoc modo perſeverabis in eadem operatione, donec omnes calces fuerint bene diſſo-

 lutæ.

lutæ. Quæ ſubſtantia bene diſſoluta & ſubtiliter ſeparata atque in pulverem redacta, ponenda eſt in bona quantitate aquæ ignis naturæ rectificatæ (*ſpiritûs vini phil.*) ut in eo vaſe bene obturato per calorem extrinſecus adminiſtratum caloremque internum excitantem ſolvatur in oleum quod cito fiet, &c.

Quando ſuperfunditur menſtruum (*ſericonis ſub* No. 63.) ſuper calces prædictas (*metallorum*) incipit ebullire. Tunc autem ſi vas fuerit bene clauſum, non ceſſabit operari ſine igne extrinſeco illi adminiſtrato quousque exſiccetur in calcem. Quocircà non debet apponi illius major quantitas quam quæ vix ſufficiat cooperire calces. *Ibid. pag.* 171. Nam in hac operatione quanto minus apponitur ſpiritus, & quanto magis corporis, tanto meliùs & citiùs fiet diſſolutio quæ fit per congelationem aquæ. Cavendum ergo, ut dicitur in Roſario, ne venter ſit nimis humidus, quia tunc materia non reciperet ſiccitatem. Atque hic modus ſervandus eſt, quousque tota aqua exſiccetur in corpus. *Ibid. pag.* 161.

5. *Pulverem hunc metallicum aqua dulci ablui poſſe ab omni acredine. Adeptorum menſtrua eſſe permanentia ex ipſis conſtat eorum confe-*

confectionibus, & clariùs patebit ex illorum uſu in librorum ſequentium Receptis. Nihilominus cum Paracelſus præſenti menſtrui ablutione contrarium ſtatuiſſe videatur, quapropter ne in errorem incidatis totius Chymiæ adeptæ maximum & periculoſiſſimum, obſervationem unam vel alteram circa menſtruorum permanentiam vobis communicare placuit.

Primo, *Aquam ardentem puta Philoſophicam digerendo vel circulando dividi in phlegma & oleum huic ſupernatans, modò obſervaſtis in confectione Eſſentiæ vel ſpiritus vini philoſophici.*

Annotaſtis etiam eandem aquam ardentem vel idem oleum ex ea confectum ulterius concentrari, & reliquum phlegma exſpuere; ipſummet, utpote merum oleoſum, autem permanere cum terris inanimatis ita dictis, in ſalium harmoniacorum tam vegetabilium quam mineralium præparationibus. Impoſſibile enim eſt ut dictum phlegma unctuoſi ſpiritûs Vehiculum cum rebus diſſolutis permaneat, multo minus fixetur cum eis ſibi adeo heterogeneis. Cum grano ſalis itaq; intelligenda venit menſtruorum, imo ipſius vini phil. ſpi-

ritûs permanentia, nempe quatenus menſtrua hæc ſint unctuoſa aridis permixta minimè ſuis aquoſitatibus diluta, quæ omnes ceu inutiles in fixatione ſeſe ſeparant. Exempla habebitis, Libro 2. de Aſtris & Arcanis & paſſim libro 3. de tincturis philoſophicis.

Secundo, *Menſtrua hæc non ſtatim & primis vicibus permanere cum diſſolutis ſuis. Aliquoties imo ſæpius affundendum eſt & cohobandum antequam pars ejus cum corpore diſſolvendo permaneat, ubi reliquum interea aſcendit inalteratum.*

Tertio, *Nec Menſtrua permanent cum omnibus rebus promiſcue, ſed uniuntur tantū ſibi homogeneis, quibus cum ut remaneant, ratio dictitat. Sic menſtrua vegetabilia ſimplicia permanent cum Eſſentiis, minime cum earum ſpretis corporibus albis; ubi menſtrua vegetabilia compoſita corporibus hiſce etiam adæquata totum diſſolvunt in magiſteriorum confectionibus.*

Quarto, *Imo quamvis quodlibet menſtruum vel Eſſentia ſit, vel Magiſterium; Eſſentia autem aliam præparet Eſſentiam, una alteram facile penetret & intimè commiſceatur, ambæ tamen quamdiu ſint diverſorum generum*

rum vel graduum ſeparantur iterum nec permanent, usq; donec noviter extracta ad eundem alterius gradum provecta fuerit, tum tandem conſtauunt in mixtum naturâ & arte inſeparabile.

Quinto, *Circa menſtrua mineralia hæc annotabitis, quod eorum aciditas eandem habeat rationem cum phlegmate vel aquoſitate menſtruorum vegetabilium, quatenus humida ſit, adeoq; ſeparanda in rerum fixationibus: Quatenus vero ex aridis ſalium mineralium (ſalia autem arida ſunt acidis diſſoluta) particulis conſtet ſub duplici conſideratione cadet.*

In prima, Menſtrui aciditas fortè exiſtens in majori copia quàm neceſſe, vel circa diſſoluti ſuperficiem adhærens facile abluitur aqua communi.

In ſecunda autem, eadem aciditas peritius admixta, & ab ariditate diſſoluti abſorpta, venenoſitatis cauſa facta eſt, & jam non niſi menſtruis vegetabilibus ipſam transmutantibus alterari nequit. Paracelſus non ſalis oleum, ſed ſalis acredinem, quod in metalli ſubſtantiam non penetrat & facilè lotione abluitur, abluere mandat, ſalis autem unctuo-

ſita-

ſitatem unctuoſo vini phil. ſpiritu permixtam, jamq; unctuoſitati metalli unitam aqua communis nec tangere nec ſeparare poteſt. Acidum autem in aridi penetralibus receptum vini phil. ſpiritu denuo corrigit, ne fiat venenoſitatis cauſa. Attamen extat quidam apud Paracelſum locus, ubi ſingulare quoddam ſanxiſſe videatur edictum contra menſtruorum permanentiam: Varii modi, *inquit libro 4. Archid. de Eſſentia pag. 12.* reperiuntur per quos Eſſentia quinta poteſt extrahi, videlicet per ſublimationem, calcinationem, per aquas fortes, per corroſiva, per dulcia, per acerba, &c. quacunque via fieri poteſt, Ubi hoc ſimul curandum eſt, ut omne quod ad Eſſentiam quintam admixtum fuerit ob neceſſitatem Extractionis, id ipſum rurſus extrahatur, & ita maneat Eſſentia quinta ſola, nullis coinquinata rebus aliis aut permixta. Fieri namque nequit ut à metallis, & præſertim ab auro, quod non per ſe poteſt ſuperari, extrahatur quinta Eſſentia, quin adhibeatur corroſivum aliquod aptum, quod ab eo poſtmodum ſeparari iterum valeat. Sic ſal quod aquâ fuit *(diſſolutum)* iterum ab aqua extrahitur, ut hæc ſale careat. Ubi hoc tamen conſi-

conſiderandum venit, ſcilicet omne corroſivum ad hoc idoneum non eſſe, quod non omnia ſeparari poſſunt. Si enim Vitriolum aut Alumen aquæ permiſceatur, neutrum ab ea poſtmodum absque detrimento vel corruptione ſeparari poteſt iterum, quin aſperam poſt ſe remanentiam relinquant, ea de cauſa, quod aqueum utrumq; ſit ac ſimilia duo concurrant; quod hoc loco fieri non deberet. Quapropter ſatagendum eſt, ut aquoſum ad aquoſum; aut oleatum *(oleoſum)* ad oleatum; reſinatum nullum ad reſinatum; ſed contrarium utique ſeparare debet quintam Eſſentiam & extrahere illam, prout aquæ oleaginoſorum quintas Eſſentias, uti de metallis traditur, extrahunt; & oleaginoſa quintas Eſſentias aquoſorum, ceu de quintis Eſſentiis herboſorum diſcere poſſumus. Sunt igitur poſt ſeparationem & extractionem Eſſentiæ quintæ ſeparanda iterum corroſiva; quod factu facilè fuerit: Nam oleum & aqua leviter ſeparantur: At oleum ab oleo non, nec aqua ſimiliter ab aqua ſine permixtione extrahi poteſt, quod quidem relictum in Eſſentiam quintam, damnum invehere poſſet maximum. Oportet enim quintam Eſſentiam cla-

ram

ram & immaculatam, absque permixtione cujusvis eſſe collectam, ut uniformem ſubſtantiam habeat, qua totum penetrare corpus habeat.

Ne Eſſentia coinquinetur rebus ob extractionis neceſſitatem additis, præcipit, ut nulla materia aquoſa menſtruo aquoſo: oleoſa oleoſo; reſinata reſinato; ſed contrario quodam extrahatur. Regula hæc ſi juxta literarum ſonum intelligatur, erronea eſt, tollit enim omnem menſtruorum permanentiam ſtabilitam ſuper iſtud adeò ab Adeptis decantatum axioma: Diſſolutio corporis eſt coagulatio ſpiritûs vel menſtrui & vice verſa. Tollit inquam omnem naturalem diſſolventis & diſſolvendi homogeneitatem, imò repugnans eſt ipſius Paracelſi experientiæ, qui nullum habuit menſtruum quod cum ſuis diſſolutis non remanſerit intimè commixtum, ut ex illorum uſu probabimus in ſequentibus. Eſſentia autem coinquinatur rebus additis in ſui extractione variè.

Primo quando Eſſentia naturalis vel ſeminalis extrahatur ſimili naturali Eſſentia alterius ſpeciei; exempli gratia, Eſſentia croci inquinatur & confunditur cum viribus cinamomi

momi in ejus extractione cum Eſſentia ſpecifica cinamomi. Hinc non cum naturali quadam Eſſentia, ſed artificiali potius ſive cum ſpiritu vini phil. nondum ſpecificato extrahendæ veniunt vegetabilium Eſſentiæ.

Secundo inquinatur Eſſentia quando menſtruum vel Eſſentiæ in majori quantitate, quàm convenit, adhibeatur in Eſſentiæ alterius extractione, qua quantitate qualitas Eſſentiæ dictæ diluitur, diminuitur, & veluti inquinatur; hinc amovenda eſt ſemper menſtrui ſuperfluitas ut Eſſentia maneat per ſe ſola absque omni permixtione.

Tertio inquinatur Eſſentia in ejus extractione cum menſtruis acidis ſive mineralibus juxta proceſſus veterum. Acidum enim, etiamſi intimè nulli commiſceri poſſit Eſſentiæ, quia ipſummet non Eſſentia eſt, nihilominus facilè ab Eſſentiarum mineralium ariditate abſorbetur vel abſconditur, & ita per accidens Eſſentiis dictis conjungitur, & ex re alias innocua ſummum procreat venenum. Iſtud itaq; ut removerent veteres, primo Aquæ lotione abluerunt quod corpori adhærebat externè, deinde quod penitius fuerit admiſſum transmutarunt menſtruorum vegetabilium

dige-

digeſtione. In confectione verùm eſſentiarum cum menſtruis acidis ſive mineralibus juxta proceſſum reformatum, alias duorum colorum dictum Paracelſi, dicta Eſſentiæ inquinatio, nullum habet locum. In hujus proceſſûs initio quidem acidum ab arido abſorptum cauſa fit venenoſitatis ut in proceſſu veterum; aſt quum proceſſus hic Paracelſicus ulteriùs elaboratur & quam ingenioſiſſime ad tantam perducitur perfectionem ut nullum amplius ſupereſſe poſſit aridum in quo acidum occultari queat, ſedè contrario totum corpus convertitur in duo olea vel pinguedines, à quibus omnis aciditas facilè communi aqua ablui poteſt, ideo nulla hic timenda eſt ab acidis inquinatio. Dictum Paracelſi ad hanc methodum referendum eſſe putamus cum ibidem de propoſito egerit de ea, præſertim cum metallorum Eſſentias oleaginoſas dixerit menſtruis aquoſis id eſt acidis vel corroſivis extrahendas; Herbarum autem aquoſas, id eſt reſpectu metallorum minus oleoſas, oleaginoſis, id eſt, menſtruis vegetabilibus conficiendas quæ cum non terminis communibus, ſed ſatis obſcurè data ſint, ideò hæc ſuis diſcipulis, ad melius explicandum relinquimus, quæ ſi verò juxta literam

teram

tenum intelligenda eſſent, error ſane eſſet ne quidem in principe Adeptorum connivendus: Sed juxta veriverbium, Homines ſumus, &c. aliquando enim bonus etiam dormitavit Homerus, & Paracelſi penna fuit ebria.

XV. Genus.

Menſtrua mineralia ſimplicia ex ſpiritu vini phil. & ſpiritibus acidis, utpote Aqua forti, ſpiritu nitri, ſpiritu ſulphuris, ſalis, &c. Aceto deſtillato, &c.

73. Aqua fortis cum ſpiritu vini mixta Paracelſi,

In tinctura Paracelſica pag. 37. Aurei Veller. Germ.

℞. Vinum optimum (*rubeum vel album Lullii*) rectifica toties donec linteum in eo madefactum & accenſum comburatur. Hic ſpiritus vini dicitur Eſſentia. ℞. Vitrioli libras duas, nitri libram unam, de quibus deſtilla Aquam fortem in Eſſentiam vini prædictam, poſteà digere per 10. dies ut bene uniantur.

Annotationes.

Quod Adepti diverſimode tam cum oleoſis quàm Aridis acuerint vini phil. ſpiritum, ſufficientem dedimus exem-

exemplorum copiam in antecedentibus menſtruorum vegetabilium generibus; jam quibus modis acuendus ſit hic ſpiritus Acidis monſtrabitur in menſtruis ſequentibus. In preſenti decimo hoc quinto genere conjungemus unctuoſum vini phil. ſpiritum aliquibus ſpiritibus acidis, ut eorum aciditate adjutus celeriùs & facilius quam antea ſolus Arida diſſolvat & perficiat. Paracelſus in recepto noſtro, ut nimiam efferveſcentiam in diſſolutione ſpiritûs vini phil. in Aqua forti compeſceret, Aquam fortem deſtillavit in vini ſpiritum, ut ambo paulatim commiſcerentur, quæ ita invicem commixta porrò digeſſit per dies decem. Idem menſtruum deſcribitur à Trithemio.

74. Aqua fortis cum ſpiritu vini mixta Trithemii.

Pag. 46. aurei Velleris Germ.

℞. SPiritûs vini libras tres, Vitrioli, Nitri, ana libram unam, deſtilla ſpiritus Aquæ fortis in prædictam Aquam vitæ, digere per octo dies.

Quantitas hæc Aquæ fortis inſufficiens eſt ad diſſolvendum libras tres ſpiritus vini; forſitan pro libris totidem intelligendæ ſunt unciæ.

iæ. Nullum hic requiritur artificium, dummodo Acidum & oleoſum commiſceantur invicem. Olim, vice Aquæ fortis, Adepti uſi fuere Aceto deſtillato pro hoc Menſtruo. Ita

75. Acetum cum ſpiritu vini mixtum
Baſilii,

Cap. de Weineſſig. *in Repet. Lapidis.*

Der Weineſſig (*Acetum Vinum, verbum indeclinabile ſimplex*) non eſt Acetum Philoſophorum, quod liquor alius eſt, ipſa videlicet lapidis materia, quoniam ex Azot Philoſophorum conficitur lapis Philoſophorum. Acetum vinum vero componitur ex communi Azot deſtillato (*Aceto com.*) & ſpiritu vini (*videlicet philoſophici:*) Et alibi *libro de Particularibus de particul. Veneris.*

De hac, *inquit*, præparatione modo locutus fui parabolicè in libro Clavium (*in Repetitione) capite de* Weineſſig / ubi dixeram quod commune Azot (*Acetum*) non ſit materia lapidis, ſed Azot noſtrum ſive materia prima extractum è communi Azot & Vino, quod compoſitum ſuccus expreſſus dicitur uvarum immaturarum, quo cum veneris corpus diſſolvendum & in vitriolum redigendum (*deinde*

(deinde in Azot noſtrum, primam lapidis materiam, mercurium philoſophorum, ſpiritum mercurii ex vitriolo, &c.) quod optimè obſervabis, ut à multis laboribus & periculis ſis immunis. Mercurius Philoſophorum, *inquit libro de concluſionibus ſect. 2. de vitriolo Philoſophorum*, ſive materia prima lapidis arte conficienda venit, nam noſtrum Azot non eſt commune Acetum, ſed extractum mediante communi Azot.

Quamvis itaq; ex communi Azot vel Aceto deſtillato & vini phil. ſpiritu menſtruum confici poſſit philoſophicum, ut & in quorundã corporum diſſolutionibus ſufficiens & appropriatum; nihilominus, quoniam præſertim in metallorum, mineraliumq; uſu alchymico ſit minus acutum, ideò Aceti loco ſumpſere Adepti Aquam fortem, ut videlicet eò citiùs ſua perficerent opera.

Scias *inquit* Iſaacus Hollandus, majores noſtros in arte laboraſſe variis modis, atque tamen ad unum eundemque finem pervenêre, verùm lapis eorum non æquè magnam projectionem fecit, hic altam, ille longam, prout opera (*menſtrua*) acuta fecere aut alti coloris. Nonnulli diu deſudarunt, antequam

lapidem

lapidem produxere; alii acumine ingenii tempus abbreviarunt, ut jam quotidie fit multo ſudore & labore. Noſtri majores alii tres annos, alii quatuor laboravere antequam lapidem produxerunt, illis enim temporibus aqua fortis erat incognita, ac non niſi Aceto deſtillato utebantur, nunc eorum poſteri aquas fortes adinvenêre quod opus multum abbreviavit. *Cap. 6. libr. 2. Oper. min. pag. 423. Volum. 3. Theat. Chym.*

Ad illud usque tempus corpora erant aperienda lentè, videlicet calcinando, reverberando, ſolvendo in acri noſtro Aceto, (*Aceto cum ſpiritu vini phil. mixto*) idque poſteri animadvertentes acumen mentis exacuerunt, ac aquam fortem adinvenerunt, quæ viam illis multum abbreviavit. *Cap. 77. libr. 1. oper. min. pag. 358. Volum. ejusdem.*

Adepti non Aceto & aqua forti tantùm, ſed omni ſpiritu acido non tingente, videlicet ſalis, ſulphuris, &c. hunc vini phil. ſpiritum diſſolvebant, ut præſens conficerent menſtruorum genus. Ita præparatur.

76. Spiritus ſalis Baſilii,

Libr. Partic. in Particul. Solis.

℞. Spiritûs ſalis optimè dephlegmati partem

tem unam, ſpiritûs vini (*phil.*) optimi abſque omni phlegmate, ſive ſulphuris vini partem ſemis, lutatis vaſibus deſtilla fortiter ut nihil remaneat.

Si deſtillato ſuperaddas novum vini ſpiritum, & per tempus aliquod digeras, fit dulce; oportet ergo ſpiritum vini diſſolvere in ſalis ſpiritu absq; digeſtione ne pereat hujus ſpiritus acid tas vel ſalſedo. Guido loco ſpiritûs vini phil. aliquando ſumpſit ſuum circulatum vel minus vel majus, in quod deſtillavit ſpiritum ſalis.

77. Spiritus ſalis Guidonis,
Pag. 7. Theſauri. Chym.

℞. MEnſtrui vegetabilis minoris (*ſub* No. 36.) vel magni (*ſub* No. 38.) libram unam, pone in recipiente capaci. Deinde ℞. Salis com. vel Gemmæ, lapidis Tripolenſis ana libras quatuor, deſtilla ex retorta terrea, igne aperto, primo leni, usque ad totius phlegmatis extractionem, deinde appone recipiens cum circulato, & deſtilla ſpiritus, usque dum ne guttula olei ſalis aſcendat, & menſtruum habebis acuatum.

Aliquando ut menſtrua hæc fortiora redderent, Acidum ſeparavere vel abſtraxere ab oleoſo,

eleoſo, ut vini phil. ſpiritus remaneret in forma olei vel glaciei. Ita fit

78. Aqua fortis cum ſpiritu vini mixta Lullii,

In Elucidat. Teſtam. pag. 147. Artis aurifer.

℞. Vitrioli partem unam, Nitri partem unam, Aluminis partem quartam, omnia miſceas bene inſimul, & pone ad deſtillandum lento igne, donec humiditas recedat, tunc da fortiorem, & ultimò fortiſſimum, donec albificetur alembicus, tunc enim eſt præparata aqua fortis. Poſteà ℞. Aquæ prædictæ libram unam, & pone in cucurbita magna, & funde deſuper uncias quatuor aquæ vitæ *(ardentis)* quatuor vicibus deſtillatæ, & pone deſuper alembicum cum ſuo receptorio, tunc faciet magnos ſtrepitus bulliendo cum maximo impetu ſine igne. Quapropter commixtio aquarum debet fieri ſucceſſive. Tunc pone in aliam cucurbitam minorem & pone deſuper alembicum cum ſuo receptorio, & in balneo deſtilla Aquam, ut ſolummodo materia remaneat in fundo vaſis in forma Glaciei, reaffunde Aquam, & deſtilla iterum, & hoc reitera no-

 vem

vem vicibus, tunc manebit in fundo oleum vel materia ut glacies.

Hoc Lullii menſtruum clarum eſt, quapropter noſtra elucidatione non indiget. Deſcribitur autem ab Anonymo quodam apud Rhenanum hoc modo.

79. Aqua fortis cum ſpiritu vini mixta Anonymi cujusdam,

Libro de Principiis naturæ & Arte alchym. pag. 28. ſyntagm. Harm. Joh. Rhenani.

℞. Nitri & Aluminis ana, & deſtilla phlegma donec ſpiritus fortes & diſſolventes aſcendant, & his præpone recentem & mundam aquam deſtillatam, & in eam ſpiritus igne fortiſſimo urge. Deinde ℞. Spiritus vini bene purgatos, ac ſubtiliter deſtillatos per balneum, de his recipe uncias quatuor ad libram unam aquæ fortis, in cucurbitam magnam, ſuperpones ei alembicum, claude & loca eam in Aquam frigidam, ac ebulliant, donec ceſſat bullire. Tunc loca in balneum, & deſtilla aquam, ſic ut ſpiritus adhuc humidi remaneant, tunc reaffunde ipſis Aquam priùs extractam, & fac ut priùs, & illud ſepties repete, ſemper deſtillans cum igne leni, donec non velit deſtillare, ſed remaneat in fundo inſtar olei.

Ex Receptis hæc obſervamus notatu digna.

1. Spiritum vini phil. in ſpiritu acido quodam diſſolutum ; menſtruum eſſe, minerale. Noſtram Aquam fortem ; Acetum noſtrum, Acetum deſtillatum, Acetum cum ſpiritu vini mixtum, noſtrum ſpiritum ſalis, ſulphuris, &c

2. Spiritum ejusdem vini in acido cum maxima diſſolvi efferveſcentia. Hinc ſummè cavendum ne ſpiritûs vini phil. nimium effundas in Aquam fortem ; & vice verſa. Tutius enim eſſet Aquam fortem deſtillare deſuper vini phil. ſpiritum, juxta Paracelſi monitum.

3. Sumere Aquam fortem cum ſpiritu vini mixtum, pro Aceto cum ſpiritu vini mixto, aut ſpiritu ſalis cum ſpiritu vini mixto, &c. licitum eſſe, præſertim in operibus alchymicis.

4. Menſtrua hæc eo fortiora fieri, quo magis abſtrahantur ab acido in diſſolutione debilitato.

5. Adeptos etiam uſos fuiſſe menſtruis corroſivis vel aquis fortibus. Sunt non tantùm communium laborantium & ignorantium ſed Adeptorum etiam quidam, horum menſtruorum præparationem & uſum neſcientes, qui contra corroſiva hæc menſtrua ſcripſere. Fatui

inquit Bernhardus, ex minoribus mineralibus faciunt & extrahunt aquas corroſivas, in quas projiciunt ſpecies metallorum & eas corrodunt. Putant enim illas ſolutas eſſe ſolutione naturali, quæ quidem ſolutio requirit permanentiam ſimul ſcilicet ſolventis & ſoluti; ut ex utroque nempe maſculino & fœminino ſemine nova ſpecies reſultet. Amen dico tibi, quod nulla aqua naturali reductione ſpeciem metallicam diſſolvit, niſi illa quæ permanet in materia & forma, & quam metalla ipſa ſoluta poſſunt recongelare. Quod in aquis fortibus non contingit, ſed potiùs eſt deturpatio compoſiti, utpote corporis diſſolvendi, &c. ſic tamen ſolvere ſe putant in natura errantes, ſed non ſolvunt. Quia aquis fortibus abſtractis, corpus ut priùs liquefit, nec aqua illa erit ei permanens, nec ſubſtat illi corpori pro humido radicali. Corpora quidem corroduntur, ſed non ſolvuntur, & tantò magis à metallica ſpecie alienantur. Quare hujuſcemodi ſolutiones non ſunt fundamentum Artis tranſmutatoriæ, ſed potiùs impoſturæ Alchymiſtarum ſophiſticorum, qui putant in his hanc artem ſacram latere, &c. *Epiſt. ad Thom. de Bononia pag. 60. Artis*

tis aurifer. Sic in Regeneratione metallorum, *inquit Sendivogius*, ſiniſtrè proceditur à vulgaribus chymicis. Corpora metallica ſolvunt ſive mercurium, ſive aurum, ſive ſaturnum, ſive lunam, & corrodunt illa aquis fortibus & aliis rebus heterogeneis ad veram artem non requiſitis, poſteà conjungunt & ſimul cogunt neſcientes quod ex corpore humano diſſecto non generatur homo, &c. *Tract. 6. pag. 488. Vol. 4. Th. Chym.*

Some do by Art corroding waters make,
In which metalline ſpecies they calcine,
But then the liquor doth the earth forſake
Nor by mans skill together they will combine:
This way to fools we leave, for nothing fit,
But for to waſte ones thrift, beware of it.

Pag. 41. of the 2. part of the Marrow of Alchymy.

Hæc & ejuſcemodi dicta contra noſtra torquent menſtrua mineralia ſive acida, ubi contra communes non ſapientum aquas fortes fuere ſcripta à Philoſophis. In iſto paſſu *inquit Lullius*, erant ignorantes, arbitrantes corpora metallorum cum fortibus aquis communibus diſſolvi, ut ſuprà dixi in principio hujus operis, & adduci ad primam ſui

materiam vel naturam; ſed ſi libros noſtros legiſſent, ſcirent utique tales liquores intentioni Philoſophorum repugnare, &c *Compend. animæ Tranſm. pag. 194. Volum. 4. Th. Chym.*

Lullii mentem explicat Pariſinus fidelis ejus diſcipulus: Quæ de aquis fortibus nobis objiciuntur, illas videlicet in arte inutiles eſſe, & nihilominus à Lullio doceri, aliter accipienda ſunt. Hoc modo enim differentiam inter aquas fortes ſapientum & vulgares ponit, &c. ideoque Raymundus cum aqvas acutas rejicit, aquas fortes ſeparationis intelligit, non vero ſapientum aquas. *Cap. 6. libr. 1. Elucidar. pag. 206. Volum 6. Theat. Chym.*

Sed quod ipſa commonſtrabunt menſtrua, nobis vel authoritatibus vel argumentis elucidare non niſi ſuperfluum foret.

XVI. GENUS.

Menſtrua mineralia ſimplicia ex Aceto philoſ. & ſalibus volatilibus, uti ſunt ſal armoniacum vulgi, urinæ, &c.

80. Oleum armoniaci Guidonis,
Pag. 11. Theſaur. Chymiatr.

℞. OLei ſalis (*menſtrui ſub* No. 71. *deſcripti*) libram ſemis, ſalis armoniaci

niaci (*vulgi*) uncias quatuor. Sal ſolve in oleo, diſſolutum cohobater per alembicum.

Annotationes.

IN genere antecedente ſpiritus vini phil. diſſolvebatur in Acidis, jam ut menſtrua hæc oleoſo-acida fortiora redderent Adepti, his addidere ſalia, id eſt, arida acidis diſſoluta & criſtalliſata. In hoc præſenti genere ſumpſere ſalia volatilia, utpote quæ facilioris præparationis ſunt, in ſequenti ſalia fixa, fortioris utpote virtutis. Nihil eſt in recepto Guidonis vel difficile vel obſcurum, niſi in dubium vocare velitis ingredientia, quæ ambo communia eſſe nequeunt, quoniam Guido menſtruo hoc aurum philoſophicè ſublimat. Quicquid etiam legis in libris Chymiæ practicæ, ſemper juxta literam intellige (artis loquendi terminos ut excipias, non eſt quod te admoneamus) ſi modo ita, hoc quod promittitur in præparatione & uſu fieri queat; ſi non: Senſum analogicum quære non in præparandi methodo & uſu; ſed in ingredientibus. Juxtà quam regulam vel oleum ſalis, vel ſal armoniacum, vel ambo philoſophica eſſe debent, eo quod communibus aurum ſublimari nequeat philoſophice. Quod oleum ſalis ſit menſtru-

 um

um philoſophicum, probavit oleum ſalis Paracelſi, ut & ſpiritus vel oleum ſalis Baſilii, quo ſulphur ſolis extrahit. Cap. 6. de Rebus nat. & ſupernat.

Quod Guido idem oleum intellexerit probabile eſt, aliâs enim olei nomen impropriè attribueretur à Philoſopho, tenui & communi ſalis ſpiritui. Sed ſi malles, Guidonem per oleum ſalis communem intellexiſſe ſalis ſpiritum, oportet ut per ſal armoniacum non vulgi, ſed ſal harmoniacum vegetabile (ſpiritum vini phil. ſale quodam exſiccatum & denuo ſublimatum) intelligas, nam & ita menſtruum conficeres ejusdem, ſi non fortioris virtutis, ſequentis decimi octavi Generis ſpeciem. Sed ſi ambo & oleum ſalis & ſal harmoniacum aſſumeres philoſophica, menſtruum inde produceretur præcedentibus ambobus adhuc fortius; hic errare potes de vero & genuino Recepti ſenſu, ſed nunquam de veritate Chymica, quamdiu manuductus fueris à ſpiritu vini phil., aſt hic eſt, ut ſummè caveas, ne falſa falſorum lachrymiſtarum recepta aliquando incogitanter tranſmutes in vera; impoſſibile in poſſibile, mendacium in veritatem; & nequam in Philoſophum.

Ali-

Aliquando ſal armoniacum vulgi impræ-gnarunt tincturâ quâdam ut menſtruum conficerent altiùs; ita facta

81. Aqua ſalis armoniaci Iſaaci, *Cap. 47. 2. oper. min. pag. 460. Vol. 3. Th. Chym.*

℞. SAl armoniacum, ſublima ipſum per vitriolum Romanum, libram unam ſalis armoniaci in libras duas vitrioli, tum contere denuo ſuper fæces, iterum ſublima, tum fæces abjice, tum ſublima rurſum per duas libras vitrioli recentis, fac ut ſuprà, & itera novies. Iſtud ſal armoniacum pulveriſa, pulverem vitro inde; ſuperfunde Acetum deſtillatum (*phil. ſive menſtruum aliquod decimi quinti Generis*) ut tantummodo ſolvatur nec amplius, quam ut ſal armoniacum ſolummodo aqua fiat tam crocea quàm ſol, quia ſal armoniacum per vitriolum erat ſublimatum, atque id tincturam producebat. Eſtque hæc ea aqua ſalis armoniaci qua cujus confectionem ſuprà pollicitus ſum me docturum.

Ex Receptis obſervamus,

1. Oleum ſive Eſſentiam ſalis menſtruum fieri fortiùs ſalium volatilium additione.

2. *Hoc de menſtruis præcedentis decimi quinti generis intelligi etiam debere.*

3. *Menſtrua hæc eadem eſſe cum menſtruis vegetabilibus quarti generis, niſi quod ſuperadditum habeant Acidum.*

4. *Menſtrua hæc eſſe facillimæ præparationis, utpote quæ tribus tantum fiunt cohobationibus.*

5. *Cunctis in* Chymia *ſecretiori verſatis perdifficile eſſe errare. Facilè enim quilibet artis hujus practicam intelligens explicabit cujuscunque Adepti receptum etiamſi obſcuriſſimum, vel ex uſu, vel titulo, vel ipſa præparandi methodo. Quaſi impoſſibile enim eſt, quod ex dictorum trium uno vel altero, non hauriat lumen aliquod, vel directionem ſufficientem inveniendi idem receptum clarius vel in ejusdem vel alterius Adepti ſcriptis. Et quamvis quidem interdum occurrant recepta, quæ receptis* Chymiæ *vulgaris in titulo, præparandi modo & uſu ſimilia eſſe videantur, attamen artis noſtræ diſcipulus dijudicabit facilè de horum receptorum vel approbatione vel rejectione. Dantur enim ſigna infallibilia quæ verum à falſo diſtinguunt menſtruum. Unicum ſequens hîc nobis ſufficiet:*

Boni

Boni menſtrui qualitas eſt, ut vel ſuaviter vel violenter diſſolvat corpora, eaq; reddat non ſolum volatilia, ſed pinguia etiam, imò eadem reducat in oleum verum liquoribus aquoſis vel ſupernatans vel ſubſidens. Hoc menſtrui attributum nulli communi diſſolventi competit, ſed ſolis philoſophicis tantum, ex unctuoſo vini phil. ſpiritu confectis, qui ſpiritus ſolus ſui permanentia aridum metalli ſulphur & tenuius & pinguius reddit; quodcunq; ergò menſtruum in cujus uſu talia promittuntur, quæ communibus fieri nequeunt, id philoſophicum eſſe dicito, obſervata tamen una vel altera cautela.

1. Quod receptum ſit noti alicujus & non ſuſpecti authoris; non cujuscunq; fumivenduli, magna & multa promittentis ſine baſi. Quare quodcunq; receptum ſua authoritate carens, utut veris ſimile videatur, ut ſuſpectum rejiciendum eſſe putamus.

2. Quod receptum ſit non ſolitarium, non in uno ſed diverſis locis ab eodem authore deſcriptum, vel ſaltem in ſuis ingredientibus clariſſimum. Eadem enim nomina hanc apud hunc habent ſignificationem, aliam apud alium Adeptum; quamdiu itaq; per loca colla-

teralia non ſcitur, quid ſibi velit author per ſuas materias, ejusmodi recepta incerta declamus.

3. Quod receptum ſufficientem in ſe contineat operandi regulam, ut videlicet pateat num in parte, num in toto volatiliſandæ ſint materiæ; qualiacunq; autem breviori verborum ſyrmate obſcuriora, ut imperfecta ſeponimus.

XVII. Genus.

Menſtrua mineralia ſimplicia ex Aceto philoſ. & ſalibus fixis non tingentibus, tam vegetabilibus, quam mineralibus.

82. Aqua Comedens Paracelſi, *Lib. X. Arch. Pag. 37.*

Sub aqua comedente vel corrodente intelligimus Acetum cum ſpiritu vini (*philoſ.*) mixtum, quod toties à ſale communi abſtrahatur, donec in Acetum faceſſerit.

Annotationes.

Acetum philoſophicum, ſive Acetum cum ſpiritu vini phil. mixtum, quod ſalibus volatilibus acutum reddidiſtis in genere præcedente, magis fit forte ſalium fixorum ita dictorum permixtione. Varia

ria ex ſalibus alcalibus deſcripſimus menſtrua vegetabilia in illorum quinto genere, quæ ſi loco ſpiritûs vini phil. præpares Aceto philoſophico, hujus generis inde fierent menſtrua mineralia, licet alio & vario fuerint præparata modo, ſolo hoc diſcrimine, cum vini phil. ſpiritu fiunt ſatis tardè; hæc cum Aceto philoſ. conficiuntur multo citiùs; imò citiſſime componuntur ſi menſtruis vegetabilibus adjungantur Acetum vel commune vel philoſophicum. Aqua comedens tertium eſt menſtruum quod ex ſale communi fieri obſervavimus. Primum habetur in quinto genere menſtruorum vegetabilium, ubi ſal com. fuſum & reſolutum per deliquium mediante vini phil. ſpiritu redigitur in oleum ſive Eſſentiam ſalis, quæ dein cohobando aliquoties cum eodem ſpiritu fit dulcis & transmutatur in Arcanum ſalis ſive circulatum minus ex ſale com. ſecundum extat in decimo quarto genere, ubi prædictum ſalis oleum in ſua acida (ſalina potiùs) relinquitur Eſſentia. Tertium; quod in præſenti docetur genere, cum primo convenit, niſi quod non vini phil. ſpiritu, ſed Aceto phil. adeoq; citiùs hoc præparetur, & in uſu fortiùs exiſtat ut menſtruum minerale. Diſſolve Arcanum

canum ſalis ſive ſal circulatum in Acido quolibet non tingente, videlicet communi Aceto deſtillato, ſpiritu Nitri, ſulphuris, ſalis, &c. & evadet aqua comedens per ſimplicem commixtionem; è contra ſi debilites vel removeas acidum aquæ comedentis vel præcipitando cum ſpiritu vini com. aquâ com. &c. vel digerendo per ſe habebis Arcanum ſalis ſive Aquam ſalis circulati.

Quod de ſale com. dictum, hoc etiam de Nitro, Alumine, cæterisq; ſalibus non tingentibus intellectum eſto. Receptum aquæ comedentis ex ſe clarum eſt, niſi quod in latina verſione, à Salis Nitri ſpiritu, *malè legatur; cum autographum germanicum* à ſale communi, *habeat. Errorem ut corrigas oportet.*

Non tantùm ex ſalibus mineralibus non tingentibus ſed etiam ex alcalibus vegetabilibus hujus generis conficiuntur menſtrua. Ita fit

83. Aqua fixativa Trithemii,
p. 37. Aurei veller. Germ.

℞. AQuam fortem cum ſpiritu vini mixtam (*ſuperiùs ſub* No. 74. *deſcriptam*) cui adde olei Tartari per deliquium libram ſemis, deſtilla ſpiritum, phleg-

phlegma abjice, & Terram ſive ſal reſiduum in ſpiritu ſolve.

Pro rerum fixationibus ſolutum ſerva; pro volatiliſatione autem, ſal Tartari cohobandum eſt toties, usq; aſcendat per modum ſalis com. in aqua comedente.

Huc refertur menſtruum quod dicitur

84. Aqua mirabilis Iſaaci,

Cap. 29. 2. oper. min. & pag. 91. manus phil.

℞. URinam veterem, deſtilla lento igne, deinde fortiori, ut quicquid poterit aſcendat, deſtillatum toties rectifica, removendo omnem pinguedinem vel oleum, donec nullas poſt ſe relinquat fæces. Caput mortuum in fundo relictum calcina per duas horas, abſque ſalis fuſione tamen, ex calcinato aqua communi extrahe omnem ſalſedinem; lixivium evapora ad cuticulam, ut ſal criſtalliſetur, reitera aliquoties ut ſal fiat puriſſimum. Quod ſolve in urina deſtillata. Tum ℞. Hujus urinæ regeneratæ menſuras ſex, Aceti deſtillati, ſpiritus vini *(phil.)* ana menſuras tres, ſalis communis libras duas, ſalis armoniaci, Tartari calcinati, ana libram dimidiam; ſolve hæc omnia invicem in Aquam mirabilem.

Simi-

Similem ferè Aquam habuit Baſilius, niſi ut ſuam deſtillet per alembicum, cujus deſcriptio ſequitur.

85. Aqua Reſuſcitativa Baſilii,
Pag. 81. Currûs triumphalis Antim.

℞. SAlis ex urina humana clarificati & ſublimati, ſalis armoniaci, & ſalis tartari, ana partem unam, ſalia miſce, affunde acetum forte *(phil.)* luta luto ſapientiæ, digere ſalia ſic per menſem in calore continuo, denique deſtilla acetum per cineres donec ſalia ſicca remaneant; quo facto admiſce terræ venetæ partes tres, urge igne forti per retortam, & habebis ſpiritum mirum ad conficiendum mercurium currentem ex Antimonio.

Eandem Aquam invenimus etiam pag. 39. ſuarum manualium operationum.

Aliquando loco ſpiritûs vini phil. Adepti uſi fuerunt oleoſo crudo quodam in horum menſtruorum confectionibus, ita Paracelſus cum cera in aqua forti diſſoluta, volatiliſavit 4 ſalia in menſtruum hujus generis.

86. Aqua Sallabri Paracelſi,
Libro de Reductione Metallorum in argentum vivum

vivum ſive Tractatu 4. Roſarii novi olympici Bened. Figuli Pag. 24.

SCies nullam nobis eſſe cognitam methodum reducendi metalla in mercurium, breviorem eâ quam exhibuimus in libello noſtro de putrefactione quatuor ſalium, quæ ibidem vocavimus ſallabrum; videlicet iſtorum (*ſalium, ut inferiùs*) quodlibet redigatur in Aquam puram vel oleum (*per deliquium*) quæ in æquali pondere permixta dicuntur Lac Veterum. Quod Lac philoſophicum impone recipienti forti, & quinquies deſuper deſtilla ſpiritus ex vitrioli calcinati, Aluminis calcinati, & Nitri optimi ana, & mixtum vocabitur aquila volans, metalla unguibus ſuis in altum rapiens; metallum ſublimatum contere in pulverem, à quo ſpiritum vini fortis ad digiti ſuperemi-nentiam affuſum ter vel quater leniter in balneo abſtrahe, & recipies metallum vivum vel currens ad modum mercurii vulgi. Aquila autem redditur volatilis hoc modo: Lacti philoſophorum dictis ſpiritibus acuato, vel aquilæ affunde ceram optimè eliquatam ad digiti craſſitiem, deſtilla ex cucurbita in balneo phlegmata unâ cum ſpiritibus, quod cohoban-

hohandum eſt toties, uſque dum omnia fuerint coagulata vel bene commixta; & habebis boracem philoſophorum de quo in libello de virtute vitrioli ſcripſimus, in quo aquila volatilis, cum pennis ſuis, id eſt, ſpiritibus ſeſe abſcondidit. Jam recipe metalli, cujuscunque volueris calcem ex aqua forti, partem unam, aquilæ volantis partem ſemis, commiſce, pone ad putrefaciendum per novem dies, quo longius eò melius; deinde ſublima materiam ex arena in cucurbita bene lutata, & aſcendet totum quodcunque ſumpſeris metallum, quo cum procede ut modo dictum ſuperius. Sallabrum ex libro allegato (*de putrefactione 4. ſalium*) deſcriptum. ℞. Sal Nitri, ſal gemmæ, ſal commune, ſal cinerum clavell. ana, quodlibet ſolve per ſe & purga ab omni terreſtreitate, ex omnibus invicem permixtis claram confice & perſpicuam aquam, quam iterum coagula in vaſe mundo, & ſal invenies alterius coloris, videlicet cerei, penetrans & edulcorans, diſſolvens & figens. Hoc ſal ſit tibi in honore & amore, ſiquidem in eô ſunt multa Arcana, fixat enim volatile, & vivificat ſpiritum mortuum; durum & friabile emollit, & ab omni lepra & veneno liberat,

rat,

rat, figit Arſenicum, præterea etiam plura opera præclara ad optatum & felicem promovet finem.

Imprimis ut caveatis ab hoc & ejuscemodi menſtruis vos admonitos velimus. Myſterium enim latet in hiſce receptis, quod ut obſervetis neceſſum eſt, ne poſt varia in vanum tentata experimenta periculoſiſſima in dubium vertetis eorum veritatem. Vobis incipientibus ſufficiat: Impoſſibile eſſe ut cera vel aliquod aliud oleoſum agere poſſet vices ſpiritûs vini philoſophici. Nulla eſſet hujus ſpiritûs in tota Arte neceſſitas, ſi cruda oleoſa præſtarent idem quod iſte purificatiſſimus & unctuoſiſſimus liquor. Nemo niſi peritus vini phil. ſpiritum præparando methodi hæc conficiet menſtrua, ubi cætera omnia à quolibet confici poſſunt idiota, modo ex dono poſſideat hujus vini ſpiritum. Adepti in hiſce receptis & præparant & acuunt hunc vini ſpiritum; non mirum ergo quod laborem ſophiæ vel penitus omiſerint, vel non ſatis expreſſerint in eorum compoſitionibus, unde etiam menſtrua hæc ad vini phil. ſpiritûs præparationem potiùs pertinent, quam ut cætera omnia ad hujus ſpiritûs uſum vel horum men-

ſtruo-

ſtruorum compoſitiones. Nec illorum hîc meminiſſem, niſi hæc (ſciens loquor) pluribus damno fuiſſent.

Nomen Sallabrum dicitur quaſi ſalis labrum, non quod ſal ſit in hoc labro continendum, quemadmodum candelabrum vocatur quod in eo candelæ figantur, ſed quod potiùs in hoc labro ſalino, alicujus metalli Eſſentia, ignis, vel lumen aliquod chymicum ſit vel reſervandum vel conficiendum, quemadmodum Alumem apud Iſaacum in Manu philoſophor. pag. 28. Lucerna *dicitur.*

De hoc ſalis labro Thomas Aquinas in Lilio Benedicto pag. 1085. Vol. 4. Th. Chym. ita;

Adde labrum ſalis quanta ſit ſexta duorum
Conjunge poneque ſimul——

Ibidem hoc ſalis labrum medium conjungendi Tincturas *vocat*, medium inter duo extrema, inter durum & molle, inter lunam & ſpiritum, corpus & ſpiritum; uti ſanguis menſtruus eſt medium inter ſperma maſculi & femellæ, ita hoc ſal noſtrum. *Pag. 1085.* Sallabrum ſalem tonantem, lapidem illuminantem & pinguedinem aquilæ *nuncupat. Pag. 1087.* Sal Alembrot, lapidem Bore (*Borax*) & pinguedinem aquilæ. *Pag. 1097* Tincar, Borax.

Salla-

Sallabrum hoc ſive labrum ſalinum, à Paracelſo componitur ex hiſce ſalibus. Nitro, ſale gemmæ, ſale communi, & Alcali.

Guido quatuor ſequentibus uſus eſt in ſua metallorum reductione in mercurium: Sale communi Alcali, ſale Armoniaco & ſale Tartari. *Pag. 23. Theſauri Chym.*

Thomas de Aquina eadem ſalia Guidonis recepit pro ſuo ſalis labro. Affinitatem quam obſervo inter Paracelſi ſalia, Gemmæ & commune. animadverto etiam inter ſal Tartari & Alcali Guidonis, at recepti Baſis ſuper hæc quatuor ſalia non ſtabilitur. Nitrum & ſal com. invicem fuſa & reſoluta per deliquium aliquando ſatisfecere Paracelſo. Nec in Cera, recepti jacet myſterium, cujus loco ſi aliud elegeris minimè errabis. Ejusdem vice aliquandò uſus eſt oleo lini in aqua ſextæ gradationis, ſed de hac in ſequentibus.

Ex Receptis annotamus.

1. *Menſtrua hæc eſſe menſtrua vegetabilia ſimplicia quinti generis acidis diſſoluta. Diſſolve quodlibet iſtorum in aqua forti comm. & menſtruum habebis hujus generis. Remove autem Acidum & foret iterum ut anteà menſtruum vegetabile.*

2. *Men-*

2. Menſtrua hæc ratione aciditatis & citiùs fieri, & potentiùs operari dictis menſtruis quinti generis.

3. Non ſemper componi ex vini phil. ſpiritu, ſed fieri etiam mediante oleoſo aliquo vulgari, modò tentetur per artiſtam in ſpiritûs vini philoſophici methodo expertum.

4. Menſtrua hæc absq; omni additione argenti vivi vulgi, ſed propriis viribus reducere metalla & mineralia in mercurium currentem.

5. Metalla menſtruis hiscè diſſoluta & ſublimata, ſatis propriè dici mercurios philoſophorum, quoniam uti mercurius ſublimatus communis ita hæc facillimè reſuſcitantur in argentum vivum currens.

XVIII. Genus.

Menſtrua mineralia ſimplicia ex ſale Harmoniaco vegetabili, & acidis non tingentibus.

87. Aqua fortis Iſaaci Hollandi,

Cap.122.1. oper. min. pag. 397. Vol. 3. Th. Chym.

Conficies aquam fortem ex ſale armoniaco & ſale nitro ana, ac ſalnitrum in pulverem ſiccum ſiccabis. Tum probè

bè ſal armoniacum inter pulverem ſalis nitri intermiſce; ita ut bene inter ſe permixta ſint, ac incorporata unum in altero. Tum deſtillanda pone, nec receptaculum ſtrictè ad roſtrum luta, antequam deſtillare incipiat. Nam ſi initiò receptaculum ad roſtrum alembici lutas, ſpiritus ſylveſtres ventoſi inſunt materia, qui receptaculum diſrumperent, ſed cum aliquantiſper deſtillavit, luta intrepidè roſtrum, atqve Aquam ſecundum artem deſtilla.

Annotationes.

PRæter Acetum Philoſophorum datur ſal harmoniacum, ſub cujus nomine lateſcit vini phil. ſpiritus omnium menſtruorum radix, concentratus utpotè, exſiccatus in Arido & in ſal mirabile ſublimatus. De hoc ſale non communi ſale armoniaco, in Acidis communibus non tingentibus diſſoluto, hoc præſens tractat Genus. Ex communi etiam ſale armoniaco ſuperiùs quidem confecimus menſtrua philoſophica, mediante Aceto philoſophico, ſive Acido cum ſpiritu vini phil. mixto. Hujus autem generis menſtrua illis fortiora ſunt cum vini phil. ſpiritûs ſublimatus in ſulphur vel mercurium vegetabilem, melior redditur, ſcilicet vel Alcali, vel Arido quo-

dam

dam olim fixato acuatus, hinc Acido diſſolutus, nobilius etiam præbet menſtruum. Iſaacus in Recepto noſtro ſal harmoniacum veget. cum tantundem ſalis Nitri commiſcet, ut in ſubſequenti deſtillatione ſal vegetabile ſolvatur in acido minerali ſalis Nitri. Quoniam autem ſolutio hæc, ob ſubitaneam oleoſi & Acidi effervescentiam, nimis periculoſa ſit, ideò receptaculum ſtrictè ad roſtrum lutare non auſus eſt. At cum ſimilis fervor habeatur in deſtillatione communis ſalis armoniaci & ſalis Nitri, probandum nobis eſt, Iſaacum per ſal armoniacum, intellexiſſe non commune, ſed philoſophicum. Quod primò probamus ex menſtrui uſu, de quo Iſaacus ita: In aqua confecta ſalem tuum ſolve & in balneo pone, alembico vitreo ſuperimpoſito: Nec balneum magis accendas, quam ut manum tuam in eo ferre poſſis, ac receptaculum roſtro admodum ſolidè agglutina. Et ſuprà in alembico erit puſillum foramen, ei infundibulum vitreum impone, per quod denuo alia aqua fortis infundi poſſit cum opus eſt. Ac balneum in eo calore retine, quo dictum eſt antè, die nocteque; cumque vides aquam tuam fortem ad tam parvam perveniſſe (*deſtillando*)

do) quantitatem,ſicut erat, cum ſolveres in in ea ſolem,(recentem aquam fortem affunde) & ſinas ſenſim deſtillare diem ac noctem ex balneo. Cumque iterum ſpiſſeſcit, rurſum Aquam fortem materiæ ſuperfunde, modis omnibus ut antè dictum. Id ter itera, ſemper aquam fortem recentem ſuperfundens. Tertiò vero liberè ſiccum *(ad ſiccitatem)* deſtilla. Tum ſine corpus illud refrigeſcere,ac receptaculum à roſtro tolle, ac cera ſolidè obtura. Alembicum ab olla aufer. Ac tum ſume drachmam aut ſcrupulum ex olla, materiæ, ac ollæ vitreæ inde, ac Aquam communem deſtillatam ſuperfunde, ac ſuper fornacem colloca in teſta cum cineribus,& aqua illa ad ſemihoram bulliat. Tum ſinas ſponte refrigeſcere, & ſtare ſinas diem unam & noctem, & pulvis in fundo vaſis ſubſidet. Aquam effundas ſenſim supernè, ac Aquam reliquam ſuper igne tepido evaporabis, ita ut pulviſculus tuus ſiccus fiat. Cum vero ſiccus fuerit, exime, ac laminam argenteam candefacito, ac paululùm tui pulviſculi laminæ candenti ſuperjicito: ac ſedulò vide an pulvis non fumet,ac ſi fumare videris cave

tibi àfumo,fumus enim te enecare poſſet,&c. *Pag.397.ejusd.Vol.*

Tum materiam tuam, *pergit cap. 124.* aut pulverem tuum ei (*ſublimatorio*) inde,& tum magnum & lotum alembicum ſuperimpone,& ſolidè luto operi, ita ut certus ſis nullos ſpiritus lutum penetrare poſſe. Sunt enim adeò ſubtiles ſpiritus ut tibi ſcribi non poſſet. Nam ſi ſpiritus penetrarent, tuque aërem reciperes,moriendum tibi eſſet. Ac luta ingens receptaculum ad roſtrum alembici, ac lutum illud ubique probe ſinas ſiccefcere. Tum ignem fornaci ſubjice,primum ignem admodum puſillum,ac aliquoties per gradus ignem auge,donec materia tua ſurſum ſublimare incipiat,quod igne puſillo fiet. Cumque materiam aſcendere vides, ſedulò adverte, ut ignem eodem ſtatu retineas, ut admodum leniter ſublimet,quod facile fiet, nam materia ſublimatur & aſcendit igni admodum puſillo. *pag. 402. ejusdem Volum.*

Aurum in hac Iſaaci aqua forti diſſolutum,& una vel altera vice cohobatum, deinceps aqua communi ablutum adeò redditur volatile,ut igne admodum puſillo etiam aſcendat in ſublimatum venenoſiſſimum; idem ſit præſtet

præſtet quiſpiam tam facili methodo cum communi Aqua Regis ex ſale armoniaco & nitro confecta, iſtum non indigere hujus generis menſtruis dicemus; aſt commune ſal armoniacum ad ejusmodi præſtanda eſſe inſufficiens, vel Chymiæ vulgaris Tyrunculi dudum fuere experti.

Præter hujus menſtrui uſum, Encomia ſalis harmoniaci, quæ communi ejusdem nominis minimè conveniunt hujus menſtrui probant excellentiam. Nunc docere volumus, *inquit*, quomodo & qua ratione, animam, corpus & ſpiritum ſimul conjungemus, ut in ſe invicem ingrediantur. Nam contrariorum congregatio eſſe non poteſt ut ſimul maneant ſine medio, (*quod in ſuperioribus vocaverat ſal armoniacum aut Aquam ſiccam. Cap. 146.*) Cape exemplum à tinctoribus qui pannos tingunt, &c. ita ſe res cum noſtro lapide habet. Quamvis corpora rite præparavimus, animam & ſpiritum: Niſi in ſe invicem ingrediantur, neqve jam, neque ullo unquam tempore ſimul manebunt ſine medio aquæ ſiccæ. Jam dilecte, ubinam nunc Aquam illam reperiemus? Nam Geber ait: Aqua noſtra non eſt aqua nubium. Ariſtoteles in-

quit: Aqua noſtra eſt aqua ſicca. Hermes ait: Aqua noſtra ex ſordida ac fætida menſtruali materia colligitur. Danthynus dicit: Aqua noſtra invenitur in veteribus ſtabulis è latrinis ac fætidis cloacis. Ac Morienus: Aqua noſtra creſcit in montibus ac vallibus, ac ſtolidi verba iſta non intelligunt,& putant mercurium eſſe; non eſt mercurius, eſt aqua ſicca,quæ ingredi facit & congregare omnes ſpiritus minerales, animam & corpus, atque ubi ea congregavit, recedit ab illis, ac fixa ſimul manere ſinit. Atque hæc aqua reperitur in omnibus rebus quæ in mundo ſunt. Nam niſi hæc aqua eſſet, fruſtra lapidem efficere niteremur. Nam quo pacto efficeremus ut noſtræ materiæ præparatæ alia in aliam ingrederetur? Quemadmodum Pharmacopolæ herbas ſuas ſimul congregant,eodem modo facere debemus, ſive in vegetabili,animali aut minerali ad opus perfectum faciendum,aut quintam Eſſentiam, ex rebus ſingulis diſtinctis Aquam ſiccam habere debemus. Itaque in rebus omnibus aqua ſicca ineſt ut ſe ipſæ perfectas efficiant. Ideò Galenus ait: Res omnes ſuam propriam habent medicinam ad lapidem conficiendum ſive in minerali,

rali, animali aut vegetabili, absque ullarum rerum peregrinarum additione. Qvare cum lapidem conficere volumus, aut ullam fixationem, conjunctionem illam aqua noſtra ſicca facere debemus, ſicuti de Tinctore & Pharmacopola dictum eſt. Ideò fit,mi dilecte,ut tam multi in errores incidant,quod naturam non intelligant nec ſequantur: Idcircò tibi de Tinctore & Pharmacopola mentionem feci ut per eam rationem rudem, naturam intelligas, ut tua ipſius mente capias nullam conjunctionem absque medio fieri poſſe. Quare omnia opera quæ ſupra habentur proba ſunt, ſed duo illa ibi non nominantur, ſpiritus videlicet atque aqua ſicca, pondera ac congregatio,in quibus ars noſtra tota conſiſtit. Quare te adjuro,ut ſecretum iſtud nunquam patefacias nam huic omnis ars quæ in orbe eſt, incluſa eſt, ac brevi tempore ac exiguo labore opus perfectum faciendum. *Cap. 147, 148, 149. 2. oper. min. pag. 524, 525, Vol. 3. Theat. Chym.*

Ripleus eandem Aquam deſcripſit hoc modo.

 88. Aqua

88. Aqua Regis Riplei,
Pag. 349. Viatici.

FAc Aquam corroſivam de ſale petræ & ai moniaco, & non ponas ultra quatuor uncias in deſtillatorio & trahe cum lento igne aquam, in qua diſſolve & fac oleum ſolis, &c.

Hanc Aquam fortem Baſilius Valentinus vocavit Balneum Regis de quo ita in Elucidatione ſecundæ Clavis: Nota amice, & ſeriò conſidera, quoniam hîc latet principale ſecretum. Fac ut conficiatur Balneum, cave ne aliquid intret peregrini, ne nobile ſemen auri radicitùs deſtruatur poſt ejus diſſolutionem. Exactè itaque & cum cautela examina res, de quibus te informat clavis ſecunda; videlicet, Qualia materialia ſint accipienda pro Regis Balneo, qvo Rex diſſolvi & ejus externa forma frangi debent ut anima ejus immaculata exeat. Huic propoſito ſubſervient Draco & Aquila, id eſt, Nitrum & ſal armoniacum ex quibus unitis conficitur aqua fortis uti informaberis in meis manualibus ubi tractaturus ſim de particulari ſolis.

89. Bal-

89. Balneum Regis Baſilii,
Libr. Partic. in Particul. Solis.

℞. SAlis petræ partem unam, ſalis armoniaci partem unam, ſilicum pulveriſatorum partem ſemis, miſce & deſtilla. Nota; Aquam hanc cum cautela & exactè eſſe deſtillandam, nam per methodum communem deſtillari nequit; expertus in chymiæ (*ſecretioris*) operationibus ſciet quid faciendum: Nota; Oportet ut habeas Retortam terream fortem bene lutatam, in cujus ſuperiori parte exeat fiſtula dimidiæ ſpithamæ longa, & duorum digitorum lata, appone Recipiens magnum, luta bene, ignem per gradus augmenta usque dum Retorta candeat. Tum per fiſtulam injice cochleare hujus materiæ, & ſubitò claude fiſtulam linteo madido, & ſpiritus impetuoſè tranſiens in recipiens; ſpiritibus ſedatis aliud injice cochleare dictæ materiæ, ita procedendo usque dum nulla materia ſuperſit, & Aquam habebis Gehenneam, diſſolvens Auri calcem in inſtanti in ſolutionem craſſam, de quâ mentionem feci in tertia parte, ut & in ſecunda clavi, non ſolummodo Aurum diſſolvens ſed idem redigens in volatilitatem, &c.

Hoc Balneum Regis deſcribitur etiam à Baſilio in Revelatione manualium operationum. Ita,

90. Aqua philoſophica ad ſolutionem Auri Baſilii,

Labore primo Revelation. man. operation.

℞. SAlis petræ, ſalis armoniaci ana partes duas, lapillorum lotorum partem unam, tere ſimul, & per retortam *(tubulatam)* deſtilla aquam in recipientem amplum, injiciens per tubulum duas aut tres uncias; recipiens ſit magnus, & jaceat in vaſe pleno aquâ frigidâ, & lineis pannis humidis tegatur, ut ſpiritus refrigeſcant, valdè enim incaleſcet; juncturas retortæ optimè obtura, ignem ſuccende, & retorta calefacta injice uncias tres materiæ, tubulo ſtatim obturato tranſibunt ſpiritus, & recipiens albeſcet, & guttæ cadent: Cum ſpiritus conſederint, injice denuò uncias tres, obturato ſtatim tubulo, procede ut priùs ſæpiùs mutando lintea madida; continua laborem hunc donec aquæ ſatis habeas, quam obtura optimè, ne evaporet; eſt aqua vera & Balneum minerale pro Rege.

Baſilium æquè ac Iſaacum ſale harmonia-

co

co vegetabili non communi pro ſuo Balneo uſum fuiſſe, uſus ejusdem etiam probat.

℞. Aquæ hujus partes tres, calcis auri partem unam, miſce in cucurbita, pone cum alembico ſuper cineres calidos, ſolvetur; & ſi non ſolvatur totum, effusâ aquâ affunde novam, & hoc donec omnis calx ſoluta ſit in Aqua; cum refrixerit ſubſident fæces albæ in fundo, quas ſepara; aquam omnem conjunge, & in Balneo per diem & noctem digere, fæcibus denuo remotis per novem dies continuò digere, deſtilla aquam ut materia in fundo remaneat olei ſimilis, &c. deſtilla toties donec omne aurum per alembicum tranſiverit. Ibidem. *Balneum hoc unctuoſum aurum cæteraq; metalla redigit in olea, quoniam ex oleoſo vini phil. ſpiritu, concentrato & exſiccato in Alcali quodam vegetabili, & Nitri ſpiritu, confectum eſt; ubi è contrario ſal armoniacum vel Aqua Regis com. metalla ultra ſuam, id eſt, ſalinam naturam transmutare nequit, oleitatem enim quam non habet dare non poteſt. Iſaacus ob Retortæ tubulatæ nondum fortaſſis tum temporis cognitæ defectum, non parvam ſpirituum jacturam paſſus eſt in hujus menſtrui deſtillatione, quam*

Baſilius dictæ retortæ ope reſarcire anniſus eſt, quamvis & hoc non ſine ſua difficultate.

Meliùs iſtud confecêre Adepti recentiores Crinot, Triſmoſinus, & Paracelſus, deſtillationis difficultatem & ſpirituum jacturam obſervantes, qui ſimplici ſed meliori modo ſal harmoniacum vegetabile diſſolvebant in Nitri ſpiritu vel aqua forti absq; omni jactura, periculo & tædio.

91. Aqua fortis fortiſſima Paracelſi, *Libro 3. Arch. de ſepar. Elem. pag. 7.*

℞. SAl Nitrum, Vitriolum, & Alumen æqualibus partibus, quæ deſtillabis in aquam fortem, hanc rurſus ad ſuas fæces affundes, iteratoque in vitro deſtillabis, in hoc aqua forti clarifica argentum, & poſteà in ipſa ſal armoniacum ſolve.

Nec Paracelſum per ſal armoniacum intellexiſſe commune, etiam ex uſu menſtrui demonſtratur, quem ita deſcribit: His peractis; accipe metallum in laminas redactum, & in aquam reſolvas ibidem, id eſt, in eadem aqua, tandem ſepara per Balneum, rurſum affunde. Hoc itera totiés, donec in fundo repertum ſit oleum, ex ſole vel auro ſpacideum; ex luna lazurium; ex marte rubeum & valdè obſcurum;

rum; ex mercurio album; ex ſaturno lividum & plumbeum; ex Venere viride prorſus; ex Jove flavum. *Ibid. Quis cum communi Aqua Regis diſolvit unquam metallapromiſcuè, tam argentum quàm aurum in oleum, vel ſpacideum, vel lazurium? Ne quid dicam de metallorum omnium reductione in duas pinguedines rubram & albam Eſſentiam & corpus invalidum. Ab effectu ergò clarum eſt Paracelſum ſal Harmoniacum aqua forti diſſolviſſe pro ſua aqua forti fortiſſima.*

Guido addit quod Paracelſus omittit ſalis armoniaci pondus in hujus menſtrui confectione.

92. Aqua Regis Guidonis,
Pag. 22. Theſauri. Chym.

℞. Vitriolum ſal com. Nitrum, deſtilla in aquam fortem, accipe hujus libram unam, ſalis armoniaci *(phil.)* uncias quatuor, deſtilla adhuc ſemel.

Solomon Triſmoſinus aliquando metalla diſſolvit in communi aqua forti, & ſolutioni addidit ſal harmoniacum. Ita argentum aqua forti diſſolutum volatiliſavit cum prædicto ſale, libro 8. Tinct. in Tinct. quinta pag. 81. Aurei Velleris German. ℞. Lunæ puræ uncias quatuor, ſolve in aqua forti com. ab-

ſtrahe phlegma, adde reſiduo ſalis armoniaci drachmas ſex & affunde novam aquam fortem, abſtrahe iterum in cineribus ad oleitatem, hoc repete quater cum nova aqua forti, tandem urge fortiter & luna aſcendet una cum aqua forti.

Aliquando Aurum & Argentum junctim hoc menſtruo volatiliſavit. In Tinctura Regis Julaton, pag. 16. Aurei Veller. ℞. Auri limati, ſalis armoniaci, ana uncias duas, quibus affunde; argenti optimi in unciis octo aquæ fortis diſſoluti uncias quatuor, abſtrahe ad oleitatem, novam affunde aquam fortem, quod repete ter cum recenti aqua, & aurum una cum argento aſcendet per alembicum.

Lullius ſuam Aquam Regis confecit diſſolvendo ſal harmoniacum vegetabile in aqua acida mercurii ſublimati.

93. Aqua Regis Lullii,
In Exp. XVII.

℞ MErcurium bis cum vitriolo & ſale communi præparato ſublimatum ſemper cum novis materialibus, contere, & ſi ſublimati fuerit libra una, accipe albumina novem ovorum recentium quod albumen tam diu concutias, ut videatur eſ-

ſe

ſe aqua. Mox miſce aloumen cum illo ſublimato,& pone in retortam habentem collum extenſum, junge illi receptorium quàm optimè clauſum, ſubminiſtrans illi ignem cinerum,in principio leviſſimum,donec eò gradu deſtillet. Ceſſante autem deſtillatione augebis ignem: Ultimò dabis ignem violentiſſimum, atque hôc pacto pars mercurii tranſibit in aquam,pars verò in mercurium vivum, quod vivum transactum iterum ſublimabis & junge cum aqua deſtillata, priùs tamen contritum, ac iterùm deſtillabis ut ſuprà, iterando magiſterium toties donec totum ſublimatum tranſeat & convertatur in aquam. Quare poteris eodem modo multiplicare toties quoties volueris, adjungendo illi ſemper aquæ ſublimatum novum, & deſtillando donec in aquam convertatur. Accipe igitur hanc aquam & pone in urinali parvo (*cucurbita*) connectens ſibi capellum cum receptorio, poſt deſtillabis per balneum tamdiu,ut videatur tibi albumen illud immixtum transactum eſſe, quod ita cognoſces; accipe laminam ferream vel cupream, ſuper quam permitte unam guttam deſtillationis cadere,quæ ſi bulliat, & videatur diſſolvere, tum amove

reci-

recipientem, annectendo alterum quamoptimè clauſum & deſtillabis per cinerem, atqve iterum per cineres hoc magiſterium iterabis ſepties. Atque ita habebis aquam mercurialem quæ tibi ſerviet in multis operationibus. Accipe igitur unciam unam ſalis ſecundi Experimenti (*Salis Tartari volatilis ſub* No. 17. *dati*) & uncias quatuor iſtius aquæ (*acidæ jam deſtillatæ ex mercurio ſublimato*) & miſce ſimul, & ſtatim diſſolvetur, poſtquam diſſolutum fuerit, deſtillato per cineres lento igne juncturis optimè clauſis, ultimò ignem augebis ut totum ſal cum aqua pariter transeat per alembicum, poſteà in eandem aquam iterum immitte unam alteram unciam ſalis, ac per deſtillationem tranſmitte totam ut ſuprà, atque hoc pacto reiterabis hoc opus deſtillationis quater: Singula deſtillatione adjungens illi aquæ unciam unam de dicto ſale. Tum demùm habebis mineralem aquam vegetatam atque acutam, cum augmentatione virtutis, & potentiæ proficiſcentis à dicto ſale vegetabili pretioſiſſimo, ſine quo nihil fit.

Ex Receptis annotamus.

1. *Menſtrua hujus generis eſſe menſtrua vegetabilia ſimplicia ſexti generis acidis diſſoluta*

ſoluta. Deme aciditatem & erit iterum ſexti generis menſtruum.

2. *Menſtrua hæc ex aqua forti confici melius, utpotè acido reliquis fortiori; fieri tamen etiam poſſe ex quovis alio minus forti, utpotè Aceto deſtillato, ſpiritu ſalis, ſulphuris, &c.*

3. *Menſtrua hæc inter mineralia ſimplicia eſſe optima; tam quoad conficiendi facilitatem quam virtutis excellentiam.*

4. *Perinde eſſe, num metallum priùs diſſolvatur in communi aqua forti, poſteaq; addatur ſal harmoniacum vegetabile: Vel ſal dictum priùs, & deinde metallum.*

5. *Haſce Aquas Regis differre à communibus, eò quòd promiſcuè metalla qualia cunq;, tam argentum quàm aurum diſſolvant: Et eadem non in calcem ſed oleum redigant, quod de vulgari Aqua Regis dici non poteſt.*

6. *Metalla menſtruis hiſce diſſoluta & ſublimata fieri ſumma artis venena.*

XIX. Genus.

Menſtrua mineralia compoſita ex ſpiritu Vini philoſophorum, & ſpiritibus acidis tingentibus, ſpiritu Vitrioli, Butyro Antimonii, &c.

94. Spiritus Vitrioli cum ſpiritu vini mixtus Lullii,

Epiſt. accurtatoria, pag. 327.

SPiritus Vitrioli eſt magis ſiccus & groſſus quam ſpiritus quintæ Eſſentiæ aquæ ardentis, & magna eſt concordantia inter ſpiritum Vitrioli & naturam Auri, quia ambo ex iisdem principiis cum mineralibus trahunt originem. Ideò ſpiritus vitrioli conjunctus ſpiritui aquæ ardentis inſpiſſat eum & eum citò adhærere facit Auro, ut ſecum fixetur, & crede mihi quod hæc curtatio eſt præexcellens.

Annotationes.

INter menſtrua mineralia ſimplicia & compoſita hanc notetis differentiam; ſimplicia diſſolvunt tantùm; compoſita verò & diſſolvunt & tingunt diſſoluta. Rebus enim tingentibus mirum in modum exaltantur, & pluribus gradibus meliora fiunt, ita ut ſint non ſibi tantùm ſed etiam aliis ſufficientia; unde merito dicantur aquæ tam graduatæ quam graduatoriæ. De ſimplicibus modò egimus hactenùs, in hoc decimo nono genere examinanda veniunt compoſita ex duobus ſpiritibus oleoſo & Acido tingente, uti in re-

cepto

cepto præſcripto ex vini phil. & Vitrioli ſpiritibus invicèm permixtis, & deſtillando bis vel ter intimè conjunctis. Præparatio eſt leviſſima, in qua tamen unicum hoc ut obſervetis non abs re foret: Quod ambo ſpiritus ſint absque phlegmate, optimeque rectificati juxta ſequentis Anonymi monitum. Ex vino extrahitur oleitas urens, ergo participat cum ſulphure, & huic ineſt verè maxima virtus naturæ metallicæ quam ex terra traxit & concepit. Et ſicut illa oleitas velut iſti ſpiritus agiliores ſunt multùm quàm cæterarum rerum; ideò virtutes eorum ſunt multùm agiliores quàm cæterorum. Sed tamen ſciendum quod iſti ſpiritus ſicut *Textus Alchymiæ dicit*, & eſt veritas, qui veniunt ex vegetabilibus & animalibus rebus non conducant ad Alchymiam, exiſtentes in natura vegetabili; ſed requiritur ut per multiplicem depurationem & deſtillationem perveniant in naturam metallicam, & tandem deſerviunt ei. Ergo eſt tantùm unus lapis & unum fundamentum neceſſarium arti; videlicet virtus metallica, quàmvis interdum recipiantur vegetabiles & animales res, tamen non remanent in natura vegetabili vel animali, ſed trans-

transmutantur in naturam metallicam & ſulphuream, quæ continet vim metallicam. Proptereà dicebat *Ferrarienſis cap. 20. ſuarum quæſtionum*, impoſſibile eſt coagulare argentum vivum absque ſulphure vel alia re, ſulphuream naturam non habente, quia ſulphur eſt coagulamentum argenti vivi, & ſi vino inſunt ſulphureitates, cum ſit urens, igitur ipſi ineſt natura metallica. Propter hoc ſunt aliqui laborantes in Vino & Auro vel Argento, ſic ut ex vino trahant ſpiritum ejus agillimum, confortantes cum eo virtutem auri, ita ut ſpiritus cum illo figantur per quos conſequentèr dilatatur & multiplicatur tinctura auri, & pro certò inter ſpiritus vini, & ſpiritus auri eſt maxima convenientia ſeu participatio, cum utrobique ſint naturæ calidæ, igitur ſpiritus vini inſeparabiliter figuntur cum auro. Sed tamen notandum, quòd ſpiritus mediorum metallorum, ſcilicet vitrioli, &c. ſunt groſſioris fixationis, & majoris convenientiæ cum auro, cùm quaſi ex uno oriantur, utpotè ex mineris metallorum, quam ſpiritus vini qui veniunt ex vegetabili natura; quamvis ſpiritus vini ſunt agiliores & ſubtiliores. Ideò aliqui componunt ſpiritus illorum, ſic

ut

ut ſpiritus vitrioli conjungantur ſpiritibus vini, ita ut unum ingroſſetur cum altero & ſint auro unibiliores. Sed tamen requiritur illi, qui in his vult laborare, ut recipiat ſpiritus fortiſſimos & res puriſſimas, ſic ut ſpiritus antequam cum auro vel argento figuntur optimè purificentur. *Anonym. de principiis naturæ & Arte Alchym. pag. 30. Syntagm. Harmoniæ Rhenani.*

Non ſpiritus Vitrioli rectificatus tantùm, ſed omnis acidus hîc prodeſt, modo ſit tingens & commiſceatur vini philoſophici ſpiritui, ut ejusdem generis inde fiat menſtruum. Ità conficitur.

95. Butyrum Antimonii cum ſpiritu vini mixtum Baſilii,

Pag. 88. Currûs triumphalis Antim.

℞. MErcurii vulgaris puriſſimè ſublimati, antimonii, ana partes æquales, trita & mixta deſtilla per retortam, quæ ſpiritus retinet tribus vicibus; rectifica hoc oleum cum ſpiritu vini *(phil.)* & eſt paratum, & ſangvinei coloris, ab initio erat album, & coaleſcit ſicut glacies aut butyrum fuſum. Hoc oleum multa mira peregit quæ alioquin natura vix permitteret credi emendari

dari poſſe, ſed tamen ſemper virtus, facultas & operatio ejus apparuit ex malo faciens bonum.

Hoc compoſitum licèt à Baſilio detur ut medicamentum, non ceu menſtruum, attamen apud Paracelſum in libro de gradationibus ut tale deſcribitur.

96. Aqua quartæ gradationis Paracelſi, *Libro de gradationibus, Pag. 131.*

℞. ANtimonii libram unam, mercurii ſublimati libram ſemis, deſtillentur ambo ſimul igne violento per alembicum, & aſcendet rubedo quædam inſtar ſangvinis ſpiſſa, quæ tingit & graduat unamquamque lunam in ſolem, & hunc pallidum ad ſupremum gradum coloris adducit permanentis.

Quamvis Paracelſus admonere diſcipulos ſuos de ſpiritu vini phil. additione in ſuis compoſitionibus non ſemper neceſſe duxerit; nihilominùs ego, ne erretis, neceſſariam hujus ſpiritus additionem in hoc menſtruo vobis indicare debui, absq; eo enim nullius eſſet momenti in Chymia ſecretiori, imò vobis in damnum cederet.

Aliquandò non ipſo vini phil. ſpiritu, ſed ejus

ejus materiâ, videlicet oleoſo quodam vegetabili, Adepti confecere hujus generis menſtrua Ita,

97. Aqua ſextæ gradationis Paracelſi,
Libro de gradationibus. Pag. 132.

℞. SUlphuris vivi libras duas, olei lini libras quatuor; coquantur in compoſitum (*hepar ſulphuris vulgo dictum*) quod in oleum deſtilletur (*ſingulari & philoſophica quadam cheimagogiâ, ad confectionem ſpiritûs vini phil. pertinente*;) huic tantundem iterum addatur vivi ſulphuris, & coquatur ut priùs in compoſitum, ac in fimo equino digeratur per menſem, aut ſi diutiùs, meliùs.

Poſtmodum addatur ſalis Nitri, Vitrioli, Aluminis (*ingredientia aqua fortis*) florum æris, croci martis, cinabaris (*ad augendum ſulphuris tincturam*) ana vertonem ſemis, (einen halben Vierling / *id eſt, quadrantem ſemis libræ ſive uncias duas,*) deſtilla quicquid aſcendere voluerit, & liquores amove, ſervatis oleis tantùm (*non oleo ſed oleis, quia duo ſunt album & rubeum*) quæ ponantur in vitream cucurbitam, additis ſpeciebus ut ſuprà, & capite mortuo pulveriſato, ſimulque deſtilla rurſum ut priùs. Poſtmodum reaffunde fæcibus, & putri-

putrificetur iterum per menſem, ac deſtilletur ampliùs. Evacuatis poſteà coloribus aut ſeparatis (*rubeum ab albo*) rubeum ſerva quod rectificabis ut oportet, in quo laminæ lunæ digerantur ſuo tempore, & tandem fulmine reducantur.

Aliquando Paracelſus hoc oleum vel ſulphuris ignem confecit per ſe absque rebus aliis tingentibus tam pro lapidibus pretioſis quam metallis graduandis. Eò deventum eſt, *ait pag. 200. libro de ſulph.*, ut ſpiritus transmutationis ſuum receptum dederit ex oleo lini & ſulphure faciendi hepar aut pulmonem. Hujus pulmonis aut hepatis deſtillatio multiplex facta eſt. Operando autem compertum eſt, hepar hoc dare lac à communi lacte nihil differens, craſſum & pingue. Dedit etiam rubrum oleum inſtar ſangvinis. Lac hoc & iſte ſangvis deſtillando ſuum colorem & Eſſentiam non confuderunt, ſed diſcreta ac invicem ſeparata manſerunt, albo in fundum ſubſidente, & rubro in ſublime aſcendente. Ars verò inſtando tentavit ex albo ſeu lacte facere argentum, & ex rubro aurum. Mihi vero conſtat ex albo ſeu lacte (*ſulphuris*) nunquam aliquid fieri potuiſſe,

vel

vel à veteribus vel junioribus. Dico ergò id ſac eſſe mortuum nec in eo quicquam contineri. De rubro autem oleo quod hepar dat, attendite; quilibet Criſtallus aut Berillus priùs probè politus, &c. (*de hujus olei uſu in lapidum pretioſorum gradationibus vide librum quartum*) usque adeo verò gemmas exaltat ut ad ſummum gradum perveniant, imò altiorem quàm à natura exaltari poſſint. Hîc etiam nota quod argentum omne ſi debito tempore impoſitum relinquatur tandem nigreſcat, & calcem auream deponat; ante juſtum tamen tempus non fixam, ſed volatilem & immaturam rem. Si verò terminum ſuum aſſequatur, expedienda omnia expedit, de quo plura hîc dicenda non ſunt. Sic ergò de ſulphure notate, quod ſi in gradus aſſumatur, quo ſubtilius, pulchrius, altius, & celerioris operationis eſt, eo altius id & majus ſit. Hoc modo finguntur metalla & lapides. Id qui conaturus eſt non putet ſe poſſe, ſed ſciat. Ille enim labor in Alchymia omnium periculoſiſſimus eſt, quoad operationē, adeoque inſigni experientia opus eſt & iterata exercitatione: Nec ex auditu ſed ex multiplici experientia procedi debet, &c.

In hac tamen duodecima Gradatione hujus olei viribus non contentus, iſtud rebus aliis tingentibus altiùs adhuc exaltare voluit, videlicet floribus æris & martis croco, per quæ non communia ſed philoſophica medicamina intellexit Paracelſus. Percepimus, *inquit, libro 4. Archid. de Eſſentiis pag. 16* Æris viride quintam Eſſentiam veneris exiſtimatam eſſe cùm non ſit; ſed crocus veneris eſt quinta Eſſentia ſic intelligenda. Flos æris eſt transmutatio *(vulgaris)* cum ſubſtantia craſſa & ſubtili ſimul, & ex omni complexione venerea extracta, quare nulla quinta Eſſentia eſſe poteſt, ſed crocus veneris, ut docuimus, eſt vera quinta Eſſentia, cum ſit potabile quid ſine corroſione permixtioneque diviſum à corpore, valde ſubtile, magis etiam quam in hoc loco ſcribere lubet, ad evitandam prolixitatem. Sic etiam crocus martis & ejus ferrugo pro quinta fuit Eſſentia hactenùs æſtimata cùm non ſit; at *verus* crocus martis eſt oleum martis *(quod ſub Eſſentiæ nomine aliquando in forma ſicca eſt, & crocus martis philoſophicus dicitur libro ſecundo de medicamentis.)*

Ex Receptis annotamus.

1. *Communem Vitrioli ſpiritum, Butyrum antimonii, arſenici, ſtanni, &c. ſpiritu vini phil. permixta eſſe ſpiritum Vitrioli phil. Butyrum antimonii philoſophicum, &c.*

2. *Menſtrua hujus generis eadem eſſe cum menſtruis decimi quinti generis, tamen cum hoc diſcrimine, quod in iſthoc Acetum philoſ. non tingens; in præſenti autem Acetum philoſ. tingens præparatur, eò quòd hæc ex ſpiritibus acidis rerum tingentium, id eſt, metallorum & mineralium; illa autem ex ſpiritibus acidis rerum non tingentium, id eſt, ſalium vegetabilium & quorundam mineralium quorum aridum neq; metallum fuit, neq; corpus aliquod coloratum, ſint confecta.*

3. *Menſtrua hæc non ſaltem eſſe aquas diſſolventes, ſed inſimul gradatorias quia ex rebus tingentibus præparata.*

4. *Menſtrua hæc eſſe rerum tingentium Eſſentias, vel magiſteria acido diſſoluta, adeoque medicamina.*

5. *Menſtrua hæc confici etiam poſſe ex oleoſis crudis, modo quis ſciat modum præparandi ſpiritum vini phil.*

6. *Eadem duo ſulphuris olea (quorum ru-*

brum Eſſentia eſt per modum Paracelſicum, id eſt, optimum) quæ Paracelſus aquâ forti fortiſſimâ ſuperiùs ſub No. 91. deſcripta alibi præparat; hic ab eodem authore confici, oleoſo quodam crudo.

7. *Vegetabilia & animalia quatenùs talia & cruda, non ingredi opera philoſophica; ſed quatenùs incombuſtibilia reddita & in naturam metallicam redacta.* Dictam ſeparationem, *inquit Author viæ veritatis pag.* 253. probè te obſervare oportet, ex illa ſiquidem veteres ſapientes anſam & occaſionem ſumpſerunt, ut tres naturas (*tria regna*) utpote vegetabiles, animales, & minerales inquiſiverint, & tantùm ex ea didicerint quòd naturarum ſeparatio nihil aliud ſit quàm coctioni in natura defectus. Illas deinde aliquantò altiùs perpenderunt, quomodò videlicèt iſti Eſſentiis, quæ per naturam infirmiſſimè coctæ, per vulgarem ignem, modo naturali ſubveniri poſſit, ut Eſſentiæ quæ jam ſunt comburibiles, per liquores ſuos, (quos veteres ex invidia mercurium nominarunt) qui nigri ab Eſſentia ſeparantur, arte perfectæ reddi poſſint, adeò ut Eſſentiæ per liquorem à combuſtione tutæ, cuſtoditæq; maneant, & liquor ſeſe ab Eſſentia non ſeparari queat. Illud veteres

ſul

ſulphur noſtrum appellarunt, juxtà hancce namque præparationem Eſſentia non ampliùs vegetabilis neque animalis, ſed nunc coctione mineralis aliqua Eſſentia facta eſt, & ideò ſulphur dicitur. *Et poſteà pag. 264. ita pergit:* Una natura magis cum elementari ſuo igne per humiditatem ſuam cocta eſt quam altera, ex quibus natura vegetabilis in coctione eſt minima, eò quòd illius Eſſentia facilè comburatur, & liquor etiam facillimè, vulgaris ignis beneficio, ab elementari igne ſeparetur. Natura animalis in coctione priori (*naturæ vegetabili*) non longè eſt diſſimilis, cum ejusdem Eſſentia itidem facilè comburatur, ideòque natura mineralis in coctione ſuprema eſt, quod liquor metallicus magis meliusque per coctionem cum elementari unitus fiet, quàm duæ ceteræ iſtæ anteà dictæ naturæ; quamobrem etiam metalla vulgari igni melius reſiſtunt, qvam res cæteræ quæ ſub vegetabili & animali natura comprehenſæ ſunt, quemadmodum videre eſt, quòd in ignem poſita metalla, non iſtiusmodi flammam quam ligna, edant, ejus enim Eſſentia non ita cum liquore, quemadmodum metallica humiditas cum ſua Eſſentia, cocta eſt, &

conjunctio liquoris cum Eſſentia non me
lica eſt ſed ſimpliciter vegetabilis, quæ in fu
nigro conſumitur, exiſtit.

Poſtqvam verò Eſſentia per naturan
coctionem pervenerit, tunc non vegetal
permanſit, ſed nunc metallica facta eſt, &n
à vulgari igne in albo fumo conſumitur, n
ſecus ac, uti vides, imperfecta metalla, qv
do in igne liqvefaciuntur, fumum de ſe alb
ſpargunt. Jam mentis aures arrige, *admo*
Chortalaſſeus ſive Author arcæ arcani ar
cioſiſſimi in cabala ſua Chymica pag. 369.
lum. 6. Th. Chym. Quomodo ſermones p
dicti de vegetabilibus & animalibus accip
di ſint, neque hæc, neque illa rejicienda er
non enim aliter inter ſe differunt, qu
quod in his vel in illis vapor iſte purior eſt
majori quantitati ineſt, impuriorem verò
ro vapori ſimilem facere potes. Nam
ſubtilem cheiragogiam eo redigendi ſun
in aquoſo corpore iſti duo, animalis & ve
tabilis ſcilicet, unà cum minerali ſpiritu
vapore capiantur, & poſtmodum ſpiritus
neralis cum magna diſcretione à reliquis
paretur. Qui licèt in parva quantitate ſe
hibeat, ſummæ tamen eſt virtutis & luce
ridi

ridiana clarior. In hoc ſtatu ſpiritus iſte animalem & vegetabilem ſpiritum ſi volueris, eo adducet ut ſibi ſimilis ſit futurus. Hoc ſcilicet totius artis fundamentum eſt ut ſpiritus vegetabilis vel animalis combuſtibilitatem ſuam derelinquat, & incorruptibilis atque immortalis fiat. Hæc clavis eſt ad reſerandum omnes portas, hîc habes veram primam materiam gemmarum & metallorum. Hanc tamen rem, ſi rectâ via reputo, hæc non eſt materia prima, ſed triplex extractio ex materiâ primâ Gemmarum, ideòque Deum in æternum laudare, eique gratias agere debes quod te hac re dignum fecerit, & tantùm intellectum tribuerit ut id quod eſt in terra profundiſſimum, in tuum uſum adipiſci poſſis. Ulteriùs pergo in hac materiâ primâ. Hanc ſi liquidam feceris & per incombuſtibilem ſpiritum vegetabilem *(non vulgarem)* recluſeris, aurum, argentum, omnia mineralia, & gemmas in illa ſolvere, & inſtar glaciei in aquâ calidâ liquefacere, deſtruere, mortificare & iterum renovare poteris. Hâc ratione, inquam, aſtralem ſpiritum (quaſi lucernam, in qua ignis æternus & virtus altiſſimæ ſtellæ æternæ ſapientiæ habitat) viſibilitèr nanciſci, videre,

 tange-

tangere,& ſentire; ignem dico inconſum-
bilem,noctesque diesque lucentem,ſolem
nam, ſtellas, carbunculos & omnis gen
ignis ſplendorem ſuperantem,oculis tuis c
ſpicies, & totius firmamenti perfectionem
ipſo obſervabis. O homo,mi creatura,qu
tùm donum divinum, qvod id, quod ſu
omnes cœlos eſt, ſumme clarum, & in te
profundiſſimè exiſtit, brevi horarum ſpa
adipiſci potes, cum tamen longiſſimo tem
re in eo ſit occupata, & te propter ſubtil
tem longè eſt inferior,&c.

Idem Author de hâc primâ materiâ in
ſtico ſuo pag.308. dicti Voluminis. Ita: H
doctrina notatu certè digniſſima eſt: M
enim inſignes viri in hac re errant, putante
materiam primam habere, cum mercuri
philoſophorum aut ſal metallorum n
ſunt. Nam tùm demùm fit materia pri
cum conjunctio viri & mulieris eſt facta, t
comite Bernhardo ubi dicit: Tum dem
iſta conjunctio dicitur materia prima & n
priùs, lapidis videlicet & omnium metal
rum, de quo vide Turbam. Nam priusqu
hoc fiat, ex naturæ fundamento & bonis
tionibus, animalia & vegetabilia tanquam

ext

extraneas,& operi noſtro contrarias & inutiles meritò rejicimus, & lapidem noſtrum rectè inter mineralia ponimus.

8. Spiritus ambos eſſe cautè confundendos ob nimiæ efferveſcentiæ periculum.

9. Menſtrua hæc digerendo fieri dulcia, & dici ſpiritus Vitrioli dulcis, Butyrum antimonii dulce, &c.

10. Aliquandò in menſtruorum receptis non exprimi ſpiritum vini phil. hanc tamen ſubintelligi debere ex locis collateralibus patet, & neceſſitas poſtulat.

XX. Genus.

Menſtrua mineralia compoſita ex ſpiritu vini philoſ. & ſalibus aliisq; rebus tingentibus, Vitriolo, Cinabari Antimonio, Lapide hæmatitide, &c.

98. Oleum Vitrioli Baſilii,

Cap. 6. Sect. 2. libri de concluſionibus.

℞. Vitriolum ungaricum; aquâ deſtillatâ ſolvitur, coagulatur, criſtalliſatur, repetitur quinquies & ſic purgatur à ſalibus alumine & nitro; hoc vitriolum ſic purgatum deſtilla cum ſpiritu vini (*philoſ.*) ad oleum rubrum, quod fermenta cum auro ſpirituali, adde illi partem ſuam

 mercu-

mercurii vivi ſtibii & habes Tincturam p
homine,& reducentem lunam in ſolem.
ſitando Inferiora Terræ, Rectificandoqu
Invenies Occultum Lapidem, Veram Me
cinam.

Annotationes.

Genus antecedens continebat m ſtrua mineralia compoſita ex aci ſpiritibus tincturam metallicam in continentibus ; in hoc præſenti horum ſpi tuum utimur corporibus,ut gradu melius co ficiamus menſtrua. Tinctura enim exem gratia ex Vitrioli arido vel corpore per v phil. ſpiritum deſtillando extracta Eſſentia quæ in eadem deſtillatione proprio acido diſ luta menſtruum producit hujus generis ; c in præcedenti tantillum iſtud cupri, in Vitr li ſpiritu communi, diſſoluti vel conten ignisq; violentiâ evecti, à vini phil. ſpiritu digitur non in Eſſentiam ſed magiſteriu tam molis ſuæ quàm Tincturæ paucitate m nùs præſtans. Præſens Vitrioli oleum in Arcana Baſilii non infimum tenet locum,qu re ejus clariſſimam deſcriptionem paulò e actius perpendemus, ut luce ejus uberiori lo obſcuriora illuſtremus. Imprimis Baſil

Vitri

Vitriolum Romanum variis ſolutionibus & coagulationibus purificare jubet; quæ purificatio neceſſaria eſt, ut Vitriolum à pulvere alieno, paleis, aliisq; quisquiliis peregrinis ſeparetur, attamen hanc ſuperfluam eſſe æſtimamus, quandò Vitriolum ſit purè criſtalliſatum, terreſtreitas enim ſubſidens in Vitrioli diſſolutione non fæces ſunt, ſed cuprum reliquo minùs diſſolutum, & ab acido aqua comminimiùm diluto derelictum. Vitriolum purificatum cum vini ſpiritu in oleum rubrum deſtillare mandat.

Non Vitriolum naturale tantùm ſed artificialia etiam ex metallis confecta in hujuſcemodi redegit olea. Saccharum vel Vitriolum ſaturni unâ cum ſpiritu vini deſtillat in oleum rubrum ſanans melancholiam, morbum Gallicum, &c. coagulans & figens mercurium, at cum mercurio martis fixatum tingens triginta partes mercurii in aurum. *Libro de Concluſion. Tract. 2. Sect. 1. Cap. 1. de ſulphure ſaturni. Eodem modo* ex Saccharo vel Vitriolo Jovis deſtillandum eſſe ait oleum rubrum dulce tingens ſaturnum in aurum. *Cap. ſequent. quod repetit Sect. 2. Cap. 2. de vitriolis Saturni & Jovis.* Argentum vivum

autem aqua forti ſolvit, & in criſtallos vel
triolum redactum cum ſpiritu vini priùs
ctificato cum ſale Tartari (*menſtruo ſub* N
18. *deſcripto*) deſtillat in oleum dulce ſana
luem Gallicam, vetera ulcera, paralyſin, &
adjungendum Tincturis martialibus in met
lorum transmutationibus. *Sect. 2. Cap. 5.*
vitriolo mercurii. *Metalla fixiora* Aur
& Argentum Balneo Regis (ſub No. 89.)
ſtillat per alembicum, quæ menſtruo abſt
cto redigit in vitriola volatilia, cum vini ſp
tu deſtillanda in olea. *Sect. 2. Cap. 1. de*
triolo ſolis & lunæ. Metalla aridiora ferr
& cuprum in eadem olea deſtillare jubet,
deſtillandi medium omittit *Sect. 1. Cap. 3.*
ſulphuribus martis & veneris, Sect. 2. Cap
de vitriolo martis. Cap. 4. de vitriolo vene
verum-enim-verò eà deſtillanda eſſe cum A
to phil. ſequens probabit menſtrui Genus.
locis hiſce invicem collatis de variis rebus c
tiores reddimur: Imprimis Vitrioli ole
non commune aliquod eſſe vitrioli acidum
vitriolo etiamſi exquiſitiſſimè purificato p
lectum, ſiquidem ex omnium metallorum
triolis eodem vini ſpiritu eadem conficiun
olea. Deinde ſpiritum vini com. huic op

eſſe penitùs inutilem, ſed per vini ſpiritum à Baſilio intelligi philoſophicum vel menſtruum potiùs ſub No. 18. deſcriptum. Porrò Saturni & Jovis vitriola reddere olea dulcia, quoniam debili quodam acido utpote aceto com. confecta, quod facilè alteratur vel transmutatur à menſtruo hoc philoſophico. Olea autem metallorum reliquorum acidis fortioribus ſeu aceto phil. ſeu menſtruis mineralibus confecta remanere acida, præcipuè præſens vitrioli oleum, in cujus deſtillatione, vini phil. ſpiritus vel menſtruum vegetabile ab acido naturali, vel communi oleo vitrioli diſſolvitur, & in prævalenti aciditate aſcendit in forma olei rubri. Tandem iſtud vitrioli oleum à Baſilio nobis commendari ut menſtruum quod fermentandum ſit cum auro; quod præ cæteris obſervatum volumus: Multa enim egregia Baſilius paſſim protulit in ſuis libris de vitrioli menſtruo; rariſſimè autem iſtud cum vini phil. ſpiritu deſtillandum eſſe monuit, absq; quo tamen omnes proceſſus & labores, omnia tentamina & experimenta in vitriolo vana ſunt & nullius momenti in ſecretiori Chymia.

Aliquando Adepti pro confectione hujus olei vitrioli iſtud ſolverunt in vini philoſ. ſpi-

ritu, quod poſtmodum criſtalliſatum dixi *vitriolum correctum vel graduatum. De h* *vitrioli correctione vel gradatione Paracelſ* *ita:* Deſcriptio Vitrioli, *inquit*, dirigenda eſt medicinam & Alchymiam. In medicina eſt medium præſtans. In Alchymia ad multa a prodeſt. Ars autem medicinæ & Alchym in præparatione conſiſtit vitrioli. Crudu enim tale non eſt, id ſimile eſt ligno ex q omnia ſculpi poſſunt. *Libr. de vitriolo. pa* *200.* In initio, *pergit*, Vitrioli ſpiritus exc ptus ad ſummum gradari ſolitus eſt, hoc exa tato caducum perſanarunt, ſive is recens ſi antiquus eſſet, in viris & fœminis, cujuscun conditionis eſſent), &c. ſed recurramus principium quomodo ſpiritus vitrioli inve tus fuerit. Spiritum vitrioli humidum init per ſe à colcothare deſtillarunt, deinde gr dum ejus intenderant per ſe deſtillando &c culando ad ſummum, ſicut proceſſus doc Hoc modo cœpit aqua uſurpari ad vari morbos tam internos quàm externos, vel etiam ad caducum, ita ſanatio miraculo præſtita eſt. Sed in extractione multò di gentiores fuerunt poſteri, ſumpſerunt eni ſpiritum vitrioli ut ſuprà correctum & illu

de colcothare deſtillarunt octies vel decies igne fortiſſimo. Ità ſpiritus ſicci humidis permiſcebantur. Opus urſerunt tamdiù, donec ſpiritus ſicci exirent continenter & jugiter extrahendo. Poſteà utrumque ſpiritum tam humidum quam ſiccum in phialam conceptum unà ad ſuum terminum gradarunt. Hanc medicinam adverſus morbos multò majoris operationis eſſe deprehenderunt, ut humor iſtas in univerſum omnes confunderent. Addita tamen eſt nonulla correctio ab Artiſtis per vinum ſublimatum melioris penetrationis ergô, ſed eà majoris gradus reddita non eſt. Sed communicabo vobis proceſſum meum quem univerſis medicis commendo, cum primis ob cadacum, quæ ſolam in vitriolo curam habet. Qua cauſa & nos eò diligentiorem in morbo curam inſtituere charitas proximi requirit. Proceſſus autem meus eſt ut ſpiritus vini *(phil.)* à vitriolo imbibatur & poſteà deſtilletur ut dixi à ſiccis & humidis ſpiritibus, &c.

Porrò autem ſciendum eſt, recepta prædicta de ſpiritu vitrioli humido faciendo clarius deſcribi non poſſe. Requiritur enim ad intelligendum eum Artiſta. Sordidi illi co-

ctores

ctores rem tanti momenti minimè inte-
gunt. Ab Artiſtis (*ſecretioris Chymiæ*)
chymiſtiſque laboratoribus ſufficientem
mnium informationem expectabitis,ſic eti-
de correctione ſpiritus vini ab iisdem plen-
inſtruemini.

*De tali graduato non communi Vitri-
loquutus fuit Baſilius in ſua Elucidat.
Clavium. Ubi ſequens confecit menſtruum*

99. Menſtruum ex Vitriolo ungarica Baſi-

In Elucid. 12.Clavium.

SI tale altè graduatum & bene præpa-
tum minerale obtinueris, Vitriolum
pellatum, tum Deum de intelligentia
ſapientia pro intentionis tuæ ſucceſſu hum-
limè ſollicita,& cùm illud calcinaveris, i-
mitte illud in retortam bene lutatam, deſti-
illud ab initio lento gradu, deinde ignem
ge,& veniet ſpiritus albus Vitrioli in for-
horridi fumi,vel venti, & intrat receptoriu-
quamdiu aliquid ejusdem materia eidem
eſt. Et nota quod in hoc vento abſcond-
ſint omnia tria principia,& conveniant ex i-
habitatione; idcircò neceſſe eſt non ſemp-
in pretioſis rebus ſcrutari, quia hoc me-
proprior via ad naturæ myſteria patet, & c

via exiſtit omnibus ad percipiendam artem & ſapientiam aptis. Jam ſi ſpiritum hunc expulſum bene ac purè ſepares ac liberes per modum deſtillationis à terrena humiditate ſua,tunc in fundo vitri reperies theſaurum, & fundamenta omnium Philoſophorum paucis hactenus nota, quod eſt oleum rubrum tam ponderoſum ac plumbum vel aurum, quodcunque eſſe poterit, tam ſpiſſum ac ſanguis,ardentis ac igneæ qualitatis,quod eſt verum fluidum aurum Philoſophorum quod natura congeſſit à tribus principiis, in quo inveniuntur ſpiritus,anima & corpus, & iſtud eſt aurum philoſophicum excepto eo *(vini phil. ſpiritu)* quo ejus peragitur diſſolutio,&c.

Vitriolo aliquando addidere Adepti cinabrium. Ita fit,

100. Menſtruum minerale Iſaaci,

Pag. 59. minus philoſ.

℞. VITRIOLI Romani calcinati ad rubedinem & Cinabrii ana; miſce, his pulveriſatis affunde Aquam vitæ; deſtilla & cohoba ſuper caput mortuum ter vel quater.

Idem menſtruum habet Lullius in magia natu-

naturali, ſed loco capitis mortui in qualibet rectificatione recentes recipit ſpecies.

101. Menſtruum fætens ex vitriolo & cinabrio Lullii,

Pag 371. Magiæ Naturalis.

POſt qvartam deſtillationem aquæ ſupradictæ (*Aquæ vitæ ſive ardentis ex vinophiloſophico*) septies deſtilla cum bono cinabrio &, vitriolo in æquali pondere, ſemper in qualibet vice novas res imponendo, & in qualibet deſtillatione materiam lapidis (*Vitriolum & Cinabrium*) bene ſiccando, antequam Aquam (*vitæ*) infundas, &c.

102. Idem Menſtruum fætens Lullii,

Epiſt. accurtatoria, pag. 327.

DEſtillato lapide vegetabili (*menſtruo vegetabili ſive potius aqua ardente vel ſpiritu vini philoſophici*) usque in in eam deſtillationem quod tota aqua ſine phlegmate ſit, & hoc in quinta vice contingere ſolet. Tunc habeas vitrioli bene lucidi & optimi cinabrii in æquali pondere, & inſimul miſcendo optimè tere, & in ſole deſicca, donec tota aquoſitas exiverit. Tunc projice intus Aquam tuam, & deſtilla lento igne in principio, & in fine forti, ut moris eſt in aqua philoſo-

philoſophorum acuta,& tunc ſpiritus quintæ Eſſentiæ vitrioli & cinabrii, quæ principaliter conſtituunt lapidem mineralem) *menſtruum minerale*) miſceantur & conjungantur cum ſpiritu quintæ Eſſentiæ aquæ ardentis, qui ſpiritus eſt lapidis vegetabilis. Et hoc continua uſque ad decem vices, puta à quinta incipiendo (*quinquies poſt ſpiritûs vini phil. quintam rectificationem*) & ſic cum iſtis corporibus (*vitriolo & cinabrio*) continua deſtillationes quinquies. Et habeas in mente, quod res ſint optimè deſiccatæ & aridæ, antequàm in aquam projicias, ſic ut tota aqua (*totum phlegma*) ſit exſiccata (*evaporata*) & ſpiritus remaneant, qui propter fortitudinem aquæ ardentis conjungantur; & in qualibet deſtillatione novas res imponere debes.

Vitriolo & Cinabari aliquando addidit Nitrum; ita confecit quod dicitur.

103. Menſtruum fætens ex Vitriolo com. Cinabrio & Nitro Lullii,

In Clavicula, pag. 299. Vol. 3. Th. Chym.

℞. Vitrioli Romani ad rubedinem calcinati libras tres, ſalis petræ libram unam, cinabrii uncias tres. Omnia ſimul terantur ſuper marmor, deinde

impo-

In hac tamen duodecima Gradatione huju olei viribus non contentus, iſtud rebus alii tingentibus altiùs adhuc exaltare voluit, vi delicet floribus æris & martis croco, per qu non communia ſed philoſophica medicamin intellexit Paracelſus. Percepimus, *inquit libro 4. Archid. de Eſſentiis pag. 16* Æris vi ride quintam Eſſentiam veneris exiſtimatan eſſe cùm non ſit; ſed crocus veneris eſt quin ta Eſſentia ſic intelligenda. Flos æris eſ transmutatio *(vulgaris)* cum ſubſtantia craſ ſa & ſubtili ſimul, & ex omni complexion venerea extracta, quare nulla quinta Eſſenti eſſe poteſt, ſed crocus veneris, ut docuimu eſt vera quinta Eſſentia, cum ſit potabile qui ſine corroſione permixtioneque diviſum corpore, valde ſubtile, magis etiam quam i hoc loco ſcribere lubet, ad evitandam prol xitatem. Sic etiam crocus martis & ejus ferru go pro quinta fuit Eſſentia hactenùs æſtimat cùm non ſit; at *verus* crocus martis eſt ol um martis*(quod ſub Eſſentiæ nomine aliquan do in forma ſicca eſt, & crocus martis philo ſophicus dicitur libro ſecundo de medicamen tis.)*

Ex Receptis annotamus.

1. Communem Vitrioli ſpiritum, Butyrum antimonii, arſenici, ſtanni, &c. ſpiritu vini phil. permixta eſſe ſpiritum Vitrioli phil. Butyrum antimonii philoſophicum, &c.

2. Menſtrua hujus generis eadem eſſe cum menſtruis decimi quinti generis, tamen cum hoc diſcrimine, quod in iſthoc Acetum philoſ. non tingens; in præſenti autem Acetum philoſ. tingens præparatur, eò quòd hæc ex ſpiritibus acidis rerum tingentium, id eſt, metallorum & mineralium; illa autem ex ſpiritibus acidis rerum non tingentium, id eſt, ſalium vegetabilium & quorundam mineralium quorum aridum neq; metallum fuit, neq; corpus aliquod coloratum, ſint confecta.

3. Menſtrua hæc non ſaltem eſſe aquas diſſolventes, ſed inſimul gradatorias quia ex rebus tingentibus præparata.

4. Menſtrua hæc eſſe rerum tingentium Eſſentias, vel magiſteria acido diſſoluta, adeoque medicamina.

5. Menſtrua hæc confici etiam poſſe ex oleoſis crudis, modo quis ſciat modum præparandi ſpiritum vini phil.

6. Eadem duo ſulphuris olea (quorum ru-

brum Eſſentia eſt per modum Paracelſicum, id eſt, optimum) quæ Paracelſus aquâ forti fortiſſimâ ſuperiùs ſub No. 91. deſcripta alibi præparat; hic ab eodem authore confici, oleoſo quodam crudo.

7. *Vegetabilia & animalia quatenùs talia & cruda, non ingredi opera philoſophica; ſed quatenùs incombuſtibilia reddita & in naturam metallicam redacta.* Dictam ſeparationem, *inquit Author viæ veritatis pag.* 253. probè te obſervare oportet, ex illa ſiquidem veteres ſapientes anſam & occaſionem ſumpſerunt, ut tres naturas (*tria regna*) utpotè vegetabiles, animales, & minerales inquiſiverint, & tantùm ex ea didicerint quòd naturarum ſeparatio nihil aliud ſit quàm coctionis in natura defectus. Illas deinde aliquantè altiùs perpenderunt, quomodò videlicèt iſtis Eſſentijs, quæ per naturam infirmiſſimè coctæ, per vulgarem ignem, modo naturali ſubveniri poſſit, ut Eſſentiæ quæ jam ſunt comburibiles, per liquores ſuos, (quos veteres ex invidia mercurium nominarunt) qui nigri ab Eſſentia ſeparantur, arte perfectæ reddi poſſint, adeò ut Eſſentiæ per liquorem à combuſtione tutæ, cuſtoditæq; maneant, & liquor ſeſe ab Eſſentia non ſeparari queat. Illud veteres

ſul-

ſulphur noſtrum appellarunt, juxtà hancce namque præparationem Eſſentia non ampliùs vegetabilis neque animalis, ſed nunc coctione mineralis aliqua Eſſentia facta eſt, & ideò ſulphur dicitur. *Et poſteà pag. 264. ita pergit:* Una natura magis cum elementari ſuo igne per humiditatem ſuam cocta eſt quam altera, ex quibus natura vegetabilis in coctione eſt minima, eò quòd illius Eſſentia facilè comburatur, & liquor etiam facillimè, vulgaris ignis beneficio, ab elementari igne ſeparetur. Natura animalis in coctione priori (*naturæ vegetabili*) non longè eſt diſſimilis, cum ejusdem Eſſentia itidem facilè comburatur,ideòque natura mineralis in coctione ſuprema eſt, quod liquor metallicus magis meliusque per coctionem cum elementari unitus fiet, quàm duæ ceteræ iſtæ anteà dictæ naturæ; quamobrem etiam metalla vulgari igni melius reſiſtunt, qvam res cæteræ quæ ſub vegetabili & animali natura comprehenſæ ſunt, quemadmodum videre eſt, quòd in ignem poſita metalla, non iſtiusmodi flammam quam ligna,edant, ejus enim Eſſentia non ita cum liquore, quemadmodum metallica humiditas cum ſua Eſſentia, cocta eſt, &

conjunctio liquoris cum Eſſentia non meta-
lica eſt ſed ſimpliciter vegetabilis,quæ in fum
nigro conſumitur,exiſtit.

Poſtqvam verò Eſſentia per naturam
coctionem pervenerit, tunc non vegetab
permanſit,ſed nunc metallica facta eſt,&nu
à vulgari igne in albo fumo conſumitur, no
ſecus ac, uti vides,imperfecta metalla, qva
do in igne liqvefaciuntur,fumum de ſe albu
ſpargunt. Jam mentis aures arrige,*admon*
Chortalaſſeus ſive Author arcæ arcani art
cioſiſſimi in cabala ſua Chymica pag.369. V
lum.6.Th. Chym. Quomodo ſermones pr
dicti de vegetabilibus & animalibus accipie
di ſint,neque hæc,neque illa rejicienda eru
non enim aliter inter ſe differunt , qua
quod in his vel in illis vapor iſte purior eſt ,
majori quantitati ineſt, impuriorem verò p
ro vapori ſimilem facere potes. Nam p
ſubtilem cheiragogiam eo redigendi ſunt
in aquoſo corpore iſti duo, animalis & veg
tabilis ſcilicet, unà cum minerali ſpiritu
vapore capiantur,& poſtmodum ſpiritus m
neralis cum magna diſcretione à reliquis
paretur. Qui licèt in parva quantitate ſe e
hibeat, ſummæ tamen eſt virtutis & luce m
ridia

ridiana clarior. In hoc ſtatu ſpiritus iſte animalem & vegetabilem ſpiritum ſi volueris, eo adducet ut ſibi ſimilis ſit futurus. Hoc ſcilicet totius artis fundamentum eſt ut ſpiritus vegetabilis vel animalis combuſtibilitatem ſuam derelinquat, & incorruptibilis atque immortalis fiat. Hæc clavis eſt ad reſerandum omnes portas, hîc habes veram primam materiam gemmarum & metallorum. Hanc tamen rem, ſi recta via reputo, hæc non eſt materia prima, ſed triplex extractio ex materiâ primâ Gemmarum, ideòque Deum in æternum laudare, eique gratias agere debes quod te hac re dignum fecerit, & tantùm intellectum tribuerit ut id quod eſt in terra profundiſſimum, in tuum uſum adipiſci poſſis. Ulteriùs pergo in hac materiâ primâ. Hanc ſi liquidam feceris & per incombuſtibilem ſpiritum vegetabilem *(non vulgarem)* recluſeris, aurum, argentum, omnia mineralia, & gemmas in illa ſolvere, & inſtar glaciei in aquâ calidâ liquefacere, deſtruere, mortificare & iterum renovare poteris. Hâc ratione, inquam, aſtralem ſpiritum (quaſi lucernam, in qua ignis æternus & virtus altiſſimæ ſtellæ æternæ ſapientiæ habitat) viſibilitèr nanciſci, videre,

tangere,& ſentire; ignem dico inconſum
bilem,noctesque diesque lucentem,ſolem
nam, ſtellas, carbunculos & omnis ger
ignis ſplendorem ſuperantem,oculis tuis c
ſpicies, & totius firmamenti perfectioner
ipſo obſervabis. O homo,mi creatura,qu
tùm donum divinum, qvod id, quod ſu
omnes cœlos eſt, ſumme clarum, & in t
profundiſſimè exiſtit, brevi horarum ſp
adipiſci potes, cum tamen longiſſimo tem
re in eo ſit occupata, & te propter ſubtil
tem longè eſt inferior,&c.

Idem Author de hâc primâ materiâ in
ſtico ſuo pag.308. dicti Voluminis. Ita: I
doctrina notatu certè digniſſima eſt: M
enim inſignes viri in hac re errant, putant
materiam primam habere, cum mercuri
philoſophorum aut ſal metallorum n
ſunt. Nam tùm demùm fit materia pr
cum conjunctio viri & mulieris eſt facta, t
comite Bernhardo ubi dicit: Tum dem
iſta conjunctio dicitur materia prima & n
priùs, lapidis videlicet & omnium metal
rum, de quo vide Turbam. Nam priusqu
hoc fiat, ex naturæ fundamento & bonis
tionibus, animalia & vegetabilia tanquam
ext

extraneas,& operi noſtro contrarias & inutiles meritò rejicimus, & lapidem noſtrum rectè inter mineralia ponimus.

8. Spiritus ambos eſſe cautè confundendos ob nimiæ efferveſcentiæ periculum.

9. Menſtrua hæc digerendo fieri dulcia, & dici ſpiritus Vitrioli dulcis, Butyrum antimonii dulce, &c.

10. Aliquandò in menſtruorum receptis non exprimi ſpiritum vini phil. hanc tamen ſubintelligi debere ex locis collateralibus patet, & neceſſitas poſtulat.

XX. Genus.

Menſtrua mineralia compoſita ex ſpiritu vini philoſ. & ſalibus aliisq; rebus tingentibus, Vitriolo, Cinabari Antimonio, Lapide hæmatitide, &c.

98. Oleum Vitrioli Baſilii,

Cap. 6. Sect. 2. libri de concluſionibus.

℞. Vitriolum ungaricum; aquâ deſtillatâ ſolvitur, coagulatur, criſtalliſatur, repetitur quinquies & ſic purgatur à ſalibus alumine & nitro; hoc vitriolum ſic purgatum deſtilla cum ſpiritu vini *(philoſ.)* ad oleum rubrum, quod fermenta cum auro ſpirituali, adde illi partem ſuam

mercurii vivi ſtibii & habes Tincturam pro homine, & reducentem lunam in ſolem. Viſitando Inferiora Terræ, Rectificandoque, Invenies Occultum Lapidem, Veram Medicinam.

Annotationes.

GEnus antecedens continebat menſtrua mineralia compoſita ex acidis ſpiritibus tincturam metallicam in ſe continentibus; in hoc præſenti horum ſpirituum utimur corporibus, ut gradu melius conficiamus menſtrua. Tinctura enim exempli gratia ex Vitrioli arido vel corpore per vini phil. ſpiritum deſtillando extracta Eſſentia eſt, quæ in eadem deſtillatione proprio acido diſſoluta menſtruum producit hujus generis; cum in præcedenti tantillum iſtud cupri, in Vitrioli ſpiritu communi, diſſoluti vel contenti, ignisq; violentiâ evecti, à vini phil. ſpiritu redigitur non in Eſſentiam ſed magiſterium, tam molis ſuæ quàm Tincturæ paucitate minùs præſtans. Præſens Vitrioli oleum inter Arcana Baſilii non infimum tenet locum, quare ejus clariſſimam deſcriptionem paulò exactius perpendemus, ut luce ejus uberiori loca obſcuriora illuſtremus. Imprimis Baſilius

Vitrio-

Vitriolum Romanum variis ſolutionibus & coagulationibus purificare jubet; quæ purificatio neceſſaria eſt, ut Vitriolum à pulvere alieno, paleis, aliisq; quisquiliis peregrinis ſeparetur, attamen hanc ſuperfluam eſſe æſtimamus, quandò Vitriolum ſit purè criſtalliſatum, terreſtreitas enim ſubſidens in Vitrioli diſſolutione non fæces ſunt, ſed cuprum reliquo minùs diſſolutum, & ab acido aqua comm. nimiùm diluto derelictum. Vitriolum purificatum cum vini ſpiritu in oleum rubrum deſtillare mandat.

Non Vitriolum naturale tantùm ſed artificialia etiam ex metallis confecta in hujuſcemodi redegit olea. Saccharum vel Vitriolum ſaturni unà cum ſpiritu vini deſtillat in oleum rubrum ſanans melancholiam, morbum Gallicum, &c. coagulans & figens mercurium, at cum mercurio martis fixatum tingens triginta partes mercurii in aurum. *Libro de Concluſion. Tract. 2. Sect. 1. Cap. 1. de ſulphure ſaturni. Eodem modo* ex Saccharo vel Vitriolo Jovis deſtillandum eſſe ait oleum rubrum dulce tingens ſaturnum in aurum. *Cap. ſequent. quod repetit Sect. 2. Cap. 2. de vitriolis Saturni & Jovis.* Argentum vivum

autem aqua forti ſolvit, & in criſtallos vel vitriolum redactum cum ſpiritu vini priùs rectificato cum ſale Tartari (*menſtruo ſub* No. 18. *deſcripto*) deſtillat in oleum dulce ſanans luem Gallicam, vetera ulcera, paralyſin, &c. adjungendum Tincturis martialibus in metallorum transmutationibus. *Sect. 2. Cap. 5. de vitriolo mercurii.* *Metalla fixiora* Aurum & Argentum Balneo Regis (ſub No. 89.) deſtillat per alembicum, quæ menſtruo abſtracto redigit in vitriola volatilia, cum vini ſpiritu deſtillanda in olea. *Sect. 2. Cap. 1. de vitriolo ſolis & lunæ.* Metalla aridiora ferrum & cuprum in eadem olea deſtillare jubet, ſed deſtillandi medium omittit *Sect. 1. Cap. 3. de ſulphuribus martis & veneris, Sect. 2. Cap. 3. de vitriolo martis. Cap. 4. de vitriolo veneris; verum-enim-verò eà deſtillanda eſſe cum Aceto phil. ſequens probabit menſtrui* Genus. *Ex locis hiſce invicem collatis de variis rebus certiores reddimur: Imprimis Vitrioli oleum non commune aliquod eſſe vitrioli acidum ex vitriolo etiamſi exquiſitiſſimè purificato prolectum, ſiquidem ex omnium metallorum vitriolis eodem vini ſpiritu eadem conficiantur olea. Deinde ſpiritum vini com. huic operi*

eſſe

eſſe penitùs inutilem, ſed per vini ſpiritum à Baſilio intelligi philoſophicum vel menſtruum potiùs ſub No. 18. deſcriptum. Porrò Saturni & Jovis vitriola reddere olea dulcia, quoniam debili quodam acido utpote aceto com. confecta, quod facilè alteratur vel transmutatur à menſtruo hoc philoſophico. Olea autem metallorum reliquorum acidis fortioribus ſeu aceto phil. ſeu menſtruis mineralibus confecta remanere acida, præcipuè præſens vitrioli oleum, in cujus deſtillatione, vini phil. ſpiritus vel menſtruum vegetabile ab acido naturali, vel communi oleo vitrioli diſſolvitur, & in prævalenti aciditate aſcendit in forma olei rubri. Tandem iſtud vitrioli oleum à Baſilio nobis commendari ut menſtruum quod fermentandum ſit cum auro; quod præ cæteris obſervatum volumus: Multa enim egregia Baſilius paſſim protulit in ſuis libris de vitrioli menſtruo; rariſſimè autem iſtud cum vini phil. ſpiritu deſtillandum eſſe monuit, abſq; quo tamen omnes proceſſus & labores, omnia tentamina & experimenta in vitriolo vana ſunt & nullius momenti in ſecretiori Chymia.

Aliquando Adepti pro confectione hujus olei vitrioli iſtud ſolverunt in vini philoſ. ſpi-

ritu,quod poſtmodum criſtalliſatum dixêre vitriolum correctum vel graduatum. De hac vitrioli correctione vel gradatione Paracelſus ita: Deſcriptio Vitrioli, *inquit*, dirigenda eſt ad medicinam & Alchymiam. In medicina eſt remedium præſtans. In Alchymia ad multa alia prodeſt. Ars autem medicinæ & Alchymiæ in præparatione conſiſtit vitrioli. Crudum enim tale non eſt, id ſimile eſt ligno ex quo omnia ſculpi poſſunt. *Libr. de vitriolo. pag. 200.* In initio, *pergit*, Vitrioli ſpiritus exceptus ad ſummum gradari ſolitus eſt, hoc exaltato caducum perſanarunt, ſive is recens ſive antiquus eſſet, in viris & fœminis, cujuscunq; conditionis eſſent, &c. ſed recurramus ad principium quomodo ſpiritus vitrioli inventus fuerit. Spiritum vitrioli humidum initio per ſe à colcothare deſtillarunt, deinde gradum ejus intenderant per ſe deſtillando & circulando ad ſummum, ſicut proceſſus docet. Hoc modo cœpit aqua uſurpari ad varios morbos tam internos quàm externos, velut etiam ad caducum, ita ſanatio miraculoſa præſtita eſt. Sed in extractione multò diligentiores fuerunt poſteri, ſumpſerunt enim ſpiritum vitrioli ut ſuprà correctum & illum

de

de colcothare deſtillarunt octies vel decies igne fortiſſimo. Itâ ſpiritus ſicci humidis permiſcebantur. Opus urſerunt tamdiù, donec ſpiritus ſicci exirent continenter & jugiter extrahendo. Poſteà utrumque ſpiritum tam humidum quam ſiccum in phialam conceptum unà ad ſuum terminum gradarunt. Hanc medicinam adverſus morbos multò majoris operationis eſſe deprehenderunt, ut humor iſtas in univerſum omnes confunderent. Addita tamen eſt nonulla correctio ab Artiſtis per vinum ſublimatum melioris penetrationis ergô, ſed eà majoris gradus reddita non eſt. Sed communicabo vobis proceſſum meum quem univerſis medicis commendo, cum primis ob cadacum, quæ ſolam in vitriolo curam habet. Qua cauſa & nos eò diligentiorem in morbo curam inſtituere charitas proximi requirit. Proceſſus autem meus eſt ut ſpiritus vini *(phil.)* à vitriolo imbibatur & poſteà deſtilletur ut dixi à ſiccis & humidis ſpiritibus, &c.

Porrò autem ſciendum eſt, recepta prædicta de ſpiritu vitrioli humido faciendo clarius deſcribi non poſſe. Requiritur enim ad intelligendum eum Artiſta. Sordidi illi co-

ctores

ctores rem tanti momenti minimè intelli
gunt. Ab Artiſtis (*ſecretioris Chymiæ*) Al
chymiſtiſque laboratoribus ſufficientem o
mnium informationem expectabitis,ſic etiam
de correctione ſpiritus vini ab iisdem pleniùs
inſtruemini.

De tali graduato non communi Vitriolo loquutus fuit Baſilius in ſua Elucidat. 12 Clavium. Ubi ſequens confecit menſtruum.

99. Menſtruum ex Vitriolo ungarica Baſilii
In Elucid. 12.Clavium.

SI tale altè graduatum & bene præparatum minerale obtinueris, Vitriolum appellatum, tum Deum de intelligentia & ſapientia pro intentionis tuæ ſucceſſu humillimè ſollicita,& cùm illud calcinaveris, immitte illud in retortam bene lutatam, deſtilla illud ab initio lento gradu, deinde ignem auge,& veniet ſpiritus albus Vitrioli in forma horridi ſumi,vel venti, & intrat receptorium quamdiu aliquid ejuſdem materia eidem ineſt. Et nota quod in hoc vento abſcondita ſint omnia tria principia,& conveniant ex iſta habitatione; idcircò neceſſe eſt non ſemper in pretioſis rebus ſcrutari, quia hoc medio proprior via ad naturæ myſteria patet, & ob

vi

via exiſtit omnibus ad percipiendam artem & ſapientiam aptis. Jam ſi ſpiritum hunc expulſum bene ac purè ſepares ac liberes per modum deſtillationis à terrena humiditate ſua, tunc in fundo vitri reperies theſaurum, & fundamenta omnium Philoſophorum paucis hactenus nota, quod eſt oleum rubrum tam ponderoſum ac plumbum vel aurum, quodcunque eſſe poterit, tam ſpiſſum ac ſanguis, ardentis ac igneæ qualitatis, quod eſt verum fluidum aurum Philoſophorum quod natura congeſſit à tribus principiis, in quo inveniuntur ſpiritus, anima & corpus, & iſtud eſt aurum philoſophicum excepto eo *(vini phil. ſpiritu)* quo ejus peragitur diſſolutio, &c.

Vitriolo aliquando addidere Adepti cinabrium. Ità fit,

100. Menſtruum minerale Iſaaci,
Pag. 59. minus philoſ.

℞. VITRIOLI Romani calcinati ad rubedinem & Cinabrii ana; miſce, his pulveriſatis affunde Aquam vitæ; deſtilla & cohoba ſuper caput mortuum ter vel quater.

Idem menſtruum habet Lullius in magia natu-

naturali, ſed loco capitis mortui in qualib *rectificatione recentes recipit ſpecies.*

101. Menſtruum fætens ex vitriolo & cinabrio Lullii,

Pag 371. Magiæ Naturalis.

POſt qvartam deſtillationem aquæ ſu pradictæ (*Aquæ vitæ ſive ardentis e vinophiloſophico*) ſepties deſtilla cu bono cinabrio &,vitriolo in æquali ponder ſemper in qualibet vice novas res imponen do,& in qualibet deſtillatione materiam lap dis (*Vitriolum & Cinabrium*) bene ſiccando antequam Aquam (*vitæ*) infundas,&c.

102. Idem Menſtruum fætens Lullii,

Epiſt. accurtatoria, pag. 327.

DEſtillato lapide vegetabili (*menſtru vegetabili ſive potius aqua ardent vel ſpiritu vini philoſophici*) usque i in eam deſtillationem quod tota aqua ſine phlegmate ſit,& hoc in quinta vice contin gere ſolet. Tunc habeas vitrioli bene lucid & optimi cinabrii in æquali pondere, & inſi mul miſcendo optimè tere, & in ſole deſicca donec tota aquoſitas exiverit. Tunc proji ce intus Aquam tuam,& deſtilla lento igne i principio,& in fine forti, ut moris eſt in aqu philoſo

philoſophorum acuta,& tunc ſpiritus quintæ Eſſentiæ vitrioli & cinabrii, quæ principaliter conſtituunt lapidem mineralem) *menſtruum minerale*) miſceantur & conjungantur cum ſpiritu quintæ Eſſentiæ aquæ ardentis, qui ſpiritus eſt lapidis vegetabilis. Et hoc continua uſque ad decem vices, puta à quinta incipiendo (*quinquies poſt ſpiritûs vini phil. quintam rectificationem*) & ſic cum iſtis corporibus (*vitriolo & cinabrio*) continua deſtillationes quinquies. Et habeas in mente, quod res ſint optimè deſiccatæ & aridæ, antequàm in aquam projicias, ſic ut tota aqua (*totum phlegma*) ſit exſiccata (*evaporata*) & ſpiritus remaneant,qui propter fortitudinem aquæ ardentis conjungantur; & in qualibet deſtillatione novas res imponere debes.

Vitriolo & Cinabari aliquando addidit Nitrum;ita confecit quod dicitur.

103. Menſtruum fætens ex Vitriolo com. Cinabrio & Nitro Lullii,

In Clavicula, pag. 299. Vol. 3. Th. Chym.

℞. Vitrioli Romani ad rubedinem calcinati libras tres, ſalis petræ libram unam, cinabrii uncias tres. Omnia ſimul terantur ſuper marmor,deinde impo-

imponantur in groſſo & forti metreto (*cucurbita*) & ponatur deſuper aqua vitæ rectificata ſepties,& ponatur in fimo equino per dies 15, vaſe bene ſigillato. Deinde ponatur ad deſtillandum igne lento usque habeas totam aquam in receptorio, poſteà augeatur ignis usque ad rubedinem cappæ (*alembici*) deinde fortificetur ignis uſque ad albedinem cappæ (*alembici*) poſteà refrigeſcat vas & auferatur receptorium & optimè ſigilletur cum cera,& ſervetur ad neceſſitatem. Nota quod menſtruum debet ſepties rectificari per deſtillationem, fæces ſemper abjiciendo antequam ponatur in opere.

Aliquando præter ingredientia aquæ fortis & cinabrium addidit etiam tartarum calcinatum. Ita,

104. Menſtruum fætens ex Vitriolo, Nitro, Alumine Tartaro & Cinabari Lullii,

In Experimento XXVI.

℞. AQuam vitæ ardentem ita ut comburat lineum pannum, poſteà accipe Vitriolum remotum ab omni phlegmate, ita ut ſuper ignem bulliat ſine liquefactione (*vitriolum communi more calcinatum*) ſalem nitri optimum, alumen rochæ

rochæ dephlegmatum & deſiccatum, omnium prædictorum libram unam, tartari albi calcinati, cinabrii, ana mediam libram; ſingula quæque conteras & tranſmitte per cribrum: Poſteà commiſce & pone in retortam & ſuperinfunde Aquam vitæ prædictam, annecte receptaculum juncturis optimè clauſis, luto priùs optimè deſiccato. Receptorium debet eſſe magnum, ita ut ſunt ea, quibus communiter deſtillantur aquæ fortes, luto autem deſiccato ſubminiſtrabis ignem in principio levem, donec retorta calefiat, proſequere poſteà deſtillationem hac menſura, ut inter ſtillantis aquæ guttam uſque ad alteram quæ ſequitur, interponantur decem prolationes nominum ſive decem puncta. Cùm autem tali gradu ignis non deſtillaverit amplius, augebis ignem, ita ut revertatur iterum deſtillatio ad eoſdem, decem uti ab initio. Atque hunc gradum continuabis, quouſque iterum creſcet deſtillatio, ac ultimo de lignis augebis ignem, cooperiens undique retortam lateribus ſuperiùs, ut reverberationis ignem habeat. Illud autem attende, quod ipſa retorta priùs debet undique forti luto communiri à principio, antequam hæc deſtillatio inchoetur,

tur, & cum ſit deſtillatio, debet intra furnellum collo aperto coaptari. Cæterum illud eſſet optimum & utiliſſimum in hoc opere, ſi receptaculum hujus aquæ deſtillantis appararetur intra concham plenam aquâ frigidâ. Quod ſi fieri commodum non eſſet, ſaltem ſuper recipentem iterum atque iterum panni linei aquâ madefacti ſæpiùs ponantur, ut ipſum receptaculum violentiâ ſpirituum non frangatur, quæ omnia diligenter attende. Peracta deſtillatione frigeſcant vaſa, & receptaculum cum aqua ſervabis firmiter occluſum. Poſteà habeas eadem mineralia deſiccata, & præparata ut ſuprà eodem ordine & menſura, quæ contrita pone in retorta ut priùs, ac illi ſuperfunde aquam paulò antè deſtillatam & protinus annecte receptaculum juncturis quam optimè clauſis ut ſuprà, & luto prius deſiccato ſubminiſtrabis ignem, completâ deſtillatione iterum accipe eodem pondere nova materialia, ac iterum cum ſua aqua intra retortam collocabis & deſtillabis ut ſuprà iiſdem gradibus ignis. Quibus peractis frigefacto vaſe amove recipientem, ac cum ſuâ aquâ deſtillatâ firmiter clauſum diligentiſſimè ſervabis. Habebis enim aquam mineralem

neralem phyſicam, ſive menſtruum fætens cum ſua forma. Hæc aqua poteſtatem habet calcinandi, ac eodem tempore ſolvendi omnia metalla cum conſervatione formæ vegetativæ. Hac nos plura experimenta vidimus & fecimus.

Iſaacus Hollandus ut augmentaret horum menſtruorum vires, vitriolo addere maluit mineralia quædam tingentia quàm acidum Nitri & Aluminis. Ita præparavit menſtruum à nobis dictum.

105. Aqua ſolvens ad rubeum primæ deſcriptionis Iſaaci,

Cap. X. 3. oper. min.

℞. Vitrioli Romani partes ſex, Lapidis hæmatitidis, Croci martis, Cinabaris, Æris uſti, Antimonii mineralis ana partem unam; ſiccata bene miſce, & ſuperpoſitis in retorta affunde libras quatuor aquæ vitæ rectificatæ; deſtilla, & deſuper caput mortuum pulveriſatum cohoba ter.

Menſtruum hoc eſſe ſangvinei coloris, ſequens huic ſimile menſtruum probat.

106. Aqua ſolvens ad rubeum ſecundæ deſcriptionis Iſaaci,

Cap.

Cap. XLV. 3. Oper. miner.

℞. ANtimonii mineralis, Æris uſti, Croci martis, Cinabaris, ana partes duas, Vitrioli ad pondus omnium, omnibus bene exſiccatis & permixtis affunde aquæ vitæ optime rectificatæ ad eminentiam duarum palmarum, vaſe optimè clauſo digere in balneo per 10. dies, quotidiè movendo materiā ter vel quater, ut materia aquæ vitæ eò melius incorporetur, finitis his 10. diebus, & appoſito alembico deſtilla leni igne, ſed tandem per 12. horas igne fortiſſimo, ut omnes ſpiritus tincti cum aqua vitæ aſcendere poſſint. Hunc laborem toties repete ſemper deſtillando Aquam cum recentibus materiis donec ſangvinis inſtar rubefacta fuerit.

His duobus addemus etiam tertium hujus ſpeciei menſtruum.

107. Aqua ſolvens ad rubeum tertiæ deſcriptionis Iſaaci,

Cap. LXI. 3. Oper min.

℞. VItrioli Romani, Cinabaris, ana partem unam, Croci martis, Lapidis hæmatitidis, Æris uſti, Viridis Æris ana partem mediam, Vitriolum prius calcina. Si velis extrahe cum aceto (*philoſophico)*

phico) tincturam ex Antimonio minerali, quam ab aceto ſeparatam ſpeciebus ſuperiobus adde, ut & aquæ vitæ duodecies rectificatæ quantum ſufficit; vaſe optimè clauſo in balneo digere per ſeptem vel octo dies, tum apposito alembico, & juncturis bene lutatis deſtilla leni igne per duos dies, deinde fortiori per duos alios, tum ut vitrum candeat per tres dies, frigefactis vitris exime caput mortuum, quod bene pulveriſatum digere cum aqua deſtillata per octiduum, tum deſtilla primo die leniter, ſecundo fortiùs, tertio fortiſſimè ut candeat per viginti quatuor horas; tunc ſine ut frigeſcat, Aquam deſtillatam cum novis materiis digere & deſtilla ut ſuprà, idque ter repetendum.

Et uti hæc menſtrua fuêre pro tincturis rubris, ita etiam quædam compoſuit pro tincturis albis. Sic

108. Aqua ſolvens ad album Iſaaci.
Cap. LXXVI. 3. Oper. min.

℞. A Luminis rochæ, Lapidis calaminaris, Calcis Ovorum, ana; affunde aquæ vitæ ab omni phlegmate rectificatæ quantum ſufficit, & deſtilla, uti aqua ſolvens ad rubeum.

109. Alia

109. Alia aqua ſolvens ad album Iſaaci; *Cap. XLVIII. 3. Oper. min.*

℞. ALuminis rochæ, Lapidis calam. Calcis ovorum, Arſenici communis, ana, omnia pulveriſata miſce, & pulveri affunde aquæ vitæ bene rectificatæ ut trium palmarum ſpatio ſuperemineat materiæ, deſtilla lento igne, deinde fortiore, tandem ut candeat per viginti quatuor horas, deſtillatum cohoba adhuc quater ſuper caput mortuum pulveriſatum.

Varia ejuscemodi menſtrua nobis paſſim occurrunt apud Iſaacum in quorum deſcriptionibus etiamſi non ſemper exprimatur additio aquæ vitæ ſive ſpiritus vini philoſophici, hæc tamen in omnibus hiſce ſubintelligenda eſſe ex ſuperioribus Aquarum ſolventium patet receptis. Exempla ſunto menſtrua ſequentia, imprimis quod dicitur.

110. Aqua rubra interdiu ac noctu lucens primæ deſcriptionis Iſaaci, *Cap. CLIII. Lib. 2. Oper. min. Pag. 528. Vol. 3. Th. Chym.*

℞. CRocum martis, Antimonium ut ex mineris eruitur Arſenicum rubrum, ſingulorum libram unam, Auripigment.

gmenti libram unam, Vitrioli Romani libras tres, ſalis nitri quantum eſt pondus reliquorum omnium. Contunde omnia ſimul in pulverem impalpabilem. His libram unam ſalis armoniaci immiſce cumque probè permiſtum fuerit, inde vaſi terreo, quod ignem facilè ferre poſſit, nec intùs vitrificatum, ſit. Ei alembicum ſuperimpone ac firmiter luta, & receptaculo addito aquam fortem ut oportet deſtilla, primum igne puſillo, deinde augendo ipſum per gradus, & aqua alba deſtillabit, quæ ubi deſtillarit, alembicus rubere incipiet aut croceus fieri. Tum receptaculum citò aufer, ac aliud adde, ac ſolidè luto operi, & ignem tuum auge donec ſpiritus albus tranſeat; is eſt ſal armoniacum quod ultimum omnium tranſit, ac tamdiu ignem ſtrue donec alembicus omnino lucidus fiat. Cum jam ruber ſpiritus tranſit, nihil (*ſalis armoniaci*) cum eo tranſit, ac ſimulatque tranſierit (*aqua alba*) ſpiritus atque aqua (*ſicca ſive ſal armoniacum*) ſimul tranſeunt, tum alembicus intus albus fit, quaſi nive plenus eſſet, & tum ignem ſtrue tamdiù donec ſpiritus & aqua exexhalatione per roſtrum educta ſunt, quemadmodum homo vi halitum exhalat; ita ſpi-

ritus & aqua ſicca per fiſtulam expirant alembici in receptaculum ac ignem augent. Cumq; ſpiritus & aqua ſicca tranſiêre, alembicus fit mundus, clarus & albus, ac pellucidus. Tum ſinas frigeſieri & remove ab igne atque aquam vitro inde, ac arctè obtura. Sume caput mortuum & tenuiſſimè in pulverem contunde, & in aqua munda clara pone ad horas duas; ſine ſubſidere, ac clarum ſupernè diffunde, & denuò aquam mundam claram ſuperfunde ut priùs, & ſine etiamnum per horam bulliat, ut priùs. Tum ſine denuò ſubſidere; & rurſum priori adde, tum fæces abjice, atque id quod effudiſti (*ſolutum*) evapora, & pulvis croceus tibi remanebit; eum pondera, & tum tantumdem ſalnitri adde & inter ſe miſce, ollæ vitreæ inde, atque aquam tuam deſtillatam (*ſive menſtruum*) ſuperfunde & alembicum ſuperimpone, & ſolidè luto operi, & receptaculo addito per tres dies ſuper fornacem relinquito (*ad digerendum*) antequam ignem ſubjicias, tum ignem tuum accende, ac primum igni puſillo deſtilla, & poſt interdum auctiore, donec ſpiritus albus tranſierit; tum deſine, atque Aquam rubram habes interdiu
ac

ac noctu lucentem, quæ lunam fixam ſolvit, ſicut luna ſolvi ſolet, & tincturam aſſumet perindè ac ſol mundiſſimus, qui unquam viſus ſit, imò omnia metalla alba colore ſolis tingit.

111. Aqua rubra noctu lumen emittens ſecundæ deſcriptionis Iſaaci,

Cap. XLIV. Oper. min. Pag. 458. Vol. 3. Th. Chym.

℞. Vitrioli Romani libras tres, Cinnabaris, viridis æris, Ceruſſæ, ana libram ſemis, croci ferri, lapidis hæmatidis uncias quatuor, ſal nitri tantum, quantus eſt cumulus totus (*libras quinq;*) pulveriſa & probè inter ſe permiſce, divide cumulum in tres partes, atque ex una parte fac aquam fortem, quam ſuper pulverem alterius partis fundes, deſtilla iterùm aquam fortem, eam ſuper tertium pulverem funde, & Aquam illam fortem ſuperdeſtillato, quo facto omnia tria capita mortua pulveriſa.

℞. Aquam ſalis armoniaci, quam infrà te docebo conficere (*nos autem modò dedimus ſub* No. 81.) qua tam ſubtiliter prædictum pulverem contere, ut eò pictor pingere queat: Tum ſiccandum in tua ſtupha ſicca pone, ſic-

X 2 ceſcere

coſcere ſine in patinis vitreis, ſiccatum contere ſiccè ſuper lapide,& ollæ vitreæ indito, atque Aquam fortem (*ſuperiùs deſtillatam*) ſuperſundito,deſtilla primum igni lento 24. horas, tum auge adhuc (*ignem*) per 24. horas, tum etiamnum augeas donec candere incipiat, his elapſis in eodem candore etiamnum ad horas ſex, poſt ſinas refrigeſcere, ab igne removeas,receptaculum probè obturans. Tum caput mortuum pulveriſa, & contere ſuper lapide cum aceto deſtillato , & educito ſal aut elementum terræ ex fæcibus; ſal ollæ vitreæ indito, aquam tuam fortem ſuperfunde, alembico & receptaculo probè operto, vitrum in arena pone in cacabo cum aqua (*balneo*) deſtillato quicquid deſtillare vult, cum amplius non deſtillat, ſinas balneum bullire diem & noctem ſive ſtillet ſive non: Tum ſinas refrigeſcere, removeas ab igne, ponas in cineribus,adhibe primum ignem puſillum ad horas 12. tum ignem adhuc auge horas 12.poſt ſinas modicè candere, atque ità ad ſex horas ſinito; deinde refrigeſcat,remove ab igne, ac probè operi,& ſumptis fæcibus aut ſale, contere ea minutim cum aceto deſtillato , inde amphoræ lapideæ,& bona parte deſtillati ſuperfuſa,

perfuſa, pone in balneo, ita faciens ut ſuprà doctum eſt, vide an adhuc fæces habeat, & ſal clarum facito; ollæ vitreæ rurſum inde, iterum aquam ſuperfunde, facito modis omnibus ut ſuprà, ter quaterve, atque omnis materia tua aut terra cum aqua forti deſtillabit; tum ab igni remove, probè obtura, & benè ſerva, aquam enim pretioſam habes præ omnibus aquis de quibus unquam audivi. Ac mihi crede bona fide, de hac aqua mira vidi, atque etiam ipſe mira feci. Hanc Aquam ad rubrum lapidem criſtallinum reduxi, qui noctu lumen emitteret, ut frequentes convivæ convivium eo peragerent. Serva bene ad uſum, & pro ſecretiſſima aqua omnium quas habes, habeto.

Methodus conficiendi ejuſcemodi menſtrua lucentia magis concinnè perſpicitur ex ſequenti aqua.

112. Aqua fortis rubra & lucens tertiæ deſcriptionis Iſaaci,

Cap. LXII. 1. Oper min. Pag. 354. Vol. 3. Th. Chym.

℞. VItrioli clarificati, & à fæcibus purificati, ſal nitri, ana. Ex his Aquam fortem deſtilla ſecundum artem.

Tunc caput mortuum ex olla vitrea ſume, & tenuiter pulveriſa, tum contere ſuper lapide, tum in aqua communi deſtillata impone, atque omne ſal extrahi ſinito, tum per filtrum depròme,ut mundum à fæcibus habeas; congela denuò, cumque congelatum eſt, pulverem impalpabilem inde confice, eumque pulverem ollæ vitreæ immitte, atq; ibi aquam illam fortem denuò ſuper pulverem ſunde quam inde deſtillaſti, ac pone iterum deſtillandum, & deſtilla quicquid deſtillare vult. Tum caput mortuum iterum exime, atque in pulverem contunde,ut priùs, ac modis omnibus ut ſuprà facito. Hocque opus itera tamdiù, donec ſal omne cum aqua forti omninò deſtillaveris. Tum Aquam præſtantem habes rubram lucentem de nocte inſtar ignis lucidi. Tum Aquam illam ſumptam in balneo rectifica,identidem deſtillando ac denuò ſuperinfundendo,ita ut ad extremum omne deſtillatum ex balneo habeas. Tum aqua tua pretioſa præparata eſt in qua lapidem tuum *(philoſophorum)* multiplicabis & aperies.

Quoad ingredientia ut & præparandi methodum menſtrua hæc à ſuperioribus Iſaaci parum differunt imò ferè eadem ſunt, verum

ſpiritus

ſpiritus vini phil. quem in illis aquis ſolventibus addere juſſit Iſaacus, in his ſuis aquis fortibus ut addatur, de neceſſitate ſubintelligi debet. Nam absq; hoc ſpiritu hæ aquæ omnes communes eſſent nullius valoris & uſus.

Ex Receptis obſervamus.

1. Corpora tingentia qualiacunq; acido vel naturaliter vel artificialiter diſſoluta & in ſal ſive vitriolum redacta, mediante vini phil. ſpiritu præbere menſtrua præſentia, duplici hac methodo: Vel repetitâ cohobatione, vel ſimplici deſtillatione; verùm neceſſum eſt in hoc poſteriori modo, ut corporum dictorum ſalia vel vitriola graduentur priùs, id eſt, per varias diſſolutiones & coagulationes conjungantur ſpiritui vini philoſ. poſteaq; deſtillentur, ubi cavendum eſt, ne in hac vitrioli gradatione acidum, laboribus minùs neceſſariis, magis quàm convenit debilitetur, nam ita facilè loco hujus generis, menſtrua octavi generis inexpectatò præparabitis.

2. Menſtrua hæc differre ab octavi generis menſtruis in eo quod acida ſint, illa vero dulcia. Diſſolve menſtruum vegetabile compoſitum octavi generis in aceto deſtillato, ſpiritu ſulphuris, aqua forti com. &c. & ex

tempore habebitis menſtruum hujus generis, vice verſa, debilitate horum menſtruorum aciditatem, & transmutabuntur in menſtru octavi generis.

3. Menſtrua hæc rerum tingentium eſſe Eſſentias acido diſſolutas.

4. Vitriolum ungaricum (cuprum acido naturaliter diſſolutum) utut artificialiter purgatum à peregrinis ſalibus & fæcibus, egere nihilominùs, reliquorum tingentium inſtar, vini phil. ſpiritu, ut reducatur in oleum adeò excellens tam in rebus medicis quàm alchymicis.

6. Perinde eſſe quocunq; etiam acido redigatur cuprum vel aliud corpus tingens in vitriolum, modò poſteà graduetur, id eſt, vini philoſ. ſpiritui commiſceatur. Hinc ſemel pro ſemper admonendi eſtis, ut non ſolummodo in Baſilii, Paracelſi, ſed aliorum adeptorum etiam ſcriptis, uti in Via veritatis, &c. in quibus paſſim vobis occurrent hæ phraſiologiæ, Res graduatæ, correctæ, exaltatæ, &c. *intelligatis non communia, ſed vini phil. ſpiritu præparata & pro operibus ſecretioris chymiæ idonea reddita.*

6. Vitriolum Romanum non ſpiritu vini com-

com. ſed philoſophici redigi in oleum tam nobile.

7. *Menſtrua hæc continuatis cohobationibus fieri rubicundiſſima, noctu lucentia adeò ut cœnantes non indigeant aliquo alio lumine, permanentia, & lapidem philoſophorum multiplicantia, ſed de his, ſuis locis, videlicet, tertio & quarto libris.*

XXI. Genus.

Menſtrua mineralia compoſita ex Menſtruis mineralibus ſimplicibus & Mercurio, reliquis metallis, aliisq; rebus tingentibus.

113. Spiritus Veneris ſive ſpiritus ex viridi Æris Baſilii,

Libr. Partic. de Particul. Veneris.

℞. CUpri quantumvis, ex quo fac vitriolum more ſolito, ſive ejus loco ſume viride Æris commune in Officinis proſtans quod idem præſtabit. Cui pulveriſato affunde acetum deſtillatum *(commune)* pone in calore, acetum tranſparens & viride decanta, reſiduo affunde novum acetum, reiteraque opus usque quo tingatur acetum, & materia in vaſis fundo remaneat nigra. Acetum tinctum & collectum abſtrahe vel ad

ſiccitatem, vel ad cuticulam ut criſtalliſetur Vitriolum, & habebis viride æris purificatum (*communi more*) cui pulveriſato affunde ſuccum uvarum immaturarum (*Acetum philoſophicum ſub* No. 74.) pone in calore leni, & digerendo tranſparentem habebis tincturam ſmaragdinam ex qua extrahitur tinctura rubra Veneris, pigmentum excellens pro pictoribus. Tincturâ hâc extractâ, omnes extractiones commiſce, & abſtrahe leniter phlegma, ut in loco frigido criſtalliſetur Vitriolum valdè pulchrum (*graduatum*) cujus ſi habueris ſufficientem quantitatem, habes etiam ſatis materiæ pro lapidis philoſophici confectione; ſi dubitares forſitan tale myſterium perſicere ex quocunque vitriolo (*naturali.*) De hoc præparatione modò locutus fui parabolicè libro Clavium, capite de Weinessig/ ubi dixeram: Commune Azoth non eſſe lapidis noſtri materiam, ſed Azoth noſtrum ſeu materiam primam extractam per commune Azoth & Vinum, quæ ſunt ſuccus uvarum immaturarum expreſſus, quo Veneris corpus diſſolvendum & in Vitriolum reducendum eſt, hoc eſt, ut bene obſervetis, ita enim voſmet ipſos à multis difficultatibus
exime-

eximetis. Jam ex hoc Vitriolo ita præparato deſtilla ſpiritum & oleum rubrum, &c.

Annotationes.

IN genere octavo Mercurius vulgi & metalla vel per Vini phil. ſpiritum, vel per menſtruum aliquod vegetabile ſimplex, evecta fuere in menſtrua vegetabilia compoſita. In genere antecedente viceſimo, Arida tingentia Acidis diſſoluta faciliùs deſtillantur una cum vini phil. ſpiritu in menſtrua mineralia compoſita.

Præſens autem genus corpora dicta non vini phil. ſpiritu ſed menſtruis mineralibus, volatiliſat ut menſtrua inde fiant citiùs & leviori opera & altioris generis. In genere proximè antecedenti vitriolum naturale vini phil. ſpiritu maceratum, vel quod multò conducibilius eſt, eodem ſpiritu diſſolutum, & in vitriolum graduatum redactum, deſtillavimus in menſtruum minerale. Naturalis enim vitrioli romani aciditas ad cupri corroſionem in ſui compoſitione non ſolum potis, ſed ſatis fortis etiam fuit ad diſſolvendum vini phil. ſpiritum in dicti menſtrui confectione; hîc autem aliter ſe res habet in vitriolis artificialibus; arida enim metallorum corpora in ſuis diſſolutio-

nibus coagendo debilitant acidum, hinc vitriola debilitatam hanc continentia aciditatem, haud idonea ſunt tam pro vini phil. ſpiritûs diſſolutione, quàm menſtrui præſentis conſtitutione. Ideòq; Saturni & Jovis vitriola communi acido confecta, mediante vini phil. ſpiritu reddunt olea dulcia ſive menſtrua vegetabilia, minimè acida, ſive mineralia; debile enim iſtud acidum in vitriolificatione mollium horum metallorum ſuperſtes, tranſmutatur penitùs in vini phil. ſpiritûs diſſolutione, ut & in ipſa ſui ipſius deſtillatione, ideò Vitriolum ex cupro & chalybe acidis arte confectum, non vini phil. ſpiritu, ſed menſtruis mineralibus deſtillatur in menſtruum præſentis generis. Aurum autem & argentum non ſolummodò mineralibus ſive fortioribus hiſce indigent menſtruis, ſed ut eisdem volatiliſentur itidem & reducantur in Vitriola volatilia.

Ita Baſilius Aurum & Argentum redegit in vitriolum volatile in Concluſionibus ſuis Sect. 2. de vitriolis, Cap. 1. de Vitriolo ſolis & lunæ. Primo, *inquit*, oportet habere aquam noſtram ex frigido ſale terræ *(Nitro)* & Aquila (*ſale harmoniaco vegetabili*) cum qua aurum & argentum fiunt ſpiritualia & in criſtallum

ſtallum coagulantur ſeu vitriolum metallicum, ex quo, &c. *In labore primo libri Revelationis, ut & in Elucidatione 12. Clavium hoc ſolis Vitriolum exactius ita deſcribitur.* ℞. *inquit,* hujus aquæ *(Balnei Regis ſive menſtrui ſuperius ſub* No. 89. *deſcripti)* partes tres, Calcis auri partem unam, miſce in cucurbita pone cum alembico ſuper cineres calidos, ſolvetur, & ſi non ſolvatur totum, effusâ aquâ affunde novam, & hoc donec omnis calx ſoluta ſit in aqua; cum refrixerit ſubſident fæces albæ in fundo, quas ſepara, aquam omnem conjunge, & in B. per diem & noctem digere; fæcibus denuò remotis per novem dies continuò digere, deſtilla aquam ut materia remaneat in fundo oleo ſimilis, aquam inde deſtillatam denuò affunde calefactam, deſtilla ut priùs, affunde denuò, deſtilla, & hoc reitera aliquoties, ità debilitabitur *(menſtruum)* deinde materiæ oleo ſimili affunde aquam novam, digere die & nocte, deſtilla per arenam usque ad oleum, aquam calefactam denuò affunde, deſtilla, & hoc toties donec omne aurum per alembicum tranſiverit; fieri autem debet deſtillatio hæc in cucurbita humili, fundo plano. Aquam auream quæ tranſiit, po-

ne

ne in loco frigido & cum tempore criſtalli coagulabuntur, ſepara aquam ab iis.

Guido auri Vitriolum volatile confecit ex auro ſublimato. Aurum ſublimavit hoc modo:

℞. Auri calcinati duodecies cum tribus partibus Cinabaris, vel auri foliati uncias quatuor, olei ſalis (*menſtrui ſub* No. 76. *deſcripti*) uncias duodecim, ſolve in cineribus, abſtrahe inde aliquoties oleum ſalis, putrefac per menſem, deſtilla poſteà, & ſublimabitur omne aurum rubicundi coloris in decima vel duodecima ſublimatione; Sed ſi noluerit ſublimari, conjunge omnia, & ex balneo abſtrahe phlegma, reſiduo adde olei Tartari per deliquium uncias quatuor per vices, & fortiori igne urge, & aurum aſcendet rubicundum cum menſtruo, & præcipitabitur in ejus fundo, Aquam ab auro decanta, quo deſuper octies vel novies combure vini (*communis*) rectificatum ſpiritum ad tollendam omnem olei ſalis aciditatem, *pag 11. Theſaur. Chym. Ex auro ita ſublimato ſequenti methodo præparavit Vitriolum graduatum ſolis.*

℞. Auri ſublimati uncias quatuor & ſemis affunde Acetum radicale (*cum ſpiritu vini mixtum*) ad trium digitorum eminentiam

diger

digere per tres dies in balneo, decanta acetum, & recens reaffunde usque omne fuerit diſſolutum, quod in B. abſtrahe ad liquorem, ſed cavendum ne nimium; pone in cella frigida & criſtalliſabitur Vitriolum auri in colore rubini vel granati juxta operationis methodum magis vel minùs pulchrum, à quo decanta liquorem denuò ad cuticulam, abſtrahendum, usque dum habueris vitrioli uncias quinque. *Pag. 19. Theſaur. Chym. Eodem modo etiam præparavit* lunæ vitriolum graduatum, *pag. 31. ut &* Martis, *pag. 36.* Jovem *vero pag. 42.* Venerem *pag. 45. &* Saturnum *p. 49. calcinavit tantum, & cum Aceto prædicto in graduata redegit Vitriola, ex quibus omnibus vitriolis per modum ſpiritus Veneris Baſilii menſtrua hujus generis deſtillari poſſunt.*

Iſaacus ſpiritum Saturni ex Vitriolo graduato plumbi via deſtillavit.

114. Aqua Paradiſi Iſaaci,

In Opere Saturni.

℞. SAturni libras decem aut quindecim, cui non ſit admixtum aliud metallum, lamina tenuiter, & habe amphoram ſemiplenam aceto, luta, pone in balneo tepi.

tepido, & ſingulo triduo aut quatriduo abrade ſaturnum calcinatum à laminis, collige ad quinque aut ſex libras, tere hunc ſaturnum calcinatum (*ceruſſam*) cum aceto deſtillato (*philoſophico*) ſuper marmor ut cum penicillo picturæ poſſit ſervire, accipe porrò urceum lapideum, & in eo affunde ſaturno calcinato acetum deſtillatum, relicta tertia parte urcei vacua, permiſce optimè, obtura cum operculo vitreo aut lapideo, pone in balneo, rudicula aut cochleari ligneo quinquies aut ſexies die move, obtura rurſus, neque calefac balneum magis quàm ut manum in eò pati poſſis; ſtet ſic 14. diebus, & noctibus, tum ſefunde clarum, & affunde acetum novum calci nondum ſolutæ; miſce, procede ut priùs, fac toties donec omnis calx ſaturni ſoluta ſit, ſaturnum ſic ſolutum pone in balneo, evapora acetum lento igne, ſaturnus in maſſam redigetur, quam move donec ſicca fiat; erit coloris mellei, tere eam ſuper marmor cum aceto deſtillato, ſaponis inſtar, repone in urceo lapideo optimè mixta in balneo tepido per quinque aut ſex dies, move ſingulis diebus rudicula lignea, operi vitrum, ſine refrigeſcere, ſefunde quod ſolutum eſt in urceum alium

lapi-

lapideum magnum,affunde aliud acetum,miſce optimè,pone denuò in balneum, ſefunde & ſic procede donec nihil ampliùs ſolvatur, quod linguâ experieris, ſi enim dulce ſit acetum,non eſt ſatis ſolutum, aut pone aliquantum in cucurbita vitrea, & ſine evaporare; ſi aliquid remaneat,non totum quod aurum fieri vult ſolutum eſt,& quod in urceo remanet,ſeu fæces,ſi ſint dulces in lingua, & adhuc aliquid in cucurbita reperias quod non ſatis ſolutum eſt potes novo aceto affuſo ſolvere. Coagula has ſolutiones ut priùs; ſolve aceto deſtillato ut priùs; has coagulationes & ſolutiones continua donec nullæ ampliùs fæces in fundo remaneant ſed omnia ſolvantur in aquam claram & limpidam, tunc ſaturnus liber eſt ab omni ſua lepra, melancholia, fæcibus,nigredine,additamentoque,& eſt purus, niveusque quia ab omnibus *ſordibus purus eſt*, fuſibilis ut cera,& dulcis ut ſaccharum,&c.

℞. Medietatem ſaturni purgati, hanc pone in urceo lapideo & affunde ei quatuor libras aceti deſtillati,impoſito alembico deſtilla acetum in balneo, debet autem alembicus in ſummitate habere foramē per quod affunde acetum recens, deſtilla ut priùs; affunde

novum

novum & abſtrahe, & hoc donec acetum æqu
forte abſtrahatur ac affunditur, tunc ſuffici
quia materia imbibit tantum ſpirituum Ace
quantum opus ei, & quintum retinere poteſ
Exime urceum igni, demptoque alembico po
ne materiam in vitrum quod ignem ferre poſ
ſit, adde ei alembicum, pone in capella cum ci
neribus in furno, fac primo ignem lentum, au
ge paulatim donec materia tua tranſeat ſar
guinis colore & olei craſſitudine, ſacchai
dulcedine & cœleſti odore; conſerva caloren
dum deſtillat, ſi ceſſet, auge ignem donec vi
trum candeſcere incipiat, conſerva in hoc ca
lore donec nihil ampliùs deſtillet; ſine refri
geſcat per ſe, deme recipientem, & optim
cum cera obtura, materiam (*caput mortuum*
tunde in mortario ferreo, cum piſtillo chaly
beo, & deinde tere ſuper marmor cum acet
deſtillato (*Aceto cum ſpiritu vini phil. mixt*
pone in urceo lapideo ut duæ partes plen
ſint, deſtilla per balneum, affunde novu
acetum, deſtilla ut priùs, itera donec acetu m
deſtillet eadem fortitudine qua affuſum fu
Refrigeſcant, materiam in vitro forti ſuper c
neres in capella, deſtilla ut prius, primo igi
lento, deinde fortiori ut priùs feciſti, exib
oleu

oleum rubrum ut priùs, &c. materiam tunde, & procede denuò donec in deſtillatione in balneo, materia non ampliùs ſecum retineat ſpiritum aceti; tum accipe materiam, in cucurbita vitrea deſtilla ex cineribus quod deſtillare vult, donec materiam in oleum rubrum deſtillaveris quæ eſt aqua Paradiſi nobiliſſima ut illa lapides omnes fixi perfundantur & lapis perficiatur. Hanc Aquam Paradiſi vocarunt antiqui Acetum ſuum acre, clarum, &c.

Metalla aliquando non rediguntur in Vitriola graduata; ſed repetita cohobatione fiunt hujus generis menſtrua. Ità fit.

115. Acetum mercuriale Triſmoſini, *Libro Moratoſan ſive octo Tincturarum in ſecunda Tinct. Pag. 79. Aur. Vell. Germ.*

℞. ARgentum vivum purgatum more communi, & pone in alembico. cui affunde Acetum vini valdè acre (*Acetum cum ſpiritu vini phil. mixtum ſuperiùs ſub* No. 72. *deſcriptum*) ad unciam mercurii, uncias tres aceti, ſexies abſtrahe in balneo, tandem fortiter urge ut aſcendat in recipiens, deſtillatum rectifica & erit paratum.

Ali-

Aliquandò loco Aceti phil. uſus fuit aquâ forti fortiſſimâ ſub No. 73. deſcripta.

116. Aqua mercurialis Triſmoſini.

Libr. octo Tincturar. in Tinct. quarta, pag. 80. Aurei Vell. Germ.

℞. Vitrioli Romani, ſalis nitri ana libram unam & ſemis, ſalis armoniaci (*vegetabilis*) uncias quatuor, laterum pulveriſatorum libram unam, ex quibus deſtilla aquam fortem lege artis. ℞. Mercurii ſublimati veneti (à cujus fumo veneno ſo ut tibi caveas neceſſum eſt) uncias quatuor, cui in cucurbita poſito affunde dictam aquam fortem, abſtrahe fortiter ut mercurius benè commiſceatur aquæforti, & erit parata.

Albertus Magnus eandem aquam mercurialem præparavit hoc modo:

117. Aqua mercurialis Alberti Magni, *Libro compoſitum de compoſitis, Cap. 5. Pag. 937. Vol. 4. Th. Chym.*

℞. VITRIOLI Romani libras duas, ſalis nitri libras duas, Aluminis calcinati libram unam. His ſimul benè contuſis & bene mixtis ponatur in phialam aptam vitreatam, & deſtilletur aqua (*fortis*) more communi, clauſuris valdè benè clauden-

claudendis, ne ſpiritus poſſint evaporari, primò igne leni, ſecundo fortiori, tertio cum lignis, ut omnes ſpiritus exeant & alembicus realbeſcat, tunc ceſſa cum igne, & fac furnum infrigidari, & aquam iſtam ſerva diligenter, quia eſt diſſolutiva lunæ, idcircò ſerva eam ad complementum operis, quia illa aqua lunam diſſolvit, Aurum ab Argento ſeparat, mercurium & crocum martis calcinat, &c. Hæc eſt aqua prima philoſophica (*communis, aqua fortis*) & habet unum in ſe gradum perfectionis.

℞. Aquæ primæ libram unam & diſſolve in ea uncias duas ſalis armoniaci puri & clari (*vegetabilis*) quo diſſoluto ſtatim aqua aliter eſt qualificata, & aliter colorata, quia prima fuit viridis coloris & diſſolutiva lunæ, & non ſolis, & ſtatim poſt impoſitionem ſalis armoniaci vertitur color ejus in citrinum, & diſſolvit aurum, mercurium, & ſulphur ſublimatum & tingit pellem hominis citriniſſimo colore, ſerva aquam illam (*Regis philoſophicam*) ad partem.

℞. Aquæ ſecundæ libram unam, & mercurii ſublimati à vitriolo romano & ſale comm. uncias quinque & ſemis, & ponatur

ad aquam ſecundam paulatim & ſucceſſivè, ſigilletur orificium vitri benè, ne virtus mercurii immiſſi ſubito exhaletur, & ponatur vitrum in cineres calidos temperatos, & incipiet iſta aqua ſtatim operari in mercurium ipſum diſſolvendo & incorporando. Et ſic permittas vitrum ſtare in cineribus calidis, & in diſſolutione aquæ donec ipſa aqua ampliùs non appareat ſed ipſum mercurium ſublimatum ex toto diſſolvit. Agit autem ipſa aqua ſemper in mercurium per modum imbibitionis donec ex toto ſolvat ipſum. Sed nota ſi iſta aqua ex toto non poſſet ſolvere mercurium impoſitum, tunc quicquid diſſolutum fuerit per iſtam Aquam de Mercurio, hoc deponatur, & non ſolutum in fundo exſiccetur lento igne, conteratur, & cum nova aqua iterum diſſolvatur ut priùs, & ſic reiteretur iſte ordo, donec totus mercurius ſublimatus ſit ſolutus in aquam. Et tunc omnes ſolutiones iſtius tertiæ aquæ in unum conjunge, in vitrum mundum, & claude orificium ejus cum cera benè, & ſerva diligenter. Hæc eſt aqua tertia philoſophica ſpiſſa qualificata in tertio gradu perfectionis, & eſt mater aquæ vitæ quæ omnia corpora in primam materiam diſſolvit.

Ter-

℞. Tertiam aquam clarificatam, mercurialem, tertio gradu perfectionis, qualificatam & ponas eam in putrefactionem in ventre equi bene digeſtam, in vitro claro bene ſigillato cum longo collo per 14. dies, & fac eam putrefieri, & fæces in fundo reſidere, tunc iſta aqua tranſmutabitur de colore citrino in flavum, quo facto excipe vitrum & pone inter cineres lentiſſimo igne, & ſuppone alembicum cum ſuo receptaculo & incipias deſtillare paulatim Aquam vitæ clariſſimam, mundam, ponderoſam, Lac virginum, Acetum acerrimum guttatim, & ſemper lento modo continuando ignem, donec totam Aquam vitæ ſerenè deſtillaveris, tunc ceſſa cum igne, & fac furnum infrigidari & diligenter ſerva ad partem. Ecce iſta eſt Aqva vitæ, Acetum philoſophorum, Lac Virginis per qvam corpora in primam materiam reſolvuntur, qvod infinitis nominatur nominibus. Signa iſtius aquæ ſunt iſta, ſi gutta una projiciatur ſuper laminam cupream ignitam ſtatim penetrabit, & veſtigium relinquet album, fumigat ſuper ignem, coagulatur in aëre ad modum glaciei. Cum autem iſta Aqva deſtillatur, guttæ ejus non intrant continuè ſicut aliæ

guttæ

ſed una per hanc viam; alia per aliam viam deſtillatur, hæc aqua non agit in corpora metallica ſicut alia aqua corroſiva fortis, quæ corpora diſſolvit in aquam, ſed iſta aqva omnia corpora ſi fuerint in eâ poſita, reducit & reſolvit in mercurium, ut poſtmodum audies.

Paracelſus Aquam hanc ſequenti methodo confecit.

118. Aqva mercurialis Paracelſi.
In Appendice Manualis de lap. Phil. Pag. 139.

℞. Mercurii ſublimati ſepties per vitriolum, ſal nitri & alumen libras tres, ſalis armoniaci (*vegetabilis*) ter à ſale ſublimati clari & albi libram unam & ſemis, trita ſimul & alcooliſata ſublima in ſublimatorio per arenam horis novem. Ubi refrixerit, ſublimatum cum penna detrahito, & cum reliquo ſublima ut priùs. Hanc operationem quater repete, donec ampliùs non ſublimetur & in fundo maſſa nigra remaneat inſtar ceræ fluens. Refrigeratam exime & tritam rurſus, in patina vitrea ſæpius cum ſalis armoniaci aqua ſecundum artem præparata (*menſtruo ſub* No. 91. *deſcripto*) imbibe &

ſu

ſua ſponte coagulatam iterum imbibe & ſicca ad novem vel decem usque vices, donec ferè non ulteriùs coaguletur. Tritum ſubtiliter ſupra marmor in loco humido ſolve in oleum pulchrum, quod rectificabis per deſtillationem in cineribus ab omnibus fæcibus & reſidentia. Hanc Aquam omnium facilè principem diligenter aſſervabis.

Lullius ſuam Aquam mercurialem compoſuit ex mercurio & menſtruo fætente.

119. Menſtruum fætens mercuriale Lullii,
Pag. 63. Teſtam. Noviſſimi.

℞. DE menſtruo fætenti libras quatuor, & pone intus libram unam mercurii vivi, & pone in balneo vel fimo equorum per ſex dies, & totum convertetur in aquam, deſtilla per balneum & habebis Aquam mercurialem verè mineralem.

Ripleus magiſtrum ſuum ſequutus eſt in aquæ mercurialis confectione.

120. Leo viridis mercurialis Riplæi,
Pag. 310. Pupillæ Alchymiæ.

℞. MErcurium ſublimatum à vitriolo & ſale communi ad quantitatem 20. vel 40. librarum (*opinor legendum*

dum eſſe duos vel quatuor) ut habeas quod omninò ſufficiat: Tere benè in pulverē & pone in vas vitreum benè magnum & forte. Cui ſuperfunde tot libras aquæ fortiſſimæ *(menſtruum fætens eſt aqua fortiſſima mundi, pag. 138. Medullæ)* quot ſunt pondera mercurii. Move inſimul fortiter, & fiet vas adeò calidum ut vix manibus tangi poſſit. Obtura bene, & permitte ſtare in loco frigido per novem dies, ſingulo quoque die ter aut quater fortiter movendo. Quo facto pone vas in furno cinerum, & cum igne leviſſimo deſtilla totam Aquam vitæ *(menſtruum)* quam ſerva bene per ſe, deinde in continenti adjunge aliud receptorium bene lutatum, accende ignem vehementiſſimum, quem continuabis quouſque totus liquor aureus deſtilletur omninò.

Eisdem modis quibus conficiuntur Aquæ mercuriales, his etiam confici poſſunt ex reliquis metallis menſtrua hujus generis. Ita fit

121. Menſtruum fætens lunare Lullii,

In Experimento XXIX.

℞. Supradictæ aquæ mineralis (*ſub* No. 104. *deſcriptæ.*) ut habes in ſuperiori (No. 26.) experimento, uncias 6. vel 8. in ea ſolve unam unciam lunæ, quam diſſolutionem

tionem pone in retortam parvulam ad deſtillandum per cineres; qua deſtillatione ceſſante augebis ignem quantum poſſibile fuerit: Cumque hoc gradu ignis nulla humiditas ampliùs deſtillaverit, frigeſacto vaſe, accipe aquam deſtillatam, in qua eſt anima lunæ, ac bene clauſam ſervabis ne reſpiret.

Ita etiam præparatur Aqua ſolaris apud Lullium.

122. Menſtruum fætens ſolare Lullii,
In Experim. XXXI.

℞. AQuam fortem ſive aquam mineralem *ſub* No. 104. *deſcriptam*) ut ſupra, atque inibi diſſolve in unaquaque libra uncias tres de ſale animali præparato & fixo prout habes in ſuo (*ſexto*) experimento. Quo ſoluto, diſſolve ibidem uncias duas auri cementati ut ſcis, poſteà putreſac per octo dies, mox per balneum deſtillabis. Quod autem in fundo remanebit erit inſtat mellis ſuſi, ſuprà quam materiam iterùm infunde de ſua aqua per balneum deſtillata, ita ut ſupernatet duobus digitis; putrefac per diem naturalem, mox amoto antenotorio, ſuperpone alembicum cum recipiente clauſum, ut non reſpiret. Deſtillato per cineres

quousque ampliùs non deſtillaverit, ultimò augebis ignem aliquantulum ut in aquam tranſcendat pars aëris. Tertio ignem augebis,ut etiam ignis elementum per alembicum tranſeat,cum autem hoc ultimo ignis gradu nil deſtillaverit,tunc frigefacto vaſe, amotum recipientem cum aqua ſua deſtillata, firmiter clauſum ſervabis.

Iſaacus Hollandus aliquando Aquam mercurialem confecit ex mercurio lunæ hoc modo.

123. Acetum Philoſophorum ex mercurio Argenti Iſaaci,

Cap. XCIX. 2. Oper. min. Pag. 492. Vol. 3. Th. Chym.

℞. Calcis lunæ libram unam,ſalis armoniaci quod, clarum & pellucidum ſit tanquam criſtallus, abſque humore, quartam partem, contrita amphoræ lapideæ inde. Tum acetum ſume deſtillatum (*philoſophicum*) quinquies aut ſexies à ſuo phlegmate,ita ut nullas ampliùs fæces relinquat. Acetum in aliam amphoram lapideam evaçua, ac alembico ſuperimpoſito in balneo colloca. Amphoram cui calx contrita ineſt, luta probè ad roſtrum alembici, & ſine lutamentum bene ſiccari. Tum ignem ſub

ſub balneo ſtrue,ac acetum ſenſim deſtilla ſuper calces lunæ. Et quot libras calcis lunæ habes, tot quatuor libras aceti ſuper eam deſtilla. Cumque acetum omne deſtillatum fuerit; ſinas facilè per 3. dies refrigeſcere, antequam amphoram removeas. Nam ſi citiùs removeres,acetum, luna & ſal armoniacum tibi elabentur, ac nihil retineres,tam vehemens illa eſt materia; nam frigidum & calidum ſimul veniunt. Cumque removere velis, operculum vitreum habe paratum, ad os amphoræ levigatum, quod illi ſtatim luto agglutinabis,ne virtus illa tibi elabatur. Tum amphoram in balneo pone, nec calidiorem ignem adhibe, quàm manus tua commode ferre poſſit in aqua usque ad condylos, aut quàm bibi poſſit absque uſtionis periculo. Atque hoc pacto retine ad hebdomadas ſex. Tum ſine frigefieri, effringe, & alembicum luto ſtatim affige amphoræ, admodum ſolidè; & receptaculum ad roſtrum pone,deſtilla balneo temperatè calido, quicquid deſtillare vult. Cumque jam non amplius deſtillat, tum exime, & in teſta cum cineribus pone; iterum receptaculum ad roſtrum luta, & initio puſillum ignem adhibe,poſt vehementio-

rem aliquoties donec mercurius tuus cum ſale armoniaco ſurſum ſublimare incipiat tam candidus quàm nix, & claris fibris ad albam materiam pendens, tum ita retine, (donec videas non ſublimare,) in eodem calore, ad mercurium probè ex terra extrahendum. Poſt ſinas frigeſieri, & alembico ablato, mercurium ſublimatum exime cum ſale armoniaco, quæ ſimul ſurſum ſublimata ſunt in maſſam, quam pondera, ita ſcire poteris quantum mercurii ex calcibus lunæ ſublimaris; noſti enim quantum ſalis armoniaci amphoræ indideras. Tum ſublimatum iterum vitro inde, ac denuò ſublima, ut videas, num aliquæ fæces remaneant; nam toties tibi ſublimandum eſt, donec nullæ fæces remaneant. Serva, iſtum mercurium donec ego te doceam quid eo ſis acturus. Scies in illa amphora, ex qua mercurium cum ſale armoniaco ſublimaſti eſſe corpus (*caput mortuum vulgo dictum*) aut elementum terræ cum ſuo oleo aut igne. Hoc exime & pondera, ita etiamnum meliùs ſcire poteris, quantum mercurii ex eo ſublimâris, ſciebas enim quantum calcis lunæ in amphora habebas, ita certo ſcire potes quantum ex eo habeas.

Tum

Tum ſal tuum aut terram vitro inde, ac ſuperfunde acetum deſtillatum, & ſolve in aquam puram, & ſi quas ponat fæces, ſenſim ſupernè effunde, & denuò congela tamdiù, donec nullas fæces ampliùs relinquat, tum rurſum congela. Tum habes ſal tuum præparatum à terra tua clarum inſtar criſtalli. Jam mercurium tuum ſublimatum, & ſal armoniacum & clarum tuum ſal accipe, ac ſimul ſuper marmore ſiccè contere, omne contritum pateræ vitreæ inde, pone in tripode aut fornace calcinatoria, & ad ſex hebdomadas ibidem ſtare ſine, ac calorem adhibe, perinde ac ſi plumbum retineres liquefactum absque concretione. Sex hebdomadis illis exactis ſine refrigeſcere, & tum in cella frigida colloca, ac pannum lineum ſuperimpone, ne quis pulvis incidat; ſpatio ſex aut octo dierum omninò in aquam claram ſolvetur. Scies autem iſtud eſſe Philoſophorum clarum acetum, nam cum ſcribunt noſtrum acetum, Aquam iſtam volunt, cumque dicunt mercurium Philoſophorum, Aquam iſtam volunt, eſtque eorum acetum de quo tam mirabiliter ſcribunt aut loquuntur.

Ex

Ex Receptis obſervamus.

1. *Metalla mineraliaq; menſtruis mineralibus ſimplicibus volatiliſata eſſe, hujus generis menſtrua.*

2. *Menſtrua hac eadẽ eſſe cum octavi generis menſtruis diſſolutis in menſtruis mineralibus ſimplicibus : Differre autem ab antecedente genere, quod non vini phil. ſpiritu , ſed aceto philoſophico fuêre confecta.*

3. *Menſtrua hac eſſe Eſſentias vel magiſteria rerum tingentium menſtruis mineralibus ſimplicibus diſſoluta.*

4. *Menſtrua hac ut mineralia ſive acida in operibus alchymicis præſtantiora eſſe ipſis vegetabilibus octavi generis ; quia fortiora.*

5. *Metallorum diſſolutiones menſtruis hiſce mercurialibus peractas aliquando ab Adeptis dictas fuiſſe amalgamata.* Scies, *inquit Iſaacus*, hanc eſſe optimam ſolutionem , quæ unquam in orbe reperta fuit, nam in hoc nullus error proportionis & ponderis. Natura enim non errat. Nam cum mercurius ſolutus eſt, alia metalla porrò ſolvit, ut aliis in locis ritè docetur. Nec ampliùs ſolvet quàm poſſit, nec plus corporis in ſe recipiet, quàm natura ejus ferre poſſit. Nam quicquid ei opus non eſt,

eſt, ſolvere minimè poteſt. Eſtque optima amalgamatio quæ reperiri poteſt. 2. *Oper. min. Cap. 103. Pag. 494. Volum. 3. Th. Chym. Quod Bernhardus in Epiſt. ad Thomam non de ſicca ſed hâc humidâ tractaverit amalgamatione, alibi mihi probandum erit.*

6. Menſtruum veneris, ſolis, lunæ, &c. ejusdem eſſe virtutis, quod diſſolvendi facultatem cum menſtruo argenti vivi vulgi; iſtud mercuriale quidem præ reliquis, ob corporis ſui aperti faciliorem tractationem aliquibus Adeptis magis fuit in uſu, etiamſi tingendi qualitate id cæteris ſit minus potens.

7. Varia eſſe menſtruorum fœtentium genera. Decimum tertium genus ex Atrop deſtillare docuit menſtruum omnium fœtidiſſimum. Ibidem enim oleoſa ſpiritûs vini (phil.) materia vitriolo diſſoluta, in ſui deſtillatione mergitur à ſuis putridis fæculentiis. Viceſimum autem genus de menſtruis minùs fœtentibus tractat utpotè purificato jam, & ſuavi ſpiritu vini phil. confectis; Præſens genus ex iiſdem materiis menſtrua quidem ejusdem nominis, at non ejusdem fœtoris, coloris, &c. producit, Acetum enim philoſophicum ob perfectam ſpiritûs vini phil. diſſolutionem dia-

phanum eſt, non lactei coloris, fit autem in menſtrui deſtillatione lacteum, quatenus aciditas dicti aceti ab ariditate corporis diſſoluti debilitata, æquè benè ut anteà unctuoſum vini phil. ſpiritum retinere nequeat, ex cujus autem præcipitatione liquor deſtillatus lacteus redditur; hinc vitriolo azoqueo aliquandò addidêre Adepti vitriolum commune & nitrum, ut dictus ſpiritus eo meliùs diſſolvatur. Verbo: Quo in majori quantitate Acetum phil. vel aliud menſtruum minerale hôc fortius in horum menſtruorum confectionibus adhibeatur; eo menſtrua inde evadent minùs lactea, & minùs fætentia; quia non ex embrionata fætenti ſpiritûs vini phil. materiâ ſed eadem ipſo, circulatione & deſtillatione, purificato, confecta.

8. *Menſtrua hæc, reliquorum inſtar digerendo fieri dulcia & tranſmutari in octavi generis diſſolventia.*

XXII. Genus.

Menſtrua mineralia compoſita ex Aceto philoſophorum aliisq; Menſtruis mineralibus ſimplicibus & rebus tingentibus prius fixatis.

124. Menſtruum Veneris Iſaaci Hollandi, *Cap. LXXXII. 3. Oper. miner.*

FIli jam te docebo conficere lapidem quem Deus nobis gratis dat. Scias quod hic variè conficitur, ſed te docebo methodum quam didici à Patre meo.

℞. Lapidis quem Deus nobis gratis dat (*Vitrioli Veneris*) quantum ſufficit, quem ſolve aceto deſtillato (*philoſophico*) ſine fæces ſubſidere, diſſolutum à fæcibus cautè decanta & filtra; acetum leni igne abſtrahe, ut materia remaneat ſicca. Siccatam denuò ſolve aceto deſtillato, decanta, filtra & abſtrahe, idque quater reiterandum uſque nullæ ampliùs in ſolutione ſubſideant fæces. Tum leni igne deſtilla acetum uſque materia ita ſicceſcat ut pulveriſando facilè avolet in pulverem volatilem, attamen retineat ſpiritus ſuos, jam hæc ad calcinandum parata eſt. Fili ſcias materiam hanc natura ſua eſſe ſtipticam & adſtringentem partim volatilem, partim fixam, adeoque ſolvi aceto deſtillato, ut ſecum retineat ſpiritum ſubtilem Aceti, & una cum dicta ſpiritu calcinetur, ſubtilior fiat, meliùs aperiatur & ſolvatur, ſpiritus enim Aceti præ cunctis bene ſolvit. Vitriolum ita præparatum pone in Ampulla vitrea vel ovo, luta hermeticè, ſed implendum eſt vas, ne locus adſit ſpi-

 ritibus

ritibus ſeſe elevandi, pone in Tripode & ib
maneat in calore temperato ad ſeſe ſubtilian-
dum. Poſteà exime & pulveriſa materiam
pone in Cucurbita, appone Alembicum, cu
annecte Recipiens, & ita ex Balneo deſtillabi
quicquid deſtillari velit, deſtillabitur circiter
20. vel 25. dies. Tum deſtillatum ſepone; fæ-
ces in fundo Cucurbitæ jacentes exime, con-
tere ſubtiliter in lapide, quibus in ſolutorio
poſitis affunde totam aquam deſtillatam, ſigil-
la hermeticè, & totum in balneo ſolvetur abs-
que fæcibus, ſolutum ex Cucurbita per Alem-
bicum deſtilla in Balneo igne moderato, ut
omnis aqua ſecedat, quam optimè ſerva; con-
tinua deſtillationem in cineribus, ut recipias
elementum aëris in forma olei citrini valdè
nobilis, & hoc fiet forti igne, aërem optimè
clauſum ſepone per ſe prope Aquam. Fæces
ſanguinis inſtar rubicundas ex cucurbita exi-
me, & contere in pulverem impalbabilem in
lapide, pone in Ampulla vitrea vel Ovo, ſigil-
la, & repone per 30. dies & noctes in Tripode
ad ſubtiliandum igne temperato, poſteà ex-
ime, contere in pulverem, & in ſolutorio af-
funde elementum aquæ (*ſuperiùs deſtillatæ*)
ſigilla & pone in Balneo ut ſolvatur ut anteà,
ſolutum

ſolutum per Alembicum deſtilla in cineribus (Recipiens ponatur in aqua frigida,) ignem auge per gradus usque tandem candeat, ita maneat per quinque vel ſex dies, & intercà temporis aſcendet elementum ignis in forma olei rubri, ſine per 3. vel 4. dies ut frigeſcat, tum remove Recipiens & optimè occluſum ſerva,&c.

Annotationes.

Varia habuimus in ſuperioribus Vitriola graduata, quæ varia nobis præbuere menſtrua. In hoc genere Vitriolum his omnibus præſtantius conficitur. Componitur enim ex Vitriolo graduato vaſe clauſo lege artis fixato, iterumq; diſſoluto in Aceto phil. ut per deſtillationem inde fiat menſtruum antecedentibus præſtantius. In Menſtruorum Vegetabilium genere nono Vitriolum mercurii graduatum ex mercurio ſublimato & ſale circulato confectum in vaſe clauſo reverberatur in pulverem fixum, qui deinde mercurii crocus, Vini phil. ſpiritu volatiliſatus, menſtruum reddit Vegetabile. Si idem Mercurii Vitriolum graduatum vaſe clauſo reverberetur in præcipitatum fixum, poſteaque non Vini phil. ſpiritu, ſed aceto phil. vel

alio

alio quodam menſtruo minerali diſſolvatur, fiet inde menſtruum hujus generis. Quod de Vitriolo mercurii dictum; hoc etiam de præſenti Vitriolo Veneris intelligendum eſt in noſtro Recepto; Ubi Iſaacus Vitriolum dictum aceto phil. diſſolvit, depurat & graduat, quod deinde in tripode calcinat, id eſt figit; fixatum novo aceto phil. diſſolvendum & volatiliſandum eſt ante ejus deſtillationem, ut patet ex ejuſdem menſtrui deſcriptione alibi data.

125. Menſtruum Vitrioli Iſaaci Hollandi, *Cap. LXII. 2. Oper min.*

℞. MAgnam quantitatem Vitrioli Romani, 10 aut 12 libras, plus minus, quantum voles, ſolves Vitriolum in aqua communi; ſine fæces ſubſidere, clarum ad congelandum pone in vaſe lapideo donec pellicula ſuperveniat, tunc ſine refrigerari ac ſtare triduum, ac habebis inſignes lucidos lapillos criſtallinos colore viridi. Lapillos illos exime, & pone in puſillis pateris vitreis in mundo Balneo ad ſiccandum, ac Balneum accendas eo calore, qualis eſt ſolis media æſtate. Ac lapilli tui in album pulverem convertentur, quem pulverem convertentur, quem pulverem ſolves in aqua communi deſtillata,

ſtillata,& finito fæces ſubſidere,ac clare ſuperne diffundas in teſtam mundam ut priùs, ac pone denuò congelandas ut ſuprà; id toties facito,donec nullas ampliùs relictas fæces videas,ubi album tuum pulverem hoc pacto laveris ac operatus fueris, certus ſis vitriolum tuum rite præparatum eſſe. Jam recipe album pulverem Vitrioli, eumque indes ollæ vitreæ oblongo collo,ac collum ſigillo Hermetis munias, ita ut nullus aër exſpirare aut ingredi valeat,ac tum in teſta cum cineribus cribratis pone ſuper Fornace, ac ignem ſubjice,& ſub Fornace lampadem ardentem pone, calorem addens qualis eſt ſolis medio Martio, atque hoc pacto retine, donec videas materiam tuam flaveſcere,ac retine in eodem calore donec perfectè ruffa fuerit, tum ignem paululum auge, id eſt, adhuc unam lampadem ſuppone, atque hoc pacto retine ad octo aut decem dies, ac tum vide an materia tua non incipiat rubere: Si rubere incipiat, ignem tuum auge; ſine hoc pacto in eo calore etiamnum ad dies octo aut decem. Si verò in rubedine nihil proficis,ignem tuum adhuc uno Lampade auge,atque ita proſequere gradatim ſemper accenſa Lampade una, donec materia

materia tua tam altè rubra fuerit, quàm Roſa aut Rubinus; jam ubi tam altè rubra fuerit, ſinas etiamnum hoc pacto ad dies octo aut decem in eodem calore; ubi videris materiam tuam eodem ſtatu permanere, exime eam ex Teſta cum cineribus, & materiam in aliud vitrum forte evacua, ac bonam quantitatem aceti deſtillati *(phil.)* ſuperfunde ac pone in Balneo; bulliat, ac move ſpatula lignea ter quaterve ſingulis diebus, atque hoc pacto retine ad dies noctesque quatuor, tum ſinas frigefieri, & clarum effundito. Et rurſum acetum deſtillatum affunde, idque repete tribus vicibus; tum fæces abjice & acetum per Alembicum abſtrahe in Balneo, donec materia omnino ſicca fiat, ſuperfunde acetum recens, ac facito ut priùs, idque tam diu itera, donec nullæ ampliùs fæces in ſolutione remanent. Tum congela in ſiccum pulverem, ac habe vitrum bonum ac ſpiſſum, & pulverem tuum inde, ac Alembicum magno capite ſuperimpone, ac deſtilla, ut primùm acquiras croceos ſpiritus, tum oleum rubrum; tum albos ſpiritus, tum ſine frigefieri; Receptaculum deme, ac quod ei ineſt vere oleum illud benedictum ſerva. Alembicum deme, ac in olla reperies materi-

materiam inſtar nivis candidam & inſtar criſtalli lucidam,&c.

Menſtrui hujus confectionem conſiderabimus in ſuis diſtinctis membris.

Primum verſatur circa Vitrioli electionem, quod ut graduatum ſit, id eſt, vel vini phil. ſpiritu vel aceto phil. diſſolutum & criſtalliſatum ratio poſtulat, & Receptū antecedens jubet. Vitrioli enim com. aqua com. ſoluti & purificati calcinatio in vaſe clauſo usq; in colorem rubicundiſſimum penitus impoſſibilis eſt, & nullius etiam momenti, ſiquidem ex com. Vitriolo, utut purificato & calcinato, nil niſi commune acidum vel communis Vitrioli ſpiritus elicitur, eligendum itaq; eſt Vitriolum aquâ comm. bene purgatum juxta præſens Receptum, ſed poſtea juxta antecedens aceto phil. bene diſſolutum, ut Vitriolum inde fiat graduatum, & idonea hujus menſtrui materia.

Membrum ſecundum tractat de hujus Vitrioli graduati calcinatione vel fixatione in rubedinem. De qua proceſſus prior obſcurior fuit, præſens vel poſterior ſatis clarus. Calcinatio hæc eſt vera & philoſophica Vitrioli hujus fixatio, quod inde apparet maximè, quod citrinati & rubedini præcedant nigredo & albedo, tam volatiliſationis quam fixa-

tionis

tionis vera indicia, de quibus quamvis nihil dixerit Iſaacus ambobus Receptis, alii tamen de hiſce coloribus in Vitrioli fixatione non ſiluêre Adepti. Sume illum lapidem, *inquit Ripleus cap.VII. Philorcii*, cupri ſtillicidium (*leonem viridem fatuorum vel vitriolum com.graduatum*) & pone tritum in ovo philoſophorum & procede per viam putrefactionis ſuper eo, ſicut dicebatur in opere Rebis, & continua lapidem ſuper ignem, donec vertatur poſt nigredinem & albedinem in pulverem rubeum, quem multi vocant Vitriolum rubificatum.

Verum-enim-verò hîc aliquod nobis adoritur dubium, cum color rubeus hujus Vitrioli calcinati ab ipſo Iſaaco dici videatur volatilis, minimè fixus. Materia iſta, *inquit*, in æternum rubra permanebit & non fixa, nam ſi fixa eſſet, omninò eſſet corrupta, nam in Aquam ſolvenda eſt & deſtillanda per Alembicum *Cap. LXV. Hanc ut diſcutiamus nubeculam, ſciendum eſt, Iſaaci mentem eſſe, Vitriolum in rubedinem calcinatum, quocunque modo etiam tractum, rubrum permanere, ſed non itidem fixum, quia Aceto philoſophico ſolvendum ſit & deſtillandum per Alembicum.*

Simi-

Similem enim, modò non eandem reperimus phraſin de ipſa lapidis phil. rubedine & fixitate, quæ facilè prædictum removebit dubium: Poſtquam Lapis, *inquit*, perfectus eſt, manere in eo ſtatu debet nunc & in ſecula. Poſt perfectionem, nec in melius nec in pejus mutari poteſt, ſed in æternum Rex permanebit. Quare ſi quis verum Lapidem Philoſophorum paravit, nulla poſt ſequitur multiplicatio, ubicunque poſt perfectionem multiplicatio ſequitur, Lapis Philoſophorum non eſt, nec verus Lapis eſt. Medicina eſſe poteſt, aut alius, cujuſmodi multi ſunt quibus projectio fit, verum Lapis Philoſophorum non eſt de quo hic nobis ſermo eſt. Cum prædictus Lapis perfectus eſt ac paratus, in æternum in eo ſtatu permanere debet. *Cap. 127. 1. Oper. min. Pag. 407. Vol. 3. Th. Chym.*

De coloris rubei permanentia in Lapide phil. ſequentia protulit: in multiplicatione, *inquit*, nulla nigredo intervenit, nec ulli colores orbis ſeſe oſtendunt, nec albedo ulla, nec in ſublimatione quicquam ſe præter rubedinem oſtendit, nec in fixatione ſeſe color alius præter proprium manifeſtat; is eſt egregia rubedo. Lapis enim nullum colorem alium

præter

præter rubedinem habet,eſt enim tantummodo una ſubſtantia, ſimplex materia, & ut cœlum invincibile. Scies etiam quamvis ſublimaretur, non fixitate ſua privaretur, nam cum Lapis confectus ac paratus eſt in extrema virtute ejus,tum Lapis iterum aliter ex ſua Eſſentia in aliam fabricando mutari non poteſt,nam ſi Lapis ex ſua Eſſentia extrahi poſſet in aliam Eſſentiam aut naturam, aut ſi mutari poſſet, Lapis Philoſophorum non eſſet, nec ſimplex eſſet,nec corpus glorificatum. Non, non. Sermonem meum ritè intellige, &c. *Cap. 72. 1. Oper. miner. Pag. 355. ejusdem Voluminis.*

Lapidem Philoſophorum penitus & omninò immutabilem eſſe ſtatuit Iſaacus, perſuaſus fortaſſis ex rubedinis inalterabili conſtantiâ, obſervatâ in Lapidis altioris gradûs vel generis multiplicatione; quam opinionem ut in ſingulis partibus defenderet, ipſam Lapidis volatiliſationem citiùs negare auſus fuit, quàm fixationis alterationem in multiplicatione ſtatuere: Scies, *inquit*, quamvis Lapis ſublimaretur,non fixitate ſua privaretur. *Imo proprios ſenſus (ipſe enim eodem loco Lapidem phil. menſtruo quodam lucenti volatiliſare docuit)*

docuit) & verbi fixare *ſenſum,(ex quo tamen termino pars media omnium operationum dependet in Chymia adepta) intervertere maluit quàm hanc ex paralogiſmo deductam relinquere fallaciam.* Lapidem,*inquit*, tam ſæpe aperire & reſervare potes, ut prius dictum eſt, ac poſteà ſublimare,&partibus exiguis denuò compingere,ita ut partes ejus iterum in unam cohæreſcant, quod nos fixationem appellamus; fixare quidem nuncupamus; ſed fixare non eſt;ſed tantummodo condenſatio, ita omnes ejus partes ſubtiles rurſum in unum cogantur arctè ſimul,ita ut priùs fuerant,& Lapis iterum ignem expectet, & rurſum projectionem facere eo poſſimus ut priùs faciebamus. *Cap.76.lege 73, 74, 75, capita ejusdem libri.*

Nos quod contra hanc habeamus ſententiam, reſervabimus pro libro tertio; interea hoc ſolum animadvertetis oportet: Vitrioli calcinati ut & ipſius Lapidis phil. multiplicati materiam in æternum rubram permanere ſed non fixam,quia utraq; menſtruis philoſophicis volatiliſari poteſt.

Hæc vero utut ſe habeant, Vitriolum Veneris graduatum vaſe clauſo in rubedinem calcinatum

cinatum eſſe fixum, probabit ſaturni vitriolum eodem modo fixatum per eundem authorem. ℞. Phialam vitream, *inquit*, pone in ea medietatem ſaturni purgati (*ſacchari ſaturni non communi aceto deſtillato, ſed philoſophico confecti*) alteram medietatem ſeorſim ad neceſſitatem reſerva, orificio phialæ impone vitrum commodum, pone vitrum in capellam cum cineribus cribratis in furnum, aut de tripode arcanorum, aut in furnum in quo calcinas ſpiritus; da ei ignem æquè calidum ac ſol media æſtate eſt, non ampliùs, niſi forte parum calidiorem aut frigidiorem dummodo non ſit tantùs ut plumbum fundat, ita enim materia tua olei inſtar liqueſceret, & ſi ſic ſtet ad duodecim dies omne ſulphur evolabit materiaq; corrumpetur, ſulphur enim ejus nondum eſt fixum, & in extrinſeco tantum, unde materia facillimè funditur & licet purum ſit, tamen non eſt fixum; ita ut ignis adeò lenis ſit ut materia non fundatur, ſtet ſic ſex ſeptimanis, poſt quas accipe parum, projice ſuper ferrum candens, quod ſi ſtatim fundatur & ſumet nondum eſt fixa, ſed ſi manet, ſulphur ejus fixum eſt. Tum auge ignem notabiliter, donec materia citrina fiat, & ſic ſemper donec

rubeſcat

ſcat ſemper augendo ignem donec Rubino-rum colorem accipiat; auge donec tota can-deſcat, &c; tunc fixa eſt, & parata ad infuſio-nem cum nobili aqua Paradiſi (*menſtruo ſub* No. 114. *deſcripto.*)

Præter hanc datur quidẽ etiam alia Vitrioli phil. calcinatio, quæ fit aperto vaſe, ita viride æris graduatum calcinatur ad rubedinem an-tè ejus deſtillationem in præparatione ſpiritûs Veneris Baſilii, uti in precedenti genere obſer-vavimus ſed hæc hujus loci non eſt; remanet enim calx volatilis non fixa, quæ calcinatio ob phlegmatis ſequeſtrationem tantummodo adinventa eſt. Membrum tertium conſiſtit in hujus vitrioli fixati nova diſſolutione in ace-to phil. unde Vitriolum iſtud volatiliſatur ite-rum, & ad deſtillandum aptum redditur, in priori Recepto ſolutio hæc penitus omiſſa eſt, ſed exactius deſcribitur in poſteriori proceſſu.

Membrum quartum, ſimplex eſt, & fre-quens in omnium menſtruorum fætentium confectionibus deſtillatio, hoc tamen excepto quod ex hoc graduato, fixato, iterumq; volati-liſato Vitriolo ſpiritus non aſcendat albus, ſed croceus, (quia maturior,) antè oleum rube-

um,

um, tandemq́; etiam appareat ſpiritus albus ex ſale vel corpore albo extractus.

Tandem ex reliquis metallis eadem etiam menſtrua confici poſſe teſtatur hiſce verbis: Sed ſi oleum ex metallis velis educere ut de vitriolo doctum eſt, metallum tuum in aqua forti ſolves, ac facies præcipitari, ac ſalſedinem ei aqua communi ablue, eoque ſiccato in vitro oblongo gutture immiſſo ac congelato, ac poſito ſuper fornace in cineribus cribratis, ignem ſubjice talem qualem Vitriolo, donec metallum omninò rubeat, ac donec interius ejus foris ſit. Tum ſolve in aceto deſtillato ut Vitriolum, ac congela donec nullæ fæces ampliùs remaneant. Tum deſtillandum pone,& metallum omninò deſtillabit in rubrum oleum,eſtque oleum perfectum Philoſophorum. Verum projectio ejus non tam alta eſt quam olei quod prius ſal fuit. Atque omne oleum metalli oleo vitrioli multiplicabis, ut ante dictum eſt. Et admodum facilè oleum conficitur ad eundem modum ex Saturno, ejusque projectio admodum alta eſt. Age gratias Deo, operare, ac pauperum memento, Dei dona in tuam ſalutem moderare. *Cap. 80. 2. Oper. min. pag. 478. ejusdem Vol.*

Omnia

Omnia Metalla, *inquit cap. 67. ejuſdem operis*, rubra fient in morem ſanguinis, etiam Jupiter & Luna; nam omnibus metallis interiùs rubrum eſt, unum magis rubrum alio. Cùm igitur ad rubedinem perducta fuerint, tum ſolvenda tibi ſunt (*aceto philoſophico*) ac denuò congelanda, donec ab omnibus fæcibus munda ſint, & tamen elementa ſua ſimul contineant perfectè. Nam cùm eò perducta ſunt, nihil præter fæces remanent. Nam Terra (*caput mortuum*) ſubtilis ac liquida effecta, ea itidem ſolvitur, cùm eam ſubtilem effeciſti ſolvendo & coagulando, ut nullæ fæces ampliùs remaneant. Ità deſtillare potes per Alembicum in oleum rubrum. Quemadmodum hic de Vitriolo doceberis, ita etiam de omnibus metallis faciendum erit, atque etiam Mercurio, ubi ſolutus fuerit in aqua forti ac præcipitatus, ac ſalſedine abluta ſiccatus & tum vitro inditus, utî dictum eſt de Vitriolo, atque ita porrò factum ut priùs doctum eſt de Vitriolo. Ac quod hîc de metallo dictum eſt, id etiam de Antimonio (*reliquiſque mineralibus*) facere potes. Aures aperi & auſculta, ac mentem aperi, nunquam

 audi-

auditum eſt, ut tale opus tam exiguo labore factum fuerit.

Hic vos admonitos volo, ut notetis differentiam inter Vitrioli & aliorum corporum olea; ex omnibus metallis uti ex Vitriolo ſimile componitur oleum, hoc tamen diſcrimine, quod Vitriolum in ſui olei deſtillatione Terram vel ſal poſt ſe relinquat, quo ſpiritus & oleum ejus figuntur in Lapidem Philoſophorum; metalla autē reliquaq; mineralia non itidem, cum totaliter aſcendant in ſpiritum & oleum, nulla remanente Terra, ſale, vel capite mortuo, quo in lapidem figi debent, Vitriolum ſolum itaq; eſt, quod omnia ſecum habet, quæ ad ſui perfectionem pertinent, ubi reliquorum Olea & ſpiritus aliunde corpora fixa mutuare coguntur pro ſuis fixationibus. Scies, *inquit*, cum ſal metallorum ad oleum vis perducere eo modò ut de Vitriolo dictum, elementum terræ metallorum unà cum oleo deſtillabit rubrum inſtar ſanguinis, id verò Terra Vitrioli non facit: Oleum ſeſe à Terra ſeparat. Ita Deus talem benedictionem conceſſit ut ex eo ſolo Lapis Philoſophorum confici poſſit abſque additione, transferens omnia metalla in verum ſolem, ſed oleum ejus cum Terra

(*pro-*

(*propria, ſive ſale ſuo*) fixandum eſt. Id verò ita non fit de metallis, Terra una deſtillat per Alembicum, ac totum corpus in oleum convertitur, transferens omnia metalla in verum ſolem. In eo omnes Turbæ Philoſophorum conveniunt.

Conficitur, *pergit*, etiam oleum ex Mercurio & ex Antimonio, ſed Terra eorum unà tranſit, ac totum corpus fit oleum ac manet Oleum in ſecula, & iſto oleo mira efficere poſſis, quæ hîc recenſere nimis longum foret. Noſti item quid de Antimonio ſcribatur, ac de oleo ejus. Sciet tamen filius meus, oleum Mercurii multo eſſe præſtantius in omnibus operibus in quibus oleum Antimonii ſervit. Hoc ſecretum eſt. *Cap. 69, & 70. ejusdem operis.*

Exemplum quod metalla penitus aſcendant in oleum adducit cap. ſequenti videlicet 70. quod nominabimus.

126. Circulatum majus Iſaaci,

Cap. LXX. 2. Oper. min. Pag. 474. Vol. 3. Th. Chym.

℞. IStum Mercuriū (*Metalla in antecedentibus menſtruis philoſophicis ſublimata*) ac ſolve in aqua forti ex Vitrioli & Nitri ana, cumq; ſolutus fuerit, id quod ſolutum eſt

 inde

inde ollæ vitreæ, & alembicum ſuperimpone, & pone in cineribus cribratis, & primum ignem puſillum ſubde,& ei aquam fortem deſtillando ſuſtrahe, tumque Mercurius ſurſum ſublimabit in Alembicum, cumque ampliùs ſublimare reſpuit,aufer; ſume Mercurium ex Alembico, ac inde vitro, longo gutture,ſicuti Vitriolo faciebas & pone in Teſta cum cineribus cribratis. Lampadem tuam ſub ea accende, atque ita relinque donec perfectè rubeat, ſicuti de Vitriolo doctum eſt; ſolve, congela, cumque mundus fuerit deſtilla in oleum rubrum,ut de Vitriolo dictum eſt, ſed Mercurius totus in oleum deſtillat, ita ut nullam Terram relinquat.

Menſtruum proximè antecedens ſub No. 125. *in omnibus clarum eſt, excepto ejus primo membro, in quo, quod Vitriolum, antè ejus calcinationem in rubedinem vel fixationem ſolvendum ſit Aceto philoſophico, omiſſum eſt.*

Menſtruum hujusGeneris primum non quidem in hac ſed in alia parte mancum eſt, quatenus in eo non doceatur, Vitriolum poſt ejus calcinationem Aceto philoſophico denuò ſolvendum eſſe. In præſenti hoc tertio, quod tamen juxta normam præcedentium confici debere

debere dicitur, nulla omninò de Aceto philoſophico facta eſt mentio, abſque quo tamen Vitriolum neque figi in rubedinem, neque ubi fixatum rurſus volatiliſari vel deſtillari poteſt. Comparanda itaque ſunt Recepta, quoties Adepti vel timidiores, vel invidiores quàm par eſt, ea nobis reliquerint imperfecta. Sufficit, ſi ex eis invicem collatis ſuam eruamus mentem vel intentionem, in ſingulis circumſtantiis terminis vel obſcurioribus, vel omninò neglectis, minùs expreſſam. Ita in hoc Genere corpora figenda ſunt, & denuò volatiliſanda per menſtrua mineralia, quemadmodum in nono Genere Mercurius & Antimonium priùs figuntur, & poſteà deſtillantur in Circulata majora per menſtrua vegetabilia. Lux hæc ex dicto nono Genere mutuata omnes hujus Generis abiget obſcuritates & dubia. Vitriolum ergò ſolutionibus & coagulationibus aquâ communi purgatum, priùs graduandum eſt, id eſt, Aceto philoſ. aliquoties ſolvendum & coagulandum juxta Receptum ſub No. 125. *quemadmodum Mercurius ſolvitur aquâ ſalis circulati in Circulato majore ex Mercurio. Vitriolum hoc graduatum vaſe clauſo figendum eſt in pulverem rubicundiſſimum; fixa-*

tum denuò ſolvendum & coagulandum Aceto phil. ut iterum fiat volatile, uti Mercurius fixatus in ſuo Circulato iterùm volatilis redditur mediante vini phil. ſpiritu. Tandem Vitriolum deſtillandum eſt in ſuos ſpiritus. Ex cognitâ jam methodo palàm eſt Receptorum myſterium conſiſtere in Aceto; quod autem Iſaacus non commune ſed philoſophicum intellexerit Menſtruum, ipſius Iſaaci verbis probabimus, ut omne removeatur dubium ab excellentiſſimis hiſce menſtruis. Nonne te docuit, *ait*, quo pacto omnia metalla per Alembicum trahes, ita ut omninò deſtillent in oleum ut nihil relinquant, aut quicquam remaneat. Id verò ſolùm facit fortis Spiritus Aceti, & efficit ut perfectè ſint (*metalla*) ſeparata & rectificata à fæcibus ſuis intus & foris, ut te docui, ac ut interiùs foris ſtet, ac exterius intùs, ac tum adeò reſoluta & ſubtilia ſunt, ita ut elementa â ſe invicem non ſint ſeparanda. Quamvis autem media quæreres quæ in orbe reperiri poſſunt ad hæc elementa ſeparanda non poſſes efficere, ob eorum ſubtilitatem, munditiem & reſolutionem. Cumque tum apud ſe habent ſubtile Acetum penetrans, omne ſimul per Alembicum cum Aceto tranſit.

ſit. Si verò igni admoveres, ac nullus (*non in ſufficienti quantitate*) Spiritus Aceti adeſſet, ſtatim ſimul fixarentur (*Metallum & Acetum*) ac quia Acetum copiosè in eorum mundo, aperto ſubtili corpore eſt, deſtillant in oleum, & ſpiritus Aceti apud ipſum corpus fixantur. Scies autem ſpiritum Aceti præ omnibus rebus quæ in mundo ſunt ſubtilem eſſe, imò millies ſubtilior eſt quam quinta Eſſentiâ Aquæ vitæ: Nullis vaſis contineri poteſt, ſed facilè dimidia ex parte fixus eſt, ideo facilè fixat rem, ad quam adhibetur, quemadmodum in vegetabili (*opere*) demonſtratur, ubi de Vino, ejusque natura ſermo eſt, ibi ſatis docebere quid Acetum ſit, ejusque ſpiritus, quomodo omnia ſolvuntur & aſcendant, efficiat. *Cap. 77, 78. 2. Oper. miner. Pag. 477. Volum. 3. Theat. Chym.*

Scias, *inquit alibi*, hoc eſſe maximum in hac arte ſecretum partes enim mediæ Aceti tantæ virtutis ſunt, ut ſit incredibile magna ſua ſubtilitate. Nam admodum ſubtile & penetrabile efficitur omne cui miſcentur. Quare Lapidem (*Philoſophorum*) millies ſubtiliorem reddunt, quam antea fuerat, & penetrabiliorem, ac partes ſubtiles ſe permiſcent

 cum

cum Lapide,ſunt enim unius naturæ, ac utraque munda ſunt & ſubtilia, ac permiſcentur inter ſe ut aqua cum aqua, eſtque medicina ejus naturæ, ut omne cum quo permiſcetur fixum reddat,atque naturæ ſuæ in qua eſt; atque hoc pacto fixantur partes ſubtiles *(Aceti phil.)* in Lapide *(philoſophico)* ac efficiuntur in Lapide una natura,atque Lapidem tam fuſibilem efficiunt, quam Artifex cupit, prout Lapidem ſæpe ſolvit in Aceto ac congelat, prout enim multi vel pauci ſpiritus in Lapide remanent,eo fit medicina fuſibilior. Quare filium meum docui quo pacto Lapidem ſuum tam fuſibilem poſſit efficere, ut eo Mercurium ad Solem & Lunam perducere poſſit; eſtque magnum ſecretum paucis notum; lectionem hanc ſedulò perlege quæ virtus Aceto inſit,ac quid materia media Aceti effici poſſit *Cap. 51. 1. Oper. min. Pag. 337. Vol. 3. Th. Chym.*

Acetum, quod millies ſubtilior eſt quintâ Eſſentiâ Aquæ vitæ ſive Vini philoſophici ſpiritu: Cujus Aceti ſpiritus ipſum Lapidem Philoſophorum millies ſubtiliorem reddunt; unius naturæ ſunt cum eo; & omne cui permiſcentur fixant; non commune ſed aliud excel-

lentio-

lentioris qualitatis menſtruum eſſe vosmet ipſi dicetis. Hoc Aceto inſuper Lapidem toties ſolvit & coagulat Iſaacus usq; concreſcat in oleum quod amplius congelari nolit. Cap. 51, 97, 107. ejusdem libri. Eodem Aceto metalla etiam pinguia reddidit & tranſmutavit in olea; ſic Aurum ſolvit & congelavit toties ſemper in Aceto recenti, donec ex eo factum fuerit oleum rubrum inſtar atri ſanguinis, uti cap. 54. ejusdem libri. Aliquando etiam eodem Aceto Aurum redegit in conſiſtentiam inſignis alicujus olei albi, ex quo deinde deſtillavit ſpiritum album & oleum rubrum invicem ſeparata & impermiſcibilia, adeò ſubtilia ut Artiſtam admonitum voluit ut ſibi caveat, ne nimia rectificatione olea hæc iterum indureſcant, ſiquidem tum fortiori igne preſſa maxima pars eorum vitrum penetraret præ magna ſubtilitate & ita amitteretur. Cap. 126, 128. 1. Oper. miner. pag. 406. Vol. 3. Th. Chym.

Quis talia & tanta expectabit ab Aceto communi? Idem Acetum quod Aurum metallum fixum ſolvit & diviſit in ſpiritum & oleum, conſtitutiva Lapidis ex ſole ſolo; idem requiritur etiam ad Vitriolum fixatum ſolvendum

dum & deſtillandum in ſpiritum & oleum conſtitutiva Lapidis ex Vitriolo ſolo, de quorum confectionibus libro tertio de Tincturis alchymicis.

Oleum iſtud Vitrioli noctu lucere teſtatur Triſmoſinus, qui dictum oleum ita deſcripſit.

127. Oleum Vitrioli noctu lucens Triſmoſini, *Libro Gangeniveron ſive novem Tincturarum in Tinctura prima.*

℞ VItrioli Ungarici optimi libras duodecim, tere, ſolve aqua pura, & clara, vel pluviali deſtillata, ſines fæces ſubſidere, ſolutionem decanta in patinam vitreatam, in pelvi æneo arena pleno ſituatam, dictam pelvim pone in Balneo, & abſtrahe aquam ad cuticulam; ſine refrigeſcere, & quieſcere per triduum in loco frigido, & interea temporis accipies lapillos virides, quos exime; reſiduum denuò abſtrahe ad cuticulam, & pone ad criſtalliſandum, & hoc repetatur ſepties. Lapillos pone in hypocauſto ejuſdem caloris ac ſolis tempore caniculari, & in tali calore faceſſent in pulverem album. Vitriolum ita præparatum in Cucurbita cum collo longo, bene ſigillato, pone in cineribus, quibus ſuppone lampadem, ita ut calor non excedat

excedat ſolem martialem; ſic tamdiù relinquatur, donec Vitriolum incipiat flaveſcere, flavo autem facto, auge ignem Lampadis per gradum unum, & ſic relinque per decem dies & noctes vel uſque incipiat rubeſcere, tum iterum in Lampade ignem adauge per gradum alterum, & ſic continua uſque materia penitus rubicunda facta, Rubini inſtar, tum ignem adhuc auge per decem dies, & occultum Vitrioli jam manifeſtum, &in ſua rubedine ceu materia adhuc volatili præparatum eſt. Rubedine autem ſic permanente exime vitrum ex cineribus, & materiam ex vitro, & pone in vitro magis ſolido & forti, cui affunde Acetum optimum bene rectificatum, bene cooperi, pone in Balneo, ita maneat per quatuor dies, quotidiè tamen agitando ter vel quater materiam ſpatula ex ligna corylino; ſine refrigeſcere; Acetum decanta in aliud vitrum, novum funde ſuper materiam, digere in Balneo ut ſuprà, hoc itera novo Aceto ter, Acetum decantatum leniter abſtrahe uſque materia maneat in forma ſalis in fundo, cui affunde novum Acetum acre, pone per quatuor dies in Balneo ut anteà ad diſſolvendum, idque repetatur toties, uſque ſit abſque omni
 reſiden-

reſidentia. Tum coagula materiam in pulverem ſiccum, & pone in Cucurbita vitrea orificii majoris & Alembici amplioris; Recipiens autem jaceat in vaſe aquâ pleno, juncturis optimè clauſis deſtilla igne aperto, attamen per quatuor horas valdè leniter, poſteà fortiter, & aſcendent ſpiritus flaveſcentes, qui dicuntur Aër, ignem continua in eodem gradu uſque dum Alembicus rubeſcere incipiat; tum ignem urge ut Alembicus fiat ſanguinei coloris, tum ignem adhuc auge, ita ut vitrum candeat ferri igniti inſtar, quod in eo retine calore, uſque Alembicus fiat nivei coloris, tum adhuc fortius ignem urge ut Alembicus iterum fiat clarus & pellucidus, tum ſine refrigeſcere, remove Recipiens, & oleum funde in vitrum purum, quod bene occlude, & habebis verum Vitrioli oleum nocte dieque in locis tenebroſis lucens quod cuſtode bene pro neceſſitate tua. Scias autem in fundo reperiri ſal album & pulchrum quod oleo ſuo rubicundo, &c.

Hoc Triſmoſini Receptum in omnibus fere convenit cum deſcriptione menſtrui ex vitriolo Iſaaci, adeò ut etiam ab Iſaaco mutuatum mihi videatur, præſertim cum eadem Iſaaci Phraſio-

Phraſiologia de Vitrioli calcinati rubedine volatili *retenta fuerit, itaq; quæ ſuperius in Iſaaci menſtruum animadverſa fuere, huc etiam pertinent, addidimus autem iſtud eo quod Trimoſinus Oleum iſtud in tenebris lucere, nos certiores reddit, de qua menſtrui ſui qualitate Iſaacus ſiluit.*

Ripleus hujus Generis Menſtrua confecit hoc modo.

128. Circulatum majus Riplei,
Pag. 395. Accurtationum,

Tempus veræ putrefactionis & alterationis fit ſex hebdomadum ſpatio, quod tamen breviori tempore fieri poteſt, ut per medium tempus accurtetur, & hoc per acuitionem Aquarum noſtrarum Mercurialium hoc eſt Aquæ albæ & rubeæ *(lactis & ſangvinis Leonis viridis ſub* No. 59.) cum Mercurio communi ſublimato, quod ſic fac. Fixa & calcina Mercurium ſublimatum, & ipſum ſolve in Mercurio noſtro albo vel rubeo *(dicti menſtrui)* ita ut totum ſit aqua una & vera, quæ aqua ſic acuta habet poteſtatem putrefaciendi & alterandi omnem calcem metallorum in ſpatio trium hebdomadum, & hac de cauſa, quia in illa aqua duo

tunc

tunc conjunguntur ignes, ſcilicet Naturæ & contra Naturam ſimul.

Mercurius communis Aceto phil. vel menſtruo aliquo minerali diſſolutus, vel ſublimando per modum Circulati majoris Paracelſi, vel calcinando per modum Vitrioli in rubedinem calcinati Iſaaci fixatus, denuò ſolvitur menſtruo fœtente & deſtillatur per Alembicum. Methodo qua Mercurius, eadem etiam reliqua Metalla mineraliaq; redegit in Circulata majora. Ità

129. Acetum acerrimum metallicum Riplei.

Pag. 266. Clavis Aureæ Portæ.

HAbitis igitur iſtis duobus Mercuriis albo & rubeo *(menſtrui fœtentis)* practicabis cum illis aut ſuper propriam terram *(vel caput mortuum dicti menſtrui)* aut ſuper calces Metallorum præparatorum, nam de Terra non eſt curandum, modo ſubſtantia ejus fuerit fixa. Accipe igitur quemcunque illarum in albedinem alteratam & fermenta hoc modo. Ad album opus ſume calcem lunæ, & Terram alteratam *(calcem philoſophicam menſtruo minerali confectam Lunæ)* in æquali portione, tere inſimul, & tempe-

temperâ cum albo mercurio quem nominamus Lac Virginis (*in Leonis viridis deſcriptione*) optimeque ſublima, ſerva & collige non fixum, tantum ſcilicet quantum aſcendit album & adhærens partibus vitri inſtar mercurii ſublimati, nam hic eſt noſter ille Mercurius ſublimatione factus ex alba Terra alterata. Hanc denuò ſuper proprias calces temperando cum lacte Virginis, deſtillando & ſublimando tere donec omnino fixetur, ita ut nullo modò poſſit ab igne moveri. Hic eſt Mercurius ſublimatus & fixatus, pro quo ſtulti aſſumunt ſibi communem illum ex communi Vitriolo & ſale ſublimatum, in quo plurimum errant. Hunc pone in circulatorium & ſuperfunde Lac Virginis donec tegatur, deinde circuletur, & deſtilletur per alembicum.

Exemplum confectionis terræ alteratæ metallorum dictæq; terræ fixationis modum dedit in Vitriolo.

℞. Vitriolum calcinatum in cineres (*colcothar com.*) contere in ſubtiliſſimum pulverem, pone in urinali, infunde Lac Virginis (*fumum album menſtrui fætentis*) uſque quo tegatur illo, claude urinale, cum panno linteo, ſtetque per octo dies, deinde adde tantundem

dem prioris Lactis, repetendo ab octo diebus ad octo. Cum verò nihil ampliùs ebiberit, quieſcat in frigido bene clauſum, quouſque Terra quædam criſtallina, inſtar oculorum piſcium in illius apparebit ſuperficie. Hanc ſeparabis à partibus craſſioribus, reſidentibus in fundo, ponaſque (*iſtud vitriolum graduatum non quidem vini phil. ſpiritu, nec Aceto philoſophico; ſed menſtruo fætente confectum*) in ovo philoſophico ad diſcrete digerendum (*calcinandum*) donec perfectè fixetur, deinde auge ignem, donec perfectè citrinetur, & adhuc auge ut rubeſcat in modum & colorem ſangvinis Draconis.

Tandem pro colophone addemus Circulatum majus è ſulphure confectum Iſaaci quod, cum in ſui gradatione, fixatione & volatiliſatione clariſſimum ſit, quæ in antecedentibus fortaſſis obſcuriora manſerunt, illuſtrabit, & hujus Generis Recepta clariora reddet.

130. Circulatum majus è ſulphure Iſaaci,

Cap. LXXXVIII. 3. Oper. miner.

℞. SUlphuris Ungarici vel Hiſpanici libras decem vel duodecim, præpara in lapide cum Aceto deſtillato (*phil.*) uti pictores ſolent colores ſuos, deſuper aſ-

ſun-

funde bonam quantitatem Aceti *(prædicti)* pone in Balneo, agita bene ſpatula lignea, coquatur vaſe clauſo in Balneo per ſex vel octo dies, quotidiè movendo ter vel quater, tum ſine ut refrigeſcat & ſubſideat. Acetum tinctum filtra, affunde novum, opus hoc toties reïtera uſque non ampliùs tingatur Acetum. Omne tinctum Acetum abſtrahe in Balneo, ità ut remaneat pulvis aureî coloris in fundo. Pulverem hunc Aceto ut anteà præpara & extrahe, ſolutionem filtra, & abſtrahe uſque tandem nullas poſt ſe relinquat fæces, tum abſtrahe Acetum ut reſidua materia maneat in forma pulveris.

℞. pulveris hujus partem unam, ſalis præparati partem unam, Vitrioli Romani exſiccati partes ſex, miſce hæc omnia bene, & ſublima per gradus primò igne leni, deinde fortiori, tandem fortiſſimo per duos dies. Sublimatum propriis fæcibus commixtum ſublima ter, tum abjectis fæcibus ſublima cum novis ſpeciebus, iteràque opus ter per omnia. Jam ſolve ſublimatum aqua ſolvente ad rubeum *(cujuscunque deſcriptionis in Genere 20.)* abſtracta aqua ſublima, affunde novam Aquã & ſublima, idque fac tertio. Jam hujus ſublimati

ſimati recipe partes ſeptem, calcis ſolis partem unam, & ſublima. Iſtud ſublimatum in ovo philoſophico ex auro, confecto (nam ex vitro ad hoc opus minùs valeret, quoniam ceræ inſtar molle inde redderetur) poſitum, occlude bene, & in tripode ſpatio octodecim ſeptimanarum ad figendum pone, attamen primis ſex ſeptimanis, igne leni, ſequentibus ſex fortiori, ultimis fortiſſimo. Finitis his octodecim hebdomadis materiam (*fixatam*) exime, reduc in pulverem, cui in ſolutorio affunde de qua noſtra rubra ardenti (*de prædicta Aqua ſolvente ad rubeam*) ana, ſigilla vel occlude vas valdè bene, fac ſolvatur & ſubſideat, tum exime & deſtilla per alembicum in Balneo parvo admodum igne. Oportet ut Recipiens ſit bene lutatum, & Alembicus in ſuperiore parte habeat fiſtulam, nam ſexies deſtillandum eſt, ſemper cum nova Aqua rubea, & materia tua tandem evadet ſpiſſa inſtar mellis, quam deſtilla ex cineribus cribratis per gradus, & aſcendet aër Aquæ inſtar, poſteà mutato recipiente deſtillabit oleum aurei coloris deaurans Alembicum, ut & Recipiens; in eodem maneat calore usque Alembicus fiat ſangvinei coloris, tum amoveRecipiens, quod ſubi-

ſubitò obtura, aliudq; appone,& auge ignem ulteriùs per viginti quatuor horas, ita ut capella candeſcat, in quo calore maneat per 12. horas,& aſcendet materia rubra ſangvinis inſtar,tandemque ac fumus rubeus. Spiritibus his non ampliùs apparentibus fac ut vaſa refrigeſcant,ſerva deſtillatum, fæces autem reverbera,&c.

Ex Receptis hæc ſunt quæ annotamus.

1. Menſtrua hæc ex Vitriolis graduatis metallorum,vaſe clauſo fixatis; talem obtinere locum inter menſtrua mineralia qualem Circulata majora Paracelſi inter menſtrua vegetabilia. Solvite prædicta Circulata acido aliquo ſpiritu, & ex tempore hujus Generis conficietis menſtrua.

2. Menſtrua hæc eſſe medicamina, Arcana volatilia,dicta, acido diſſoluta.

3. Vitriolum graduatum Veneris præ cæteris ſingularia quædam poſſidere privilegia.

1. Quod in horum Menſtruorum deſtillationibus præter ſpiritum & animam, corpus fixum poſſideat, quo antedicta duo volatilia figenda ſunt in Lapidem; reliqua verò Metalla mineraliaq; redacta in vitriola graduata corporibus fixis careant, & in duo tantum

ſpiritum

ſpiritum & animam dividentur; quoniam verò pro horum fixatione aliunde corpus aliquod fixum mutari neceſſum habuerint Adepti, ideò ſæpe ſæpius affirmavere Lapidem ex vitriolo ſolo absque omni additione confici poſſe ita in antecedentibus habuimus Iſaacum dicentem: Deus talem benedictionem Vitriolo conceſſit, ut ex eò ſolo Lapis Philoſophorum confici poſſit, absqve additione, transferens omnia metalla in verum ſolem, ſed oleum ejus cum Terra *(ſua, ſive corpore)* fixandum eſt, id verò ita non fit de metallis, illorum enim Terra unâ deſtillat per Alembicum.

Sed quis hic non obſerva verbat hæc, absque omnia additione, *de omni aliena, adeoq; cum reſtrictione quadam intelligenda eſſe? Etenim iſtud vitrioli oleum rubicundiſſimum, noctu lucens, & quod ſale ſuo figendum eſt in Philoſophorum Lapidem ex Vitriolo ſolo, eoq; crudo, menſtruis philoſophicis non graduato, minimè obtineri poteſt.*

Præterea quemadmodum ſimilè Oleum ex Auro deſtillatum, fixatum verò in ſui ipſius parte purificata, at non volatiliſata, dicatur ab Iſaaco Lapis ex ſolo ſole, ubi tamen ad ejus confe-

confectionem uſus fuerit ſuo Aceto philoſophico; ita Lapis ex Vitriolo ſolo abſq; additione dici poteſt, etiamſi idem Acetum in ſua confectione fuerit adhibitum.

Tandem ex omnium ferè Menſtruorum Generibus clarum eſt, nullum Aridum (id eſt, materiam ſiccam & incombuſtibilem) abſq; Menſtruo oleoſo reduci poſſe in oleum, cum unctuoſitatem hanc ab unctuoſo Vini phil. ſpiritu recipere debeat.

2. Quòd vilis pretii ſit, adeòque Lapis quem nobis Deus gratis dedit ab Adeptis dicatur. Hoc opus, *inquit Iſaacus*, paucâ materiâ aggredi non potes; debes ad minimum quatuor aut quinque libras materiæ *(Auri vel Argenti)* habere, ſi alioquin, opus inſufficiens foret. Nam pauperum opus non eſt, niſi forte Lapis gratis à Deo nobis conceſſus haberi poſſet. Tum alii ſumptus faciendi non ſunt, præterquam vaſorum, carbonum, & alimenti, donec Lapidem præparaſſemus. Ac duo Lapides quos Deus gratis donavit pro albo & rubeo, dimidia parte temporis tantum opus habent, quantum materia quæ ſumenda erit, præparationum cauſa, nam antequam ad ſublimationem ventum ſit, Lapis gratis nobis donatus

natus jam ferè ad fixationem perductus eſt, *Cap, 17. 1. Oper. mineral. Pag. 313. Vol. 3. Theat. Chym.*

Idem affirmatur à Baſilio dicente : In Auro nulla ineſt humiditas, niſi reducatur in Vitriolum (*graduatum*) quod opus ſanè eſſet nullius frugi & utilitatis, ut & multi ſumptus, ob magnam Vitrioli quantitatem, unde Lapis Philoſophicus conficiendus eſſet, & quamvis detur in Vitriolo Auri ſpiritus deſideratus qualitatis albæ & anima & ſal gloriæ Eſſentiæ, ſed quot Provinciæ, Terræ, & Bona hoc modô fuere dilapidata, enumerare nolo, ſed hanc meis Diſcipulis do admonitionem, ut breviorem ſequantur Naturæ viam, ne quoque in extremam & inextricabilem incitent paupertatem.

Si intendatis itaque, *pergit*, ex Vitriolo ſolari conficere Lapidem Philoſophorum, ut multi quidem nituntur, conſulite cum crumenis veſtris, & decem vel duodecim præparate hujus Vitrioli libras, & tum veſtrum perficietis opus; ubi tamen Vitriolum Ungaricum vel aliud ſufficeret.

3. *Quod ſit Aurum noſtrum Auri vulgi tinctura plenum.* Vitriolum viride, *inquit*

Ripleus

Ripleus, ſtillicidium Veneris à multis Philoſophis vocatur Aurum Romanum, propter abundantiam ſuæ nobilis Tincturæ, quod fermentari debet cum Auro vulgi. *Pag. 140. Medullæ philoſ.*

Eſt enim Vitriolum *, pergit,* nihil aliud, quàm ſtillicidium Cupri, in mineris, ubi generatur Cuprum, ut dicit Bartholomæus (*monachus & Philoſophus Anglus*) & quamquam habeat ad mirabilem rubedinis tincturam, inficitur tamen Tinctura illa immunda terreſtreitate, quæ illius macula originalis vocatur, quæ prohibet ne Aurum & Argentum ex eo fiat. Ideò dicit Raymundus, fac ut virtutes terreſtres non obtineant ſuper virtutes cœleſtes (*ſolis & Aſtrorum reliquorum*) & habebis rem bonam in Vitriolo, *Pag. 303. Pupillæ.*

Arnoldus ut auream in Vitriolo vulgi oſtenderet naturam Diſcipulo ſuo, id experimento quodam comprobare reſolvit in ſpeculo Alchymiæ, pag. 605. Vol. 4. Theat. Chym. ubi ita per modum Dialogi Diſcipulus. Miror, Præceptor bone quod tantum laudaſti Æs, neſcio an in eo ſit tantum ſecretum, ego putabam quod eſſet corpus leproſum, propter illam viriditatem quam habet in ſe. Unde non

deſino

deſino mirari, quod dixiſti, quod de hoc corpore Argentum vivum (*Menſtruum*) debemus extrahere. *Magiſter*. Fili Scias, quod Æs Philoſophorum eſt Aurum ipſorum, unde Ariſtoteles ait in libro ſuo: Aurum noſtrum non eſt Aurum vulgi, quia illa viriditas quæ eſt in eo corpore eſt tota perfectio ejus, quia illa viriditas per noſtrum Magiſterium citò vertitur in aurum veriſſimum, ut de hoc experti ſumus, & ſi vis probare, tibi regulam damus. ℞. Ergò Æs uſtum bene & perfectè rubificatum (*commune in officinis proſtans*) & imbibe cum oleo Duenech (*ſpiritu vini phil.*) ſeptem vicibus, quantum bibere poterit, ſemper aſſando & reducendo (*cohobando & calcinando*) poſteà fac ipſum deſcendere (*in Regulam liquefaciendo iſtud Vitriolum prædicto oleo imprægnatum*) deſcendit enim Aurum purum ſicut Grana (*Kermes*) rubrum & purum, & ſcias quod tanta rubedo deſcendit cum iſto, quod tinget Argentum in aliqua quantitate, veriſſimo colore, &c.

Omnia proferre nimium foret quæ Philoſophi de aurea dixerint vitrioli natura. Unicum pervolvite Baſilium, præſertim quartum & quintum caput de rebus naturalibus & ſupernat-

pernat. ut & Elucidationem 12. Clavium, & Vitriolum invenietis omni Auro ab ipſo magis æſtimatum; Vitrioli veneris enim, martisque Tincturam multis Paraſangis ſulphure Auri eſſe meliorem docuit, non quidem in genere ſuo, nam una eademque ipſa eſt in omnibus, ſed quod hæc in Veneris martisque Vitriolis tam naturalibus quam artificialibus ſit altior nobiliorque in colore, abundantior in quantitate; facilioris ſeparationis à ſuo corpore in præparatione, & minoris pretii in uſu, quàm ipſa Tinctura in Auro latens.

4. *Quod ſit Aurum apertum, nondum fuſum, adeoq; facilioris præparationis.* Iamdiù laboraſti, *inquit Iſaacus*, antequam hæc materia ſubtilis & ſpiritualis effecta eſt, ita ut eam ſublimare poſſis: Si verò Lapidem poſſes acquirere quem nobis Dominus gratis largitus eſt, eum non opus eſſet ita præparare: Sed ſtatim ſumeres ac intangibiliter pulveriſares, ejusque immunditiem ablueres aqua communi, donec aqua inde pura & liquida deflueret, tum ſiccares iterum, ac paratus eſſet ut ſublimandum poneres quare opus ejus brevius. *Cap. 22. Pag. 317. Vol. 3. Theat Chym.*

Ut manifeſtius loquar, *inquit Ripleus*, di-

co, quod in quantum corpus magis ſubtile fuerit,tanto facilioris diſſolutionis erit. Et ut de diſſolutione ampliùs loquamur, intelligas quod debet fieri menſtruo noſtro Vegetabili,vel aliquo alio mediante vegetabili. Atque hic Mercurius Vegetabilis *(menſtruum vegetabile)* non poteſt penetrare in corpus, ad finem perficiat diſſolutionem illius, niſi corpus prius fiat ſpongioſum. Cæterùm nullum plumbum ita ſpongioſum eſt, neque adeo ſubtile ut eſt plumbum rubeum ſeu minium *(Vitriolum Calcinatum)* Ideoque ſi noſtra ſpe fruſtrari non voluerimus, neceſſarium eſt,ut accipiamus plumbum rubeum,videlicet Antimonium præparatum, quod magis ſpongioſum eſt & ſubtile quam aliud quodvis plumbum. Nam aqua *(vegetabilis)* ſtatim penetrabit in eum, facietque diſſolutionem partium ſubtiliſſimarum illius. Ut verò jam ulterius loquamur de corpore ſecundo, quod eſt Vitriolum Romanum, intelligas quod faciliùs eſt facere elementorum ſeparationem in re complexionata,quæ nunquam anteà per ignis violentiam conflata erat in ſubſtantiam duram & compactam, quàm idem perficere in ſubſtantia in maſſam du-

rara

ram conflata, vel in ſubſtantia metallica & lapidea, in qua extinguitur virtus congelativa, ideoque reſpectu aliorum fit intractabilis, non mollis nec unctuoſa atq; per conſequens ſolutioni ac ſeparationi minùs obediens, eſt enim Vitriolum nihil aliud quam, &c. *Pag. 301. Pupillæ.*

4. Per Lapidem quatuor præcipuè voluiſſe Adeptos in Chymia ſecretiori.

1. Materiam menſtrui ſive ſpiritûs vini phil. de qua Deo placente, in Libro quinto.

2. Quæcunq; Menſtrua, ſpiritu vini philoſ. confecta. Satis exemplorum invenietis in menſtruorum Receptis vobis exhibitis.

3. Quamcunque materiam Lapidis philoſ. ſic Aurum & argentum paſſim dicuntur Lapides, per Lapides verò quos nobis Deus gratis dedit Iſancus intellexit Vitriolum pro rubeo & Alumen pro albo. *Cap. 39. 3. Oper. miner. Pag. 67.*

Habet quidem etiam præter hos, duos alios Lapides ex Arſenico & Auripigmento *ambobus graduatis, confectos, de quibus vide capita ſex priora, 1. Oper. & cap. 112, & 113. 2. Oper. miner. Sed de his ſuis in locis.*

4. *Quamlibet Tincturam alchymicam, etiamſi non in Lapidis ſed olei ſit forma.*

5. *Menſtrua ex Vitriolo vel Venere reliquis quidem præſtare in tingendi virtute, at non in diſſolvendi qualitate.*

XXII. Genus.

Menſtrua mineralia compoſita ex menſtruis mineralibus compoſitis & corporibus metallicis, aliisque rebus tingentibus.

131. Oleum Martis & Veneris Baſilii, *Libro de Concluſion. Sect. 1. Cap. 3.*

℞. Viridis æris libras aliquot, & cum aceto deſtillato (*philoſophico*) fiat extractio, quæ criſtalliſatur in Vitriolum nobile, ex quo per Retortã deſtillatur oleum rubrum, quod ſolvit Martem in Vitriolum. Ex hoc longo tempore & igne forti denuò extrahitur oleum rubrum, & ſic ſimul habes ſulphur Martis & Veneris. Hoc oleo gradatur Luna, & obtinetur bona pars coronæ Regis. Pars cum parte Solis & Lunæ ſimul fuſa & in hoc oleo per octo dies & noctes putrefacta in bonum aurum mutatur. Laus Deo.

Annota-

Annotationes.

Quanquam quodcunq; menſtruorum mineralium ad cujuscunq; corporis diſſolutionem perquam ſufficiens ſit; nihilominus tamen hæc magis adhuc acuere elegerunt Adepti, corporum metallicorum additione, ut eo meliùs diſſolverent & tingerent diſſolvenda. In præſenti Recepto Baſilius Martem diſſolvit in ſpiritu Veneris ſuperius ſub No. 113. deſcripto, redigit in Vitriolum, tandemq; in oleum compoſitum deſtillat. Sect. 2. Cap. 4. menſtruum hoc nuncupat oleum ſalis Martis: Jam te docui, *inquit*, pellucidum Vitriolum ex Venere extrahere, & oleum rubrum ejus deſtillare, hoc oleum ſolvit Martem in Vitriolum, & adhuc ſemel deſtillatum fortiter per Retortam, habebis oleum tingens nobile, ſeu ſal Martis, quod ſubditus eſt qui tributum Regi ſolvit, eumque ditat. Hoc oleum ſolvit aurum ſpirituale purpureum, & per Alembicum traducit, &c. *Ex hoc oleo ſalis Martis, &c. Proceſſus brevitate ſua obſcurior, non parum illuſtrabitur à ſequente ſpiritu mercurii.*

132. Spiritus Mercurii univerſalis ex Vitriolo Baſilii,

℞. CUprum commune, ex quo fac viride æris communi more, quod tere, cui affunde bonam quantitatem Aceti deſtillati (*philoſophici, ſive aceti cum ſpiritu vini phil. mixti*) agita bene, & ſolvetur viride æris, ſine ut ſubſideant fæces, & ſolutio erit valdè pulchra, pellucida & viridis. Acetum in Cucurbita abſtrahe ad craſſitiem, & in loco frigido criſtalliſabitur Vitriolum grave ad ſummum graduatum, quod denuò ſolve in aqua calida, aquam evapora donec ſpiſſeſcat, pone iterum in loco frigido & denuò coagulabitur Vitriolum, quæ ſolutio & coagulatio repetenda eſt tertio, & Vitrioli purificatio perfecta erit. Ab hoc Vitriolo in catino ſine evaporare phlegma, & calcina donec rubere incipiat, tum ſatis erit.

℞. Deinde ſilices puros, calcina, & exſtingue candentes in Aceto deſtillato, reitera aliquoties donec bene calcinati ſint. Tum denuò calcina & cum parumper refrixerint affunde acetum (*phil.*) calefactum, & fac ut ſenſim ſiccentur. Horum lapillorum ſic præparatorum accipe partem unam, Vitrioli jam calcinati partes duas; trita miſce, pone in Re-

torta

torta terrea ſpiritus non abſorbente, vel in Retorta vitrea bene lutata, appone Recipiens magnum & vaſe bene lutato accende ignem per gradus, per 24. horas, deinde adminiſtra ignem fortiorem per alias 24. horas, & prodibunt ſpiritus virides albi, & igne ſic continuato tandem guttæ rubræ. Hunc ignem violentum conſerva donec omnes ſpiritus & guttæ tranſiverint. His peractis, deſtillatum pone in Cucurbita, & vaſe bene clauſo rectifica ex balneo lentiſſimo igne, & aſcendet phlegma, in fundo autem Cucurbitæ manebit oleum Vitrioli rubicundum & grave. Peracto hoc labore.

Limaturam ferri puram, cui in Cucurbita affunde dictum Vitrioli oleum ut ſupernatet, & adde tantum aquæ pluvialis deſtillatæ, usque videas oleum ferrum ſolvere. Tum abſtrahe phlegma per deſtillationem, reſiduum ſine in loco frigido criſtalliſari in Vitriolum pulchrum, & ſic Mars & Venus conjuncti ſunt. Vitriolum hoc calcina ſub tegula, & agita ferreo unco in pulverem ſubtilem ſubrubeum. Pulverem hunc in Retorta vitrea bene lutata pone, & vaſis bene clauſis deſtilla per gradus ignis quemadmodum deſtil-

 laſti

laſti oleum prædictum, & primò habebis ſpiritum album qui eſt Mercurius Philoſophorum; deinde ſpiritum rubeum qui eſt ſulphur Philoſophorum, oleum incombuſtibile ex ambabus Veneris & Martis Tincturis compoſitum nunquam ſeparandum, & eſt viridis & rubei leonis ſanguis quo Rex illorum pater cibari debet. Ab hoc oleo in Balneo abſtrahe phlegmata, & paratum eſt ut aurum eo tingatur.

℞. Caput mortuum quod pulchri & coccinei coloris eſt, tere in pulverem ſubtiliſſimum, pone in vitro & affunde Acetum deſtillatum *(philoſophicum)* digere per triduum in leni calore, ita ut ſal extrahatur, in quo latent theſauri totius mundi, absque quo ſale omnis labor eſſet irritus; Acetum abſtrahe in cineribus, & ſal in vitro remanebit, cui in Retorta vitrea affunde oleum prædictum *(Veneris & Martis)* & ſal diſſolvetur ſtatim; tum deſtilla eadem violentia ut anteà, & oleum ſecum traducet proprium ſuum ſpiritum ſalis quod ſemel rectifica ex balneo, & decies fortius erit quàm anteà, & paratum habes oleum incombuſtibile ex Mercurio, Sulphure, & Sale, ex una radice venientibus oleum hoc eſt vera

prima

prima materia metallorum, & vera radix ex qua aurum generatum eſt.

Hic Mercurii ſpiritus, Collaboratores, pluribus incautis vel nimis inconſideratè, vel arrogantèr eum inſequentibus, ſcientes loquimur, damno fuit, ne hoc fiat impoſterum ejus naturam, qualitates, & ortum manifeſtabimus aliquantulum clariùs.

Viride æris commune aceto in Vitriolum redactum, deinde aqua communiter ſolutum & coagulatum, calcinandum eſt usq; ad rubedinem in vaſe aperto, ut phlegma ſuperfluum abſtrahatur, & ad ſubſequentem deſtillationem aptius reddatur. Verum quis unquam viride æris purificatum, in officinis pharmaceuticis, flores viridis æris dictum calcinavit in rubedinem absq; virium ſuarum diminutione? Quis inquam ex calcinato hoc pulvere deſtillavit oleum rubicundiſſimum? Non aceto communi ergò, ſed philoſophico diſſolvendum venit viride æris, ut non ſolummodo purificetur ſed redigatur etiam in Vitriolum ad ſummum graduatum. In genere viceſimo ex Vitriolo Romano altè graduato, id eſt, ſpiritu vini phil. vel macerato, vel penitus diſſoluto Baſilius deſtillat idem

 Veneris

Veneris oleum rubrum, tam ponderoſum ut plumbum, vel aurum; ſpiſſum ac ſanguis, & igneæ qualitatis, id eſt, ſummæ aciditatis. In viceſimo primo genere idem Vitriolum cupri vel æris viride aceto communi purificatum, non quidem ſpiritu vini phil. per ſe, ſed ſucco omphacino, id eſt, aceto com. aliove fortiori acido permixto, redigi in Vitriolum graduatum; hoc autem in Veneris oleum deſtillari annotavimus. Si metalla, mineralia, reliquaq; arida acidis diſſoluta & in Vitriola redacta, ſpiritu vini phil. vel aceto philoſophico adeò graduentur, ut deſiderata inde hauriri queant olea, quidnam in cauſa foret cur ſola ex cupro confecta Vitriola carere debeant dicto privilegio, non facilè percipi poteſt. Perinde autem erit ac ſi Vitriolum graduatum reddatur juxta methodum ſub No. 113. datam, vel juxta Recepti præſentis præſcriptionem, ex utroq; idem ſpiritus & oleum prolicitur.

Confecto autem hoc Veneris oleo, & aqua communi diluto ferrum redigitur in Vitriolum graduatum, quod etiam Vitrioli Veneris inſtar calcinandum eſt in rubeum colorem, poſteaq; deſtillandum in ſpiritum album & oleum rubeum.

Metho

Methodus hujus operationis extat libro particul. in particulari Martis ſic : ℞. Olei rubei Vitrioli partem unam, aquæ fontanæ partes duas, miſce, quo diſſolve limaturam chalybis; ſolutio calidè filtranda eſt, quam evapora leniter ad tertiæ partis conſumptionem, & in loco frigido accipies criſtallos ſacchari inſtar dulces, verum (*id eſt, graduatum*) Martis Vitriolum, à quo decanta ſolutionem, hanc abſtrahe parumper, & in loco frigido novas habebis criſtallos, quas leniter ſub tegula calcina, movendo continuè ſpatula ferrea, in pulverem purpurei coloris, cui affunde acetum deſtillatum (*phil.*) extrahe animam (*Tincturam vel Eſſentiam*) Martis, abſtrahe acetum, & edulcora animam. Hæc eſt illa anima Martis quæ ſpiritu Mercurii diſſoluta, & cum anima Solis unita Lunam tingit in Solem.

Sed de his inferiùs; Vitriolum Martis graduatum & in pulverem purpureum calcinatum in noſtro Recepto, abſque ſuæ animæ extractione deſtillatur in Mercurium Philoſophorum & ſulphur Philoſophicum, verum Martis & Veneris Oleum, menſtruum proximè antecedens ſub. No. 131. *ex quo ut præſens Mercurii ſpiritus fiat, ex capite mortuo aceto philoſophico*

 loſophico

loſophico extrahendum eſt ſal, quod Martis & Veneris oleo commixtum & inſimul deſtillatum per alembicum, dicitur prima metallorum materia.

Aliquandò loco dicti ſalis ex capite mortuo extracti Baſilius uſus eſt ſale & ſulphure Solis. Ita fit.

133\. Oleum Martis & Veneris ſulphure & ſale Solis acuatum Baſilii,

In ſupplemento.

℞. AUri purpurei coloris (*Croci Solis*, des Königs Purpur-Mantel/) unciam ſemis, Olei Mercurii Philoſophorum (*olei Martis & Veneris*) unciam unam ſemis, fiat diſſolutio, cui adde ſalis Solis drachmas duas; omnibus reſolutis in oleum, id rectifica per Retortam, ut evadat clarum & pellucidum.

Baſilius pro ſpiritu Mercurii univerſalis Cuprum aceto philoſophico diſſolutum, & criſtalliſatum in Vitriolum graduatum, leni calcinatione redegit in verum Veneris crocum, ſive pulverem rubeum: Ferrum autem Veneris oleo (deſtillato ex dicto Veneris croco) diſſolvit, criſtalliſavit, & calcinavit in Martis Crocum. Pro præſenti menſtruo requirit

Aurum

Aurum Balneo Regis (*ſub* No. 89.) *diſſolutum, redactum in Vitriolum volatile graduatum, quod porrò aqua deſtillata diſſolutum cum triplo argenti vivi ex menſtruo præcipitat, amalgama autem inde productum leniter ſub tegula calcinat in pulverem vel Crocum purpureum, de cujus confectione hîc per tranſennam quaſi, cum in ſequentibus ſecundo & tertio libris ex profeſſo de hac tractaturi ſimus. Salis Solis confectionem ita deſcripſit libro Particul. in Particulari Solis:* ℞. Corpus album Solis relictum in extractione ejus animæ, (*Eſſentiæ ex Croco Solis ſpiritu ſalis dulcis ſub.* No. 28. *deſcripto extractæ*) id leniter reverbera per mediam horam, ut corporale reddatur, tum affunde Aquam corroſivam mellis bene rectificatam quod in leni calore extrahet ſal, quod fiet ſpatio decem dierum. Toto ſale extracto abſtrahe inde menſtruum in Balneo, ſal autem iteratis cohobationibus communi aquâ deſtillatâ edulcora, tandèmque id clarifica ſpiritu Vini (*phil.*) & habebis ſal auri.

De hac Aqua Mellis Baſilius in Curru Triumphali Antimonii, Pag. 77. ita: Ex Melle dulci ſummum Corroſivum & Venenum

ſieri

fieri poteſt quod plurimis incredibile eſt. *Idem teſtatur Paracelſus inquiens:* Simile quid intelligendum eſt in Melle, quod elevationibus ſuis omni Aqua forti & Corroſivo longe fit acutius, & ſublimato quovis penetrantius, talem à Natura proprietatem acuitatis non habet, verum ex elevatione, quæ hoc Mel immutat in Corroſivum, *libro. 5. Archid. pag. 18. & alibi Cap. 14. de morbis tartar. pag. 319.* Mel per ſe innoxium eſt, ſed in elevatione tertia fit lethale.

Confectio hujus aquæ quidem non extat in eis, quæ habemus, tam Baſilii quàm Paracelſi ſcriptis; quàm facilè tamen diſcet ſedulus diſcipulus ex artis ſuæ principiis; etenim vel diſſolvatur Cælum mellifluum Pariſini in Aceto deſtillato aut fortiori acido quodam: Vel cohobatur Mel crudum in Aceto Philoſophico, id eſt, communi, cum ſpiritu vini phil. mixto, & labor erit brevior & melior. Intereà hoc auri ſal confici quoque poteſt abſque dictâ Mellis Aqua, modò menſtruum ſatis ſit corroſivum ut Auri corpus reſiduum diſſolvere queat, ita in labore tertio Revelat. caput mortuum auri reverberat per tres dies, deinde calcinat cum æquali pondere ſalis Tartari, quod

aqua

aqua deſtillata abluit, & pulvere exſiccato extrahit cum aceto ſal, quod aceto abſtracto clarificat ſpiritu vini, id eſt, diſſolvit, filtrat, abſtrahit & criſtalliſat in verum ſal Solis. Alibi id ſal auri extrahit ſpiritu Mercurii univerſalis uti in Elucidatione 12. Clavium, ubi aſſerit: Ipſum Philoſophorum Lapidem coagulari vel figi non poſſe abſque hoc ſale; ejusdem autem confectionem ſe dediſſe in quarto clavi.

Per oleum mercurii philoſophorum intelligit Martis & Veneris oleum nondum in ſpiritum mercurii univerſalis redactum, vel ſale ſuo proprio acuatum, & hujus quidem menſtrui partem fixiorem quod ſulphur philoſophorum vocat, non volatiliorem quæ mercurius philoſophorum dicitur. Sulphure hoc animam vel crocum ſolis diſſolvit & in aurum potabile redigit, libro de ſupernaturali medicina. Aliquandò tamen per idem oleum Mercurii intellectum voluit oleum Vitrioli Romani, menſtruum ſub No. 98. *deſcriptum; ita libro de particular. in particulari Solis,* corpus album Regis (*auri in extractione animæ vel croci Solis derelictum*) philoſophico Sulphure, quod in ordine eſt ſecundum principium,

cipium, & ſpiritu Mercurii (*paulo antea ſpiritu albo Vitrioli dicto*) extractum, reducit in aurum pulchrum & malliabile ut erat priùs, in colore & virtute minimè defectivum.

Aliquando ipſum ſpiritum Mercurii univerſalis acuit ſulphure & ſale aliorum metallorum ſic;

154. Spiritus Mercurii univerſalis ſulphure & ſale Lunæ acutus Baſilii,

Libr. Partic. in Particul. Lunæ.

EXtracto ſulphure Lunæ & edulcorato, reſiduum calcis Lunæ exſicca, cui aſfunde eandem Aquam corroſivā Mellis, qua uſus fuiſti pro ſale Solis, digere leniter per quatuor aut quinque dies, ut extrahatur ſal Lunæ, quod cognoſces ex albedine Menſtrui. Toto ſale extracto abſtrahe Aquam Mellis, ſal edulcora deſtillando & clariſicando cum ſpiritu vini (*phil.*) Reſiduum in extractione ſalis Lunæ derelictum edulcora & exſicca, tum affunde ſpiritum Tartari, digere per quindecim dies, & procede uti cum auro, & habebis mercurium Lunæ (*de quo libro ſecundo, nam eo hîc non utimur*) dictum ſal Lunæ excellentes poſſidet virtutes pro corpore humano, de quibus agam loco ma-

gis convenienti. Intereà efficaciam ſalis & ſulphuris Lunæ diſces ex proceſſu ſequenti.

℞, Sulphur lazurinum Lunæ, ſpiritu vini (*phil. rectificatum,*) diſſolutum & coagulatum, pone in Cucurbita, affunde duplum ſpiritus Mercurii ex ſpiritu albo Vitrioli, confecti; ſimiliter accipe ſal Lunæ extractum & clarificatum, quod commiſce cum triplo ſpiritus Mercurii, luta ambo vitra, & in Balneo leniter digere per octo dies & noctes; cave ne aliquid pereat de ſulphure & ſale, ſed maneant in eadem quantitate, qua ſeparata fuerint ex Argento. Finita putrefactione ambas diſſolutiones miſce & deſtilla, &c.

Aliquandò hunc ſpiritum acuit absq; ſale metallico & ſulphuribus tantùm ita;

135. Spiritus Mercurii univerſalis ſulphure Solis & Lunæ acuatus Baſilii,

Libro Particul. in Particul. Lunæ.

℞. SUlphuris Lunæ partem unam, ſulphuris Solis partem ſemis, ſpiritûs Mercurii partes ſex, conjunge hæc invicem, luta bene, digere in calore leni, & evadet liquor rubicundi coloris, deſtilla per Alembicum ut nihil remaneat.

Non ſolùm fermentavit hunc ſpiritum Mercurii

Mercurii ſulphuribus corporum perfectorum, ſed his ſuperaddidit aliquando ſulphur alicujus metalli imperfecti, utpote Martis. Ita

136. Spiritus Mercurii univerſalis ſulphure Solis & Martis acuatus Baſilii,

Libro Partic. in Partic. Solis.

℞. SUlphuris Solis & ſulphuris Martis ana partes æquales, ſpiritus Mercurii ad duorum digitorum ſupereminentiam, ut materia bene diſſolvatur in aquam auream rubini coloris, mixta deſtilla per Alembicum, ut fiat unum quid, quemadmodum ab initio erant ex uno ſtemmate, ſerva bene ut nihil evaporet.

Aliquandò præter ſulphur Martis etiam addidit ſulphur Antimonii. Ita

137. Spiritus Mercurii univerſalis ſulphuribus Solis, Martis, & Antimonii acuatus Baſilii,

Libro Partic. in Particul. Antimonii.

℞. SUlphuris Antimonii partes duas, ſulphuris Solis partem unam. Miſce. ℞. Sulphuris Martis partes tres, ſpiritûs Mercurii partes ſex, digerantur bene lutata ut ſulphur Martis diſſolvatur totaliter; tum injice quartam partem de ſulphure Antimonii & Solis

Solis luta iterum & digere usque dum fuerint omnia diſſoluta, tum alteram quartam partem Antimonii & Solis adde, reiterando opus ut anteà donec omnia optimè ſint commixta, & materia reddita inſtar olei craſſioris rubicundi, deſtilla totum per alembicum.

Aliquando fermentavit hunc ſpiritum per modum inuſitatum, videlicet absque omni ſulphure metalli perfecti, ſed meris imperfectis banenm. Ita

138. Spiritus Mercurii univerſalis ſulphure Martis, Jovis, & Saturni acuatus.

Baſilii,

Libro Partic. in Partic. Mercurii vivi.

℞. ANimæ Martis uncias duas, animæ Saturni unciam unam, animæ Jovis unciam unam, diſſolve in ſpiritûs Mercurii unciis ſex, bene diſſoluta deſtilla per Alembicum absque omni reſidentia in aquam auream tranſparenti diſſolutioni auri ſimilem.

Quamvis hæc Baſilii Menſtrua Adeptorum diſſolventia facilè primum mereantur locum; fuere tamen Adeptorum quidam, qui Menſtrua dictis illis haud multum inferiora confecerunt. Iſaacus Hollandus ut corpora-

non

non tantum meliùs diſſolveret ſed altiùs etia[m] tingeret ſua compoſuit menſtrua ex menſtr[u]is tingentibus & Mercurio vulgi quidem, ſe[d] rerum tingentium tincturis (animis, ſulphu[ri]ribus, &c.) ſatiato. Ita compoſuit menſtru[u]m quod dicitur.

139. Aqua Mercurialis ad rubeum Compoſita Iſaaci,

Cap. XLIII. 3. Oper. min.

℞. ARgentum vivum ſale & aceto ab[l]utum, quod ſublima per Æris uſt[i], croci Martis, croci Veneris, & lapidis hæmatitidis ana Vitrioli Romani ad pon[]dus omniũ, & parum ſalis; iteraq; ſublimatio[]nem ſepties, quamlibet ſemper per novas & recentes ſpecies, & Mercurius ſublimatus eri[t] ad rubeum.

℞. Æris uſti, Cinnabaris, croci Martis, Veneris, Lapidis hæmatitidis, Antimonii ana partes æquales, Vitrioli Romani ad pondu[s] omnium; miſce fiat pulvis ſubtilis, cui affund[e] Aquæ Vitæ ſummè rectificatæ (*ſpiritus vin[i] phil.*) ad duarum palmarum eminentiam, i[n] B. digerantur per tres dies, indies movendo materiam, poſteà igne leni abſtrahatur Aqua Vitæ, deinde augeatur ignis gradatim, tandem igne

igne fortiſſimo per 12. horas urge ut omnes aſcendant ſpiritus. Opus hoc ter reiterandum eſt cum materii, ſemper renovatis.

℞. Hujus Aquæ libram unam, Argenti vivi ad rubeum ſublimati quantum ſufficit, vel diſſolvere potes; deſtilla & reſerva.

Aliquandò præter Mercurium addidit quoque ſulphur & ſal armoniacum ad rubeum ſublimata. Ita ſit

140. Aqua Philoſophorum ex tribus ſpiritibus Iſaaci,

Cap. X. 3. Oper min.

℞. Vitrioli Romani partes ſex, Lapidis hæmatitidis, croci Martis, Veneris, Cinnabaris, Æris uſti, Antimonii mineralis ana partem unam, ſiccata bene miſce, & poſitis in retorta affunde Aquæ vitæ rectificatæ (*ſpiritus vini phil.*) libras quatuor, deſtilla & cum capite mortuo pulveriſato cohoba ter. Aquam divide in duas partes, quarum unam ſerva, in altera diſſolve in Balneo unciam unam ſalis armoniaci ad rubeum ſublimati, quo ſoluto, diſſolve unciam ſulphuris præparati, tandem & unciam Mercurii ad rubeum ſublimati injice, ſolutis his tribus in Aqua ſolvente ex Aqua Vitæ confecta, habes

besAquâm, quæ meritò Philoſophorum dicitur, ob mirandas & ſecretas ejus vires, quarum miracula non deſcribenda ſunt, quia non convenit ob certas cauſas, &c.

Præparatio Sulphuris. ℞. Sulphuris vivi libras XII. cui pulveriſato affunde Acetum deſtillatum (*philoſophicum*) ebulliant lentè in Balneo, vaſe optimè clauſo per tres dies. Acetum jam tinctum cautè decanta. Reſiduo novum affunde Acetum, digere & decanta, totiéſque repete donec non ampliùs tingatur Acetum. Tinctum in Balneo leniter deſtilla ad quartæ partis reſidentiam, ex reſiduo ſpatio trium vel quatuor dierum in cella frigida criſtallos (*Vitriolum graduatum Sulphuris*) nitri ſimiles, pellucidas inſtar ſuccini & aurei coloris. Acetum remanens evapora in pulverem aureum. Criſtallos & pulverem denuò diſſolve prædicto Aceto, & criſtalliſari permitte, idque toties donec ſulphur nullas poſt ſe relinquat fæces. Hoc magnum eſt ſecretum alchymicum purgandi ſulphur.

Præparatio Mercurii. ℞. Vitrioli Romani (*per quod ſæpè ſæpiùs intelligunt Adepti graduatum*) libras ſex vel octo, ſalis com. libras

bras duas. Hæc commiſce cum Mercurii ſale & aceto abluti libris tribus, ſublima Mercurium, idque terrepete ſemper cum novis ſpeciebus, Mercurium ſerva.

Præparatio ſalis armoniaci. ℞. Salis armoniaci libras tres, ſublima per Vitriolum Romanum & lapidem hæmatitidem ter, qualibet vice cum novis materiis.

Quamvis hæc Iſaaci Menſtrua non tanti æſtimanda ſint ac præcedentia Baſilii quoad præparationis excellentiam; nihilominus ea non minoris ſed ejuſdem virtutis ſunt cum illis quoad tingendi qualitatem, ex eiſdem enim componuntur ſulphuribus, Crocis & Eſſentiis Martis, Veneris, ſulphuris, &c. quibus Baſilii menſtrua mineralia compoſita fuere confecta. Lullius eadem menſtrua acuit Eſſentiis metallicis non quidem modo confectis ſed conficiendis in ipſa menſtrui præparatione, ita Menſtruo fætenti, ſale harmoniaco vegetabili, acuato, conficit lunæ Eſſentiam quæ dicto menſtruo commixta evadit menſtruum hujus generis & dicitur.

141. Aqua Compoſita Argenti Lullii, *Cap. X. Practicæ Teſtamenti majoris, Pag. 161. Volum. 4. Th. Chym.*

In

℞. IN virtute A. *(Dei)* unam unciam de F. *(luna clara pag. 171.)* bene purgata per cupellam vel cineritium. Et illud argentum bene percuſſum *(malleo extenſum)* in rotellas ſcinde per petias parvas, curtas & ſtrictas. Poſteà in duas partes æquales divide, & accipe duo vaſa vitrea ſolutoria nuncupata, ſed melius liquefactoria ſunt dicta & vocitata, quorum in hoc regimine, forma & menſura tibi demonſtrabuntur in capitulo vaſorum, & in quolibet iſtorum duorum pone unam unciam cum dimidia de E. *(Menſtruale 171. à nobis ſuperiùs ſub* No. 67. *datum)* ſcilicet octavam partem totius menſtrualis, projice ſtatim intùs quamlibet partem de F. & in continenti non negligenter obſtruas os vaſis ſuo cooperculo, & luta bene juncturam de luto jam dicto *(in dicti menſtrualis confectione)* vel de cera clara & munda, quo facto pone in Balneo mariæ calido per triduum, ut Deus det tibi bonam diem. Poſteà accipies F. *(Argenti diſſolutionem)* & Aquam colabis *(decantabis)* in aliam ampullam vitream mundam, & vaſulum bene inclinabis & cautè ne terra de F. cum aqua colari poſſit, nec Aqua turbari, & dictam phialam ubi poſueris

Aquam

A quam de F. obſtrue & ad partem pone. Poſteà in continenti ſuper ſolutorium de F. quod debet diſſolvi *(altera Argenti pars deſtillanda in menſtruum)* pone ſuum Alembicum, qui ſtrictè & ſapienter jungatur cum luto ſuprà dicto, poſt hoc ſupra cineres cribratos ſituetur, & ponatur inde ſupra furnellum, & fac primum ignem, faciáſque deſtillari, & humorem in phiala vitrea ſume, & fac de ſerraturis lignorum ignem, & quando humor quaſi deſtillatus fuerit totus, fortifica ignem de carbonibus paulatim, ſecundum quod videbitur ad punctualiter calcinandum terram, ſed à nimio calore cuſtodi, nam vidimus, quod ad calorem ſolis factum eſt, hoc intellige bene, niſi velis fatuus fieri; da hunc calorem continuè per undecim horas, poſt furnellum obſtrue & vade dormitum, & de mane accipe tuum calcinatorium *(quod ſic nominatur propter operationem ſuæ proprietatis, quod tibi offert actus materialis)* & infrà projicies menſtruale ſæpè dictum in quo G. *(Mercurius noſter, pag. 171. ſive ſal harmoniacum vegetabile)* diſſolutus eſt *(vide inferiùs menſtruum ſub* No. 147. & illud videbis operari, & fumum in altum aſcendere, & metallum calci-

nari cum liquefactione, ſed melius quam antè obtura proprio cooperculo quod intrat (*dictum calcinatorium*) & cave ne ponas in alium calorem, quousque fuerit operatum ſua propria virtute, & poſtquam operatum fuerit & requieverit, luta bene juncturam cum cera communi, & ſic lutatum pone in calido Balneo Mariæ per triduum naturale, prout alibi feciſti, quia ſic expedit. Poſteà Aquam deſtilla, & calcina terram (*in fundo remanentem*) ut ſuprà dictum eſt, & toties reitera usque tota terra ſit diſſoluta per iſtud regimen in forma liquoris, & ſemper limum ſolutum ad partem pone, vel oleum arte diſſolutum, quod eſt ſubſtantia corporis per Aquam depurata & portata per Aquam venti. Et quando totum erit diſſolutum (*& deſtillatum*) inſimul conjunge, poſteà pone per menſem cum dimidio ad putrefactionem (*circulandum*) in calore temperato, ubi vas optimè ſit lutatum cum ſuo coopertorio, & ſic debet fieri figura de I. (*Compoſitum vel Aqua Compoſita Lunæ, pag. 171. ejusdem Voluminis.*)

Eodem modo aliquandò Auri præparat Eſſentiam menſtruo fætenti lunari, cujus additione idem menſtruum acutius, id eſt, nobilius reddit.

142. Men-

142. Menſtrumm fætens lunare ſolis Eſſentiâ acuatum Lullii,

In Experimento XXX.

℞. Supradictam Aquam in qua habes animam Lunæ (*ſub* No. 121. *deſcriptam*) ac in ea ſolve uncias duas vel unam cum dimidia ſalis fixi urinæ ut in ſuo Experimento (*ſexto, à nobis autem ſub* No. 30. *dato*) habes, quo ſoluto, in ea aqua diſſolve unciam unam Auri, putrefac per octo dies, deinde ſeparabis aquam per Balneum, corpus autem remanebit in vaſe ad ſimilitudinem mellis fuſi, ſuprà quam materiam repone de deſtillata aqua tantum, ut ſupernatet duobus digitis, claude vas ſuo antenotorio, ac putrefac in Balneo per 24. horas; poſteà ſuperpoſito alembico cũ receptaculo, juncturis optimè clauſis, deſtilla per cineres, ultimò augebis ignem maximè & quod tranſactum fuerit, ſervabis optimè clauſum, eſt enim ſpiritus animatus, vel anima ipſius Auri.

Ex Receptis obſervamus.

1. *Menſtrua hujus Generis eſſe iſtis viceſimi & viceſimi primi Generum nobiliora; ibi metallorum Eſſentiæ vel Magiſteria diſſolve-*

bantur in menſtruis mineralibus ſimplicibus, hic autem in iiſdem Compoſitis.

2. *Menſtrua hæc non differre à decimi Generis menſtruis niſi in ſuperaddita aciditate; diſſolve Acido quovis menſtruum dicti Generis & protinus transformabitur in hujus Generis menſtruum.*

3. *Menſtrua hæc digerendo iterum fieri dulcia & ut anteâ Vegetabilia.*

4. *Menſtrua hæc non ſatiari, ſed ſuis diſſolutis augmentari tam in quantitate quàm qualitate in infinitum.*

5. *Spiritum Mercurii univerſalis ſive primam metallorum materiam Baſilii à ſuo authore etiam nuncupari* Mercurium duplicatum quo pallium Regis ſolvendum, *Sect. 1. cap. de ſulphure mercurii, Sect. 2. de Vitriolo phil. & Sect. 2, cap. 4. de Vitriolo Veneris. Alibi* Sulphur Martis & Veneris duplicatum, *Sect. 1. cap. 3. de ſulph. Martis & Veneris. Alibi* Animam Martis & Veneris *uti in particul. Veneris.*

6. *Mercurium hunc duplicatum multo præſtantiorem fieri additione Pallii Regis, Croci Solis, Lunæ, aliorumque metallorum. Menſtrua fere Generum omnium promiſcuè*

dici

dici Mercurios Philoſophorum, at de his fuſius & exactiùs libro tertio.

7. Spiritum mercurii univerſalis Baſilii eſſe Magiſteria Martis *& Veneris methodo minerali confecta; magiſterium Martis & Veneris diſſolve in communi ſpiritu Vitrioli, & ſimplici hac diſſolutione eundem conficies Mercurii univerſalis ſpiritum.*

8. Quemadmodum Martem & Venerem, ita etiam Jovem & Saturnum, reliquàque metalla in dictas primas materias confici poſſe, earundem ſcilicet virtutum cum Martis & Veneris primâ materiâ, quoad ſolvendi facultatem. Mars autem & Venus eliguntur ob ſuarum Tincturarum excellentiam & abundantiam.

XXIV. Genus.

Menſtrua mineralia compoſita ex Menſtruis Vegetabilibus & mineralibus invicem commixtis.

143. Ignis Vegetabilis ſolutus in Aqua calcinativa Lullii,

Pag. 363. Magiæ Naturalis.

℞. AQUÆ Vegetabilis acuatæ (*animæ metallicæ Lullii ſub* No. 5 *deſcriptæ*) unciam unam, pone in Ampulla

 pulla

pulla cum collo longo, in quam poſueris uncias tres Aquæ calcinativæ (*menſtrui mineralis ſub* No. 68. *deſcripti*) & ſubitò cooperi Ampullam cum ſuo coopertorio, & benè claude cum cera, & bene colloces intrâ balneum per duos dies naturales, & in illo tempore totum Vegetabile erit converſum in Aquam claram.

Animadverſiones.

A*Depti variè acutum reddidêre Vini phil. ſpiritum, iſtùmque in varia redegêre* Menſtrua *tam Vegetabilia quam mineralia in antecedentibus: Jam in hoc Menſtruorum viceſimo quarto & omnium ultimò Genere, non uti in ſupradictis Menſtruorum compoſitionibus communia commiſcuere vel oleoſa, vel Arida, vel Acida unctuoſo Vini philoſophici ſpiritui, ſed Menſtrua Vegetabilia & mineralia modo perfecta conjunxêre ut* Menſtrua *hujus Generis conficerent. Simile ferè Menſtruum componitur à Lullio quod dicitur.*

144. Cœlum vegetabile ſolutum in Menſtruo minerali Lullii,

Pag.59. Teſtam. Noviſſimi.

℞. MEnſtrui fætentis (*ſub.* No. 99. *deſcripti*) libram unam, adde libram unam,

unam, vel dimidiam, quod ſufficiet, Aquæ Vitæ ſummè rectificatæ & acuatæ cum ſale Tartari (*ſub* No. 17.) vel Vini (*phil. ſub* No. 30. *deſcriptæ*) ſublimato. Et teneas vas in manibus, & non ponas in Terra, nec alio loco, donec ceſſaverit furor (*ebullitionis*) & eſt commixtio Vegetabilis cum Minerali; ſigilla cum cera, & permitte per diem, poſteà in Balneo pones per duos dies, & deſtilla in cinere, & habebis Aquam limpidam & clarificatam, ponderoſam, tunc pone illam in vaſe Circulationis optimè ſigillato per ſedecim dies in Balneo convenienter donec redeas, & videas Aquam bene unitam; & in fundo vaſis ad modum ſalis criſtallini. Serva eam.

Idem Menſtruum ſed variato pondere confecit alibi; in antecedenti ad Menſtrui fætentis partem unam, addidit Menſtrui *Vegetabilis partem ſemis; in ſequenti plus* Menſtrui *Vegetabilis recepit quàm mineralis.*

145. Glacies ex Menſtruis Vegetabili & minerali compoſita Lullii,

Pap. 68. Teſtam. Noviſſ.

℞. DE G. minerali ſive Menſtruo fætenti uncias tres & de Aqua vitæ rectificata & acuata cum ſale Tartari

tari uncias quatuor, ponas ſimul in uno vaſe, & deſtillabis in B. per novem vices, & in iſto tempore convertetur totum in unione una, ſicut gelu aut glacies.

Ripleus Menſtruorum Vegetabilium & mineralium commixtionem hac peregit methodo:

146. Aqua mirabilis Riplei,
Pag. 212. Philorcii.

℞, TArtarum calcinatum album ſicut nix eſt, & tere ſuper Marmor, & incera cum Aqua vitæ fortificata cum ſuis ſpeciebus ut præmittitur (*cum Menſtruo ſub* No. 8. *deſcripto*) donec ſit ut paſta tenuis: Tunc pone in vaſe circulatorio, & rota Aquam donec in Tartaro penitus ſiccetur: tunc reitera idem opus, & ſic continua, donec exhauſerit de aqua in pondere duplam ſui partem & quantitatem, quo facto ponatur Tartarus tritus ſuper lapidem vel ſuſpendatur in ſacculo lineo, & ſupponatur vitrum ad recipiendum ejus ſtillicidia, & hoc fiat in loco ſubterraneo, donec totus Tartarus deſtilletur in Aquam claram, ex qua poſt deſtillationem & coagulationem fit ſal mirabile & Naturæ, quod Philoſophi vocant ſal petræ & ſulphur incom-

incombuſtibile (*propriè ſal Tartari volatile*) quod figit omne Argentum vivum. Ut autem habeas perfectam Aquam vitæ (*pro hoc opere requiſitam*) pone Vinum (*philoſ.*) in Circulatorio per centum dies, ut rotetur cum ſuis ſpeciebus, & tunc extrahe ex eo Aquam vitæ (*menſtruum ſub* No. 8.) quæ excellit in gradu bonitatis omnes Aquas Mundi. Operare cum ea ſuper Tartaro ut dictum eſt & aqua inde creata vocatur Ignis infernalis (*vide Acetum acerrimum Riplei ſub* No. 23.) quia ſi tantum apponas de ſale armoniaco ſublimato quantum de Tartaro, unum ſtillicidium illius poſt ejus perfectionem, interficit ſubitò cancrum in carne hominis, & ſi deguttetur ſuper manum penetrat eam, & ſolvit omne corpus. Abſque hac Aqua parum proficimus in hac arte, & qui hanc Aquam habuerit, de artis complemento nullatenus dubitabit. Hæc autem Aqua fortificatur in duplo, ſi æqua portio illi addatur de ſpiritu minerali, qui eſt Aqua acuta philoſ. (*Leo viridis Riplei ſub* No. 59.) & poſt ſuper Tartarum & ſuper ſal armoniacum usque ad ſpiſſitudinem circulatur, & poſtmodum ſolvitur in Aquam claram. Quod ſi fiat erit aqua iſta omni auro

incomparabilis & unum de mirabilibus hujus mundi.

Aliquando loco Menſtruorum Vegetabilium Menſtruis mineralibus commiſcuere ſal Harmoniacum Vegetabile. Ita,

147. Menſtruum fætens ſale Harmoniaco acuatum Lullii,

℞. DE G. Vegetabili *(de Mercurio ſive Sale Harmoniaco Vegetabili)* unciam unam, & pone in Phiala vitrea longi colli, in qua priùs poſueris uncias tres de E. *(Menſtruo fætente ſub* No. 67. & ſtatim obſtrue, ut nihil reſpiret, cum ſuo operculo, & cum cera communi bene ſigilla & poſteà in B. calido per biduum naturale in Aquam claram diſſolutam.

Quemadmodum ſal Harmoniacum addidere Menſtruis mineralibus ſimplicibus ita etiam eisdem Compoſitis.

148. Menſtruum fætens lunare ſale Harmoniaco Vegetabili acuatum Lullii, *Cap. 14. Practicæ Teſt. major Pag. 163. Vol. 4. Th. Chym.*

℞. IN virtute A. *(Dei)* nam unciam Aquæ compoſitæ Argenti *ſub* No. 141. *deſcriptæ)* per alembicum deſtillatæ, & in illam

Iam projice unciam unam de G. vegetabili (*mercurio vel ſal harmoniaco*) diſſolve, &c.

Baſilius Menſtrua hæc ita commiſcuit.

149. Spiritus Mercurii ex Vitriolo & ſpiritu vini igneo mixtus Baſilii,

Labore 3. libri Revelat.

℞. OLei hujus *primæ materiæ Metallorum ex Venere & Marte confectæ, ſive ſpiritus Mercurii univerſalis ſub* No. 131. *deſcripti*) uncias octo, ſpiritus vini ad ſummum rectificati (*Menſtrui ſub* No. 19. *deſcripti*) uncias quinque, deſtilla per Retortam vitream & hoc ter, ſemper cum novo ſpiritu, ita ut ad olei uncias octo conjungantur quindecim unciæ ſpiritûs Vini ignei.

Paracelſus ſequens Menſtruum mixtum confecit pro Arcano Lapidis vel Antimonii.

150. Menſtruum mixtum Paracelſi,

Cap. 6. Lib. X. Archidox Pag. 39.

QUicunque metallicum ſuum Cœlum (*Antimonium*) ad ſummum gradare cupit, & in actum reducere, ipſe debet primo ex vita, id eſt, Mercurio vulgi, primum Ens liquidum cœleſtem Ignem, quintam Eſſentiam Mercurii (*non Solis*; *uti malè legitur*) & acerrimum Acetum metallicum (*Cir-*

culatum majus Paracelſi ſub No. 51. *deſcriptum)* extrahere, per ſolutionem cum ſua matre, id eſt, Arcano ſalis *(ſale circulato ſub* No. 27.) & cum ſtomacho Anthionis, id eſt, ſpiritu Vitrioli *(menſtruum ſub* No. 98. *deſcriptum)* permiſcere, & in eo (*Menſtruo mixto*) Mercurium Antimonii coagulatum (*Regulum Antimonii)* ſolvere digerere, &c.

Ex Receptis obſervamus

1. *Menſtrua hæc eſſe diverſorum Menſtruorum commixtiones.*

2. *Et fieri poſſe ex omnibus Menſtruis Vegetabilibus & mineralibus invicem commixtis ad Artiſtæ placitum.*

3. *Eò meliora tamen fieri, quo Menſtrua fuerint magis tingentia.*

4. *Menſtrua hæc per digeſtionem fieri dulcia & pura Menſtrua Vegetabilia.*

EPILOGUS.

HÆC *ſunt*, Conſodales! *Quæ vobis promiſi, Dianæ Menſtrua hactenùs à nemine niſi ab Adeptis deſcripta, producta, & ritè in uſum adhita; Jam verò à me ita detecta, explicata & in ſua genera*

diſtri

diſtributa, ut etiam à Chymicorum vulgo diſcerni poſſint.

Reſtant quidem plurima, quæ vobis non præbui Menſtrua (laborat enim Diana Menſtruorũ ſuperfluitate) ſed hæc ceu exempla vobis ſufficientia eſſe putavi. Vobiſmet ipſis licitũ eſt plura colligere & ſingula ſuis applicare generibus. At ſi communi conſulendum ſit Bono, communicatis mihi velim ſi quæ in veſtris ſcriniis vel Bibliothecis rariora Adeptorum Manuſcripta vel impreſſa poſſideatis, ut hæc vobis non ſolùm, ſed univerſis in uſum cedant; vel ſaltem ſua mihi ſignificetis nomina, ut vel prece vel pretio eadem à vobis vel alibi mutuari poſſem, præſertim cum jam ſitis certiores redditi, in Practicis Secreta omnia dependere à vini phil. ſpiritu; in Theoreticis autem omnia eſſe obſcuriſſima, quia figurativa & minimè juxta literam intelligenda. Quæ ſi diutius conſervabitis in librariis veſtris, indies mille exponuntur periculis, tandemq; ceu inutilia mucu & ſitu ſqualida cedunt in alimentum Temporis rerum omnium conſummatoris.

Intereà nolite hæc vobis exhibita deſpicere Menſtruorum Recepta, quin potiùs eadem legite

gite

gite ac relegite, & ubique enucleate veritatem Chymicam, ea vero quæ non ſapiunt vel non intelligitis tanquam cortices projicite, etenim ſi ex viginti quatuor hoc tantum vel iſtud vobis placuerit Genus vel Generis Receptum, ſatis eſt: Nam hoc unico totius ſecretioris chymiæ ſecreta præparari poſſe facilè probabimus.

Quod ſi etiam hujus vel iſtius Adepti utpotè Paracelſi, vel Lullii authoritatem, imò honeſtatem & fidem in dubium vocare placuit; hunc relinquere, atque illius rejicere Recepta licuit; aliquem alium eligentes cui majorem habeatis fidem, & ipſius Recepto cætera omnia comprobabimus. Diſcatis igitur horum menſtruorum confectiones; obſervetis illorum ordines, gradus, materias, conficiendi modos, diſſolvendi, tingendi, ſeſe multiplicandi, & c. virtutes; & agnoſcetis ea optima eſſe totius Chymiæ adeptæ inſtrumenta, tanquam claves ſine quibus nihil, & cum quibus omnia reſerantur hujus artis Arcana.

Hæc ut eò faciliùs efficiatis, quæ de menſtruorum excellentiis in ſuperioribus prolata fuere, hic in ſummam contraham, & redigam in duodecim ſubſequentes & infallibiles ex prædictis deductas Concluſiones. Men-

1.

Menſtruorum horum Deſcriptiones intelligi juxta literæ ſonum.

HUjus libri Recepta nil continere occulti præter ſpiritum Vini philoſophici (de cujus tantummodo uſu in præſentibus tractare promiſimus) nobis facilem impertietis aſſenſum. Nec tamen ille ipſe adeò obſcurus eſt, quin propriè ſpiritus unctuòſus dicatur ortus à Vino albo & rubeo Lullii, ſive menſtrui fœtentis conſtitutivis. Reliqua quæ obſcuriora videntur, Artis termini ſunt, utplurimum in ipſis Receptorum deſcriptionibus explicati, ut ex hoc ſpiritu producta & decompoſita. Obſcuritas autem quam vel brevior vel longior Recepti Deſcriptio affert, per accidens eſt faciliè à ſedulo quovis artis diſcipulo ſuperanda & removenda.

2.

Nullam prædictorum menſtruorum absque vini philoſ. ſpiritu eſſe præparatum.

INter omnia hæc vobis data Adeptorum Menſtrua, ne unicum quidem eſt, quod pro Baſi non habeat Vini phil. ſpiritum. Dantur quidem Menſtrua in quorum Receptis, nomen hujus ſpiritus non occurrit, ipſe tamen adeſt

adeſt & latet ſub hujus vel iſtius Menſtrui nomine. Alia dantur Menſtruorum Recepta, quæ Vini phil. ſpiritum non liberum recipiunt ſed compedibus quaſi vinctum, nimirum oleoſum aliquod commune, aſt cum in horum menſtruorum confectione ipſe vinculis ſolvetur, ut & acuitur ſpiritus, menſtrua ejusmodi absque eo confecta eſſe, minimè dici poſſunt. Dantur tandem etiam Menſtrua iu quorum Receptis neq; Vini phil. ſpiritus neq; oleoſum aliquod expreſſe denominatur, (ſed hæc rariora ſunt, ſtudio allata, ut vel Adeptorum invidiā vel proterviam vobis indicent) ubi tamen ex Menſtrui uſu conſtat hunc ſpiritum ex neceſſitate addi, cum aliâs minimè fieret quod promittitur.

Ultimò dantur etiam nonnulla, quæ cum communi ſpiritu, communi aceto & aqua forti vel ſale armoniaco vulgi confici poſſe absq; ſpiritu vini phil. affirmabitis. Eſto. Sed cum ejusmodi menſtruo in uſum progrediamini, experimentum tentetis, mox iſtud reperietis non modò minùs debile exiſtere, ſed prorſus inutilè & deſtructivum in ſecretiori Chymia. Impoſſibile enim eſt communi Menſtruo perficere, id quod Adepti Menſtruo Philoſophico

præce-

præceperunt. Chymiæ adeptæ Arcana hoc gaudent privilegio, quod à nemine niſi Vini phil. Poſſeſſore confici queant.

3.

Menſtrua ex qualicunque præparari materia.

M*Enſtrua prædicta ex variis trium Regnorum Oleoſis, Aridis & Acidis demonſtravimus eſſe confecta, obſervaſtis ex rebus nec tingentibus nec acidis fieri Menſtrua Vegetabilia ſimplicia; ex rebus tingentibus non acidis Menſtrua Vegetabilia compoſita: Menſtrua mineralia ſimplicia autem componi ex rebus acidis non tingentibus: Compoſita ex rebus acidis & tingentibus. De veſtra itaq; tam anxiè hactenùs quæſita Menſtrui materia jam certiores facti* Mercurium *crudum, vel Vitriolum, Nitrum, Sal commune, Sal Tartari: Vel urinam, Aquam pluvialem, Rorem maialem, Spiritum* Mundi *quoq; quolibet artificio captum; vel quamcunq; etiam præ cæteris elegiſtis pro vera & univerſali* Menſtrui *materia in veſtrum adhibeatis uſum, in qua eligenda ampliùs non errabitis; perinde enim eſt, ac ſi ex Auro ſeu* Mercurio; *an Perlis vel Arſenico; ſale Vegetabili vel minerali*

nerali,id conſciatis, modò juxta hoc vel illud Menſtruorum Genus procedatis, conſiderantes tamen cujusnam uſus eſſe velitis menſtruum, ne Eſſentiam pro Magiſterio, vel Venenum pro Antidoto præparetis: E contrario recipite Mel purum adeò à Pariſino decantatum; vel ſal Tartari à Ripleo commendatum; vel ſal commune à Paracelſo pro metallorum matrice æſtimatum; vel Vitriolum Auri Tinctura ſcatens à Baſilio laudatum; vel Argentum vivum ut apertum metallum à plurimis Adeptis habitum: Recipite inquam iſtorum quodlibet, & ſciatis iſtud vobis minimè ſuffici niſi Vini Philoſophici ſpiritu conjunctum, id eſt, correctum, exaltatum & graduatum.

4.

Menſtrua quacunque etiam præparari methodo.

Varias hic habuiſtis præparandi methodos, quæ ſi vobis non ſufficiant, vel placeant vobis novas excogitetis. Nihil hic ſubjacet ſecreti, modò materia veſtra & ſpiritus Vini philoſophici absq; ullo poſſe ſeparandi commiſceantur, & deſtillentur vel ex parte; vel ex toto, per Alembicum. Una quæq; enim materia, methodo qualibet, Vini philoſo-

phici

phici ſpiritu volatiliſata & deſtillata Menſtruum *eſt.*

5.

Menſtrua ad quemcunque quoque uſum eſſe ſufficientia.

SPiritûs *Vini phil. ut & plurium Menſtruorum uſum in ipſis Menſtruorum confectionibus jam modò obſervaſtis in hoc libro; in poſterum libris ſequentibus hæc ad quamcunq; neceſſitatem ſatis eſſe animadvertetis.*

His mediantibus omnia Adeptorum componetis Medicamina; omnia metalla reducetis in Argentum vivum currens, vel ſi malletis in ipſum Philoſophorum mercurium, ſive primam metallorum materiam.

His conficietis tam univerſalia quam particularia metallorum tranſmutativa, ratione altioris Tincturæ, abbreviati temporis & exquiſitioris laboris omnium optima. His tandem præparabitis quicquid etiam curioſum ab Adeptis nobis relictum eſt & præſcriptum in ſuis libris, ita ut ſi quædam absq; ſpiritu Vini phil. ab Adeptis præparata fuerint, eiſdem absq; omni damno carere poſſimus. Menſtrua enim hæc omnia volatiliſant fixa; volatilia

verò

verò & volatiliſata fixant: Coagulata diſſolvunt; diſſoluta coagulant: Paucis quibus omnes Chymiæ ſecretioris comprehenduntur operationes.

6.

Menſtrua eſſe multa.

V*Aria Menſtruorum obſervaſtis ad varios & deſtinctos uſus deſtinata Genera. Menſtrua Vegetabilia ſimplicia extrahunt potiùs quàm diſſolvunt corpora: Compoſita diſſolvunt totum, non extrahunt: Hoc quod* Menſtrua *Vegetabilia faciunt; mineralia efficere nequeunt, & vice verſa. Menſtruis Vegetabilibus ſolummodò conficiuntur Medicamina, non Venena: At menſtruis mineralibus Venena tantùm, & non niſi ſingulari Artis dexteritate Antidota. Vſus diverſus & ſibi contrarius nullum admittit* Menſtruum *univerſale. Spiritus Vini phil. univerſalis quidem eſt horum omnium materia, at ex omnibus Menſtruis nullum datur ad quamcunque neceſſitatem ſufficiens, propter quod, niſi eodem nomine ſingula dicere velitis univerſalia, quod ex ſpiritu Luminis, univerſali omnium Baſi confecta ſint omnia univerſale negandum eſt Menſtruum.*

Menſtru-

7.

Menſtrua quædam eſſe Corroſiva.

M*Enſtrua mineralia corroſiva eſſe, propterea͡q; corpora cum efferveſcentia diſſolvere, ex prædictis clarè patet Receptis. Nolite, forſitan de Adeptorum contra aquas fortes, omniaque Corroſiva paſſim declarantium dictis non ſatis inſtructi, ea vel ſpernere, vel de eis male ſentire. Hæc illa ſunt Menſtrua, quibus Adepti antiqui tempora & labores abbreviarunt in ſuarum Tincturarum præparationibus; & Paracelſus Arcanorum Monarchatum juſto ſibi titulo vindicavit, dum non ſolùm abbreviationibus alchymicis, extremam ut dicimus manum admovit, verùm inſuper mineralia hæc menſtrua, tanta cum dexteritate, in uſum medicum introduxit, ut nullam jam ampliùs artis imperfectionem emendandi ſpem, diſcipulis ejus relictam eſſe videatur, uti libris ſequentibus demonſtrabitur. Præterea Menſtrua hæc à* Menſtruis *Vegetabilibus non differunt, niſi quod eis vel ſpiritui Vini phil. ſuperadditum ſit Acidum; corrodendo Aridum & in minutiores particulas dividendo, Oleoſo viam ſternens, ut citiùs & meliùs coire & permiſceri queant, quæ tamen*

remoto

remoto & dempto Acido in priſtina redeunt Menſtrua Vegetabilia.

8.

Menſtrua eſſe permanentia imò figi unâ cum rebus diſſolutis.

Tam ſpiritum Vini philoſ. quam Menſtrua ex eo confecta adhærere rebus in eis diſſolutis ex ſuperioribus conſtat Menſtruorum deſcriptionibus. Nullum ſane eſt Menſtruorum excellentiam meliùs confirmans argumentum, quàm quòd homogenea ſint & permanentia cum rebus diſſolutis; adeòq; diſſolventia cum diſſolutis in tertium quid ab utroq; differens, tranſmutabilia. Tantum itaq; abeſt, ut Menſtrua *hæc ſunt immutabilia, ut etiam ſecundum totius Philoſophorum Turbæ edictum: Scilicet,* Diſſolutio corporis eſt Coagulatio ſpiritus & vice verſa. *Nihil in Chymia Adeptâ ſit infallibilius. Hanc autem Menſtruorum permanentiam non ſolum obſervaſtis in* Menſtruorum *volatiliſationibus ſed quorundam etiam fixationibus, ita ſpiritus Vini phil. fixationem habuiſtis in Circulatis majoribus noni & viceſimi ſecundi Generum; ſed plures invenietis tam in Medicamentorum quàm Tincturarum Confectionibus.*

ctionibus. Malè per analogiam veterum di-cerentur Menſtrua, niſi etiam transforma-rentur in Embrionis ſubſtantiam, & propri-am præberent infanti nutritionem & augmen-tum. Spiritus Vini noſtri totus quidem oleo-ſum eſt, id eſt, combuſtibilis, at hic Aridis in-timè commixtus, fit incombuſtibilis, ignisq; ſpernit violentiam: Humidus eſt etiam, adeo-que fixationis incapax; aſt partes quas conti-net humidiores & tenuiores ſeparantur in fi-xationis opere à particulis magis oleoſis jam concentratis. Ita obſervaſtis ſpiritum Vini phil. ut & Menſtrua tam Vegetabilia quam mineralia in Salium harmoniacorum vel Sul-phurum Naturæ præparationibus pro parte redigi in Aquam inſipidam; pro parte verò rebus adhærere in fundo relictis, & figi. Sed Exempla præſtantiora habebitis tam in ſecun-do quam tertio libris.

9.

Menſtrua diſſolvendo non ſatiari, ſed avidio-ra potius fieri, adeoque per diſſolutiones tam in quantitate, quam qualita-te augmentari.

S*PIRITUS Vini noſtri, etiamſi omni-um ſit Menſtruorum, Medicamentorum, Tinctu-*

Tincturarum alchymicarum & Lapidum pretioſorum Baſis, Radix, & Centrum; nihilominus tamen ſegniter, imò corpora tantum ſibi homogenea utpote purè Oleoſa, ut ipſe purum Oleoſum, diſſolvit, idemq; ſibi aſſociat, & in ſuam propriam tranſmutat naturam, adeóq; ſeſe hoc multiplicat modò. Quamprimum autem ſpiritus hîc in arido-oleoſum fuerit transmutatus, ſub nomine Menſtrui Vegetabilis ſimplicis diſſolvit Arido-oleoſa, id eſt, Sulphura vel Tincturas Regni mineralis, Arido puro in forma pulveris albi intacto & relicto, quibus Eſſentiis dicta Menſtrua ceu Eſſentiæ colliquari quidem, minimè verò ſatiari poſſunt, quia partium conſimilium additio & multiplicatio eſt. Eadem autem Menſtrua Vegetabilia ex ſimplicibus jam compoſita, non extrahunt amplius Tincturas & mineralium Eſſentias, ſed totam horum corporum molem ſeu ſubſtantiam in oleum ſupernatans ſolvunt & tranſmutant, id quod Magiſterium *dicitur, hoc autem unà cum ſuo menſtruo digeſtum tandem coincidit, unum fit, & menſtruum vegetabile compoſitum inde multiplicat. Tyronibus pro Exemplo; ſpiritus Vini phil. primi Generis* Menſtruum, *acuatur oleo Nu-*

ci

eis moſchatæ, & hinc fit ſecundi Generis Menſtruum; vel acuatur Melle, ſi velis menſtruum tertii Generis: Quodlibet iſtorum menſtruorum deſtilla cum ſale armoniaco vulgi & habebis menſtruum quarti; ſed ſi deſideres aliquod quinti Generis; alterutrum cohoba cum ſale Tartari, & accipies Acetum acerrimum Riplei; vel cum ſale communi, & conficies ſal circulatum Paracelſi. Aceto vel ſale hoc *cohoba Mercurium aliudve metallum per* Alembicum, *& menſtrua hæc vegetabilia ſimplicia tranſmutabis in menſtrua vegetabilia compoſita octavi generis; ex quibus decimi Generis ulterius præparabis* Menſtrua *ſolvendo & volatiliſando in eis aliud quodvis metallum. Eandem habeas rationem de Menſtruis mineralibus noſtris. Communia vero ultra modum ſuæ receptivitatis recipere nequeunt.*

10.

Menſtrua hæc inſimul eſſe ſecreta libri ſecundi.

N*Ullum eſſe inter* Menſtrua *Vegetabilia, quod non ſit vel Eſſentia, vel* Ma*giſterium in hoc libro obſervaſtis, & fuſius in medicamentorum ibidem præparationibus demonſtrabitur.* Menſtrua *verò mineralia eadem eſſe Medicamenta* Acidis *per-*

mixta & diſſoluta ; ex ſupradictis etiam annotaſtis eorum Receptis præſertim cum ſequentibus medicamentorũ deſcriptionibus collatis.

II.

Menſtrua hæc inſimul eſſe ſecreta libri tertii.

M*Enſtrua ſimplicia eſſe Philoſophorum Lapides nondum fermentatos : Compoſita autem eſſe Menſtrua maſculino ſemine commixta, adeoq; Lapides volatiles & fermentatos partim modò clarum eſt ex eorum Receptis partim clarius ex ſecretis libri tertii.*

12.

Menſtrua hæc inſimul eſſe ſecreta libri quarti,

M*Enſtrua hæc noctu lucere adeoq; Lumina perpetua : Præbere etiam materias pro perlis & lapidibus pretioſis, &c. ipſa indicant Recepta, quod confirmabitur libro quarto.*

R I P L E U S.

Cap. XIII. Philorcii.

Abſque his Aquis parum proficimus in hac Arte, & qui has Aquas habuerit, de Artis complemento nullatenus dubitabit.

Catalo-

CATALOGUS MENSTRUORUM.

I. Menſtrua Vegetabilia ſimplicia ex Vino phil. tantùm.

1. Cœlum Eſſentia, ſive ſpiritus Vini Lullii. p. 1.
2. Eſſentia, anima, ſeu ſpir. Vini Rupeſciſſæ. 15
3. Spiritus Vini Paracelſi. 20
4. Eſſentia Vini Guidonis. 20

II. Menſtrua Vegetabilia ſimplicia ex ſpiritu Vini phil. & Vegetabilibus Oleoſis.

5. Anima metallica Lullii. 28
6. Aqua Vitæ Paracelſi. 36
7. Alia ejuſdem authoris. 37
8. Aqua Vitæ Riplei. 40
9. Aqua Vitæ compoſita Riplei. 41

III. Menſtrua Vegetabilia ſimplicia ex ſpiritu Vini phil. & ſalibus oleoſis.

10. Cœlum mellifluum Pariſini. 54
11. Spiritus Mellis Lullii. 60
12. Spiritus Tartari crudi Guidonis. 62
13. Spiritus Tartari crudi Paracelſi. 63

IV. Menſt. Vegetabilia ſimplicia ex ſpir. Vini phil. & ſalibus volatilibus.

14. Spiritus ſalis armoniaci Triſmoſini. 65
15. Aqua ſalis armoniaci alia Triſmoſini. 68
16. Sulphur Gelativum Lullii. 69

V. Menſtrua Vegetabilia ſimplicia ex ſpir. Vini phil. & ſalibus fixis.

17. Cœlum Vegetabile Lullii. 80

Sal Tartari volatile Lullii. 84
18. *Spiritus Vini Baſilii.* 9
19. *Spiritus Vini igneus Baſilii.* 9
20. *Spiritus Calcis vivæ Baſilii.* 97
21. *Spiritus Calcis vivæ ſimplex Baſilii.* 10
22. *Spiritus Vini Tartariſatus Baſilii.* 10
23. *Acetum accerrimum Veg. Riplei.* 104
24. *Aqua fortiſſima de Rupeſciſſa.* 106
25. *Mercurius Vegetabilis acuatus ſale Tartari Lullii.* 107
26. *Menſtrua Veget. de 3. individuis Lullii.* 10
27. *Circulatum minus Paracelſi.* 11
28. *Spiritus ſalis dulcis Baſilii.* 12
VI. Menſtrua Veg. ſimplicia ex ſpiritu Vini phil. & Tartaro Vini phil.
29. *Cœlum Vinoſum Pariſini.* 128
30. *Cœlum Vinoſum Lullii.* 134
Sal harmoniacum Vegetabile Pariſini. 138
Sal harmoniacum Veget. Lullii. 14
Aliud Lullii. 14
Sal harmoniacum animale Lullii. 15
Sal harmoniacum Vegetabile per accurt Lullii. 16
Aliud Lullii. 16
31. *Cœlum Vegetabile circulatum Lullii.* 164
32. *Menſtruum Vegetabile minus Lullii.* 166
33. *Menſtruum Veget. per deliquium Lullii.* 168
33. *Men-*

34. *Mercurius Vegetabilis Lullii.* 170
35. *Aqua Vitæ rectificata Lullii.* 172
36. *Circulatum minus Guidonis.* 174
37. *Cœlum animale Pariſini.* 175
VII. Menſtrua Veg. compoſita ex Menſtruis Vegetabilibus ſimplicibus.
38. *Circulatum majus Guidonis.* 183
39. *Menſtruum acutum Guidonis.* 185
40. *Cœlum majus Pariſini.* 186
VIII. Menſtrua Vegetabilia compoſita ex Menſtruis Vegetabilibus ſimplicibus & Mercurio vel reliquis metallis.
41. *Ignis Gehennæ Triſmoſini.* 194
42. *Mercurius alchymicus Riplei.* 200
43. *Aqua Mercurii exaltata Riplei.* 201
44. *Aqua glorioſa Argenti vivi Lullii.* 203
45. *Menſtruum incalcinatum Lullii.* 204
46. *Aqua mercurialis per tria vaſa Lullii.* 205
Sal harmoniacum mercuriale Lullii. 210
47. *Menſtr. pro Lapidibus pretioſis Lullii.* 217
48. *Menſtruum lunare Lullii.* 218
49. *Circulatum majus Lullii.* 220
50. *Circulatum majus Pariſini.* 224
IX. Menſtrua Vegetabilia compoſita ex Menſtruis Vegetabilibus ſimplicibus & rebus tingentibus prius fixatis.
51. *Circulatum majus Paracelſi.* 246

X. Menſtrua Vegetabilia compoſita ex Menſtruis Vegetabilibus compoſitis & corporibus metallicis.

52. Menſtruum Neapolitanum Lullii. 259
53. Menſtruum pretioſum pro perlis Lullii. 263
54. Menſtr. mercuriale compoſitum Lullii. 264
55. Spiritus Mercurii dulcis Baſilii. 267
56. Menſtruum incalcinatum Pariſini. 269

XI. Menſtrua Vegetabilia compoſita graduata, ex Menſt. Vegetabilibus compoſitis, Cœli & Terræ influentiis, imprægnatis.

57. Aquæ æthereæ & terreſtres Lullii. 276

XII. Menſtrua Vegetabilia compoſita ſummè graduata ex Menſtruis Vegetabilibus compoſitis graduatis.

58. Limi ætherei & Terreſtres Lullii. 293

XIII. Menſtrua mineralia ſimplicia ex materia Vini phil. tantùm.

59. Leo viridis Riplei. 310
60. Menſtruum ex Gummi Adrop Riplei. 314
61. Menſtruum ex Plumbo rubeo Riplei. 324
62. Menſtruum fœtens ſimplex Riplei. 327
63. Menſtruum ſericonis Riplei. 329
64. Leo viridis Rogerii Baconis. 349
65. Leo viridis Paracelſi. 36

66. Men-

66. Menſtruum fætens ex Atrop & Vitriolo Riplei. 362
67. Menſtruum fætens ex Vitriolo azoqueo & Nitro Lullii. 362
68. Aqua calcinans omnia corpora Lullii. 366
69. Menſtruum fætens ad metalla in Argentum vivum Lullii. 368
70. Menſtruum fætens ex vitriolo azoqueo vitriolo com. & Nitro Riplei. 369
XIV. Menſtrua mineralia ſimplicia ex acidis vel ſalſis ſalium Eſſentiis.
71. Aqua vel Oleum ſalis Paracelſi. 384
72. Alia ejusdem Authoris. 389
Viride ſalis Baſilii. 391
XV. Menſtrua mineralia ſimplicia ex ſpiritu Vini phil. & ſpiritibus acidis.
73. Aqua fortis cum ſpiritu Vini mixta Paracelſi. 403
74. Alia Trithemii, 404
75. Acetum cum ſpiritu Vini mixtum Baſ. 405
76. Spiritus ſalis Baſilii. 407
77. Spiritus ſalis Guidonis. 408
78. Aqua fortis cum ſpir. vini mixta Lullii. 409
79. Alia Anonymi. 410
XVI. Menſtrua mineralia ſimplicia ex Aceto phil. & ſalibus volatilibus.
80. Oleum ſalis armoniaci Guidonis. 414

81. Aqua

81. *Aqua ſalis armoniaci Iſaaci.*

XVII. Menſtrua mineralia ſimplicia ex A
phil. & ſalibus fixis non tingentibus

82. *Aqua Comedens Paracelſi.*

83. *Aqua fixativa Trithemii.*

84. *Aqua mirabilis Iſaaci.*

85. *Aqua Reſuſcitativa Baſilii.*

86. *Aqua ſallabri Paracelſi.*

XVIII. Menſtrua mineralia ſimplicia ex
harmoniaco Vegetab. & Acidis non
tingentibus.

87. *Aqua fortis Iſaaci.*

88. *Aqua Regis Riplei.*

89. *Balneum Regis Baſilii.*

90. *Aqua philoſophica Baſilii.* 4

91. *Aqua fortis fortiſſima Paracelſi.* 4

92. *Aqua Regis Guidonis.* 4

93. *Aqua Regis Lullii,* 4

XIX. Menſtrua mineralia compoſita ex ſp
tu Vini phil. & Acidis tingentibus.

94. *Spiritus Vitrioli cum ſpiritu vini pl
mixtus Lullii.* 4

95. *Butyrum Antimonii cum ſpiritu vini pl
mixtum Baſilii.* 4

96. *Aqua quartæ Gradationis Paracelſi.* 4

97. *Aqua ſexta Gradationis Paracelſi.* 4

XX. Me

XX. Menſtrua mineralia compoſita ex ſpiritu Vini phil. & ſalibus & rebus tingentibus.

98. Oleum vitrioli Baſilii. 463
99. Menſtruum ex vitriolo Baſilii. 470
100. Menſtruum minerale Iſaaci. 471
101. Menſtruum fœtens ex vitriolo & cinabrio Lullii. 472
102. Aliud ejusdem Authoris. 472
103. Menſtruum fœtens ex vitriolo cinabrio & Nitro Lullii. 473
104. Menſtruum fœtens ex Vitriolo Nitro, Alumine, Tartaro, Antimonii Lulliani. 474
105. Aqua ſolvens ad rubeum Iſaaci. 477
106. Alia. 477
107. Alia. 478
108. Aqua ſolvens ad album Iſaaci. 479
109. Alia. 480
110. Aqua rubra lucens Iſaaci. 480
111. Aqua rubra noctu lumen emittens. 483
112. Aqua fortis rubra & lucens. 484

XXI. Menſtrua mineralia compoſita ex Menſtruis mineralibus ſimplicibus & Mercurio, vel reliquis metallis.

113. Spiritus Veneris Baſilii. 489
114. Aqua Paradiſi Iſaaci. 495
115. Acetum mercuriale Triſmoſini. 499
116. Aqua mercurialis ejusdem. 500

117. *Aqua mercurialis Alberti Magni.* 5

118. *Aqua mercurialis Paracelſi.* 5

119. *Menſtruum fætens mercuriale Lullii.* 5

120. *Leo viridis mercurialis Riplei.* 5

121. *Menſtruum fætens Lunare Lullii.* 5

122. *Menſtruum fætens Solare Lullii.* 5

123. *Acetum Philoſophorum ex Mercurio a- genti Iſaaci.* 5

XXII. Menſtrua mineralia compoſita Menſtruis mineralibus ſimplicibus & rebus tingentibus prius fixatis.

124. *Menſtruum Veneris Iſaaci.* 5

125. Menſtruum *Vitrioli Iſaaci.* 5

126. *Circulatum majus Iſaaci.* 5

127. *Oleum Vitrioli noctu lucens Triſmoſini.* 5

128. *Circulatum majus Riplei.* 5

129. *Acetum acerrimum metallicum Ripl.* 5

130. *Circulatum majus è ſulphure Iſaaci.* 5

XXIII. Menſtrua mineralia compoſita Menſtruis mineralibus compoſitis, & corporibus metallicis.

131. *Oleum Martis & Veneris Baſilii.* 5

132. *Spiritus Mercurii univerſalis ex Vitrio Baſilii.* 5

133. *Oleum Martis & Veneris ſulphure & ſa ſolis acuatum Baſilii.* 5

134. *Spi*

134. *Spiritus mercurii univerſalis ſulphure & ſale Lunæ acuatus Baſilii.* 568
135. *Spiritus mercurii univerſalis ſulphure Solis & Lunæ acuatus Baſilii.* 569
136. *Spiritus mercurii univerſalis ſulphure Solis & Martis acuatus Baſilii.* 570
137. *Spir. merc. univerſalis ſulphure Solis, Martis & Antim. acuatus Baſ.* 570
138. *Sp. merc. univerſalis ſulphure Martis, Jovis, & Saturni acuatus Baſ.* 571
139. *Aqua mercur. ad rubei compoſita Iſaaci.* 572
140. *Aqua Philoſ. ex tribus ſpir. Iſaaci.* 573
141. *Aqua compoſita* Argenti *Lulli.* 575
142. Menſtruum *fœtens Lunare Eſſentiâ Solis acuatum Lullii.* 579
XXIV. Menſtrua mineralia compoſita ex Menſtruis mineralibus & Menſtruis Vegetabilibus invicem commixtis.
143. *Ignis Vegetabilis ſolutus in Aquâ calcinativâ Lullii.* 581
144. *Cœlum Vegetabile ſolutum in Menſtruo minerali Lullii.* 582
145. *Glacies ex menſtruo Vegetabili & minerali compoſita Lullii.* 583
146. Aqua *mirabilis Riplei.* 584
147. *Menſtruum fœtens ſale harmoniaco Vegetabili acuatum Lullii.* 586
148. Men-

148. *Menſtruum fœtens lunare ſale harmoniaco veget. acuatum Lullii.* 586
149. *Spiritus Mercurii univerſalis cum ſpiritu Vini igneo mixtus Baſ.* 587
150. *Menſtruum mixtum Paracelſi.* 587

Adeptorum ſcripta nondum impreſſa, ab Artis Mæcenatibus, Fautoribus & Amicis in commune bonum mihi impertita.

Liber de materia Vegetabili Lullii.

De Magiſterio ſive de inveſtigatione ſecreti occult: Lullii: ab illuſtri Dn. Roberto Boyleo.

Liber ſecretus, ſive an Epitome of the Treaſure of Health Edoardi Generoſi *innominati Angli à* D. D. Dickenſon R. M. Britan. Archiatro.

Epiſtolæ Michaelis Sendivogii à D. D. Fabro R. M. Brit. *Medico ordinario.*

Tractatus Cornelii Hic à D. D. Roſino, *Medico* Ipſwichenſi.

Apertorium alphabetale Chriſtophori *Pariſini alias Pariſienſis.*

Summetta Ejusdem.

Summettæ pars poſterior, alias Cithara vel violetta ejusdem authoris, tam prece quàm pretio ab Amico quodam impetrata.

Digitized by Google

[illegible] Goo[illegible]